

၁။ ယုံကြည်မှု ကဏ္ဍ

(၁) كِتَابُ الْإِيمَانِ

အခန်း။ အီမာန်ယုံကြည်မှု၏ အစ “လာအီလာ
ဟအီလ္လာဟ်” ဖတ်ခြင်း။

باب: أول الإيمان قول لا إله إلا الله

(၁) အဗူဂျမ်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ် (رضي الله عنه)၏ ရှေ့၌ (၎င်းနှင့်)လူထုအကြားတွင် စကားပြန် ပြုလုပ်ပေးနေခဲ့စဉ် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ရောက်လာပြီး မြေအိုးထဲ၌ စိမ်းထားသောအရည် နှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အား မေးမြန်းခဲ့ရာ သူက ဖြေကြားသည်။ အိမ်နုကိုင်စံမျိုးနွယ်၏ ကိုယ်စားလှယ်အုပ်စုသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ လာရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ) က “မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ် အုပ်စုပါနည်း (သို့မဟုတ်) မည်သည့်မျိုးနွယ်ဝင်ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က ရဗီအဟ်မျိုးနွယ် ဝင်များဖြစ်သည်ဟု လျှောက်ထားကြ၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က သေးသိမ်မှု၊ နောင်တရမှုတို့နှင့် မကြုံရဘဲ “မျိုးနွယ်အုပ်စု (သို့မဟုတ်) ကိုယ်စားလှယ်အုပ်စုအား ကြိုဆိုအပ်ပါသည်ဟု မိန့်လေသော် ၎င်းတို့က အို-ရစ္စလ် တမန်တော်၊ အမှန်မူချ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ဝေးလံခေါင်သီသောခရီးမှ ကိုယ်တော်ထံရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ကြားတွင် ဤမှသွရ် မျိုးနွယ်ဝင်ကာဖိရ်များရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် မြင့်

၁ - عَنْ أَبِي جَمْرَةَ قَالَ: كُنْتُ أُرْجِمُ بَيْنَ يَدَيَّ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَبَيْنَ النَّاسِ، فَأَتَيْتُهُ امْرَأَةً تَسْأَلُهُ عَنْ نَبِيذِ الْجَرِّ فَقَالَ: إِنَّ وَفَدَ عَبْدَ الْقَيْسِ أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ الْوَفْدُ؟ أَوْ مَنْ الْقَوْمُ؟" قَالُوا: رَبِيعَةُ، قَالَ: "مَرْحَبًا بِالْقَوْمِ أَوْ بِالْوَفْدِ غَيْرَ خَزَايَا وَلَا نُدَامَى" فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَأْتِيكَ مِنْ شَقَّةٍ بَعِيدَةٍ وَإِنْ بَيَّنَّا وَبَيَّنْتَ هَذَا الْحَيَّ مِنْ كُفَّارٍ مُضِرٍّ، وَإِنَّا لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَأْتِيكَ إِلَّا فِي شَهْرِ الْحَرَامِ فَمُرْنَا بِأَمْرٍ فَصَلِّ لِنُخْبِرَ بِهِ مَنْ وَرَاءَنَا، نَدْخُلُ بِهِ الْجَنَّةَ، قَالَ: فَأَمَرَهُمْ بِأَرْبَعٍ، وَتَهَاوَمَ عَنْ أَرْبَعٍ، قَالَ أَمَرَهُمْ بِالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَحْدَهُ، وَقَالَ: "هَلْ تَدْرُونَ مَا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَحْدَهُ؟" قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: "شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ، وَأَنْ تُؤَدُّوا خُمُسًا مِنَ الْمَغْنَمِ"، وَتَهَاوَمَ عَنْ الدِّبَاءِ وَالْحَنْتَمِ وَالْمُرْقَتِ، قَالَ شُعْبَةُ وَرُبَّمَا قَالَ: (التَّقِير) وَقَالَ: "أَحْفَظُوهُ وَأَخْبِرُوا بِهِ مَنْ وَرَائِكُمْ". وَزَادَ ابْنُ مُعَاذٍ فِي حَدِيثِهِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، لِبِلَالٍ أَشْجَّ عَبْدَ الْقَيْسِ: "إِنَّ فِيكَ لَخَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ: الْحِلْمُ وَالْأَنَاءُ".

မြတ်သောလမ္မာလွဲ၍ အခြားလများ၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံလာရောက်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ရှင်းလင်း ပြတ်သားသော အမိန့်ဩဝါဒကိုသာ မိန့်ခွေတော်မူပါ။ ယင်းဩဝါဒအား ကျွန်တော်မျိုးတို့၏နောက်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသောသူများကို ပြန်ပြောပြကြကာ ယင်း၏ အကြောင်း ခံဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့ ဂျန္နသ်သုခဘုံကို ဝင်ရောက်နိုင်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အား ကိစ္စလေးရပ်ကို(ပြုလုပ်ရန်)စေခိုင်းတော်မူပြီး၊ အရာလေးခုမှ တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ယုံကြည်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူပြီး မေးမြန်းတော်မူသည်။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းဟူသည် မည်သို့ဖြစ်သည်ကို အသင်တို့သိကြပါသလော။ ၎င်းတို့က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင့်ရစ္စလ် တမန်တော်သည်သာ အသိဆုံး ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားဖြေကြားကြလေသော် ကိုယ်တော်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သောအရှင်မရှိခြင်းနှင့် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရစ္စလ်တမန်တော်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံခြင်း၊ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုတည်ဆောက်ခြင်း၊ ဇကားသ်ပေးဆောင်ခြင်း၊ ရမသ္မာန်-ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် လက်ရသ့ ပန်းပစ္စည်းမှ ငါးပုံတစ်ပုံကို ပေးဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့ကို ဗူးသီးခြောက်အိုး၊ အစိမ်းရောင်သုတ်လိမ်းထားသော စဉ်းအိုးနှင့် သစ်စေးသုတ်လိမ်းထားသောအိုးခွက်တို့ကို (အသုံးပြုခြင်းမှ) တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူ ရှုအ်ဗဟ်က ပြောပြသည်။ တစ်ခါတရံ အဗူဂျမ်ရဟ်သည် နကီးရ်(စွန်ပလွံအမြစ်)ကို ထွင်း၍ပြုလုပ်ထားသောခွက်)ဟု ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအရာများကို မှတ်သားပြီး အသင်တို့နောက်တွင် ကျန်ရစ်နေခဲ့ကြသူများကို ပြောပြကြပါ။ အိဗ်နုမုအာဇ်(ﷺ)သည် သူ့ဖခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်သောဟဒီးဆ်တွင်(စာသား)ပိုသည်၊ ဖခင်က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဗ်ဒွလ်ကိုင်စ်မျိုးနွယ်၏ကိုယ်စားလှယ် အရှတ်ဂျ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ အသင့်ထဲတွင် အသိဉာဏ်ရှိမှုနှင့် အလျင်စလိုမလုပ်ဘဲ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ပြုလုပ်ခြင်းဟူသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှစ်သက်တော်မူသော အမူအကျင့် နှစ်ခုရှိသည်။

(၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် လူများရှေ့မှောက်၌ရှိနေစဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ် ဦးသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံ ရောက်လာပြီး အို- ရုလူလ်တမန်တော်၊ အိမာန်ဟူသည် အဘယ် နည်းဟု လျှောက်ထားမေးမြန်း ၏။ ကိုယ်တော် (ﷺ)က (အိမာန်ဆိုသည်မှာ) အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်၏ ကောင်းကင် တမန်များ၊ အရှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်၊ အရှင်မြတ် နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းအပြင် အရှင်ရုလူလ်တမန်တော် များအား ယုံကြည်ခြင်းနှင့် သေပြီးနောက် ရှင် ပြန်ထရမည်ကို ယုံကြည်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

၎င်းက အို-ရုလူလ်တမန်တော်၊ အစ္စလာမ်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟု လျှောက် ထားမေးမြန်းပြန်သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အစ္စလာမ်ဟူသည် အသင်က အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို ကိုးကွယ်ပြီး အရှင်မြတ်နှင့်အတူ တစ်စုံ တစ်ရာကို ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုမပြုခြင်း၊ မပြု မနေရ ပြဌာန်းထားသော ဆွလာတ်ကို ဆောက် တည်ခြင်း၊ မပေးမနေရ သတ်မှတ်ထားသော

٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا بَارِزًا لِلنَّاسِ، فَأَتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْإِيمَانُ؟ قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَلِقَائِهِ وَرُسُلِهِ، وَتُؤْمِنَ بِالْبَعْثِ الْآخِرِ، قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْإِسْلَامُ؟ قَالَ: "الْإِسْلَامُ أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا تُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ، وَتُؤَدِّيَ الزَّكَاةَ الْمَقْرُوضَةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ". قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْإِحْسَانُ؟ قَالَ: "أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنَّكَ إِنْ لَا تَرَاهُ، فَإِنَّهُ يَرَاكَ". قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ: "مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ، وَلَكِنْ سَأَدْتُكَ عَنْ أَشْرَاطِهَا: إِذَا وَلَدَتِ الْأُمُّهُ رَبِّهَا فَذَلِكَ مِنْ أَشْرَاطِهَا، وَإِذَا كَانَتِ الْعُرَاةُ الْحُفَاءَ رُؤُوسَ النَّاسِ فَذَلِكَ مِنْ أَشْرَاطِهَا، وَإِذَا تَطَاوَلَ (رِعَاءُ الْبَهْمِ) فِي الثُّبَيَّانِ فَذَلِكَ مِنْ أَشْرَاطِهَا، فِي خَمْسٍ لَا يَعْلَمُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ"، ثُمَّ تَلَا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: {إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيَنْزِلُ الْغَيْثُ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ} إِلَى قَوْلِهِ: {إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ} ثُمَّ أَذْبَرَ الرَّجُلُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "رُدُّوا عَلَيَّ الرَّجُلَ، فَآخِذُوا لِيَبْرُدُّوهُ فَلَمْ يَرَوْا شَيْئًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "هَذَا جِبْرِيلُ جَاءَ لِيُعَلِّمَ النَّاسَ دِينَهُمْ".

ဧကာသ်ကိုပေးဆောင်ခြင်း၊ ရမသ္မာန်လမြတ်၌ စွောင်မိဉ်ပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်းတို့ကိုခေါ်သည်ဟု မိန့် တော်မူသည်။ ၎င်းက အို-ရုလူလ်တမန်တော်၊ အိဟ်စာန်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်းဟု လျှောက်ထား ပြန်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ (အိဟ်စာန် ဟူသည်) အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကို မြင်တွေ့နေဘိသကဲ့သို့ အရှင်မြတ်ကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် အကယ်၍ အသင်သည် အရှင် မြတ်အား မမြင်တွေ့ရလျှင်လည်း(မြင်တွေ့သည်ဟု အာရုံမပြု နိုင်လျှင်လည်း) အမှန်မုချ အရှင်မြတ်

သည် အသင့်ကို တွေ့မြင်တော်မူသည်ဟု (အာရုံပြု၍) ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းက (ဆက်လက်၍) အို-ရုဇလိတမန်တော်၊ ကိယာမသ် မည်သည့်အချိန် ဖြစ်ပါမည်နည်းဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ကိယာမသ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခံရသူနှင့် မေးမြန်းသူသည် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကိယာမသ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာနှင့် ပတ်သက်၍ အသင့်အား ငါကိုယ်တော်ပြောပြပေမည်။

ကျေးကျွန်မသည် သူ(မ)၏သခင်ကို မွေးဖွားသောအခါ၊ ဖိနပ်မပါသော၊ အဝတ်အစားမဲ့သော သူများသည် လူများ၏ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သောအခါ၊ သိုးဆိတ်ကျောင်းသူများသည် မြင့်စွင့်သော တိုက်တာအဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ကြသောအခါ ထိုအရာများသည် ကိယာမသ်နေ့၏ နိမိတ်လက္ခဏာများထဲမှ ဖြစ်သည်။ (ကိယာမသ်သည်) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ မည်သူမျှမသိသော အချက်ငါးခုထဲ၌ ပါဝင်နေပေသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် စူရဟ်လွတ်ကံမာန်၊ အာယတ်တော်(၃၄)ကိုရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

ဧကန်မလွဲ ရှင်ပြန်ထမည့်အချိန်ကို သိမြင်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၌သာရှိပေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအရှင်မြတ်သည်သာလျှင် မိုးရေကိုချပေးတော်မူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး(မိခင်များ၏) သားအိမ်များ၌ မည်သည့်အရာရှိသည်ကိုလည်း ထိုအရှင်မြတ်သာလျှင်သိတော်မူ၏။ စင်စစ်သော်ကား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ၎င်းမှာ နက်ဖြန်မည်သည့်အမှုကိစ္စပြုလုပ်မည်ကို မသိနိုင်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် ၎င်းမှာ မည်သည့်မြေ(အရပ်ဒေသ)၌ သေဆုံးမည်ကိုမသိနိုင်ပေ။ မလွဲဧကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အရာခပ်သိမ်းတို့ကိုအကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအရှင်၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကိုအကြွင်းမဲ့ကြားသိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။

ထို့နောက် ယင်း(မေးမြန်း)သူသည် (မေးမြန်းပြီး၍)ပြန်ထွက်သွားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်အား ငါကိုယ်တော်ထံ ပြန်ခေါ်လိုက်ကြပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်များသည် ၎င်းအား ပြန်ခေါ်မည်ပြုကြသော်လည်း အရိပ်အရောင်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။ ထိုအခါမှ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသူသည် ဂျိဗ်ရီးလ်(ﷺ)ဖြစ်ပြီး လူများအား ၎င်းတို့၏ သာသနာကို သင်ကြားပေးရန် ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(၃) စအီးဒ်ဗင်န်မုစိုင်ယပ်(ﷺ)က မိမိ၏ဖခင် ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဖခင်က ပြောပြသည်။ အဗူသွာလိဗ် ကွယ်လွန်ခါနီးအချိန်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ့ထံ ရောက်သွားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သူ့အနားတွင် အဗူဂျဟ်လ်နှင့် အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဗူအုမိုင်ယဟ် ဗင်န်မုဂီရဟ်တို့ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အို-ဘကြီးတော်၊ လာအိလာဟ အိလ္လုလ္လာဟ် စကားရပ်ကိုသာ ရွတ်ဆိုလိုက်ပါ။ ယင်းစကားရပ်ကို အကြောင်းခံပြီး ဘကြီးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကျွန်ုပ်သက်သေထွက်ဆိုပေးပါမည်ဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ အဗူဂျဟ်လ်နှင့် အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န်အဗီအုမိုင်ယဟ်တို့က အို- အဗူသွာလိဗ်၊ အသင်သည် အဗ်ဒုလ်မွသွ်လိဗ်၏ လမ်းစဉ် သာသနာကို ကျောခိုင်းသွားတော့မည်လောဟု ပြောကြ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အဗူသွာလိဗ်အား ထိုစကားရပ်ကို အဆက်မပြတ် တင်ပြ

၃ - عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: "لَمَّا حَضَرَتْ أَبَا طَالِبٍ الْوَفَاةُ، جَاءَهُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -، فَوَجَدَ عِنْدَهُ أَبَا جَهْلٍ وَعَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي أُمَيَّةَ بْنَ الْمُغِيرَةِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "يَا عَمَّ قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، كَلِمَةً أَشْهَدُ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ"، فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ: يَا أَبَا طَالِبٍ أَتُرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَلَمْ يَزَلْ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَعْزِضُهَا عَلَيْهِ وَيُعِيدُ لَهُ تِلْكَ الْمَقَالَةَ، حَتَّى قَالَ أَبُو طَالِبٍ آخِرَ مَا كَلَّمَهُمْ: هُوَ عَلَى مِلَّةِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، وَأَبَى أَنْ يَقُولَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "أَمَّا وَاللَّهِ لَا أَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ مَا لَمْ أَتِهِ عَنْكَ". فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾، وَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَىٰ فِي أَبِي طَالِبٍ فَقَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾.

ပြီး ထို(ထိုကလိမဟ်ကို အကြောင်းခံပြီး ဘကြီးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကျွန်တော် သက်သေထွက်ဆိုပေးပါမည်ဟူသော)စကားရပ်ကိုသာ ထပ်ပြန်တလဲလဲ ပြောဆိုလေသည်။ အဗူသွာလိဗ်က နောက်ဆုံးပြောလိုက်သောစကားမှာ သူသည် အဗ်ဒုလ်မွသွ်လိဗ်၏ လမ်းစဉ် သာသနာအပေါ်တွင်သာရှိပါမည်ဟု ဖြစ်သည်။ သူသည် လာအိလာဟအိလ္လုလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုခြင်းကို ငြင်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဘကြီးနှင့်ပတ်သက်ပြီး တားမြစ်ခြင်းမခံရသရွေ့ ဘကြီးအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် မုချတောင်းခံပေးနေမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (စူရဟ်-သောင်ဗဟ်၊ အာယတ်-၁၁၃) ကိုချပေးတော်မူ၏။

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

နဗီတမန်တော်မြတ်၌လည်းကောင်း၊ ထို့အတူမုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့၌လည်းကောင်း၊ မုရ်ရစ်ကံတို့အဖို့ ၎င်းတို့သည် ဆွေမျိုးနီးစပ်သူများဖြစ်ကြသော်လည်း၊ ၎င်းတို့သည် ငရဲသားများဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့၌ထင်ရှားခဲ့ပြီးနောက် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်၌) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အဗူသွာလိဗ်နှင့်ပတ်သက်၍ (ဤအာယတ်တော်) ချပေးတော်မူပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မိန့်တော်မူသည်။

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

ဧကန်အမှန် အသင်သည် မိမိနှစ်လိုသူအား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် မိမိ အလိုရှိတော်မူသောသူအား တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးတော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ထိုအရှင်မြတ်သည်သာလျှင် တရားလမ်းမှန် ရရှိကြမည့်သူတို့အား ကောင်းစွာသိရှိတော်မူသော အရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။ (စူရဟ်- ကစ္စစ္စလ်-၅၆)

အခန်း။။ ငါကိုယ်တော်သည် လူများအား
လာအိုလာဟအိုလ္လုလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုသည်
အထိ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေး
ခံရသည်။

باب: أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا
لا إله إلا الله

(၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဝဇာသ် ဖြစ်ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)၏နောက်၌ ဆွဟာဗဟ် ကြီးအဗူဗကရ်(رضي الله عنه)ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်လာသောအခါ အာရဗ်ထဲမှ သွေဖည်ငြင်းပယ်သူတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။ အိုမရ်ဗင်န် ခသွံသွာဗ်(رضي الله عنه)သည် အဗူဗကရ်(رضي الله عنه)အား ပြောသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ငါကိုယ်တော်

٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: لَمَّا تُوَفِّي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -، وَاسْتُخْلِفَ أَبُو بَكْرٍ بَعْدَهُ، وَكَفَرَ مَنْ كَفَرَ مِنَ الْعَرَبِ، قَالَ: عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - لِأَبِي بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -: كَيْفَ تُقَاتِلُ النَّاسَ وَقَدْ قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَمَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَقَدْ عَصَمَ مَبْيَ مَالَهُ وَنَفْسَهُ إِلَّا بِحَقِّهِ وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ"؟! فَقَالَ أَبُو

သည် လူများအား လာအီလာဟအီ လ္လလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုသည်အထိ ရင်ဆိုင်တိုက် ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သူ မဆို လာအီလာဟအီလ္လလ္လာဟ် မြွက်ဆိုလိုက် ပါမူ သူ၏ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် အသက်သွေးသည် ကလိမဟ်၏ ဝတ္တရားမှလွဲ၍ ငါ့ကိုယ်တော့်ထံမှ လုံခြုံမှုရရှိသွားချေပြီ။

بَكَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -: وَاللَّهُ لَأَقَاتِلَنَّ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ، فَإِنَّ الزَّكَاةَ حَقُّ الْمَالِ، وَاللَّهُ لَوْ مَنَعُونِي عَقَالًا كَانُوا يُؤَدُّونَهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَقَاتَلْتُهُمْ عَلَى مَنَعِهِ، فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فَوَاللَّهِ مَا هُوَ إِلَّا أَنْ رَأَيْتُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ شَرَحَ صَدْرَ أَبِي بَكْرٍ لِلْقِتَالِ فَعَرَفْتُ أَنَّهُ الْحَقُّ.

ယင်းကိုစစ်ဆေးခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အပေါ်၌ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်ဟု တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်ခြေထားလျက်နှင့် အသင်သည် လူများအား အဘယ်သို့ တိုက်ခိုက်မည်နည်း။ ထိုအခါ အဗူဗကရ်(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ အမှန်မုချ ကျွန်တော်သည် ဆွလာတ်နှင့် ကောင်းသ်အကြား ခွဲခြားသောသူများကို တိုက်ခိုက်ပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကောင်းသ်သည် ပစ္စည်း ဥစ္စာဆိုင်ရာ ဝတ္တရား ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ အကယ်၍ သူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ပေးလေ့ရှိသော ကြိုးတစ်ချောင်းကိုပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော့်အား ပေးအပ်ခြင်းမရှိသော် ထိုကြိုးကို မပေးအပ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် မုချ တိုက်ခိုက်ရပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အိုမရ်(رضي الله عنه)က ပြောသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရ်(رضي الله عنه)၏ ရင်ဘတ်ကို ရှင်းပေးလိုက်သည်ဟု ကျွန်ုပ် မြင်တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကိစ္စရပ်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်မှတ်ယူပါသည်။

(၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအုမရ်ဗင်န်သွံ သွားဗ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သောအရှင်မရှိကြောင်း၊ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်ရုစူလ်တမန်တော်မြတ် ဖြစ်ကြောင်း

٥- عَنْ ابْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّهَا وَحَسَابَتِهِمْ عَلَى اللَّهِ".

ဝန်ခံသက်သေမထွက်ဆိုသရွေ့၊ ဆွလာတ်မဆောက်တည်ကြသရွေ့၊ ကေးသ်မပေးဆောင်ကြသရွေ့ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် ငါကိုယ်တော် အမိန့်ပေးခြင်းခံရသည်။ ၎င်းတို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြလျှင် ကလိမဟ်၏ဝတ္တရားမှ လွဲ၍ ၎င်းတို့၏ အသက်သွေးများနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများသည် ငါကိုယ်တော်ထံမှ လုံခြုံမှု ရရှိသွားပေပြီ။ ၎င်းတို့အား စစ်ဆေးရန်တာဝန်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်တွင်သာ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကာဖီရ်တစ်ဦးကို လာအီလာဟ
အိလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုပြီးနောက်မှ သတ်မိသူ။

باب: من قتل رجلاً من الكفار
بعد أن قال لا إله إلا الله

(၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမိတ်ကဒါဒ်ဗင်နီအတ်စ် ဝဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက လျှောက်ထားသည်။ အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ကိုယ်တော် ပြောပြတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ကာဖီရ်တစ်ဦးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံပြီး တိုက်ခိုက်ကြပါသည်။ ထိုအခါ ထိုသူက ဓားနှင့် ကျွန်ုပ်၏လက်တစ်ဖက်ကို ခုတ်ဖြတ်လိုက်ကာ ကျွန်တော့်ထံမှ ကာကွယ်သည့်အနေနှင့် သစ်ပင်တစ်ပင်ရှိရာ ဘက်သို့ ခိုလှုံခဲ့ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံပါသည်ဟု ပြောဆိုလိုက်ပါသည်။ အို-ရစူလ်တမန်တော်၊ ထိုသူထိုစကား ပြောဆိုပြီးနောက် ကျွန်တော်မျိုး သူ့ကိုသတ်ဖြတ်လိုက်ရပါမည်လော။

٦ - عَنْ الْمُقَدَّادِ بْنِ الْأَسْوَدِ أَنَّهُ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ لَقِيتُ رَجُلًا مِنَ الْكُفَّارِ فَقَاتَلَنِي فَضَرَبَ إِحْدَى يَدَيَّ بِالسَّيْفِ فَقَطَعَهَا ثُمَّ لاذَ مِنِّي بِشَجَرَةٍ فَقَالَ: اسْلُمْتُ لِلَّهِ، أَفَأَقْتُلُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بَعْدَ أَنْ قَالَهَا؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "لَا تَقْتُلُهُ"، قَالَ: فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ قَدْ قَطَعَ يَدَيَّ ثُمَّ قَالَ ذَلِكَ بَعْدَ أَنْ قَطَعَهَا أَفَأَقْتُلُهُ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "لَا تَقْتُلُهُ فَإِنْ قَتَلْتَهُ فَإِنَّهُ يَمْنُزُ لِنَاكَ قَبْلَ أَنْ تَقْتُلَهُ، وَإِنَّكَ يَمْنُزُ لِنَاكَ قَبْلَ أَنْ يَقُولَ كَلِمَتَهُ الَّتِي قَالَ".

أَمَّا الْأَوْزَاعِيُّ وَابْنُ جُرَيْجٍ فَفِي حَدِيثِهِمَا قَالَ: "اسْلُمْتُ لِلَّهِ"، وَأَمَّا مَعْمَرٌ فَفِي حَدِيثِهِ: "فَلَمَّا أَهْوَيْتُ لِأَقْتُلَهُ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ".

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင် သူ့ကိုမသတ်လေနှင့်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် (ထပ်မံ)လျှောက်ထားမိခဲ့၏။ အို-ရစူလ်တမန်တော်၊ အမှန်

မုချ ထိုသူသည် ကျွန်တော်၏လက်ကို ခုတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ သူသည် လက်ကိုခုတ်ဖြတ်ပြီးနောက်မှ ထိုစကားရပ်ကို ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ကျွန်တော်မျိုး သတ်ဖြတ်လိုက်ရပါမည်လော။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင် သူ့ကို မသတ်ပါလေနှင့်။ အကယ်၍ သတ်လိုက်လျှင် အသင်သူ့ကို မသတ်မီအလျင်တွင်ရှိသော အသင်၏အဆင့်အတန်းတွင် ထိုသူက ရောက်သွားပြီး အသင်သည်လည်း ထိုသူ အဆိုပါစကားကို မပြောဆိုမီအလျင်တွင်ရှိခဲ့သော အဆင့်အတန်းတွင် ရောက်သွားပေမည်။

အောင်ဇာအီနှင့်အိမ်နုဂျူရိုင်းဂျီတို့၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ၎င်းကာဖိရ်က ကျွန်တော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် အစ္စလာမ်သာသနာကိုလက်ခံခဲ့ပါသည်ဟူ၍လာရှိသည်။ မအ်မရ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ကျွန်တော် ၎င်းကာဖိရ်အားသတ်ရန် ရည်ရွယ်သောအခါ ၎င်းက လာအီလာဟအိလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုခဲ့ပါသည်ဟူ၍ လာရှိ၏။

(၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုစာမဟ်ဗင်နီဇိုင်ဒ်(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့ကို တပ်စိတ်တစ်ခုတွင် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဂျူဟိုင်နာမျိုးနွယ်စုကြီးထဲမှ ဟုရကာသ်မျိုးနွယ်စုကို နံနက်ခင်းချိန် တိုက်ခိုက်ကြ၏။ ကျွန်တော်သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို (ဖမ်း)မိသွားသောအခါ သူက လာအီလာဟအိလ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် သူ့ကို လှံနှင့် ထိုးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ စိတ်ထဲ၌ (ကလိမဟ်ဖတ်သူကို သတ်မိသော) ထိုကိစ္စကြီးမှာ စိုးရိမ်မှုဖြစ်ခဲ့၏ (စိတ်ထင်နေခဲ့သည်)။

٧ - عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ: بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي سَرِيَّةٍ فَصَبَّحْنَا الْحُرَقَاتِ مِنْ جُهَيْنَةَ، فَأَذْرَكْتُ رَجُلًا فَقَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَطَعَنْتُهُ، فَوَقَعَ فِي نَفْسِي مِنْ ذَلِكَ، فَذَكَرْتُهُ لِلنَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَقَتْلَنَاهُ"! قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّمَا قَالَهَا خَوْفًا مِنَ السَّلَاحِ! قَالَ: "أَفَلَا شَفَقْتَ عَنْ قَلْبِهِ حَتَّى تَعْلَمَ أَقَالَهَا أَمْ لَا"! فَمَا زَالَ يُكْرِّرُهَا عَلَيَّ حَتَّى تَمْتَنَيْتُ أَنِّي أَسْلَمْتُ يَوْمَئِذٍ قَالَ فَقَالَ سَعْدٌ: وَأَنَا وَاللَّهِ لَا أَقْتُلُ مُسْلِمًا حَتَّى يَقْتُلَهُ دُو النَّبُطَيْنِ يَعْنِي أُسَامَةَ، قَالَ: قَالَ رَجُلٌ: أَلَمْ يَقُلْ اللَّهُ تَعَالَى: {وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ထိုကိစ္စရပ်ကို **كُلُّهُ لَهِ لِلَّهِ؟ فَقَالَ سَعْدٌ: قَدْ قَاتَلْنَا حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً،**
 တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တင်ပြခဲ့သည်။ **وَأَنْتَ وَأَصْحَابُكَ تُرِيدُونَ أَنْ تَقَاتِلُوا حَتَّى تَكُونَ فِتْنَةً!**
 ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မေးမြန်းတော်မူ "

သည်။ ထိုသူ လာအိုလဟအိုလ္လုလ္လာဟ်ရွတ်ဆိုပါလျက် အသင် သူ့ကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါသလော။ ဆင့်
 ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ထိုသူသည် လက်နက်ကို ကြောက်ရွံ့
 သည့်အတွက် ထိုစကားရပ်အား ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူ (လက်နက်ကိုကြောက်ရွံ့) ထိုစကားရပ်ကို
 ပြောခဲ့သလော၊ မပြောခဲ့သလော ဆိုသည်ကို သိရှိရသည်အထိ သူ၏နှလုံးသားကို အသင် အဘယ်
 ကြောင့် မခွဲ(ကြည့်)လိုက်သနည်း။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်အား ထိုစကားရပ်ကို အဆက်
 မပြတ် ထပ်တလဲလဲပြောဆိုနေသည့်အတွက် ကျွန်တော်သည် ထိုနေ့မှ အစ္စလာမ်သာသနာကို
 လက်ခံရသူဖြစ်ရန်ပင် မျှော်လင့်မိခဲ့ပါသည်။ ဆင့်ပြန်သူကပြောပြသည်။ စအဒ်(رضي الله عنه)ကပြောသည်။
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ မွတ်စလင်မ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဇွလ်ဗုသျှိုင်းန် အုစာ
 မဟ်(رضي الله عنه)က မသတ်သရွေ့ ကျွန်တော်လည်းသတ်ဖြတ်မည်မဟုတ်ပါ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။
 ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စူရဟ်အန်ဖာလ်၊ အာယတ်-၃၉ ကို မိန့်ကြား
 တော်မူခဲ့သည်မဟုတ်လော။

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

၎င်းပြင် (အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် ယင်းသူတို့အား (သာသနာရေးနှင့်
 ပတ်သက်၍)နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုသည် ပပျောက်ကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လုံးဝ
 တည်တံ့၍သွားသည်အထိ တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။

ထိုအခါ စအဒ်(رضي الله عنه)ကဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဖိသ်နဟ်ဖျက်ဆီးမှု မဖြစ်တော့သည်
 အထိ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး အသင်နှင့်အသင်၏မိတ်ဆွေများမှာမူ ဖိသ်နဟ်ဖျက်ဆီးမှု ဖြစ်လာသည့်
 အထိ တိုက်ခိုက်လိုကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၈) စွက်ဖိဝါန်ပင်န်မုဟ်ရိတ်ဇ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျန်ဒွတ်ဗ်ဗင်န် အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗဂျလီ(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗ်နုဇုဗိုင်းရ်(ﷺ)၏ ပြဿနာဖြစ်သောကာလ ၌ အတိတ်အတိတ်ဗင်န်စလာမဟ်ထံ လူလွတ် ပြောခဲ့သည်။ အသင် ကျွန်ုပ်အတွက် အသင့် ညီ နောင်များထဲမှ လူတစ်စုကို ကျွန်ုပ် စကားပြော ဆိုနိုင်ဖို့ စုရုံးပေးပါ။ ထိုအခါ ၎င်း အတိတ်အတိတ် က ညီနောင်များထံ သံတမန်တစ်ဦး စေလွှတ် လိုက်လေသည်။ ၎င်းတို့ စုရုံးလာကြသောအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျန်ဒွတ်ဗ်(ﷺ)လည်း အဝါ ရောင်ဦးထုပ်တစ်လုံးဆောင်းလျက် ရောက်လာ ပြီး ပြောဆိုသည်။ အသင်တို့ ပြောနေလျက်ရှိ သော စကားကိုသာဆက်ပြောကြပါ။ သူပြောရ မည့်အလှည့် ရောက်လာသောအခါ ဦးခေါင်းမှ ဦးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်ပြီး ပြောသည်။

အမှန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့ထံ လာပြီး အသင်တို့ကို အသင်တို့၏ နဗီတမန် တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ခြွေချက်ကိုသာ ပြောပြ လိုသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မွတ်စ လင်မ်စစ်တပ်တစ်တပ်ကို မွတ်ရှ်ရိုက်မျိုးနွယ်စု

၈ - عَنْ صَفْوَانَ بْنِ مُحَرَّرٍ: "أَنَّ جُنْدَبَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْجَلْبِيَّ بَعَثَ إِلَى عَسْعَسِ بْنِ سَلَامَةَ زَمَنَ فَيْثَنَةَ ابْنِ الزُّبَيْرِ فَقَالَ: اجْمَعْ لِي نَفَرًا مِنْ إِخْوَانِكَ حَتَّى أُحَدِّثَهُمْ، فَبَعَثَ رَسُولًا إِلَيْهِمْ، فَلَمَّا اجْتَمَعُوا جَاءَ جُنْدَبٌ وَعَلَيْهِ بُرْنُسٌ أَصْفَرُ فَقَالَ: تَحَدَّثُوا بِمَا كُنْتُمْ تَحَدَّثُونَ بِهِ، حَتَّى دَارَ الْحَدِيثُ، فَلَمَّا دَارَ الْحَدِيثُ إِلَيْهِ حَسَرَ الْبُرْنُسُ عَنْ رَأْسِهِ فَقَالَ: إِنِّي أَنْتِيكُمْ وَلَا أُرِيدُ أَنْ أَخْبِرَكُمْ عَنْ نَبِيِّكُمْ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - . إِنْ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَعَثَ بَعَثًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَى قَوْمٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ، وَإِلَيْهِمُ التَّقْوَا، فَكَانَ رَجُلٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِذَا شَاءَ أَنْ يَقْصِدَ إِلَى رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ قَصَدَ لَهُ فَقَتَلَهُ، وَإِنْ رَجُلًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ قَصَدَ غَقَلَتْهُ، قَالَ: وَكُنَّا نُحَدِّثُ أَنَّهُ أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ فَلَمَّا رَفَعَ عَلَيْهِ السَّيْفُ، قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَقَتَلَهُ، فَجَاءَ الْبَشِيرُ إِلَى النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَسَأَلَهُ فَأَخْبَرَهُ حَتَّى أَخْبَرَهُ خَبَرَ الرَّجُلِ كَيْفَ صَنَعَ، فَدَعَاهُ فَسَأَلَهُ فَقَالَ: "لِمَ قَتَلْتَهُ؟" فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوجَعَ فِي الْمُسْلِمِينَ وَقَتَلَ فُلَانًا وَفُلَانًا، وَسَمَى لَهُ نَفَرًا، وَإِنِّي حَمَلْتُ عَلَيْهِ، فَلَمَّا رَأَى السَّيْفَ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : "أَقْتَلْتَهُ؟" قَالَ: نَعَمْ قَالَ: "فَكَيْفَ تَصْنَعُ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِذَا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟!" قَالَ: "يَا رَسُولَ اللَّهِ اسْتَغْفِرُ لِي، قَالَ: "فَكَيْفَ تَصْنَعُ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِذَا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟!" قَالَ: "فَجَعَلَ لَا يَزِيدُهُ عَلَى أَنْ يَقُولَ: "فَكَيْفَ تَصْنَعُ بِلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِذَا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟" .

တစ်စုထံ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံကြသောအခါ မွတ်ရှ်ရိုက်ထဲမှ လူတစ်ဦးသည် မိမိ သတ်လိုသော မွတ်စလင်မ်ကို ရည်ရွယ်သတ်လေ၏။ မွတ်စလင်မ်သည်လည်း ၎င်းကာဖီရ်၏ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေသော အခြေအနေကို (တွေ့ရ၍)တိုက်ခိုက်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျန် ဒွတ်ဗ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ အဆိုပါ မွတ်စလင်မ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုစာမဟ်ဗင်န်ဇိုင်းဒ် (ﷺ) ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့အား ပြောပြခဲ့ကြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုစာမဟ်ဗင်န်ဇိုင်းဒ်(ﷺ)

က ကာဖီရ်(ကို ခုတ်ရန်)ဓားရွယ်လိုက်သောအခါ ကာဖီရ်က လာအိလာဟအိလ္လ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုလိုက်၏။ သို့တစေလည်း ၎င်းက ကာဖီရ်ကို သတ်ပစ်လိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ သတင်းပေးသူ ရောက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ၎င်းကို မေးမြန်းသဖြင့် ၎င်းက ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို ပြောပြ၏။ နောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် မည်သို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြလိုက်သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ကိုခေါ်လိုက်ကာ မေးမြန်းတော်မူသည်။ အသင်သူ့ကို အဘယ်ကြောင့်သတ်လိုက်ပါသနည်း။ ၎င်းက အို- ရုစလ်တမန်တော်၊ ထိုကာဖီရ်သည် မွတ်စလင်မ်များထဲမှ မည်သူတို့ကို နာကျင်စေခဲ့ပြီး မည်သူမည်ဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါသည်ဟု အမည်များနှင့် တကွ လျှောက်ထားတင်ပြလေ၏။ ကျွန်တော်မျိုးက ယင်းကာဖီရ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ သူသည် ဓားကို မြင်တွေ့လိုက်သောအခါမှ လာအိလာဟအိလ္လ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မေးမြန်းတော်မူသည်။ အသင်သူ့ကို သတ်လိုက်ပါသလော။ ၎င်းက ဟုတ်ကဲ့ဟု လျှောက်ထားဖြေကြားခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ကိယာမသ်နေ့၌ လာအိလာဟအိလ္လ္လာဟ် စာလုံးရောက်ရှိလာသောအခါ အသင်အဘယ်သို့ပြုလုပ်မည်နည်း။ ၎င်းက လျှောက်ထားသည်။ အို-ရုစလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံပေးတော်မူပါ။ ကိုယ်တော်(ﷺ) မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကိယာမသ်နေ့၌ လာအိလာဟအိလ္လ္လာဟ် စာလုံးရောက်လာသောအခါ အသင်အဘယ်သို့ပြုလုပ်ပါမည်နည်း။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကိယာမသ်နေ့၌ လာအိလာဟအိလ္လ္လာဟ် စာလုံးရောက်လာသောအခါ အသင်အဘယ်သို့ပြုလုပ်ပါမည်နည်းဟု ပြောဆိုခြင်းထက် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အုစာမဟ်(ﷺ)ကို အပိုစကားမပြောဆိုခဲ့ပါ။

အခန်း။ ၂။ ဒွိဟကင်းကင်း၊ ယုံယုံကြည်
ကြည်ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ဆုံတွေ့
သူသည် သုခဘုံသို့ စံမြန်းရခြင်း။

باب: من لقي الله تعالى بالإيمان

(၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မှလွဲ၍

၉- عَنْ عُثْمَانَ - رضي الله عنه - قَالَ: قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ".

ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သောအရှင်မရှိဟူသည်ကို သိလျက်နှင့် သေဆုံးခဲ့လျှင် ဂျန္နတ်ကို ဝင်ရောက်ရပေ
မည်။

(၁၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ) (သို့
မဟုတ်) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ (ဆင့်ပြန်သူအာအ်မရှိက သံသယ
ဖြစ်ခဲ့သည်) ၎င်းကပြောပြသည်။ တဗူးကစစ်ပွဲ
နေ့၌ လူများသည် အလွန်ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု
ဒဏ်ခံခဲ့ရရှာ၏။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က လျှောက်
ထားခဲ့ကြသည်။ အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ အကယ်
၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကိုယ်တော် ခွင့်ပြုမည်
ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့၏ ရေတင်ဆောင်သော
ကုလားအုတ်များကို လှီးဖြတ်ပြီး စားသုံးကြပါ
မည်။ ထို့ပြင် အဆီများကို ဆီပြုလုပ်ကြပါမည်။
ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။
အသင်တို့ ပြုလုပ်ကြပါ။

၁၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - أَوْ عَنْ أَبِي
سَعِيدٍ - رضي الله عنه - (شَكَّ الْأَعْمَشُ) قَالَ: لَمَّا
كَانَ غَزْوَةُ تَبُوكَ، أَصَابَ النَّاسَ مَجَاعَةٌ فَقَالُوا: يَا
رَسُولَ اللَّهِ لَوْ أَثْنَتَ لَنَا فَتَحَرْنَا (نَوَاضِحَنَا) فَأَكَلْنَا
وَأَدَّهْنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -:
"افْعَلُوا"، قَالَ: فَجَاءَ عُمَرُ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ
فَعَلْتَ قَلَّ الظَّهْرُ وَلَكِنْ ادْعُهُمْ بِفَضْلِ أَرْوَاحِهِمْ ثُمَّ ادْعُ
اللَّهُ لَهُمْ بِالْبَرَكَةِ لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ فِي ذَلِكَ فَقَالَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "نَعَمْ"، فَدَعَا بِنِطْعٍ
فَقَبَسَ ثُمَّ دَعَا بِفَضْلِ أَرْوَاحِهِمْ، قَالَ: فَجَعَلَ الرَّجُلُ
يَجِيءُ بِكَفٍّ ذَرَّةٍ، قَالَ: وَيَجِيءُ الْآخَرُ بِكَفٍّ ثَمَرٍ، قَالَ:
وَيَجِيءُ الْآخَرُ بِكَسْرَةٍ حَتَّى اجْتَمَعَ عَلَى النَّطْعِ مِنْ
ذَلِكَ شَيْءٌ يَسِيرٌ، قَالَ: فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِالْبَرَكَةِ، ثُمَّ قَالَ: خُذُوا فِي أَوْعِيَتِكُمْ،
قَالَ: فَأَخَذُوا فِي أَوْعِيَتِهِمْ، حَتَّى مَا تَرَكُوا فِي الْعَسْكَرِ

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(ﷺ)က ရောက်လာပြီး

လျှောက်ထားလေသည်။ “ အို-ရုလ်တမန် وَعَاءٌ إِلَّا مَلَأُوهُ، قَالَ: فَأَكَلُوا حَتَّى شَبِعُوا وَفَضَلَتْ
 တော်၊ အကယ်၍ ကိုယ်တော်သာ ခွင့်ပြုလိုက် فَضَلَتْ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
 တော်မူလျှင် အစီးအနင်း လျော့နည်းသွားပါ "أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ، لَا يَلْقَى اللَّهُ
 မည်။ ကိုယ်တော့်(ﷺ)အနေနှင့် သူတို့ကို သူတို့ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فَيُحْجَبَ عَنِ الْجَنَّةِ"။

၏ ကျန်ရှိနေသောရိက္ခာများ ယူလာခိုင်းတော်မူပြီး သူတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး တွင် ဗရ်ကသ်ရှိစေဖို့ ဆုမွန်တောင်းပေးတော်မူပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုအစားအစာထဲ တွင် ဗရ်ကသ် ပြုလုပ်ပေးကောင်းပေးပါလိမ့်မည်။”

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကောင်းပြီဟု မိန့်တော်မူသည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် သားရေအခင်းတစ်ချပ်ကို တောင်းပြီး ဖြန့်ခင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့၏ ကျန်နေသေး သော စားနပ်ရိက္ခာကို တောင်းယူလိုက်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး က ပြောင်းဖူးစေ့လက်တစ်စုပ် ယူဆောင်လာခဲ့တော့သည်။ နောက်တစ်ဦးက စွန်ပလွံသီးတစ်စုပ် ယူ ဆောင်လာသည်။ နောက်တစ်ဦးက မုန့်ပိုင်းစကို ယူဆောင်လာသည်။ နောက်ဆုံး သားရေခင်းပေါ် ၌ အနည်းငယ်သော စားနပ်ရိက္ခာအချို့ စုမိသွားတော့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ် တော် (ﷺ)သည် ဗရ်ကသ်အတွက် ဆုမွန်တောင်းပေးတော်မူပြီးနောက် အသင်တို့၏ အိတ်များထဲသို့ ယူထည့်ကြရန် မိန့်မှာတော်မူသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောဆိုသည်။ သို့နှင့် သူတို့သည် မိမိတို့၏အိတ်များထဲသို့ ယူထည့်ခဲ့ကြ သည်။ အဘယ်မျှဟူမူ ၎င်းတို့သည် စစ်တပ်ထဲ၌ အိတ်တစ်လုံးမကျန် ဖြည့်လိုက်ကြသည်။ ဆင့်ပြန် သူက ပြောပြသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် ဗိုက်ပြည့်သည်အထိ စားသုံးခဲ့ကြသည့်အပြင် အနည်း ငယ် ပိုလျှံနေသေးသည်။ ရုလ်တမန်တော်(ﷺ)ကမိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ လွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်တော်မူသောအရှင်မရှိကြောင်းနှင့် ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရုလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေထွက်ဆိုပါသည်။ ကျေးကျွန်တစ်ဦးသည် ဒွိဟသံသယ ကင်းစွာ ထိုနှစ်ချက်ကို သက်သေထူ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံပါက ဂျန္နတ်သုခဘုံမှ တား ဆီးခံရမည် မဟုတ်ချေ။ (မုချ ဂျန္နသစ်မြန်းရမည်။)

(၁၁) စုနာဗုဟီ(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုဗာဒဟ်ဗင်နီစွာမိသ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးထံ ၎င်းကွယ်လွန်ခါနီးအချိန် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်ငိုကျွေးမိသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက နေပါဦး၊ အသင် အဘယ်ကြောင့် ငိုပါသနည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။

အကယ်၍ ကျွန်တော်သည် သက်သေထွက်ဆိုရန် စေခိုင်းခံရလျှင် အသင့်အတွက် သက်သေထွက်ဆိုပေးပါမည်။ အကယ်၍ ကြားဝင် အသနားခံခွင့်ရလျှင် အသင့်အတွက် ကြား

၁၁ - عَنْ الصَّنَابِحِيِّ عَنْ عَبْدِ بْنِ الصَّامِتِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: دَخَلْتُ عَلَيْهِ وَهُوَ فِي الْمَوْتِ، فَبَكَيْتُ، فَقَالَ: مَهْلًا، لِمَ تَبْكِي؟ فَوَاللَّهِ لَئِنْ اسْتَشْهَدْتُ لَأَشْهَدَنَّ لَكَ، وَلَئِنْ شَفَعْتُ لَأَشْفَعَنَّ لَكَ، وَلَئِنْ اسْتَطَعْتُ لَأَنْفَعَنَّكَ، ثُمَّ قَالَ: وَاللَّهِ مَا مِنْ حَدِيثٍ سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَكُمْ فِيهِ خَيْرٌ إِلَّا حَدَّثْتُكُمْ بِهِ، إِلَّا حَدِيثًا وَاحِدًا وَسَوْفَ أُحَدِّثُكُمْ بِهِ الْيَوْمَ، فَقَدْ أَحْبَبْتُ بِنَفْسِي، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ: "مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ".

ဝင်အသနားခံပေးပါမည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တတ်စွမ်းနိုင်လျှင် အသင့်ကို မုချအကျိုးပြုပါမည်ဟု ပြောလေသည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြန်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့သော မည်သည့်ဟဒီးဆ်တော်မဆို ထိုဟဒီးဆ်၌ အသင်တို့အတွက် ကောင်းခြင်းရှိသော် အသင်တို့အား ကျွန်ုပ်ပို့ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဟဒီးဆ်တော် တစ်ပုဒ်ကိုမူ(မပို့ချခဲ့)။

ယနေ့ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား ထိုဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကိုပါ ပြောပြပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သေဆုံးရတော့မည်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်တော်ကြားခဲ့သည်။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သော အရှင်မရှိကြောင်းနှင့် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်ရူစူလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းအပေါ် ငရဲမီးကို ဟရာမ်ပြုလုပ်တော်မူမည်။

(၁၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ပတ်ပတ်လည်၌ ထိုင်နေခဲ့ကြပြီး၊ အုပ်စုထဲ၌ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရ်(ﷺ)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(ﷺ)တို့လည်းရှိနေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့ ကြားထဲမှ ထသွားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ထံပြန်လာရန် ကြန့်ကြာနေတော်မူခဲ့သည်။ ရန်သူများက ကိုယ်တော်(ﷺ)တစ်ဦးတည်းရှိနေသည်ကို တွေ့၍ သတ်လိုက်မည်ကို ကျွန်ုပ်စိုးရိမ်မိသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့သည် ထိတ်လန့်ခြောက်ခြားကာ ထရပ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ပထမဦးဆုံး ထိတ်လန့်သူဖြစ်ပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ရှာဖွေရန်ထွက်လာခဲ့တော့သည်။

နောက်ဆုံး၌ ကျွန်တော်သည် အန်စွာရီဗနုနဂျ်ဂျာရ်မျိုးနွယ်ဝင် အန်စွာရီတစ်ဦး ပိုင်ဆိုင်သော ဥယျာဉ်ခြံကို ရောက်လာခဲ့ပြီး တံခါးတွေ့ရနိုးနှင့် ဥယျာဉ်ကို လှည့်ပတ်ခဲ့သော်ငြားလည်း မတွေ့ခဲ့ရပေ။ ရုတ်တရက် အပြင်ဘက်ရေတွင်းမှ ဥယျာဉ်အတွင်းထဲ ဝင်သွားသော ရဗီးအ်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ရဗီးအ်ဆိုသည်မှာ မြောင်းငယ်ကို ခေါ်၏။

ကျွန်တော်သည် ခန္ဓာကိုယ်ကျုံ့၍ဝင်ခဲ့ပြီး၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ခစားခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မေးမြန်းတော်မူသည်။

၁၂ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: كُنَّا مُعَوَّدًا حَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَعَنَا أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - فِي نَفَرٍ، فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ بَيْنِ أَظْهُرِنَا، فَأَبْطَأَ عَلَيْنَا، وَخَشِينَا أَنْ يُقْتَطَعَ دُونَنَا. وَقَرَعْنَا، فَقُمْنَا، فَكُنْتُ أَوَّلَ مَنْ قَرَعَ. فَخَرَجْتُ أَبْتَغِي رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حَتَّى أَتَيْتُ حَائِطًا لِلْأَنْصَارِ لِبَنِي النَّجَّارِ فَدُرْتُ بِهِ هَلْ أَجِدُ لَهُ أَبًا فَلَمْ أَجِدْ، فَإِذَا رِبْعٌ يَدْخُلُ فِي جَوْفِ حَائِطٍ مِنْ بَنِي خَارِجَةَ (وَالرَّبِيعُ الْجَدُولُ) فَاحْتَفَرْتُ فَدَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ: "أَبُو هُرَيْرَةَ؟" فَقُلْتُ: نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: "مَا شَأْنُكَ؟" قُلْتُ: كُنْتُ بَيْنَ أَظْهُرِنَا فَقُمْتُ فَأَبْطَأَ عَلَيْنَا فَخَشِينَا أَنْ يُقْتَطَعَ دُونَنَا، فَقَرَعْنَا فَكُنْتُ أَوَّلَ مَنْ قَرَعَ، فَأَتَيْتُ هَذَا الْحَائِطَ فَاحْتَفَرْتُ كَمَا يَحْتَفِرُ الثَّعْلَبُ، وَهُوَ لَاءُ النَّاسِ وَرَأَيْتِي. فَقَالَ: "يَا أَبَا هُرَيْرَةَ! " وَأَعْطَانِي نَعْلَيْهِ وَقَالَ: "اذْهَبْ بِنَعْلَيْ هَاتَيْنِ فَمَنْ لَقِيتَ، مِنْ وَرَاءِ هَذَا الْحَائِطِ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَقِيمًا بِهَا قَلْبُهُ فَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ. فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ لَقِيتُ عُمَرُ فَقَالَ: مَا هَاتَانِ الثُّعْلَانِ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟ فَقُلْتُ (هَاتَانِ) نَعْلَا رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَعْتَنِي بِهِمَا مَنْ لَقِيتُ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَقِيمًا بِهَا قَلْبُهُ فَبَشَّرْتُهُ بِالْجَنَّةِ، قَالَ: فَضْرَبَ عُمَرُ بِيَدِهِ بَيْنَ تَدْيِي فَخَرَرْتُ لِاسْتَيْتِي فَقَالَ ارْجِعْ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ، فَرَجَعْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَأَجْهَشْتُ بُكَاءً، وَرَكِبَنِي عُمَرُ فَإِذَا هُوَ عَلَى أَثَرِي، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "مَا لَكَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟" فَقُلْتُ: لَقِيتُ عُمَرَ، فَأَخْبَرْتُهُ بِالنَّذِي

အဗူဟိုရိုင်ရဟ်လာ၊ ကျွန်တော်သည်လည်း အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ဟုတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က မေးမြန်းတော်မူခဲ့သည်။ မည်သည့်ကိစ္စပါနည်း၊ ကျွန်တော်က လျှောက်ထားသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်တော် တို့ကြား၌ရှိနေခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ) ထသွားတော်မူကာ ကျွန်တော်တို့ထံ ပြန်လာရန်

بَعَثَنِي بِهِ، فَضَرَبَ بَيْنَ تَدْيِي ضَرْبَةً خَرَرْتُ لَأَسْتِي، فَقَالَ: ارْجِعْ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "يَا عُمَرُ مَا حَمَلَكَ عَلَى مَا صَنَعْتَ؟" قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَيِّ أَتَى وَأَمِّي أَبْعَثْتَ أَبَا هُرَيْرَةَ بِتَعْلِيكَ مَنْ لَقِيَ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُسْتَوِقًّا بِهَا قَلْبُهُ بِشَرِّهِ بِالْحِجَّةِ؟ قَالَ: "نَعَمْ"، قَالَ: فَلَا تَفْعَلْ، فَإِنِّي أَخْشَى أَنْ يَكُلَ النَّاسُ عَلَيْهَا فَخَلَّيْهُمْ يَعْمَلُونَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "فَخَلَّيْهُمْ".

ကြန့်ကြာနေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကိုယ်တော်တစ်ဦး တည်းရှိနေစဉ် ရန်သူက တွေ့သွားပြီး သတ်လိုက်မည်ကို စိုးရိမ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့သည် ထိတ်လန့်ခဲ့ကြပြီး ကျွန်တော်သည် ပထမဦးဆုံး ထိတ်လန့်သူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဤဥယျာဉ်ကို လာရောက်ပြီး မြေခွေးကျုံ့ဝင်သကဲ့သို့ ကျုံ့ဝင်ခဲ့ပါသည်။ ဤလူများသည် ကျွန်တော်၏နောက်၌ရှိနေကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ ၎င်းပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဖိနပ်နှစ်ဖက်(တစ်ရံ)ကိုပေးပြီး မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် ငါ့ကိုယ်တော်၏ဖိနပ်နှစ်ဖက်ကို ယူသွားပါ။ ဤဥယျာဉ်၏နောက်ရှိ မည်သူ့ကိုမဆို အသင်ဆုံတွေ့ရလျှင် ၎င်းသည်လည်း လာအိလာဟအိလ္လာဟ်ကို စိတ်နှလုံးမှ ယုံကြည်စွာနှင့် သက်သေခံခဲ့လျှင် ၎င်းသူကို ဂျန္နတ်၏ သတင်းကောင်း ပေးလိုက်ပါ။

သို့နှင့် ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေ့ရသောသူသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(رضي الله عنه)ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းက မေးမြန်းသည်။ အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ ဤဖိနပ်နှစ်ဖက်သည် အဘယ်နည်း။ ကျွန်တော်က ဖြေကြားသည်။ ဤသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဖိနပ်နှစ်ဖက်ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုဖိနပ်နှစ်ဖက်နှင့် ကျွန်ုပ်အား စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မည်သူ့ကိုမဆို တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းသည်လည်း လာအိလာဟအိလ္လာဟ်ကို စိတ်နှလုံးမှ ယုံကြည်စွာနှင့် သက်သေခံခဲ့လျှင် ဂျန္နတ်၏ သတင်းကောင်းပေးရပါမည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(رضي الله عنه)သည် မိမိ၏လက်နှင့် ကျွန်တော်၏ ရင်ဘတ်ကို ထိုးချလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဖင်ထိုင်လျက် လဲကျသွားပါတော့သည်။ ပြီး

နောက် ၎င်းကပြောဆိုသည်။ အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ အသင်ပြန်သွားလိုက်ပါ။ သို့ရှိရာ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံပြန်သွားပြီး ရှိုက်ကြီးတင်ငိုကြွေးလိုက်ပါတော့သည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)သည် ကျွန်တော့်နောက်မှလိုက်ပါလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မေးမြန်းတော်မူသည်။ အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ အသင်အဘယ်သို့ ဖြစ်နေရပါသနည်း။ ကျွန်တော်က လျှောက်ထားသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)ကို တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)ကျွန်တော့်ကို စေလွှတ်သည့်အကြောင်း ၎င်းကိုပြောပြလိုက်သည်။ ထိုအခါ ၎င်းက ကျွန်တော်၏ရင်ဘတ်ကို တစ်ချက်ထိုးချလိုက်သည့်အတွက် ကျွန်တော်ဖင်ထိုင်လျက် လဲကျသွားခဲ့ပါသည်။ ပြီးနောက် အသင်ပြန်သွားပါဟု ပြောပါသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းအား မေးမြန်းတော်မူခဲ့သည်။ အို-အုမရ်(رضي الله عنه)အသင် အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ပြုလုပ်ရသနည်း။ ထိုအခါ ၎င်းက အို-ရုရှလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏မိခင်/ဖခင်ကို ကိုယ်တော်(ﷺ)အတွက် စွန့်လှူပါသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)ကို ကိုယ်တော်၏ ဖိနပ်နှစ်ဖက်နှင့်အတူ စေလွှတ်၍ မည်သူ့ကိုမဆို တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းသူကလည်း လာအိလာဟအိလ္လုလ္လာဟ်ကို စိတ်နှလုံးမှ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ သက်သေခံခဲ့လျှင် ၎င်းကို ဂျန္နသ်ရမည့် သတင်းကောင်းပေးပါဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသလောဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဟုတ်သည်ဟု ဖြေကြားတော်မူရာ ၎င်းက ကိုယ်တော်(ﷺ)(ဤသို့) မလုပ်ပါနှင့်။ လူတို့သည် ထိုပေါ်၌သာ ယုံပုံသွားကြမည်ကို ကျွန်တော်မျိုး စိုးရိမ်မိပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို အမလ်ကျင့်ဆောင်နေကြလျက်နှင့်ပင် လွှတ်ထားတော်မူပါဟု လျှောက်ထားလေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ သို့ဆိုလျှင် အသင် သူတို့ကို လွှတ်ထားလိုက်ပါ။

(၁၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဇ်ဗင်န်ဂျဗလ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏နောက်၌ စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ကြားတွင် ကုလားအုတ်ကုန်းနီးနောက်၌ ချည်နှောင်ထားသော သစ်သားချောင်းတစ်ခုသာရှိသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ခေါ်တော်မူသည်။ အို-မုအာဇ်ဗင်န်ဂျဗလ်၊ ကျွန်တော်က ဖြေကြားသည်။ အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးအသင့်ရှိပါသည်။ အမိန့်နာခံရန် အဆင်သင့်ပါ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ခေတ္တမျှဆက်သွားပြီးနောက် ခေါ်တော်မူသည်။ အို-မုအာဇ်ဗင်န်ဂျဗလ်၊ ကျွန်တော်က ဖြေကြားခဲ့သည်။ အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးအသင့်ရှိပါ

١٣ - عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: كُنْتُ رَدَفَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَيْسَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ إِلَّا مُؤَخَّرَةُ الرَّحْلِ فَقَالَ: "يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ" فُلْتُ: لَيْتَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، ثُمَّ سَارَ سَاعَةً. ثُمَّ قَالَ: "يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ"، فُلْتُ: لَيْتَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، ثُمَّ سَارَ سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: "يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ"، فُلْتُ: لَيْتَكَ رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، قَالَ: "هَلْ تُذَرِّي مَا حَقَّ اللَّهُ عَلَى الْعِبَادِ؟" قَالَ، فُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: "فَإِنَّ حَقَّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، ثُمَّ سَارَ سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: "يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ"، فُلْتُ: لَيْتَكَ رَسُولَ اللَّهِ وَسَعْدَيْكَ، قَالَ: "هَلْ تُذَرِّي مَا حَقَّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ إِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ؟" فُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: "أَنْ لَا يُعَذِّبَهُمْ".

သည်။ အမိန့်နာခံရန်အဆင်သင့်ပါ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ခေတ္တမျှသွားပြီးနောက် ထပ်မံခေါ်တော်မူသည်။

အို-မုအာဇ်ဗင်န်ဂျဗလ်၊ ကျွန်တော်က ဖြေကြားပါသည်။ အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုး အသင့်ရှိပါသည်။ အမိန့်နာခံရန်အဆင်သင့်ပါ။ ကိုယ်တော်(ﷺ)မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျေးကျွန်လူသားများအပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဝတ္တရား မည်သို့ရှိသည်ကို အသင်သိပါသလော။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်က ဖြေကြားပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်မြတ်၏ရုလ်တမန်တော်သာ အသိဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ကျေးကျွန်လူသားများအပေါ်ရှိသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဝတ္တရားသည် အရှင်မြတ်ကို ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် အရှင်မြတ်နှင့်အတူ တစ်စုံတစ်ရာကို ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှု မပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ခေတ္တမျှသွားပြီးနောက် ခေါ်တော်မူပြန်သည်။ အို-မုအာဇ်ဗင်န်ဂျဗလ်၊ ကျွန်တော်က ဖြေကြားပါသည်။ အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးအသင့်ရှိပါသည်။ အမိန့်နာခံရန် အဆင်သင့်ပါ။

ကိုယ်တော်(ﷺ) မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျေးကျွန်လူသားများသည် ထိုအရာကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြလျှင် ၎င်းတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ယူပေမည့် တာဝန်ခံမှုမှာ မည်သို့ရှိသည်ကို အသင် သိပါသလော။ ကျွန်တော်က ဖြေကြားပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အလ္လာဟ်ရုစူလ် တမန်တော်သာ အသိဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းတို့ကို ပြစ်ဒဏ် မပေးခြင်းဖြစ်သည်။

(၁၄) မဟ်မူဒ်ဗင်န်ရဗီးအ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိသ်ဗာန်ဗင်န်မာလိက်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော် မဒီနာမြို့ကို ရောက်လာသောအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိသ်ဗာန်(ﷺ)နှင့် တွေ့ဆုံပြီးပြောသည်။ အသင့်ထံမှ ကျွန်တော့်ထံ ရောက်လာခဲ့သော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ရှိပါသည်။ (၎င်းကိုရှင်းပြပေးပါ)။ ၎င်း ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အမြင်အာရုံချို့တဲ့ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လူလွတ်၍ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်ထံ ကြွမြန်းထံလာပြီး ကျွန်တော့်အိမ်၌ ဆွလာတ်တည်ဆောက်ပေးစေလိုကြောင်း ကျွန်တော်သည် ထိုနေရာကို ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရာ နေရာအဖြစ် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခိုင်းခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ တမန်

١٤ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الرَّبِيعِ عَنْ عَثْبَانَ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَلَقِيتُ عَثْبَانَ، فَقُلْتُ: حَدِيثٌ بَلَغَنِي عَنْكَ، قَالَ: أَصَابَنِي فِي بَصْرِي بَعْضُ الشَّيْءِ فَبَعَثْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنِّي أَحْبَبْتُ أَنْ تَأْتِيَنِي فَنُصَلِّيَ فِي مَنْزِلِي فَأَتَاخُذَهُ مُصَلًى قَالَ: فَأَتَى النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَمَنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ أَصْحَابِهِ، فَدَخَلَ، وَهُوَ يُصَلِّي فِي مَنْزِلِي، وَيَتَحَدَّثُونَ بَيْنَهُمْ، ثُمَّ اسْتَدُوا عَظَمَ ذَلِكَ وَكَبَّرَهُ إِلَى مَالِكِ بْنِ دُخْسَمٍ قَالَ: وَدُّوا أَنَّهُ دَعَا عَلَيْهِ فَهَلَكَ وَوَدُّوا أَنَّهُ أَصَابَهُ سَرٌّ، فَقَضَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الصَّلَاةَ، وَقَالَ: "أَلَيْسَ يَنْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَلِّي رَسُولُ اللَّهِ؟!" قَالُوا: إِنَّهُ يَقُولُ ذَلِكَ، وَمَا هُوَ فِي قَلْبِهِ! قَالَ: لَا يَنْهَدُ أَحَدٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَلِّي رَسُولُ اللَّهِ فَيَدْخُلَ النَّارَ أَوْ تَطْعَمَهُ،" قَالَ: أَنَسُ: فَأَعَجَبَنِي هَذَا الْحَدِيثُ فَقُلْتُ لِأُنْبِي: اكْتُبْهُ، فَكُتِبَ.

တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုရှိတော်မူသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးတချို့ ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ကြွမြန်းလာခဲ့ကြသည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်အိမ်၌ ဆွလာတ်ဆောက်တည်တော်မူ

သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် အချင်းချင်းစကားပြောဆိုဖြစ်ကြ၏။ (၎င်းတို့သည် မုနာဖိက်တို့၏ လှည့်ဖြားမှုနှင့် မကောင်းသောလုပ်ရပ်များအကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြခြင်းဖြစ်၏။) ထို့နောက်တွင် ၎င်းတို့သည် မုနာဖိက်တို့၏ ထိုကြီးကျယ်သောလုပ်ရပ်များအား မာလိက်ဗင်န်ဒုခ်ရွမ်ဘက်သို့ ဆက် နှယ်၍(သူသည် မုနာဖိက်ဖြစ်သည်ဟု)ပြောဆိုနေကြ၏။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ အဆိုပါ ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးများက ကိုယ်တော်(ﷺ)အနေနှင့် ၎င်းကို မကောင်းဆုတောင်းပြီး ၎င်းသူပျက်စီးသွား ခြင်းကို နှစ်သက်လိုလားနေခဲ့ကြသည်။ ၎င်းသူအပေါ် ဒုက္ခတစ်ခုခု သက်ရောက်စေလိုနေကြသည်။ ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်အဆုံးသတ်ပြီး မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သောအရှင်မရှိကြောင်းနှင့် ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်ရှုစုလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသက်သေထွက်ဆိုနေခဲ့သည် မဟုတ်လော။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက လျှောက်ထားဖြေကြားကြသည်။ ၎င်းသူသည် ထိုအရာကို စိတ်နှလုံး တွင် လက်ခံခြင်းမရှိဘဲ နှုတ်ဖြင့်သာ ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သောအရှင်မရှိကြောင်းနှင့် ငါ ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်ရှုစုလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံပြီး ငရဲမီးထဲသို့ ဝင်ရောက်ရ မည်။ သို့မဟုတ် ငရဲမီးက ၎င်းကိုစားမည်ဟူ၍မရှိပါ။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့ သည်။ ဤဟဒီးဆ်သည် ကျွန်တော့်အား သဘောကျစေခဲ့သည့်အတွက် ကျွန်တော့်သားကို ရေးသား ထားဖို့ ပြောဆိုရာ သားတော်မောင်သည်လည်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။

အခန်း။ ။ အီမာန်ဟူသည်အဘယ်နည်း။
၎င်း အီမာန်၏အချက်အလက်များကို ရှင်း
လင်းခြင်း။

باب : الإيمان ما هو ؟ وبيان خصاله

(၁၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအဒီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အဗ်ဒုလ်ကိုင်စ်မျိုးနွယ်မှ လူ တစ်စုသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ရောက် လာကြပြီး လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ အို-နဗီ တမန်တော်၊ ကျွန်တော်တို့သည် ရဗီအဟ်မျိုး နွယ်ထဲမှ မျိုးနွယ်စုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ကျွန် တော်တို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ကြားတွင် မုသွရ်မျိုးနွယ်ဝင်ကာဖိရ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကိုယ်တော်ထံ မြင့်မြတ် သောလများမှလွဲ၍ အခြားလများတွင် ခစား မဝင်ရောက်နိုင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော် (ﷺ)အနေနှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့ကို အမိန့်တော် တစ်ရပ် ချမှတ်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်တို့ သည် ထိုအမိန့်တော်နှင့်အညီ ကျွန်တော်တို့၏ နောက်တွင် နေရစ်ခဲ့ကြသူများအား ညွှန်ကြား ပြီး ထိုအမိန့်ကို နာယူကျင့်သုံးကာ ဂျန္နုသ်ကို ဝင်ရောက်နိုင်ကြရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ် တော်သည် အသင်တို့ကို အရာလေးခုကို အမိန့် ပေးပြီး အရာလေးခုမှ တားမြစ်တော်မူမည်။ အသင်တို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ကြ ပါ။ အရှင်မြတ်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာကို ယှဉ်တွဲ မကိုးကွယ်ကြလေနှင့်။ ဆွလာတ်ဆောက်တည် ကြပါ။ ဇကားသ်ပေးဆောင်ကြပါ။ ရမသွာန်လ မြတ်၌ စွှောင်မိဉ္ဇုပုသ်စောင့်ထိန်းကြပါ။ သုံပန်း လက်ရပစ္စည်းမှငါးပုံတစ်ပုံကို ပေးဆောင်ကြပါ။

ငါ့ကိုယ်တော်သည် အသင်တို့ကို အရာ

၁၅ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ أَنَسًا مِنْ عَبْدِ الْقَيْسِ قَدِمُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالُوا: يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِنَّا حَيٌّ مِنْ رِبْعَةٍ، وَبَيْنَنَا وَبَيْنَكَ كُفَّارٌ مُضَرٌّ، وَلَا نَقْدِرُ عَلَيْكَ إِلَّا فِي أَشْهُرِ الْحَرَمِ، فَمُرْنَا بِأَمْرٍ نَأْمُرُ بِهِ مَنْ وَرَاءَنَا، وَنَدْخُلُ بِهِ الْجَنَّةَ إِذَا نَحْنُ أَخَذْنَا بِهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "أَمْرُكُمْ بِأَرْبَعٍ، وَأَنْهَاكُمْ عَنْ أَرْبَعٍ، اعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَآتُوا الزَّكَاةَ، وَصُومُوا رَمَضَانَ، وَأَعْطُوا الْخُمْسَ مِنَ الْغَنَائِمِ، وَأَنْهَاكُمْ عَنْ أَرْبَعٍ: عَنِ الدُّبَاءِ - وَالْحَنْئَمِ - وَالْمَرْقَةِ - وَالنَّقِيرِ) قَالُوا: يَا نَبِيَّ اللَّهِ مَا عِلْمُكَ بِالنَّقِيرِ؟ قَالَ: "بَلَى جَدُّعٌ تَنْقُرُونَهُ فَتَقْدِفُونَ فِيهِ مِنَ الْقُطَيْعَاءِ) . قَالَ سَعِيدٌ: أَوْ قَالَ مِنَ الثَّمَرِ ثُمَّ تَصُبُّونَ فِيهِ مِنَ الْمَاءِ، حَتَّى إِذَا سَكَنَ غَلْيَانُهُ شَرِبْتُمُوهُ حَتَّى إِنْ أَحَدَكُمْ أَوْ إِنْ أَحَدَهُمْ لِيَضْرِبَ ابْنَ عَمِّهِ بِالسَّيْفِ! قَالَ: وَفِي الْقَوْمِ رَجُلٌ أَصَابَتْهُ جِرَاحَةٌ كَذَلِكَ، قَالَ: وَكُنْتُ أَخْبُوهَا حَيَاءً مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ فَقِيمَ نَشْرَبُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: "فِي (أَسْقِيَةِ الْآدَمِ) الَّتِي يَلِاثُ عَلَى أَفْوَاهِهَا. قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَرْضَنَا كَثِيرَةٌ الْجِرْدَانِ، وَلَا تَبْقَى بِهَا أَسْقِيَةُ الْآدَمِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -: "وَإِنْ أَكَلْتَهَا الْجِرْدَانُ وَإِنْ أَكَلْتَهَا الْجِرْدَانُ، وَإِنْ أَكَلْتَهَا الْجِرْدَانُ، قَالَ: وَقَالَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَأَشْجَّ عَبْدُ الْقَيْسِ: "إِنَّ فِيكَ لَخَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ، الْجِلْمُ وَالْإِنَاءُ".

လေးခုမှ တားမြစ်တော်မူမည်။ ဗူးသီးခြောက်အိုး၊ အစိမ်းရောင်စဉ်းအိုး၊ သစ်စေးသုတ်လိမ်းထားသော အိုး၊ စွန်ပလွံပင်စည်ကို ဖောက်ထွင်းပြုလုပ်ထားသော သစ်သားခွက်တို့ကို အသုံးပြုခြင်းမှ တားမြစ်တော်မူသည်။ သူတို့က လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့ကြသည်။ အို-နဗီတမန်တော်၊ နကီးရ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော် သိရှိထားပါသလော။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အဘယ်ကြောင့် မသိရမည်နည်း။ အမှန်ပင် သိပါသည်ဟု မိန့်၍ (နကီးရ်သည်)ပင်စည်ဖြစ်ပြီး အသင်တို့သည် ၎င်းကို ဖောက်ထွင်းကြကာ ၎င်းထဲ၌ ကုသိုလ်အာအ် အမည်ရှိသော စွန်ပလွံသီးကို ထည့်ကြသည်ဟု မိန့်သည်။ စအီးဒ်က ပြောပြသည်။ သို့မဟုတ် ကိုယ်တော်(ﷺ)ကမိန့်ကြားသည်။ စွန်ပလွံသီးကိုထည့်ပြီး ရေလောင်းထည့်ကြသည်။ အမြဲပြတ်သွားသောအခါ အသင်တို့သည် ထိုအရည်ကို သောက်ကြသည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦး တစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် သူတို့ထဲက တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ညီအစ်ကို ဝမ်းကွဲကို ဓားနှင့် ခုတ်သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

ဆင့်ပြန်သူကပြောပြခဲ့သည်။ အမျိုးသားများထဲ၌ ထိုကဲ့သို့ဒဏ်ရာရရှိထားသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးပါရှိသည်။ ၎င်းကပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ရှက်ရွံ့သည့် အတွက် ထိုဒဏ်ရာကို ဖုံးကွယ်ထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်က အို-ရဗူလ်တမန်တော်၊ မည်သည့်အရာဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သောက်ရပါမည်နည်းဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)ကမိန့်တော်မူသည်။ နှုတ်ခမ်းဝ လိမ်ခေါက်ချည်နှောင်၍ရသော သားရေအိတ်ထဲ၌ ထည့်သောက်ပါ။ သူတို့က လျှောက်ထားပြန်သည်။ အို-ရဗူလ်တမန်တော်၊ အမှန်မူချ ကျွန်တော်တို့၏နယ်မြေဒေသတွင် ကြွက်များပေါများလှသည်။ ထိုကြွက်များကြောင့် သားရေအိတ်များကျန်ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသားရေအိတ် ကို ကြွက်များစားသုံးလျှင်လည်း၊ ထို သားရေအိတ်ကို ကြွက်များစားသုံးလျှင်လည်း၊ ထိုသားရေအိတ်ကို ကြွက်များစားသုံးလျှင်လည်း၊ (သားရေအိတ်ကိုသာ အသုံးပြုရပါပေမည်။) ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဗ်ဒွလ်ကိုင်းစ်မျိုးနွယ်ထဲမှ အရှက်ကို မိန့်ကြားတော်သည်။ အမှန်မူချ အသင့်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှစ်သက်တော်မူသည့် အချက်နှစ်ခုရှိပါသည်။ (ယင်းတို့မှာ) အသိဉာဏ်ရှိခြင်းနှင့် အလျင်စလို မလုပ်ဘဲ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသက်ဝင်ယုံ
ကြည်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး ကျင့်စဉ်ဖြစ်
ခြင်း။

باب: الإيمان بالله أفضل الأعمال

(၁၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမူဇရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊
မည်သည့်အမလ် လုပ်ရပ်သည် အမြတ်ဆုံးပါ
နည်းဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း
နှင့် အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ သက်စွန့်ကြိုး
ပမ်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ကျွန်တော်က မည်သည့်ကျေးကျွန်ကို

١٦ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: قُلْتُ يَا
رَسُولَ اللَّهِ: أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: الْإِيمَانُ بِاللَّهِ
وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِهِ، قَالَ، قُلْتُ: أَيُّ الرِّقَابِ أَفْضَلُ؟
قَالَ: "أَنْفُسُهَا عِنْدَ أَهْلِهَا وَكَثْرَتُهَا ثَمَنًا"، قَالَ، قُلْتُ: فَإِنْ
لَمْ أَفْعَلْ؟ قَالَ: "تُعِينُ صَانِعًا أَوْ تَصْنَعُ لَأَخْرَقَ"، قَالَ:
قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ ضَعُفْتُ عَنْ بَعْضِ
الْعَمَلِ؟ قَالَ: "تَكْفُ شَرَّكَ عَنِ النَّاسِ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ مِنْكَ
عَلَى نَفْسِكَ".

သူကောင်းပြုခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးပါနည်းဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။
ပိုင်ရှင်ထံတွင် တန်ဖိုးအကြီးဆုံးနှင့် ဈေး အများဆုံးကျေးကျွန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က လျှောက်ထား
ခဲ့ပြန်သည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်(ဤသို့)မပြုလုပ်နိုင်လျှင် အဘယ်သို့နည်း။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
မိန့်တော်မူသည်။ အလုပ်လုပ်သောသူကို အကူအညီပေးပါ။ အလုပ်မရှိသူကို အလုပ်အကိုင် ဖန်တီး
ပေးပါ။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်က အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ကျင့်ဆောင်မှုအချို့တွင်
ကျွန်တော် အားနည်းသော် မည်သို့ပြုရမည်ကို ကိုယ်တော်(ﷺ) ကျွန်တော်မျိုးအား မိန့်တော်မူပါဟု
လျှောက်ထားသော် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် လူတို့အား မကောင်းမပြုမိ
စေနှင့်။ ထိုသို့ မကောင်းမပြုမိအောင် နေထိုင်ခြင်းသည် အသင်၏စိတ်ဝိညာဉ်အပေါ် အသင့်ဘက်မှ
ပြုလုပ်သောဆွဒကဟ် ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အီမာန်ယုံကြည်ရန် အမိန့်ပေး
ခြင်း၊ ရှိုင်သွာန်၏မကောင်းသော အတွေး
စိတ် ထည့်ပေးချိန်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ထံ ခိုလှုံခြင်း။

باب: في الأمر بالإيمان والاستعاذة بالله
عند وسوسة الشيطان

(၁၇-က) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ လူများသည် အသင်တို့ကို အိလ်မ် အသိ
ပညာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆက်တိုက် မေးမြန်းကြ
ရင်း နောက်ဆုံး၌ ဤသည် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
ကို မည်သူဖန်ဆင်းပါသနည်းဟူ၍ပင် ပြောဆို
ကြပေလိမ့်မည်။

١٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا يَزَالُ النَّاسُ
يَسْأَلُونَكُمْ عَنِ الْعِلْمِ حَتَّى يَقُولُوا هَذَا اللَّهُ فَمَنْ خَلَقَ اللَّهُ
قَالَ قَبِيئًا أَنَا فِي الْمَسْجِدِ إِذْ جَاءَنِي نَاسٌ مِنَ الْأَعْرَابِ
فَقَالُوا يَا أَبَا هُرَيْرَةَ هَذَا اللَّهُ خَلَقْنَا فَمَنْ خَلَقَ اللَّهُ قَالَ
فَأَخَذَ حَصَى بِكَفِّهِ فَرَمَاهُمْ بِهِ ثُمَّ قَالَ قَوْمُوا قَوْمُوا
صَدَقَ خَلِيلِي - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်ဗလီထဲ၌ရှိနေစဉ် အရစ်ကျေးတောသားတစ်စုသည်
ကျွန်တော့်ထံ ရောက်လာပြီး မေးမြန်းကြသည်။ အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ ဤသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
ဖြစ်တော်မူပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့ဆိုလျှင် မည်သူက အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ကို ဖန်ဆင်းတော်မူပါသနည်း။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ လက်ဖဝါးနှင့်
ကျောက်စရစ်ခဲကိုယူကာ သူတို့ကို ပစ်ပေါက်ပြီးနောက် အသင်တို့ထသွားကြ၊ အသင်တို့ ထသွားကြ၊
ငါ၏အချစ်တော်(ﷺ)သည် အမှန်ကိုသာ မိန့်တော်မူခဲ့သည်ဟု ပြောလေသည်။

၁၇-ခ) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့သည် အသင်တို့ကို အသိပညာနှင့် ပတ်သက်၍ အဆက်မပြတ် မေးမြန်းကြရင် နောက်ဆုံး၌ ဤသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖြစ်

၁၇ ب - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ لَا يَزَالُ النَّاسُ يَسْأَلُونَكُمْ عَنِ الْعِلْمِ حَتَّى يَقُولُوا هَذَا اللَّهُ خَلَقَنَا فَمَنْ خَلَقَ اللَّهُ قَالَ وَهُوَ أَخَذُ بِيَدِ رَجُلٍ فَقَالَ صَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ قَدْ سَأَلَنِي وَاحِدٌ وَهَذَا الثَّانِي.

ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ဖန်ဆင်းခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ မည်သူက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ဖန်ဆင်းပါသနည်း ဟူ၍ပင် မေးမြန်းကြလိမ့်မည်။ အဗူဟိုရ်(ﷺ)သည် ဟဒီးဆ်ပြောပြသောအခါ၌ လူတစ်ဦး၏ လက်ကိုကိုင်ထားလျက် ပြောသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်ရုဗ်လ်တမန်တော်သည် အမှန်ကိုသာ မိန့်ဆိုခဲ့သည်။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်အား တစ်ဦးတစ်ယောက်က မေးမြန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤသူမှာမူ ဒုတိယလူဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သက်ဝင်
ယုံကြည်ခြင်း၊ မြဲမြံမြဲ ရှိနေခြင်း။

باب: في الإيمان بالله والاستقامة

၁၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစွတ်ဖ်ယာန်ဗင်န်အပ် ဒုလ္လာဟ်စကဗီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က အို- ရုဗ်လ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား အစွလာမ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)

၁၈ - عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ التَّخَفِيِّ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ (وَفِي حَدِيثِ أَبِي أُسَامَةَ غَيْرُكَ). قَالَ قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِمَّ.

၏နောက်တွင် (အဗူအုစာမဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ကိုယ်တော်မှလွဲ၍) အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို မေးမြန်းရန် မလိုအပ်သောစကားရပ်ကို မိန့်ကြားတော်မူပါဟု လျှောက်ထားခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကျွန်တော်မျိုး သက်ဝင်ယုံကြည်ပါသည် ဟု ပြောဆိုပါ။ ထို့နောက် (ယင်းယုံကြည်မှုအပေါ်)အသင်မြဲမြံစွာ ရပ်တည်နေပါ။

အခန်း။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မုအ်ဂျီ
ဇော်တန်ခိုးတော်များကို ယုံကြည်ခြင်း။

باب: في آيات النبي صلى الله عليه وسلم
والإيمان به

(၁၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်
တော်မူသည်။ နဗီတမန်တော်တိုင်းသည် သူ့
ထက်အလျင် နဗီတမန်တော် ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည့်

١٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَا مِنْ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ
نَبِيٍّ إِلَّا قَدْ أُعْطِيَ مِنَ الْآيَاتِ مَا مِثْلُهُ أَمَنْ عَلَيْهِ النَّبَسُ
وَإِنَّمَا كَانَ الَّذِي أُوتِيَتْ وَحْيًا أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ فَأَرْجُو أَنْ
أَكُونَ أَكْثَرَهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

မုအ်ဂျီဇော်တန်ခိုးတော်အား ချီးမြှင့်ခံရသည်။ လူတို့သည် ထိုမုအ်ဂျီဇော်တန်ခိုးတော်အပေါ် အီမာန်
ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ ငါကိုယ်တော် ချီးမြှင့်ခံရသော မုအ်ဂျီဇော်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ငါကိုယ်
တော်ထံ ပိုချခဲ့သော ဝဟီဗျာဒိတ်တော်(ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်)ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါကိုယ်
တော်သည် ကိယာမသ်နေ့၌ ကျန်နဗီတမန်တော်အားလုံးထက် နောက်လိုက်သူ အများဆုံးရှိသူဖြစ်
ရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(၂၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ မုဟမ္မဒ်၏ အသက်ကို လက်ဝယ်ပိုင်
ဆိုင်ထားတော်မူသော အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်
ပါသည်။

٢٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ رَسُولِ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ قَالَ وَالَّذِي نَفْسُ
مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٍّ وَلَا
نَصْرَانِيٍّ ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا
كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ.

ဤအွမ္မသ်ထဲမှ ယဟူဒီဖြစ်စေ၊ နတ်စွရနီဖြစ်စေ ငါတမန်တော်(ﷺ)နှင့်ပတ်သက်၍ ကြား
သိရပြီးနောက် ငါကိုယ်တော်စေလွှတ်ခြင်းခံရသောအရာ (ကုရ်အာန်နှင့်စွန္နဟ်)ကို ယုံကြည်မှုမရှိဘဲ
ကွယ်လွန်သေဆုံးခဲ့လျှင် သူသည် ငရဲသားများထဲမှ ဖြစ်ပေမည်။

(၂၁) စွာလေဟ်ဟမ်ဒါနီ(ﷺ)သည် ရှအ်ဗီ(ﷺ) ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ခုရာစာန်မြို့သားများထံမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရှအ်ဗီ(ﷺ)အား (ဤသို့)မေးမြန်း နေသည်ကို ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ အို-အဗူ အမ်ရ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခုရာစာန်နယ်ဘက်မှ လူတို့ က မိမိ၏ကျေးကျွန်မကို သူကောင်းပြုပြီး နောက် လက်ထပ်ထိမ်းမြားသော် သူသည် မိမိ၏ ကုရ်ဗာနီသားကောင်ကို စီးနင်းသူကဲ့သို့ဖြစ် သည်ဟု ပြောဆိုနေကြသည်။ ထိုအခါ ရှအ်ဗီ (ﷺ)က ဆိုသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဗွရ်ဒဟ်ဗင်အဗူမူစာ(ﷺ)သည် သူ၏ ဖခင် ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အကျိုးကုသိုလ်နှစ်ဆ ချီးမြှင့်ခံ ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်(၃)ဦးရှိသည်။ တစ်ဦးသည် ကျမ်းရ

၂၁ - عَنْ صَالِحِ بْنِ صَالِحِ الْهَمْدَانِيِّ عَنِ الشَّعْبِيِّ قَالَ رَأَيْتُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ خُرَّاسَانَ سَأَلَ الشَّعْبِيَّ فَقَالَ يَا أَبَا عَمْرٍو إِنَّ مَنْ قِيلَنَا مِنْ أَهْلِ خُرَّاسَانَ يَفُؤُلُونَ فِي الرَّجُلِ إِذَا أُعْتِقَ أَمَتُهُ ثُمَّ تَزَوَّجَهَا فَهُوَ كَالرَّكَابِ بَدَنَتُهُ فَقَالَ الشَّعْبِيُّ حَدَّثَنِي أَبُو بَرْدَةَ بْنُ أَبِي مُوسَى عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ ثَلَاثَةٌ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنَ بِنَبِيِّهِ وَأَدْرَكَ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَأَمَنَ بِهِ وَابْتِيعَهُ وَصَدَّقَهُ فَلَهُ أَجْرَانِ وَعَبْدٌ مَمْلُوكٌ أَدَّى حَقَّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ وَحَقَّ سَيِّدِهِ فَلَهُ أَجْرَانِ وَرَجُلٌ كَانَتْ لَهُ أُمَةٌ فَغَدَاَهَا فَأَحْسَنَ غِذَاءَهَا ثُمَّ أَدْبَاهَا فَأَحْسَنَ أَدْبَاهَا ثُمَّ أَعْتَقَهَا وَتَزَوَّجَهَا فَلَهُ أَجْرَانِ ثُمَّ قَالَ الشَّعْبِيُّ لِلْخُرَّاسَانِيِّ خُذْ هَذَا الْحَدِيثَ بِغَيْرِ شَيْءٍ فَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يَرْحَلُ فِيمَا نُونٌ هَذَا إِلَى الْمَدِينَةِ.

ပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှဖြစ်သည်။ သူသည် မိမိ၏နဗီတမန်တော်ကိုလည်း ယုံကြည်သည်။ ထို့ပြင် နဗီတမန် တော်မြတ်(ﷺ)ကို မိမိ၏ တမန်တော်ကိုလည်း ယုံကြည်သည်။ တမန်တော်၏ နောက်ကိုလိုက်၍ ထောက်ခံသည်ဆိုပါက ယင်းအတွက် အကျိုးကုသိုလ်နှစ်ဆရရှိမည်။

(ဒုတိယ)ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းခံရသောကျေးကျွန်ဖြစ်သည်။ သူသည် မိမိအပေါ် တွင်ရှိသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဝတ္တရားနှင့် မိမိသခင်၏ဝတ္တရားတို့ကို ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင် သည်။ ထို့ကြောင့် အကျိုးကုသိုလ်နှစ်ဆရရှိမည်။ (တတိယ)ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ကျွန်မတစ်ဦးကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူဖြစ်သည်။ သူသည် ကျွန်မကို အစာရေစာကောင်းမွန်စွာကျွေးမွေးသည်။ ထို့နောက် သူ(မ)ကို လိမ္မာရေးခြားရှိအောင် ကောင်းမွန်စွာသင်ကြားပေးကာ သူ(မ)ကိုသူကောင်းပြုပြီး ထိမ်း မြားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အကျိုးကုသိုလ်နှစ်ဆရရှိပါမည်။ ထို့နောက် ရှအ်ဗီ(ﷺ)က ခုရာစာန်နယ် သားကို အသင်သည် ဤဟဒီးဆ်တော်ကို ကြိုးစားမှုမပါဘဲ ယူလိုက်ပါ။ ယခင်ကမူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး သည် ဤဟဒီးဆ်ထက် တိုတောင်းသောဟဒီးဆ်ကို ရယူရန် မဒီနာမြို့သို့ပင် ခရီးထွက်ခဲ့ရသည်ဟု ပြောပြသည်။

အခန်း။။ အချက်သုံးချက်ရှိသူသည် အီမာန်
၏ ချိုမြိန်မှုအရသာကိုရရှိခံစားရခြင်း။

باب: ثلاث من كن فيه وجد حلاوة الإيمان

(၂၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်
မူသည်။ အချက်သုံးချက်ရှိသူသည် အီမာန်ယုံ
ကြည်မှု၏ ချိုမြိန်သောအရသာကို ရရှိခံစားရ
မည်။ (၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင့်
ရုဟူလ်တမန်တော်(ﷺ)အား အခြားအရာများ

٢٢ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ
بِهِنَّ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ مَنْ كَانَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ
مِمَّا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ يَكْرَهُ
أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَتَاهُ اللَّهُ مِنْهُ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ
يُقَذَّفَ فِي النَّارِ.

ထက် ပို၍ချစ်ခင်မြတ်နိုးသူ၊ (၂) လူတစ်ဦးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်သာ ချစ်ခင်သူနှင့် (၃)
မီးပုံထဲပစ်ချခံရမည်ကို မနှစ်မြို့သကဲ့သို့ မိမိအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကုန်ပုံ၏ဘဝမှ ကယ်တင်
ပြီးနောက် ကွပ်ရဲထဲပြန် သွားရမည်ကို မနှစ်မြို့သောသူတို့ ဖြစ်သည်။

(၂၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်

٢٣ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى
أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ وَوَالِدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ.

မိမိ၏ သားသမီး၊ မိဘ၊ လူအားလုံးတို့ထက် ငါ့ကိုယ်တော်ကို ပိုမိုချစ်ခင်သမျှ ကာလပတ်လုံး အီမာန်
သက်ဝင်ယုံကြည်သူ မဖြစ်နိုင်။

(၂၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်၏အသက်ကို လက်ဝယ်

٢٤ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ
حَتَّى يُحِبَّ لِحَارِهِ أَوْ قَالَ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ.

ထားတော်မူသောအရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ လူသားသည် မိမိအတွက်နှစ်သက်သောအရာ ကို
မိမိအိမ်နီးချင်း၊ သို့မဟုတ် မိမိညီနောင်အတွက် မနှစ်သက်သရွေ့ အီမာန်ယုံကြည်သူ မဖြစ်နိုင်။

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာ
ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်အဖြစ်
ကျေနပ်လက်ခံသူသည် အီမာန်၏
အရသာကို မြည်းစမ်းရမည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: ذاق طعم الإيمان من رضي بالله رباً

(၂၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗာစ်ဗင်န်အဗ်ဒွလ်
မွသွံသွလိဗ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ မိန့်ကြားသည်ကို
ကြားသိခဲ့ရ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာ ဖန်

٢٥ - عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
- أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ
ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا
وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا.

ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်အဖြစ်၊ အစ္စလာမ်ကိုသာ သာသနာအဖြစ်၊ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ကိုသာ ရဟူလ်
တမန်တော်အဖြစ် ကျေနပ်နှစ်သက်လက်ခံသူသည် အီမာန်၏ အရသာကို မြည်းစမ်းရပေမည်။

အခန်း။။ အကျင့်စရိုက်လေးခုရှိနေသူသည်
မုနာဖိက်-အယောင်ဆောင်သူအစစ်
ဖြစ်ခြင်း။

باب: أربع من كن فيه كان منافقاً خالصاً

(၂၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်အုမရ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
မိန့်တော်မူသည်။ အကြင်သူ၌ အကျင့်စရိုက်
လေးခုရှိလျှင် သူသည် မုနာဖိက်အစစ် ဖြစ်
သည်။ အကြင်သူတွင် အကျင့်စရိုက်လေးခုထဲမှ
တစ်ခုခုရှိနေလျှင် ထိုအကျင့်ကို မစွန့်လွှတ်
သရွေ့ နိဖာက်အယောင်ဆောင်မှု၏ စရိုက်တစ်ခု
ရှိနေသည်။ စကားပြောဆိုလျှင် လိမ်လည်သည်။
ကတိကဝတ်ပြုပြီးလျှင် ချိုးဖောက်သည်။

٢٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ
فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَلَّةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ
فِيهِ خَلَّةٌ مِنْ نِفَاقٍ حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا
عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا أَخْلَفَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ غَيْرَ أَنْ
فِي حَدِيثِ سُفْيَانَ وَإِنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ
فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ.

ကတိပေးပြီးလျှင် ဖောက်ဖျက်သည်။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားလျှင် ဆဲရေးတိုင်းထွာသည်။ အဗူစူတ်ဖ်ယာန်၏ ဆင့်ပြန်မှုတွင် ခလ်လသွန်၏နေရာ၌ ခတ်စွဲလသွန်ဟု လာရှိသည်။ (အဓိပ္ပာယ်မှာ အကျင့်၊ စရိုက်ဖြစ်သည်။)

(၂၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ၂၇ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ.

ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော် ၂၇ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ.

မူသည်။ မုနာဖိက်-ဘာသာရေး အယောင်ဆောင်

သူ၏ လက္ခဏာသည် သုံးခုရှိသည်။ စကားပြောလျှင် မုသားပြောဆိုသည်။ ကတိပေးပြီးလျှင် ဖောက်ဖျက်၏။ ယုံကြည်စွာနှင့်အပ်နှံခံရသောအခါ အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သည်။

အခန်း။။ မုအ်မင်န်ယုံကြည်သူ၏ ပမာသည် ۞ باب: مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَالزَّرْعِ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ وَالْكَافِرِ كَالْأَرْزَةِ

လယ်ယာစိုက်ခင်းကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး မုနာဖိက်နှင့် ۞

ကာဖိရ်တို့၏ ပမာသည် ထင်းရှူးပင်ကဲ့သို့ ۞

ဖြစ်ခြင်း။

(၂၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးကအတ်ဗ်ဗင်န်မာလိတ် ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْزَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْزَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْزَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

မုအ်မင်န်ယုံကြည်သူ၏ ဥပမာ ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

သည် စိုက်ခင်း၏ပျိုးပင်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထိုပျိုးပင် ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

မခြောက်သွေ့မချင်း လေသည် ယင်း ကို(ဘယ်/ ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

ညာ)ယိမ်းညွတ်စေပြီး တစ်ကြိမ်တွင် ညွတ်ကျ ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

စေသည်။ နောက်တစ်ကြိမ်တွင် တည့်မတ်စေ ၂၈ - عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ تُغْنِيهَا الرِّيحُ تَصْرَعُهَا مَرَّةً وَتَعْدِلُهَا أُخْرَى حَتَّى تَهْبِجَ وَمَثَلُ الْكَافِرِ كَمَثَلِ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ عَلَى أَصْلِهَا لَا يُغْنِيهَا شَيْءٌ حَتَّى يَكُونَ انْجِعَافُهَا مَرَّةً وَاحِدَةً. وَفِي رَوَايَةٍ "وَتَعْدِلُهَا مَرَّةً حَتَّى يَأْتِيَهُ أَجَلُهُ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ مَثَلُ الْأَرْZَةِ الْمُجْنَبَةِ الَّتِي لَا يُصِيبُهَا شَيْءٌ".

ပြန်သည်။ ကာဖီရ်ငြင်းပယ်သူ၏ ဥပမာသည် အမြစ်စွဲမြဲတည်တံ့ပြီး ထောင်မတ်နေသော ထင်းရှူးပင်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ထိုထင်းရှူးပင်ကို အမြစ်မှ တစ်ကြိမ်တည်းနှင့် ဆွဲနှုတ်မှုမဖြစ်သရွေ့ မည်သည့်အရာကမှ ယင်းကိုယိမ်းညွှတ်မှု မပြုလုပ်နိုင်ပေ။

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခု၌ ယင်း၏သတ်မှတ်ချိန်မရောက်သရွေ့ ထိုပျိုးပင်ကို တစ်ခါတစ်ရံ တည့်မတ်စေသည်။ မုနာဖိက်၏ ဥပမာသည် တစ်စုံတစ်ရာကမှ မသက်ရောက်နိုင်သော မြဲမြံနေသည့် ထင်းရှူးပင်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

(၂၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ထံအပါး၌ ရှိနေကြစဉ် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ မွတ်စလင်မ်နှင့်တူသောအပင်အား ငါကိုယ်တော့်ကို အသင်တို့ ပြောပြကြပါ။

ထိုအပင်၏ အရွက်သည်ကြွေကျခြင်း မ

٢٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ أَخْبِرُونِي بِشَجَرَةٍ شَبِهُهُ أَوْ كَالرُّجُلِ الْمُسْلِمِ لَا يَنْحَاثَ وَرَفْهًا تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ قَالَ ابْنُ عُمَرَ فَوَقَعَ فِي نَفْسِي أَنَّهَا النَّخْلَةُ وَرَأَيْتُ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ لَا يَنْكَلِمَانِ فَكَرِهْتُ أَنْ أَتَكَلَّمَ أَوْ أَقُولَ شَيْئًا فَقَالَ عُمَرُ لَأَنْ تَكُونَ فَلْتَهَا أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كَذَا وَكَذَا.

ရှိ၊ အချိန်တိုင်းအသီးများ သီးပွင့်၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ထိုအပင်သည် စွန်ပလွံပင်သာ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲအောက်မေ့ခဲ့မိသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရ်(ﷺ)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)တို့က ဖြေကြားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ပြီး ကျွန်ုပ်သည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ မဖြေကြားလိုခဲ့ပေ။ (တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ယင်းမှာ စွန်ပလွံပင်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားပြီးသည့်နောက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် မိမိစိတ်ထဲ၌လည်း ဤသို့တွေးထင်မိကြောင်း ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)ကို ပြောပြရာ အုမရ်(ﷺ)က အကယ်၍ အသင်သည် ထိုအချိန်ကအဖြေပေးခဲ့ပါမူ ငါသည် ဘယ်အရာ၊ ဘယ်အရာထက် ပိုနှစ်သက်မည် ဖြစ်သည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ ငါအလွန်ပျော်ရွှင်မိမည်ဖြစ်သည်။)

အခန်း။။ အရှက်တရားသည် အီမာန်ထဲမှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: الحياء من الإيمان

(၃၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အီမာန်သည် အစိတ်အပိုင်းပေါင်း ခုနစ်ဆယ်ကျော်(သို့မဟုတ်)ခြောက်ဆယ်ကျော် ရှိသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ အမြတ်ဆုံးမှာ-လာအိ

၃၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْإِيمَانُ بَضْعٌ وَسَبْعُونَ أَوْ بَضْعٌ وَسِتُّونَ شُعْبَةً فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ.

လာဟအိလ္လုလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးအဆင့်မှာ (လူတို့အတွက်) ဒုက္ခဖြစ်စေမည့်အရာအား လမ်းမှဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် အရှက်တရားသည်လည်း အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

(၃၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အင်မ်ရာန်ဗင်န်ဟုစွဲခြင်း(رضي الله عنه)၏ထံပါး၌ မိမိတို့အုပ်စုတစ်စုနှင့်ရှိနေခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စုထဲတွင် ဗုရ်ရိုင်းရ်ဗင်န်ကအစ်လည်း ရှိနေခဲ့ပြီး အင်မ်ရာန်ဗင်န်ဟုစွဲခြင်း(رضي الله عنه)က ထိုနေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန်ပြောပြသည်။ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ အရှက်တရားသည် ကောင်းမှုအလုံးစုံဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အရှက်တရားသည် အားလုံးပင် ကောင်းမွန်ပေသည်။ ထိုအခါ ဗုရ်ရိုင်းရ်ဗင်န်ကအစ်က ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်တို့

၃၁ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنَّا عِنْدَ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ فِي رَهْطٍ مِنَّا وَفِينَا بُشَيْرُ بْنُ كَعْبٍ فَقَدِّتَنَا عِمْرَانُ يَوْمَئِذٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ أَوْ قَالَ الْحَيَاءُ كُلُّهُ خَيْرٌ فَقَالَ بُشَيْرُ بْنُ كَعْبٍ إِنَّا لَنَجِدُ فِي بَعْضِ الْكُتُبِ أَوْ الْحِكْمَةِ أَنَّ مِنْهُ سَكِينَةٌ وَوَقَارًا لِلَّهِ تَعَالَى وَمِنْهُ ضَعْفٌ فَعَضِبَ عِمْرَانُ حَتَّى احْمَرَّتَا عَيْنَاهُ وَقَالَ أَلَا أَرَانِي (ه) أَحَدُكُمْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَتُعَارِضُ فِيهِ قَالَ فَأَعَادَ عِمْرَانُ الْحَدِيثَ قَالَ فَأَعَادَ بُشَيْرٌ فَعَضِبَ عِمْرَانُ قَالَ فَمَا زِلْنَا نَقُولُ فِيهِ إِنَّهُ مِنَّا يَا أَبَا نُجَيْدٍ إِنَّهُ لَا بَأْسَ بِهِ.

သည် စာပေကျမ်းဂန်အချို့ သို့မဟုတ် ပညာရပ်အချို့တွင် တွေ့ရှိရသည်။ အရှက်တရားတစ်မျိုးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အဖို့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ ထည်ဝါမှုဖြစ်ပြီး နောက်အရှက်တရားတစ်မျိုးမှာမူ

စိတ်ခံအားချို့နဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ အင်မ်ရာန်ဗင်ဟုစ္စိုင်း(ﷺ)သည် မျက်လုံးများနီမြန်းသွားသည်အထိ ဒေါသဖြစ်သွားကာ ကျွန်ုပ်သည် ရုစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန်နေသည်ကို အသင်မမြင်လေသလော။ အသင်သည် ထိုဟဒီးဆ်တော်နှင့်ဆန့်ကျင်ပြောဆိုနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောလေသည်။ အဗူကဿဒဟ်(ﷺ)ကပြောပြသည်။ ထို့နောက်တွင် အင်မ်ရာန်ဗင်ဟုစ္စိုင်း(ﷺ)သည် ထိုဟဒီးဆ်တော်အား ပြန်လည်ဆင့်ပြန်ပြရာ ဗုရှိုင်းရ်(ﷺ)ကလည်း ပထမအတိုင်းပင်ပြန်လည် ပြောဆို၏။ ထိုအခါတွင်လည်း အင်မ်ရာန်(ﷺ)သည် အမျက်ထွက်သွားကာ(အပြစ်ပေးရန်ပင် ရည်ရွယ်လိုက်သည့်အတွက်) ကျွန်ုပ်တို့က အို-အဗူနဂျိုင်းဒ်၊ သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စုထဲမှပင်ဖြစ်သည်။ သူ့တွင် (နီဖာကဖြစ်နိုင်သည့်) မည်သည့်ချို့ယွင်းချက်မျှမရှိဟု ပြောဆိုကြရတော့သည်။

အခန်း။ ။ အိမ်နီးချင်းများကို ကောင်းမွန်စွာ
ဆက်ဆံခြင်းနှင့် ဧည့်သည်အား ဂုဏ်ပေး
လေးစားခြင်းသည် အီမာန်ထဲမှဖြစ်ခြင်း။

باب: من الإيمان حسن الجوار وإكرام الضيف

(၃၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူရှိုင်းဟ်အလ်ခုဇာ အီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သည်ဆိုပါက မိမိအိမ်နီးချင်းအား ကောင်းမွန်စွာ

٣٢ - عَنْ أَبِي شَرِيحٍ الْخَزَاعِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُحْسِنْ إِلَى جَارِهِ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لَيْسَكَتْ.

ဆက်ဆံပါ။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သည်ဆိုပါက မိမိ ဧည့်သည်အား ဂုဏ်ပေးလေးစားပါ။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သည်ဆိုပါက ကောင်းသောစကားကိုသာ ဆိုပါ။ သို့မဟုတ် ဆိတ်ဆိတ်နေပါ။

အခန်း။ ။ မိမိ၏ဒုက္ခပေးမှုများမှ အိမ်နီးချင်း
များကို အေးချမ်းမှုမရစေသူသည် ဂျန္နုသ်
သုခဘုံသို့ ဝင်ရမည်မဟုတ်ခြင်း။

باب: لا يدخل الجنة من لا يأمن جاره بوائقه

(၃၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်

۳۳ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ .

မူသည်။ မိမိအိမ်နီးချင်းအား အေးချမ်းစွာမနေရအောင် ဒုက္ခပေးသောသူသည် ဂျန္နုသ်သုခဘုံသို့ ဝင်
ရမည် မဟုတ်ချေ။

အခန်း။ ။ မကောင်းမှုအား လက်ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ နှုတ်လျှာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှလုံး
သား(ထဲမှ မကောင်းမှတ်ယူခြင်း)ဖြင့်လည်း
ကောင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းသည် အီမာန်
ထဲမှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: من الإيمان تغيير المنكر باليد واللسان والقلب

(၃၄) သွာရိုက်ဗင်နီရိုဟားဗ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ အီးဒ်နေတွင် အီးဒ်ဆွလာတ်ထက်
အလျင် ခွသ်ဗဟ်ဟောကြားခြင်းအား ပထမဆုံး
အစပြုခဲ့သူမှာ မရ်ဝါးန်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ လူ
တစ်ဦးက ထ၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်
ခြင်းသည် ခွသ်ဗဟ်ထက်အလျင် ဖြစ်ပါသည်ဟု
ပြောရာ မရ်ဝါးန်က ဤအစီအစဉ်အား စွန့်လွှတ်

۳۴ - عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ قَالَ أَوَّلُ مَنْ بَدَأَ بِالْخُطْبَةِ يَوْمَ الْعِيدِ قَبْلَ الصَّلَاةِ مَرْوَانُ فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ فَقَالَ الصَّلَاةُ قَبْلَ الْخُطْبَةِ فَقَالَ قَدْ تَرَكْتُ مَا هُنَالِكَ فَقَالَ أَبُو سَعِيدٍ أَمَا هَذَا فَقَدْ قَضَى مَا عَلَيْهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ.

လိုက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြော၏။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်(ﷺ)ကပြောကြားသည်။ ဤသူ
သည် မိမိအပေါ်တွင်ရှိသောတာဝန်အား ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်
သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။

အသင်တို့အနက်မည်သူမဆို မနှစ်သက်ဖွယ်ရာတစ်ခုခုအား တွေ့မြင်ခဲ့ရပါမူ ၎င်းအား မိမိလက်ဖြင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပါ။ အကယ်၍ လက်ဖြင့်ပြောင်းလဲရန် မတတ်စွမ်းနိုင်ပါမူ မိမိနှုတ်လျှာဖြင့် ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ အကယ်၍ (ဤမျှလည်း) မတတ်စွမ်းနိုင်ပါမူ မိမိနှလုံးသားထဲမှ မကောင်းမှုဟု မှတ်ယူလိုက်ပါ။ ဤသည်အီမာန်၏အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ပင်ဖြစ်သည်။

(၃၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နမက်စ် အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါ ကိုယ်တော်၏ အလျင်ရှိခဲ့ကြသော အမွတ်များထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်စေလွှတ်ခဲ့သည့် တမန်တော်တိုင်း၌ သူ၏အမွတ်များအနက်မှ သူ့အား ကူညီသူများနှင့် သာဝကတော်များရှိကြသည်။ ထိုသူတို့သည် နဗီတမန်တော်၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်ကြ၍ သူ၏အမိန့်ကိုနာခံကြ၏။ တစ်ဖန် ထိုသူတို့၏ နောက်တွင် မကောင်းမှုပြုလုပ်သူများ ပေါ်ပေါက်လာလိမ့်မည်။ သူတို့သည် မိမိတို့မပြုလုပ်သောအရာများကို နှုတ်လျှာဖြင့် ပြောဆိုကြ၍ မခိုင်းစေထားသော အရာများအား ပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်။ ထိုသူတို့အား မိမိလက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်

၃၅ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ "مَا مِنْ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي أُمَّةٍ قَبْلِي إِلَّا كَانَ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ حَوَارِيُّونَ وَأَصْحَابٌ يَأْخُذُونَ بِسُنَّتِهِ وَيَقْتَدُونَ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِنَّهَا تَخْلَفُ مِنْ بَعْدِهِمْ خُلُوفٌ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ وَيَفْعَلُونَ مَا لَا يُؤْمَرُونَ فَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِيَدِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِلِسَانِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِقَلْبِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَيْسَ وَرَاءَ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ حُبَّةٌ خَرْدَلٍ". قَالَ أَبُو رَافِعٍ فَحَدَّثْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ فَأَنْكَرَهُ عَلَيَّ فَقَدِمَ ابْنُ مَسْعُودٍ فَتَنَزَّلَ (بِقَنَاءَ) فَاسْتَتَبَعَنِي إِلَيْهِ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ يَعُودُهُ فَحَدَّثْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ فَأَنْطَلَقْتُ مَعَهُ فَلَمَّا جَلَسْنَا سَأَلْتُ ابْنَ مَسْعُودٍ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَحَدَّثَنِيهِ كَمَا حَدَّثْتُ ابْنَ عُمَرَ.

သူသည် မုအ်မင်န် ဖြစ်သည်။ မိမိနှုတ်လျှာဖြင့် တိုက်ခိုက်သူသည် မုအ်မင်န် ဖြစ်သည်။ မိမိနှလုံးသားဖြင့် တိုက်ခိုက်သူသည် မုအ်မင်န်ဖြစ်သည်။ ထို့ နောက်တွင်(စိတ်နှလုံးသားဖြင့် မကောင်းမှတ်ယူမှု မရှိခြင်း၏ နောက်တွင်)မုန့်ညှင်းစေခန့်မျှပင် အီမာန်ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူရာဖီအ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤဟဒီးဆ်တော်အား အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နအိုမရ်(ﷺ)ကို ပြောပြရာ ၎င်းက ကျွန်ုပ်အား ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်နမက်စ်အူးဒ်(ﷺ)သည် ကနားသ်ဆိုသောချိုင့်ဝှမ်းသို့ရောက်ရှိပြီး ဆင်းသက်နားခိုရာ အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နအိုမရ်(ﷺ)သည် ၎င်းအား သွားရောက်သတင်းမေးရန် ကျွန်ုပ်ကို အတူလိုက်ပါစေခဲ့

သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့်အတူ လိုက်ပါခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထိုင်ပြီးသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်နမက်စံအူးဒ်(ﷺ)အား ဤဟဒီးဆ်တော်နှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းလိုက်လေသော် ၎င်းက ကျွန်ုပ် အိမ်နအိုမရ်(ﷺ)ကို ဟဒီးဆ်ပြောပြခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဆင့်ပြန်ပြောပြလေသည်။

အခန်း။ ။ မုအ်မင်န်သည်သာ ဆွဟာဗဟ်
ကြီးအလီ(ﷺ)ကို ချစ်မြတ်နိုးပြီး သူ့အား
မုနာဖိက်သာ မုန်းတီးခြင်း။

باب: لا يحب علياً إلا مؤمن ولا يبغضه إلا منافق

(၃၆) ဇိရ်ဗင်န်ဟုဗိုင်းရှ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့
သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအလီဗင်န် အဗူသွာလိဗ်
(ﷺ)က ပြောကြားခဲ့သည်။ အစေ့ကိုခွဲပြီး အပင်
ပေါက်စေတော်မူသော၊ သတ္တဝါတို့အား ဖန်

٣٦ - عَنْ زُرَّارِ بْنِ حُبَيْشٍ قَالَ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - وَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَبَرَأَ النَّسَمَةَ إِنَّهُ لَعَهْدُ النَّبِيِّ الْأَمِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِلَيَّ أَنَّهُ لَا يُحِبُّنِي إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يُبْغِضُنِي إِلَّا مُنَافِقٌ.

ဆင်းတော်မူသောအရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆိုပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ကတိပြု ပြောဆိုတော်မူခဲ့သည်။ မုအ်မင်န်သာ ကျွန်ုပ်အားချစ်မည်ဖြစ်ပြီး မုနာဖိက်သာ ကျွန်ုပ်အား မုန်းမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အန်စွာရီများအား ချစ်မြတ်နိုးခြင်း
သည် အီမာန်၏လက္ခဏာဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့
အား မုန်းတီးခြင်းသည် နိဖာက်(အယောင်
ဆောင်မှု)၏ အချင်းလက္ခဏာ ဖြစ်ခြင်း။

باب: آية الإيمان حب الأتصار وبغضهم آية النفاق

(၃၇) အဒီဗင်န်ဆာဗိသ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရ်ရာအ်(ﷺ)က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

၃၇ - عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ سَمِعْتُ الْبَرَاءَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ قَالَ فِي الْأَنْصَارِ لَا يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ وَلَا يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ مَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللَّهُ.

က အန်စွာရီများနှင့် ပတ်သက်၍ (ဤသို့)မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ မုအ်မင်န်သာ အန်စွာရီများအား ချစ်မြတ်နိုးပြီး မုနာဖိက်သာ ၎င်းတို့အား မုန်းတီးလေသည်။ ၎င်းတို့အား ချစ်မြတ်နိုးသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လည်း ချစ်မြတ်နိုးမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အား မုန်းတီးသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း မုန်းတီးမည် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ မုချ အီမာန်သည် မဒီနာမြို့တော်သို့ ပြန်၍ ဝင်ရောက်သွားမည် ဖြစ်ခြင်း။

باب: إن الإيمان ليأرز إلى المدينة

(၃၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ မြေသည် မိမိတွင်းထဲသို့ ပြန်လည် ဝင်

၃၈ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِنَّ الْإِيمَانَ لِيَأْرَزُ

ရောက်သွားသကဲ့သို့ မုချအီမာန်သည်လည်း မဒီနာမြို့တော်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်သွားလိမ့်မည်။

အခန်း။။ ယီမင်သားတို့၏ အီမာန်သည် စစ်မှန်သောအီမာန်ဖြစ်ပြီး ယီမင်သားတို့၏ ဟိက္ကမသ် ဉာဏ်အမြော်အမြင်သည်လည်း ကောင်းမွန်သော ဉာဏ်အမြော်အမြင် ဖြစ်ခြင်း။

باب: الإيمانُ يمان والحكمةُ يمانية

(၃၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။ ယီ မင်သားများ ရောက်ရှိလာကြပြီ။ သူတို့သည် နှလုံးသား အနူးညံ့ဆုံး၊ အပျော့ပျောင်းဆုံးသူ

၃၉ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ جَاءَ أَهْلُ الْيَمَنِ هُمْ أَرْقُ أَقْدَدَ وَأَضْعَفُ قُلُوبًا الْإِيمَانُ يَمَانُ وَالْحِكْمَةُ يَمَانِيَّةُ السَّكِينَةُ فِي أَهْلِ الْغَنَمِ وَالْفَخْرُ وَالْخِيَلَاءُ فِي الْفَدَّادِينَ أَهْلُ الْوَبَرِ قَبْلَ مَطْلَعِ الشَّمْسِ.

များ ဖြစ်ကြသည်။ ယီမင်သားတို့၏ အီမာန်သည် စစ်မှန်သော အီမာန်ဖြစ်ပြီး၊ ယီမင်သားတို့၏ ဟိက္ကမသ်-ဉာဏ်အမြော်အမြင်သည် ကောင်းမွန်သောဉာဏ်အမြော် အမြင်ဖြစ်သည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုသည် သိုးဆိတ်ရှင်များထံတွင်ရှိပြီး မာန်မာနနှင့် မောက်မာပလွှားမှုသည် နေထွက်သည့်(အရှေ့) အရပ်က ကုလားအုတ်များနှင့် မြင်းများအား အော်ဟစ်မောင်းနှင်သော၊ ကုလားအုတ်အမွေးများဖြင့် အိမ်ပြုလုပ်၍နေထိုင်သော သူများထံတွင်ရှိသည်။

(၄၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ နှလုံးသားမာကြောမှုနှင့် ခက်

၄၀ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - غَلِظَ الْقُلُوبُ وَالْجَفَاءُ فِي الْمَشْرِقِ وَالْإِيمَانُ فِي أَهْلِ الْحِجَازِ.

ထန်မှုသည် အရှေ့အရပ်တွင်ရှိပြီး အီမာန်သည် ဟိဂျားဇ်နယ်သားများထံတွင်ရှိ သည်။

အခန်း။။ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိသူအား ၎င်း၏ ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် မည်သည့်အကျိုးမှပေးမည်မဟုတ်ခြင်း။

باب: من لم يؤمن لم ينفعه عمل صالح

(၄၁) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အို- ရုစုလ်တမန်တော်၊ ဂျုဒ်အားန့်၏သားသည် အမိုက်ခေတ်တွင် ဆွေမျိုးများအား အဆက်

٤١ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ابْنُ جُدْعَانَ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ يَصِلُ الرَّحِمَ وَيَطْعُمُ الْمُسْكِينَ فَهَلْ ذَاكَ نَافِعُهُ قَالَ لَا يَنْفَعُهُ إِنْهُ لَمْ يَقُلْ يَوْمًا رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ.

အသွယ်လုပ်ခြင်းနှင့် သူဆင်းရဲများအား အစားအစာ ကျွေးမွေးခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ပါ၍ ထိုလုပ်ရပ်များသည် ၎င်းအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါမည်လောဟု မေးလျှောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ယင်းအား အကျိုးပေးမည်မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် တစ်ရက်တလေမှ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကိယာမသ်ကမ္ဘာတရားခွင့်နေ့တွင် ကျွန်တော်မျိုး၏ အပြစ်များအား ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးသနားတော်မူပါဟု ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

အခန်း။။ အသင်တို့ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိသေးသရွေ့ ဂျန္နုသ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရမည် မဟုတ်ခြင်း။

باب: لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا

(၄၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း မရှိသေးသရွေ့ ဂျန္နုသ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရမည်မဟုတ်ပေ။ တစ်ဖန် အသင်တို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်မှုမရှိကြသေးသရွေ့ ပြည့်ဝသောအီမာန်

٤٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَذْكَكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ.

ရှင် မဖြစ်နိုင်ပေ။ တစ်ဖန် အသင်တို့အချင်းချင်းတွင် ချစ်ခင်မှုဖြစ်စေမည့်လုပ်ရပ်အား ငါကိုယ်တော် အသင်တို့ကို ညွှန်မပြရပေဘူးလား၊ (၎င်းမှာ) အသင် တို့ အချင်းချင်းကြားတွင် စလာမ်ပေးခြင်းကို များစွာပြုလုပ်ကြကုန်။

အခန်း။ ။ ဇနော-တရားမဝင်ကာမ ကျူး
လွန်သူသည် ကာမကျူးလွန်နေသည့်
အချိန်တွင် မုအ်မင်န် အဖြစ်ရှိနေမည်
မဟုတ်ခြင်း။

باب: لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ

(၄၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဇနော-တရားမဝင်ကာမ ကျူးလွန်သူသည် ဇနော-ကျူးလွန်နေသည့်အချိန်တွင် မုအ်မင်န်အဖြစ်ရှိနေမည် မဟုတ်ချေ။ ခိုးမှုကျူးလွန်သူသည် ခိုးမှုကျူးလွန်နေသည့်အချိန်တွင် မုအ်မင်န်အဖြစ်ရှိနေမည် မဟုတ်ချေ။ အရက်သေစာသောက်သုံးသူသည် အရက်သေစာသောက်သုံးသည့်အချိန်တွင် မုအ်မင်န်အဖြစ်ရှိနေမည်မဟုတ်ချေ။

၃ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ "لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يَشْرَبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ". وَكَانَ أَبُو هُرَيْرَةَ يُلْحِقُ مَعَهُنَّ: "وَلَا يَنْتَهَبُ نَهْبَهُ ذَاتَ شَرَفٍ يَرْفَعُ النَّاسُ إِلَيْهِ فِيهَا أَبْصَارَهُمْ حِينَ يَنْتَهَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ". وَفِي حَدِيثٍ هَمَّامٌ: "يَرْفَعُ إِلَيْهِ الْمُؤْمِنُونَ أَعْيُنَهُمْ فِيهَا وَهُوَ حِينَ يَنْتَهَبُهَا مُؤْمِنٌ" وَزَادَ "وَلَا يَغْلُ أَحَدُكُمْ حِينَ يَغْلُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلْيَأْكُمُ إِيَّاهُمْ".

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ထိုစာသားများနှင့်အတူ(ဤသို့)ထည့်ပေါင်းဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူများကြည့်နေပါလျက် တန်ဖိုးရှိသည့်အရာဝတ္ထုအား လုယက်သူသည် သူလုယက်နေသည့်အချိန်တွင် မုအ်မင်န်အဖြစ်ရှိနေမည်မဟုတ်ချေ။ ဟမ္မားမ(ﷺ)၏ ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန်ချက်တွင်မူ “လူများကြည့်နေပါလျက်”ဟူသော စာသားအစား “မုအ်မင်န်များကြည့်နေပါလျက်” ဟုပါရှိပြီး ဤသို့စာသားအပိုပါရှိသေး၏။ “အသင်တို့အနက်မှ အလွဲသုံးစားလုပ်သောသူသည် အလွဲသုံးစားလုပ်နေသောအချိန်တွင် မုအ်မင်န်အဖြစ်ရှိနေမည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အသင်တို့ရှောင်ကြဉ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့ ရှောင်ကြဉ်ကြလေကုန်။”

အခန်း။။ မုအ်မင်န်သည် တွင်းတစ်တွင်းမှ
နှစ်ကြိမ်မြွေအကိုက်မခံရခြင်း။

باب: لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ مَرَّتَيْنِ

(၄၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ မုအ်မင်န်သည် တွင်းတစ်တွင်းမှ
နှစ်ကြိမ်မြွေအကိုက်မခံရပေ။

၄၄ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرٍ وَاحِدٍ مَرَّتَيْنِ.

အခန်း။။ သို့လောသို့လော(ဒွိဟ)သည်
အီမာန်ယုံကြည်မှုထဲမှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: فِي الْوَسْوَسةِ مِنَ الْإِيمَانِ

(၄၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏
အချို့သောဆွဟာဗဟ်များ ရောက်ရှိလာကြပြီး
ကိုယ်တော့်အား ကျွန်ုပ်တို့၏ နှလုံးသားထဲတွင်

၄၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ جَاءَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَسَأَلُوهُ إِنَّا نَجِدُ فِي أَنْفُسِنَا مَا يَتَعَاطَمُ أَحَدُنَا أَنْ يَتَكَلَّمَ بِهِ قَالَ وَقَدْ وَجَدْتُمُوهُ قَالُوا نَعَمْ قَالَ ذَلِكَ صَرِيحُ الْإِيمَانِ.

ထိုထိုသောအတွေးများ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ယင်းတို့အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပါမူ အပြစ်ကြီးဖြစ်
ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဦးတိုင်း သိရှိထားပါသည်ဟု မေးလျှောက်ကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်တို့ ထိုအတွေးများ အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာသလော။ ဆွဟာဗဟ်
ကြီးများက အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသည် စစ်
မှန်သောအီမာန်ယုံကြည်မှုပင်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အတူ
အခြားအရာအား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်း
သည် အကြီးဆုံးသောပြစ်မှုဖြစ်ခြင်း။

باب: أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ الشِّرْكَ بِاللَّهِ

(၄၆) အဗ်ဒုဂ်ရဟ်မာန်းဗင်န်အဗူဗကရဟ်
(رضي الله عنه)က သူ၏ဖခင် အဗူဗကရဟ်(رضي الله عنه)ထံမှ
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရဟ်
(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးရှိနေကြစဉ် ကိုယ်
တော်(ﷺ)က ပြစ်မှုများအနက်မှ အကြီးဆုံး

٤٦ - عن عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ كُنَّا
عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ أَلَا
أُنَبِّئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ ثَلَاثًا الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ
الْوَالِدَيْنِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَوْ قَوْلُ الزُّورِ وَكَانَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مُتَّكِنًا فَجَلَسَ فَمَا زَالَ
يُكْرِّرُهَا حَتَّى قُلْنَا لَيْتَهُ سَكَتَ.

သောပြစ်မှုအား အသင်တို့ကို ငါကိုယ်တော် မပြောပြဘူးလားဟု သုံးကြိမ်မိန့်ကြားတော်မူသည်။

(၎င်းမှာ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူ အခြားအရာအား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်း၊ မိဘနှစ်ပါး
၏ အမိန့်ကို ဖီဆန်ခြင်းနှင့် လိမ်လည်သက်သေထွက်ဆိုခြင်း(သို့မဟုတ်)လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်းတို့
ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မှီလျက်ထိုင်နေရာမှ ထထိုင်လိုက်ပြီး ထိုစကားကိုပင် ထပ်ခါ
ထပ်ခါ မိန့်ကြားနေတော်မူခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် (စိတ်ထဲ၌) ကိုယ်တော်(ﷺ)
တိတ်ဆိတ်သွားတော်မူလျှင် ကောင်းမည်ဟု ရေရှုတ်မိလေတော့သည်။

(၄၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်
တော်မူသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စေမည့် ပြစ်မှု
ကြီးခုနစ်ခုမှ အသင်တို့ရှောင်ကြဉ်ကြပါ။ အို-
ရူလ်တမန်တော်၊ ထိုပြစ်မှုကြီးခုနစ်ခုဆိုသည်
မှာ အဘယ်အရာများဖြစ်သနည်းဟု မေး

٤٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ اجْتَنِبُوا السَّبْعَ
الْمُوبِقَاتِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ قَالَ الشِّرْكَ بِاللَّهِ
وَالسِّحْرُ وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ
الرِّبَا وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَالنَّوْلي يَوْمَ الزَّحْفِ وَقَذْفُ
الْمُحْصَنَاتِ الْعَافِيَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ.

လျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။

- (၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူ အခြားအရာများအား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်း၊
- (၂) ပယောဂအတတ်ဖြင့် ပြုစားခြင်း၊
- (၃) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကတားမြစ်ထားသည့်အသက်တစ်ချောင်းအား မတရားသတ်ဖြတ်ခြင်း၊
- (၄) အတိုးစားခြင်း၊
- (၅) အဘမဲ့ကလေးများ၏ပစ္စည်းဥစ္စာကိုစားသုံးခြင်း၊
- (၆) စစ်မြေပြင်မှကျောခိုင်းထွက်ပြေးခြင်း၊
- (၇) အပြစ်ကင်းစင်သောအိမာန်ရှင် အမျိုးသမီးများအား မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲသမုတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ငါကိုယ်တော် မရှိတော့သည့်
နောက်တွင် အသင်တို့အချင်းချင်း တစ်ဦး
က တစ်ဦး၏ လည်ကုပ်ကို ပိုင်းဖြတ်ကြ
မည့် ကာဖီရ်များအဖြစ်နှင့် နောက်ပြန်
မလှည့်ကြလေနှင့်။

باب: لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ
بَعْضٍ

(၄၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဓိပ္ပာယ်ဖတ်အုမရ
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
က နောက်ဆုံးခွဲခွာမည့်ဟဂျ်တွင် မိန့်ကြား
တော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော်မရှိတော့သည့်

٤٨ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - عَنِ
النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ قَالَ فِي حَجَّةِ
الْوَدَاعِ وَيَحْكُمُ أَوْ قَالَ وَيَلْكُمْ لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا
يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ.

နောက်တွင် အသင်တို့အချင်းချင်း တစ်ဦးကတစ်ဦး၏ လည်ကုပ်ကို ပိုင်းဖြတ်မည့် ကာဖီရ်များအဖြစ်
နှင့် နောက်ပြန်မလှည့်ကြလေနှင့်။ အသင်တို့အဖို့ ပျက်စီးမှုရှိသည်။

အခန်း။ ။ မိမိဖခင်ကိုစွန့်ပယ်ပြီး(အခြားသူ
ဘက်သို့ဆက်နွယ်)သူသည် ကုဖ်ရ်သွေဖည်
သူဖြစ်ခြင်း။

باب: من رغب عن أبيه فهو كفر

(၄၉) အဗူအွတ်စ်မာန်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
(ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရဟ်နှင့် ညီအစ်ကို
တော်စပ်သူ) ဇိယားဒ်သည် (ဆွဟာဗဟ်ကြီး
အဗူဗကရဟ်၏သားဖြစ်ကြောင်း ဆွဟာဗဟ်
ကြီးမုအာဝိရဟ်(رضي الله عنه)၏ ညီအစ်ကို ဖြစ်ကြောင်း)
ကြွေးကြော်ခံလိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည်
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရဟ်(رضي الله عنه)ထံ သွား

٤٩ - عَنْ أَبِي عُمَانَ قَالَ لَمَّا ادَّعَى زَيَْادُ لِقَيْتِ أَبَا
بَكْرَةَ فَقُلْتُ لَهُ مَا هَذَا الَّذِي صَنَعْتُمْ إِنِّي سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ
أَبِي وَقَّاصٍ يَقُولُ سَمِعَ أُدْنَاهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَهُوَ يَقُولُ مَنْ ادَّعَى أَبَا فِي الْإِسْلَامِ
غَيْرَ أَبِيهِ يَعْلَمُ أَنَّهُ غَيْرُ أَبِيهِ فَالْجَنَّةُ عَلَيْهِ حَرَامٌ فَقَالَ أَبُو
بَكْرَةَ وَأَنَا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
.-

ရောက်တွေ့ဆုံ၍ သူ့အားပြောသည်။ အသင်တို့မည်သည့်လုပ်ရပ်ကို ပြုလုပ်နေကြပါသနည်း။ ကျွန်ုပ်
သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအိဗင်န်အဗီဝက္ကာစ်(رضي الله عنه)ထံမှ သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ(ဤသို့)မိန့်
ကြားနေတော်မူသည်ကို မိမိနားနှစ်ဖက်ဖြင့် ကြားခဲ့ရကြောင်းပြောကြားနေသည်ကို ကြားသိခဲ့ရ
သည်။

မည်သူမဆို အစ္စလာမ်ကိုလက်ခံပြီးသည့်နောက်တွင် မိမိ၏ဖခင်မဟုတ်သူအား သိပါလျက်
နှင့် ဖခင်ဟု ကြွေးကြော်လျှင် သူ့အတွက် ဂျန္နသ်ဟရာမ်ဖြစ်ပေမည်။ ထို့အခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူ
ဗကရဟ်(رضي الله عنه)ကလည်း ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤဟဒီးဆ်အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ကြားသိခဲ့ရ
ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြလေသည်။

အခန်း။ ။ မိမိညီနောင်အား ကာဖိရ်ဟုပြော
သူ။

باب: من قال لأخيه كافر

(၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က (ဤသို့)မိန့်ကြားတော်မူနေသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ မည်သူမဆို သိပါလျက်နှင့် မိမိ၏ ဖခင် မဟုတ်သူအား ဖခင်ဟု ကြွေးကြော်လျှင် ကာဖီရ်ဖြစ်၏။ မည်သူမဆို မိမိမပိုင်ဆိုင်သော အရာ

၀၀ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ لَيْسَ مِنْ رَجُلٍ ادَّعَى لغيرِ أبيه وَهُوَ يَعْلَمُهُ إِلَّا كَفَرَ وَمَنْ ادَّعَى مَا لَيْسَ لَهُ فَلَيْسَ مِنَّا وَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ وَمَنْ دَعَا رَجُلًا بِالْكَفْرِ أَوْ قَالَ عَدُوَّ اللَّهِ وَلَيْسَ كَذَلِكَ إِلَّا حَارَ عَلَيْهِ

အား မိမိပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ကြွေးကြော်လျှင် ထိုသူသည် ငါကိုယ်တော်၏ အသင်းသားထဲမှ မဟုတ်ပေ။ သူသည် မိမိ၏နေရာထိုင်ခင်းအား ဂျဟန္နမ်ငရဲမီးထဲတွင် ပြုလုပ်ထားလိုက်ပါ။ မည်သူမဆို လူတစ်ဦး တစ်ယောက်အား ကာဖီရ်(သို့မဟုတ်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရန်သူဟုခေါ်ဆို သမုတ်လိုက်သော် အကယ်၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ခံရသူသည် ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ပါက ထိုစကားရပ်သည် ပြောဆိုသူအပေါ်သို့ ပြန်လှည့်လာမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ မည်သည့်ပြစ်မှုသည် အကြီးဆုံး ဖြစ်သနည်း။

باب: أي الذنب أكبر

(၅၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ် အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထံပါးတွင် မည်သည့်ပြစ်မှုသည် အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသနည်းဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ) က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဖန်

၀၁ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ أَيُّ الذَّنْبِ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ قَالَ أَنْ تَدْعُو اللَّهَ نِدًّا وَهُوَ خَلْقَكَ قَالَ ثُمَّ أَيُّ قَالَ أَنْ تَقْتُلَ وَلَدَكَ مَخَافَةَ أَنْ يَطْعَمَ مَعَكَ قَالَ ثُمَّ أَيُّ قَالَ أَنْ تُرَانِي حَلِيلَةً جَارِكَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ تَصْدِيقَهَا {وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا}.

ဆင်းထားပါလျက် အခြားအရာများကို အရှင်မြတ်နှင့် ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ထိုပြစ်မှုပြီးနောက် မည်သည့်ပြစ်မှုသည် အကြီးဆုံးဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်ထားရာ။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်၏ကလေးအား အသင်နှင့်အတူ မျှဝေစားသောက်ရ

မည်ကိုကြောက်ပြီး သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ တစ်ဖန် ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ထိုပြစ်မှုပြီးနောက်တွင် မည်သည့်ပြစ်မှုသည် အကြီးဆုံးဖြစ်ပါသနည်းဟု(ထပ်မံ)လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင့်အိမ်နီးချင်း၏ဇနီးအား ဇနော-ကာမကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုဟဒီးဆ်တော်အား ထောက်ခံသည့်အနေနှင့် ဤအာယတ်တော်ကို ချပေးတော်မူခဲ့သည်။

(وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا

(ထို့ပြင် ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တွဲဖက်ပြီး အခြားကိုးကွယ်ရာများကို(လုံးဝ) ဟစ်ခေါ်ကိုးကွယ်မှုမပြုကြပေ။ ထို့ပြင် ထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဟရာမ်ဟု တားမြစ်ထားသောအသက်ကိုလည်း မတရားသဖြင့် မသတ်ဖြတ်ကြပေ။ ထို့ပြင် သူတို့သည် တရားမဝင်ကာ မလည်း မကျူးလွန်ကြပေ။ ထို့ပြင် မည်သူမဆို ထိုပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်လျှင် ထိုသူသည် ပြစ်ဒဏ်နှင့် တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။)*

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူ
အခြား တစ်စုံတစ်ရာအားယှဉ်တွဲကိုးကွယ်
မှုမပြုဘဲသေဆုံးသွားသူသည် ဂျန္နုသ်သုခ
ဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရခြင်း။

باب: من مات لا يشرك بالله شيئاً دخل الجنة

(၅၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ထံပါးသို့ ရောက်ရှိလာပြီး အို-ရူလ်တမန်တော်၊ ဝါဂျိမ်ဖြစ်စေမည့်

٥٢ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ أَتَى النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْمُوجِبَاتُ قَالَ مَنْ مَاتَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ مَاتَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ.

အရာနှစ်ခုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်းဟု မေးလျှောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူ အခြားတစ်စုံတစ်ရာအား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုမပြုဘဲ သေဆုံး

သွားသူသည် ဂျန္နုသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အတူ အခြားတစ်စုံတစ်ရာအားယှဉ်တွဲကိုးကွယ်၍ သေဆုံးသွားသူသည် ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်သည်။

(၅၃) အဗုလ်အတ်စ်ဝက်ဒီဒီလီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က သူ့အား ဤသို့ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန် ပြောပြသည်။ သူကပြောသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးသို့ အခစားဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အဖြူရောင်ဝတ်ရုံကို လွမ်းခြုံလျက် အိပ်စက်နေလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် (ပြန်လှည့်သွားခဲ့ပြီး ဒုတိယအကြိမ်) တစ်ဖန်ပြန်လာခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အိပ်စက်လျက်ပင်ရှိနေခဲ့သည်။

၅၃ - عَنْ أَبِي الْأَسْوَدِ الدِّيلِيِّ أَنَّ أَبَا ذَرٍّ حَدَّثَهُ أَنَّهُ قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَهُوَ نَائِمٌ عَلَيْهِ تَوْبٌ أَبْيَضٌ ثُمَّ أَتَيْتُهُ فَإِذَا هُوَ نَائِمٌ ثُمَّ أَتَيْتُهُ وَقَدْ اسْتَيْقَظَ فَجَلَسْتُ إِلَيْهِ فَقَالَ مَا مِنْ عَبْدٍ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ مَاتَ عَلَى ذَلِكَ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ قُلْتُ وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ قَالَ وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ قُلْتُ وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ قَالَ وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ فِي الرَّابِعَةِ: "عَلَى رَغَمِ أَنْفِ أَبِي ذَرٍّ". قَالَ فَخَرَجَ أَبُو ذَرٍّ وَهُوَ يَقُولُ وَإِنْ رَغَمِ أَنْفِ أَبِي ذَرٍّ.

တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်သည် (တတိယအကြိမ်)ပြန်လာသည့်အခါတွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)နိုးနေပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ အနားတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မည်သည့်ကျေးကျွန်မဆို (အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်းရှိကြောင်းယုံကြည်လျက်) လာအီလာဟ်အီလ္လာဟ်ဟု ရွတ်ဆိုပြီး ထိုယုံကြည်ချက်အပေါ်၌သာ သေဆုံးသွားမည်ဆိုလျှင် ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရပေမည်။

ကျွန်ုပ်က အကယ်၍ ထိုသူသည် ဇေနာ-ကာမကျူးလွန်မည်။ ခိုးဝှက်မည်ဆိုလျှင်လည်း ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်လောဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အကယ်၍ သူသည် ဇေနာ-ကာမကျူးလွန်မည်၊ ခိုးဝှက်မည်ဆိုလျှင်လည်း (ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရမည်။ တစ်ဖန်) ကျွန်ုပ်က အကယ်၍ ထိုသူသည် ဇေနာ-ကာမ ကျူးလွန်မည်၊ ခိုးဝှက်မည်ဆိုလျှင်လည်း (ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့ဝင်ရောက်ရမည်လောဟု) သုံးကြိမ်တိုင် မေးလျှောက်ခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အကယ်၍ ထိုသူသည် ဇေနာ-ကာမကျူးလွန်မည်၊ ခိုးဝှက်မည်ဆိုလျှင်လည်း(ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့ဝင်ရမည်ဟု)ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။ တစ်ဖန် စတုတ္ထအကြိမ်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)က (ဤသို့)မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အဗူဇရ်၏နှာခေါင်းမြေလူးပါစေ (အဗူဇရ်မနှစ်မြို့လျှင်လည်း ဂျန္နုတ်သုခဘုံသို့

ဝင်ရောက်ရမည်။) အဗူလ်အတ်စ်ဝက်ဒ်က ပြောပြသည်။ ထို့နောက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ် (رضي الله عنه)သည် အဗူဇရ်၏နာခေါင်း မြေလူးပါပြီဟု ပြောဆိုလျက်နှင့်ပင် ပြန်ထွက်လာခဲ့တော့သည်။

အခန်း။။ နှလုံးသားထဲ၌ မြူမှုန်တစ်မှုန်စာ
မျှ မာနရှိသောသူသည် ဂျန္နုသ်သုခဘုံ
သို့ဝင်ရမည် မဟုတ်ခြင်း။

باب: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ

(၅၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ် အူးဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ စိတ်နှလုံးသား၌ မြူမှုန် တစ်မှုန်စာခန့်မျှ မာနရှိနေသူသည် ဂျန္နုသ်သုခ ဘုံသို့ ဝင်ရမည်မဟုတ်ချေ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက

٥٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ قَالَ رَجُلٌ إِنَّ الرَّجُلَ يُحِبُّ أَنْ يَكُونَ ثَوْبُهُ حَسَنًا وَنَعْلُهُ حَسَنَةً قَالَ إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ الْكِبَرُ بَطَرُ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ.

အကယ်၍ လူတစ်ဦးသည် အဝတ်အစားကောင်းမွန်လှပနေခြင်း၊ ဖိနပ်ကောင်းမွန်လှပနေခြင်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်မှု (ထိုအရာသည်လည်း မာနထောင်လွှားမှုတွင် ပါဝင်ပါသလော)ဟု လျှောက်ထား မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လှပတော်မူပြီး လှပမှုအား မြတ်နိုးတော် မူသည်။ မာနထောင်လွှားခြင်းဆိုသည်မှာ အမှန်တရားကို လက်မခံခြင်းနှင့် လူတို့အား အထင်သေး ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ မျိုးရိုးကို ထိုးနှက်စော်ကားခြင်း
နှင့် သေဆုံးသူအပေါ် ဖွဲ့နွဲ့ငိုကြွေးခြင်းသည်
ကုဖ်ရ်ထဲမှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: الطعن في النسب والنَّيَاحَة من الكفر

(၅၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့ထဲတွင် အချက်နှစ်ချက်ရှိသည်။ ယင်းအချက်နှစ်ချက်သည် ကုဖ်ရ်ဖြစ်

၅၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - اثْنَتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ وَالنِّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ.

၏။ ယင်းတို့မှာ မျိုးရိုးအား ထိုးနှက်စော်ကားခြင်းနှင့် သေဆုံးသူအပေါ် ဖွဲ့နွဲ့ငိုကြွေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကြယ်(နက္ခတ်)များကြောင့် မိုးရွာသွန်းသည်ဟု ပြောဆိုသူသည် ကာဖိရ်ဖြစ်ခြင်း။

باب: من قال مُطَرْنَا بالأنواء فهو كافر

(၅၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးခိုင်းဒ်ဗင်နီခါလိဒ်ဂျူဟာနီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဟုဒိုင်ဗီယဟ်တွင် တစ်ည မိုးရွာပြီးသည့်နောက်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဖွဂျရ်ဆွလာတ် ဆောက်တည်တော်မူခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပြီးနောက် လူများဘက်သို့လှည့်ပြီး အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်က အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသည်ကို အသင်တို့သိကြလေသလောဟု

၅၆ - عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - صَلَاةَ الصُّبْحِ بِالْحُدَيْبِيَّةِ فِي إِثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ هَلْ تَدْرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ فَأَمَّا مَنْ قَالَ مُطَرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ فذلِكَ مُؤْمِنٌ بِي كَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ وَأَمَّا مَنْ قَالَ مُطَرْنَا بِنَوْءٍ كَذَا وَكَذَا فذلِكَ كَافِرٌ بِي مُؤْمِنٌ بِالْكَوْكَبِ.

မိန့်တော်မူရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်မြတ်၏ရုစုလ်သာလျှင် အသိဆုံးဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အမိန့်ရှိတော်မူသည်။)။ ငါအရှင်ကျွန်များအနက်မှ အချို့သည် ငါအရှင်ကို ယုံကြည်သူအဖြစ်နှင့် နံနက်မိုးလင်းကြပြီး အချို့မှာ သွေဖည်ငြင်း ဆန်သူများအဖြစ်နှင့် နံနက်မိုးလင်းကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးတော်၊ ကရုဏာတော်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့အပေါ်တွင် မိုးရွာသွန်းသည်ဟု

ပြောဆိုသူသည် ငါအရှင်မြတ်အား ယုံကြည်သူဖြစ်ပြီး နက္ခတ်တာရာများအား ငြင်းဆန်သူဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အဘယ်အဘယ် ကြယ်နက္ခတ်များ ကြောင့် မိုးရွာသွန်းသည်ဟု ပြောဆိုသူသည် ငါအရှင်မြတ်အား ငြင်းပယ်သူဖြစ်ပြီး နက္ခတ်တာရာ များအား ယုံကြည်လက်ခံသူဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ကျေးကျွန် ထွက်ပြေးလျှင် ကုဖ်ရ်
(ကျေးဇူးကန်းခြင်း)ဖြစ်ခြင်း။

باب: إذا أَبَى الْعَبْدُ فَهُوَ كُفْرٌ

(၅၇) ရှအ်ဗီ(رحمه الله)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ရှအ်ဗီ
(رحمه الله)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျရီးရ်(رحمه الله)ပြော
ကြားသည်ကို ကြားခဲ့သည်။ မည်သည့်ကျေး
ကျွန်မဆို မိမိကို ပိုင်ဆိုင်သောသခင်များထံမှ

٥٧ - عَنْ الشَّعْبِيِّ عَنْ جَرِيرٍ أَنَّ اللَّهَ سَمِعَهُ يَقُولُ أَيُّمَا
عَبْدٍ أَبَى مِنْ مَوَالِيهِ فَقَدْ كَفَرَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْهِمْ قَالَ
مَنْصُورٌ قَدْ وَاللَّهِ رَوَاهُ عَنْ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ - وَلَكِنِّي أَكْرَهُ أَنْ يُرْوَى عَنِّي هَذَا بِالْبَصْرَةِ.

ထွက် ပြေးခဲ့သော် သခင်များထံ ပြန်မလာသေးသရွေ့ သူသည် ကာဖီရ်(ကျေးဇူးကန်းသူ)ဖြစ်သည်။

မန်ဆူးရ်ကပြောကြားခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကစမ်၊ သူသည်ဟဒီးဆ်ကို တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် ဤဟဒီးဆ်တော်ကို ဤဗဆွ်ရဟ်မြို့၌
ကျွန်ုပ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခြင်းကို မနှစ်မြို့ပေ။

(၅၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျရီးရ်(رحمه الله)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။

٥٨ - عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِذَا أَبَى الْعَبْدُ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ.

ထွက်ပြေးနေသောကျွန်၏ ဆွလာတ်သည် လက်ခံခြင်းခံရမည် မဟုတ်။

အခန်း။ ။ ကျွန်ုပ် ချစ်ရသူမိတ်ဆွေ အပေါင်း
ပါဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ကောင်း
မြတ်သောမုအ်မင်န်များသာ ဖြစ်ကြခြင်း။

باب: إنما ولي الله وصالح المؤمنين

(၅၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမရ်ဗင်န်အားဆွဲ (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော် မြတ် (ﷺ) ထံမှ တီးတိုးစွာမဟုတ်ဘဲ အသံ ကျယ်ကျယ်ဖြင့် မိန့်ကြားနေသည်ကို ကြားခဲ့

၈၉ - عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - جَهَارًا غَيْرَ سِرٍّ يَقُولُ أَلَا إِنَّ أَلَّ أَبِي (يَعْنِي فَلَانًا) لَيْسُوا لِي بِأَوْلِيَاءَ إِنَّمَا وَلِيِّيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ.

သည်။ သတိပြုကြလော့။ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်ဘက်မှဆွေမျိုး မည်သူမည်ဝါတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်းများ မဟုတ်ကြပေ။ ကျွန်ုပ်၏ချစ်ရသူအဆွေတော်များဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ကောင်းမြတ်သော မုအ်မင်န်များပင် ဖြစ်ကြသည်။

အခန်း။ ။ မုအ်မင်န်၏ ကောင်းမှုများသည်
ဒွန္နုယာနှင့် အာခေရသ် (နှစ်ဌာနလုံး)၌
အစားပေးခံရမည်ဖြစ်ပြီး ကာဖီရ်၏
ကောင်းမှုများသည် ဤဒွန္နုယာ၌ပင် ချက်
ချင်း အစားပေးခံရမည် ဖြစ်ခြင်း။

باب: جزاء المؤمن بحسناته في الدنيا والآخرة
وتعجيل حسنات الكافر في الدنيا

(၆၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မုအ်မင်န်အား ကောင်းမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်စေ မတရားလုပ်တော်မူမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုကောင်းမှု၏အစားသည် ဤဒွန္နုယာ၌လည်း

၆၀ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مُؤْمِنًا حَسَنَةً يُعْطِي بِهَا فِي الدُّنْيَا وَيُجْزَى بِهَا فِي الْآخِرَةِ وَأَمَّا الْكَافِرُ فَيُطْعَمُ بِحَسَنَاتِ مَا عَمِلَ بِهَا اللَّهُ فِي الدُّنْيَا حَتَّى إِذَا أَفْضَى إِلَى الْآخِرَةِ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَةٌ يُجْزَى بِهَا.

အကျိုးခံစားစေပြီး အာခေရသ်၌လည်း အစားပေး မည်ဖြစ်သည်။ ကာဖိရ်များအတွက်မူ သူတို့ပြု ကျင့်သောကောင်းမှုများသည် ဒွန္နယာ၌ပင် အစားပေး ခြင်းခံရပေမည်။ အာခေရသ်သို့ ရောက်ရှိ သွားလျှင်မူ ထိုသူ့အဖို့ အစားပေးခံရရန် ကောင်းမှုတစ်စုံ တစ်ရာ ကျန်ရှိနေမည် မဟုတ်ချေ။

အခန်း။။ အစ္စလာမ်ဆိုသည်မှာ အဘယ်
နည်းနှင့် အစ္စလာမ်၏ ဝိသေသ၊ သရုပ်
သကန်များ အကြောင်း။

باب: الإسلام ما هو؟ وبيان خصاله

(၆၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးသွလ်ဟာဗင်န်အိုဗိုက် ဒွလ္လာဟ်(ﷺ) ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ နဂျဒ်သားများ ထဲမှ အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် ဆံပင်စုတ် ဖွားဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ လာရောက် ခစား၏။ ထိုသူ၏ မရှင်းမလင်း(ဗလုံးဗထွေး) ပြောသံကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားကြရသော်လည်း သူ ၏ ပြောစကားများကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်ကြ ပေ။ ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့် နီးကပ်သွားသောအခါ မှသာ ထိုသူမှာ အစ္စလာမ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေး မြန်းနေကြောင်း နားလည်ခဲ့ကြသည်။

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က နေ့ နှင့်ည ဆွလာတ်ငါးကြိမ်(ဖရသွ)ဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူက ကျွန်ုပ်အပေါ် တခြား (ဆွလာတ်)တာဝန်ရှိပါသေးလောဟု မေးမြန်း ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မရှိကြောင်း၊ အသင်

၆၁ - عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدٍ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ أَهْلِ نَجْدٍ تَأْتِرُ الرَّأْسَ نَسْمَعُ دَوِيَّ صَوْتِهِ وَلَا نَفْقَهُ مَا يَقُولُ حَتَّى دَنَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَإِذَا هُوَ يَسْأَلُ عَنِ الْإِسْلَامِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - خَمْسُ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ فَقَالَ هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهُنَّ قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ وَصِيَامُ شَهْرٍ رَمَضَانَ فَقَالَ هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهُ قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ وَذَكَرَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الزَّكَاةَ فَقَالَ هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهَا قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ قَالَ فَأَذْبَرَ الرَّجُلُ وَهُوَ يَقُولُ وَاللَّهِ لَا أَزِيدُ عَلَى هَذَا وَلَا أَنْقُصُ مِنْهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَفْلَحَ إِنْ صَدَقَ وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَفْلَحَ وَأَبْيَهُ إِنْ صَدَقَ أَوْ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَأَبْيَهُ إِنْ صَدَقَ.

သည် နဖိလ်ဆွလာတ်များ ဝတ်ပြုလိုက ဝတ်ပြုနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ရမသွာန်

လမြတ်၏ ဆွိယာမ်ဖြစ်သည်။ ထိုသူက ကျွန်ုပ်အပေါ်(ရမသွာန်၏ ဆွိယာမ်အပြင်) တခြားဆွိယာမ် ၏ တာဝန်ရှိပါသေးလောဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မရှိတော့ကြောင်းနှင့် အသင်သည် နဖိလ်ဆွိယာမ်စောင့်ထိန်းလိုက စောင့်ထိန်းနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုသူအား ဇကားသ်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိ ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုသူက ကျွန်ုပ်အပေါ် ဇကားသ်အပြင် တခြားတာဝန်ရှိပါသေး လောဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မရှိကြောင်းနှင့် အသင်ဆန္ဒရှိက နဖိလ်စွဒ်ကဟ်ပေးကမ်း နိုင်ကြောင်း ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူက အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ကစမ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ဤအရာထက်ပို၍သော် လည်းကောင်း၊ ဤအရာထက်လျော့၍ သော် လည်းကောင်း ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကာ ထွက်သွားခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ သူ့ ပြောစကားမှန်လျှင် အောင်မြင်သွားပေပြီ။ နောက်ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူ့ဖခင်၏ ကစမ်၊ သူ့ စကားမှန်လျှင် သူအောင်မြင်သွားပေပြီ။ သို့မဟုတ် ထိုသူ့ဖခင်၏ ကစမ်၊ ထိုသူ အမှန်ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်မှု ဂျန္နုသ်သို့ဝင်ရောက်ရပေမည်။

အခန်း။ ။ မဏ္ဍိုင်ကြီးငါးရပ်အပေါ် တည်
ဆောက်ထားသော အစွလာမ်။

باب: بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ

(၆၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့် တော်မူသည်။ အစွလာမ်သည်မဏ္ဍိုင်ကြီး(၅) ရပ်အပေါ် အုတ်မြစ်ချထားသည်။ (၁)အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း တည်ရှိကြောင်း သက် ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ (၂) ဆွလာတ်ဆောက်တည်

٦٢ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - عَنْ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ عَلَى أَنْ يُوحَّدَ اللَّهُ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَصِيَامَ رَمَضَانَ وَالْحَجَّ فَقَالَ رَجُلٌ الْحَجُّ وَصِيَامُ رَمَضَانَ فَقَالَ لَا صِيَامَ رَمَضَانَ وَالْحَجَّ هَكَذَا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

ခြင်း၊ (၃) ကောင်းသ်ပေးဆောင်ခြင်း၊ (၄) ရမသွာန်လ၌ ဆွိယာမ်ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း၊ (၅) ဟဂျ်ပြုလုပ် ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ လူတစ်ဦးက ဟဂျ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ရမသွာန်လ၌ ဆွိယာမ် စောင့်ထိန်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု (ရှေ့နောက် ပြောင်းပြန်) ပြောကြားရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအိုမရ် (رضي الله عنه)က မဟုတ်၊ ရမသွာန်လ၌ ဆွိယာမ်ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် ဟဂျ်ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ (စကားလုံး ရှေ့နောက်ပြောင်း၍) ဤအတိုင်းပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရ သည်ဟု ပြန်လည် ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။။ မည်သည့် အစ္စလာမ်သည်
အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသနည်း။

باب: أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ

(၆၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အမရ် (رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မည်သည့် အစ္စလာမ် သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသနည်းဟု မေးမြန်း

٦٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ قَالَ تُطْعِمُ الطَّعَامَ وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ.

ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က (ဆာလောင်နေသူကို)ကျွေးမွေးခြင်းနှင့် သိသူကို ဖြစ်စေ၊ မသိသူကို ဖြစ်စေ စလာမ်မေတ္တာပို့သခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ အစ္စလာမ်သည် မိမိအလျင်က
ပြစ်မှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးခြင်းနှင့်
ဟစ်ဂျရ်နှင့် ဟဂျ်တို့သည်လည်း ဤသို့
ပင်ဖြစ်ခြင်း။

باب: الْإِسْلَامُ يَهْدِمُ مَا قَبْلَهُ وَالْحَجَّ وَالْهَجْرَةَ

(၆၄) အဗ်နုရ်ဗာဟ်မဟ်ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမရ်ဗင်န်အာဆွံ(ﷺ) ကွယ်လွန်ခါနီးအချိန် ၎င်းအနား၌ ရှိခဲ့ကြသည်။ အမရ်သည် ကြာရှည်စွာငိုပြီး မိမိ၏ မျက်နှာကို နံရံတက်သို့ လှည့်ထားလေသည်။ သို့နှင့် သူ၏ သားက အို-ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဖခင်အား ဂျန္နသ်၏ သတင်းကောင်း မပေးခဲ့ပါသလော။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖခင်အား ဂျန္နသ်၏ သတင်းကောင်း မပေးခဲ့ပါသလောဟု မေးမြန်း (နှစ်သိမ့်)လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမရ်သည် မိမိ၏မျက်နှာကို ရှေ့သို့လှည့်၍ ပြောကြားသည်။ ဧကန်မုချ ကျွန်ုပ်တို့ အကောင်းဆုံးဟု မှတ်ယူထားကြသည့်အရာမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်တော်မူသည့် အရှင်မရှိကြောင်းနှင့် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရုစူလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံခြင်း ဖြစ်သည်။ မုချ ကျွန်ုပ်သည် (ယခင်က)အခြေအနေ သုံးရပ်၌ရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ် မိမိ(ဤသို့)အခြေအနေဖြင့်) တွေ့ခဲ့ရ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကျွန်ုပ်ထက်သာပို၍ အလွန်မုန်းတီးသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှပင် မရှိခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ် တတ်စွမ်းနိုင်ပါမူ ကိုယ်တော်အား သတ်ပစ်ရန်ပင် ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ အကယ်၍ ထိုအခြေအနေမျိုး၌ ကျွန်ုပ်သေဆုံးသွားခဲ့သော်

٦٤ - عَنْ ابْنِ شِمَاسَةَ الْمَهْرِيِّ قَالَ حَضَرْنَا عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ وَهُوَ فِي سِيَاقَةِ الْمَوْتِ فَبَكَى طَوِيلًا وَحَوْلَ وَجْهِهِ إِلَى الْجِدَارِ فَجَعَلَ ابْنُهُ يَقُولُ يَا أَبَتَاهُ أَمَا بَشَّرَكَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِكَذَا أَمَا بَشَّرَكَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِكَذَا قَالَ فَأَقْبَلَ بَوَجهِهِ فَقَالَ إِنَّ أَفْضَلَ مَا نُعَدُّ شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ إِلَيَّ قَدْ كُنْتُ عَلَى أَطْبَاقٍ ثَلَاثٍ لَقَدْ رَأَيْتَنِي وَمَا أَحَدٌ أَشَدَّ بُغْضًا لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنِّي وَلَا أَحَبَّ إِلَيَّ أَنْ أَكُونَ قَدْ اسْتَمَكْتُ مِنْهُ فَفَقَلْتُ لَهُ فَلَوْ مِتُّ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ لَكُنْتُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَلَمَّا جَعَلَ اللَّهُ الْإِسْلَامَ فِي قَلْبِي أَتَيْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ ابْسُطْ يَمِينَكَ فَلَا بَايَعَكَ فَبَسَطَ يَمِينَهُ فَقَبَضْتُ يَدِي قَالَ مَا لَكَ يَا عَمْرُو قَالَ قُلْتُ أَرَدْتُ أَنْ أَشْتَرِطَ قَالَ تَشْتَرِطُ بِمَاذَا قُلْتُ أَنْ يُعْفَرَ لِي قَالَ أَمَا عَلِمْتَ يَا عَمْرُو أَنَّ الْإِسْلَامَ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ وَأَنَّ الْهَجْرَةَ تَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهَا وَأَنَّ الْحَجَّ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ وَمَا كَانَ أَحَدٌ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَلَا أَجَلَ فِي عَيْنِي مِنْهُ وَمَا كُنْتُ أَطِيقُ أَنْ أَمْلَأَ عَيْنِي مِنْهُ إِجْلَالًا لَهُ وَلَوْ سَأَلْتُ أَنْ أَصِفَهُ مَا أَطَقْتُ لِأَنِّي لَمْ أَكُنْ أَمْلَأُ عَيْنِي مِنْهُ وَلَوْ مِتُّ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ لَرَجَوْتُ أَنْ أَكُونَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ ثُمَّ وَلِينَا أَشْيَاءَ مَا أَذْرِي مَا حَالِي فِيهَا فَإِذَا أَنَا مِتُّ فَلَا تُصَحِّبْنِي نَائِحَةً وَلَا نَارًا فَإِذَا دَفَنْتُمُونِي فَسُئِلُوا عَلَيَّ الثَّرَابَ سَنًا ثُمَّ أَقِيمُوا حَوْلَ قَبْرِي قَدْرَ مَا تُنْحَرُ جَزُورٌ وَيُقَسَمَ لَحْمُهَا حَتَّى اسْتَأْنِسَ بِكُمْ وَأَنْظُرَ مَاذَا أَرَا جُعُ بِهِ رُسُلَ رَبِّي.

မုချဇကန် ကျွန်ုပ်သည် ငရဲသားများထဲမှ ဖြစ်သွားချေမည်။

(ထိုစဉ်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏နှလုံးသားထဲသို့ အစ္စလာမ်ကို ထည့်ပေးလိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ လာရောက်ခစား၍ ကိုယ်တော်၏လက်ယာလက်ကို ဖြန့်ပေးပါ။ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တော်ထံ ဗိုင်းအသ်(အစ္စလာမ်သာသနာအပေါ်) ကတိသစ္စာပြုမည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိမိ၏ လက်ယာလက်ကို ဖြန့်ပေးတော်မူခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမရ်(رضي الله عنه)က ပြောပြခဲ့သည်။ (ထိုစဉ်)ကျွန်ုပ်သည် မိမိလက်ကို ပြန်ရုပ်ပစ်ခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အို-အမရ် အသင်ဘာဖြစ်သွားသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က စည်းကမ်းတစ်ခုသတ်မှတ်လိုကြောင်း ပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်အဘယ်စည်းကမ်းမျိုး သတ်မှတ်လိုပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်(၏ ပြစ်မှုများ) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရလိုကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မသိပါသလော၊ မုချဇကန် အစ္စလာမ်သည် သူ့အလျင်ရှိခဲ့သောပြစ်မှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးသည်။ ထို့အတူ ဟစ်ဂျရသ်သည်လည်း သူ့အလျင်ရှိခဲ့သောပြစ်မှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးသည်။ ထို့ပြင် ဟဂျ်ပြုခြင်းသည်လည်း သူ့အလျင်ရှိသော ပြစ်မှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးသည်။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထက်သာပို၍ ချစ်စရာကောင်းသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှပင် မရှိခဲ့တော့ပေ။

ထို့အချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်၏မျက်လုံးထဲတွင် ထို(နဗီတမန်တော်)ထက်သာပို၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဂုဏ်အရှိန်အဝါမှမရှိတော့ပေ။ ကျွန်ုပ်သည် နဗီတမန်တော်အား ဂုဏ်ပေးလေးစားသည့်အတွက် မျက်လုံးအစုံဖြင့် ကြည့်ရန်ပင် မစွမ်းတော့ပေ။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(၏ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါများအား)ပြောပြရန် မေးမြန်းခံရလျှင် ကျွန်ုပ် တင်ပြနိုင်စွမ်းရှိမည်မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်ကို မျက်လုံးအစုံဖြင့်ပင် မကြည့်ရှုခဲ့ပေ။

အကယ်၍ ထိုအခြေအနေမျိုးဖြင့် သေဆုံးသွားသော် ကျွန်ုပ်သည် ဧကန်မုချ ဂျန္နသ်သွားရမည့်သူများထဲမှ ဖြစ်ရန် မျှော်လင့်မိပါသည်။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အချို့သောအရာများ၏ တာဝန်ခံဖြစ်ခဲ့ရပြီး ထိုအရာများနှင့် ပတ်သက်၍မူ မည်သို့အခြေအနေရှိသည်ကို ကျွန်ုပ် မသိတော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သေဆုံးသွားသော် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ငိုချင်းချ ဟစ်အော်ငိုကြွေးသူနှင့် မီး မပါရှိစေရ။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်ကို မြှုပ်နှံကြသောအခါ ကျွန်ုပ်အပေါ် မြေကြီးကို ကောင်းစွာလောင်းထည့်ပေး

ကြပါ။ ထို့နောက် ကုလားအုတ်ကို နဟရ်လုပ်၍ ၎င်း၏အသားကို ခွဲဝေပြီးသောအချိန်ခန့်မျှ ကျွန်ုပ် ၏ကဗရ်ဘေးပတ်လည်တွင် အသင်တို့နေပေးကြပါ။ သို့မှသာ(ကျွန်ုပ်စိတ်သည်) အသင်တို့ရှိနေ သဖြင့် တည်ငြိမ်နေမည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အားဖန်ဆင်းမွေးမြူသောအရှင်၏ စေ တမန်များကို အဘယ်သို့ ပြန်လည်အဖြေပေးမည်ကို ကြည့်ရှုနိုင်မည်။

အခန်း။ ။ အကြင်သူသည် အစ္စလာမ်၌
အကောင်းပြုခဲ့သော် ဂျာဟီလီယသ်၌ ၎င်း
သူပြုကျင့်ခဲ့သောအရာများအား အရေးယူခံ
ရမည်မဟုတ်။

باب: مَنْ أَحْسَنَ فِي الْإِسْلَامِ لَمْ يُؤَاخِذْ
بِمَا عَمِلَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ

(၆၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီမတ်စ် အူးဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတို့က တမန် တော်မြတ်(ﷺ)အား အို-အလ္လာဟ်ရုလ်၊ ကျွန်ုပ် တို့သည် အမိုက်ခေတ်၌ ပြုကျင့်ခဲ့သောအရာ များနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးယူခြင်းခံကြရမည်

٦٥ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ أَنَسُ بْنُ مَسُودٍ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَاؤُاخِذُ بِمَا عَمَلْنَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ قَالَ أَمَّا مَنْ أَحْسَنَ مِنْكُمْ فِي الْإِسْلَامِ فَلَا يُؤَاخِذُ بِهَا وَمَنْ أَسَاءَ أَخِذَ بِعَمَلِهِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالْإِسْلَامِ.

လောဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် အစ္စလာမ်၌ အကောင်းပြုသူသည် အမိုက်ခေတ်၌ ပြုကျင့်မိခဲ့သောအရာများကြောင့် အရေးယူခံရမည်မဟုတ်။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် အစ္စလာမ်၌ အဆိုးပြုခဲ့သော် ထိုသူသည် အမိုက်ခေတ်၌ရော၊ အစ္စလာမ် ၌ပါ ပြုကျင့်ခဲ့သောအရာများအတွက် အရေးယူခြင်းခံရမည် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ မွတ်စလင်မ်ကို ဆဲဆိုခြင်းသည်

(ဘာသာရေးဖောက်ပြန်မှု)ပြစ်မှုဖြစ်ပြီး
မွတ်စလင်မ်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ကုဖရ်
ဖြစ်ခြင်း။

باب: سَبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ

(၆၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်
အူးဒ်(رضي الله عنه)ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မွတ်စလင်မ်ကို ဆဲ

٦٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - سَبَابُ الْمُسْلِمِ
فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ.

ဆိုခြင်းသည် (ဘာသာရေးဖောက်ပြန်ခြင်း) ပြစ်မှုဖြစ်ပြီး မွတ်စလင်မ်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ကုဖရ်
ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးဦးသည်
အစ္စလာမ်(လမ်းစဉ်)ကို ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်
ကြံသော် ထိုသူပြုကျင့်သောကောင်းမှုတိုင်း
သည် အကျိုးဆယ်ဆ ရေးမှတ်ခြင်းခံရ
မည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: إذا أحسن أحدكم إسلامه فكل حسنة يعملها
تكتب بعشر أمثالها

(၆၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ငါ၏ကျေးကျွန်
သည် ကောင်းမှုတစ်ခု လုပ်ဆောင်ရန် ဆန္ဒဖြစ်
ပေါ်လာလျှင် ငါအရှင်မြတ်သည် သူမလုပ်
ဆောင်မီအလျင်ပင် သူ့အတွက် ကောင်းမှုတစ်
ခုကို ရေးမှတ်တော်မူသည်။ အကယ်၍ သူ

٦٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
إِذَا تَحَدَّثَ عَبْدِي بِأَنْ يَعْمَلَ حَسَنَةً فَأَنَا أَكْتُبُهَا لَهُ حَسَنَةً
مَا لَمْ يَعْمَلْ فَإِذَا عَمَلَهَا فَأَنَا أَكْتُبُهَا بِعَشْرٍ أَمْثَالِهَا وَإِذَا
تَحَدَّثَ بِأَنْ يَعْمَلَ سَيِّئَةً فَأَنَا أَغْفِرُهَا لَهُ مَا لَمْ يَعْمَلْهَا فَإِذَا
عَمَلَهَا فَأَنَا أَكْتُبُهَا لَهُ بِمِثْلِهَا وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ رَبِّ ذَاكَ عَبْدُكَ يُرِيدُ
أَنْ يَعْمَلَ سَيِّئَةً - وَهُوَ أَبْصَرُ بِهِ - فَقَالَ ارْقُبُوهُ فَإِنْ
عَمَلَهَا فَارْكَبُوهُمَا لَهُ بِمِثْلِهَا وَإِنْ تَرَكَهَا فَارْكَبُوهُمَا لَهُ

သည် ထိုကောင်းမှုကို လုပ်ဆောင်လိုက်သော်
အခါ၊ ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုကောင်းမှု၏ ဆယ်
ဆကို ရေးမှတ်တော်မူသည်။ ထို့ပြင် ထိုသူသည်
မကောင်းမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်သော်
မကောင်းမှုကို သူမပြုလုပ်သရွေ့ ငါအရှင်မြတ်

حَسَنَةً إِنَّمَا تَرَكَهَا مِنْ جَرَّائِي . وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا أَحْسَنَ أَحَدُكُمْ إِسْلَامَهُ فَكُلُّ
حَسَنَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ
وَكُلُّ سَيِّئَةٍ يَعْمَلُهَا تُكْتَبُ بِمِثْلِهَا حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ عَزَّ
وَجَلَّ.

သည် ခွင့်လွှတ်တော်မူသည်။ အကယ်၍ သူသည် ထိုမကောင်းမှုကို ပြုလုပ်လိုက်မိလေသော်၊ ငါ
အရှင်သည် မကောင်းမှုတစ်ခုကို သာလျှင် ရေးမှတ်တော် မူသည်။

ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ ကျေး
ကျွန်နှင့် ပတ်သက်၍ သာဝိုသ်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်ပါလျက် မလာအိကဟ်များက ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖန်
ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်၊ အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်သည် မကောင်းမှုကို လုပ်ဆောင်ရန် ရည်
ရွယ်နေသည်ဟု လျှောက်ထားကြလေရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်
(မလာအိကဟ်)တို့ သူ့ကို စောင့်ကြည့်ထားကြလေကုန်။ အကယ်၍ သူသည် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်
လိုက်မိလျှင် မကောင်းမှုတစ်ခုကိုသာ ရေးမှတ်ကြကုန်။ အကယ်၍ သူသည် မကောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်
လိုက်ပါမူ သူ့အတွက် ကောင်းမှုတစ်ခုကို ရေးမှတ်ကြကုန်။ ထိုသူ မကောင်းမှုကို စွန့်လွှတ်ခြင်းမှာ
ငါအရှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့သည့်အတွက်သာဖြစ်သည်။

ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်
ယောက်သည် မိမိ၏အစ္စလာမ်ကို ကောင်းမွန်စွာပြုကျင့်လေသော် ထိုသူပြုလုပ်သော ကောင်းမှု
တစ်ခုစီတိုင်းသည် အကျိုးဆယ်ဆမှ အဆခုနစ်ရာအထိ ရေးမှတ်ခြင်းခံရပေမည်။ ထို့ပြင် ထိုသူ ပြု
လုပ်သောမကောင်းမှုတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရသည့်တိုင်အောင် တစ်ခုသာ ရေး
မှတ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

(၆၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) က မိန့်တော်မူသည်။ ကေန်မုချ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ငါ၏

٦٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى تَجَاوَزَ لِأُمَّتِي مَا حَدَّثَتْ بِهِ هَذَا أَنْفُسَهَا مَا لَمْ يَتَكَلَّمُوا أَوْ يَعْمَلُوا بِهِ.

အမွှာသ်(နောက်လိုက်များ)အတွက် သူတို့၏စိတ်များအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော (မကောင်းမှုများကို) ထိုသူတို့ ထုတ်ဖော်မပြောသမျှ သို့မဟုတ် ကာယကံမြောက် မလုပ်ဆောင်သေးသမျှ ခွင့်လွှတ်တော်မူသည်။

အခန်း။။ မွတ်စလင်မ်ဆိုသည်မှာ ထိုသူ (၏ဒုက္ခပေးခြင်း)မှ မွတ်စလင်မ်များ လွတ်မြောက်အေးချမ်းနေသူကို ခေါ်ဆိုခြင်း။

باب: المسلم من سلم المسلمون منه

(၆၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အမရ် ဗင်န်အားစွဲ(رضي الله عنه)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ထံ မည်သည့်မွတ်စလင်မ်သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါ

٦٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَيُّ الْمُسْلِمِينَ خَيْرٌ قَالَ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ.

သနည်းဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) က ထိုသူ၏လက်နှင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှုတ်လျှာနှင့်သော် လည်းကောင်း ဒုက္ခပေးခြင်းမှ အများမွတ်စလင်မ်တို့ လွတ်ကင်းနေသူ၊ အေးချမ်းမှုရရှိစေသူဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဂျာဟီလီယသ် အမိုက်ခေတ်၌
ကောင်းမှုပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် အစ္စလာမ်
သာသနာကို လက်ခံလာခဲ့သူ။

باب: من عمل برّاً في الجاهلية ثم أسلم

(၇၀) အုရ်ဝါဟ်ဗင်နီဇိုဗိုက်ရ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဟကီးမ်ဗင်နီဟေ
ဇေးမ်(ﷺ)က မိမိအားပြောပြခဲ့သည်။ သူသည်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အို-အလ္လာဟ်ရှုစုလ်၊
အမိုက်ခေတ်၌ ကျွန်ုပ်ပြုလုပ်ခဲ့သော အလှူဒါန၊

٧٠ - عن عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّ حَكِيمَ بْنَ حَزَامٍ أَخْبَرَهُ
أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَرَأَيْتَ
أُمُورًا كُنْتُ أَتَحَنُّتُ بِهَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ مِنْ صَدَقَةٍ أَوْ
عَتَاقَةٍ أَوْ صَلَاةٍ رَحِمَ أَفِيهَا أَجْرُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَسَلَّمْتَ عَلَى مَا أَسَلَّمْتَ مِنْ
خَيْرٍ.

သူကောင်းပြုခြင်း၊ ဆွေမျိုးဆက်ခြင်းတို့တွင် အကျိုးကုသိုလ်ရှိနိုင်ပါမည်လောဟူသည်ကို ကျွန်တော်
မျိုးအား ကိုယ်တော်ပြောပြတော်မူပါဟု လျှောက်ထားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်သည်
အလှူငှာပြုလုပ်ခဲ့သော ကောင်းမှုများဖြင့် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူ
သည်။

အခန်း။ စမ်းသပ်၍ သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်း။

باب: التحذير من الابتلاء

(၇၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဟိုဇိုက်ဟး(ﷺ)ကဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်ရှုစုလ်နှင့်
ရှိခဲ့စဉ် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။
အသင်တို့သည် အစ္စလာမ်ဟု ပြောဆိုသူ မည်မျှ
ရှိသည်ကို ငါကိုယ်တော့်အား ရေတွက်ပေးကြ

٧١ - عَنْ حُذَيْفَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنَّا مَعَ
رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ أَحْصُوا لِي
كَمْ يَلْفِظُ الْإِسْلَامَ قَالَ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَخَافُ عَلَيْنَا
وَنَحْنُ مَا بَيْنَ السِّتِّ مِائَةٍ إِلَى السَّبْعِ مِائَةٍ قَالَ إِيَّكُمْ لَا
تَدْرُونَ لَعَلَّكُمْ أَنْ تُبْتَلَوْا قَالَ فَاَبْتَلَيْنَا حَتَّى جَعَلَ الرَّجُلُ
مِئًا لَا يُصَلِّي إِلَّا سِرًّا.

ပါ။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့က အို-အလ္လာဟ်ရှုစုလ်၊ ကိုယ်တော် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် စိုးရိမ်နေတော်မူပါသ
လော။ ကျွန်ုပ်တို့သည် (၆၀၀)နှင့်(၇၀၀)ကြား၌ရှိကြပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြရာ တမန်တော်

မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။

ဧကန်မုချ အသင်တို့သည် စမ်းသပ်မှုခံရနိုင်သည်ကို မသိကြချေ။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဟိုဇိုက် ဖဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့အနက် အချို့သည် ဆွလာတ်ကို ပုံးလျှိုးကွယ်လျှိုး ဖတ်ခဲ့ရသည်အထိ ကျွန်ုပ်တို့ စမ်းသပ်မှုခံခဲ့ကြရသည်။

အခန်း။ ။ ဧကန်မုချ အစွလာမ်သည် သူစိမ်း
တစ်ရံဆံအဖြစ် အစပြုခဲ့ပြီး မကြာမီ သူအစ
ပြုခဲ့သည့်အတိုင်း သူစိမ်းတစ်ရံဆံအဖြစ်နှင့်
ပင် ပြန်လှည့်သွားလိမ့်မည်။ ထိုအခါ
အစွလာမ်သည် ဗလီနှစ်ခုကြား၌ ကျုံ့ဝင်
သွားလိမ့်မည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: بدأ الإسلام غريباً وسيعود غريباً كما بدأ
وهو يارزُ بينَ المسجدَينِ

(၇၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိပ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ ဧကန်မုချ အစွလာမ်သည် သူစိမ်းတစ်ရံ

٧٢ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - عَنِ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا
وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ وَهُوَ يَارِزُ بَيْنَ الْمَسْجِدَيْنِ كَمَا
تَأْرِزُ الْحَيَّةُ فِي جُحْرِهَا.

ဆံအဖြစ်အစပြုခဲ့ပြီး မကြာမီ သူအစပြုခဲ့သည့်အတိုင်း သူစိမ်းတစ်ရံဆံအဖြစ်နှင့်ပင် ပြန်လှည့်သွား
လိမ့်မည်။ ထိုအခါ မြွေသည် မိမိ၏တွင်းထဲသို့ ကျုံ့ဝင်သွားသကဲ့သို့ အစွလာမ်သည်လည်း ဗလီ နှစ်
ခုကြား(မက္ကာဟ်နှင့် မဒီနာ)၌ ကျုံ့ဝင်သွားလိမ့်မည်။

အခန်း။ ။ ရစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့
ဝဟီ အစပြုခြင်း။

باب: ما بُدئ به رسول الله - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
من الوحي

(၇၃) အုရ်ဝါးဟ်ဗင်န်ဇိုဗိုင်းရ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်၏ ဇနီးကြင်ရာ တော်အာအီရဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ တမန် တော်မြတ်ထံ စတင်ပို့ချခဲ့သော ပထမဦးဆုံး ဝဟီမှာ မှန်ကန်သောအိပ်မက် ဖြစ်သည်။ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)မြင်မက် လိုက်သော အိပ်မက် တိုင်းသည် နံနက်ခင်း လင်းဝင်းဘိသကဲ့သို့ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာသည်ချည်း ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်ဦးတည်း(သီးခြား)နေခြင်းကိုသာ နှစ်သက် လာသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဟီရာလိုဏ်ဂူ၌ တစ်ဦးတည်းသွားနေ၍ မိသားစု ထံပြန်မလာမီ ထိုဂူ၌ ညပေါင်းများစွာ တရား အားထုတ်တော်မူလေ့ရှိသည်။ ကိုယ်တော်သည် ထို့အတွက် ရိက္ခာလည်း ယူဆောင်သွားတော် မူသည်။

ထို့နောက် မိခင်မွန်ကြီးခဒီဂျဟ်(ﷺ)ထံ ပြန်လာပြီး ယခင်အတိုင်းပင် ရိက္ခာကို ယူသွား တော်မူသည်။ (ထိုသို့ လိုဏ်ဂူ၌ တရားအား ထုတ်ရင်း) နောက်ဆုံး ဟီရာလိုဏ်ဂူ၌ ရှိနေစဉ် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံသို့ အမှန်တရား(ဝဟီ) ရောက်လာခဲ့သည်။ ကောင်းကင်တမန်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့လာ၍ အသင် ဖတ် ပါဟု ပြောရာ ကိုယ်တော်က ကျွန်ုပ် မဖတ် တတ်ပါဟု ဖြေကြားလေသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ

٧٣ - عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - زَوْجَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَخْبَرَتْهُ أَنَّهَا قَالَتْ كَانَ أَوَّلَ مَا بُدِيَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ الْوَحْيِ الرُّؤْيَا الصَّادِقَةُ فِي النَّوْمِ فَكَانَ لَا يَرَى رُؤْيَا إِلَّا جَاءَتْ مِثْلَ فَلَقِ الصُّبْحِ ثُمَّ حُبِبَ إِلَيْهِ الْخَلَاءُ فَكَانَ يَخْلُو بَعَارٍ حَرَاءٍ يَتَحَلَّتْ فِيهِ (وَهُوَ التَّعَبُّدُ) اللَّيَالِي أَوْ لَاتِ الْعَدَدِ قَبْلَ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى أَهْلِهِ وَيَتَزَوَّدَ لِذَلِكَ ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى خَدِيجَةَ فَيَتَزَوَّدُ لِمِثْلِهَا حَتَّى فُجِئَهُ الْحَقُّ وَهُوَ فِي غَارٍ حَرَاءٍ فَجَاءَهُ الْمَلَكُ فَقَالَ اقْرَأْ قَالَ مَا أَنَا بِقَارِئٍ قَالَ فَأَخَذَنِي فَعَطَّنِي حَتَّى بَلَغَ مِنِّي الْجَهْدَ ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ اقْرَأْ فَلْتُ مَا أَنَا بِقَارِئٍ قَالَ فَأَخَذَنِي فَعَطَّنِي الثَّانِيَةَ حَتَّى بَلَغَ مِنِّي الْجَهْدَ ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ اقْرَأْ فَقُلْتُ مَا أَنَا بِقَارِئٍ قَالَ فَأَخَذَنِي فَعَطَّنِي الثَّلَاثَةَ حَتَّى بَلَغَ مِنِّي الْجَهْدَ ثُمَّ أُرْسَلَنِي فَقَالَ {اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ} فَرَجَعَ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - تَرْجُفُ بَوَادِرُهُ حَتَّى دَخَلَ عَلَى خَدِيجَةَ فَقَالَ زَمِّلُونِي زَمِّلُونِي فَرَمَلُوهُ حَتَّى ذَهَبَ عَنْهُ الرَّوْغُ ثُمَّ قَالَ لَخَدِيجَةَ أَيُّ خَدِيجَةَ مَا لِي وَأَخْبَرَهَا الْخَبَرَ قَالَ لَقَدْ خَشِيتُ عَلَى نَفْسِي فَقَالَتْ لَهُ خَدِيجَةُ كَلَّا أَبْشِرْ فَوَاللَّهِ لَا يُخْزِيكَ اللَّهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحْمَ وَتَصْنُقُ الْحَدِيثَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْنُومَ ، وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ فَانْطَلَقَتْ بِهِ خَدِيجَةَ حَتَّى أَتَتْ بِهِ وَرَقَةَ بْنَ نَوْفَلٍ بْنِ أَسَدٍ بْنِ عَبْدِ الْعُزَّى وَهُوَ ابْنُ عَمِّ خَدِيجَةَ أَخِي أَبِيهَا وَكَانَ امْرَأً تَتَصَرَّرُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَكَانَ يَكْتُوبُ الْكِتَابَ الْعَرَبِيَّ وَيَكْتُوبُ فِي الْإِثْحِيلِ بِالْعَرَبِيَّةِ مَا شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى

သည်။ ထိုအခါ ကောင်းကင်တမန်က ငါကိုယ်
တော်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိတော့သည်အထိ ဖက်ပြီး
ဖျစ်ညှစ်လေသည်။ ထို့နောက် ပြန်လွှတ်၍
အသင်ဖတ်ပါဟု ပြောပြန်ရာ ငါကိုယ်တော်က
ကျွန်ုပ် မဖတ်တတ်ပါဟု ပြန်ဖြေလေသည်။
ထိုအခါ ၎င်းက ငါကိုယ်တော် ခံနိုင်ရည်မရှိ
တော့သည်အထိ ဒုတိယအကြိမ် ဖက်ပြီး ဖျစ်
ညှစ်ပြန်သည်။ ထို့နောက် ပြန်လွှတ်၍ အသင်
ဖတ်ပါဟု ပြောပြန်လေ၏။ ငါကိုယ်တော်က

أَنْ يَكْتَبَ وَكَانَ شَيْخًا كَبِيرًا قَدْ عَمِيَ فَقَالَتْ لَهُ خَدِجَةُ
أَيَّ عَمٍّ اسْمَعِ مِنْ ابْنِ أَخِيكَ قَالَ وَرَقَّةُ يَا ابْنَ أَخِي
مَاذَا تَرَى فَأَخْبَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
خَبَرَ مَا رَأَى فَقَالَ لَهُ هَذَا النَّامُوسُ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى
مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَا لَيْتَنِي
فِيهَا جَدَعًا يَا لَيْتَنِي أَكُونُ حَيًّا حِينَ يُخْرِجُكَ قَوْمُكَ
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَوْ مُخْرِجِي
هُمْ قَالَ وَرَقَّةُ نَعَمْ لَمْ يَأْتِ رَجُلٌ قَطُّ بِمَا جِئْتَ بِهِ إِلَّا
غُودِي وَإِنْ يُدْرِكْنِي يَوْمَكَ أَنْصُرَكَ نَصْرًا مُؤَزَّرًا .

ကျွန်ုပ် မဖတ်တတ်ပါဟု ပြန်ဖြေသဖြင့် ၎င်းက ငါကိုယ်တော် ခံနိုင်ရည်မရှိတော့သည်အထိ တတိယ
အကြိမ် ဖျစ်ညှစ်ပြန်သည်။ ထို့နောက် ပြန်လွှတ်၍ပြောသည်။

(اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ)

အသင်သည်အသင့်အားဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် အစပြု ဖတ်ပါ။ ထို
အရှင်မြတ်သည် အရာရာကို ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် လူသားကို သွေးခဲမှ ဖန်ဆင်းတော်မူ
ခဲ့သည်။ အသင်ဖတ်ပါ။ ထို့ပြင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်သည် အလွန်အရက်ရော
ဆုံးပေးကမ်းတော်မူသောအရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသည်။ အကြင်အရှင်မြတ်သည် ကလောင်တံဖြင့် သင်ကြား
ပေးတော်မူခဲ့သည်။ အရှင်မြတ်သည် လူသားကို သူမသိခဲ့သည့်အရာများကို သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သည်။ *

သို့နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်လျက် ထိုအာယတ်တော်များ နှင့်
အတူ ပြန်လာတော်မူ၍ (ကျွန်ုပ်တို့၏မိခင်မွန်ကြီး)ခဒီဂျာ(ﷺ)ထံဝင်ရောက်ပြီး ငါ့ကိုစောင်ခြံပေး
ကြ၊ ငါ့ကိုစောင်ခြံပေးကြဟု မိန့်တော်မူသည်။ သို့နှင့် သူတို့က ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို စောင်ခြံပေး
လိုက်ကြသည်။ နောက်ဆုံး၌ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုတို့သည်လည်း ပပျောက်သွားတော့သည်။ ထို့နောက်
မိခင်မွန်ကြီးခဒီဂျာကို အို-ခဒီဂျာ၊ အကျွန်ုပ် မည်သို့ဖြစ်သနည်းဟုမိန့်ကာ မိခင်မွန်အား ဖြစ်ကြောင်း
ကုန်စင်ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ငါကိုယ်တော်သည် မိမိအသက်ကိုပင် စိုးရိမ်မိ
သည်ဟု ပြောပြတော်မူရာ မိခင်မွန်ကြီးခဒီဂျာ(ﷺ)က ဤသို့လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါ။ ကိုယ်တော် ပျော်ရွှင်
စွာနေပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပြောဆိုပါမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်

ကို ဘယ်သောအခါမှ အရှက်ရအကျိုးနည်းစေမည်မဟုတ်ပါဟု ပြောပြလေသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုယ်တော်သည် ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် အဆက်အသွယ်ထားသည်။ စကားကို မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသည်။ အားအင်ချိနဲ့သူတို့၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို ကူညီသယ်ပိုးပေးခဲ့သည်။ မရှိဆင်းရဲသားများအတွက် ရှာဖွေပေးသည်။ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်သည်။ အမှန်တရားနှင့်ပတ်သက်၍ ဒုက္ခသည်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးသည်။ ထို့နောက် မိခင်မွန်ကြီးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ဝရကဟ်ဗင်န်နောင်ဖလ်ဗင်န်အစဉ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ်အုဇ်ဇာထံ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ၎င်း(ဝရကဟ်)သည် သူမ၏အစ်ကိုဝမ်းကွဲ၊ ဘကြီး၏သားဖြစ်သည်။

သူသည် အမိုက်ခေတ်၌ နဆွ်ရာနီသာသနာဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည် အရဗီဘာသာ(စာပေ) နှင့်ကျမ်းစာရေးလေ့ရှိသည်။ အင်န်ဂျီလ်ကျမ်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်ရှိသလောက် အရဗီဘာသာစကားနှင့်ရေးသားခဲ့သည်။ သူသည် အသက်အရွယ်အိုမင်းပြီး မျက်စိကွယ်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မိခင်မွန်ကြီးခဒီဂျာ(ﷺ)က သူ့ကို ပြောပြသည်။ အို-ကျွန်မ၏ဘကြီး၊ အသင့် တူတော်မောင်၏အကြောင်းကို နားထောင်ကြည့်ပါ။ ဝရကဟ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို အို-ငါ့တူတော်မောင်၊ အသင်အဘယ်အရာကို တွေ့မြင်ခဲ့သနည်းဟု မေးရာ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိမိကြုံတွေ့ရသမျှကို သူ့အား ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဝရကဟ်က တမန်တော်မြတ်ကို ဤသည် အင်မ်ရားနံ၏သား မူစာတမန်တော်အပေါ် စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ကောင်းကင်တမန်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

(သာသနာတော်ဘက်သို့ အသင်ဖိတ်ခေါ်သော)ကာလ၌ ငါသည် အားအင်သန်မာနေသေးသော လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်လျှင် ကောင်းလေစွ၊ အသင်၏ဆွေမျိုးသားချင်းများက အသင့်ကို နှင်ထုတ်သည့်အခါ ငါသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွ။ ထိုအခါ ရစူလ်တမန်တော်က မေးတော်မူခဲ့၏။ သူတို့က ကျွန်ုပ်ကို နှင်ထုတ်ကြမည်လောဟု(အံ့အားသင့်၍)မေးရာ ဝရကဟ်က ဟုတ်ပါသည်။ အသင်ယူဆောင်လာသောအရာမျိုးကို ယူဆောင်လာသူတိုင်း ရန်ပြုခံကြရသည် ချည်းဖြစ်သည်။ ငါသည် အသင်၏နေရက်ကို မိခဲ့လျှင် အသင့်အား အစွမ်းကုန်ကူညီမည်ဟု ပြောပြလေသည်။

(၇၄) ယဟ်ယာ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အဗူလမာဟ်ကို ပထမဦးဆုံးပို့ချပေးသော ကုရ်အာန်သည် အဘယ်နည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ရာ သူက (يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ) ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်က (اقْرَأْ) ကရော(ဦးစွာကျရောက်ခဲ့ပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့သည်။)။ ထိုအခါ သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အပ်ဒွလ္လာဟ်(ﷺ)အား မည်သည့်ကုရ်အာန်သည် ပထမဦးဆုံးပို့ချပေးသော ကုရ်အာန်မှာ အဘယ်အရာနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ရာ သူက (يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ) ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့စဉ် ကျွန်ုပ်ကလည်း (اقْرَأْ) ကရော(ဦးစွာကျရောက်ခဲ့ပါသလားဟု အသင်

မေးမြန်းသည့်အတိုင်း မေးမြန်းခဲ့သည်။)

ဂျာဗိရ်(ﷺ)ကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားခဲ့သောအရာကို အသင်တို့ကို ကျွန်ုပ်ပြောပြမည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါသည် ဟိရာလိုဏ်ဂူ၌ တစ်လနေထိုင်ခဲ့သည်။ ငါနေထိုင်သောကာလ ပြီးသွားသောအခါ ထိုလိုဏ်ဂူမှဆင်းပြီး ဗသွံနေ့ဝါဒီ(လျှိုမြောင်အတွင်း)ကို ဝင်ခဲ့သည်။ ထို့စဉ် ငါ့အား တစ်ဦးဦးက ဟစ်ခေါ်မှုပြုသဖြင့် ရှေ့နောက် ညာဘက်ဘယ်ဘက်တို့ကို ငါကြည့်ရာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှပင် မတွေ့မြင်ခဲ့ရပေ။ ထို့နောက် တစ်ဖန် ငါ့အား(ထပ်မံ၍)ဟစ်ခေါ်ပြန်သဖြင့် ငါသည်လည်း(ထပ်မံ၍)ကြည့်ခဲ့ရာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မမြင်တွေ့ခဲ့ရပေ။ ထို့နောက် တစ်ဖန်(တတိယအကြိမ်) ငါ့အား ဟစ်ခေါ်သဖြင့် ငါသည် မိမိဦးခေါင်းကို မော့ကြည့်လိုက်ရာ ရုတ်တရက် ထိုသူသည် လေထဲရှိ ပလ္လင်ပေါ်တွင် ရှိနေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဂျီဘရာအီးလ်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ငါသည် အလွန် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်သွား၍ ခဒီဂျာ(ﷺ)ထံသို့ လာပြီး ငါ့အား စောင်ခြံပေးကြ၊ ငါ့အား စောင်ခြံပေးကြဟု ပြောသဖြင့် သူတို့က စောင်ခြံပေးခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ငါ့အပေါ်ရေလောင်းချပေးကြသည်။

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ (١) فَمُ) (ထို့နောက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်)

٧٤ - عَنْ يَحْيَى قَالَ سَأَلْتُ أَبَا سَلَمَةَ أَيُّ الْقُرْآنِ أَنْزَلَ قَبْلُ قَالَ {يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ} فَقُلْتُ أَوْ (اقْرَأْ) فَقَالَ سَأَلْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ أَيُّ الْقُرْآنِ أَنْزَلَ قَبْلُ قَالَ {يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ} فَقُلْتُ أَوْ (اقْرَأْ) قَالَ جَابِرٌ أَحْبَبْتُكُمْ مَا حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ جَاوَرْتُ بِحِرَاءِ شَهْرًا فَلَمَّا قَضَيْتُ جَوَارِي نَزَلْتُ فَاسْتَبْطَنْتُ بَطْنَ الْوَادِي فَتَوَدَّيْتُ فَنَظَرْتُ أَمَامِي وَخَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي فَلَمْ أَرَ أَحَدًا ثُمَّ تَوَدَّيْتُ فَلَمْ أَرَ أَحَدًا ثُمَّ تَوَدَّيْتُ فَاسْتَبْطَنْتُ فِي الْهَوَاءِ يَعْنِي جَبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَخَذَنِي مِنْهُ رَجْفَةٌ شَدِيدَةٌ فَأَتَيْتُ خَدِيجَةَ فَقُلْتُ ذَرُونِي فَذَرُونِي فَصَبُّوا عَلَيَّ مَاءً فَأَنْزَلَ اللَّهُ {يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ} فَمُ فَأَنْذِرْ وَرَبُّكَ فَكَبِّرْ وَتَيَّابُكَ فَطَهِّرْ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ} .

အို-စောင်ခြုံထားသူ။ အသင်သည် ထ၍သတိပေး နှိုးဆော်ပါ။ ထို့ပြင် အသင်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်ကို ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်တော်မူကြောင်း အသင်ပြောဆိုပါ။ ထို့ပြင်အသင်သည် အသင်၏အဝတ်များကို သန့်ရှင်းစွာ ထားပါ။ အသင်သည် ရုပ်ထုများမှ လွတ်ကင်းအောင်နေပါကို ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်များ မြားမြောင်
စွာ ဆက်တိုက်ကျလာခြင်း။

باب: في كثرة الوحي وتتابعه

(၇၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက်
(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဧကန်မုချ ကြီးကျယ်
မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
တမန်တော်မြတ်မကွယ်လွန်မီအလျင်မှ ဝဟသ်

٧٥ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - أن الله عزَّ وجلَّ تَابَعَ الْوَحْيَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبْلَ وَقَاتِهِ حَتَّى تُوفِّيَ وَأَكْثَرُ مَا كَانَ الْوَحْيُ يَوْمَ تُوفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် တမန်တော်မြတ်အပေါ်သို့ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်များကို အဆက်မပြတ် ပို့ချပေး
တော်မူခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဝဟသ်ဖြစ်သောနေ့တွင် ဝဟီအများဆုံး ကျရောက်ခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိုး
ကောင်းကင်များဆီသို့ ညဉ့်ခရီးသွားခြင်းနှင့်
ဆွလာတ်များ သတ်မှတ်အတည်ပြုခြင်း။

باب: الإسراء بالنبي - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -

إلى السموات وفرض الصلوات

(၇၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံဗင်န်မာလိက် (၇၆)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်ထံသို့ ဘိုရက်အစီးအနင်း ရောက်လာသည်။ ဘိုရက်ဟူသည် မြည်းထက်ရှည်(မြင့်)ပြီး လားထက်သေး(ပု)သောအဖြူရောင် ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါတစ်ကောင်ဖြစ်သည်။ ဘိုရက်သည် သူ၏ခွာကို သူ့မျက်စိတစ်ဆုံးထိ ထားလေသည်။ (လျင်မြန်လှသည်။)

တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော်သည် မိုက်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်ကို ရောက်သည့်တိုင်အောင် ယင်းကို စီးနင်းခဲ့ပြီး နဗီတမန်တော်များ ချည်နှောင်ထားသောကွင်း (အဝိုင်း)၌ သူ့ကိုချည်နှောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော်သည် ဗလီထဲသို့ ဝင်ရောက်၍ ဆွလာတ်(၂)ရကအသံဝတ်ပြုကာ ဗလီမှ ထွက်လာခဲ့ရာ ဂျီဗရာအီးလ်(ﷺ)သည် အရက်ခွက်နှင့် နို့ခွက်ကိုယူဆောင်လျက် ငါကိုယ်တော်ဆီသို့ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ငါသည် နို့ကို ရွေးချယ်လိုက်သဖြင့် ဂျီဗရာအီးလ်က ကိုယ်တော်သည် ဖစ်သွ်ရုဗ်(သဘာဝသာသနာ)ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

ထို့နောက် ဂျီဗရာအီးလ်သည် ငါကိုယ်တော်ကို ခေါ်ဆောင်၍ မိုးကောင်းကင်ပေါ်သို့ တက်သွား၍ ဂျီဗရာအီးလ်က တံခါးဖွင့်ခိုင်း၏။ ထိုအခါ အသင် မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းရာ

٧٦ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَتَيْتُ بِالْبُرَاقِ وَهُوَ دَابَّةٌ أَبْيَضُ طَوِيلٌ فَوْقَ الْحِمَارِ وَدُونَ الْبَعْلِ يَضَعُ حَافِرَهُ عِنْدَ مُنْتَهَى طَرَفِهِ قَالَ فَرَكِبْتُهُ حَتَّى أَتَيْتُ بَيْتَ الْمُقَدَّسِ فَرَبَطْتُهُ بِالْحَلْقَةِ الَّتِي يَرِبُطُ بِهِ الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ فَصَلَّيْتُ فِيهِ رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ خَرَجْتُ فَجَاءَنِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِإِنَاءٍ مِنْ خَمْرٍ وَإِنَاءٍ مِنْ لَبَنٍ فَاخْتَرْتُ اللَّبَنَ فَقَالَ جِبْرِيلُ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - : اخْتَرْتُ الْفِطْرَةَ قَالَ ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ قَبِيلَ مَنْ أَنْتَ قَالَ جِبْرِيلُ قَيْلٍ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قَيْلٍ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا بِآدَمَ فَرَحَّبَ بِي وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ الثَّانِيَةِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَبِيلَ مَنْ أَنْتَ قَالَ جِبْرِيلُ قَيْلٍ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قَيْلٍ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا بِإِبْنِ الْخَالَةِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَيَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا فَرَحَّبَا بِي وَدَعَوَا لِي بِخَيْرٍ ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ الثَّالِثَةِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ قَبِيلَ مَنْ أَنْتَ قَالَ جِبْرِيلُ قَيْلٍ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قَيْلٍ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا بِيُوسُفَ فَإِذَا هُوَ قَدْ أُعْطِيَ شَطْرَ الْحُسْنِ قَالَ فَرَحَّبَ بِي وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ قَبِيلَ مَنْ هَذَا قَالَ جِبْرِيلُ قَيْلٍ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قَيْلٍ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا بِإِدْرِيسَ فَرَحَّبَ بِي وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ {وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا} ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ الْخَامِسَةِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ قَبِيلَ مَنْ هَذَا فَقَالَ جِبْرِيلُ قَيْلٍ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قَبِيلٍ

ဂျီဗရာအီးလ်က (ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည် ဟု ဖြေကြား၏။ ထို့နောက် အသင်နှင့်အတူပါ လာသူမှာ မည်သူပါနည်းဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ၎င်းက မုဟမ္မဒ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေ၏။ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသလော ဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းပြန်လေရာ သူက(ဟုတ်ပါ သည်။) သူ့ကိုခေါ် ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါ သည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါး ဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုအခါ ငါကိုယ်တော်သည် တမန် တော်အာဒမ်နှင့် ဆုံတွေ့ခွင့်ရလေသည်။ သူက ငါ ကိုယ်တော်ကို ကြိုဆိုပြီး ငါ့အတွက် ဒုအာ ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် (ဂျီဗရာအီးလ်သည်) ငါတမန်တော်ကို ခေါ်၍ မိုး ကောင်းကင်ဒုတိယထပ်သို့ တက်ပြီး တံခါးဖွင့် ခိုင်းသည်။ ထိုအခါ အသင်မည်သူနည်းဟု မေး မြန်းရာ ဂျီဗရာအီးလ်က(ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ထို့နောက် အသင်နှင့်အတူပါလာသူမှာ မည်သူနည်းဟု မေး မြန်းပြန်ရာ သူက မုဟမ္မဒ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြား လေသည်။ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံ ရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူ က(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေ လွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုအခါ ငါကိုယ်တော်သည် အဒေါ်၏ သားတော်နှစ်ဦးဖြစ်သော တမန်တော်အီစာ

وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا
بِهَارُونَ فَرَحَّبَ وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ ثُمَّ عَرَجَ بِنَا إِلَى
السَّمَاءِ السَّادِسَةِ فَاسْتَفْتَحَ جِبْرِيلُ قِيلَ مَنْ هَذَا قَالَ
جِبْرِيلُ قِيلَ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدٌ قِيلَ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ
قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا أَنَا بِمُوسَى فَرَحَّبَ بِي
وَدَعَا لِي بِخَيْرٍ ثُمَّ عَرَجَ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ فَاسْتَفْتَحَ
جِبْرِيلُ فَقِيلَ مَنْ هَذَا قَالَ جِبْرِيلُ قِيلَ وَمَنْ مَعَكَ قَالَ
مُحَمَّدٌ قِيلَ وَقَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ قَالَ قَدْ بُعِثَ إِلَيْهِ فَفُتِحَ لَنَا فَإِذَا
أَنَا بِإِبْرَاهِيمَ مُسْنِدًا ظَهْرَهُ إِلَى الثَّيْتِ الْمَعْمُورِ وَإِذَا هُوَ
يَدْخُلُهُ كُلُّ يَوْمٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ لَا يَعُودُونَ إِلَيْهِ ثُمَّ
ذَهَبَ بِي إِلَى السِّدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَإِذَا وَرْفَهَا كَأَذَانِ الْفِيلَةِ
وَإِذَا ثَمَرُهَا كَالْقَلَالِ قَالَ فَلَمَّا غَشِيَهَا مِنْ أَمْرِ اللَّهِ مَا
غَشِيَ تَغَيَّرَتْ فَمَا أَحَدٌ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَنْعِنَهَا
مِنْ حُسْنِهَا فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ مَا أَوْحَى فَفَرَضَ عَلَيَّ
خَمْسِينَ صَلَاةً فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ فَنَزَلْتُ إِلَى مُوسَى -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ مَا فَرَضَ رَبُّكَ عَلَيَّ أُمَّتِكَ
فُلْتُ خَمْسِينَ صَلَاةً قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ
التَّخْفِيفَ فَإِنَّ أُمَّتَكَ لَا يُطِيفُونَ ذَلِكَ فَإِنِّي قَدْ بَلَوْتُ بَنِي
إِسْرَائِيلَ وَخَبَرْتُهُمْ قَالَ فَرَجَعْتُ إِلَى رَبِّي فَقُلْتُ يَا رَبِّ
خَفِّفْ عَلَيَّ أُمَّتِي فَحَطَّ عَنِّي خَمْسًا فَرَجَعْتُ إِلَى مُوسَى
فَقُلْتُ حَطَّ عَنِّي خَمْسًا قَالَ إِنَّ أُمَّتَكَ لَا يُطِيفُونَ ذَلِكَ
فَارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ التَّخْفِيفَ قَالَ فَلَمْ أَزَلْ أَرْجِعُ
بَيْنَ رَبِّي وَبَيْنَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى قَالَ يَا مُحَمَّدُ
أَنْهَنْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ كُلَّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ لِكُلِّ صَلَاةٍ عَشْرُ
فَذَلِكَ خَمْسُونَ صَلَاةً وَمَنْ هُمْ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كُتِبَتْ
لَهُ حَسَنَةٌ فَإِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ لَهُ عَشْرًا وَمَنْ هُمْ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ
يَعْمَلْهَا لَمْ تُكْتَبْ شَيْئًا فَإِنْ عَمِلَهَا كُتِبَتْ سَيِّئَةٌ وَاحِدَةٌ قَالَ

ဗင်န်မရ်ယမ်နှင့် ယဟ်ယာဗင်န်ဇကရီယာတို့ကို
 တွေ့ဆုံရ၏။ သူတို့နှစ်ဦးက ငါကိုယ်တော်ကို
 ကြို ဆိုကြသည့်အပြင် ဒုအာဆုမွန်ကောင်း
 တောင်းပေးကြ၏။ ထို့နောက်(ဂျီဗရာအီးလ်
 သည်) ငါတမန်တော်ကိုခေါ်၍ မိုးကောင်းကင်

فَنَزَلَتْ حَتَّىٰ انْتَهَيْتُ إِلَىٰ مُوسَىٰ فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ ارْجِعْ
 إِلَىٰ رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ الْخَفِيفَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ قَدْ رَجَعْتُ إِلَىٰ رَبِّي حَتَّىٰ اسْتَحْيَيْتُ
 مِنْهُ.

တတိယထပ်သို့ တက်သွားပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်း၏။ ထိုအခါ အသင်မည်သူနည်းဟုမေးမြန်းရာ ဂျီဗရာ
 အီးလ်က (ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ထို့နောက် အသင်နှင့်အတူပါလာ
 သူ မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းပြန်ရာ သူက မုဟမ္မဒ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။ သူ့ကို ခေါ်
 ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူက(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်
 ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုစဉ် ငါတမန်တော်သည် တမန်တော်ယူစွတ်ဖ်နှင့် တွေ့ဆုံရသည်။ တမန်တော်ယူစွတ်ဖ်
 သည် (တစ်လောကလုံး၏)အလှတစ်ဝက်ကို ချီးမြှင့်ခံထားရသည်။ တမန်တော်မြတ်က ဆက်လက်
 ပြောပြသည်။ ငါကိုယ်တော်အား တမန်တော်ယူစွတ်ဖ်က ကြိုဆိုပြီး ဒုအာဆုမွန်ကောင်း တောင်း
 ပေးလေသည်။ ထို့နောက်(ဂျီဗရာအီးလ်သည်) ငါတမန်တော်ကိုခေါ်၍ မိုးကောင်းကင် စတုတ္ထထပ်
 သို့ တက်သွားခဲ့ပြီး ဂျီဗရာအီးလ်က တံခါးဖွင့်ခိုင်းရာ အသင်မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းသဖြင့် ဂျီဗရာ
 အီးလ်က(ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြား၏။ အသင်နှင့်အတူ ပါလာသူသည် မည်သူ
 နည်းဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းပြန်ရာ ၎င်းက မုဟမ္မဒ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြား၏။ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်လာဖို့
 စေလွှတ်ခံရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူက(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာ ဖို့
 စေလွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုအခါ တမန်တော်အီဒရီးစ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ၎င်းက ငါကိုယ်တော်အား ကြိုဆိုခဲ့ပြီး
 ငါ့အတွက် ဒုအာဆုမွန်ကောင်းတောင်းပေးခဲ့သည်။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်
 မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ **وَرَفَعْنَا مَكَانَهُ عَلِيًّا** ၎င်းနောက် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုသူကို မြင့်မားသော
 နေရာ၌ ပင့်မြှောက်ထားတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဂျီဗရာအီးလ်သည် ငါတမန်တော်ကိုခေါ်၍ မိုး
 ကောင်းကင်ပဉ္စမထပ်သို့ တက်၍ တံခါးဖွင့်ခိုင်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ အသင်မည်သူနည်းဟုမေးမြန်းရာ
 ဂျီဗရာအီးလ်က(ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ အသင်နှင့် အတူပါလာသူမှာ
 မည်သူပါနည်းဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ၎င်းက မုဟမ္မဒ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြား၏။ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်လာဖို့

စေလွှတ်ခံရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူက(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာ ဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုအခါ ငါသည် တမန်တော်ဟာရုန်နှင့် တွေ့ဆုံရသည်။ ၎င်းက ငါ့ကိုကြိုဆိုပြီး ငါ့အတွက် ဒုအာဆုမွန်ကောင်းတောင်းပေးလေသည်။ ထို့နောက် ဂျီဗရာအီးလ်သည် ငါတမန်တော်ကိုခေါ်၍ မိုးကောင်းကင်ဆဌမထပ်သို့ တက်သွားပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ အသင်မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းရာ ဂျီဗရာအီးလ်က(ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ အသင်နှင့် အတူပါလာသူသည် မည်သူပါနည်းဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ၎င်းက မုဟမ္မဒ်ဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားလေ၏။ သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူက(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာ ဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့၏။

ထိုအခါ တမန်တော်မူစာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ၎င်းက ငါ့ကို ကြိုဆိုသည်။ ထို့ပြင် ငါ့အတွက် ဒုအာဆုမွန်ကောင်းလည်း တောင်းပေးလေသည်။ ထို့နောက် ဂျီဗရာအီးလ်သည် ငါတမန်တော်ကိုခေါ်၍ မိုးကောင်းကင်သတ္တမထပ်သို့ တက်သွားခဲ့ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ အသင်မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းရာ ဂျီဗရာအီးလ်က(ကျွန်ုပ်)ဂျီဗရာအီးလ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ အသင်နှင့်အတူ ပါလာသူသည် မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ၎င်းက မုဟမ္မဒ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသလောဟု(ထပ်မံ) မေးမြန်းသောအခါ သူက(ဟုတ်ပါသည်။) သူ့ကိုခေါ်ဆောင်လာဖို့ စေလွှတ်ခံရပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သဖြင့် ငါတို့ကို တံခါးဖွင့်ပေးခဲ့ကြ၏။

ထိုအခါ တမန်တော်အီဗရာဟီမ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ တမန်တော်အီဗရာဟီမ်သည် ဗိုင်သွလ်မအ်မူးရ်ဘက်သို့ မှီလျက်ရှိနေ၏။ ကောင်းကင်တမန်တော်ပေါင်းခုနစ်သောင်းတို့သည် နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ထိုဗိုင်သွလ်မအ်မူးရ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ကြသည်။ (ဝင်ရောက်ကြပြီးသော ကောင်းကင်တမန်တို့သည် နောက်တစ်ခါ ဝင်ရောက်ရန်) အလှည့်ပြန်မရောက်နိုင်တော့ပေ။ ထို့နောက် ဂျီဗရာအီးလ်သည် ငါတမန်တော်ကို စိဒ်ရသွလ်မွန်သဟာ(နယ်စပ်အဆုံးလွန်ဆီးပင်)ဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ထိုအပင်၏အရွက်တို့မှာ ဆင်နားရွက်များကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီး ထိုအပင်၏အသီးတို့မှာ စဉ့်အိုးကြီးများကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဆက်လက်ပြောပြသည်။ တစ်ဖန် ထိုအပင်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်လွှမ်းခြုံလိုက်သောအခါ ထိုအပင်မှာ ပြောင်းလဲသွား၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများထဲမှ မည်သူမှပင် ထိုအပင်၏ အလှအပအား အမွှမ်းတင်နိုင်စွမ်းမရှိကြချေ။

ထိုစဉ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ငါတမန်တော်ဆီသို့ ဝဟီပို့ချတော်မူပြီး ငါတမန်တော် အပေါ်၌ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း(နေ့ည) ဆွလာတ်အကြိမ်ငါးဆယ်ကို ဖွရသွံအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ငါသည် တမန်တော်မူစာထံသို့ ပြန်ဆင်းလာခဲ့ရာ သူက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်နောက်လိုက်များအပေါ် အဘယ်အရာကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့ပါသနည်းဟု မေးမြန်းလေသည်။ ငါတမန်တော်က ဆွလာတ်အကြိမ်ငါးဆယ်သတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း ဖြေကြားသဖြင့် သူက အသင်၏အရှင်သခင်ထံသို့ အသင်ပြန်သွားပြီး အရှင့်ထံမှ လျှော့ပေးပေးဖို့ တောင်းခံပါ။ ဧကန်မုချ အသင်၏နောက်လိုက်များသည် ယင်းကိစ္စကို တတ်စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် ဗနီအစ္စရာအီးလ်တို့ကို စမ်းသပ်(အတွေ့အကြုံရ)ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သူတို့ ကို(စမ်းသပ်ရာတွင်)သိခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်ဟု ပြောပြ(အကြံပြု)လေသည်။

ထိုအခါ ငါတမန်တော်သည် အရှင်မြတ်သခင်ထံသို့ ပြန်သွားစား၍ အို-ကျွန်ုပ်၏ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသောအရှင်၊ အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏နောက်လိုက်သားများအပေါ် လျှော့ပေးပေး တော်မူပါဟု လျှောက်ထားလိုက်သည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်က ငါကိုယ်တော်အား ငါးကြိမ်လျှော့ပေး တော်မူခဲ့သည်။ သို့နှင့် တမန်တော်မူစာထံသို့ ငါကိုယ်တော်ပြန်လာခဲ့ပြီး အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ် အား ငါးကြိမ်လျှော့ပေးခဲ့သည်ဟု ပြောကြား၏။ တမန်တော်မူစာက ဧကန်မုချ အသင်၏အစ္စမ္မသ် (နောက်လိုက်သားများ)သည် ယင်းကိစ္စကို တတ်စွမ်းနိုင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အသင်၏ အရှင်သခင်ထံ အသင်ပြန်သွားပါ။ အရှင့်ထံတော်မှ လျှော့ပေးပေးဖို့ တောင်းခံပါဟု (ထပ်မံ)ပြောပြ၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်သည် မိမိအားဖန်ဆင်းမွေးမြူ တော်မူသောအရှင်နှင့် တမန်တော်မူစာအကြားတွင် သွားချီပြန်ချီလုပ်နေလျက်ရှိခဲ့သည်။ နောက် ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ အို-မုဟမ္မဒ်၊ မုချ ဤသည်တို့သည် နေ့စဉ်နေ့ တိုင်း (ဝတ်ပြုရန်) ဆွလာတ် ငါးကြိမ်ဖြစ်ပြီး ဆွလာတ်တစ်ကြိမ်တိုင်းအတွက် ဆွလာတ်ဆယ်ကြိမ်(၏ အကျိုးကုသိုလ်)ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ဆွလာတ်အကြိမ်ပေါင်း ငါးဆယ်ဖြစ်သွားပေပြီ။

ထို့ပြင် မည်သူမဆို ကောင်းမှုတစ်ခုလုပ်ဆောင်ရန် ရည်စူးခဲ့ပြီး ထိုကောင်းမှုကို မလုပ်ဖြစ်ခဲ့ လျှင် ထိုသူအတွက် ကောင်းမှုတစ်ခု ရေးမှတ်ခံရပေမည်။ အကယ်၍ ထိုကောင်းမှုကို လုပ်ဆောင် ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုသူအတွက် ကောင်းမှုဆယ်ဆ ရေးမှတ်ခံရပေမည်။ ၎င်းပြင် မည်သူမဆို မကောင်းမှု တစ်ခုလုပ်ဆောင်ရန် ရည်စူးခဲ့ပြီး ထိုမကောင်းမှုကို မလုပ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် (ထိုသူအတွက်) တစ်စုံတစ်ရာ မှ ရေးမှတ်ခံရမည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ လုပ်ဆောင်ဖြစ်ခဲ့သော် မကောင်းမှုတစ်ခုသာ ရေးမှတ်ခံရ

မည်ဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်သည် ဆင်းသက်လာခဲ့ပြီး တမန်တော်မူစာထံ ရောက်လာသောအခါ သူ့အား အကြောင်းစုံပြောပြခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း သူက အသင်၏အရှင်သခင်ထံ အသင်ပြန်သွားပါ။ အရှင်ထံတော်မှ လျှော့ပေါ့ပေးရန် အသင်တောင်းခံပါပြောပြန်သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်က ၎င်းအား ပြောလိုက်မိတော့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သခင်ထံ(အကြိမ်ကြိမ်) ပြန်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်ကို ကျွန်ုပ် ရှက်ရွံ့လှပါပြီ။

အခန်း။။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျန်
နဗီတမန်တော်များအကြောင်းကို
ပြောပြခြင်း။

باب: ذكر النبي صلى الله عليه وسلم الأنبياء عليهم
السلام

(၇၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မက္ကာဟ်နှင့်မဒီနာကြားသွားခဲ့ကြပြီး လျှိုမြောင်တစ်ခုဘေးမှ ဖြတ်သန်းသွားကြစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤလျှိုမြောင်မှာ အဘယ်လျှိုမြောင်ဖြစ်ပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က အဇ်ရက်လျှိုမြောင်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါသည် တမန်တော်မူစာ(ﷺ)ကို မြင်ယောင်နေသည်။ (ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က တမန်တော်မူစာ(ﷺ)၏ အသားရောင်၊ ဆံပင်နှင့်ပတ်

٧٧ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ سِرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَيْنَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةِ فَمَرَرْنَا بِوَادٍ فَقَالَ أَيُّ وَادٍ هَذَا فَقَالُوا وَادِي الْأَزْرَقِ فَقَالَ كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى مُوسَى - عَلَيْهِ السَّلَامُ - (فَذَكَرَ مِنْ لَوْنِهِ وَشَعْرِهِ شَيْئًا لَمْ يَحْفَظْهُ دَاوُدُ) وَاضِعًا إصْبَعَيْهِ فِي أُذُنَيْهِ لَهُ جُورٌ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِالنَّبِيِّ مَارًا بِهَذَا الْوَادِي قَالَ ثُمَّ سِرْنَا حَتَّى أَتَيْنَا عَلَى ثَنِيَّةٍ فَقَالَ أَيُّ ثَنِيَّةٍ هَذِهِ قَالُوا هَرَشَى أَوْ لَفَتْ فَقَالَ كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى يُوسُفَ عَلَى نَاقَةٍ حَمْرَاءَ عَلَيْهِ جُبَّةٌ صُوفٍ خُطَامُ نَاقَتِهِ لَيْفٌ (خُلْبَةٌ) مَارًا بِهَذَا الْوَادِي مُلَبِّيًا.

သက်၍ တစ်ခုခုကို ပြောပြတော်မူသည်။ ဆင့်ပြန်သူဒါဂူဒ်က မမှတ်မိခဲ့ပေ။) တမန်တော်မူစာ(ﷺ) သည် လက်ချောင်းနှစ်ခုကို နားနှစ်ဖက်၌ထည့်၍ သလီဗီယဟ် ကို အသံကျယ်ကျယ် ရွတ်ဖတ်လျက် ဤလျှို့မြောင်ထဲမှ ဖြတ်သွားနေသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်တို့ဆက်သွားခဲ့ကြရင်း တောင်ကြားလမ်းတစ်ခုကို ရောက်သွားသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤတောင်ကြားမှာ အဘယ်တောင်ကြားဖြစ်ပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့က ဤတောင်ကြားသည် ဟရ်ရှာ (သို့မဟုတ်) လဖ်သ်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်သည် တမန်တော်ယူနွတ်စ်(ﷺ)ကို မြင်ယောင်နေသည်။ တမန်တော် ယူနွတ်စ်သည် သိုးမွေးဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်လျက် အနီရောင်ကုလားအုတ်ကို စီးနင်းနေသည်။ ထိုကုလားအုတ်၏ နဖားကြိုးသည် စွန်ပလွံရွက်ခြောက်များနှင့် ယက်လုပ်ထားသည်။ တမန်တော်ယူနွတ်စ်(ﷺ)သည် သလီဗီယဟ်ရွတ်ဆိုလျက် ဤတောင်ကြားလမ်းမှ ဖြတ်လျှောက်သွားခဲ့သည်။

(၇၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်သည် မိုးကောင်းကင်အပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းခံရသောအခါ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ၏ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ပြောပြတော်မူသည်။ (ဆင့်ပြန်သူက) တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဤသို့ ပြောပြသည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မိသည်။ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)သည် အရပ်အမောင်းကောင်း၍ ပိန်ပါးသူဖြစ်၏။ ဆံပင်(မဖြောင့်မကောက်)လှိုင်းထသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ရှုနူအဟ်သား

٧٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حِينَ أُسْرِيَ بِي لَقِيتُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَعَنَهُ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَإِذَا هُوَ رَجُلٌ حَسِيئُهُ قَالَ مُضْطَرِبٌ رَجُلُ الرَّأْسِ كَأَنَّهُ مِنْ رَجَالِ شَوْءَ قَالَ وَلَقِيتُ عِيسَى فَقَعَنَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا رُبْعَةٌ أَحْمَرُ كَأَنَّهُ خَرَجَ مِنْ دِيمَاسٍ يَعْنِي حَمَامًا قَالَ وَرَأَيْتُ إِبْرَاهِيمَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - وَأَنَا أَشْبَهُ وَلَدَهُ بِهِ قَالَ فَأَتَيْتُ بِإِنَاءَيْنِ فِي أَحَدِهِمَا لَبَنٌ وَفِي الْآخَرِ خَمْرٌ فَقِيلَ لِي خُذْ أُيْهِمَا شَبْتٌ فَأَخَذْتُ اللَّبَنَ فَشَرِبْتُهُ فَقَالَ هَذِيكَ الْفَطْرَةُ أَوْ أَصَبْتَ الْفَطْرَةَ أَمَا إِنَّكَ لَوْ أَخَذْتَ الْخَمْرَ غَوَتْ أَمْتُكَ.

များကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ငါသည် တမန်တော်အီစာ(ﷺ)ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် တမန်တော်အီစာ(ﷺ)၏ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ရှင်းပြတော်မူသည်။ သူသည်အသားနီ၍ အရပ် အမောင်း အလယ်အလတ်ရှိသူဖြစ်သည်။ (ယခုပင်)ရေချိုးခန်းထဲမှ ထွက်လာသူကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

၎င်းပြင် ငါသည် တမန်တော်အီဗ်ရာဟီမ်(ﷺ)ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ငါတမန်တော်သည် တမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်၏သားသမီးများအနက် တမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်နှင့်အတူဆင်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ငါတမန်တော်ဆီသို့ ခွက်နှစ်ခွက်ယူဆောင်လာခြင်း ခံရသည်။ တစ်ခွက်သည် နို့ဖြစ်၍ တခြားတစ်ခွက်သည် အရက်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ငါတမန်တော်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ရာတစ်ခွက် ယူပါဟု ပြောလေသော် ငါသည် နို့ခွက်ကိုယူ၍ သောက်သုံးလိုက်၏။ ထိုအခါ (ထိုနို့ခွက်ကို ယူဆောင်လာသော ကောင်းကင်တမန်က) အသင်သည် ဖိသွံ့ရသ်(သဘာဝ သာသနာ)ကို လမ်းပြခံရလိုက်ချေပြီ။ သို့မဟုတ် ဖိသွံ့ရသ်(သဘာဝသာသနာ)ကို ရရှိသွားခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍ အသင်သည် အရက်ကို ယူခဲ့သော် အသင်၏အွမ္မသ်သည် လမ်းမှားသွားပေလိမ့်မည်ဟု ပြောလေ၏။

အခန်း။ ။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်
မဟီးဟ်အီစာ(ﷺ)နှင့် ဒဂျ်ဂျာလ်တို့
အကြောင်း ပြောပြခြင်း။

باب: في ذكر النبي - صلى الله عليه وسلم -

المسيح عليه السلام والدجال

(၇၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်အုမရ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် တစ်ရက် လူအများကြား၌ မစီးဟ်၊ ဒဂျ် ဂျာလ် အကြောင်းကိုပြောပြခဲ့သည်။ ဧကန်မှချ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မျက်စိတစ်ဖက်ကန်း သူမဟုတ်ပေ။ သတိပြုကြကုန်၊ မစီးဟ် ဒဂျ် ဂျာလ်သည် ညာဖက်မျက်စိတစ်ဖက်ကန်းနေ သူဖြစ်သည်။ သူ၏မျက်စိသည် ဆူထွက်နေ သော စပျစ်သီးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ တစ်ညတွင် အိပ်မက်ထဲ၌ ငါတမန်တော်သည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ကအံဃာအနားတွင် မြင်တွေ့ရ သည်။ ထိုအခါ အသားညိုသူများအနက် အလှ ပဆုံး အသားညိုသူတစ်ယောက်ကို တွေ့ဆုံ

٧٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ: ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَوْمًا بَيْنَ ظَهْرَانِي النَّاسَ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَيْسَ بِأَعْوَرَ أَلَا إِنَّ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ أَعْوَرَ عَيْنَ الْيَمْنَى كَأَنَّ عَيْنَهُ عَنَبَةٌ طَافِيَةٌ قَالَ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَرَانِي اللَّيْلَةَ فِي الْمَنَامِ عِنْدَ الْكَعْبَةِ فَإِذَا رَجُلٌ أَدَمٌ كَأَحْسَنَ مَا تَرَى مِنْ أَدَمِ الرَّجَالِ تَضْرِبُ لِمَتِّهِ بَيْنَ مَتَكِبَيْهِ رَجُلٌ الشَّعْرُ يَقْطُرُ رَأْسُهُ مَاءً وَاضِعًا يَدَيْهِ عَلَى مَتَكِبَي رَجُلَيْنِ وَهُوَ بَيْنَهُمَا يَطُوفُ بِالْبَيْتِ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا فَقَالُوا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَرَأَيْتُ وَرَاءَهُ رَجُلًا جَعْدًا قَطَطًا أَعْوَرَ عَيْنَ الْيَمْنَى كَأَشْبَهَ مَنْ رَأَيْتُ مِنَ النَّاسِ بَابِنَ قَطْنٍ وَاضِعًا يَدَيْهِ عَلَى مَتَكِبَي رَجُلَيْنِ يَطُوفُ بِالْبَيْتِ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا قَالُوا هَذَا الْمَسِيحُ الدَّجَالُ.

လိုက်ရသည်။ ထိုသူ၏ဆံပင်မှာ ပခုံးနှစ်ဖက်နှင့် ထိနေသည်။ ဆံပင်သည်(မဖြောင့်မဆင်း၊ မကောက် မကွေးဘဲနှင့်)လှိုင်းတွန့်နေသည်။ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ရေတစ်စက်စက်ကျနေသည်။ ထိုသူသည် မိမိ၏ လက်နှစ်ဖက်ကို လူနှစ်ယောက်၏ ပခုံးနှစ်ဖက်ပေါ်တွင် တင်ထားလျက် ကအံဃာကို သွဝါးဖ် လုပ်နေသည်။ ငါတမန်တော်က ဤသူသည် မည်သူဖြစ်သနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က မစီး ဟ်ဗင်န်မရ်ယမ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားကြသည်။ ထို့ပြင် ငါတမန်တော်သည် ထိုသူ၏နောက်၌ ဆံပင် ကွေးတွန့်လိမ်နေသော ညာဖက်မျက်စိတစ်ဖက်ကန်းနေသော သူတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို သူသည် ငါတွေ့မြင်ဖူးသူများအနက်မှ အိပ်နုကသွမ်န်နှင့် အတူဆင်ဆုံးဖြစ်သည်။

ငင်းသူသည်လည်း မိမိ၏လက်နှစ်ဖက်ကို လူနှစ်ယောက်၏ပခုံးနှစ်ဖက်ပေါ်တင်ထားလျက် ကအံဃာကို သွဝါးဖ်လုပ်နေသည်။ ငါတမန်တော်က ဤသူသည် မည်သူဖြစ်သနည်းဟု မေးမြန်းရာ လူတို့က ဤသူသည် မစီးဟ်ဒဂျ်ဂျာလ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။

အခန်း။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်
နဗီတမန်တော်များကို ဦးဆောင်၍
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ခြင်း။

باب: صلى النبي صلى الله عليه وسلم بالأنبياء
عليهم السلام

(၈၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါတမန်တော်သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဟစ်ဂျရ်(ဟသျှီးမ်)၌ မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ ကုရိုက်ရှ်တို့သည် ငါတမန်တော်အား မိုးကောင်းကင်ညာရီးစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းနေကြသည်။ သူတို့သည် ငါမှတ်သားမထားသော ဗိုင်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်ရှိ အရာဝတ္ထုများနှင့် ပတ်သက်၍ ငါ့အား မေးမြန်းနေကြသည်။ ထိုအခါ ငါသည် အလွန်ပူဆွေးသောက ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပူဆွေးသောကမျိုးကို မဖြစ်ခဲ့ဖူးချေ။ ထိုစဉ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဗိုင်သွလ်မုကဒ္ဒတ်စ်ကို ငါ့အတွက် ပင့်မြှောက်ထားတော်မူသည်။ ငါသည် ထို(ကျောင်းတော်)ဘက်

٨٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقَدْ رَأَيْتُنِي فِي الْحَجْرِ وَقَرَيْشٍ تَسْأَلُنِي عَنْ مَسْرَايَ فَسَأَلْتُنِي عَنْ أَشْيَاءَ مِنْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ لَمْ أَتِيهَا فَكُرَيْتُ كُرْبَةً مَا كُرَيْتُ مِثْلَهُ قَطُّ فَرَفَعَهُ اللَّهُ لِي أَنْظُرُ إِلَيْهِ مَا يَسْأَلُونِي عَنْ شَيْءٍ إِلَّا أَنْبَأْتُهُمْ بِهِ وَقَدْ رَأَيْتُنِي فِي جَمَاعَةٍ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ فَإِذَا مُوسَى - عَلَيْهِ السَّلَامُ - قَائِمٌ يُصَلِّي فَإِذَا رَجُلٌ ضَرَبُ جَعْدٍ كَأَنَّهُ مِنْ رَجَالِ شَنْوَةَ وَإِذَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَائِمٌ يُصَلِّي أَقْرَبُ النَّاسِ بِهِ شَبَّاهُ عُرْوَةً بَنُ مَسْعُودٍ الثَّقَفِيِّ وَإِذَا إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَائِمٌ يُصَلِّي أَشَبَّهُ النَّاسَ بِهِ صَاحِبُكُمْ يَعْتَنِي نَفْسُهُ فَخَانَتْ الصَّلَاةُ فَأَمَمْتُهُمْ فَلَمَّا فَرَعْتُ مِنَ الصَّلَاةِ قَالَ لِي قَاتِلُ يَا مُحَمَّدُ هَذَا مَالِكُ صَاحِبِ النَّارِ فَسَلِّمْ عَلَيْهِ فَاتَّقَتْ إِلَيْهِ فَبَدَأَنِي بِالسَّلَامِ.

သို့ မြင်တွေ့နေရပြီး ၎င်းတို့ ငါ့အားမေးမြန်းသောအရာများ ကို ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်။

ထို့နောက် ငါသည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ နဗီတမန်တော်များအုပ်စုထဲတွင် မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)သည် မတ်တတ်ရပ်လျက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည်။ သူသည် ပိန်ပါးသူ(ဆံပင်)ကောက်တွန့်သူဖြစ်သည်။ သူသည်ရှုနှုတ်သားများကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် အီစာဗင်န်မရ်ယမ်သည် ရပ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည်။ တမန်တော်အီစာ(ﷺ)နှင့် အနီးစပ်ဆုံးတူဆင်သူမှာ အုရ်ဝါးဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ်စကဖီဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်(ﷺ)သည်ရပ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည်။ တမန်တော်အီဗ်ရာဟီးမ်(ﷺ)နှင့် အတူဆင်ဆုံးသူမှာ အသင်တို့၏မိတ်ဆွေ(ငါတမန်တော်ပင်)ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်သည် မိမိကိုယ်ကို ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ

ဆွလာတ်အချိန် နီးကပ်လာခဲ့သည်။ ငါတမန်တော်သည် ထိုသူတို့ကို ရှေ့ဆောင်၍ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ပြောဆိုသူတစ်ယောက်က အို-မုဟမ္မဒ်၊ ဤသူသည် အပယ်ငရဲကို ကွပ်ကဲစောင့်ကြပ်သူ မာလိက်ဖြစ်သည်။ အသင် သူ့ကို စလာမ်ပို့သလိုက်ပါဟု ပြောရာ ငါသည် (စလာမ်ပို့သရန်) သူ့ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်သည်နှင့် သူကပင် ငါ့ကိုဦးစွာ စလာမ်ပို့သခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ နဗီတမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည်
မိုးကောင်းကင်ညာရီးစဉ်၌ စိဒ်ရသုလ် မွန်
သဟာ(နယ်စပ်အဆုံးစွန်ဆီးပင်)သို့ ရောက်
ရှိခြင်း။

باب: انتهاء النبي صلى الله عليه وسلم
إلى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى فِي الْإِسْرَاءِ

(၈၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် မိုးကောင်းကင်ညာရီးစဉ်ကို ခေါ်ဆောင်ခြင်းခံရတော်မူသောအခါ စိဒ်ရသုလ်မွန်သဟာအထိ ခေါ်ဆောင်ခြင်းခံရသည်။ စိဒ်ရသုလ်မွန်သဟာသည် မိုးကောင်းကင် ဆဌမထပ်၌ ရှိသည်။ မြေပထဝီမှ တက်လာသောအရာတို့သည် ထိုနေရာသို့ ရောက်လျှင် ရပ်တန့်သွားကာ ထိန်းချုပ်ခံရသည်။ ယင်း(စိဒ်ရသုလ်မွန်သဟာ)မှ

٨١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ لَمَّا أُسْرِيَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انْتَهَى بِهِ إِلَى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى وَهِيَ فِي السَّمَاءِ السَّادِسَةِ إِلَيْهَا يَنْتَهِي مَا يُعْرَجُ بِهِ مِنَ الْأَرْضِ فَيُقْبَضُ مِنْهَا وَإِلَيْهَا يَنْتَهِي مَا يُهْبِطُ بِهِ مِنْ فَوْقِهَا فَيُقْبَضُ مِنْهَا قَالَ (إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى) قَالَ فَرَأَسُ مِنْ ذَهَبٍ قَالَ فَأَعْطَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثًا أُعْطِيَ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ وَأُعْطِيَ خَوَاتِيمَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ وَغُفِرَ لِمَنْ لَمْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ مِنْ أُمَّتِهِ شَيْئًا الْمُفَحِّمَاتُ .

ဆင်းသက်လာသောအရာတို့သည်လည်း ထိုနေရာ၌ပင် ရပ်တန့်သွားပြီး ထိန်းချုပ်ခံရသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ တစ်ခါက ဆီးပင်ကို ဖုံးလွှမ်းနေသည့်အရာများက ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်၌လွှာဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ) ရွှေရောင်လိပ်ပြာ ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်သည် အရာသုံးခုကို ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ဆွလာတ်(၅)ကြိမ် ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ထို့ပြင် စူရဟ်ဗကရဟ်၏ နောက်ဆုံးအာယတ်တော်များ ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ထို့ပြင် ထိုတမန်တော်၏ နောက်လိုက်သားများထဲမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်တွဲဖက်၍ တစ်စုံတစ်ရာကို နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်မှု မပြုသူအတွက် ကြီးလေးသောပြစ်မှုများ ခွင့်လွှတ်ပေးခြင်းခံရသည်။

အခန်း။ ။ ၎င်း (ကောင်းကင်တမန်၏ နီးကပ်မှု)သည် လေးနှစ်ပြန်စာလောက်ပင် ကွာဝေးတော့သည်။ သို့မဟုတ် ထိုထက်ပင် ပို၍ နီးကပ်စွာရှိခဲ့သည်ဟူသော အရှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်။

باب: في قوله تعالى: {فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ}

(၈၂) ရှိုက်ဗာနီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဇိရ်ရှပ်နဟုဗိုက်ရှ်(ﷺ)ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်ဖြစ်သော قَابَ قَوْسَيْنِ (၎င်းကောင်းကင်တမန်၏ နီးကပ်မှု)သည် လေးနှစ်ပြန်စာလောက်ပင် ကွာဝေး

٨٢ - عن الشَّيْبَانِيِّ قَالَ سَأَلْتُ زُرَّ بْنَ حُبَيْشٍ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ {فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ} فَقَالَ أَخْبَرَنِي ابْنُ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رَأَى جِبْرِيلَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - لَهُ سِمْمَانَةٌ جَنَاحَ.

တော့သည်။ သို့မဟုတ် ထိုထက်ပင် ပို၍နီးကပ်စွာ ရှိခဲ့သည်။)နှင့် ပတ်သက်၍ မေးခဲ့ရာ ဇိရ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နမတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)က ဧကန်မုချ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျီဗရာအီးလ်(ﷺ)ကို တွေ့ခဲ့သည်။ သူ့တွင်အတောင်(၆၀၀)ပါရှိသည်ဟု ပြောပြသည်။

၈၃ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ { مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى } { وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى } قَالَ رَأَاهُ بِفُؤَادِهِ مَرَّتَيْنِ .
(၈၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنهما)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى - وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَى

((၎င်း၏) စိတ်နှလုံးသားက တွေ့မြင်ခဲ့သော အရာများနှင့် ပတ်သက်၍ လွဲမှားမှုမရှိခဲ့ပေ။
ထို့ပြင် ၎င်း(တမန်တော်)သည် ထိုသူကို ဒုတိယအကြိမ်တွင်လည်း အမှန်ပင် တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ၏
ရှင်းလင်းချက်ကို ပြောကြားခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုအရှင်မြတ်ကို မိမိ၏နှလုံးသား
ဖြင့် နှစ်ကြိမ် တွေ့မြင်ခဲ့သည်။

အခန်း။။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ဖူးမြော်တွေ့မြင်
ရခြင်း။

باب: في رؤية الله جل جلاله

(၈၄) မတ်စ်ရှူးက(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
ကျွန်ုပ်သည် မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)၏ ထံ
ပါးတွင် မှီ၍ ထိုင်နေစဉ် မိခင်မွန်ကြီးက မိန့်
ကြား၏။ အို-အဗူအာအိရဟ်၊ တစ်ဦးတစ်
ယောက်သည် စကားရပ်သုံးခုအနက် တစ်ခုခုကို
ပြောဆိုခဲ့သော် မုချဇကန် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်အပေါ် လိမ်လည်မှုကြီးတစ်ခုကို ပြု
လုပ်သူဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားရာ ကျွန်ုပ်က ထို
စကားရပ်များသည် မည်သည့်စကားများ ဖြစ်ပါ
သနည်း ဟု မေးမြန်းခဲ့သည်။

မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ တစ်ဦး
တစ်ယောက်အနေနှင့် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် မိမိ၏
ဖန်ဆင်းမွေးမြူရှင်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ပါသည်ဟု
ပြောဆိုလျှင် သူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

၈၄ - عَنْ مَسْرُوقٍ قَالَ كُنْتُ مُتَكِنًا عِنْدَ عَائِشَةَ فَقَالَتْ
يَا أَبَا عَائِشَةَ ثَلَاثُ مَنْ تَكَلَّمَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ فَقَدْ أَعْظَمَ
عَلَى اللَّهِ الْفُرْيَةَ قُلْتُ مَا هُنَّ قَالَتْ مَنْ زَعَمَ أَنَّ مُحَمَّدًا
رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ أَعْظَمَ الْفُرْيَةَ قَالَ وَقَدْ كُنْتُ مُتَكِنًا
فَجَلَسْتُ فَقُلْتُ يَا أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ أَنْظِرِينِي وَلَا تُعْجَلِينِي أَلَمْ
يَقُلْ اللَّهُ تَعَالَى { وَلَقَدْ رَأَاهُ بِالْأَفُقِ الْمُبِينِ } { وَلَقَدْ رَأَاهُ
نَزْلَةً أُخْرَى } فَقَالَتْ عَائِشَةُ أَنَا أَوَّلُ هَذِهِ الْأُمَّةِ سَأَلَ عَنْ
ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ إِنَّمَا هُوَ
جِيرِيلٌ - عَلَيْهِ السَّلَام - لَمْ أَرَهُ عَلَى صُورَتِهِ الَّتِي
خُلِقَ عَلَيْهَا غَيْرَ هَاتَيْنِ الْمَرَّتَيْنِ رَأَيْتُهُ مُنْهَبِطًا مِنْ
السَّمَاءِ سَادًّا عَظُمَ خَلْقُهُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ
فَقَالَتْ أَوْ لَمْ تَسْمَعْ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ { لَا تُدْرِكُهُ
الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ }
أَوْ لَمْ تَسْمَعْ أَنَّ اللَّهَ يَقُولُ { وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ

အပေါ် လိမ်လည်မှုကြီးတစ်ခု ကျူးလွန်သူဖြစ်သည်။ မတ်စ်ရှူးက(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိုနေရာမှ ထိုင်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်က အို-မိခင်မွန်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်ကို စကားပြောဆိုခွင့်ပေးပါ။ အလျင်စလို မပြုလုပ်ပါနှင့်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က (وَلَقَدْ رَأَوْا بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ) ထို့အပြင် အမှန်စင်စစ် အသင်တို့၏အဖော်သည် ရှင်းလင်းသော မိုးကုတ်စက်ဝိုင်း၌ ထိုသူကို တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးသည်ဟု လည်းကောင်း၊ (နောက်တစ်နေရာ၌) ထို့အပြင် ၎င်း(တမန်တော်)သည် ထိုသူကို ဒုတိယ အကြိမ်တွင်လည်း အမှန်ပင် တွေ့မြင်ခဲ့သည်ဟု မိန့်ကြားခဲ့သည်မဟုတ်ပါလားဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့သည်။

إِلَّا وَحِيًّا أَوْ مِنْ وَرَاءَ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا { إِلَى قَوْلِهِ {عَلَيَّ حَكِيمٌ} قَالَتْ وَمَنْ زَعَمَ أَنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَتَمَ شَيْئًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَقَدْ أَعْظَمَ عَلَى اللَّهِ الْفَرِيَّةَ وَاللَّهُ يَقُولُ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ { قَالَتْ وَمَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يُخْبِرُ بِمَا يَكُونُ فِي غَدٍ فَقَدْ أَعْظَمَ عَلَى اللَّهِ الْفَرِيَّةَ وَاللَّهُ يَقُولُ {قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ} وَزَادَ دَاوُدَ قَالَتْ وَلَوْ كَانَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَاتِمًا شَيْئًا مِمَّا أُنْزِلَ عَلَيْهِ لَكُنْتُمْ هَذِهِ الْآيَةَ {وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ}.

ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က မိန့်ကြားသည်။ ကျွန်မသည် ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော်ကို ဤအမွှာသံတွင် ပထမဦးဆုံး မေးမြန်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူသည် ဂျိဗ်ရာအီးလ်ဖြစ်သည်။ ငါသည် ဂျိဗ်ရာအီးလ်အား ၎င်း ဖန်ဆင်းခြင်းခံထားရသော မူလရုပ်သွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့် ဤနှစ်ကြိမ်မှအပ မမြင်ဖူးခဲ့ပေ။ ငါသည် ၎င်းအား မိုးကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ သူ၏ ကြီးမားသောခန္ဓာကိုယ်သည် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီကြား၌ ပိတ်ဆို့ထားသည်။

ဆက်လက်၍ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ အသင်မကြားခဲ့ပါသလော။ لَا تُدْرِكُهُ الْإِبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْإِبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ ။ ကေန်မုချ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ မျက်စိများသည် အရှင်မြတ်ကို ခြုံငုံကြည့်မြင်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ အရှင်မြတ်ကမူ မျက်စိများကို ကြည့်မြင်နေလျက်ရှိတော်မူသည်။ ထို့အပြင် အရှင်မြတ်သည် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့တော်မူသော အရှင်၊ အကြွင်းမဲ့ကြားသိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မိန့်ကြားသည်ကို မကြားခဲ့ပါသလော။

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يَكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآيَ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِأُذُنِهِ مَا يَشَاءُ إِنََّّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ

မည်သည့်လူသား တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဝဟီအမိန့်တော်

ထုတ်ပြန်တော်မူခြင်းမှတစ်ပါး၊ အရိပ်အခြည် ပြတော်မူခြင်းမှတစ်ပါး၊ သို့တည်းမဟုတ် အကွယ် အကာ တစ်စုံတစ်ရာ၏ နောက်မှတစ်ပါး စကားပြောတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။ သို့တည်းမဟုတ် ထို အရှင်မြတ်သည် စေတမန်တစ်ပါးပါးကို စေလွှတ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုစေတမန်သည် ထိုအရှင် မြတ်၏အမိန့်တော်နှင့် ထိုအရှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသော ဝဟီထုတ်ပြန်ချက်ကို ပို့ပေးလေ၏။ ဧကန်စင်စစ် ထိုအရှင်မြတ်သည် လွန်စွာ မြင့်မြတ်တော်မူသောအရှင်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသောအရှင်၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ (ကုရ်အာန်၊ ၄၂:၅၁)

မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆက်လက်ပြီး ပြောပြသည်။ မည်သူမဆို တမန်တော်မြတ် က အရှင်မြတ်၏ကျမ်းတော်ထဲမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ဖုံးကွယ်ထားသည်ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သော် ဧကန် မုချ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ် လိမ်လည်မှုကြီး ပြုသူဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် က يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ အို-တမန်တော် အသင်သည် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်ထံတော်မှ အသင်၏ထံသို့ ကျရောက်လာသော အရာ(တရားတော်များကို)ကို ပို့ချပါ။ အကယ်၍ အသင်သည်(ပို့ချမှု)မပြုခဲ့လျှင် အသင်သည် တမန် တော်ဖြစ်ခြင်း၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်ခြင်းမရှိချေဟု မိန့်တော်မူထားသည်။ (ကုရ်အာန်၊ ၅:၆၇)

မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆက်လက်ပြီး ပြောပြသည်။ မည်သူမဆို မုဟမ္မဒ်သည် မနက်ဖြန် ဖြစ်မည့်အရာကိုသိသည်ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သော် မုချ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အပေါ် လိမ်လည်မှုကြီး ပြုသူဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (အို-တမန်တော်)အသင်ပြောလိုက်ပါ။ အကွယ်တွင်ရှိသည့်အရာများကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်မှလွဲ၍ မိုးကောင်းကင်များတွင်ရှိသည့်သူများသာမက မြေပထဝီတွင်ရှိသည့်သူများလည်း မည် သူမျှမသိနိုင်ပေဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။ (ကုရ်အာန်၊ ၂၇:၆၅)

ထို့နောက် ဒါရူးဒ်က ဤမျှထပ်တိုးဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောပြ သည်။ အကယ်၍ မုဟမ္မဒ်သည် မိမိအပေါ်ချပေးခြင်းခံရသော(ကျမ်းစာ)ထဲမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ဖုံး ကွယ်မည်ဆိုသော် ဧကန်မုချ ဤအာယတ်တော်ကို ဖုံးကွယ်မည်သာဖြစ်သည်။ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ - ၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော် ပြန်လည်၍ သတိရပါလေ) အကြင်အခါဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လည်းကောင်း၊ အသင်ကိုယ်တိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ကျေးဇူးပြုခဲ့သောသူအား အသင်က အသင် သည် မိမိဇနီးကို (ကွာရှင်းခြင်းမပြုပဲ) မိမိထံ၌ပင် (တရားဝင်ဇနီးအဖြစ်) ထားရှိပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ပါလေ၊ ဟု ပြောဆိုဆုံးမလျက်ရှိခဲ့၏။ ထို့ပြင်

အသင်သည် မိမိ စိတ်တွင်းဝယ် အကြင်ကိစ္စကို လျှို့ဝှက်ဖုံးအုပ်၍ ထားလေ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် ထိုကိစ္စကို(နောက်ဆုံးတွင်) ထင်ရှားစေတော်မူမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်သည် လူတို့အား စိုးရိမ်လျက်ရှိခဲ့၏။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားသာလျှင် အသင်သည် ပိုမို စိုးရိမ်ထိုက်၏။

(၈၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(رضي الله عنه)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကြားတွင် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)သည် ရပ်တော်မူ၍ စကားငါးခွန်း မိန့် ကြားတော်မူခဲ့သည်။ မုချဧကန် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် အိပ်စက်တော်မမူပေ။ အိပ်စက်ခြင်း သည် အရှင်မြတ်နှင့် မအပ်စပ်ပေ။ အရှင်မြတ် သည် ချိန်ခွင်အား နိမ့်စေ၊ မြင့်စေတော်မူသည်။

٨٥ - عَنْ أَبِي مُوسَى - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَنَامُ وَلَا يَنبَغِي لَهُ أَنْ يَنَامَ يَخْفِضُ الْقِسْطَ وَيَرْفَعُهُ يَرْفَعُ إِلَيْهِ عَمَلُ اللَّيْلِ قَبْلَ عَمَلِ النَّهَارِ وَعَمَلُ النَّهَارِ قَبْلَ عَمَلِ اللَّيْلِ حِجَابُهُ النَّورِ (وَفِي رَوَايَةِ الثَّوْر) لَوْ كُنْتُمْ لَهُ لَأَحْرَقَتْ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ بَصَرُهُ مِنْ خَلْقِهِ.

အရှင်မြတ်ထံတော်ပါးသို့ နေ့ခင်း၏ လုပ်ရပ်အလျင် ညခင်း၏လုပ်ရပ်၊ ညခင်း၏လုပ်ရပ်အလျင် နေ့ ခင်း၏ လုပ်ရပ်သည် တင်ဆက်ခြင်း ခံရသည်။ အရှင်မြတ်၏ အကာအရံမှာ နူးရ်လင်းရောင်ခြည်ဖြစ် သည်။ (တခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ မီးဟု လာရှိပေသည်။) အရှင်မြတ်သည် ထိုအကာအရံအား ဖွင့် လိုက်မည်ဆိုပါက အရှင်မြတ်နှာတော်၏ အလင်း တန်းများသည် အရှင်မြတ်တွေ့ရမည့် ဖန်ဆင်းခံအားလုံးအား မုချလောင်ကျွမ်းသွားမည်ဖြစ်သည်။

(၈၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူအချို့သည် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား ကေယာမသ်နေ၌ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်အား ဖူးတွေ့ကြရပါ မည်လားဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။

٨٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - : أَنَّ أَنَسًا قَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - هَلْ نَرَى رَبَّنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - هَلْ تُضَارُونَ فِي الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ قَالُوا لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ هَلْ تُضَارُونَ فِي الشَّمْسِ لَيْسَ دُونَهَا

ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က လပြည့်ည၏ လမင်းအား မြင်တွေ့ရာတွင် အသင်တို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုးကြိတ်နေရပါသလားဟု ပြန်လည်မေးမြန်းရာ ယင်းတို့က အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ဤသို့မဖြစ်ပါဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ တိမ်မဖုံးသည့်အခြေအနေ၌ သူရိယနေမင်းအား မြင်တွေ့ရာတွင် အသင်တို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုးကြိတ်နေရပါသလား။

ယင်းသူတို့မှ အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ မုချဧကန် အသင်တို့သည် ထိုကဲ့သို့ပင် အရှင်မြတ်အား ဖူးမြော်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိယာမသ်နေ၌ လူတို့အား စုရုံးတော်မူ၍ တစ်စုံတစ်ခုအား ကိုးကွယ်နေခဲ့သောသူသည် ထိုအရာ၏ နောက်သို့ လိုက်လေကုန်ဟု မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ နေကို ကိုးကွယ်သူတို့သည် နေ၏နောက်သို့လိုက်ကြရမည်။ လကို ကိုးကွယ်နေသူတို့သည် လ၏နောက်သို့ လိုက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ မမှန်ကန်သောကိုးကွယ်ရာများကို ကိုးကွယ်သူတို့သည်လည်း မမှန်ကန်သော ကိုးကွယ်ရာများနောက်သို့ လိုက်ကြရမည်။ ထိုနေ့တွင် အရေခြုံအယောင်ဆောင်များလည်း ရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့ မသိသောပုံစံဖြင့် သူတို့ထံ ကြွမြန်းလာတော်မူပြီး ငါသည် အသင်

سَحَابٌ قَالُوا لَا قَالَ إِنَّكُمْ تَرَوْنَهُ كَذَلِكَ يَجْمَعُ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ شَيْئًا فَلْيَنْبَعْهُ فَيَنْبَعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الشَّمْسَ الشَّمْسُ وَيَنْبَعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الْقَمَرَ الْقَمَرُ وَيَنْبَعُ مَنْ كَانَ يَعْبُدُ الطَّوَاغِيَتِ الطَّوَاغِيَتِ وَيَبْقَى هَذِهِ الْأُمَّةُ فِيهَا مُتَافِقُوهَا فَيَأْتِيهِمْ اللَّهُ تَعَالَى فِي صُورَةٍ غَيْرِ صُورَتِهِ الَّتِي يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ فَيَقُولُونَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ هَذَا مَكَانُنَا حَتَّى يَأْتِيَنَا رَبُّنَا فَإِذَا جَاءَ رَبُّنَا عَرَفْنَاهُ فَيَأْتِيهِمْ اللَّهُ تَعَالَى فِي صُورَتِهِ الَّتِي يَعْرِفُونَ فَيَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ فَيَقُولُونَ أَنْتَ رَبُّنَا فَيَنْبَعُونَهُ وَيَضْرِبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرِي جَهَنَّمَ فَأَكُونُ أَنَا وَأُمَّتِي أَوَّلَ مَنْ يُحْجِزُ وَلَا يَنْكَلُمُ يَوْمَئِذٍ إِلَّا الرُّسُلُ وَدَعَايَ الرُّسُلِ يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ وَسَلِّمْ وَفِي جَهَنَّمَ كَلَالِيبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ هَلْ رَأَيْتُمُ السَّعْدَانِ قَالُوا نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ مَا قَدَرُ عِظَمِهَا إِلَّا اللَّهُ تَخَطَّفُ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمْ الْمُؤْمِنُ بَقِيَ بِعَمَلِهِ وَمِنْهُمْ الْمُجَازَى حَتَّى يُنْجَى حَتَّى إِذَا قَرَعَ اللَّهُ مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ وَأَرَادَ أَنْ يُخْرِجَ بِرَحْمَتِهِ مَنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا مِمَّنْ أَرَادَ أَنْ يَرْحَمَهُ مِمَّنْ يَقُولُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَيَعْرِفُونَهُمْ فِي النَّارِ يَعْرِفُونَهُمْ بِأَثَرِ السُّجُودِ تَأْكُلُ النَّارُ مِنْ ابْنِ آدَمَ إِلَّا أَثَرَ السُّجُودِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ أَثَرَ السُّجُودِ فَيُخْرِجُونَ مِنَ النَّارِ وَقَدْ امْتَحَسُوا فَيَصْبُ عَلَيْهِمْ مَاءُ الْحَيَاةِ فَيَنْبُتُونَ مِنْهُ كَمَا تَنْبُتُ الْحَبَّةُ فِي حَمِيلِ السَّيْلِ ثُمَّ يَفْرُغُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْقَضَاءِ بَيْنَ الْعِبَادِ وَيَبْقَى رَجُلٌ مُقْبِلٌ بَوَجهِهِ عَلَى النَّارِ وَهُوَ آخِرُ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولًا الْجَنَّةِ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَصْرَفَ وَجْهِي عَنْ النَّارِ فَإِنَّهُ قَدْ قَسَبَنِي رِيحُهَا وَأَحْرَقَنِي

တို့၏အရှင်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူတို့က ပြောပြကြမည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့် နောက်ယှက်မှုမှ အလွှာဟ်အရှင်ထံ ခိုလှုံပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အရှင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ မလာမချင်း ကျွန်ုပ် တို့သည် ဤနေရာတွင်ပင် ရှိနေကြမည်ဖြစ် သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင် လာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်မြတ်အား သိကြမည်ဖြစ် သည်။ သို့ရှိရာ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် ယင်း သူတို့သိသောပုံစံဖြင့် သူတို့ထံ ကြွမြန်းလာ တော်မူပြီး ငါအရှင်သည် အသင်တို့၏အရှင် ဖြစ် တော်မူသည်ဟု မိန့်ကြားရာ ၎င်းတို့မှ အရှင် မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်ဖြစ်တော်မူပါ သည်ဟုပြော၍ အရှင်မြတ်နောက်တော်သို့ လိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ငရဲဘုံအပေါ်တွင် တံ တားဆောက်ထားမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ ငါကိုယ်တော်နှင့် ငါ၏နောက်လိုက်များသည် ဦး စွာဖြတ်သန်းကြမည့် သူများဖြစ်သည်။ ထိုနေ တွင် စေတမန်တို့သာ စကားပြောနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။

ထိုစေတမန်တို့၏စကားမှာလည်း အို- အရှင်မြတ်၊ အေးချမ်းစွာထားပေးတော်မူပါ။ အေးချမ်းစွာ ထားပေးတော်မူပါဟူ၍သာ ဖြစ် သည်။ ငရဲဘုံတွင် ရှားစောင်းဆူးပင်ကဲ့သို့သော ဆူးချိတ်ကြီးများ ရှိနေပေမည်။ ကိုယ်တော်က

ذَكَوْهُمَا فَيَدْعُو اللَّهَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَدْعُوهُ ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى هَلْ عَسَيْتُ إِنْ فَعَلْتُ ذَلِكَ بِكَ أَنْ تَسْأَلَ غَيْرَهُ فَيَقُولُ لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهُ وَيُعْطِي رَبُّهُ مِنْ عُهُودٍ وَمَوَاقِيقَ مَا شَاءَ اللَّهُ فَيَصْرِفُ اللَّهُ وَجْهَهُ عَنِ النَّارِ فَإِذَا أَقْبَلَ عَلَى الْجَنَّةِ وَرَأَاهَا سَكَتَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَسْكَتَ ثُمَّ يَقُولُ أَيُّ رَبِّ قَدِّمْنِي إِلَى بَابِ الْجَنَّةِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَيْسَ قَدْ أُعْطِيتَ عُهُودَكَ وَمَوَاقِيقَكَ لَا تَسْأَلْنِي غَيْرَ الَّذِي أُعْطَيْتَكَ وَيَلِكُ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ وَيَدْعُو اللَّهَ حَتَّى يَقُولَ لَهُ قَهْلَ عَسَيْتُ إِنْ أُعْطِيتَكَ ذَلِكَ أَنْ تَسْأَلَ غَيْرَهُ فَيَقُولُ لَا وَعِزَّتِكَ فَيُعْطِي رَبُّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ مِنْ عُهُودٍ وَمَوَاقِيقَ فَيَقْدُمُهُ إِلَى بَابِ الْجَنَّةِ فَإِذَا قَامَ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ انْفَهَقَتْ لَهُ الْجَنَّةُ فَرَأَى مَا فِيهَا مِنَ الْخَيْرِ وَالسُّرُورِ فَيَسْكَتُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَسْكَتَ ثُمَّ يَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَسْتُ قَدْ أُعْطِيتَ عُهُودَكَ وَمَوَاقِيقَكَ أَنْ لَا تَسْأَلَ غَيْرَ مَا أُعْطِيتَ وَيَلِكُ يَا ابْنَ آدَمَ مَا أَغْدَرَكَ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ لَا أَكُونُ أَشَقَى خَلْقِكَ فَلَا يَزَالُ يَدْعُو اللَّهَ حَتَّى يَضْحَكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْهُ فَإِذَا ضَحِكَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ قَالَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ فَإِذَا دَخَلَهَا قَالَ اللَّهُ لَهُ تَمَنَّى فَيَسْأَلُ رَبُّهُ وَيَتَمَنَّى حَتَّى إِنْ اللَّهُ لَيَذْكُرُهُ مِنْ كَذَا وَكَذَا حَتَّى إِذَا انْقَطَعَتْ بِهِ الْأُمَانِيُّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ لَكَ وَمِثْلُهُ مَعَهُ قَالَ عَطَاءُ بْنُ يَزِيدَ وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ مَعَ أَبِي هُرَيْرَةَ لَا يَرُدُّ عَلَيْهِ مِنْ حَدِيثِهِ شَيْئًا حَتَّى إِذَا حَدَّثَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ لِذَلِكَ الرَّجُلِ وَمِثْلُهُ مَعَهُ قَالَ أَبُو سَعِيدٍ وَعَشْرَةٌ أَمْثَالِهِ مَعَهُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ مَا حَوَّضْتُ إِلَّا قَوْلَهُ ذَلِكَ لَكَ وَمِثْلُهُ مَعَهُ قَالَ أَبُو سَعِيدٍ

အသင်တို့ ရှားစောင်းဆူးပင်အား မြင်ဖူးကြလေသလောဟု မေးရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက မြင်ဖူးကြ

ပါသည်ဟု ဖြေကြားကြ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မုချ ဧကန် ယင်းချိတ်ကြီးများသည် ရှားစောင်းဆူးပင်၏ ဆူးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းအရာတို့ မည်မျှကြီးမားသည်ကိုမူ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သာလျှင် သိတော်မူသည်။ ထိုချိတ်ကြီးများသည် လူတို့အား သူတို့၏ မကောင်းမှု အကုသိုလ်များနှင့်အညီ သုတ်ချီဆွဲယူသွားမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ မုအ်မင်န်တို့သည် မိမိတို့၏ ကောင်းမှုကုသိုလ်များနှင့်အညီ ကျန်ရှိခဲ့မည်ဖြစ်ပြီး အချို့သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်မရမီအထိ မိမိတို့၏မကောင်းမှုနှင့်အညီ အရေးယူခံကြရမည်။

နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းခံကျေးကျွန်များကြားဝယ် စီရင်ဆုံးဖြတ် တော်မူမည်။ ထို့နောက်တွင် ငရဲသားများအနက်မှ ဆန္ဒရှိတော်မူသောသူကို မိမိကရုဏာတော်ဖြင့် ထုတ်ပေးရန် ရည်ရွယ်တော်မူသဖြင့် ကောင်းကင်တမန်တို့အား မိမိသနားတော်မူသောသူများမှ အလ္လာဟ်အရှင်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာအား ယှဉ်တွဲမကိုးကွယ်ဘဲနေခဲ့ကြသူများကို ငရဲဘုံမှထုတ်ရန် အမိန့် ပေးတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာ ကိုးကွယ်ခံထိုက်တော်မူ သောအရှင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကောင်းကင်တမန်များသည် ယင်း သူတို့အား ငရဲဘုံတွင် မှတ်မိကြမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသူတို့အား စဂျ်ဒဟ်၏ အမှတ်အသားများကြောင့် သိကြမည်ဖြစ်သည်။ ငရဲမီးသည် လူသား၏စဂျ်ဒဟ် အမာရွတ်နေရာအား မလောင်ကျွမ်းထားပေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုအမာရွတ်နေရာအား ငရဲမီးလောင်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားတော်မူသည်။

ထိုအခါ သူတို့သည် ငရဲဘုံမှ လောင်ကျွမ်းထားသည့် အခြေအနေမျိုးဖြင့် ထုတ်ခေါ်ခြင်းခံကြ ရမည်ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ရှင်သန်ခြင်း၏ရေဖြင့် လောင်းပေးခြင်းခံကြရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုရေ ကြောင့် ယင်းသူတို့သည် ရေလှိုင်းနှင့်ပါလာသော အမှိုက်သရိုက်မြေများကြောင့် သစ်စေ့ကလေး သည် လျင်မြန်စွာ အပင်ပေါက်လာသကဲ့သို့ လန်းဆန်းစွာ ထလာကြမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် ကျေး ကျွန်တို့ကြားဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဆုံးဖြတ်ပေးတော်မူပြီးနောက် ဂျဟန္နမ်ကိုမျက်နှာမူလျက် ရှိနေသူတစ်ဦး ကျန်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသူသည် ဂျန္နသ်သို့ နောက်ဆုံးဝင်ရမည့် သုခဘုံသားဖြစ် သည်။

ထိုသူသည် ဤသို့လျှောက်ထားလိမ့်မည်။ အို-အရှင်မြတ်-ကျွန်တော်မျိုး၏မျက်နှာအား ငရဲ ဘုံဘက်မှ လှည့်ပေးတော်မူပါ။ ယင်း၏အနံ့ဆိုးသည် ကျွန်တော်မျိုးအား ဒုက္ခရောက်စေခဲ့ပါပြီ။ ယင်း ၏မီးတောက်မီးလျှံသည် ကျွန်တော်မျိုးအား လောင်မြိုက်စေခဲ့ပါပြီ။ ထို့နောက် သူသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ဆန္ဒတော်ရှိတော်မူသည်ခန့်မှ တောင်းဆိုပြုမည်ဖြစ်၏။ ထို့နောက် မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထိုတောင်းဆိုချက်အား ငါအရှင်မြတ် ဖြည့်ဆည်းပေးပါက တစ်စုံတစ်ရာကို

ထပ်မံမတောင်းဘဲ အသင်နေနိုင်ပါမည်လားဟု မေးမြန်းတော်မူမည်။ ထိုအခါ သူက ကျွန်တော်မျိုးသည် ယင်းအပြင် အခြားတစ်စုံတစ်ရာ တောင်းဆိုမည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လိုလားသည်ခန့်မှီ မိမိအရှင်သခင်အား ကတိကဝတ်များ ပေးမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ၏မျက်နှာအား ငရဲဘုံဘက်မှ လှည့်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသူသည် သုခဘုံဘက်သို့လှည့်ပြီး သုခဘုံကို မြင်တွေ့ရသည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လိုလားသည်ခန့်မှီ နှုတ်ဆိတ်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား သုခဘုံတံခါးအနားသို့ ပို့ပေးတော်မူပါဟု တောင်းဆိုမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ သူ့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင့်ကို ငါအရှင်ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည့်အရာမှအပ အခြားအရာအား အသင်တောင်းဆိုမည်မဟုတ်ကြောင်း သင်ကိုယ်တိုင် ကတိကဝတ်များ မပေးခဲ့ပါသလောဟု မေးမြန်းတော်မူပြီး အသင်ပျက်စီးပါစေ၊ လှည့်စားလှပြီလား အိုလူသားဟု မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ယင်းသူမှ အို-အရှင်မြတ်၊ ဟုဆိုကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတောင်းဆိုပြုမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ့အား အရှင်မြတ်က ထိုဆန္ဒအား ငါအရှင်ဖြည့်ဆည်းပေးပါက အခြားတစ်စုံတစ်ရာကို မတောင်းဘဲနေပါမည်လားဟု မေးမြန်းတော်မူမည်။ ထိုအခါ ယင်းသူမှ အရှင် ဂုဏ်သိက္ခာအား တိုင်တည်၍ မတောင်းဆိုတော့ပါဟု ပြန်လည်ဖြေကြားမည်။

ထို့နောက် သူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်လိုလားသည်ခန့်မှီ ကတိကဝတ်များပေးမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား သုခဘုံတံခါးအနားသို့ ပို့ပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ထိုသူသည် သုခဘုံတံခါးဝတွင် ရပ်လိုက်သည့်အခါ သုခဘုံတစ်ခုလုံးနှင့် သုခဘုံအတွင်းရှိ ကောင်းမွန်မှုများနှင့် ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာများကို တွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ သူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လိုလားတော်မူသည့်ခန့်မှီ နှုတ်ဆိတ်နေပြီး အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား သုခဘုံတွင်းသို့ ထည့်ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားပန်ကြားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင့်အား ငါအရှင်ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည့်အရာမှအပ အခြားအရာအား အသင်တောင်းဆိုမည် မဟုတ်ကြောင်း သင်ကိုယ်တိုင်သည် ကတိကဝတ်များမပေးခဲ့ပါသလောဟု မေးမြန်းတော်မူပြီး အသင်ပျက်စီးပါစေ၊ လှည့်စားလှပြီလား အိုလူသားဟု မိန့်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ သူက အို-အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်၏ဖန်ဆင်းခံများတွင် နဖူးစာကံအဆိုးဆုံးသူမှာ ကျွန်တော်မျိုး အလျှင်းမဖြစ်ရပါစေနှင့်ဟု လျှောက်ထား၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် မရပ်မနား တောင်းဆိုပြုနေပေမည်။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပြုံးရယ်

သဘောကျသွားတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ သူ့အား အရှင်မြတ် ပြုံးရယ်သဘောကျသွားသည့်အခါ သင် သုခဘုံသို့ ဝင်လော့ဟု မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ထိုသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အသင်လိုရာဆန္ဒပြုပါလေဟု မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

ထိုသူသည် မိမိအရှင်မြတ်ထံတောင်းဆုပြု၊ ဆန္ဒထားမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ဤအရာကို တောင်းပါ။ ဤအရာကို တောင်းပါဟု သတိပေး တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသူ၏မျှော်လင့်ချက်များ ပြည့်စုံသွားသည့်အခါ မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူမည်။ ထိုအရာများနှင့်အတူ နောက်တစ်ဆကိုလည်း သင့်အတွက် ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်ပြီ။

အသွာအ်ဗင်န်ယဇီးဒ်က ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ)နှင့် ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)တို့နှစ်ဦးသည် ဤဆင့်ပြန်ချက်တွင် အကွဲအလွဲ မဖြစ်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)သည် ထိုသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ထိုမျှော်မှန်းချက်များနှင့် အတူ ယင်း၏တစ်ဆ သင့်အတွက်ဖြစ်သည်ဟု ဆင့်ပြန်သည့်အခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်(ﷺ)မှ ယင်းနှင့်အတူ ယင်း၏ဆယ်ဆဖြစ်ကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)မှ ယင်း နှင့်အတူ ယင်း၏တစ်ဆဟူသည့် စကားကိုသာ ကျွန်ုပ်မှတ်မိပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီမှ ယင်းနှင့်အတူ ယင်း၏ဆယ်ဆသည် သင့်အတွက်ဖြစ်သည်ဟူသော စကားအား ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ မှတ်သားထားမိကြောင်း သက်သေခံပါ၏ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ အဗူဟိုရိုင်ရဟ်က ပြောပြသည်။ ထိုသူသည် သုခဘုံသားများမှ နောက်ဆုံးသုခ ဘုံသို့ဝင်ရောက်ရမည့်သူဖြစ်သည်။

အခန်း။။ သောင်ဟီးဒ်လက်ခံထားကြသူ
များ ငရဲဘုံမှ ထွက်ရမည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: خروج الموحدين من النار

(၈၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ရုစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငရဲဘုံတွင် အမြဲနေရမည့်သူ များမှာမူ ထိုငရဲတွင် သေရမည်လည်းမဟုတ်၊ ရှင်ရမည်လည်း မဟုတ်ပေ။ သို့သော် အချို့သော လူတို့မှာမူ မိမိတို့၏ ပြစ်မှုများကြောင့် ငရဲကျရောက်ခဲ့ကြသည်ဖြစ်ရာ အရှင်မြတ်သည် သူတို့အား တစ်ကြိမ်သေဆုံးစေတော်မူမည်။ သူတို့သည် မီးသွေးများဖြစ်သွားကြသည့်အခါ

٨٧ - عن أبي سعيد الخدري - رضي الله عنه - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَّا أَهْلُ النَّارِ الَّذِينَ هُمْ أَهْلُهَا فَإِنَّهُمْ لَا يَمُوتُونَ فِيهَا وَلَا يَحْيَوْنَ وَلَكِنْ نَاسٌ مِنْكُمْ أَصَابَتْهُمْ النَّارُ بِذُنُوبِهِمْ أَوْ قَالَ بِخَطَايَاهُمْ فَأَمَاتَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى إِمَاتَةً حَتَّى إِذَا كَانُوا فَحْمًا أَذِنَ بِالشَّقَاعَةِ فَجِيءَ بِهِمْ ضَبَائِرَ ضَبَائِرَ فَبُتُوا عَلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ ثُمَّ قِيلَ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ أَفِيضُوا عَلَيْهِمْ فَيَنْبُتُونَ نَبَاتَ الْحَيَّةِ تَكُونُ فِي حَمِيلِ السَّيْلِ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ كَانَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ كَانَ بِالْبَادِيَةِ.

ရှာအသ်-ကြားဝင်အသနားခံပေးခွင့် ရကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ သူတို့သည် အုပ်စုလိုက်၊ အုပ်စုလိုက် ခေါ်ဆောင်ခံကြရပြီး သုခဘုံ၏ စမ်းချောင်းများတွင် ဖြန့်ကျက်နေရာချပေးခံကြရမည်။

ထို့နောက် အို-သုခဘုံသားတို့၊ သူတို့အပေါ်ဝယ် ရေလောင်းချကြလေကုန်ဟု အမိန့်လာရှိမည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် ရေလှိုင်းဖြင့်ပါလာသော နှုန်းမြေတွင် သစ်စေ့ကလေး အမြန်ပေါက်လာသကဲ့သို့ လန်းဆန်းစွာ ထလာကြပေမည်။ ထိုအခါ အုပ်စုထဲမှ လူတစ်ဦးက ရုစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တောရွာတွင် နေထိုင်တော်မူခဲ့သည့်အလား ဖြစ်တော်မူသည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

(၈၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နမတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သုခဘုံသို့ နောက်ဆုံးဝင်ရောက်ရမည့်သူမှာ ဤသို့သောအမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် လမ်းလျှောက်၍တစ်ခါ မှောက်ကျ၍ တစ်လှည့်ဖြင့် ရှိနေပြီး ငရဲမီးလည်း တစ်ကြိမ် အလောင်ခံရပေမည်။ ထိုသူသည် ငရဲဘုံအား ဖြတ်ကျော်ပြီးနောက် ငရဲဘက်သို့ လှည့်၍ သင့်ထံမှ ကျွန်ုပ်အား လွတ်မြောက်စေတော်မူ သော အရှင်သည် မြင့်မြတ်လှတော်မူပါဘိ။

မုချကေန် ကျွန်ုပ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရှေ့နောက်လူများတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ပေးတော်မမူသောအရာတစ်ခု ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ပါသည်ဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူသည် သစ်ပင်တစ်ပင်အား မြင်တွေ့လေရာ သူက အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား ဤသစ်ပင်အနီးသို့ ပို့ပေးတော်မူပါ။ သို့မှသာ ကျွန်တော်မျိုးသည် ယင်းသစ်ပင်၏ အရိပ်တွင် နားခိုနိုင်မည်၊ ယင်းမှ ရေကို သောက်သုံးနိုင်မည်ဖြစ်သည်ဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူမည်။ အို-လူသား၊ ငါအရှင်သည် ယင်းတောင်းဆိုချက်အား ဖြည့်ဆည်းပေးပါက အခြားအရာများအား အသင် မတောင်းဆိုရန် မျှော်လင့်မိပါသည်။ ထိုအခါ သူက အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး

٨٨ - عَنْ أَنَسٍ عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ آخِرُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ رَجُلٌ يَمْشِي مَرَّةً وَيَكْبُ مَرَّةً وَتَسْقَعُهُ النَّارُ مَرَّةً فَإِذَا مَا جَاوَزَهَا التَّتَفَّتْ إِلَيْهَا فَقَالَ تَبَارَكَ الَّذِي نَجَّانِي مِنْكَ لَقَدْ أَعْطَانِي اللَّهُ شَيْئًا مَا أَعْطَاهُ أَحَدًا مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فَتَرَفَعُ لَهُ شَجَرَةٌ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَذْنِي مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ فَلَا سِتْظِلَّ بِظِلِّهَا وَأَشْرَبَ مِنْ مَائِهَا فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا ابْنَ آدَمَ لَعَلِّي إِنْ أَعْطَيْتُكَهَا سَأَلْتَنِي غَيْرَهَا فَيَقُولُ لَا يَا رَبِّ وَيَعَاهِدُهُ أَنْ لَا يَسْأَلُهُ غَيْرَهَا وَرَبُّهُ تَعَالَى يَعْذَرُهُ لِأَنَّهُ يَرَى مَا لَا صَبَرَ لَهُ عَلَيْهِ فَيُذْنِبُهُ مِنْهَا فَيَسْتِظِلُّ بِظِلِّهَا وَيَشْرَبُ مِنْ مَائِهَا ثُمَّ تَرَفَعُ لَهُ شَجَرَةٌ أَحْسَنُ مِنَ الْأُولَى فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَذْنِي مِنْ هَذِهِ لِأَشْرَبَ مِنْ مَائِهَا وَأَسْتِظِلُّ بِظِلِّهَا لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهَا فَيَقُولُ يَا ابْنَ آدَمَ أَلَمْ تُعَاهِدْنِي أَنْ لَا تَسْأَلَنِي غَيْرَهَا قَالَ فَيَعَاهِدُهُ أَنْ لَا يَسْأَلُهُ غَيْرَهَا فَيَقُولُ لَعَلِّي إِنْ أَذْنَيْتُكَ مِنْهَا تَسْأَلَنِي غَيْرَهَا فَيَعَاهِدُهُ أَنْ لَا يَسْأَلُهُ غَيْرَهَا وَرَبُّهُ تَعَالَى يَعْذَرُهُ لِأَنَّهُ يَرَى مَا لَا صَبَرَ لَهُ عَلَيْهِ فَيُذْنِبُهُ مِنْهَا فَيَسْتِظِلُّ بِظِلِّهَا وَيَشْرَبُ مِنْ مَائِهَا ثُمَّ تَرَفَعُ لَهُ شَجَرَةٌ عِنْدَ بَابِ الْجَنَّةِ هِيَ أَحْسَنُ مِنَ الْأَوَّلَيْنِ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَذْنِي مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ لِأَسْتِظِلُّ بِظِلِّهَا وَأَشْرَبَ مِنْ مَائِهَا لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهَا فَيَقُولُ يَا ابْنَ آدَمَ أَلَمْ تُعَاهِدْنِي أَنْ لَا تَسْأَلَنِي غَيْرَهَا قَالَ بَلَى يَا رَبِّ هَذِهِ لَا أَسْأَلُكَ غَيْرَهَا وَرَبُّهُ يَعْذَرُهُ لِأَنَّهُ يَرَى مَا لَا صَبَرَ لَهُ عَلَيْهِ فَيُذْنِبُهُ مِنْهَا فَإِذَا أَتَاهُ مِنْهَا فَيَسْمَعُ أَصْوَاتَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَقُولُ أَيُّ رَبِّ أَذْنِي مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ قَالَ فَيَقُولُ يَا ابْنَ آدَمَ مَا يَصْرِيْنِي مِنْكَ أَيْرُضِيكَ أَنْ أَعْطِيكَ الدُّنْيَا وَمِثْلَهَا مَعَهَا قَالَ يَا رَبِّ أَسْتَهِزُّ مِثْلِي

မတောင်းဆိုတော့ပါဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်
သည်။ ထိုသူသည် အခြားအရာများအား
မတောင်းဆိုတော့ပါဟု ကတိပေးမည်ဖြစ်
သည်။

ထို့နောက် အရှင်မြတ်သည် သူ၏
အကြောင်းပြချက်အား လက်ခံတော်မူမည်။

وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَضَحَكَ ابْنُ مَسْعُودٍ فَقَالَ أَلَا
نَسْأَلُونِي مِمَّ أَضْحَكُ فَقَالُوا مِمَّ تَضْحَكُ قَالَ هَكَذَا
ضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا مِمَّ
تَضْحَكُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَنْ ضَحِكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ
حِينَ قَالَ أَتَسْتَهْزِئُ مِنِّي وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَيَقُولُ
إِنِّي لَا أَسْتَهْزِئُ مِنْكَ وَلَكِنِّي عَلَى مَا أَشَاءُ قَادِرٌ.

အကြောင်းမှာ ထိုသူသည် မည်သို့မျှ ထိန်းချုပ်မရနိုင်သောစည်းစိမ်အား မြင်တွေ့နေရသောကြောင့်
ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် အရှင်မြတ်သည် သူ့အား ယင်းသစ်ပင်နှင့် နီးကပ်စေတော်မူမည်။ သို့ပါ၍ သူသည်
ယင်းအရိပ်တွင် ခိုနား၍ ယင်းမှရေကို သောက်သုံးမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူသည် ပထမသစ်ပင်
ထက်ပို၍ လှသော သစ်ပင်တစ်ပင်ကို မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ သူက အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်
တော်မျိုးအား ဤသစ်ပင်နှင့်နီးစပ်တော်မူပါ။ သို့မှသာ ယင်းမှရေကို သောက်သုံးနိုင်မည်။ ယင်း၏
အရိပ်တွင် ခိုနားနိုင်မည်။ အခြားအရာအား ကျွန်တော်မျိုး မတောင်းဆိုတော့ပါဟု လျှောက်ထားမည်
ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်က အို-လူသား၊ သင်သည် ငါအရှင်မြတ်အား အခြားအရာများ မတောင်း
ဆိုမည့်အကြောင်း ကတိပေးခဲ့သည် မဟုတ်သလောဟု မိန့်တော်မူမည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ဤသည်မှလွဲ၍ အခြား
အရာများမတောင်းဆိုတော့မည့်အကြောင်း ကတိပြုပေလိမ့်မည်။ ထို့နောက် အရှင်မြတ်က အသင်
အား ငါအရှင်သည် ယင်းသစ်ပင်အနားသို့ ပို့ပေးမည်ဆိုပါက ငါအရှင်ထံတော်တွင် အခြားတစ်စုံ တစ်
ရာကို သင်မတောင်းဆိုရန်မျှော်လင့်ပါသည်ဟု မိန့်တော်မူမည်။ ထိုအခါ သူက အရှင်မြတ်ထံ အခြား
အရာမတောင်းဆိုတော့ပါဟု ကတိပေးမည်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်သည် သူ၏အကြောင်းပြချက်အား
လက်ခံပေးတော်မူလိုက်မည်။ အကြောင်းမှာ ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကိုမည်သို့မျှ ထိန်းချုပ်၍မရနိုင်
သော စည်းစိမ်အားမြင်တွေ့နေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူ့အား ထိုသစ်ပင်အနားသို့ ပို့
ပေးတော်မူလိုက်သောကြောင့် သူသည် သစ်ပင်ရိပ်တွင် ခိုနားခွင့်ရပြီး ယင်းမှရေကို သောက်သုံးမည်
ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် သူသည် သုခဘုံတံခါးဝရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်အား မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို
သစ်ပင်သည် ပထမသစ်ပင်နှစ်ပင်ထက်ပို၍ လှပသည်။

ထိုအခါ ၎င်းသည် အို-အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုးအား ဤသစ်ပင်အနားသို့ ပို့ပေးတော်မူပါ။
သို့မှသာ ယင်း၏အရိပ်တွင်ခိုလှုံနိုင်မည်။ ယင်းမှရေကို သောက်သုံးနိုင်မည်။ ထိုအရာမှအပ တခြား

အရာကို ကျွန်တော်မျိုးမတောင်းဆိုတော့ပါဟု လျှောက်ထားပြန်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်က အို-လူသား၊ အခြားအရာမတောင်းဆိုတော့ပါဟု ငါအရှင်မြတ်အား အသင်ကတိပေးခဲ့သည် မဟုတ်ပါလောဟု မေးတော်မူမည်။ ထိုသူက အို-အရှင်မြတ်၊ ဤကတိအား ကျွန်တော်မျိုးပေးခဲ့ပါသည်။ ဤတောင်းဆိုချက်အပြင် အခြားအရာအား မတောင်းဆိုတော့ပါဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်သည် သူ၏အကြောင်းပြချက်အား လက်ခံပေးတော်မူလိုက်မည်။ အကြောင်းမှာ သူသည် စိတ်ထိန်း၍မရနိုင်လောက်အောင် ကောင်းလှသောစည်းစိမ်အား မြင်နေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ယင်းအား ထိုသစ်ပင်အနားသို့ ပို့ပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသစ်ပင်အနားသို့ ရောက်သွားသည့်အခါ သူသည် သုခဘုံသားတို့၏အသံများကို ကြားရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူက အို-အရှင်မြတ် ကျွန်တော်မျိုးအား ထိုသုခဘုံထဲသို့ ထည့်ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ အို-လူသား၊ အသင်တောင်းဆိုမှုကို မည်သည့်အရာက ပြည့်ဝစေမည်နည်း။ ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်အား လောကတစ်ခုလုံးနှင့် ညီမျှသည့် အရာအပြင် ယင်း၏ တစ်ဆကို ချီးမြှင့်မည်ဆိုပါက အသင်ကျေနပ်ပါမည်လော။ ထိုသူက အို-အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်သည် လောကအပေါင်း၏အရှင်ဖြစ်နေပါလျက် ကျွန်တော်မျိုးအား နောက်ပြောင်နေပါသလောဟု မေးမြန်းမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အိမ်နမက်စ်အူးဒ်(ﷺ)သည် ရယ်တော်မူပြီး အဘယ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်ရယ်နေသည်ကို အသင်တို့ မမေးမြန်းကြပါသလောဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုအခါ လူတို့က အဘယ်ကြောင့် အသင်ရယ်နေပါသနည်းဟု မေးမြန်းကြရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ဤသို့ပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရယ်တော်မူခဲ့သည်ဟု ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ လူတို့က အို-ရုစူလ်တမန်တော်၊ အဘယ်ကြောင့်ရယ်နေရပါသနည်းဟု မေးမြန်းကြရာ လောကအပေါင်း၏ အရှင်သခင် ရယ်တော်မူခြင်းကြောင့်ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်က “အရှင်မြတ်သည် လောကအပေါင်း၏အရှင်သခင် ဖြစ်နေပါလျက် ကျွန်တော်မျိုးအား ကျီစယ်နေပါသလားဟု ပြောသည့်အချိန်၌ အရှင်မြတ် ရယ်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အရှင်မြတ် မိန့်တော်မူမည်။ “မုချဧကန် ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်အား ကျီစယ်နေသည်မဟုတ်၊ သို့သော် ငါအရှင်မြတ်သည် ဆန္ဒရှိရာအား လုပ်နိုင်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။”

(၈၉) အဗုဒ်ဒီဗိုင်းရ်(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီး ဂျာဗီရ်ဗင်န်အမ်ဒွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံမှ ကြားသိခဲ့ရ သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ကိယာမသ်နေဉ် လူတို့ လာရမည့်အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေး မြန်းခံရလေသော် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ဖြေကြားခဲ့ သည်။ ကိယာမသ်နေဉ် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသို့ ဤပုံ လာကြရမည်။ အသင်ကြည့်ပါ။ ဆိုလို သည်မှာ ထို(မုဟမ္မဒ်(ﷺ))၏ နောက်လိုက်သား တို့သည် လူတို့၏အပေါ်မှလာကြလိမ့်မည်။ ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးက မိန့်ရှိသည်။ လူမျိုးစုတို့သည် မိမိတို့၏ ရုပ်ပွားဆင်းတုများ၊ ကိုးကွယ်သည့် အရာများနှင့်အတူ တစ်ဖွဲ့စီတစ်ဖွဲ့စီ ခေါ်ခြင်းခံ ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဆီသို့ ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်သည် ကြွမြန်းလာတော် မူ၍ အသင်တို့ မည်သူ့အား စောင့်ဆိုင်းနေကြပါ သနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်အား စောင့်ဆိုင်းနေကြပါ သည်ဟု ဖြေကြားကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်က ငါသည် အသင်တို့၏အရှင် ဖြစ်

၈၉ - عن أبي الزبير أنه سمع جابر بن عبد الله - رضي الله عنهما - يسأل عن الورود فقال نجيء نحن يوم القيامة عن كذا وكذا انظر أي ذلك فوق الناس قال فتدعى الأمم بأوثانها وما كانت تعبد الأول فالأول ثم يأتينا ربنا بعد ذلك فيقول من تنظرون فيقولون ننظر ربنا فيقول أنا ربكم فيقولون حتى ننظر إليك فيتجلى لهم يضحك قال فينطلق بهم ويتبعونه ويعطى كل إنسان منهم منافق أو مؤمن نورا ثم يتبعونه وعلى جسر جهنم كالليب وحسك تأخذ من شاء الله ثم يطفأ نور المنافقين ثم ينجو المؤمنون فتجوز أول زمرة وجوههم كالقمر ليلة البدر سبعون ألفا لا يحاسبون ثم الذين يلونهم كأضوء نجم في السماء ثم كذلك ثم تحل الشفاعة ويشفعون حتى يخرج من النار من قال لا إله إلا الله وكان في قلبه من الخير ما يزن شعيرة فيجعلون بفناء الجنة ويجعل أهل الجنة يرشون عليهم الماء حتى ينبتوا نبات الشيء في السيل ويذهب حرقه ثم يسأل حتى تجعل له الدنيا وعشرة أمثالها معها.

တော်မူသည်ဟု မိန့်ကြားရာ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ဖူးတွေ့ပြီးမှသာ လက်ခံမည်ဟု ဖြေကြားကြသည်။ သို့ရှိရာ အရှင်မြတ်သည် ယင်းတို့ရှေ့တွင် ပြုံးရယ်သောအခြေအနေဖြင့် ပေါ် ထွက်လာတော်မူမည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် အရှင်မြတ်သည် ယင်းတို့အား ခေါ်ဆောင်သွားတော်မူမည်။ ယင်းတို့သည်လည်း အရှင်မြတ်၏ နောက်သို့လိုက်ကြမည်။ ထို့နောက် ယင်းတို့မှ အီမာန်ရှင်(သို့မဟုတ်) အရေခြုံ မည်သူမဆို အလင်းတစ်ခုဆီ ရရှိကြမည်။ ထို့နောက် သူ တို့သည် ထိုအလင်းနောက်သို့ လိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ငရဲဘုံ၏တံတားပေါ်တွင် သံချိတ်ကောက်ဆူး ကြီးများ ရှိနေသည်။ ယင်းသံချိတ်ကြီးများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လိုလားတော်မူသောသူအား

ချိတ်ဆွဲယူပစ်ကြမည်။ ထို့နောက် မိုနာဖိတ်တို့၏ အလင်းရောင်မှာ ငြိမ်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး အီမာန်ရှင်တို့သည် လွတ်မြောက်သွားကြပေမည်။ ပထမဆုံး လွတ်မြောက်သွားမည့်အုပ်စု၌ ရှိသူတို့၏ မျက်နှာများမှာ လပြည့်ည၏ လပြည့်ဝန်းပမာဖြစ်သည်။

ထိုသူတို့သည် စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းမခံရသော လူ(၇)သောင်းဖြစ်ကြသည်။ ထို့နောက် ယင်းသူတို့၏နောက်တွင်လာရှိသူတို့မှာ ကောင်းကင်မှ အလင်းဆုံးကြယ်တာယာအလားဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် ယင်းတို့ထက်နိမ့်သူများ လာကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကြားဝင်အသနားခံပေးခွင့် ရရှိလာမည်။ ထိုအခါ လူတို့သည် ကြားဝင်အသနားခံပေးကြမည်။ နောက်ဆုံး လာအိလာဟအိလ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုထားပြီး နှလုံးသားတွင် ဂျုံစေ့ခန့်မျှ ကောင်းမှုအနည်းငယ်သာရှိသော သူတို့သည် ပင် ငရဲဘုံမှ ထွက်လာကြရမည်ဖြစ်သည်။ သူတို့အား သုခဘုံ၏ရင်ပြင်တွင် နေရာထားပေးမည်။ ထိုစဉ် သုခဘုံသားတို့သည် ယင်းတို့အပေါ် ရေပက်ဖျန်းပေးကြမည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ယင်းသူတို့သည် ရေလှိုင်းများနှင့်ပါလာသော နန်းမြေ၌ သစ်ပင်ငယ်ပေါက်သကဲ့သို့ လန်းဆန်းစွာထလာကြမည်။ ငရဲမီး၏လောင်ကျွမ်းမှုသည် ပပျောက်သွားပေမည်။ ထို့နောက် ထိုသူတို့သည် လောကနှင့်အတူ ယင်း၏ဆယ်ဆခန့်ရှိသောစည်းစိမ်များကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

(၉၀) ယဇီးဒ်အလ်ဖကီးရ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ခါရေဂျီတို့၏ ပြစ်မှုကြီးများအား ကျူးလွန်သူသည် အမြဲတစေ ငရဲဘုံ၌ ရှိနေရမည်ဟူသော အယူအဆတစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်၏နှလုံးသားတွင် ကိန်းဝပ်နေခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟဂျီလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လူအုပ်စုကြီးတစ်စုနှင့်အတူ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ယင်းအယူအဆအား လူအများကြားတွင် ဖြန့်ကျက်ရန် ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ၎င်းကပြောပြခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မဒီနာမြို့မှ ဖြတ်သန်းသွားသည့်အချိန် လူတစ်စုအား ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗစ်ရ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်က တိုင်တစ်လုံးတွင် မှီထိုင်ကာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ ဩ

၉၀ - عن يزيد الفقير قال: كنت قد شغفني رأي من رأي الخوارج فخرجنا في عصابة ذوي عدد نريد أن نحج ثم نخرج على الناس قال فمررنا على المدينة فإذا جابر بن عبد الله يحدث القوم جالس إلى سارية عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال فإذا هو قد ذكر الجهنميين قال فقلت له يا صاحب رسول الله صلى الله عليه وسلم ما هذا الذي تحدثون والله يقول {إنك من تدخل النار فقد أخصيته} و {كلما أرادوا أن يخرجوا منها أعيدها فيها} فما هذا الذي تقولون قال فقال أقرأ القرآن قلت نعم قال فهل سمعت بمقام محمد عليه السلام يعني الذي يبعثه الله فيه قلت نعم قال فإنه مقام محمد صلى الله عليه وسلم المحمود

ဝါဒတော်တစ်ရပ် ဆင့်ပြန်ပြောပြလျက်ရှိသည် ကိုတွေ့ရသည်။ တိုက်ဆိုင်စွာ ထိုဆင့်ပြန်ချက် တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ငရဲသားများ အကြောင်း ပြောပြနေခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်က အို- ရုစူလ်တမန်တော်၏ အဆွေတော်ကြီး၊ အသင်သည် မည်သို့သော ဩဝါဒတော်များအား ဆင့်ပြန် ပြောပြနေပါသနည်း။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ “မုချဇကန် အရှင်

الذي يخرج الله به من يخرج قال ثم نعت وضع الصراط وممر الناس عليه قال وأخاف أن لا أكون أحفظ ذاك قال غير أنه قد زعم أن قوما يخرجون من النار بعد أن يكونوا فيها قال يعني فيخرجون كأنهم عبادان السماسم قال فيدخلون نهرا من أنهار الجنة فيغتسلون فيه فيخرجون كأنهم القراطيس فرجعنا قلنا ويحكم أترون الشيخ يكذب على رسول الله صلى الله عليه وسلم فرجعنا فلا والله ما خرج منا غير رجل واحد أو كما قال أبو نعيم .

မြတ်သည် အကြင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား ငရဲဘုံသို့ ထည့်လိုက်ပါက အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား သေးသိမ်စေလိုက်ပေပြီ။” ထိုသူတို့သည် ယင်းနေရာမှ အပြင်သို့ထွက်ရန် ရည်ရွယ်သည့်အခါတိုင်း ထိုထဲသို့ပင် ပြန်ပို့ပေးခြင်းခံကြရမည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အသင်သည် မည်သို့သော ဩဝါဒတော် အား ပြောပြနေပါသနည်းဟု မေးမြန်းလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အသင် ကုရ်အာန်ဖတ် ရွတ်ပါလေသလောဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ဟုတ်ကဲ့ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက (ထိုကျမ်း ထဲတွင်) ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပို့ဆောင်ပေးမည့် အဆင့်အတန်းအား သင်ကြား ဖူးပါသလောဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ဟုတ်ကဲ့ပါဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အမိန့်ရှိသည်။ ယင်းအဆင့်အတန်းမှာ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ မကားမေ့မတ်မူးဒ်ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းအဆင့်အား အကြောင်းပြု၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူအချို့အား ငရဲဘုံမှထုတ်ပေးတော်မူမည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် (ဆွိရာသ်)တံတား၏ အခြေအနေ၊ ယင်းပေါ်မှ လူတို့ဖြတ်သန်းကြရ မည့်အခြေအနေများအား ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအချင်းအရာများအား ကျွန်ုပ်မမှတ်မိမည်ကို စိုးရိမ်နေမိ ခဲ့သည်။ သို့သော် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက လူတစ်စုသည် ငရဲဘုံသို့ ကျရောက်ပြီးနောက်(လောင်မြိုက်ကာ နှမ်းရိုးများ(ရင်းတိုက်သားများ)အလားဖြစ်၍ ငရဲဘုံမှပြန်ထွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုသူတို့သည် သုခဘုံ၏ချောင်းတစ်ခုတွင် ဆင်း၍ ရေချိုးကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အဖြူရောင် စာရွက်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ ထွက်လာကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းပြောဆိုကြသည်။ အသင်တို့ပျက်စီးပါစေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိမ်လည်နေပါ သည်ဟု အသင်တို့ထင်နေကြပါသလော။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်

မြတ်၏ကစမ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ထဲတွင် တစ်ဦးသောသူမှအပ ကျန်သူများအားလုံးသည် မိမိတို့၏ မှားယွင်းသောအယူအဆကို စွန့်လွှတ်၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်။ (သို့မဟုတ်)အဗူနီအိုင်းမိပြောဆိုသည့်အတိုင်း ဖြစ်သည်။

(၉၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စင်ဗင်န်မာလိစ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငရဲဘုံမှ လူလေးဦးသည် ခေါ်ထုတ်ခြင်းခံကြရပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထံတော်ပါးတွင် အခစားဝင်စေခြင်းခံရမည်။

၉၁ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال يخرج من النار أربعة فيعرضون على الله تعالى فيلتفت أحدهم فيقول أي رب إذ أخرجتني منها فلا تعدني فيها فينجيه الله منها.

ယင်းတို့အနက်မှ တစ်ဦးသည် နောက်သို့လှည့်၍ အို-အရှင်မြတ်၊ ထိုနေရာမှ ကျွန်တော်မျိုးအား ထုတ်ကယ်ပေးပြီးနောက် ထိုနေရာသို့ ပြန်ပို့ပေးတော်မမူပါနှင့်ဟု တောင်းဆိုမည်ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ယင်းငရဲဘုံမှ(အပြီး) လွတ်မြောက်ခွင့် ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကြားဝင် အသနားခံပေးခြင်း။

باب: الشفاعة

(၉၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ရက်သောအခါ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံတော်ပါးသို့ အသားရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ကိုယ်တော့်ထံ ကိုယ်တော်နှစ်မြိုက်တော်မူသည့် လက်ဖျံသား ဆက်သခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်သည် ထိုအသားအား တစ်ကိုက်ကိုက်၍ မိန့်တော်မူသည်။ ကိ

၉၂ - عن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال أتني رسول الله صلى الله عليه وسلم يوما بلحم فرفع إليه الذراع وكانت تعجبه فنهس منها نهسة (٥) فقال أنا سيد الناس يوم القيامة وهل تدرون بم ذاك يجمع الله يوم القيامة الأولين والآخرين في صعيد واحد فيسمعهم الداعي وينفذهم البصر وتدنو الشمس فيبلغ الناس من الغم والكرب ما لا يطيقون وما لا يحتملون

ယာမသ်နေဉ် ငါကိုယ်တော်သည် လူသားထု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်ရသည်ကို အသင်တို့သိကြပါလေသလော။ ကိယာမသ်နေဉ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရှေ့နောက် လူသားအားလုံးအား ကုန်းမြေတစ်ခုတည်းတွင် စုစည်းစေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ၎င်းတို့သည် ဟစ်ခေါ်သူ၏အသံကို ကြားရမည်ဖြစ်ပြီး မျက်စိသည်အားလုံးကို မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ သူရိယနေမင်းသည် နီးကပ်စွာ ရှိနေပေမည်။ ထို့ကြောင့် လူတို့သည် မခံနိုင်လောက်အောင် ပူဆွေးသောကရောက်ကြရပေမည်။ ထိုအခါ လူတို့သည် အချင်းချင်း ပြောဆိုကြမည်။ အသင်တို့ရှိနေသည့်အခြေအနေကို အသင်တို့မမြင်ကြလေသလော။ အသင်တို့ ကြုံနေကြရသည့်ဒုက္ခကို မမြင်ကြပါသလော။ အသင်တို့၏ အရှင်မြတ်ထံတော်ပါးတွင် အသင်တို့အတွက် အသနားခံပေးမည့်သူကို မရှာကြပါသလော။

ထိုအခါ လူတို့သည် အချင်းချင်းပြောဆိုကြမည်။ အသင်တို့ အာဒမ်(ﷺ)ထံသို့ သွားကြလေကုန်။ ထို့နောက် လူအားလုံးသည် အာဒမ်(ﷺ)ထံသို့ လာရောက်ကြပြီး အို-အာဒမ်၊ အသင်သည် လူသားတို့၏ဖခင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်အား မိမိလက်တော်ဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ မိမိဘက်တော်မှ ဝိညာဉ်ကို အသင့်ထဲသို့ မှုတ်သွင်းပေးခဲ့သည်။ ကောင်းကင်တမန်များအား အသင့်ကို ဦးချရန်

فيقول بعض الناس لبعض ألا ترون ما أنتم فيه ألا ترون ما قد بلغكم ألا تنظرون من يشفع لكم إلى ربكم فيقول بعض الناس لبعض ائتوا آدم فيأتون آدم فيقولون يا آدم أنت أبو البشر خلقك الله بيده ونفخ فيك من روحه وأمر الملائكة فسجدوا لك اشفع لنا إلى ربك ألا ترى إلى ما نحن فيه ألا ترى إلى ما قد بلغنا فيقول آدم إن ربي غضب اليوم غضبا لم يغضب قبله مثله ولن يغضب بعده مثله وإنه نهاني عن الشجرة فعصيته نفسي نفسي اذهبوا إلى غيري اذهبوا إلى نوح فيأتون نوحا عليه السلام فيقولون يا نوح أنت أول الرسل إلى الأرض وسماك الله (عبدا شكورا) اشفع لنا إلى ربك ألا ترى إلى ما نحن فيه ألا ترى إلى ما قد بلغنا فيقول لهم إن ربي قد غضب اليوم غضبا لم يغضب قبله مثله ولن يغضب بعده مثله وإنه قد كانت لي دعوة دعوت بها على قومي نفسي نفسي اذهبوا إلى إبراهيم صلى الله عليه وسلم فيأتون إبراهيم فيقولون أنت نبي الله وخليفة من أهل الأرض اشفع لنا إلى ربك ألا ترى إلى ما نحن فيه ألا ترى إلى ما قد بلغنا فيقول لهم إبراهيم إن ربي قد غضب اليوم غضبا لم يغضب قبله مثله ولا يغضب بعده مثله وذكر كذباته نفسي نفسي اذهبوا إلى غيري اذهبوا إلى موسى فيأتون موسى عليه السلام فيقولون يا موسى أنت رسول الله فضلك الله تعالى برسالاته وبتكليمه على الناس اشفع لنا إلى ربك ألا ترى إلى ما نحن فيه ألا ترى إلى ما قد بلغنا فيقول لهم موسى إن ربي قد غضب اليوم غضبا لم يغضب قبله مثله ولن يغضب بعده مثله وإني قتلت نفسا لم أوامر بقتلها نفسي نفسي اذهبوا إلى عيسى فيأتون عيسى عليه

အမိန့်ပေးခဲ့တော်မူသောကြောင့် ယင်းတို့သည် အသင့်အား ဦးချခဲ့ကြသည်။ အသင်၏ အရှင် မြတ်ထံတော်ပါးတွင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသနားခံပေးပါလေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့်ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆိုကြမည်ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အာဒမ်(ﷺ)က မုချဇကန် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သည် ယနေ့တွင် အလျင်ကမဖြစ်ဖူးခဲ့သော၊ နောင်တွင်လည်း ဖြစ်မလာတော့မည့် အမျက်တော်ရှမှုဖြစ်နေပါသည်။ မုချဇကန် အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ထိုသစ်ပင်မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် အရှင်အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်မိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်နှင့်ပတ်သက်၍သာ သောကဖြစ်နေရသည်။ ကျွန်ုပ်အပြင် အခြားသူဆိုသို့ သွားကြပါလေ။ နူးဟ်(ﷺ)ထံသို့

السلام فيقولون يا عيسى أنت رسول الله وكلمت الناس في المهدي (وكلمة منه ألقاها إلى مريم وروح منه) فاشفع لنا إلى ربك ألا ترى ما نحن فيه ألا ترى ما قد بلغنا فيقول لهم عيسى إن ربي قد غضب اليوم غضبا لم يغضب قبله مثله ولن يغضب بعده مثله ولم يذكر له ذنبا نفسي نفسي اذهبوا إلى غيري اذهبوا إلى محمد صلى الله عليه وسلم فيأتوني فيقولون يا محمد أنت رسول الله وخاتم الأنبياء وغفر الله لك ما تقدم من ذنبك وما تأخر اشفع لنا إلى ربك ألا ترى ما نحن فيه ألا ترى ما قد بلغنا فأنت تفتي تحت العرش فأقع ساجدا لربي ثم يفتح الله علي ويلهمني من محامده وحسن الثناء عليه شيئا لم يفتحه لأحد قبلي ثم قال يا محمد ارفع رأسك سل تعطه اشفع تتشفع فأرفع رأسي فأقول يا رب أمتي أمتي فيقال يا محمد أدخل الجنة من أمتك من لا حساب عليه من الباب الأيمن من أبواب الجنة وهم شركاء الناس فيما

သွားကြပါလေဟု ပြောဆိုမည် ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လူတို့သည် နူးဟ်(ﷺ)ထံသို့လာရောက်ကြ၍ အို-နူးဟ်၊ သင်သည် ကမ္ဘာမြေပေါ်သို့ ပထမဦးစွာ စေလွှတ်ခံခဲ့ရသော ရုစုလ်စေတမန်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်အား အလွန်ကျေးဇူးတင်သောကျေးကျွန်ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ အသင့်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသနားခံပေးပါလေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့်ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆိုကြမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ နူးဟ်(ﷺ)က ယင်းတို့အား မုချဇကန် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သည် ယနေ့တွင် အလျင်ကမဖြစ်ဖူးခဲ့သော၊ နောင်တွင်လည်း ဖြစ်မှာမဟုတ်သည့် အမျက်တော်ရှမှု ဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်ုပ်အတွက် တောင်းဆုတစ်ခု ပြုခွင့်ရှိခဲ့သည်။ ထိုတောင်းဆုအား ကျွန်ုပ်၏မျိုးနွယ် ပျက်စီးစေရန် အသုံးချခဲ့မိသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိကိုယ်နှင့် ပတ်သက်၍သာ သောကဖြစ်မိပါသည်။ အသင်တို့အိမ်ရာဟီးမ်(ﷺ)ထံသို့ သွားကြလေကုန်ဟု ပြောဆိုမည် ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လူတို့သည်အိမ်ရာဟီးမ်(၁)ထံသို့ လာရောက်ကြပြီး အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏နဗီတမန်တော်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာမြေဝယ်နေထိုင်ကြသူများထဲတွင် အရှင်မြတ်၏မိတ်ဆွေ လည်းဖြစ်သည်။ အသင့်အနေနှင့် အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသနားခံပေးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့်ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆို ကြမည်ဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ အိမ်ရာဟီးမ်(၁)က ထိုသူတို့အား ဤသို့ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။ မုချဧကန် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သည် ယနေ့တွင် အလျင်ကမဖြစ်ဖူးခဲ့သော၊ နောင်တွင်လည်း ဖြစ်မှာမဟုတ်သည့် အမျက်တော်ရှမှုဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်းနောက် မိမိ၏လိမ်လည်မိခဲ့မှုများ ပြောပြမည်ဖြစ်သည်။ မိမိ ကိုယ်ကိုသာ သောကဖြစ်နေပါသည်။ အသင်တို့အခြားသူဆီသို့ သွားကြလေကုန်။ မူစာ(၁)ဆီသို့ သွားကြလေကုန်ဟု ပြောပြမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လူတို့သည် မူစာ(၁)ထံ လာရောက်ကြပြီး အို-မူစာ၊ အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ရုဏ်တမန်တော်တစ်ပါးလည်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏သဝဏ်လွှာများ နှင့် စကားစမြည် ပြောဆိုမှုများ၏ အကြောင်းခံဖြင့် အသင့်အား လူများအားလုံးထက် သာပိုမြင့်မြတ် စေတော်မူထားပါသည်။ အသင့်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသနားခံပေးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့်ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆို ကြမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ မူစာ(၁)က ထိုသူတို့အား မုချဧကန် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သည်ယနေ့တွင် အလျင် ကမဖြစ်ဖူးခဲ့သော၊ နောင်တွင်လည်း ဖြစ်မှာမဟုတ်သည့် အမျက်တော်ရှမှု ဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ နောက် ကျွန်ုပ်သည် သတ်ခွင့်မရှိသောလူတစ်ဦးအား သတ်ခဲ့မိ၍ မိမိအတွက် သောကဖြစ်နေပါ သည်။ အသင်တို့ အီစာ(၁)ဆီသို့ သွားကြပါလေဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လူတို့သည်အီစာ(၁)ဆီသို့ လာရောက်ကြပြီး အို-အီစာ၊ အသင်သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ရုဏ်တမန်တော်ဖြစ်သည်။ ပုခက်အတွင်းရှိနေသောအရွယ်မှာပင် အသင်သည် လူတို့ အား စကားပြောခဲ့သည်။ ထို့နောက် အရှင်ထံတော်ပါးမှ မရ်ယမ်သခင်မထံ ပို့ဆောင်ခဲ့သောစကား တစ်ခု၊ အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ဝိညာဉ်တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသင့်အရှင်မြတ်အထံတော် တွင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသနားခံပေးပါလေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့် ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆိုကြမည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အီစာ(၁)က ထိုသူတို့အား မုချဧကန် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သည် ယနေ့တွင် အလျင်ကမဖြစ်ဖူးခဲ့သော၊ နောင်တွင်လည်း ဖြစ်မှာ မဟုတ်သည့် အမျက်တော်ရှမှု ဖြစ်နေပါသည်။ (ထို့နောက် သူသည် မိမိ၏မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမျှ ပြော မပြခဲ့ပေ။) ကျွန်ုပ်သည် မိမိအတွက် သောကဖြစ်နေရပါသည်။ အသင်တို့အခြားသူထံ သွားကြလော့။ မိုဟမ္မဒ်(၁)ထံသို့ သွားကြလော့ဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ လူတို့သည် မိုဟမ္မဒ်(ﷺ)ထံပါးသို့ လာရောက်ကြပြီး အို-မိုဟမ္မဒ်၊ အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရုစုလ်တမန်တော်တစ်ပါးလည်းဖြစ်ပြီး နဗီချုပ်လည်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် သင်၏ရှေ့ပြစ်နောက်ပြစ်အားလုံးကို ခွင့်လွှတ်တော်မူထားပြီးလည်းဖြစ်သည်။ အသင့်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါးတွင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အသနားခံပေးပါလေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရှိနေသည့် အခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသည့်ဒုက္ခကို အသင်မမြင်ပါလေသလောဟု ပြောဆိုကြမည်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ငါကိုယ်တော်သည် အရရှိပလ္လင်တော်အောက်သို့လာ၍ ဦးချမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ငါကိုယ်တော်အလျင် မည်သူ့ကိုမျှ မဖွင့်ပေးခဲ့သော အရှင့်အား ချီးမွမ်းထောမနာပြုမှုကို ငါကိုယ်တော်အား ဖွင့်ပေးသိရှိစေတော်မူမည်။ ထို့နောက် အို-မိုဟမ္မဒ်၊ ဦးခေါင်းကို ကြွ၍ လိုရာဆုကို တောင်းလော့။ ချီးမြှင့်ခံရမည်။ အသနားခံပေးလော့၊ လက်ခံပေးခြင်းခံရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူမည်။ ငါကိုယ်တော်သည် ဦးခေါင်းကို ကြွ၍ အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်သားများအပေါ် သနားတော်မူပါဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အို-မိုဟမ္မဒ်၊ အသင့်နောက်လိုက်များမှ စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းမခံရမည့်သူတို့ကို ဂျန္နသ်၏တံခါးများအနက် ယာဘက်တံခါးမှ သုခဘုံအတွင်း ဝင်ရောက်စံမြန်းစေပါဟု အမိန့်ရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့သည် အခြားတံခါးများမှလည်း အများနည်းတူ ဝင်ခွင့်ရှိပေသည်။

မိုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏အသက်ကိုလက်ဝယ်ပိုင်တော်မူသောအရှင်မြတ်၏ကစမ်၊ မုချဇကန် သုခဘုံ၏တံခါးများမှ တံခါးပိတ်နှစ်ခုအကြားအကွာအဝေးသည် မက္ကာမြို့နှင့် ဟဂျရ်ကြားအကွာအဝေးမျှ (သို့မဟုတ်) မက္ကာမြို့နှင့် ဗွတ်စွ်ရာကြားအကွာအဝေးမျှရှိပေသည်။

အခန်း။ ။ လူတို့တွင် ဂျန္နုသ်ရရှိရန် ပထမဆုံး အသနားခံပေးမည့်သူမှာ ငါကိုယ်တော် (ﷺ)ပင်၊ နဗီများတွင် နောက်လိုက်အများဆုံးသူမှာ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)ပင်ဟု တမန်တော်၏ မိန့်ကြားချက်။

باب: قول النبي صلى الله عليه وسلم أنا أول الناس يشفع في الجنة وأنا أكثر الأنبياء تبعاً

(၉၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိစ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ဂျန္နုသ်ရရန် ပထမဆုံး အသနားခံပေးမည့်သူမှာ ငါကိုယ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။

٩٣ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أنا أول شافع في الجنة لم يصدق نبي من الأنبياء ما صدقت وإن من الأنبياء نبياً ما يصدق منه أمته إلا رجلاً واحداً.

ငါကိုယ်တော်၏ နောက်လိုက်ထောက်ခံခြင်းခံရသည်ခန့်မျှ မည်သည့်နဗီတမန်တော်မှ နောက်လိုက်ထောက်ခံခြင်းမခံရပေ။ မုချဧကန် မိမိ၏နောက်လိုက်များမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းသာ နောက်လိုက်ခြင်းခံရသည့် နဗီတမန်တော်လည်းရှိမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ) က ဂျန္နုသ်တံခါး ဖွင့်စေခြင်း။

باب: استفتاح النبي صلى الله عليه وسلم باب الجنة

(၉၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိစ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ ကိယာမသ်နေ့၌ ငါကိုယ်တော်သည် ဂျန္နုသ်တံခါးသို့ ကြွမြန်းလာ၍ တံခါး

٩٤ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أتى باب الجنة يوم القيامة فأستفتح فيقول الخازن من أنت فأقول محمد فيقول بك أمرت لا أفتح لأحد قبلك.

ဖွင့်ခိုင်းမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ တံခါးစောင့်မှ အသင်မည်သူနည်းဟုမေးရာ ငါကိုယ်တော်က မုဟမ္မဒ်ဟု ဖြေကြားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ၎င်းက ကျွန်ုပ်သည် အသင်ကိုယ်တော်ထက်အလျင် မည်သူကိုမျှ ဖွင့်မပေးရန် အမိန့်ပေးခံထားရသည်ဟု ဖြေကြားမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နဗီတမန်တော်တိုင်းတွင် လက်ခံခြင်းခံရသော တောင်းဆိုတစ်ခုစီရှိသည်ဟု နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားချက်။

باب: قول النبي صلى الله عليه وسلم: "لكل نبي دعوة مستجابة"

(၉၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ နဗီတမန်တော်တိုင်းအတွက် လက်ခံခြင်းခံရမည့် တောင်းဆိုတစ်ခုစီရှိပေသည်။ နဗီတမန်တော်အားလုံးသည် မိမိ၏ တောင်းဆိုအား

٩٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ فَتَعَجَّلْ كُلُّ نَبِيٍّ دَعْوَتَهُ وَإِلَيَّ اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي لَا يُسْرَكَ بِاللَّهِ شَيْئًا.

လောက၌ပင် ဆောလျင်စွာ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ငါကိုယ်တော်ကမူ ငါကိုယ်တော်၏ဒုအာအား ကိယာမသ်နေ၌ ငါကိုယ်တော်၏နောက်လိုက်များအဖို့ အသနားခံပေးရန်အလို့ငှာ သိမ်းဆည်းထားခဲ့သည်။ ငါ၏နောက်လိုက်များမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ယှဉ်တွဲမကိုးကွယ်ဘဲ သေဆုံးသူတိုင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်ဖြင့် ထိုအသနားခံပေးမှုအား ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နောက်လိုက်သားများအတွက် နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)တောင်းဆိုပြုပေးခြင်း။

باب: دعاء النبي صلى الله عليه وسلم لأُمَّته

(၉၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အမရ်ဗင်န်အားဆွ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တမန်တော်အိဗ်ရာဟီးမ်(عليه السلام)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူခဲ့သည်။ ယင်းမှာ အို-ကျွန်တော်မျိုးအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူ

٩٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَلَا قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى فِي إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ (رَبِّ ائْتِنِي أَضْلَلَنَ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي) الْآيَةَ وَقَالَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ (إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) فَرَفَعَ يَدَيْهِ وَقَالَ اللَّهُمَّ أُمَّتِي أُمَّتِي وَبَكَى فَقَالَ اللَّهُ: يَا جِبْرِيلُ

သောအရှင်၊ မုချဧကန် ထိုအရာများသည် များ
 စွာသောလူတို့အား လမ်းလွဲစေခဲ့ပါသည်။
 သို့ပါ၍ အကြင်သူသည် ကျွန်တော်မျိုး
 ၏ နောက်သို့လိုက်ပါက ထိုသူသည် ကျွန်တော်
 မျိုးမှဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အကြင်သူသည်

ادْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ وَرَبِّكَ أَعْلَمُ فَسَلِّهُ مَا يُبْكِيكَ فَأَنَّا هُ
 جَبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَسَأَلَهُ فَأَخْبَرَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَا قَالَ وَهُوَ أَعْلَمُ فَقَالَ تَعَالَى: يَا جَبْرِيلُ
 ادْهَبْ إِلَى مُحَمَّدٍ فَقُلْ إِنَّا سَنَرْضِيكَ فِي أَمْنِكَ وَلَا
 نَسْؤُوكَ.

ကျွန်တော်မျိုးကို ဆန့်ကျင်ပါက အရှင်သည် အလွန်တရာခွင့်လွှတ်တော်မူသော၊ သနားတော်မူသော
 အရှင် ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် တမန်တော်အီစာ(ﷺ)က လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အကယ်၍ ထိုသူတို့အား အရှင်
 မြတ်သည် အပြစ်ပေးအရေးယူပါလျှင် မုချထိုသူတို့သည် အရှင်ကျေးကျွန်များဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုသူ
 တို့အား အရှင်ခွင့်လွှတ်ပါလျှင် မုချအရှင်သည်သာလျှင် အရာရာကို နိုင်နင်းတော်မူသော၊ သဗ္ဗညုတ
 ရွှေဉာဏ်တော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူပေသည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိလက်နှစ်ဖက်အား မြှောက်၍ အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်
 တော်မျိုး၏နောက်လိုက်များအား သနားတော်မူပါ၊ အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်
 များအား သနားတော်မူပါဟု ဆိုကာငိုကြွေးတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်
 အရှင်မြတ်က အို-ဂျိဗ်ရာအီးလ်၊ အသင် မိုဟမ္မဒ်ထံသို့ သွားလော့၊ အသင့်အရှင်သည် ကောင်းစွာ သိ
 တော်မူသည်။ သို့သော် အဘယ်ကြောင့်ငိုနေရသည်ကို မေးမြန်းလော့ဟု အမိန့်တော်ရှိတော်မူမည်။

ထိုအခါ ဂျိဗ်ရာအီးလ်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော်ထံသို့လာ၍ မေးမြန်းရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
 သည် သူ့အား အခြေအနေအားလုံးကို ပြောပြမည်ဖြစ်သည်။ ဂျိဗ်ရာအီးလ်(ﷺ)က အလ္လာဟ်
 အရှင်မြတ်ထံခစား၍ ပြောပြမည်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ထိုအခြေအနေကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သိ
 တော်မူဆုံးဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အို-ဂျိဗ်ရာအီးလ်၊
 အသင် မိုဟမ္မဒ်ထံသို့သွား၍ မုချဧကန် ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်နောက်လိုက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍
 အသင့်အား ကျေနပ်စေတော်မူမည်ဖြစ်ပြီး အသင့်အား စိတ်ထိခိုက်အောင်ပြုတော်မူမည်မဟုတ်ဟု
 ပြောပြပါလေဟု မိန့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

(၉၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗစ်ရ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသို့ဖိုင်းလ်ဗင်န် အမရ်ဒေါင်စီ(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံ လာရောက်၍ အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကိုယ် တော်အနေနှင့် ခိုင်မာသည့်ခံတပ်နှင့် စစ်တပ် ကို အလိုရှိပါသလောဟု မေးလျှောက်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ အမိုက် ခေတ်တွင် ဒေါင်းစံမျိုးနွယ်တို့တွင် ခံတပ်တစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုကမ်းလှမ်းချက်အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အန်စွာရီတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဝေစုသတ်မှတ်ထား သောကြောင့် ငြင်းပယ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မဒီနာမြို့ တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည့်အခါ ကိုယ်တော် ထံသို့ သို့ဖိုင်းလ်ဗင်န်အမရ်(ﷺ)သည်လည်း

٩٧ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ الطُّفَيْلَ بْنَ عَمْرٍو الدَّوْسِيَّ أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ لَكَ فِي حَصْنٍ حَصِينٍ وَمَنْعَةٍ قَالَ حَصْنٌ كَانَ لِدَوْسٍ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَأَبَى ذَلِكَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلَّذِي ذَخَرَ اللَّهُ لِلْإِنصَارِ فَلَمَّا هَاجَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْمَدِينَةِ هَاجَرَ إِلَيْهِ الطُّفَيْلُ بْنُ عَمْرٍو وَهَاجَرَ مَعَهُ رَجُلٌ مِنْ قَوْمِهِ فَاجْتَوَوْا الْمَدِينَةَ فَمَرَضَ فَجَزَعَ فَأَخَذَ مَشَاقِصَ لَهُ فَقَطَعَ بِهَا بَرَاجِمَهُ فَرَأَاهُ الطُّفَيْلُ بْنُ عَمْرٍو فِي مَنَامِهِ فَرَأَاهُ وَهَيْئَتُهُ حَسَنَةً وَرَأَاهُ مُعْطِيًا يَدَيْهِ فَقَالَ لَهُ مَا صَنَعَ بِكَ رَبِّكَ فَقَالَ غَفَرَ لِي بِهَجْرَتِي إِلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ مَا لِي أَرَاكَ مُعْطِيًا يَدَيْكَ قَالَ قِيلَ لِي لَنْ تُصْلِحَ مِنْكَ مَا أَفْسَدْتَ فَقَصَّهَا الطُّفَيْلُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اللَّهُمَّ وَلِيَدَيْهِ فَاغْفِرْ.

ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည်။ ယင်းနှင့်အတူ ယင်း၏မျိုးနွယ်မှ လူတစ်ဦးသည်လည်း ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ သည်။ သို့သော် မဒီနာမြို့သည် သူတို့နှစ်ဦးအတွက် သဟဇာတမဖြစ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ပါလာသူ သည် နာမကျန်းဖြစ်ပြီး ဝေဒနာဒဏ်မခံနိုင်ဖြစ်ကာ အသွားပြား ကြီးပါသော သူများကိုယူကာ မိမိ လက်အဆစ်များကို ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုသူ သေဆုံးပြီးနောက် သို့ဖိုင်းလ်ဗင်န်အမရ်(ﷺ) သည် ထိုသူအား အိပ်မက်၌ မြင်မက်ခဲ့သည်။

ထိုသူအား လှပသောပုံစံဖြင့် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ထိုသူသည် မိမိလက်နှစ်ဖက်အား ဖုံးအုပ် ထားသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက သူ့အား အသင့်အရှင်မြတ်သည် အသင့်ကို မည်သို့ဆက်ဆံပါသနည်းဟုမေးရာ ထိုသူက မိမိတမန်တော်ဆီသို့ ကျွန်ုပ်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ သောကြောင့် ကျွန်ုပ်အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးလိုက်ပါသည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးက အသင့်လက်နှစ်ဖက်အား ဖုံးထားသည့်အခြေအနေမျိုးကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်နေရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟု မေးမြန်းရာ ထိုသူက ဖြေကြားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်အား အသင်ကိုယ်တိုင် ဖျက်

ဆီးလိုက်သည့်အရာကို၊ ငါအရှင်သည် အသင့်ကိုယ်စား ကောင်းအောင်ပြုလုပ်ပေးမည်မဟုတ်ဟု အပြောခံခဲ့ရသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသိုဖိုင်းလ်က ထိုအကြောင်းကို ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ပြောပြ လိုက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အို-အရှင်မြတ်၊ ယင်း၏လက်နှစ်ဖက်ကိုလည်း ခွင့်လွှတ်လိုက် တော်မူပါဟု တောင်းဆိုပြုတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အသင်၏အနီးဆုံးဆွေမျိုးသား
ချင်းများအား သတိပေးနှိုးဆော်ပါ ဟူသည့်
အရှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်။

باب: في قوله عز وجل {وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ}

(၉၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အသင်၏အနီးဆုံးဆွေမျိုးသား ချင်းများကို သတိပေးနှိုးဆော်ပါဟူသည့် ဤအာ ယတ်တော်ကျရောက်လာသည့်အခါ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကိုရိုင်းရှ်တို့အား ဆင့်ခေါ် လေသည်။ ယင်းတို့စုရုံးရောက်ရှိလာကြသည့် အခါ ကိုယ်တော်သည် အားလုံးအား ခြုံငုံ၍ သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးချင်းအမည်ပြော၍ သော်လည်းကောင်း သတိပေးတော်မူခဲ့သည်။

အို-ကအဗ်ဗင်န်လိုအိုက်၏သားစဉ်မြေး ဆက်တို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ်

٩٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ لَمَّا أَنْزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ {وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ} دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فُرَيْسًا فَاجْتَمَعُوا فَعَمَّ وَخَصَّ فَقَالَ يَا بَنِي كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي مُرَّةَ بْنِ كَعْبٍ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ شَمْسٍ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي هَاشِمٍ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ اتَّقُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا فَاطِمَةُ اتَّقِي نَفْسَكَ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنْ لَكُمْ رَحِمًا سَابِلَهَا بَيْلَالُهَا .

တင် ကြလေကုန်။ အို-မွရ်ရဟ်ဗင်န်ကအဗ်၏သားစဉ်မြေးဆက်တို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှ ကယ် တင်ကြလေကုန်။ အို-အဗ်ဒွတ်ရှ်ရှမ်းစ်၏သားမြေးတို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ် တင်ကြလေကုန်။ အို-အဗ်ဒွလ်မုနားဖ်၏ သားမြေးတို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ်တင်ကြ လေကုန်။ အို-ဟာရှင်မ်၏သားမြေးတို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ်တင်ကြလေကုန်။ အို- အဗ် ဒွလ်မွတ်သွလစ်စ်၏သားမြေးတို့၊ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ်တင်ကြလေကုန်။ အို-

ဖာသွေ မဟ်၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ငရဲမီးဘေးမှကယ်တင်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့ဆီသို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဘက်တော်မှ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု တစ်ခုခုလာပါက အသင်တို့ကို ကာကွယ်ရန် ငါကိုယ်တော်သည် မည်သို့မျှ တတ်စွမ်းနိုင်မည်မဟုတ်။ သို့သော် အသင်တို့နှင့် ငါကိုယ်တော်သည် ဆွေမျိုးတော်စပ်နေသောကြောင့် ယင်းတော်စပ်မှုကို မပြတ်သွားစေရန် အဆက်ထားတော်မူမည်။

အခန်း။။ အဗူသွာလစ်အား နဗီတမန်
တော်မြတ်(ﷺ)အကျိုးပြုခဲ့သောအရာ။

باب: ما نفع النبي صلى الله عليه وآله وسلم
أبا طالب

(၉၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမွှေးစ်ဗင်န်အဗ်ဒွလ်
မွတ်သွလစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးက- အို-ရဗူလ်တမန်တော်၊ ကိုယ်တော်
သည် အဗူသွာလစ်အား အကျိုးတစ်စုံတရာ ဖြစ်

٩٩ - عَنْ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنَّهُ قَالَ يَا رَسُولَ
اللَّهِ هَلْ نَفَعْتَ أَبَا طَالِبٍ بِشَيْءٍ فَإِنَّهُ كَانَ يَحْوَطُكَ
وَيَغْضَبُ لَكَ قَالَ نَعَمْ هُوَ فِي ضَحَضَاحٍ مِنْ نَارٍ وَلَوْ لَا
أَنَا لَكَانَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ.

စေခဲ့ပါသလော။ သူသည် ကိုယ်တော်အား အကာအကွယ် ပေးခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်အဖို့ သူစိတ်ဆိုး
ခဲ့ရပါသည်ဟုမေးရာ ကိုယ်တော်က ဟုတ်ပါသည်။ သူ့အား အကျိုးသက်ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ သူ
သည် ခြေမျက်စိအထိသာရှိသည့် ငရဲမီးတွင် ရှိနေမည်။ အကယ်၍ ငါကိုယ်တော်မရှိခဲ့ပါမူ သူသည်
မုချ ငရဲဘုံ၏ အောက်ဆုံးတွင် ရှိမည်ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

(၁၀၀) ဆွဟာဗ်ဟ်ကြီးအိမ်နုအဗွါးစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ ငရဲသားတို့တွင် အပေါ့ပါးဆုံးပြစ်ဒဏ် ခံရမည့်သူမှာ အဗူသွာလစ်စ်ဖြစ်သည်။ သူသည်

၁၀၀ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَهْوَنُ أَهْلِ النَّارِ عَذَابًا أَبُو طَالِبٍ وَهُوَ مُنْتَعِلٌ بِنَعْلَيْنِ يَغْلِي مِنْهُمَا دِمَاعُهُ.

ဖိနပ်တစ်ရံအား စီးရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းဖိနပ်စီးထားခြင်းကြောင့် သူ၏ဦးခေါင်းသည် ပွက်ပွက်ဆူနေ မည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းမခံရဘဲ
ငါ့ကိုယ်တော်၏ နောက်လိုက်(၇)သောင်း
သည် သုခဘုံသို့ဝင်ရောက်ကြရမည်ဟု
နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်ကြားချက်။

باب: قول النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يدخل الجنة من أمتي سَبْعُونَ أَلْفًا بِغَيْرِ حِسَابٍ

(၁၀၁) ဟိုဆွိုင်းနီဗင်နီအဗ်ဒွရ်ရဟ်မာန်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် စအီးဒ်ဗင်နီဂျီ ဘိုင်းရ်(ﷺ)ထံ ရှိနေခိုက် ၎င်းက အသင်တို့ထဲမှ မည်သူသည် ပြီးခဲ့သောညက ကြွေခဲ့သောကြယ် အား မြင်တွေ့ခဲ့ပါသနည်းဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က မြင်တွေ့ခဲ့ရကြောင်း ဖြေခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က မုချဇကန် ကျွန်ုပ်သည် ဆွလာတ်ထဲ၌ ရှိမနေခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ်သည် ကင်းအကိုက်ခံခဲ့ရ သည်။ ဆွဟာဗ်ဟ်ကြီးက ထိုအချိန် သင်သည် မည်သည့်လုပ်ရပ်အား ပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်းဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က မန်းမှုတ်လိုက်ပါသည်ဟု ဖြေ သည်။ ဆွဟာဗ်ဟ်ကြီးက ထိုသို့လုပ်ရန် အသင့် အား မည်သည့်အရာသည် စေ့ဆော်ခဲ့ပါသနည်း ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ရှအ်ဘီ(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့

၁၀၁ - عَنْ حُصَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ كُنْتُ عِنْدَ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ فَقَالَ أَيْكُمْ رَأَى الْكَوْكَبَ الَّذِي انْقَضَ الْبَارِحَةَ قُلْتُ أَنَا ثُمَّ قُلْتُ أَمَا إِنِّي لَمْ أَكُنْ فِي صَلَاةٍ وَلَكِنِّي لِدَعْتُ قَالَ فَمَاذَا صَنَعْتَ قُلْتُ اسْتَرْقَيْتُ قَالَ فَمَا حَمَلَكَ عَلَى ذَلِكَ قُلْتُ حَدِيثُ حَدَّثَنَا الشَّعْبِيُّ قَالَ وَمَا حَدَّثَكُمْ الشَّعْبِيُّ قُلْتُ حَدَّثَنَا عَنْ بُرَيْدَةَ بْنِ حُصَيْنٍ الْأَسْلَمِيِّ أَنَّهُ قَالَ لَا رُقِيَّةَ إِلَّا مِنْ عَيْنٍ أَوْ حُمَةٍ فَقَالَ قَدْ أَحْسَنَ مَنْ انْتَهَى إِلَى مَا سَمِعَ وَلَكِنْ حَدَّثَنَا ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ غُرِضَتْ عَلَيَّ الْأُمَمُ فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ وَمَعَهُ الرَّهْطُ وَالنَّبِيُّ وَمَعَهُ الرَّجُلُ وَالرُّجُلَانِ وَالنَّبِيُّ لَيْسَ مَعَهُ أَحَدٌ إِذْ رُفِعَ لِي سَوَادٌ عَظِيمٌ فَظَنَنْتُ أَنَّهُمْ أُمَّتِي فَقِيلَ لِي هَذَا مُوسَى وَقَوْمُهُ وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْأَفُقِ فَظَنْتُ فَإِذَا سَوَادٌ عَظِيمٌ فَقِيلَ لِي انْظُرْ إِلَى الْأَفُقِ الْآخَرَ فَظَنْتُ فَإِذَا سَوَادٌ عَظِيمٌ

အား ပြောပြခဲ့သည့် ဆင့်ပြန်ချက်ကြောင့်ဟု ပြောပေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမှ ရှအ်ဘီ(ﷺ)သည် သင်တို့အား မည်သည့် ဟဒီးဆ်ကို ပြောပြခဲ့ပါသနည်းဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဘိုရိုင်ဒဟ်ဗင်န်ဟို ဆွိုင်းဗ် အက်စ်လမီ(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ မန်းမှုတ်ခြင်းသည် နဇရီထိမှု၊ အဆိပ်ထိမှု အတွက်သာ အကျိုးရှိစေသည်။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ ကြားခဲ့ရသောစကားနှင့်အညီ ကျင့်ကြံသူသည် ကောင်းမှုပြုလိုက်ပေပြီ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့အား အိမ်နုအဗ္ဗါးစ်(ﷺ)က တမန်တော်မြတ်

قَالَ لِي هَذِهِ أُمَّتُكَ وَمَعَهُمْ سَبْعُونَ أَلْفًا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ وَلَا عَذَابٍ ثُمَّ نَهَضَ فَدَخَلَ مَنْزِلَهُ فَخَاصَ النَّاسَ فِي أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ وَلَا عَذَابٍ فَقَالَ بَعْضُهُمْ فَلَعَلَّهُمُ الَّذِينَ صَحَبُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَالَ بَعْضُهُمْ فَلَعَلَّهُمُ الَّذِينَ وَلَّوْا فِي الْإِسْلَامِ وَلَمْ يُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَذَكَرُوا أَشْيَاءَ فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ مَا الَّذِي تَخُوضُونَ فِيهِ فَأَخْبَرُوهُ فَقَالَ هُمُ الَّذِينَ لَا يَرْفُقُونَ وَلَا يَسْتَرْفِقُونَ وَلَا يَنْطِيطِرُونَ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ فَقَامَ عُكَّاشَةُ بْنُ مُحْصَنٍ فَقَالَ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ لِي مِنْهُمْ فَقَالَ أَنْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ قَامَ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ لِي مِنْهُمْ فَقَالَ سَبَقَكَ بِهَا عُكَّاشَةُ.

(ﷺ)မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ၏။ ငါကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်တွင် ရှေးကလူမျိုးစုတို့အား ပြသခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သို့ရှိရာ ငါကိုယ်တော်သည် နဗီတမန်တော်တစ်ပါးအား ယင်းနှင့်အတူ အုပ်စုငယ်တစ်ခုရှိနေသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီး အခြားနဗီတမန်တော်တစ်ပါးအား ယင်းနှင့်အတူ လူတစ်ယောက် နှစ်ယောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုအတိုင်းပင် အခြားနဗီတမန်တော်တစ်ပါးသည်လည်း ယင်းနှင့်အတူ နောက်လိုက် တစ်ဦးမျှမပါဘဲ ရှိနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ရုတ်တရက် ငါကိုယ်တော်၏ရှေ့တွင် လူစုကြီးတစ်စုပေါ် ထွက်လာရာ ငါကိုယ်တော်က ထိုသူတို့သည် ငါကိုယ်တော်၏ နောက်လိုက်များဖြစ်မည်ဟု ထင်မိခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဤသည် မူစာ(ﷻ)နှင့် ယင်း၏နောက်လိုက်များဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် အသင် မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းဘက်သို့ကြည့်လိုက်ပါဟု ငါကိုယ်တော်ကို ပြောခြင်းခံရသည်။

ထို့ကြောင့် ငါကိုယ်တော်လည်း ကြည့်လိုက်ရာ ရုတ်တရက် အုပ်စုကြီးအား တွေ့လိုက်ရသည်။ တစ်ဖန် အခြားမိုးကုတ်စက်ဝိုင်းဘက်သို့လည်း ကြည့်လိုက်ပါဟု ပြောခြင်းခံရ၍ ငါကိုယ်တော် ကြည့်လိုက်ရာ ရုတ်တရက် လူအုပ်ကြီးအား တွေ့လိုက်ရသည်။ ထို့နောက် ဤသူတို့သည် သင့်နောက်လိုက်များဖြစ်ကြသည်ဟု ငါကိုယ်တော်ကို ပြောပြကြသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ မည်သည့်စာရင်းစစ်ဆေးမှု၊ မည်သည့်အပြစ်ပေးမှုမှမခံရဘဲ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည့် လူ(၇)သောင်းရှိနေပေ

သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်သည် ထကာ မိမိအိမ်တော်တွင်းသို့ ကြွမြန်းသွားတော်မူသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် ထိုစာရင်းစစ်ဆေးခံရခြင်းမရှိ၊ အပြစ်ခံရခြင်းမရှိဘဲ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည့်သူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချင်းချင်းပြောဆိုကြတော့သည်။ အချို့က ထိုသူတို့သည် ရုစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူရှိခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်ဟုဆိုကြသည်။ အချို့က ထိုသူတို့သည် အစ္စလာမ်သာသနာဝင်အဖြစ် မွေးဖွားလာပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တုဖက်ကိုးကွယ်မှု မပြုခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထို့ပြင် အမျိုးမျိုးပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထွက်လာတော်မူပြီး မည်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြပါသနည်းဟု မေးတော်မူရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အကြောင်းအရင်းကို ပြောပြလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်က ထိုသူတို့မှာ မန်းမှုတ်မှုမပြုကြသူများ၊ မန်းမှုတ်မခိုင်းကြသူများ၊ နိမိတ်ဆိုးမကောက်ကြသူများ၊ မိမိတို့၏အရှင်မြတ်အပေါ်သာ အားထားကြသူများဖြစ်ကြသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ အွတ်ကာရှားဟ်ဗင်န်မိဟ်စွမ်းန်(رضي الله عنه)က ထရပ်ကာ ယင်းသူများတွင် ပါဝင်စေရန် ကျွန်တော်မျိုးအတွက် တောင်းဆိုပြုပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)က သင်သည် ထိုသူများမှဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သည်။ ထို့နောက် အခြားသူတစ်ဦးသည်လည်း ထရပ်၍ ထိုသူများတွင် ပါဝင်သွားစေရန် ကျွန်တော်မျိုးအတွက်လည်း တောင်းဆိုပြုပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်က ထိုကိစ္စတွင် အွတ်ကာရှားဟ်သည် သင့်ထက်အလျင်ဦးသွားလေပြီဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ သုခဘုံသားများ၏ ထက်ဝက်
သည် အသင်တို့ဖြစ်ရန် ငါကိုယ်တော် မုချ
မျှော်လင့်မိပါသည်ဟု နဗီတမန်တော်မြတ်
(ﷺ)၏မိန့်ကြားချက်။

باب : قول النبي صلى الله عليه وسلم "إني لأرجو
أن تكونوا نصف أهل الجنة"

(၁၀၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဓိဒ္ဓလ္လာဟ်ဗင်န်မက်စ် အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ လူ အယောက်လေးဆယ်ခန့်မျှသည် ရွက်ဖျင်တဲ တစ်ခုတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ ကြစဉ် ကိုယ်တော်က သုခဘုံသားတို့၏ လေးပုံ တစ်ပုံသည် အသင်တို့ဖြစ်မည်ဆိုပါက ကျေနပ် ကြမည်လောဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်တို့က ဟုတ်ကဲ့ (ကျေနပ်ပါသည်)ဟု ဖြေခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်က သုခဘုံသားတို့၏ သုံးပုံ တစ်ပုံ သည် သင်တို့ဖြစ်ကြရန် ဆန္ဒရှိပါသလားဟုမေး

၁၀၂ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي ثُبَّةٍ نَحْوًا مِنْ أَرْبَعِينَ رَجُلًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا رُبْعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ قَالَ قُلْنَا نَعَمْ فَقَالَ أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَقُلْنَا نَعَمْ فَقَالَ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ تَكُونُوا نِصْفَ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَذَلِكَ أَنَّ الْجَنَّةَ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ وَمَا أَنْتُمْ فِي أَهْلِ الشِّرْكَ إِلَّا كَالشَّعْرَةِ الْبَيْضَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الْأَسْوَدِ أَوْ كَالشَّعْرَةِ السَّوْدَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الْأَحْمَرِ.

ရာ ကျွန်ုပ်တို့က ဟုတ်ကဲ့(ကျေနပ်ကြပါသည်)ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ကြသည်။

ထိုအခါ ကိုယ်တော်က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော် အသက်အား လက်ဝယ်စိုးပိုင် တော်မူသောအရှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ သုခဘုံသားတို့၏ထက်ဝက်သည် အသင်တို့ဖြစ်ရန် ငါကိုယ်တော် မုချမျှော်လင့်တော်မူသည်။ အကြောင်းမှာ သုခဘုံသို့ မွတ်စလင်မ်များသာလျှင် ဝင်ရောက်ရမည့် အတွက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မွတ်ရှ်ရစ်က်တို့ကြားဝယ် အသင်တို့သည် နွားထီးနက်၏ သား ရေပေါ်တွင်ရှိသော အဖြူရောင်အမွေးလေးတစ်မွေးခန့်မျှသာ ရှိပေသည်။ (သို့မဟုတ်) နွားထီးနီ၏ သားရေပေါ်တွင်ရှိသော အမွေးနက်လေးတစ်မွေးခန့်မျှသာ ရှိပေသည်။

အခန်း။။ လူတစ်ထောင်တွင် (၉၉၉)
ယောက်အား ငရဲဘုံသို့ပို့ရန် အသင် ထုတ်
ပါဟု အာဒမ်(ﷺ)အား မြင့်မြတ်တော်မူ
သော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိန့်ကြားတော်
မူခြင်း။

باب: في قوله عَزَّ وَجَلَّ لَا أَم: أَخْرَجُ بَعْثَ النَّارِ مِنْ
كُلِّ أَلْفٍ تِسْعَمِائَةٍ وَتِسْعَةٍ وَتِسْعِينَ

(၁၀၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအီးဒ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူခဲ့ သည်။ မြင့်မြတ်တော်မူသောအလ္လာဟ် အရှင် မြတ်က အို-အာဒမ်ဟု ခေါ်လိုက်ရာ ၎င်းက ကျွန်တော်မျိုး အသင့်ရှိနေပါသည်။ အရှင် မြတ်၏အမိန့်ကို နာခံရန်အသင့်ရှိနေပါသည်။ ကောင်းခြင်းဟူသမျှသည် အရှင်လက်တော်တွင် ရှိနေပါသည်ဟု ပြောကြားလျှောက်ထားမည် ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ သည်။ အရှင်မြတ်က ငရဲဘုံသို့ ပို့ဆောင်ရမည့် သူတို့အား အသင်ထုတ်ပါလေဟု အမိန့်ရှိရာ အာဒမ်(ﷺ)က မည်သို့သောအုပ်စု ဖြစ်ပါ သနည်းဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်သည်။ အရှင် မြတ်က လူတစ်ထောင်တွင် (၉၉၉)ယောက် ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူမည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။

١٠٣ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا آدَمُ قِفْهُ لَتَبَيْتِكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ فِي يَدَيْكَ قَالَ يَقُولُ أَخْرَجَ بَعَثَ النَّارَ قَالَ وَمَا بَعَثَ النَّارَ قَالَ مِنْ كُلِّ آلِفٍ تِسْعِمَائَةٍ وَتِسْعَةٍ وَتِسْعِينَ قَالَ فَذَلِكَ حِينَ يَشِيْبُ الصَّغِيرُ وَيَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ قَالَ فَاسْتَدَّ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنَّا ذَلِكَ الرَّجُلُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَبْشِرُوا فَإِنَّ مِنْ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ آلِفًا وَمِثْلَكُمْ رَجُلٌ قَالَ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ إِنِّي لأَطْمَعُ أَنْ تَكُونُوا رُبْعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَحَمَدْنَا اللَّهَ تَعَالَى وَكَبَّرْنَا ثُمَّ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنِّي لأَطْمَعُ أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَحَمَدْنَا اللَّهَ وَكَبَّرْنَا ثُمَّ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنِّي لأَطْمَعُ أَنْ تَكُونُوا شَطْرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِنَّ مِثْلَكُمْ فِي الْأَمَمِ كَمِثْلِ الشَّعْرَةِ الْبَيْضَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الْأَسْوَدِ أَوْ كَالرَّقَمَةِ فِي ذِرَاعِ الْحِمَارِ.

ထိုအချိန်တွင် ငယ်ရွယ်သူက အိုသွားလိမ့်မည်။ ကိုယ် ဝန်သည်က ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျသွားလိမ့်မည်။ အသင်သည် လူတို့အား မူးဝေနေကြသူများ အဖြစ် မြင် တွေ့နေရမည်ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့သည် မမူးကြပေ။ သို့သော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အပြစ်ပေးမှုသည် အလွန်ပြင်းထန်လှပေသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုစကားကြောင့် ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးများသည် သောကဖြစ်ကာ အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ထဲမှ မည်သူသည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါမည်နည်းဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်က သတင်းကောင်း ယူကြလော့။

မုချဇကန် ယာဂျတ်မာဂျတ်အုပ်စုမှ တစ်ထောင်နှင့် သင်တို့ထဲမှ တစ်ယောက်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါ့အသက်အား လက်ဝယ် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရှင်မြတ်၏ကစမ်း သုခဘုံသားတို့၏ လေးပုံတစ်ပုံသည် အသင်တို့ ဖြစ်ရန် ငါ

ကိုယ်တော် မုချဆန္ဒထားရှိတော်မူသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းကြ၍ သက္ကဗ္ဗဗျူဟာတော်ကို လေ့လာသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဆက်လက်ပြီး မိန့်တော်မူသည်။ သုခဘုံသားတို့၏သုံးပုံတစ်ပုံသည် သင်တို့ဖြစ်ရန် ငါကိုယ်တော်သည် မုချဆန္ဒထားရှိတော်မူသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် သဟ်မီးဒ်နှင့် သက္ကဗ္ဗဗျူဟာတော်ကို လိုက်ကြသည်။ ဆက်လက်ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)က ငါ့အသက်အား လက်ဝယ်စိုးပိုင်တော်မူသောအရှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ သုခဘုံသားတစ်ဝက်သည် အသင်တို့ဖြစ်ရန် ငါကိုယ်တော်သည် မုချဆန္ဒထားရှိတော်မူသည်။ မုချဧကန် ရှေးယခင်က အစ္စမ္မသ်သားများ ကြားဝယ် သင်တို့၏ပမာသည် နွားထီးနက်သားရေတွင်ရှိသော အမွေးဖြူကလေး အလား(သို့မဟုတ်) မြည်း၏တံတောင်တွင်ရှိသော အစက်အပျောက်လေးအလားဖြစ်သည်။

၂။ ဝိဇ္ဇာကိုယ်လက်သန့်စင်မှု ကဏ္ဍ

(၂) كِتَابُ الْوُضُوءِ

အခန်း။။ ဝိဇ္ဇာကိုယ်လက်သန့်စင်မှု မပါသော
ဆွလာတ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လက်ခံ
တော်မူမည် မဟုတ်။

باب : لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ بَغَيْرِ طَهُورٍ

(၁၀၄) မွတ်စွ်အိဗ်ဗင်နစ်အက်ဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်ဗင်နစ်
အုမရ်(رضي الله عنه)သည် အိဗ်နုအာမိရ်(رضي الله عنه)မကျန်းမမာ
ဖြစ်နေသဖြင့် ကျန်းမာရေး အခြေအနေမေးရန်
လာရောက်ခဲ့သည်။ အိဗ်နုအာမိရ်(رضي الله عنه)က အို-
အိဗ်နုအုမရ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ထံတော်တွင် တောင်းဆုမပြုပေးဘဲနေ

١٠٤ - عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ دَخَلَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ
عُمَرَ عَلَى ابْنِ عَامِرٍ يَعُودُهُ وَهُوَ مَرِيضٌ فَقَالَ أَلَا
تَدْعُو اللَّهَ لِي يَا ابْنَ عُمَرَ قَالَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ "لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ بَغَيْرِ
طَهُورٍ وَلَا صَدَقَةَ مِنْ غُلُولٍ". وَكُنْتُ عَلَى الْبَصْرَةِ .

တော့မှာလားဟု မေးရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအုမရ်က မုချကန် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းမှုမပါသော ဆွလာတ်ကို
လက်ခံတော်မူမည်မဟုတ်။ စစ်သုံ့ပန်းပစ္စည်းများမှ မခွဲမီအလျင် ခိုးယူထားသော ပစ္စည်းဖြင့် ပြုလုပ်
သော အလှူဒါနကို လက်ခံတော်မူလိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့နောက် သင်သည် ဗဆွ်ရာဟ်အား အုပ်ချုပ်ခဲ့
သူဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အိပ်ရာမှနိုးထသောအခါ ရေခွက်
ထဲသို့ လက်မနှိုက်မီ လက်ဆေးရခြင်း။

باب : غَسَلَ الْيَدَ عِنْدَ الْقِيَامِ مِنَ النَّوْمِ
قَبْلَ إِدْخَالِهَا فِي الْإِنَاءِ

(၁၀၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်

١٠٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ
فَلَا يَغْمِسُ يَدَهُ فِي الْإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا ثَلَاثًا فَإِنَّهُ لَا
يَذْرِي أُيُنَ بَأْتَتْ يَدُهُ.

ယောက်သည် အိပ်ရာမှ နိုးထလာသောအခါ မိမိလက်အား သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆေးကြောပြီးမှသာ ရေခွက်ထဲသို့ လက်ထည့်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မုချဇကန် ထိုသူ၏လက်သည် အိပ်ပျော်နေစဉ် အချိန်၌ မည်သည့်နေရာတွင် ရှိနေခဲ့သည်ကို မသိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ လမ်းပေါ်နှင့် အရိပ်တွင် အပေါ့
အလေးစွန့်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားခြင်း။

باب: النهي عن التخلي في الطريق والظلال

(၁၀၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ကျိန်စာသင့်စေသောအရာ နှစ်ခုမှ ရှောင်ကြလော့။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အို-

١٠٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اتَّقُوا اللَّعَانَيْنِ قَالُوا وَمَا اللَّعَانَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الَّذِي يَتَخَلَّى فِي طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ فِي ظِلِّهِمْ.

ရုစူလ်တမန်တော်၊ ထိုကျိန်စာသင့်စေသောအရာနှစ်ခုမှာ မည်သို့သောအရာများ ဖြစ်ကြပါသနည်းဟု လျှောက်ထားကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က လူတို့သွားလာသောလမ်းနှင့် နားခိုရာ အရိပ်တို့တွင် အပေါ့အလေးစွန့်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အပေါ့အလေးသွားရန် အကာ
အကွယ်ယူရမည့်အရာ။

باب: ما يستتر به لقضاء الحاجة

(၁၀၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နဂျအ်ဖရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ရက်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား မိမိ၏ အစီးအနင်းနောက်၌ တင်ခေါ်တော်မူခဲ့ပြီး တီးတိုးစွာ စကားတစ်ခွန်း မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ ယင်းအား ကျွန်ုပ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ

١٠٧ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ أَرَدَفَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ خَلْفَهُ فَأَسَرَ إِلَيَّ حَدِيثًا لَا أُحَدِّثُ بِهِ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ وَكَانَ أَحَبَّ مَا اسْتَتَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِحَاجَتِهِ هَذَفَ أَوْ حَاشَسُ نَحْلٍ قَالَ ابْنُ أَسْمَاءَ فِي حَدِيثِهِ يَعْنِي حَاطِطُ نَحْلٍ.

မပြောပြပေ။ ထို့နောက် အပေါ့အလေးသွားရန် အကာအကွယ်ယူရသည့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အနှစ်

သက်ဆုံးမှာ တောင်ကုန်း(သို့မဟုတ်) စွန်ပလွံပင်များ စုပြုံနေသောနေရာ ဖြစ်သည်။ ဤဆင့်ပြန်ချက်၌ အိမ်နအက်စ်မားအ်က ပြောပြခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ စွန်ပလွံခြံ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အိမ်သာဝင်သောအခါ မည်သည့်
အရာကို ဆိုရမည်နည်း။

باب: ماذا يقول إذا دخل الخلاء

(၁၀၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့် ၁၀၈ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْخِلَاءَ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ .
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိမ် သာသို့ဝင်သည့်အခါ-

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်။ မုချဧကန် ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ရှိင်န်တွာန်အထီး၊ အမတို့မှ ခိုလှုံပါ၏ဟု တောင်းဆိုတော်မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ အပေါ့အလေးစွန့်ရာ၌ ကိပ်လာ
ဘက်သို့ မျက်နှာမမူလေနှင့်။

باب: لا تستقبل القبلة بغائط ولا بول

(၁၀၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအိုက်ယူးဘ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့် ၁၀၉ - عَنْ أَبِي أَيُّوبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا أَتَيْتُمُ الْغَائِطَ فَلَا تَسْتَقْبِلُوا الْقِبْلَةَ وَلَا تَسْتَدْبِرُوهَا بِيُولٍ وَلَا غَائِطٍ وَلَكِنْ شَرُّقُوا أَوْ غَرُّبُوا. قَالَ أَبُو أَيُّوبٍ: فَقَدِمْنَا الشَّامَ فَوَجَدْنَا مَرَّاحِيضَ قَدْ بُنِيَتْ قَبْلَ الْقِبْلَةِ فَتَنَحَّرَفُ عَنْهَا وَتَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.
တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် အပေါ့အလေး စွန့်ရန်လာပါက ကိပ်လာဘက်သို့ မျက်နှာမူခြင်း၊ ကျောပေးခြင်း မပြုကြလေနှင့်။ သို့သော်

အရှေ့ဖက်(သို့မဟုတ်)အနောက်ဖက်သို့ လှည့်၍ပြုကြပါလေ။ အဗူအိုက်ယူးဘ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆီးရီးယားသို့ရောက်လာသည့်အခါ အိမ်သာများသည် ကိပ်လာဘက်သို့ မျက်နှာလှည့်၍ ဆောက်ထားကြသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသုံးပြုချိန်တွင် ကိပ်လာဘက်မှ မျက်နှာလှည့်ထား၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တောင်းခံလျက်ရှိခဲ့ကြသည်။

အခန်း။ ။ အဆောက်အဦများအတွင်း၌
ယင်းကိစ္စအား ပြုခွင့်ပေးထားခြင်း။

باب: الرخصة في ذلك بالابنية

(၁၁၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဝါစစ်အ်ဗင်န်ဟဗ္ဗားန်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဗလီထဲတွင် ကျွန်ုပ်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည့်အချိန်က အဗ်ဒု
လ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(ﷺ)သည် ကိမ်လာဘက်သို့
ကျောမီ၍ ထိုင်နေခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီး
နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဘေးသို့လှည့်ကာ ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီး ဘက်သို့ ကိုယ်တစ်ခြမ်း လှည့်လိုက်

၁၁၀ - عَنْ وَاسِعِ بْنِ حَبَّانٍ قَالَ كُنْتُ أَصَلِّي فِي
الْمَسْجِدِ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ مُسْنِدٌ ظَهْرَهُ إِلَى الْقِبْلَةِ فَلَمَّا
قَضَيْتُ صَلَاتِي انْصَرَفْتُ إِلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ
يَقُولُ أَنَا إِذَا قَعَدْتُ لِلْحَاجَةِ فَلَا تَقْعُدُ مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ
وَلَا بَيْنَ الْمَقْدِسِ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَلَقَدْ رَقِيتُ عَلَى ظَهْرِ
بَيْتٍ فَرَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَاعِدًا
عَلَى لِبْنَيْنِ مُسْتَقْبِلًا بَيْتَ الْمَقْدِسِ لِحَاجَتِهِ.

သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က အသင်အပေါ်အလေးသွားရန် ထိုင်လျှင် ကိမ်လာ
ဘက်နှင့် ဗိုင်သွလ်မိုကဒ်ဒက်စ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ မထိုင်လေနှင့်ဟု လူတို့က ပြောနေကြကြောင်း
ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်အမိုးတစ်ခုပေါ်သို့
တက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အုတ်စိမ်းနှစ်လုံးပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး ဗိုင်သွလ်မိုကဒ်
ဒက်စ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် အပေါ်အလေးသွားနေသည်ကို ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။

အခန်း။ ။ ရေထဲသို့ အပေါ်စွန့်၍ ထိုရေဖြင့်
ရေချိုးခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي أن يبال في الماء ثم يغتسل منه

(၁၁၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ) က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူခဲ့သည်။

၁၁၁ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَبُولُنْ أَحَدُكُمْ فِي الْمَاءِ
الدَّائِمُ ثُمَّ يَغْتَسِلُ مِنْهُ.

အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် စီးဆင်းခြင်းမရှိသောရေ၌ အပေါ်စွန့်လေနှင့်။ ထို့
နောက် (ထိုသို့ပြု၍) ယင်းရေဖြင့် ရေချိုးခြင်းမပြုလေနှင့်။

(၁၁၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဟူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ စီးဆင်းခြင်းမရှိဘဲ၊ တည်ငြိမ်

၁၁၁ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَبُلْ فِي الْمَاءِ الدَّائِمَ الَّذِي لَا يَجْرِي ثُمَّ تَغْتَسِلُ مِنْهُ.

နေသောရေတွင် အပေါ့မစွန့်လေနှင့်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ထိုရေဖြင့် ရေချိုးမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကျင်ငယ်မှရှောင်ကြဉ်ခြင်းနှင့်
အကာအကွယ်ယူခြင်း။

باب: في الاستبراء والاستتار من البول

(၁၁၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗါစ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကဗရ်တွင်းနှစ်ခုမှ ဖြတ်သန်းသွားသောအခါ မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူနှစ်ဦးသည် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံနေရသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ကြီးမားသောကိစ္စရပ်၌ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရသည် မဟုတ်ပေ။ သူတို့နှစ်ဦးမှတစ်ဦးသည် ကုန်း

၁၁၂ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى قَبْرَيْنِ فَقَالَ أَمَا إِنَّهُمَا لِيُعَذَّبَانِ وَمَا يُعَذَّبَانِ فِي كَبِيرٍ أَمَا أَحَدُهُمَا فَكَانَ يَمْتَشِي بِالنَّمِيمَةِ وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنْ بَوْلِهِ قَالَ فَذَعَا بِعَسِيبٍ رَطَبٍ فَشَفَّاهُ بَائِثَيْنِ ثُمَّ غَرَسَ عَلَى هَذَا وَاحِدًا وَعَلَى هَذَا وَاحِدًا ثُمَّ قَالَ لَعَلَّهُ أَنْ يُخْفُفَ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَبْيَسَا.

ချောကုန်းတိုက်ပြုလုပ်ပြီး၊ အခြားတစ်ဦးသည် ကျင်ငယ်(ထိပေးခြင်း)ကို ဂရုမမူဘဲနေ၏။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် စွန်ပလွံကိုင်းအစို တစ်ကိုင်းကို တောင်းလိုက်ပြီး နှစ်ခြမ်းခွဲခြမ်းလိုက်ကာ ဤကဗရ်ပေါ်တွင်တစ်ခု၊ နောက်ကဗရ်တစ်ခုပေါ်တွင်တစ်ခု စိုက်ပေးပြီး နောက် မိန့်တော်မူသည်။ ယင်းစွန်ပလွံပင်နှစ်ပင် မခြောက်သရွေ့ ၎င်းတို့နှစ်ဦးပေါ်တွင် ပြစ်ဒဏ်လျော့ပေါ့ပေးခြင်း ခံရနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။

အခန်း။။ ညာဖက်လက်နှင့် အိတ်စံသင်္က
ဂျာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ပြုလုပ်ခြင်းမှ
တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن الاستنجاء باليمين

(၁၁၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗူ
ကသာဒဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲ
မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဆီးသွားစဉ် မိမိ၏

၁၁၃ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يُمَسِّكَنَّ أَحَدُكُمْ
تَكَرُّهَ بِيَمِينِهِ وَهُوَ يَقُولُ وَلَا يَتَمَسَّحُ مِنَ الْخَلَاءِ بِيَمِينِهِ
وَلَا يَنْتَقِسُ فِي الْإِنَاءِ.

အရှက်အင်္ဂါကို ညာဖက်လက်နှင့် မကိုင်လေနှင့်။ အပေါ့အလေးသွားပြီးနောက် ညာဖက်လက်နှင့်
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုမပြုလုပ်လေနှင့်။ (ရေသောက်နေစဉ်) ခွက်ထဲ၌ အသက်ရှူသွင်း ရှူထုတ်မလုပ်
လေနှင့်။

အခန်း။။အပေါ့အလေးသွားသည့်အခါ
ရေနှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုပြုလုပ်ခြင်း။

باب: الاستنجاء بالماء من التبرز

(၁၁၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနုတ်စ်ဗင်န်မာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် ဥယျာဉ်တစ်ခုအတွင်းသို့ဝင် ရောက်ခဲ့
သည်။ ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် မိမိနှင့်အတူ
အိုးတစ်လုံးကို ယူဆောင်၍ ကိုယ်တော်၏

၁၁၄ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ حَائِطًا وَتَبِعَهُ
غُلَامٌ مَعَهُ مِضَاءٌ هُوَ أَصْغَرُنَا فَوَضَعَهَا عِنْدَ سِدْرَةٍ
فَقَضَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَاجَتَهُ فَخَرَجَ
عَلَيْنَا وَقَدْ اسْتَنْجَى بِالْمَاءِ.

နောက်သို့ လိုက်ခဲ့၏။ ထိုကလေးသည် ကျွန်တော်တို့ထဲတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ သူသည် အိုးကို
ဇီးပင်အနား၌ ထားပေးလိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကိစ္စပြီးဆုံးလေသော် ရေနှင့် သန့်
ရှင်းစင်ကြယ်မှုပြုလုပ်ကာ ကျွန်တော်တို့ထံ ကြွမြန်းလာခဲ့သည်။

အခန်း။။ မြေစိုင်းခဲကို မကဏန်း အရေ
အတွက် အသုံးပြုခြင်း။

باب: الاستجمار وتر

(၁၁၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဟူဟိုရိုင်းရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မြေစိုင်ခဲအသုံးပြုသော် မဂဏန်း

၁၁၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا اسْتَجْمَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْتَجْمِرْ وَثَرًا وَإِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَجْعَلْ فِي أَثْفِ مَاءٍ ثُمَّ لِيَسْتَنْتِرْ.

အရေအတွက်နှင့် အသုံးပြုပါ။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သော် နှာခေါင်းထဲသို့ ရေထည့်သွင်းပြီးသန့်စင်မှု ပြုလုပ်ပါ။

အခန်း။။ သန့်စင်မှု ပြုရာတွင် ကျောက်ခဲများ အသုံးပြုစေခြင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်မစင်နှင့် အရိုးများဖြင့် သန့်စင်မှုမပြုရန် တားမြစ်ခြင်း။

باب: الاستجمار بالأحجار والمنع من الروث والعظم

(၁၁၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစလ်မာန်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အမှန်မုချ အသင်တို့၏ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အသင်တို့အား အပေါ့အလေးစွန့်သည့် ကိစ္စအထိပင် အရာရာကို သင်ပေးခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုလေရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီး

၁၁၆ - عَنْ سَلْمَانَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قِيلَ لَهُ قَدْ عَلَّمَكُمْ نَبِيُّكُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْخِرَاءَةَ قَالَ فَقَالَ أَجَلُ نَهَانَا أَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ بِغَائِطٍ أَوْ بَوْلٍ وَأَنْ نَسْتَنْجِيَ بِالْيَمِينِ وَأَنْ نَسْتَنْجِيَ بِأَقْلٍ مِنْ ثَلَاثَةِ أَحْجَارٍ أَوْ أَنْ نَسْتَنْجِيَ بِرَجِيعٍ أَوْ بِعَظْمٍ.

က ဟုတ်ပါသည်။ အပေါ့အလေးစွန့်ရာတွင် ကိမ်လာဘက်သို့မျက်နှာမူခြင်း၊ ညာဖက်လက်နှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကျောက်ခဲသုံးခဲထက်နည်း၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုပြုလုပ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်၏မစင်၊ အရိုးတို့ဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုပြုလုပ်ခြင်းတို့မှလည်း ကျွန်တော်တို့ကို တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်ဟု ပြန်ဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း။။ အသေကောင်၏ သားရေစိမ်းများနှင့် အကျိုးခံစားခြင်း။

باب: الانتفاع بأهـب الميتة

(၁၁၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အိမ်နုအဗွားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနာဟ် (ﷺ)က ကျွန်မထံ ဆွဒကဟ်ဆိတ်တစ်ကောင် အလှူရောက်လာပြီး ထိုဆိတ်သည် သေဆုံးသွားခဲ့၏။ ထိုစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်

၁၁၇ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ تَصَدَّقَ عَلَى مَوْلَاٍ لِمَيْمُونَةَ بِشَاةٍ فَمَانَتْ فَمَرَّ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ هَلَا أَخَذْتُمْ إِيَّاهَا فَدَبَعْتُمُوهُ فَانْتَفَعْتُمْ بِهِ فَقَالُوا إِنَّهَا مَيْتَةٌ فَقَالَ إِنَّمَا حَرَّمَ أَكْلَهَا.

ယင်းဆိတ်အသေကောင်အနားမှ ဖြတ်သွားတော်မူသောအခါ အသင်တို့ ဆိတ်သားရေကိုယူ၍ သားရေနယ်လိုက်ကြပြီး အဘယ်ကြောင့် အသုံးမပြုကြသနည်းဟု မိန့်မှာတော်မူရာ လူတို့က အို-ရစ္စလ် တမန်တော်၊ ထိုဆိတ်သည် အသေကောင် ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဆိတ်အသေကောင်၏အသားကို စားသုံးခြင်းသည်သာလျှင် ဟရာမ်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ သားရေစိမ်းသည် ဒီဗာဂဟ်
သားရေနယ်လိုက်ရသော် သန့်ပြန်သွား
သည် ဧကန်ပင်။

باب: إذا دبغ الإهاب فقد طهر

(၁၁၈) ယဇီးဒ်ဗင်န်အဗူဟဗီးဗ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အဗွလ်ခိုင်းရ်က ၎င်းကို ပြောပြသည်။ ကျွန်တော် အိမ်နုအလဟ်စပအီအား သားရေအင်္ကျီဝတ်ထားသည်ကို ကျွန်တော်မြင်တွေ့သဖြင့် ကျွန်တော်က သားရေကို ကိုင်ကြည့်လိုက်ရာ ၎င်းက အသင် အဘယ်အတွက်ကြောင့် သားရေကိုကိုင်ပါသနည်း။ ကျွန်တော်

၁၁၈ - عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ أَنَّ أَبَا الْخَيْرِ حَدَّثَهُ قَالَ رَأَيْتُ عَلَى ابْنِ وَاعِلَةَ السَّبْيِيِّ قُرْوَاً فَمَسِسْتُهُ فَقَالَ مَا لَكَ تَمَسَّهُ قَدْ سَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبَّاسٍ فُلْتُ إِنَّا نَكُونُ بِالْمَغْرِبِ وَمَعَنَا الْبَرْبَرُ وَالْمَجُوسُ نُؤْتَى بِالْكَبْشِ قَدْ دَبَحُوهُ وَنَحْنُ لَا نَأْكُلُ ذَبَائِحَهُمْ وَيَأْتُونَا بِالسِّقَاءِ يَجْعَلُونَ فِيهِ الْوَدَكَ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ قَدْ سَأَلْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ دَبَاغُهُ طَهُرُهُ.

သည် အိမ်နုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗွားစ်(ﷺ)ကို မေးမြန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ မေးမြန်းပုံမှာ ကျွန်တော်တို့သည် အနောက်တိုင်းနိုင်ငံ၌ နေထိုင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ နှင့်အတူ ဗရ်ဗရ်(ကာဖိရ်များ)နှင့် မဂျူစီ(ဘာသာဝင်)တို့ နေထိုင်ကြသည်။ သို့ရှိရာ သူတို့သည် သိုးကို လှီးဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ယူလာခဲ့ကြရာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းတို့လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်ကို မစားသုံးကြပေ။ ထို့ပြင် သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့ထံ သားရေအိတ်ထဲသို့ အဆီများထည့်၍လည်း ယူလာကြသေး၏။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ အမှန်မုချ ငါတို့သည် ထိုကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဒိဗာဂဟ်-သားရေ နယ်လိုက်ခြင်းသည် ထိုသားရေကို သန့်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။ အသင်တို့ထဲက တစ်ဦးတစ်
ယောက်၏ အိုး-ခွက်ထဲရှိ ရေကို ခွေး
သောက်ခဲ့သော် ၎င်းအိုး-ခွက်ကို ခုနစ်ကြိမ်
ဆေးကြောရမည် ဖြစ်ခြင်း။

باب: إِذَا وَلَغَ الْكَلْبُ فِي إِنَاءٍ أَحَدِكُمْ
فَلْيَغْسِلْهُ سَبْعًا

(၁၁၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န်မုဂ်ဖ်
ဖလ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခွေးများအား သတ်ရန်
အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် လူများနှင့်
ခွေးများ၏ အခြေအနေသည် အဘယ်မှာ သက်
ဆိုင်ပါသနည်းဟုမိန့်ကာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်

၁၁၉ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ الْمُغَفَّلِ قَالَ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقْتُلَ الْكِلَابَ ثُمَّ قَالَ مَا بَالُهُمْ
وَبَالَ الْكِلَابِ ثُمَّ رَخَّصَ فِي كَلْبِ الصَّيْدِ وَكَلْبِ الْغَنَمِ
وَقَالَ إِذَا وَلَغَ الْكَلْبُ فِي الْإِنَاءِ فَاغْسِلُوهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ
وَعُقُّوهُ الثَّامِنَةَ فِي النَّرَابِ وَفِي رِوَايَةٍ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ
وَرَخَّصَ فِي كَلْبِ الْغَنَمِ وَالصَّيْدِ وَالزَّرْعِ.

အမဲလိုက်သောခွေး၊ သိုးဆိတ်တို့ကို ထိန်းကျောင်းသောခွေးနှင့် ပတ်သက်၍ ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။ ထို့
နောက် မိန့်တော်မူသည်။ ခွေးသည် အိုးခွက်ထဲမှ ရေကိုသောက်သော် ထိုအိုးခွက်ကို ခုနစ်ကြိမ်တိုင်
ဆေးကြောပြီး ရှစ်ကြိမ်မြောက်၌ မြေကြီးနှင့် ပွတ်တိုက်ပါ။

ယဟ်ယာဗင်န်စအီးဒ်၏ဆင့်ပြန်ချက်တွင် သိုးဆိတ်ကို ထိန်းကျောင်းသောခွေး၊ အမဲလိုက်

သောခွေး၊ လယ်စောင့်ခွေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော်(ﷺ)ခွင့်ပြုပေးထားတော်မူခဲ့သည်ဟု လာရီသည်။

အခန်း။ ဝိဇ္ဇာ၏ထူးမြတ်မှု

باب: فضل الموضوع

(၁၂၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမာလိတ်ကအရှ်အရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုသည် အီမာန်ယုံကြည်ခြင်း၏ တစ်ဝက်ဖြစ်သည်။ အလ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ်သည် မိဇာန်ချိန်ခွင်ကို ပြည့်လျှံစေသည်။ စွမ်ဟာနုလ္လာဟ်နှင့် အလ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ်သည် မိုးကောင်းကင်များနှင့်

١٢٠ - عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُنِ أَوْ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالصَّلَاةُ نُورٌ وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَاغٍ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوْبِقُهَا.

မြေပထဝီကြားအရာများကို ပြည့်လျှံစေသည်။ ဆွလာတ်သည် လင်းရောင်ခြည် ဖြစ်သည်။ ဆွဒကဟ် အလှူဒါနသည် ထင်ရှားသော အထောက်အထားဖြစ်သည်။ စွဗရ်-သည်းခံခြင်းသည် လင်းဝင်းမှုဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အသင့်ကောင်းကျိုးအတွက် အထောက်အထားဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင်ဘက် အထောက်အထားဖြစ်သည်။ လူတိုင်းသည် နံနက်ခင်းတွင် ထွက်ခွာသွားကြပြီး မိမိကိုယ်ကို(အရှင်မြတ်၏ အမိန့်နာခံမှု၌)ရောင်းချ၍ (အပြစ်ဒဏ်မှ)လွတ် မြောက်အောင်ပြုလုပ်သူ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် (မကောင်းမှုလုပ်ပြီး) ဖျက်ဆီးသူဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဝိဇ္ဇာနှင့်အတူ အပြစ်များ ကင်းကွာသွားခြင်း။

باب: خروج الخطايا مع الموضوع

(၁၂၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ မွတ်စလင်မ်(သို့မဟုတ်)မုအ်မင်န်ကျေးကျွန်တစ်ဦးသည် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သည့် အခါ မျက်နှာကို ဆေးကြောလိုက်သော် မျက်လုံးနှင့် ကြည့်ရှုမိခဲ့သောပြစ်မှုတိုင်းသည် ရေနှင့် အတူ (သို့မဟုတ်) နောက်ဆုံးရေအစက်နှင့်အတူ ၎င်း၏မျက်နှာမှ ထွက်သွား၏။ လက်နှစ်

၁၂၁ - عن أبي هريرة - رضي الله عنه - أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال إذا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ الْمُسْلِمُ أَوْ الْمُؤْمِنُ فَغَسَلَ وَجْهَهُ خَرَجَ مِنْ وَجْهِهِ كُلُّ خَطِيئَةٍ نَظَرَ إِلَيْهَا بِعَيْنَيْهِ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ فَإِذَا غَسَلَ يَدَيْهِ خَرَجَ مِنْ يَدَيْهِ كُلُّ خَطِيئَةٍ كَانَتْ بَطَشَتْهَا يَدَاهُ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ فَإِذَا غَسَلَ رِجْلَيْهِ خَرَجَتْ كُلُّ خَطِيئَةٍ مَسَّتْهَا رِجْلَاهُ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ حَتَّى يَخْرُجَ نَفِيًّا مِنَ الذُّنُوبِ.

ဖက်ကို ဆေးကြောလိုက်သော် လက်နှစ်ဖက်နှင့် ကိုင်တွယ်ပြုမိထားသောပြစ်မှုတိုင်းသည် ရေနှင့် အတူ(သို့မဟုတ်)နောက်ဆုံးရေစက်နှင့်အတူ ထွက်သွား သည်။ ခြေနှစ်ဖက်ကို ဆေးကြောလိုက်သော် ခြေနှစ်ဖက်နှင့် လျှောက်လှမ်းသွားခဲ့မိသော ပြစ်မှုတိုင်းသည် ရေနှင့်အတူ(သို့မဟုတ်)နောက်ဆုံးရေစက်နှင့်အတူ ထွက်သွားပေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ၎င်းကျေးကျွန်သည် ပြစ်မှုများမှ စင်ကြယ်သူအနေနှင့် ပေါ်ထွက်လာသည်။

အခန်း။။ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သောအခါ စိတ်-
တံပူစားသွားတိုက်ခြင်း။

باب: في السواك عند الوضوء

(၁၂၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗွားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် တစ်ညသောအခါ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်တွင် အိပ်စက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ည၏ နောက်ဆုံးယံ၌ ထတော်မူပြီး အပြင်သို့ထွက်ကာ ကောင်းကင်ယံသို့ ကြည့်ရှုတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်း(ﷺ)က 'إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (فَقِينَا عَذَابَ النَّارِ) (وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ)

၁၂၂ - عن ابن عباس - رضي الله عنهما - أنه بَاتَ عِنْدَ نَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ فَقَامَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ فَخَرَجَ فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ فِي آلِ عِمْرَانَ {إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ} حَتَّى بَلَغَ {فَقِينَا عَذَابَ النَّارِ} ثُمَّ رَجَعَ إِلَى الْبَيْتِ فَتَسَوَّكَ فَتَوَضَّأَ ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى ثُمَّ اضْطَجَعَ ثُمَّ قَامَ فَخَرَجَ فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ فَلَمَّا تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ثُمَّ رَجَعَ فَتَسَوَّكَ فَتَوَضَّأَ ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى.

စူရဟ်-အာလိအင်မ်ရာန်၏အာယတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် အိမ်သို့ပြန်လာ တော်မူကာ တံပူဖြင့်သွားတိုက်ပြီး ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်၍ ထရပ်ကာ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် လဲလျောင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထရပ်ပြီး အပြင်သို့ ကြွမြန်းတော်မူကာ ကောင်းကင်ဘက်သို့ ကြည့်ရှုတော်မူသည်။ ထို့ပြင် အာယတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက်ပြန်လာပြီး တံပူဖြင့်သွားတိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထရပ်ပြီး ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခဲ့သည်။

(၁၂၃) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ အိမ်တော်သို့ ဝင်ရောက်သောအခါ တံပူတိုက် ခြင်းနှင့် စတင်တော်မူသည်။

၁၂၃ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ بَدَأَ بِالسَّوَالِكِ.

အခန်း။။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနှင့် အစရှိ သည့်အရာတို့တွင် ညာဘက်မှ စတင်ခြင်း။

باب: التيمن في الطهور وغيره

(၁၂၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ အမှန်မူ၍ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် သန့်ပြန်စင်ကြယ်မှု ပြုလုပ်တော်မူ သောအခါတွင် လည်းကောင်း၊ ခေါင်းဖုံးသော

၁၂၄ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ إِنَّ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِيُحِبُّ التَّيْمَنَ فِي طَهْوَرِهِ إِذَا تَطَهَّرَ وَفِي تَرَجُّلِهِ إِذَا تَرَجَّلَ وَفِي انْتِعَالِهِ إِذَا انْتَعَلَ.

အခါတွင် လည်းကောင်း၊ ဖိနပ်စီးသောအခါတွင် လည်းကောင်း ညာဘက်(မှ အစပြုခြင်းကို)နှစ်သက် တော်မူသည်။

အခန်း။။ ရှုလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်နည်း။

باب: صفة وضوء رسول الله صلى الله عليه وسلم

(၁၂၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဓိဒ္ဓလ္လာဟ်ဗင်န် ဇိုက်ဒ်ဗင်န်အာစွင်မ်အန်စွာရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဆွဟာဗဟ်တစ်ပါးလည်းဖြစ်သည်။ သူကပြောပြသည်။ လူတို့က သူ့အား အသင်သည် ကျွန်တော်တို့ကို အလ္လာဟ်ရစူလ် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း လုပ်ပြပါဟု ပြောဆိုကြ၏။ ထိုအခါ ၎င်းက ရေတစ်အိုး တောင်းကာ ရေအိုးမှရေကို လက်နှစ်ဖက် အပေါ် လောင်းချပြီး လက်နှစ်ဖက်ကို သုံးကြိမ် ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် လက်ကိုထည့် လိုက်ပြီး ပြန်ထုတ်ကာ ရေလက်တစ်ခုနှင့်ပင်

၁၂၅ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَاصِمٍ الْأَنْصَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - وَكَانَتْ لَهُ صُحْبَةٌ قَالَ قِيلَ لَهُ تَوَضَّأْنَا وَضُوءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَدَعَا بِلِئَاءٍ فَأَكْفَأَ مِنْهَا عَلَى يَدَيْهِ فَعَسَلَهَا ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاحِدَةٍ فَقَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَعَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَعَسَلَ يَدَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَمَسَحَ بِرَأْسِهِ فَأَقْبَلَ بِيَدَيْهِ وَأَدْبَرَ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثُمَّ قَالَ هَكَذَا كَانَ وَضُوءُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

အာလုပ်ကျင်းခြင်းနှင့် နှာခေါင်းထဲရေထည့်ခြင်းကို ပြုလုပ်သည်။ ထိုအတိုင်း သုံးကြိမ်ပြုလုပ်သည်။ ထို့နောက် လက်ကို ရေအိုးထဲထည့်၍ ပြန်ထုတ်ပြီး မျက်နှာကို သုံးကြိမ်ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် လက်ထည့်ပြီး ပြန်ထုတ်ကာ လက်နှစ်ဖက်ကို တံတောင်ဆစ်အပါအဝင် နှစ်ကြိမ်စီ ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် လက်ထည့်၍ ပြန်ထုတ်ကာ ဦးခေါင်းကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အရှေ့မှအနောက်၊ အနောက်မှအရှေ့သို့ ပွတ်ကာ မစဟ်ပြုလုပ်သည်။ နောက်ဆုံး ခြေနှစ်ဖက်ကို ခြေမျက်စိ အပါအဝင် ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် ၎င်းက အလ္လာဟ်ရစူလ်(ﷺ)၏ ဝိဇ္ဇာသည် ဤသို့ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုလေသည်။

အခန်း။။နှာခေါင်းထဲ (ရေ)ရှူသွင်း/ထုတ် ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: الاستنثار

(၁၂၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်

၁၂၆ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْتَنْشِقْ بِمَخْرَجِهِ مِنَ الْمَاءِ ثُمَّ لِيَسْتَنْثِرْ.

ယောက်သည် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သောအခါ နှာခေါင်းပေါက်နှစ်ခုထဲသို့ ရေရှူသွင်းပြီးနောက် ပြန်ထုတ်ပါ။

(၁၂၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အိပ်စက်ခြင်းမှ နိုးထလာသော

١٢٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ مَنَامِهِ فَلْيَسْتَنْثِرْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَبِيتُ عَلَى خِيَاشِيمِهِ .

အခါ နှာခေါင်းထဲသို့ ရေဖြင့် သုံးကြိမ်ရှူသွင်းရှူထုတ်ပြုလုပ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရှိုင်တွာန်သည် ထိုသူ၏နှာခေါင်းအရင်း၌ အိပ်စက်သည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဝိုဇူကို သေချာကျနစွာ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် မျက်နှာ၊ခြေလက် တောက်ပနေကြသူများ။

باب: الغر المحجلين من إسباغ الوضوء

(၁၂၈) နအိုင်မ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်မုဂျ်မိရ် ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)အား ဝိုဇူပြုလုပ်နေသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၎င်းက မျက်နှာကိုသေချာကျနစွာ ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် ညာလက်ကို လက်မောင်း ပါဝင်စေသည်အထိ ဆေးကြောသည်။ တစ်ဖန် ဘယ်လက်ကို လက်မောင်း ပါဝင်စေသည်အထိ ဆေးကြောခဲ့၏။ ထို့နောက် ဦးခေါင်းအား မစဟ်ပွတ်သပ်သည်။ ညာခြေကို

١٢٨ - عَنْ نَعِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُجْمِرِ قَالَ رَأَيْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ يَتَوَضَّأُ فَعَسَلَ وَجْهَهُ فَأَسْبَغَ الْوُضُوءَ ثُمَّ غَسَلَ يَدَهُ الْيُمْنَى حَتَّى أَشْرَعَ فِي الْعَضُدِ ثُمَّ يَدَهُ الْيُسْرَى حَتَّى أَشْرَعَ فِي الْعَضُدِ ثُمَّ مَسَحَ بِرَأْسِهِ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَهُ الْيُمْنَى حَتَّى أَشْرَعَ فِي السَّاقِ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى حَتَّى أَشْرَعَ فِي السَّاقِ ثُمَّ قَالَ لِي هَكَذَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ وَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْتُمْ الْغُرُّ الْمُحْجَلُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ إِسْبَاغِ الْوُضُوءِ فَمَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ فَلْيُطِلْ غُرَّتَهُ وَتَحْجِيلُهُ .

ခြေသလုံးပါဝင်စေသည်အထိ ဆေးကြောပါ၏။ ထို့ နောက် ဘယ်ခြေကို ခြေသလုံး ပါဝင်စေသည်အထိ ဆေးကြောသည်။ ပြီးနောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကျန်တော့်ကို ပြောသည်။ ငါ ဤအတိုင်းပင် အလ္လာဟ်ရုစူလ်(ﷺ)ဝိုဇူပြုလုပ်သည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ တမန်

တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် ဝိဇ္ဇာကို သေချာကျနစွာပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ကိယာမသ်နေ၌ မျက်နှာခြေလက် တောက်ပနေကြသူများ ဖြစ်ကြမည်။ အသင်တို့ထဲမှ မည်သူမဆို တတ်စွမ်းနိုင်သော် မိမိ၏ မျက်နှာ၊ ခြေလက်၊ တောက်ပ ခြင်းကို ရှည်လျားအောင်ပြုလုပ်ပါ။

(၁၂၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သချိုင်းသို့ ကြွမြန်းလာတော်မူပြီး ဤသို့ ပြောဆိုတော်မူသည်။ (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمٍ) အသင်တို့ အပေါ် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ကျရောက်ပါစေ။ (ဤသည်)ယုံကြည်သူမုအ်မင်န်အမျိုးသားတို့၏ ဌာနလည်း ဖြစ်သည်။ အမှန်မူချ ကျွန်တော်တို့ သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်နှင့် အသင်တို့ကို ဆုံတွေ့ကြရမည့်သူများဖြစ်သည်။ ငါကိုယ်တော်သည် ငါ၏ညီနောင်များကို မြင်တွေ့ရန် မျှော်လင့်မိသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်တို့

١٢٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَى الْمَقْبَرَةَ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ وَدِدْتُ أَنَا قَدْ رَأَيْتُ إِخْوَانَنَا قَالُوا أَوْلَسْنَا إِخْوَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: بَلِ أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانُنَا الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدَ فَقَالُوا كَيْفَ تَعْرِفُ مَنْ لَمْ يَأْتِ بَعْدَ مَنْ أَمَّاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا لَهُ خَيْلٌ غُرٌّ مُحَجَّلَةٌ بَيْنَ ظَهْرَيْ خَيْلٍ دُهِمَ بِهِمْ أَلَا يَعْرِفُ خَيْلَهُ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ فَإِنَّهُمْ يَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنَ الْوُضُوءِ وَأَنَا قَرِطُهُمْ عَلَى الْحَوْضِ أَلَا لِيُذَادَنَّ رَجُلٌ عَنْ حَوْضِي كَمَا يُذَادُ الْبَعِيرُ الضُّالُّ أَنْ يَدْبِغَهُمْ أَلَا هَلُمَّ فَيَقَالُ إِنَّهُمْ قَدْ بَدَلُوا بَعْدَكَ فَأَقُولُ سَحَقًا سَحَقًا.

သည် ကိုယ်တော်၏ညီနောင်များ မဟုတ်ကြပေသလောဟု လျှောက်ထားခဲ့ရာ ကိုယ်တော်က အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်၏ဆွဟာဗဟ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ငါကိုယ်တော်၏ညီနောင်များသည် ယခုအချိန်အထိ မရောက်လာကြသေးပါဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက လျှောက်ထားကြပြန်သည်။ အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ကိုယ်တော်၏ အွမ္မသ်များထဲတွင် ယခုအချိန်အထိ မရောက်လာကြသေးသူများကို ကိုယ်တော် အဘယ်ကဲ့သို့ သိမည်နည်း။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ပြောကြပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ မျက်နှာခြေလက်ဖြူဖွေးနေသောမြင်းတစ်ကောင်သည် အလွန်မည်းနက်နေသော မြင်းအုပ်ထဲ၌ရှိနေသော် ၎င်းသူသည် မိမိ၏မြင်းကို သိပါမည်လော။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အို-အလ္လာဟ်ရှုလ်၊ အမှန်ပင်သိနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်တော် (ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အမှန်မုချ အဓမ္မသံသားများသည် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ကိယာမသ် နေ၌ မျက်နှာခြေလက်များ ဖြူဖွေးလျက်နှင့် ရောက်လာကြမည်။ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကောင် စရ်ရေကန်တော်တွင် ၎င်းတို့အား ကြိုတင်စောင့်ဆိုင်းနေမည်ဖြစ်သည်။ အသင်တို့ သေချာနား ထောင်ကြ၊ လမ်းပျောက်နေသော ကုလားအုတ် တားဆီးခံရသကဲ့သို့ ငါကိုယ်တော်၏ ရေကန်မှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ တားဆီးခံရပေမည်။ ငါကိုယ်တော်သည် ၎င်းတို့ကို လာကြပါဟု ဟစ်ခေါ်မည့်အခါ သူ တို့သည် ကိုယ်တော်၏နောက်၌ အပြောင်းအလဲလုပ်ခဲ့ကြသည်။(ဗိဒ်အသ်ထဲရောက်သွားခဲ့ကြသည်။) ဟု ပြောပြခြင်းခံရသော ငါကိုယ်တော်က ဝေးကွာရလေခြင်း၊ ဝေးကွာရလေခြင်းဟု ပြောဆိုတော်မူ မည်။

အခန်း။။ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သည့်အခါ သေချာကျန
စွာ ပြုလုပ်သူ။

باب: من تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءِ

(၁၃၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်ဗင်အဖွာန် (ﷺ)သူကောင်းပြုထားသောကျေးကျွန် ဟွမ် ရာန်ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်ဗင်အဖွာန်(ﷺ)သည် ဝိဇ္ဇာ ရေကို တောင်းပြီး ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၎င်းသည် လက်နှစ်ဖက်ကို သုံးကြိမ်ဆေးကြော သည်။ ထို့နောက် အာလုတ်ကျင်းပြီး နှာခေါင်း ထဲ ရေရှူသွင်းထုတ်ပြုလုပ်သည်။ ပြီးနောက် မျက်နှာကို သုံးကြိမ်ဆေးကြောသည်။ တစ်ဖန် ညာဖက်လက်ကို တံတောင်ဆစ်အထိ သုံးကြိမ် ဆေးကြောပြီး ဘယ်လက်ကိုလည်း ထိုကဲ့သို့ တံတောင်ဆစ်အထိ ဆေးကြောသည်။ ပြီး နောက် ဦးခေါင်းကို မစဟ်ပွတ်သပ်၏။ ထို့

١٣٠ - عَنْ حُمْرَانَ مَوْلَى عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ دَعَا بِوَضُوءٍ فَتَوَضَّأَ فَعَسَلَ كَفَّيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ مَضْمَضَ وَاسْتَنْثَرَهُ ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ غَسَلَ يَدَهُ الَّتِي مَنَى إِلَى الْمِرْفَقِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ غَسَلَ يَدَهُ الْيُسْرَى مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ مَسَحَ رَأْسَهُ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَهُ الَّتِي مَنَى إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ غَسَلَ الْيُسْرَى مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ نَحْوَ وَضُوءِي هَذَا ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَوَضَّأَ نَحْوَ وَضُوءِي هَذَا ثُمَّ قَامَ فَرَكَعَ رَكَعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيهِمَا نَفْسَهُ غَيْرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ قَالَ ابْنُ شِهَابٍ وَكَانَ عُلَمَاؤُنَا يَقُولُونَ هَذَا الْوُضُوءُ أُسْبَغُ مَا يَتَوَضَّأُ بِهِ أَحَدٌ لِلصَّلَاةِ.

နောက် ညာခြေကို ခြေမျက်စိအပါအဝင် သုံးကြိမ်ဆေး ကြောပြီး ဘယ်ခြေကိုလည်း ထိုကဲ့သို့ပင် သုံးကြိမ် ဆေးကြောသည်။

ပြီးနောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ ငါသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ မည်သူမဆို ငါကိုယ်တော် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်သည့်အတိုင်း ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်မည်။ ပြီးနောက် ရပ်တန့်ပြီး ဆွလာတ်(၂)ရကအသ်ဆောက်တည်ကာ ထိုဆွလာတ်အတွင်း အတွေးအာရုံ တစ်ခုခုဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသော် ၎င်းသူ အလျင်က ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုများသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးခြင်းခံရပေမည်။ အိမ်နုရီဟာဘ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ပညာရှင်များက ဆိုကြသည်။ ဤဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ခြင်းသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က ဆွလာတ်အတွက် ပြုလုပ်သော ဝိဇ္ဇာထက်ပင် ပို၍ သေချာကျနပေသည်။

(၁၃၁) ဟွမ်ရာန်ထံမှဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အမိန့်

၁၃၁ - عَنْ حُمْرَانَ أَنَّ عُثْمَانَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَتَمَّ الْوُضُوءَ كَمَا أَمَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى فَالْصَّلَاةُ الْمَكْتُوبَاتُ كَقَارَاتٍ لِمَا بَيْنَهُنَّ.

ပေးတော်မူထားသကဲ့သို့ ဝိဇ္ဇာကို ပြည့်ဝစွာ ပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် ဖွရသွံဆွလာတ်များသည် ၎င်းတို့ကြား၌ရှိသော ပြစ်မှုများကို ပယ်ဖျက်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

(၁၃၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်(ﷺ)က

ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် ဝိဇ္ဇာကို သေချာကျနစွာ ပြုလုပ်မည်။ ထို့နောက် ဖွရသွံဆွလာတ် ဝတ်ပြုရန် လမ်း

၁၃၂ - عَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: مَنْ تَوَضَّأَ لِلصَّلَاةِ فَأَسْبَغَ الْوُضُوءَ ثُمَّ مَشَى إِلَى الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ فَصَلَّاهَا مَعَ النَّاسِ أَوْ مَعَ الْجَمَاعَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ غُفِرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبُهُ.

လျှောက်လာပြီး လူအများနှင့်အတူ (သို့မဟုတ်) ဂျမာအသ်နှင့်အတူ (သို့မဟုတ်) ဗလီထဲ၌ ဆွလာတ်ဆောက်တည်မည်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ၏ပြစ်မှုများကို လွတ် ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ (အလွန်ချမ်းအေးခြင်း အစရှိသည့်) မနှစ်မြို့သော အခြေအနေ၌ ဝိုဏ်းကို သေချာကျနစွာပြုလုပ်ခြင်း။

باب: إسباغ الوضوء على المكاره

(၁၃၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အပြစ်များကို ပယ်ဖျက်ပေးသောအရာ၊ အဆင့်အတန်းတွေကို မြှင့်တင်ပေးသောအရာကို မညွှန်ပြရဘူးလား။ ဆွ

١٣٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخَطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ وَاتِّظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ فَذَلِكُمْ الرِّبَاطُ.

ဟာဗဟ်ကြီးများက အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ အမှန်ပင် ညွှန်ပြပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားကြလေသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မနှစ်မြို့သောအခြေအနေများတွင်လည်း ဝိုဏ်းကို သေချာကျနစွာပြုလုပ်ခြင်း၊ ဗလီများဘက်သို့ ခြေလှမ်းများစွာ လှမ်းခြင်း၊ ဆွလာတ်တစ်ကြိမ် ပြီးနောက်လာမည့်ဆွလာတ်ကို စောင့်ဆိုင်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ဤသည် ရီဗာသွ်(စိတ်ကိုတားဆီးခြင်း အိတာဒသ်ပင်)ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဝိုဏ်းရေ ရောက်သည့်နေရာအထိ လက်ဝတ်ရတနာ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: تبلغ الحلية حيث يبلغ الوضوء

(၁၃၄) အဗူဟာဇင်မိထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွလာတ်အတွက် ဝိုဏ်းပြုလုပ်နေလျက်ရှိသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)၏ နောက်၌ ရှိနေခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် မိမိ၏ လက်ကို ချိုင်းရောက်သည်အထိ ဆန့်တန်း(၍) ဆေး

١٣٤ - عَنْ أَبِي حَازِمٍ قَالَ كُنْتُ خَلْفَ أَبِي هُرَيْرَةَ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ لِلصَّلَاةِ فَكَانَ يَمُدُّ يَدَهُ حَتَّى تَبْلُغَ إِبْطَهُ فَقُلْتُ لَهُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ مَا هَذَا الْوُضُوءُ فَقَالَ يَا بَنِي فَرُوحِ أَنْتُمْ هَا هُنَا لَوْ عَلِمْتُ أَنْكُمْ هَا هُنَا مَا تَوَضَّأْتُ هَذَا الْوُضُوءَ سَمِعْتُ خَلِيلِي يَقُولُ تَبْلُغُ الْحَلِيَّةَ مِنَ الْمُؤْمِنِ حَيْثُ يَبْلُغُ الْوُضُوءُ .

ကြော)သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က သူ့အား ပြောဆိုသည်။ အို- အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ ဤဝိဇ္ဇာသည် အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟု မေးရာ ၎င်းက အို-ဖရ်ရှမ်အန္ဓယ်ဝင်တို့၊ အသင်တို့ ဤနေရာ၌ ရှိနေကြပါ သလော။ အသင်တို့ ဤနေရာ၌ ရှိနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ်သိရှိခဲ့ပါမူ ဤဝိဇ္ဇာမျိုးကို ကျွန်တော်ပြုလုပ် မည် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်၏အချစ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်တော်ကြားခဲ့သည်။ (ကိ ယာမသ်နေတွင်) မုအ်မင်န်တစ်ဦး၏ လက်ဝတ်ရတနာသည် ဝိဇ္ဇာရေရောက်ရှိသည့်နေရာအထိ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြလေသည်။

အခန်း။။ မည်သူမဆို ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ရမည့်
နေရာများမှ တစ်နေရာရာ ချန်လှပ်မိသော်
ထိုနေရာကို ဆေးကြောကာ ဆွလာတ်
ပြန်လည်ဆောက်တည်ရပါမည်။

باب: من ترك من مواضع الوضوء شيئاً غسله
وأعاد الصلاة

(၁၃၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်ဗင်န်ခသွံသွားဗ်
(ﷺ)က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးသည် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ခဲ့ပြီး သူ၏ ခြေထောက်
တွင် ခြေသည်းတစ်ခုစာမျှ နေရာကို ချန်မိခဲ့

١٣٥ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَخْبَرَنِي
عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَجُلًا تَوَضَّأَ
فَتَرَكَ مَوْضِعَ ظُفْرِ عَلَى قَدَمِهِ فَأَبْصَرَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ ارْجِعْ فَأَحْسِنْ وَضُوءَكَ فَرَجَعَ ثُمَّ
صَلَّى.

သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုနေရာကို မြင်တွေ့ပြီး မိန့်တော်မူသည်။ အသင်ပြန်
သွားပြီး ဝိဇ္ဇာကို ထပ်မံ၍ ကောင်းမွန်စွာပြုလုပ်ပါ။ ထိုသူသည် ဝိဇ္ဇာပြန်သွားလုပ်ပြီး ဆွလာတ်ဆောက်
တည်ခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဝိဇ္ဇာနှင့် ဂိုဏ္ဍလ် ရေချိုးခြင်းတို့
အတွက် လုံလောက်သောရေပမာဏ။

باب: ما يكفي من الماء في الغسل والوضوء

(၁၃၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့် ၁၃၆ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ بِالْمَدِّ وَيَغْتَسِلُ بِالصَّاعِ إِلَى خَمْسَةِ أَمْدَادٍ.

ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေ တစ်မွတ်ဒ်စာနှင့် ဝိဇ္ဇာပြုတော်မူပြီး ရေပမာဏ

တစ်စွာအံ့မှ ငါးမွတ်ဒ်အတွင်း ရေချိုးတော်မူသည်။ (တစ်မွတ်ဒ်-၀.၆၈၈-လီတာခန့်၊ တစ်စွာအံ့-၃-လီတာခန့်)

**အခန်း။ သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ်
မစဟ်-ပွတ်သပ်ခြင်း။**

باب: المسح على الخفين

(၁၃၆) ဟမ္မာမ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ၁၃၆ ب - عَنْ هَمَّامٍ قَالَ قَالَ جَرِيرٌ ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَيْهِ فَقِيلَ تَفْعَلُ هَذَا فَقَالَ نَعَمْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَيْهِ قَالَ الْأَعْمَشُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ كَانَ يُعْجِبُهُمْ هَذَا الْحَدِيثُ لِأَنَّهُ إِسْلَامٌ جَرِيرٌ كَانَ بَعْدَ نَزُولِ الْمَائِدَةِ.

၎င်းက ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး ဂျရီးရ် (ﷺ)သည် အပေါ်သွား၍ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ပြီး သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ် မစဟ်-ပွတ်သပ်လေသည်။ ထိုအခါ ၎င်းအား အသင် ဤသို့ပြုလုပ်ပါ

သလောဟု မေးမြန်းသည့်အခါ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အပေါ်သွားပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ကာ သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ် မစဟ်-ပွတ်သပ်ခဲ့သည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ အိမ်ရာဟင်မ်က ပြောပြသည်။ ဤဟဒီးဆ်တော်သည် ၎င်းတို့ကို အံ့အားသင့်စေခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျရီးရ်သည် စူရဟ်မာအိဒဟ် ကျရောက်ပြီးနောက်မှ အစ္စလာမ်ကိုလက်ခံလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ (ထိုစူရဟ်၌ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ရာတွင် ခြေထောက်ဆေးရမည်ဟူသော အမိန့်ပါရှိသည်။)

(၁၃၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဝါအိလ်(ﷺ)က ၁၃၇ - عَنْ أَبِي وَائِلٍ قَالَ كَانَ أَبُو مُوسَى يُشَدُّ فِي الْبَوْلِ وَيَبُولُ فِي قَارُورَةٍ وَيَقُولُ إِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانَ إِذَا أَصَابَ جُلْدٌ أَحَدَهُمْ بَوْلٌ قَرَضَهُ بِالْمَقَارِيضِ فَقَالَ حَذِيقَةُ لَوَدِدْتُ أَنَّ صَاحِبَكُمْ لَا يُشَدُّ هَذَا التَّشْدِيدَ فَلَقَدْ رَأَيْتُنِي أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَتَمَاشَى فَأَتَى سُبَاطَةُ قَوْمٍ خَلْفَ حَائِطٍ فَقَامَ كَمَا يَقُومُ أَحَدُكُمْ فَبَالَ

ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)သည် ကျင်ငယ်နှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်အကျွံ (သတိထား)ပြုလုပ်လေ့ရှိပြီး ဖန်ပုလင်းထဲ၌သာ အပေါ်သွားလေ့ရှိသည်။ ပြီးနောက် ပြောလေ့ရှိသည်။ ဗနီအိစ်ရာအီးလ်ထဲမှ တစ်ဦးတစ်

ယောက်၏ အသားအရေကို ကျင်ငယ်လူးထိ فَانْتَبَذَتْ مِنْهُ فَاثْسَارَ إِلَيَّ فَجِئْتُ فَقُمْتُ عِنْدَ عَوْبِهِ حَتَّى
သော် ကတ်ကျေးများနှင့် ထိုအသားအရေကို فَرَغَ. زَادَ فِي رِوَايَةٍ: فَتَوَضَّأَ فَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ.

ကိုက်ဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဟု ဇိုင်ဖဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ အသင်တို့၏ မိတ်ဆွေအဗူမူစာအနေဖြင့် ဤသို့ ပြင်းထန်မှုမျိုး မပြုလုပ်ဖို့ ကျွန်ုပ်လိုလားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အမှန်မုချ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ လမ်းလျှောက်ထွက်လာသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် နံရံနောက်၌ရှိသော မျိုးနွယ်တစ်စု၏ အမှိုက်စွန့်ပစ်သောနေရာကို ရောက်လာခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ရပ်သကဲ့သို့ ရပ်ပြီး အပေါ်သွားတော်မူ၏။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်(ခပ်လှန်းလှန်းမှာ) သီးခြားခွဲနေလိုက်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်တော့်ကို အရိပ်အကဲပြုလိုက်သည့်အတွက် ကျွန်တော်လာပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဖနောင့်အနားတွင် ပြီးဆုံးသည်အထိ ရပ်နေခဲ့သည်။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခု၌ ပိုသည့်အချက်မှာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဝိဇ္ဇာ ပြုလုပ်ပြီး သားရေခြေအိတ်နှစ်ဘက်အပေါ် မစဟ်ပွတ်သပ်ခဲ့သည်ဟူ၏။

(၁၃၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်ဗင်နီရှအ်ဗဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ညဉ့်တစ်ည၌ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးစဉ်တစ်ခုတွင် ရှိနေခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်တော့်ကို အသင်နှင့်အတူ ရေပါလာသလားဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်တော်က ဟုတ်ကဲ့၊ ရေပါလာခဲ့ပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏ အစီးအနင်းပေါ်မှ ဆင်းသက်တော်မူပြီး ညအမှောင်ထုထဲ၌ ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ လျှောက်လှမ်းသွားခဲ့သည်။

١٣٨ - عن الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ فِي مَسِيرٍ فَقَالَ لِي أَمْعَكَ مَاءً فَلْتُ نَعَمْ فَتَنَزَّلَ عَنْ رَاحِلَتِهِ فَمَشَى حَتَّى تَوَارَى فِي سَوَادِ اللَّيْلِ ثُمَّ جَاءَ فَأَقْرَعْتُ عَلَيْهِ مِنْ الْإِدَاوَةِ فَعَسَلَ وَجْهَهُ وَعَلَيْنِهِ جُبَّةٌ مِنْ صُوفٍ فَلَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يُخْرِجَ ذِرَاعَيْهِ مِنْهَا حَتَّى أَخْرَجَهُمَا فِي أَسْفَلِ الْجُبَّةِ فَعَسَلَ ذِرَاعَيْهِ وَمَسَحَ بِرَأْسِهِ ثُمَّ أَهْوَيْتُ لِأَنْزِعَ خُفَّيْهِ فَقَالَ دَعُهُمَا فَإِنِّي أَنْحَلْتُهُمَا طَاهِرَتَيْنِ وَمَسَحَ عَلَيْهِمَا.

ထို့နောက် ပြန်လာတော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် သားရေအိတ်ထဲမှ ရေကို ကိုယ်တော် (ﷺ) အပေါ်သို့ လောင်းချပေးခဲ့ရာ ကိုယ်တော်သည် မျက်နှာသစ်တော်မူသည်။ ထိုအချိန် ကိုယ်တော် (ﷺ)သည် သိုးမွေးဝတ်ရုံကို ဝတ်ဆင်ထား၏။ ထိုဝတ်ရုံအတွင်းမှ မိမိ၏လက်နှစ်ဖက်ကို ထုတ်ယူရန် ခက်ခဲနေခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဝတ်ရုံအောက်မှ လက်နှစ်ဖက်ကို ထုတ်လိုက်ပြီး ဆေးကြောလိုက်သည်။ ထို့ပြင် ဦးခေါင်းကို မစဟ်ပွတ်သပ်ခဲ့သည်။ ထို့အခါ ကျွန်တော်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ သားရေခြေအိတ်နှစ်ဖက်ကို ချွတ်ပေးရန် ညွှတ်လိုက် သောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်လွှတ်ထားလိုက်ပါ။ (မချွတ်လေနှင့်။)အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါကိုယ်တော်သည် ထိုခြေနှစ်ဖက်ကို သန့်ပြန့်သောအခြေအနေနှင့် ခြေအိတ်ဝတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ် မစဟ်ပွတ် သပ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုပေါ် မစဟ်
ပွတ်သပ်ချိန် သတ်မှတ်ခြင်း။

باب: التوقيت في المسح على الخفين

(၁၃၉) ရှုရိုင်းဟ်ဗင်န်ဟာနီအံထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ကျွန်တော်သည် မိခင်မွန်ကြီး အာအိရဟ်(ﷺ) ထံ လာရောက်ပြီး သူ(မ)ကို သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ် မစဟ်-ပွတ်သပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ အသင်သည် အဗူ

၁၃၉ - عَنْ شُرَيْحِ بْنِ هَانِئٍ قَالَ أَتَيْتُ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَسْأَلُهَا عَنْ الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَيْنِ فَقَالَتْ عَلَيْكَ يَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ فَسَلْهُ فَإِنَّهُ كَانَ يُسَافِرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلْنَاهُ فَقَالَ جَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ لِلْمُسَافِرِ وَيَوْمًا وَلَيْلَةً لِلْمُقِيمِ.

သွာလိတ်ဗ်၏သားတော်(အလီ(ﷺ)ထံ သွားရောက်မေးမြန်းသင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးထွက်လေ့ရှိသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးထံ မေးမြန်းသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခရီးသည်အတွက်(ခြေအိတ်ပေါ် မစဟ်ပြုလုပ်ခွင့်ကို) သုံးရက်နှင့်သုံးည သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး မိမိအရပ်၌ ရှိနေသူအတွက် တစ်နေ့နှင့်တစ်ညကို သတ်မှတ်တော်မူသည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ နပူးဆံစနှင့် ခေါင်းပေါင်းအပေါ်
မစဟ်-ပွတ်သပ်ခြင်း။

باب: المسح على الناصية والعمامة

(၁၄၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်ဗင်နီရှအ်ဗဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် (ခရီး၌)နောက်ချန်ရစ်နေခဲ့သည်။ ကျွန်
တော်လည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ကျန်နေရစ်ခဲ့
သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကိစ္စ ပြီးဆုံး
သွားသောအခါ ကျွန်တော့်အား အသင့်ထံတွင်
ရေပါရှိပါသလားဟု မေးမြန်းတော်မူသဖြင့်
ကျွန်တော်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံ ရေအိုး
တစ်အိုး ယူလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်
သည် မိမိ၏လက်နှစ်ဖက်နှင့် မျက်နှာကို ဆေး
ကြောလိုက်သည်။ ထို့နောက် (အင်္ကျီလက်မ

١٤٠ - عَنْ الْمُغِيرَةَ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ تَخَلَّفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَتَخَلَّفْتُ مَعَهُ فَلَمَّا قَضَى حَاجَتَهُ قَالَ أَمْعَكَ مَاءً فَأَتَيْتُهُ بِمِطْهَرَةٍ فَعَسَلَ كَفَّيْهِ وَوَجَّهَهُ ثُمَّ ذَهَبَ يَحْسِرُ عَنْ ذِرَاعَيْهِ فَضَاقَ كُمُ الْجُبَّةِ فَأَخْرَجَ يَدَهُ مِنْ تَحْتِ الْجُبَّةِ وَأَلْقَى الْجُبَّةَ عَلَى مَنْكَبَيْهِ وَغَسَلَ ذِرَاعَيْهِ وَمَسَحَ بِنَاصِيَتَيْهِ وَعَلَى الْعِمَامَةِ وَعَلَى خُفَّيْهِ ثُمَّ رَكِبَ وَرَكِبْتُ فَأَتَيْتَهُمَا إِلَى الْقَوْمِ وَقَدْ قَامُوا فِي الصَّلَاةِ يُصَلِّي بِهِمْ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ وَقَدْ رَكَعَ بِهِمْ رَكْعَةً فَلَمَّا أَحَسَّ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَهَبَ يَتَأَخَّرُ فَأَوْمَأَ إِلَيْهِ فَصَلَّى بِهِمْ فَلَمَّا سَلَّمَ قَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقُمْتُ فَرَكَعْنَا الرُّكْعَةَ الَّتِي سَبَقْتَنَا.

တင်၍) တံတောင်ဆစ်နှစ်ဖက်ကို ထုတ်မည်ပြုရာ ဝတ်ရုံ၏ လက်ဖတ်သည် ကျဉ်းနေသောကြောင့်
ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်ကို ဝတ်ရုံအောက်မှ ထုတ်ကာ ဝတ်ရုံကို ပုခုံးနှစ်ဖက်ပေါ်တင်ထား
လိုက်ပြီး တံတောင်ဆစ်နှစ်ဖက်ကို ဆေးကြောလေသည်။ ထို့ပြင် ခေါင်းပေါင်းနှင့် သားရေခြေအိတ်
နှစ်ဖက်အပေါ် မစဟ်-ပွတ်သပ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော် (ﷺ)နှင့်အတူ အစီးအနင်းအား စီးနင်းပြီး ကျွန်တော်တို့သည် လူအုပ်
စုရှိရာ ရောက်သွားသောအခါ ၎င်းတို့သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ဆွဟာဗဟ်
ကြီးအဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်ဗင်နီအောင်ဖ်(ﷺ)က ရှေ့ဆောင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းဆွ
ဟာဗဟ်ကြီးနှင့် အမျိုးသားတို့သည် တစ်ရက်အသံပင် ဆောက်တည်ပြီး ဖြစ်နေကြသည်။ ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရောက်ရှိလာကြောင်း ခံစားမိသောအခါ နောက်ဆုတ်ရန် ရည်ရွယ်
ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော် (ﷺ)သည် သူ့ကို အရိပ်အကဲပြုလိုက်သည့်အတွက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ဆက်

လက်၍ ရှေ့ဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေလိုက်သည်။ စလာမ်လှည့်သောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် ထရပ်ခွဲပြီး ကျွန်တော်လည်း ထရပ်ကာ ကျွန်တော်တို့ လွတ်သွားခဲ့သော တစ်ရက်အသ်ကို ဆောက်တည်လိုက်ကြသည်။

အခန်း။ ။ ပုဝါပေါ် မစဟ်-ပွတ်သပ်ခြင်း။

باب: المسح على الخمار

(၁၄၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗိလာလ်(رضي الله عنه)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် သား

١٤١ - عَنْ بِلَالٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَسَحَ عَلَى الْخُقَيْنِ وَالْخِمَارِ.

ရေခြေအိတ်နှစ်ခုနှင့် ပုဝါပေါ်တွင် မစဟ်-ပွတ်သပ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဝိဇ္ဇာတစ်ကြိမ်တည်းနှင့် ဆွလာတ် များစွာ ဆောက်တည်ခြင်း။

باب: في الصلوات بوضوء واحد

(၁၄၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗုရိုင်ဒဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကာဟ်မြို့ကို အောင်နိုင်သောနေ့၌ ဝိဇ္ဇာတစ် ကြိမ်တည်းနှင့် ဆွလာတ်များစွာကို ဆောက် တည်ခဲ့ပြီး သားရေခြေအိတ်နှစ်ခုအပေါ်တွင်

١٤٢ - عَنْ بُرَيْدَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى الصَّلَاةَ يَوْمَ الْفَتْحِ بَوُضُوءٍ وَاحِدٍ وَمَسَحَ عَلَى خُفَيْهِ فَقَالَ لَهُ عُمَرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - لَقَدْ صَنَعْتَ الْيَوْمَ شَيْئًا لَمْ تَكُنْ تَصْنَعُهُ فَقَالَ عَمْدًا صَنَعْتُهُ يَا عُمَرُ.

မစဟ်-ပွတ်သပ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အမှန် မုချ လုပ်လေ့လုပ်ထမရှိဖူးသောအရာကို ယနေ့ပြုလုပ်တော်မူခဲ့ပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ် တော်(ﷺ)က အို-အုမရ်(رضي الله عنه)၊ ငါကိုယ်တော်သည် ထိုအရာကို တမင်တကာပင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဝိဇ္ဇာပြုပြီးနောက် ဖတ်ရွတ်ရမည့် ဒုအာဆုမွန်။

باب: القول بعد الوضوء

(၁၄၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်ကဗဟ်ဗင်နအာ မိရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကုလားအုတ်များ ထိန်းကျောင်းခြင်းသည် ကျွန်တော်တို့၏ တာဝန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်၏ အလှည့်ရောက်လာသောအခါ ကျွန်တော်သည် ညနေချိန်၌ ထိုကုလားအုတ်များကို ညအိပ်ခိုလှုံရာနေရာသို့ ပြန်လည်မောင်းနှင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ရပ်လျက်နှင့် လူများကို မိန့်ကြားနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မည်သည့်မွတ်စလင်မ်မဆို ဝိုဏ်းကို သေချာကောင်းမွန်စွာ ပြုလုပ်မည်။ ထို့နောက် ရပ်ပြီး နှလုံးသားရော မျက်နှာပါ

١٤٣ - عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَتْ عَلَيْنَا رَعَايَةُ الْإِيلِ فَجَاءَتْ نَوْبَتِي فَرَوَحْتُهَا بَعْشِي فَأَذْرَكْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمًا يُحَدِّثُ النَّاسَ فَأَذْرَكْتُ مِنْ قَوْلِهِ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَتَوَضَّأُ فَيُحْسِنُ وَضُوءَهُ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ مُقْبِلٌ عَلَيْهِمَا بَقْلَبِهِ وَوَجْهَهُ إِلَّا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ قَالَ فَقُلْتُ مَا أَجُودَ هَذِهِ فَإِذَا قَائِلٌ بَيْنَ يَدَيَّ يَقُولُ الَّتِي قَبْلَهَا أَجُودُ فَتَنَظَرْتُ فَإِذَا عُمَرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ إِنِّي قَدْ رَأَيْتُكَ حِينَ جِئْتَ أَنْفًا قَالَ مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيُبَلِّغُ أَوْ فَيُسْبِغُ الْوَضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا فَتَحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ.

(စိတ်ရောကိုယ်ပါ) အာရုံစူးစိုက်လျက် ဆွလာတ်နှစ်ရက် အသံကို ဆောက်တည်လျှင် ထိုသူ့အတွက် သုခဘုံသည် ထိုက်တန်သွား၏ဟု မိန့်ခြေတော်မူသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က ဤမိန့်ကြားချက်သည် အဘယ်မျှ ကောင်းလိုက်ပါသနည်းဟု ပြောလိုက်မိသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်၏ရှေ့၌ ပြောဆိုသူတစ်ဦးက ပြောပြသည်။ ၎င်းမိန့်ကြားချက်အလျင်တွင်ရှိသော မိန့်ခြေချက်သည် ဝိုဏ်းကောင်းပါသည်။ ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်သောအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)ဖြစ်နေသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောဆိုသည်။ အသင် ယခုမှရောက်လာခဲ့သည်ကို ကျွန်တော် တွေ့မြင်ပြီးဖြစ်သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ မည်သူမဆို ဝိုဏ်းကို သေချာကျနစွာပြုလုပ်မည်။ ထို့နောက် أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားခဝပ်ကိုးကွယ် ထိုက်သောအရှင်မရှိကြောင်းကို ကျွန်တော်မျိုး ဝန်ခံသက်သေထွက်ဆိုပါသည်။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးဇူးကျွန်၊ အရှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သက်သေခံအပ်ပါသည်။)ကို ရွတ်ဆိုလျှင် သုခဘုံ၏ တံခါးရှစ်ပေါက်သည် ထိုသူ့အတွက် ဖွင့်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသူ့အလိုရှိရာ တံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ မဇီကိုဆေးကြောခြင်းနှင့် မဇီ
ကြောင့် ဝိုဇ္ဇာပြုလုပ်ရခြင်း။

باب: في غسل المذي والوضوء منه

(၁၄၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအလီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် မဇီအလွန်ထွက်သော
သူ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တော့်သမီးတော်သည်
ကျွန်တော့် နိကာဟ်တွင်ရှိနေသောကြောင့်

١٤٤ - عَنْ عَلِيٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنْتُ رَجُلًا
مَذَّاءً وَكُنْتُ أَسْتَحْيِي أَنْ أَسْأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ لِمَكَانِ ابْنَتِهِ فَأَمَرْتُ الْمُقَدَّادَ بْنَ الْأَسْوَدِ فَسَأَلَهُ
فَقَالَ يَغْسِلُ ذَكَرَهُ وَيَتَوَضَّأُ.

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား လျှောက်ထားမေးမြန်းရန် ကျွန်ုပ် ရှက်ရွံ့ခဲ့မိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်
သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးမိတ်ကံဒါဒ်(ﷺ)ကို စေခိုင်းသည့်အတွက် သူက လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့သည်။
ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မဇီထွက်လျှင် အရှက်အင်္ဂါကို ဆေးကြောပြီး ဝိုဇ္ဇာ ပြုလုပ်ရမည်ဟု မိန့်
တော်မူသည်။

အခန်း။။ ထိုင်လျက် အိပ်ခြင်းဖြင့် ဝိုဇ္ဇာကို
မပျက်ခြင်း။

باب: نوم الجالس لا ينقض الوضوء

(၁၄၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အိကာမသ်
ဆိုပြီး သွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန် တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးကို တီးတိုးစွာ ပြောဆို
လျက်ရှိနေ၏။ (အဗ်ဒုလ်ဝါရိတ်စ်၏ ဆင့်ပြန်
ချက်တွင် လာရှိသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

١٤٥ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَقْبَمَتِ
الصَّلَاةُ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَجِيًّا لِرَجُلٍ
(وَفِي حَدِيثِ عَبْدِ الْوَارِثِ وَنَبِيِّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يُنَاجِي الرَّجُلَ) فَمَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ حَتَّى نَامَ
الْقَوْمُ. (وَفِي حَدِيثِ شُعْبَةَ فَلَمْ يَزَلْ يُنَاجِيهِ حَتَّى نَامَ
الصَّحَابَةُ، ثُمَّ جَاءَ فَصَلَّى بِهِمْ).

သည် လူတစ်ဦးကို တီးတိုးစွာစကားပြောဆိုနေပြီး အမျိုးသားများ အိပ်ပျော်သွားကြသည်အထိ
ဆွလာတ်မဆောက်တည် ဖြစ်သေးပေဟူ၏။ ရှုအ်ဗဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများ အိပ်
ပျော်သွားကြသည်အထိ တီးတိုးစွာစကားပြောဆိုနေလျက်ရှိသည်ဟု လာရှိသည်။ ထို့နောက် ကြွ
မြန်းလာတော်မူပြီး သူတို့ကို ရှေ့ဆောင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။

အခန်း။။ ကုလားအုတ်အသား စားပြီး

باب: الوضوء من لحوم الإبل

နောက် ဝိဇ္ဇာပြန်ပြုရခြင်း။

(၁၄၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့သည် သိုး၊ ဆိတ်တို့၏အသားများ စားသုံးပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာ ပြန်ပြုလုပ်ရပါမည်လောဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို လျှောက်ထား မေးမြန်းကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်ဆန္ဒရှိ

١٤٦ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَوَضَّأُ مِنْ لَحْمِ الْغَنَمِ قَالَ إِنْ شَبْتِ فَتَوَضَّأُ وَإِنْ شَبْتِ فَلَا تَوَضَّأُ قَالَ أَتَوَضَّأُ مِنْ لَحْمِ الْإِبِلِ قَالَ نَعَمْ فَتَوَضَّأُ مِنْ لَحْمِ الْإِبِلِ قَالَ أَصَلِّيَ فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ قَالَ نَعَمْ قَالَ أَصَلِّيَ فِي مَبَارِكِ الْإِبِلِ قَالَ لَا .

လျှင် ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ပါ။ ဆန္ဒရှိလျှင် မပြုလုပ်ပါနှင့်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ၎င်းက ထပ်မံ၍ ကုလားအုတ်အသားများစားခြင်းကြောင့် ဝိဇ္ဇာပြန်ပြုရမည်လောဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဖြေကြားတော်မူသည်။ အသင်သည် ကုလားအုတ်အသားစားသုံးပြီးနောက် ဝိဇ္ဇာပြန် ပြုလုပ်ရပါမည်။ ၎င်းက ထပ်မံ၍ သိုး၊ ဆိတ်မွေးမြူထားသော ခြံများ၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခွင့် ရှိပါသလောဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်က ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပါသည်ဟု ဖြေကြား၏။ ၎င်းက ကုလားအုတ်မွေးမြူထားသောခြံများ၌ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခွင့် ရှိပါသလောဟု မေးရာတွင် ကိုယ်တော်က ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခွင့် မရှိဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ မီးနှင့်ထိတွေ့(ချက်ပြုတ်)ထား

باب: الوضوء مما مست النار

သောအရာမှ (စားသုံးပြီး)ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်ရခြင်း။

(၁၄၇) အုမရ်ဗင်နီအဗ်ဒုလ်အဇီးဇ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအဗ်ရာဟင်မ်ဗင်နီကာရိတ်ဇ်သည် ၎င်းအား ပြောပြခဲ့သည်။ သူသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)အား ဗလီထဲ၌ ဝိဇ္ဇာပြုလုပ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့သည်။

١٤٧ - عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ إِبْرَاهِيمَ بْنَ قَارِظٍ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ وَجَدَ أَبَا هُرَيْرَةَ يَتَوَضَّأُ عَلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ إِنَّمَا أَتَوَضَّأُ مِنْ أَثْوَارِ أَقْطِ أَكَلْتُهَا لِأَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ تَوَضَّأُوا مِمَّا مَسَّتِ النَّارُ .

ထိုစဉ် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ ငါသည် ဒိန်ခဲအပိုင်းအစများကို စားသုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် ဝိုဏ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်ကို ကြားခဲ့ရ၏။ မီးနှင့်ထိထားသောအရာ(ချက်ပြုတ်ထားသောအရာကို စားခြင်း)မှ အသင်တို့ ဝိုဏ်းပြုလုပ်ကြပါ။

အခန်း။။ မီးနှင့်ထိတွေ့ထားသောအရာ
ကြောင့် ဝိုဏ်းပြုလုပ်ခြင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်
ခြင်း။

باب: نسخ الوضوء مما مست النار

(၁၄၈) ဂျအ်ဖရ်ဗင်န်အမ်ရ်ဗင်န်အုမိုင်ယဟ်ဇွမ်
ရီသည် ၎င်း၏ဖခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်း
၏ဖခင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဆိတ်
လက်ပြင်သားကို ပိုင်းဖြတ်ပြီး စားသုံးနေသည်

١٤٨ - عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمَّرِيِّ عَنْ
أَبِيهِ أَنَّهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَحْتَنِزُ
مِنْ كُتْفِ شَاةٍ فَأَكَلَ مِنْهَا فَدُعِيَ إِلَى الصَّلَاةِ فَقَامَ
وَطَرَحَ السَّيِّئِينَ وَصَلَّى وَلَمْ يَتَوَضَّأْ.

ကို မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းခံရသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဓားကိုချ
ကာ ထရပ်တော်မူပြီး ဝိုဏ်းမပြုဘဲ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

(၁၄၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နို့
သောက်သုံးတော်မူ၏။ ထို့နောက် ရေတောင်း

١٤٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَرِبَ لَبَنًا ثُمَّ دَعَا بِمَاءٍ
فَمَضْمَضَ وَقَالَ إِنَّ لَهُ دَسْمًا.

ယူ၍ အာလုတ်ကျင်းကာ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အမှန်မှချ နို့၌ အဆီပါရှိသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ခုကို
တွေ့ရှိခံစားရသည်ဟု အတွေးဖြစ်ပေါ်သူ။

(၁၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရာ(رضي الله عنه)ထံမှ ၁၅၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့် رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا وَجَدَ أَحَدُكُمْ فِي
တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ် بِطَنِهِ شَيْئًا فَأَتَيْتُكَ عَلَيْهِ أَخْرَجَ مِنْهُ شَيْءٌ أَمْ لَا فَلَا
ယောက်သည် (ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေစဉ်) ဝမ်း يَخْرُجَنَّ مِنَ الْمَسْجِدِ حَتَّى يَسْمَعَ صَوْتًا أَوْ يَجِدَ رِيحًا.

ဗိုက်ထဲ၌ တစ်စုံတစ်ခု ခံစားမိပြီး ဗိုက်ထဲမှ တစ်ခုခု ထွက်လာသည်၊ သို့မဟုတ် မထွက်လာသည်
(လေလည်မိသွားသလား) ဆိုသည်ကို (ဝေခွဲရန်)ခက်ခဲနေလျှင် ၎င်းသူသည် အသံမကြားမချင်း၊
သို့မဟုတ် အနံ့မရမချင်း ဗလီထဲမှ မထွက်သွားလေနှင့်။

၃။ ရေချိုးခြင်း ကဏ္ဍ

(၃) كتاب الغسل

အခန်း။။ ရေချိုးရခြင်းသည် ရေ(မနီ-
သုက်ရည်)ထွက်၍ ဖြစ်ခြင်း။

باب: إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ

(၁၅၁) အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်ဗင်န်အဗူအီးဒ်ခွသ်ရီ (رضي الله عنه)သည် ၎င်း၏ဖခင်ထံမှ ဆင့်ပြန်ပြောပြသည်။ ဖခင်က ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ တနင်္လာနေ့၌ ကုဗာအရပ်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဗန္ဓုစာလင်မ်မျိုးနွယ်တို့ထံ ရောက်သောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိသ်ဗာန်(رضي الله عنه)၏ အိမ်တံခါးရှေ့တွင် ရပ်တော်မူပြီး ၎င်းကို ခေါ်တော်မူရာ ၎င်းသည် လုံချည်ကို

١٥١ - عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنْ أَبِيهِ قَالَ خَرَجْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ إِلَى قُبَاءَ حَتَّى إِذَا كُنَّا فِي بَنِي سَالِمٍ وَقَفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى بَابِ عَثْبَانَ فَصَرَخَ بِهِ فَخَرَجَ يَجْرُ إِزَارَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعَجَلْنَا الرَّجُلَ فَقَالَ عَثْبَانُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يُعْجَلُ عَنْ أَمْرَاتِهِ وَلَمْ يُمْنِ مَاذَا عَلَيْهِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ.

တစ်ရွတ်တိုက်ဆွဲလျက် ထွက်လာခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါတို့သည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အလျင်စလို လုပ်စေခဲ့လိုက်ပြီးဖြစ်သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိသ်ဗာန်(رضي الله عنه)က အို-ရစူလ်တမန်တော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ မိန့်တော်မူပါ။ သူသည် အလျင်အမြန် သူ၏မိန်းမနှင့် သီးခြားဖြစ်သွားပြီး သုက်ရည်မထွက်သော် ၎င်းအပေါ် မည်သည့်တာဝန်ရှိပါသနည်းဟု မေးလျှောက်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ရေ(ချိုးရခြင်း)သည် ရေ(သုက်ရည်ထွက်ခြင်း)ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ရေ(ချိုးရခြင်း)သည် ရေ(သုက်ရည်ထွက်ခြင်း)မှဖြစ်သည်ဟူသော အမိန့် ဖယ်ရှားခံရခြင်းနှင့် အရှက်အင်္ဂါနှစ်ခု ထိတွေ့ခြင်းကြောင့် ရေချိုးရန် ဝါဂျိမ် ဖြစ်ခြင်း။

باب: نَسَخَ الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ وَوَجِبَ الْغُسْلُ بِالتَّقَاءِ الْخَتَانَيْنِ

(၁၅၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာအရှ်အရီ(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောပြသည်။ ထို (ရေချိုးရန်ဝါဂျိမ်ဖြစ်ခြင်း)ကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက် ပြီး မုဟာဂျီရ်အုပ်စုတစ်စုနှင့် အန်စွာရီအုပ်စု တစ်စုတို့ ကွဲလွဲခဲ့ကြသည်။ အန်စွာရီတို့က (ရာ ဂစိတ်ဖြင့်သက်ရည်) ပန်းထွက်လာလျှင်၊ သို့ မဟုတ် သက်ရည်ထွက်လာလျှင် ရေချိုးရန် အရေးကြီးသည်ဟု ပြောကြပြီး။ မုဟာဂျီရ်များ က ထိုသို့မဟုတ် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလျှင်ပင် ရေချိုးရန် အရေး ကြီးသွားသည်ဟုဆိုကြသည်။

ဆင့်ပြန်သူကပြောပြသည်။ ထိုအခါ

١٥٢ - عَنْ أَبِي مُوسَى - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ اخْتَلَفَ فِي ذَلِكَ رَهْطٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ فَقَالَ الْأَنْصَارِيُّونَ لَا يَجِبُ الْغُسْلُ إِلَّا مِنَ الدَّقِيقِ أَوْ مِنَ الْمَاءِ وَقَالَ الْمُهَاجِرُونَ بَلْ إِذَا خَالَطَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ قَالَ قَالَ أَبُو مُوسَى فَأَنَا أَشْفِيكُمْ مِنْ ذَلِكَ فَقُمْتُ فَاسْتَأْذَنْتُ عَلَى عَائِشَةَ فَأَذِنَ لِي فَقُلْتُ لَهَا يَا أُمَّاهُ أَوْ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَنْ شَيْءٍ وَإِنِّي أَسْتَحْيِيكَ فَقَالَتْ لَا تَسْتَحْيِي أَنْ تَسْأَلَنِي عَمَّا كُنْتُ سَائِلًا عَنْهُ أُمُّكَ الَّتِي وَلَدَتْكَ فَإِنَّمَا أَنَا أُمُّكَ قُلْتُ فَمَا يُوجِبُ الْغُسْلَ قَالَتْ عَلَى الْخَبِيرِ سَقَطَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شُعْبَيْهَا الْأَرْبَعِ وَمَسَّ الْخِتَانُ الْخِتَانَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ.

အဗူမူစာ(ﷺ)က ထိုကိစ္စရပ် မှ အသင်တို့ကို ကျွန်ုပ်ကျေနပ်နှစ်သက်စေပါမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်သည် ထလာခဲ့ပြီး မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှာ(ﷺ)ထံ ဝင်ခွင့်တောင်းသောအခါ ခွင့်ရသဖြင့် ကျွန်တော်က သူ(မ)ကို ပြောပြ သည်။

အို-မိခင်မွန်ကြီး၊ သို့မဟုတ် အို-မုအ်မင်န့်တို့၏မိခင်မွန်ကြီး၊ ကျွန်တော်သည် မိခင်မွန်ကြီး ကို တစ်စုံတစ်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းရန် ဆန္ဒရှိသော်ငြားလည်း ကျွန်တော်မိခင်မွန်ကြီးကို ရှက်ရှံ့နေပါသည်။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက အသင့်ကို မွေးဖွားခဲ့သောမိခင်အား အသင် မေးမြန်းနိုင် သည့် မေးခွန်းမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်မအား မေးမြန်းရန် အသင်မရှက်လေနှင့်။ ကျွန်မသည်လည်း အသင်၏မိခင်သာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က မေးမြန်းလိုက်သည်။ ရေချိုး ထိုက်သည့်အရာမှာ အဘယ်နည်း။ ၎င်းက ဖြေကြားသည်။ အသင်သည် ကောင်းမွန်စွာသိရှိသောသူ ကို မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အမျိုးသမီး၏ ခြေလက်လေးခုကြား ထိုင်ပြီး အရှက် အင်္ဂါတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထိတွေ့လိုက်သော် ရေချိုးထိုက်သွား၏။

(၁၅၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အပ်ဒွလ္လာဟ် (ﷺ)သည် အဓိကွလ်စူးမ်(ﷺ)ထံမှ သူ(မ)သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ဇနီးကြင်ရာအာအိရဟ်(ﷺ) ထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို လူတစ်ဦး

၁၀၃ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أُمِّ كَلْثُومٍ عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ إِنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الرَّجُلِ يُجَامِعُ أَهْلَهُ ثُمَّ يُكْسِلُ هَلْ عَلَيْهِمَا الْغُسْلُ وَعَائِشَةُ جَالِيسَةٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنِّي لَأَفْعَلُ ذَلِكَ أَنَا وَهَذِهِ ثُمَّ تَغْتَسِلُ.

သည် မိမိ၏အိမ်သူနှင့် ကိုယ်လက်နှီးနှောပြီး သုက်ရည်မထွက်ခဲ့သော် သူတို့နှစ်ဦးအပေါ် ရေချိုးရန် တာဝန်ရှိပါသလောဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်၌ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)သည် ထိုင်နေလျက်ရှိသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အမှန်မှချ ငါ့ကိုယ်တော် နှင့် ယင်း(အာအိရဟ်)တို့သည် ထိုကိစ္စကို ပြုလုပ်ကြပြီးနောက် ရေချိုးကြသည်။

အခန်း။။ အိပ်မက်ထဲ၌ အမျိုးသားမြင်မက် သည့်အတိုင်း အမျိုးသမီးက မြင်မက်၍ ရေချိုးရခြင်း။

باب: في المرأة ترى في النوم مثل ما يرى الرجل وتغتسل

(၁၅၄) အိတ်စ်ဟက်ဗင်န်အဗူသွာလ်ဟာသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ အိတ်စ်ဟက်၏အဖွား ဖြစ်သူ အဓိကွလ်စူးမ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံ ရောက်လာခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်အား မေး မြန်းလျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအချိန် ကိုယ်တော် (ﷺ)ထံပါး၌ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)သည်

၁၀၄ - عَنْ إِسْحَقَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ عَنْ أَنَسٍ قَالَ جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ وَهِيَ جَذَّةٌ إِسْحَقَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ لَهُ وَعَائِشَةُ عِنْدَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْمَرْأَةُ تَرَى مَا يَرَى الرَّجُلُ فِي الْمَنَامِ فَتَرَى مِنْ نَفْسِهَا مَا يَرَى الرَّجُلُ مِنْ نَفْسِهِ فَقَالَتْ عَائِشَةُ يَا أُمَّ سُلَيْمٍ فَضَحَّتِ الْيَسَاءُ ثَرَبَتْ يَمِينُكَ فَقَالَ لِعَائِشَةَ بَلْ أَنْتِ فَتَرَبَتْ يَمِينُكَ نَعَمْ فَلَتَغْتَسِلِ يَا أُمَّ سُلَيْمٍ إِذَا رَأَتْ ذَلِكَ.

ရှိနေ၏။ အို-ရဗူလ်တမန်တော်၊ အမျိုးသမီးတစ်ဦး သည် အိပ်မက်၌ အမျိုးသားမြင်မက်သည့်အရာမျိုး မြင်မက်၏။ ထို့နောက် အမျိုးသားတစ်ဦး သူ ကိုယ်မှ(ထွက်လာသည့်)အရာမျိုး တွေ့မြင်သကဲ့သို့ အမျိုးသမီးသည်လည်း သူ့ကိုယ်မှ (ထွက်လာသည်ကို)မြင်တွေ့ရ၏။ (သို့ဆိုလျှင် မည်သို့အမိန့်ရှိပါ

မည်နည်း။) ထိုအခါ အာအိရှဟ်(ﷺ)က အို-အွမ္မိစုလိင်းမ်၊ အသင်မ၏ ယာလက်ဖုန်လူးပါစေ။ အသင် မသည် အမျိုးသမီးများကို အရှက်ခွဲလေသည်ဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အာအိရှဟ်(ﷺ)အား မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မ၏ ယာလက်သည်လည်း ဖုန်လူးပါစေ၊ ဟုတ်ပါ သည်။ အို-အွမ္မိစုလိင်းမ်၊ အမျိုးသမီးသည် ထိုအရာကို မြင်တွေ့ရသော် ရေချိုးရပါမည်။

အခန်း။ ။ ဂျနာဗသ်-ကိုယ်မသန့်ခြင်းမှ
ရေချိုးရမည့် ပုံသဏ္ဌာန်။

باب: صفة الغسل من الجنابة

(၁၅၅) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဇနီးကြင်ရာ မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနာ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ဂျနာဗသ် ကိုယ် မသန့်ခြင်းမှ ရေချိုးသန့်စင်တော်မူရန်အတွက် ရေယူဆောင်လာပေးခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် (ဦးစွာပထမ)မိမိလက်နှစ်ဖက်ကို နှစ် ကြိမ် (သို့မဟုတ်) သုံးကြိမ်ဆေးကြောတော်မူ ပြီးမှ မိမိလက်ကို ခွက်ထဲသို့ နှိုက်တော်မူ သည်။ တစ်ဖန် မိမိအရှက်အင်္ဂါပေါ်သို့ ရေလောင်း

၁၀၀ - عَنْ مَيْمُونَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَتْ أَذْنَيْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غُسْلَهُ مِنَ الْجَنَابَةِ فَعَسَلَ كَفَّيْهِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا ثُمَّ أَخْلَلَ يَدَهُ فِي الْإِنَاءِ ثُمَّ أَفْرَغَ بِهِ عَلَى فَرْجِهِ وَغَسَلَهُ بِشِمَالِهِ ثُمَّ ضَرَبَ بِشِمَالِهِ الْأَرْضَ فَذَلَكُمَا دَلَا شَدِيدًا ثُمَّ تَوَضَّأَ وَضُوءُهُ لِلصَّلَاةِ ثُمَّ أَفْرَغَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلَاثَ حَقَنَاتٍ كُلُّ حَقْنَةٍ مِلْءَ كَفٍّ ثُمَّ غَسَلَ سَائِرَ جَسَدِهِ ثُمَّ تَنَحَّى عَنْ مَقَامِهِ ذَلِكَ فَعَسَلَ رِجْلَيْهِ ثُمَّ أَتَيْتُهُ بِالْمِثْدِيلِ فَرَدَّهُ.

တော်မူပြီး ဘယ်ဘက်လက်ဖြင့် ဆေးကြောတော်မူသည်။ ထို့နောက် မိမိဘယ်ဘက်လက်ကို မြေကြီး တွင် သေချာစွာ ပွတ်တိုက်တော်မူပြီး ဆွလာတ်အတွက် ဝိုဏ်းပြုသကဲ့သို့ ပြုတော်မူသည်။

ထို့နောက် မိမိဦးခေါင်းပေါ်သို့ လက်ခုတ်သုံးခုစာ ရေအပြည့်လောင်းချတော်မူသည်။ ပြီး နောက် မိမိခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးပေါ် ရေလောင်းချတော်မူသည်။ တစ်ဖန် ထိုရေချိုးနေသည့် နေရာမှ ရွှေ့လိုက်ပြီး မိမိခြေနှစ်ဖက်ကို ဆေးကြောတော်မူသည်။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံ သို့ ကိုယ်သုတ်ပုဝါယူဆောင်လာပေးရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က လက်ခံတော်မမူခဲ့ပေ။

အခန်း။ ။ ဂျနာဗသ်-ကိုယ်မသန့်ဖြစ်ခြင်းမှ
ရေချိုးရန် လုံလောက်သော ရေပမာဏ။

باب: قدر الماء الذي يغتسل به من الجنابة

(၁၅၆) အဗူမုလမဟ်ဗင်န်အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိခင်မွန်ကြီး အာအိရှဟ်(رضي الله عنه)၏ နီစိုဘက်မောင်နှမတော်စပ် သူ (အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်ကိုင်း)နှင့်အတူ သူ(မ)ထံ သို့ လာရောက်ကာ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဂျနာ ဗသ် ကိုယ်မသန့်မှုမှ ရေချိုးသန့်စင်ခြင်းနှင့် ပတ် သက်ပြီး မေးမြန်းရာ သူ(မ)က စွာအံတစ်စွာအံ အတိုင်းအတာမျှရှိသည့် ရေအိုးကို တောင်းယူပြီး

١٥٦ - عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ نَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَا وَأَخُوهَا مِنَ الرِّضَاعَةِ فَسَأَلَهَا عَنْ غُسْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْجَنَابَةِ فَدَعَتْ بِإِنَاءٍ قَدْرَ الصَّاعِ فَأَغْتَسَلْتُ وَبَيْنَمَا وَبَيْنَهَا سِتْرٌ وَأَفْرَعْتُ عَلَى رَأْسِهَا ثَلَاثًا قَالَ وَكَانَ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْخُذْنَ مِنْ رُءُوسِهِنَّ حَتَّى تَكُونَ كَالْوَقْرَةِ .

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် သူ(မ)အကြားတွင် လိုက်ကာချကာ ရေချိုးပြခဲ့သည်။ သူ(မ)သည် မိမိဦးခေါင်းပေါ်မှ သုံးကြိမ်ရေလောင်းချခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမုလမဟ်(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်များသည် သူ(မ)တို့၏ ဦးခေါင်းမှဆံပင်အား နားနှင့် အညီရောက်သွားသည် အထိ ညှပ်ပစ်လေ့ရှိသည်။ (ကိုယ်တော်(ﷺ)မရှိတော့သည့်နောက်တွင် မိခင်မွန်တို့သည် မိမိတို့၏ အလှအပအား စွန့်လွှတ်ကြရန်အတွက် ဆံပင်ညှပ်လိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။)

အခန်း။ ။ ရေချိုးမည့်သူသည် အဝတ်တစ်
ထည်ဖြင့် အကာအကွယ် ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: تستر المغتسل بالثوب

(၁၅၇) ဆွဟာဗီယဟ်အွမ္မီဟာနီဗင်န်သီအဗူ သွာလိဗ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ(မ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ မက္ကာဟ်မြို့ကို အောင်နိုင်သည့်နှစ်တွင် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မက္ကာဟ်မြို့၏ အထက်ပိုင်းဒေသတွင် ရှိနေတော်မူ၏။ ကိုယ်

١٥٧ - عَنْ أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّهَا لَمَّا كَانَ عَامَ الْفَتْحِ أَتَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ بِأَعْلَى مَكَّةَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى غُسْلِهِ فَسَتَرَتْ عَلَيْهِ فَاطِمَةُ ثُمَّ أَخَذَ ثَوْبَهُ فَالْتَحَفَ بِهِ ثُمَّ صَلَّى ثَمَانَ رَكَعَاتٍ سُبْحَةَ الضُّحَى .

တော်(ﷺ)က ရေချိုးတော်မူရန် ရပ်တော်မူရာ သမီးတော်ဖာသွိမဟ်(ﷺ)က ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အကာအကွယ် ပြုပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိအဝတ်အစားအား ယူ၍ ပတ်တော်မူပြီး နေတက်ဆွလာတ်(၈)ရကအသ်အား ဝတ်ပြုဆောက်တည်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဂျနာဗသ်-ကိုယ်မသန့်မှုမှ ရေချိုး
ရာတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းချိုးခြင်း
နှင့် အကာအကွယ်ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: غسل الرجل وحده من الجنابة والتستر

(၁၅၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(ﷺ) ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ (၎င်းက ဟဒီးဆ်တချို့ ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင်) တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အစ္စရာအီးလ်မျိုးနွယ်ဝင် တို့သည် ရေချိုးသည့်အခါ ဝတ်လစ်စလစ်ချိုး လေ့ရှိကြပြီး သူတို့အချင်းချင်း တစ်ဦး၏အရှက် ကို တစ်ဦးက ကြည့်လေ့ရှိကြသည်။ တမန် တော်မူစာ(ﷺ)မှာမူ တစ်ဦးတည်းသာ ရေချိုး လေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့က တမန်တော် မူစာ(ﷺ)နှင့် ပတ်သက်ပြီး (ဤသို့ဝေဖန်) ပြောဆိုကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား

၁၀၈ - عن أبي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - عَنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (فَذَكَرَ أَحَادِيثَ مِنْهَا) وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ يَغْتَسِلُونَ عُرَاءَ يَنْظُرُ بَعْضُهُمْ إِلَى سَوَاءِ بَعْضٍ وَكَانَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ يَغْتَسِلُ وَحْدَهُ فَقَالُوا وَاللَّهِ مَا يَمْنَعُ مُوسَى أَنْ يَغْتَسِلَ مَعَنَا إِلَّا أَنَّهُ آدَرُ قَالَ فَذَهَبَ مَرَّةً يَغْتَسِلُ فَوَضَعَ ثَوْبَهُ عَلَى حَجَرٍ فَقَرَّ الْحَجَرُ بِثَوْبِهِ قَالَ فَجَمَحَ مُوسَى بِأَثَرِهِ يَقُولُ ثَوْبِي حَجَرٌ ثَوْبِي حَجَرٌ حَتَّى نَظَرْتُ بَنُو إِسْرَائِيلَ إِلَى سَوَاءِ مُوسَى وَقَالُوا وَاللَّهِ مَا يَمُوسَى مِنْ بَأْسٍ فَقَامَ الْحَجَرُ حَتَّى نَظَرَ إِلَيْهِ قَالَ فَأَخَذَ ثَوْبَهُ فَطَفِقَ بِالْحَجَرِ ضَرْبًا قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ وَاللَّهِ إِنَّهُ بِالْحَجَرِ نَذَبَ سِنَّةً أَوْ سَبْعَةَ ضَرْبٍ مُوسَى بِالْحَجَرِ.

တိုင်တည်ပါသည်။ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)က တခြားသူများနှင့် အတူတကွ ရေမချိုးခြင်းမှာ ၎င်းတွင် ကပ်ပယ်အိပ်ကြီးသည့် ရောဂါရှိနေခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ပြောပြတော်မူ သည်။ တစ်ခါက တမန်တော်မူစာ(ﷺ)သည် ရေချိုးတော်မူရန်အတွက် မိမိအဝတ်အစားကို ကျောက် တုံးတစ်တုံးပေါ်တွင် တင်ထားတော်မူလိုက်၏။ ထိုအခါ ကျောက်တုံးက သူ၏အဝတ်အစားအား ယူ ဆောင်၍ ထွက်ပြေးလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)သည် အို-ကျောက်တုံး၊ ငါ့အဝတ်၊ အို-

ကျောက်တုံး၊ ငါ့အဝတ်ဟု ပြောဆိုလျက် အနောက်မှ ပြေးလိုက်၏။

နောက်ဆုံးတွင် အစ္စရာအီးလ်အမျိုးသားတို့သည် တမန်တော်မူစာ(ﷺ)၏ အရှက်အင်္ဂါကို တွေ့မြင်သွားပြီး ပြောဆိုကြတော့သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါသည်။ တမန်တော် မူစာ(ﷺ)တွင် မည်သည့်ရောဂါမှ မရှိပါ။ ၎င်းအား တွေ့မြင်ခံလိုက်ရပြီးသည့်အချိန်တွင် ကျောက်တုံး သည် ရပ်တန့်လိုက်၏။ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)သည် မိမိအဝတ်အစားအား ယူလိုက်ပြီး ကျောက်တုံး အား ရိုက်နှက်လေတော့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ပြောပြခဲ့သည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆိုပါသည်။ ၎င်းကျောက်တုံးသည် တမန်တော်မူစာ(ﷺ)၏ ရိုက်နှက် မှုကြောင့် အရှိုးရာ ခြောက်ခု၊ သို့မဟုတ် ခုနစ်ခု ထင်ကျန်နေခဲ့၏။

အခန်း။။ အမျိုးသား၊ သို့မဟုတ် အမျိုး
သမီး၏ အရှက်အင်္ဂါအား ကြည့်ခြင်းမှ တား
မြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن النظر إلى عورة الرجل والمرأة

(၁၅၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူစအီးဒ်ဒုဒ်ရီ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အခြားအမျိုး သား တစ်ဦး၏ အရှက်အင်္ဂါအား ကြည့်ခွင့်မရှိ။ ထိုနည်းတူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်လည်း အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အရှက်အင်္ဂါအား

١٥٩ - عن أبي سعيد الخدري - رضي الله عنه - أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا ينظر الرجل إلى عورة الرجل ولا المرأة إلى عورة المرأة ولا يفضي الرجل إلى الرجل في الثوب الواحد ولا تفضي المرأة إلى المرأة في الثوب الواحد.

ကြည့်ခွင့်မရှိပေ။ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အခြားအမျိုးသားတစ်ဦးနှင့်အတူ အဝတ်တစ်ထည်တည်း၌ လှဲလျောင်းခွင့်မရှိ။ ထို့အတူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်လည်း အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်အတူ အဝတ် တစ်ထည်တည်းတွင် လှဲလျောင်းခွင့်မရှိပေ။

အခန်း။ ။ အရှက်ဖုံးခြင်းနှင့် လူသားသည်
ဝတ်လစ်စလစ်ဖြင့် တွေ့မြင် မခံရခြင်း။

باب: التستر ولا يرى الإنسان عرياناً

(၁၆၀) ဆွဟာဗဟ်ဗွတ်ကျာဗိရ်ဗင်နီအဗ်ဒုလ္လာဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် (နဗီမဖြစ်မီက) လူတို့နှင့်အတူ ကအ်ဗဟ်
ကျောင်းတော်အား ပြုပြင်မွမ်းမံရန်အတွက်
ကျောက်တုံးများကို သယ်ဆောင်တော်မူခဲ့၏။
ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် လုံချည်

၁၆၀ - عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَنْقُلُ مَعَهُمُ
الْحِجَارَةَ إِلَى الْكَعْبَةِ وَعَلَيْهِ إِزَارُهُ فَقَالَ لَهُ الْعَبَّاسُ عَمُّهُ
يَا ابْنَ أَخِي لَوْ حَلَلْتَ إِزَارَكَ فَجَعَلْتَهُ عَلَى مَنْكَبِكَ ذُوْنَ
الْحِجَارَةِ قَالَ فَحَلَّهُ فَجَعَلَهُ عَلَى مَنْكَبِهِ فَسَقَطَ مَغْشِيًّا
عَلَيْهِ قَالَ فَمَا رُؤِيَ بَعْدَ ذَلِكَ الْيَوْمَ عُرْيَانًا.

တစ်ထည်ဝတ်ဆင်ထား၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဘကြီးတော်အဖွားစ်(ﷺ)က ကိုယ်တော်
(ﷺ)အား အို-ငါ့တူမောင်၊ အသင် လုံချည်ကို ချွတ်ပြီး ကျောက်တုံးများ၏အောက် အသင့်ပုခုံးထက်
တွင် ထားလိုက်လျှင် ကောင်းလိမ့်မည်ဟု ပြောလေ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိလုံချည်ကို ချွတ်ပြီး
မိမိပုခုံးနှစ်ဖက်ပေါ်တွင် တင်တော်မူလိုက်သည်နှင့် (ရှက်တော်မူသည့်အတွက် ချက်ချင်းပင်) သတိ
မေ့လျော့သွားတော့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ဗွတ်ကျာဗိရ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ထို့နောက်ပိုင်းတွင် ကိုယ်
တော်(ﷺ)အား ဝတ်လစ်စလစ်နှင့် တွေ့မြင်ခံရခြင်းမရှိတော့ပေ။

အခန်း။ ။ ကိုယ်မသန့်ခြင်းမှ ရေချိုးသန့်စင်
ရာတွင် အိုးတစ်အိုးတည်းမှ ရေကို ဇနီး
မောင်နှံနှစ်ဦး အတူတူချိုးခြင်း။

باب: غسل الرجل والمرأة من الإناء الواحد من
الجنابة

(၁၆၁) ဆွဟာဗဟ်ဗွတ်ကျာဗိရ်(ﷺ)က
မိခင်မွန်ကြီးအာအိရ်ဟ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့
သည်။ ကျွန်မနှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တို့
သည် နှစ်ယောက်အတူ အိုးတစ်အိုးတည်းမှ ရေ

၁၆၁ - عَنْ مُعَاذَةَ عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
قَالَتْ كُنْتُ أُغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ بَيْنِي وَبَيْنَهُ فَيُبَادِرُنِي حَتَّى أَقُولَ
دَعْ لِي دَعْ لِي قَالَتْ وَهْمَا جُنُبَانِ.

ခပ်ချိုးခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရေကိုအလျင်အမြန် ခပ်ယူတော်မူခဲ့ရာ ကျွန်မအတွက် လည်း ရေချန်ပေးတော်မူပါဦးဟုပင် ပြောဆိုခဲ့ရသည်။ သူ(မ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူ တို့နှစ်ဦးစလုံးသည် ကိုယ်မသန့်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေခဲ့သည်။

အခန်း။။ ကိုယ်မသန့်သူ (ရေချိုးရန် တာဝန် ရှိသူ)သည် အိပ်စက်ရန်နှင့် စားသောက်ရန် ရည်ရွယ်သည့်အခါ ဝိုဏ်းပြုလုပ်ခြင်း။

باب: وضوء الجنب إذا أراد النوم والأكل

(၁၆၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိုရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန် ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကိုယ်မ သန့်သည့်အခါ၌ စားသောက်ရန်၊ သို့မဟုတ် အိပ်

١٦٢ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَانَ جُنُبًا فَأَرَادَ أَنْ يَأْكُلَ أَوْ يَنَامَ تَوَضَّأَ وَضُوءَهُ لِلصَّلَاةِ.

စက်ရန် ရည်ရွယ်ပါက ဆွလာတ်အတွက် ဝိုဏ်းပြုသကဲ့သို့ ဝိုဏ်းပြုလုပ်တော်မူသည်။

အခန်း။။ ရေမချိုးသေးဘဲ ကိုယ်မသန့် သူက အိပ်စက်ခြင်း။

باب: نوم الجنب قبل أن يغتسل

(၁၆၃) အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗီကိုင်စ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိခင်မွန်ကြီး အာအိုရှဟ်(ﷺ)အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝိသိရ်ဆွလာတ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးလျှောက် ခဲ့၏။ ထို့နောက်တွင် (ဝိသိရ်ဆွလာတ်နှင့် ပတ် သက်သည့်)ဟဒီးဆ်တော်အား တင်ပြခဲ့၏။

١٦٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَيْسٍ قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - عَنْ وَثْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ قُلْتُ كَيْفَ كَانَ يَصْنَعُ فِي الْجَنَابَةِ أَكَانَ يَغْتَسِلُ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ أَمْ يَنَامُ قَبْلَ أَنْ يَغْتَسِلَ قَالَتْ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ يَفْعَلُ رُبَّمَا اغْتَسَلَ قَنَامَ وَرُبَّمَا تَوَضَّأَ قَنَامَ قُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الْأَمْرِ سَعَةً.

ကျွန်ုပ်က ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရေချိုးရန်တာဝန်ရှိသည့်အခါ မည်သို့ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သနည်း၊ မအိပ် စက်မီအလျင် ရေချိုးခဲ့သလား၊ သို့မဟုတ် ရေမချိုးမီအလျင် အိပ်စက်တော်မူခဲ့ပါသလားဟု မေး

လျှောက်ခဲ့ရာ သူ(မ)က ပြောပြသည်။ နှစ်ခုလုံးပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ တစ်ခါတရံ ရေချိုး၍ အိပ်စက်တော်မူလေ့ရှိပြီး တစ်ခါတရံ ဝိုဏ်းပြု၍ အိပ်စက်တော်မူလေ့ရှိသည်။

ကျွန်ုပ်က ပြောသည်။ ချီးမွမ်းခြင်းဟူသမျှသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ဤအရေးကိစ္စ၌ ချောင်လည်မှုပြုလုပ်ပေးထားတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ မိမိ၏ဇနီးသည်နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ပေါင်းသင်းရန် ရည်ရွယ်ပါက ဝိုဏ်းပြုလုပ်ရခြင်း။

باب: من أتى أهله ثم أراد أن يعود فليَتَوَضَّأْ

(၁၆၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအီးဒ်ဒုဒ်ရီ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်

١٦٤ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يَعُودَ فَلْيَتَوَضَّأْ.

ယောက်သည် မိမိဇနီးသည်နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး တစ်ဖန် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရန် ရည်ရွယ်ပါက ဝိုဏ်းပြုလုပ်ပါ။

အခန်း။ ။ သယမ်မွမ်အကြောင်းနှင့် ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လာရှိသော အကြောင်းချင်းရာများ။

باب: التيمم وما جاء فيه

(၁၆၅) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခရီးစဉ်တစ်ခုတွင် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့ ခရီးနှင့်လာကြရင်း ဗိုင်းဒါအ်၊ သို့မဟုတ် ဇာသုလ်ဂျိုင်းရှ်ဟူသောနေရာတွင် ကျွန်မ၏လည်ဆွဲ ကျပျောက်သွားခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က

١٦٥ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّهَا قَالَتْ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ حَتَّى إِذَا كُنَّا بِالْبَيْدَاءِ أَوْ بِذَاتِ الْجَيْشِ انْقَطَعَ عَقْدٌ لِي فَأَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى التَّمَاسِيهِ وَأَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ وَلَيْسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ فَأَتَى النَّاسُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ فَقَالُوا أَلَا تَرَى إِلَى مَا صَنَعَتْ عَائِشَةُ أَقَامَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

ထိုလည်ဆွဲအား ရှာဖွေရန်အတွက် စခန်းချ ရပ် နားတော်မူခဲ့သည်။ လူတို့သည်လည်း ကိုယ် တော်နှင့်အတူ စခန်းချခဲ့ကြသည်။ ထိုနေရာ သည် ရေမရနိုင်သောနေရာဖြစ်နေပြီး ၎င်းတို့ နှင့်အတူ ရေလည်းမပါရှိကြပေ။

ထိုအခါ လူတို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဗက်ရ်(ﷺ)ထံသို့ လာရောက်၍ အာအိရှဟ် (ﷺ) မည်သို့ပြုလုပ်သည်ကို အသင်မတွေ့လေ သလော။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်တကွ လူတို့ ကို ရပ်တန့်စေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဤနေရာသည် ရေရှိသောနေရာလည်း မဟုတ်သည့်အပြင် သူ

وَسَلَّمَ وَبِالنَّاسِ مَعَهُ وَلَيَسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ فَجَاءَ أَبُو بَكْرٍ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاضِعَ رَأْسَهُ عَلَى فَخْذِي قَدْ نَامَ فَقَالَ حَبَسْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالنَّاسَ وَلَيَسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ قَالَتْ عَائِشَةُ فَعَاتَبَنِي أَبُو بَكْرٍ وَقَالَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ وَجَعَلَ يَطْعُنُ بِيَدِهِ فِي خَاصِرَتِي فَلَا يَمْنَعُنِي مِنَ التَّحَرُّكِ إِلَّا مَكَانُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى فَخْذِي فَنَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى أَصْبَحَ عَلَى غَيْرِ مَاءٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّمِيمِ فَتَيَمَّمُوا فَقَالَ أَسِيدُ بْنُ الْحُضَيْرِ وَهُوَ أَحَدُ الثَّقَبَاءِ مَا هِيَ بِأَوَّلِ بَرَكَتِكُمْ يَا آلَ أَبِي بَكْرٍ فَقَالَتْ عَائِشَةُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - فَبَعَثْنَا الْبَعِيرَ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ فَوَجَدْنَا الْعَقْدَ تَحْتَهُ.

တို့၌လည်း ရေမပါရှိကြဟု ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)ကျွန်မထံသို့ ရောက်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိဦးခေါင်းအား ကျွန်မပေါင်ပေါ်သို့ တင်ထားလျက် အိပ်ပျော်နေတော်မူသည်။

ကျွန်မ၏ဖခင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)က အသင်မသည် တမန်တော်မြတ်နှင့် လူတို့ အား ရပ်တန့်စေခဲ့သည်။ ဤနေရာသည် ရေရှိသောနေရာလည်း မဟုတ်သကဲ့သို့ သူတို့တွင်လည်း ရေမပါရှိကြဟု ပြောဆိုလေသည်။ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)သည် ကျွန်မအား ပြစ်တင်ပြီး အလ္လာဟ်အလိုတော်ရှိသမျှ သူပြောလို ရာအား ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူ၏လက်ဖြင့် ကျွန်မ၏ ခါးနေရာအား ထိုးလေတော့သည်။ ကျွန်မသည် ပေါင်ပေါ်တွင် ခေါင်းချကာ အိပ်စက်နေသော ကိုယ်တော်(ﷺ)နိုးသွားမည်ကို စိုးရိမ်ပြီး လှုပ်ရှားခြင်း မပြုဘဲ ငြိမ်နေခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိပ်စက်လိုက်တော်မူပြီး ရေမရှိသည့်အဖြစ်နှင့် မနက်မိုးလင်း လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သယမ်မွမ်၏ အာယတ်တော်အား ချပေးတော်မူခဲ့ သည်။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့အားလုံးသည် သယမ်မွမ် ပြုလုပ်လိုက်ကြသည်။ ယင်း(သို့သော အကြောင်း

ချင်းရာ)ကြောင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအစိုင်းဒ်ဗင်န်ဟုသိုင်းရ်(ﷺ) က အို-အဗူဗက်ရ်၏မိသားစု၊ ဤသည် အသင်တို့၏ ပထမဦးဆုံး ဗရ်ကသ်မင်္ဂလာမဟုတ်သေးပေဟု ပြောသည်။ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်မစီးလာခဲ့သော ကုလားအုတ်ကို ဝ စေလိုက်သည့်အခါ ထိုကုလားအုတ်၏ အောက်၌ပင် ကျွန်မ၏ လည်ဆွဲကို ပြန်တွေ့ခဲ့ကြသည်။

အခန်း။။ ရေချိုးရန် တာဝန်ရှိသူသည် သယမ်မွမ်ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: تيمم الجنب

(၁၆၆) ရှုကီးက်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ) နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)တို့နှင့် အတူ ထိုင်နေစဉ် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)က ပြောကြားသည်။ အို-အဗူအဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း၊ အကယ်၍ လူတစ်ဦးသည် ရေချိုးရန် တာဝန်ရှိ နေပြီး တစ်လလောက်ရေမရရှိသော် ဆွလာတ် နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းသူ မည်သို့ပြုလုပ်ရမည်ဟု အသင်ပြောကြားပါလေဟု ပြော၏။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ပြောကြား သည်။ တစ်လလောက်ရေမရရှိပါကလည်း သ ယမ်မွမ် မပြုလုပ်ရပေ။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ် ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)က သို့ဆိုလျှင် စူရာမာအိဒတ် ၌ လာရှိထားသော အာယတ်တော်၏ အမိန့်တော် (فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا) -

١٦٦ - عَنْ شَقِيقٍ قَالَ كُنْتُ جَالِسًا مَعَ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي مُوسَى فَقَالَ أَبُو مُوسَى يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا أَجْنَبَ فَلَمْ يَجِدْ الْمَاءَ شَهْرًا كَيْفَ يَصْنَعُ بِالصَّلَاةِ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ لَا يَتَيَمَّمُ وَإِنْ لَمْ يَجِدْ الْمَاءَ شَهْرًا فَقَالَ أَبُو مُوسَى فَكَيْفَ بِهِذِهِ الْآيَةُ فِي سُورَةِ الْمَائِدَةِ {فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا} فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ لَوْ رُخِّصَ لَهُمْ فِي هَذِهِ الْآيَةِ لَأَوْشَكَ إِذَا بَرَدَ عَلَيْهِمُ الْمَاءُ أَنْ يَتَيَمَّمُوا بِالصَّعِيدِ فَقَالَ أَبُو مُوسَى لِعَبْدِ اللَّهِ أَلَمْ تَسْمَعْ قَوْلَ عَمَّارٍ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَاجَةٍ فَأَجْنَبْتُ فَلَمْ أَجِدْ الْمَاءَ فَتَمَرَّغْتُ فِي الصَّعِيدِ كَمَا تَمَرَّغُ الدَّابَّةُ ثُمَّ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَقُولَ بِيَدَيْكَ هَكَذَا ثُمَّ ضَرْبَ بِيَدَيْهِ الْأَرْضَ ضَرْبَةً وَاحِدَةً ثُمَّ مَسَحَ الشِّمَالَ عَلَى الْيَمِينِ وَظَاهَرَ كَفَيْهِ وَوَجَّهَهُ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ أَوْلَمْ تَرَ عَمْرَ لَمْ يَقْنَعْ بِقَوْلِ عَمَّارٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - ؟

အသင်တို့ ရေမရရှိသည့်အခါ သန့်ပြန့်သောမြေကြီးဖြင့် သယမ်မွမ် ပြုလုပ်ကြ။)ဟူသည် မည်သို့ နည်းဟု မေးမြန်းလေသည်။ ထိုအခါ အဗ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ပြောကြားသည်။ အကယ်၍ ဤအာယတ်

တော်ကို အကြောင်းပြုပြီး(ရေချိုးရန်တာဝန်ရှိသူအား)သယမ်မွမ် ပြုလုပ်ခွင့်ပေးလိုက်ပါမူ ကြာလာ သည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့ အပေါ်တွင် ရေအေးလာသည့်အခါ (ရေမချိုးတော့ဘဲ) မြေကြီးဖြင့် သယမ်မွမ် ပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒူလ္လာဟ်(ﷺ)အား ပြောပြသည်။ အမွှားရ်(ﷺ)၏ပြောကြားမှုကို အသင်မကြားခဲ့လေသလော။ (၎င်းကပြောပြခဲ့သည်။) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား အလုပ်တစ်ခုနှင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုနေရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်မသန့်ဖြစ်သွားပြီး ရေမရရှိသောကြောင့် တိရစ္ဆာန်များ မြေကြီးထဲတွင် လူးလိုမ့် သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်လည်း မြေကြီးထဲတွင် လူးလိုမ့်လိုက်သည်။

ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ထံပါးသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ထိုအကြောင်း အရာအား တင်ပြလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်၏လက်ဖြင့် ဤမျှပြုလုပ်လိုက်ခြင်းပင် အသင့်အတွက် လုံလောက်ပေသည်ဟုဆိုကာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ လက်နှစ်ဖက်အား မြေကြီးပေါ်တွင် တစ်ကြိမ်ရိုက်လိုက်၏။ ထို့နောက်တွင် ဘယ်ဘက်လက်အား ညာဘက်လက်ပေါ်တွင် ပွတ်သပ်တော်မူပြီး မိမိ၏ လက်ဖမိုးနှင့် မျက်နှာတို့ကို ပွတ်သပ်တော်မူ သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမွှားရ်(ﷺ)၏ အဆိုအား တင်းတိမ် မှုမရှိသည်ကို အသင်မတွေ့လေသလောဟု ပြောကြားလေသည်။

အခန်း။ ။ စလာမ်တုံ့ပြန်ရန်အတွက် သယမ်
မွမ်ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: التيمم لرد السلام

(၁၆၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)၏ သူကောင်းပြုထားသော ကျေးကျွန်အုမိုင်းရ် (ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ) ထံမှ ကြားသိခဲ့ရသည်ကို ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ပြောပြ သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ကြင်ရာ တော်၊ မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနဟ်(ﷺ)၏ သူကောင်း

١٦٧ - عَنْ عُمَيْرٍ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ سَمِعَهُ يَقُولُ أَقْبَلْتُ أَنَا وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ يَسَارٍ مَوْلَى مَيْمُونَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى دَخَلْنَا عَلَى أَبِي الْجَهْمِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ الصِّمَّةِ الْأَنْصَارِيِّ فَقَالَ أَبُو الْجَهْمِ أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ نَحْوِ بئرِ جَمَلٍ فَقِيَهُ رَجُلٌ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَلَمْ يَرُدَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْهِ حَتَّى أَقْبَلَ عَلَى الْجِدَارِ فَمَسَحَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ ثُمَّ رَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ.

ပြုထားသောကျေးကျွန် အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းဗင်နီယစားရ်တို့သည် အဗုလ်ဂျဟ်မ်ဗင်နီဟာရိဆ်ဗင်နီ စွမ်သ် အလ်အန်စွာရီ(ﷺ)ထံပါးသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ အဗုလ်ဂျဟ်မ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျမာလ်ရေတွင်းဘက်မှ ပြန်လာနေတော်မူစဉ်(လမ်းခုလတ်၌)လူတစ်ဦး က ကိုယ်တော့်အား တွေ့ဆုံ၍ စလမ်ဆက်သခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ့အပေါ် စလမ်မတုံ့ပြန် သေးဘဲ(ဦးစွာ) နံရံဆီသို့ လာရောက်တော်မူပြီး မိမိလက်နှစ်ဖက်နှင့် မျက်နှာအား ပွတ်သပ်တော်မူ(၍ သယမ်မွမ်ပြုလုပ်)သည်။ ပြီးနောက်မှ သူ၏ စလမ်အား တုံ့ပြန်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ မုအ်မင်နီသည် မသန်မဖြစ်ခြင်း။

باب: المؤمن لا ينجس

(၁၆၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် မဒီနာမြို့၏ လမ်း များအနက် လမ်းတစ်လမ်းတွင် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူ သည် ရေချိုးရန် တာဝန်ရှိနေသည့်အတွက် တိတ်တဆိတ်ရှောင်ဖယ်ကာ ရေသွားချိုး၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ့အား မတွေ့ရှိသော

١٦٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ لَقِيَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي طَرِيقٍ مِنْ طُرُقِ الْمَدِينَةِ وَهُوَ جُنُبٌ قَانَسَلْ فَذَهَبَ فَأَغْتَسَلَ فَتَقَدَّه النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمَّا جَاءَ قَالَ أَيْنَ كُنْتَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَقِيتُ وَأَنَا جُنُبٌ فَكَرِهْتُ أَنْ أُجَالِسَكَ حَتَّى أُغْتَسِلَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُبْحَانَ اللَّهِ إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَا يَنْجَسُ.

ကြောင့် သူပြန်လာသည့်အချိန်တွင် အို-အဗူဟိုရိုင်ရဟ်၊ အသင် ဘယ်မှာရှိနေခဲ့ပါသလဲဟု မေးမြန်း တော်မူခဲ့ရာ သူက အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးနှင့် ကိုယ်တော် တွေ့ဆုံချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်မသန့်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရေမချိုးမီ ကိုယ်တော့်ထံပါး၌ ထိုင်ရန် မနှစ်မြို့ပါကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က စွပ်ဟာနလ္လာဟ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်ပြန့်စင်ကြယ်တော်မူသည်။) မုချ မုအ်မင်နီသည် မသန်မဖြစ်ပေဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အခန်း။ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အချိန်
တိုင်း သတိရတ,သနေရခြင်း။

باب: ذكر الله عز وجل على كل الأحيان

(၁၆၉) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အချိန်

١٦٩ - عَنْ عَائِشَةَ - رضي الله عنها - قَالَتْ كَانَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ.

တိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သတိရ တ,သမှု၌ မွေ့လျော်နေတော်မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။ ။ မုဟ်ဒိစ် ဝိုဇူမရှိသူသည် ဝိုဇူ
မပြုလုပ်ဘဲ စားသောက်ခွင့်ရှိခြင်း။

باب: أكل المحدث وإن لم يتوضأ

(၁၇၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အိမ်သာ
မှ ထွက်လာတော်မူပြီးနောက်တွင် အစားအစာ

١٧٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رضي الله عنهما - أَنَّ النَّبِيَّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ مِنَ الْخَلَاءِ فَأَتَى بِطَعَامٍ
فَذَكَرُوا لَهُ الْوُضُوءَ فَقَالَ أُرِيدُ أَنْ أَصَلِّيَ فَأَتَوَضَّأُ.

ဆက်သခဲ့ကြပြီး လူတို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ဝိုဇူပြုလုပ်ရန် သတိပေးကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
ငါ့ကိုယ်တော် ဝိုဇူပြုလုပ်ရအောင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရည်ရွယ်နေ၍လောဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့
သည်။

၄။ ဓမ္မတာရာသီသွေး ကဏ္ဍ

(၄) كتاب الحيض

အခန်း။။ “ ထိုမှတစ်ပါး(အို-နဗီတမန်တော်)
အသင့်အား ထိုသူတို့သည် ရာသီပန်းပွင့်ခြင်း
အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းကြ၏။”
ဟူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်
တော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: في قوله تعالى: {وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ}
الآية

(၁၇၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ယဟူဒီတို့သည် ၎င်းတို့အမျိုးသမီး
များ ဓမ္မတာလာသည့်အခါ မိမိတို့နှင့်အတူ စား
သောက်ခွင့်၊ မိမိတို့နှင့်အတူ အိမ်ထဲတွင် ရော
နှောနေထိုင်ခွင့်မပြုကြပေ။ ထို့ကြောင့် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ကိုယ်
တော်(ﷺ)အား မေးလျှောက်ကြရာ အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်က ဤအာယတ်တော်ကို ချပေး
တော်မူခဲ့သည်။ (ထိုမှတစ်ပါး (အို- နဗီတမန်
တော်) အသင့်အား ထိုသူတို့သည် ရာသီပန်းပွင့်
ခြင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးကြ၏။
အသင်သည်(ထိုသူတို့အား ဤသို့)ဖြေကြားပါ
လေ။ ထို(ရာသီပန်းပွင့်ခြင်း)သည် စက်ဆုပ်ရွံ
ရှာဖွယ်ရာဖြစ်သော အညစ်အကြေးတစ်မျိုးပင်

١٧١ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ الْيَهُودَ كَانُوا
إِذَا حَاضَتِ الْمَرْأَةُ فِيهِمْ لَمْ يُؤَاكِلُوهَا وَلَمْ يُجَامِعُوهُنَّ فِي
الْبُيُوتِ فَسَأَلَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
{وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ
فِي الْمَحِيضِ} إِلَى آخِرِ الْآيَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اصْنَعُوا كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا الْكَاخَ فَبَلَغَ ذَلِكَ
الْيَهُودَ فَقَالُوا مَا يُرِيدُ هَذَا الرَّجُلُ أَنْ يَدَعَ مِنْ أَمْرِنَا
شَيْئًا إِلَّا خَالَفْنَا فِيهِ فَجَاءَ أُسَيْدُ بْنُ الْحَضِيرِ وَعَبْدُ بْنُ
بَشْرٍ فَقَالَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الْيَهُودَ تَقُولُ كَذَا وَكَذَا أَفَلَا
نُجَامِعُهُنَّ فَتَغَيَّرَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
حَتَّى ظَنَنَّا أَنْ قَدْ وَجَدَ عَلَيْهِمَا فَخَرَجَا فَاسْتَقْبَلَهُمَا هَدِيَّةً
مِنْ لَبَنٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأُرْسِلَ
فِي أَثَارِهِمَا فَسَقَاهُمَا فَعَرَفَا أَنْ لَمْ يَجِدْ عَلَيْهِمَا.

ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရာသီပန်းပွင့်သည့်အချိန် တွင် အသင်တို့သည် ဇနီးမိန်းမများနှင့်
(ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုပြုခြင်းမှ)ခွဲခွာ၍ နေကြလေကုန်။ (အာ ယတ်တော်အဆုံးထိ) သို့ရှိရာ
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အမိန့်ရှိတော်မူသည်။

အသင်တို့(ဇနီးမိန်းမများ ရာသီပန်းပွင့်နေသည့် အချိန်တွင်) ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းမှလွှဲ၍

အရာ အားလုံးပြုလုပ်ကြလေကုန်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ထိုအမိန့်တော်သည် ယဟူဒီများထံ ရောက်ရှိသွားသည့်အခါ ၎င်းတို့က ဤပုဂ္ဂိုလ်(မုဟမ္မဒ်)သည် အရေးကိစ္စတိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ရန် လိုလားနေသူဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုစိုင်းဒ်ဗင်န်ဟုသိရင်း(رضي الله عنه)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗားဒ်ဗင်န်ဗိရှ်(رضي الله عنه)တို့နှစ်ဦး ရောက်ရှိလာကြပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)အား လျှောက်ထားကြသည်။

အို-ရုလ်တမန်တော်၊ ယဟူဒီတို့သည် (ကိုယ်တော်(ﷺ)၏အမိန့်တော်နှင့် ပတ်သက်၍) မည်သို့မည်ပုံပြောဆိုနေကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် (၎င်းတို့အား ပို၍ဆန့်ကျင်သည့်အနေနှင့် ရာသီပန်းပွင့်နေချိန်တွင်လည်း) သူမတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု ပြုလုပ်လိုက်ရမည်လော။ (ဤစကားကို)ကြားလိုက်သည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်သည် အရောင်ပြောင်းသွားတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးနှစ်ဦးအပေါ်တွင် အမျက်ထွက်တော်မူလေပြီဟုပင် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးနှစ်ပါးသည် ထွက်သွားလိုက်ကြလေ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ထံပါးသို့ နို့လက်ဆောင်ရောက်ရှိလာခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား လူခေါ်လွှတ်၍ သူတို့ကို နို့တိုက်ကျွေးတော်မူသည်။ ထိုအခါ သူတို့နှစ်ဦးအပေါ်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)အမျက်ထွက်တော်မူကြောင်း ၎င်းတို့ သိရှိသွားပေသည်။

အခန်း။။ ဓမ္မတာလာပြီး၊ ဂျနာဗသ်ကြောင့်
ကိုယ်မသန့်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီး၏ ရေချိုးရ
မည့်ပုံစံ။

باب: صفة غسل المرأة من الحيضة والجنابة

(၁၇၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗီယဟ်အက်စ်မားအ်(رضي الله عنه)က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဓမ္မတာလာပြီးနောက် ရေချိုးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်မတို့အနက် တစ်ဦးတစ်

١٧٢ - عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ أَسْمَاءَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - سَأَلَتِ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ غُسْلِ الْمَحِيضِ فَقَالَ تَأْخُذُ إِحْدَاكُنْ مَاءَهَا وَسِدْرَتَهَا فَتَغْتَسِلُ بِهَا فَتُحَسِّنُ الطُّهُورَ ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتَدْلِكُهُ دَلَكًا شَدِيدًا حَتَّى تَبْلُغَ شَوْوْنَ رَأْسِهَا ثُمَّ تَصُبُّ عَلَيْهَا الْمَاءَ ثُمَّ تَأْخُذُ فِرْصَةً مُمَسَّكَةً فَتَغْتَسِلُ بِهَا فَقَالَتْ أَسْمَاءُ كَيْفَ أَتَطَهَّرُ

ယောက်သည် ဇီးရွက်ရေကိုယူပြီး ကောင်းမွန်
သေချာစွာ သန့်ပြန့်အောင်ပြုလုပ်ပါ။ တစ်ဖန်
ခေါင်းပေါ်မှ ရေလောင်းချပြီး ဆံပင်အရင်းသို့
ရေရောက်ရှိသွားသည်အထိ သေချာပွတ်တိုက်
ပါ။ ထို့နောက် မိမိခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးအပေါ်
သို့ ရေလောင်းချပါ။ ထို့နောက်တွင် အမွှေး

بِهَا فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَطَهَّرِينَ بِهَا فَقَالَتْ عَائِشَةُ (كَأَنَّهُا
تُخْفِي ذَلِكَ) تَتَّبِعِينَ أَثَرَ الدَّمِّ وَسَلَّطْتُهُ عَنْ غُسْلِ الْجَنَابَةِ
فَقَالَ تَأْخُذُ مَاءً فَتَطْهَرُ فَتُحَسِّنُ الطُّهُورَ أَوْ تُبَلِّغُ الطُّهُورَ
ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتَدْلُكُهُ حَتَّى تَبْلُغَ شَوُونََ رَأْسِهَا
ثُمَّ تُفَيِّضُ عَلَيْهَا الْمَاءَ فَقَالَتْ عَائِشَةُ نِعَمَ الْبِسَاءِ نِسَاءُ
الْأَنْصَارِ لَمْ يَكُنْ لِيَمْنَعُنَّ الْحَيَاءُ أَنْ يَتَفَقَّهُنَّ فِي الدِّينِ.

အကြိုက် သုတ်လိမ်းထားသော အဝတ်စကိုယူပြီး ထိုအဝတ်စနှင့် သန့်အောင်ပြုလုပ်ပါ။

ထိုအခါ ဆွဟာဗီယဟ်အက်စ်မားအ်(ﷺ) က လျှောက်ထားမေးမြန်းသည်။ ၎င်းအဝတ်စနှင့်
မည်သို့သန့်အောင် ပြုလုပ်ရမည်နည်း။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ စွပ်ဟားနုလ္လာဟ် -
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်ပြန့်စင်ကြယ်တော်မူသည်။ အသင်မတို့ အဝတ်စနှင့် သန့်ပြန့်အောင်
ပြုလုပ်ပါ။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ထိုအဝတ်စဖြင့် သွေးပေးထားသည့်နေရာအား
သုတ်လိုက်ပါဟု တိုးတိုးလေးပြောပြခဲ့သည်။

ထို့နောက် သူ(မ)သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ဂျနာဗသ်ကိုယ်မသန့်ဖြစ်ပြီးနောက် ရေချိုးခြင်း
နှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ) က အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ အသင်မ ရေ
ကိုယူပြီး ၎င်းရေဖြင့် သေချာသန့်ပြန့်အောင်ပြုလုပ်ပါ။ ထို့နောက်တွင် မိမိ၏ခေါင်းပေါ်မှ ရေလောင်း
ချပြီး ဆံပင်အရင်းသို့ ရေရောက်ရှိသွားသည်အထိ သေချာပွတ်တိုက်ပါ။ ထို့နောက်တွင် ခန္ဓာကိုယ်
တစ်ခု လုံးအပေါ်သို့ ရေလောင်းချပါ။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ) က ပြောကြားသည်။ အန်
စွာရီ အမျိုးသမီးတို့သည်သာ အလွန်ကောင်းမွန်သော အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ သူ(မ)တို့သည်
သာသနာရေးကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းရာတွင် အနည်းငယ်မှပင် ရှက်ကြောက်ကြခြင်း မရှိ
ပေ။

အခန်း။။ ဓမ္မတာလာနေသော အမျိုးသမီး
သည် မုစ္စလ္လာအင်းနှင့် အဝတ်အစားများ
အား ကိုင်တွယ်ခြင်း။

باب: مناولة الحائض الخمره والثوب

(၁၇၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ဗလီထဲ၌ရှိနေစဉ် အို- အာအိရှဟ်၊ ငါ ကိုယ်တော်ကို အင်္ကျီလှမ်းယူပေးပါဟု မိခင်

၁၇၃ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَسْجِدِ فَقَالَ يَا عَائِشَةُ نَاوِلِينِي الثَّوْبَ فَقَالَتْ إِنِّي حَائِضٌ فَقَالَ إِنَّ حَيْضَتَكَ لَيْسَتْ فِي يَدِكَ فَنَاولَتْهُ.

ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)အား မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ကျွန်မ ဓမ္မတာလာနေပါ သည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်မ၏ ဓမ္မတာသွေးသည် အသင်မ၏လက်တွင်ရှိနေခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါ မိခင်ကြီးက အင်္ကျီအား လှမ်းယူပေးတော်မူ သည်။

အခန်း။။ ဓမ္မတာသွေးဆင်းနေသူ အမျိုး သမီးက မိမိခင်ပွန်းအား ခေါင်းလျှော်ပေး ခြင်းနှင့် ခေါင်းဖြီးပေးခြင်း။

باب: ترجيل الحائض وغسلها رأس الرجل

(၁၇၄) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကြင်ရာတော် အာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ အကယ်၍ ကျွန်မ(အိအ်သိကားဖ်ထိုင်နေစဉ်) လိုအပ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် အိမ်ထဲဝင် လာသည့်အခါ အိမ်ထဲတွင် လူမမာတစ်ဦး ရှိ

၁၇၄ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: إِنْ كُنْتُ لَأَدْخُلُ الْبَيْتَ لِلْحَاجَةِ وَالْمَرِيضُ فِيهِ فَمَا أَسْأَلُ عَنْهُ إِلَّا وَأَنَا مَارَةٌ وَإِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيَدْخُلُ عَلَيَّ رَأْسَهُ وَهُوَ فِي الْمَسْجِدِ (فَارْجُلُهُ) وَكَانَ لَا يَدْخُلُ الْبَيْتَ إِلَّا لِحَاجَةٍ إِذَا كَانَ مُعْتَكِفًا.

နေလျှင် လမ်းလျှောက်ရင်းနှင့်ပင် လူမမာအား သတင်းမေးမြန်းလိုက်သည်။ အကယ်၍ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီထဲ၌ (အိအ်သိကားဖ်ထိုင်နေပြီး) မိမိဦးခေါင်းအား ကျွန်မတက်သို့ တိုးပေးသည့် အခါ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ခေါင်းဖြီးပေးလေ့ရှိသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အိအ်သိ ကားဖ်ထိုင်နေတော်မူစဉ် လိုအပ်ချက်တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ အိမ်သို့ ဝင်လေ့မရှိပေ။

အခန်း။။ ဓမ္မတာလာနေသော ဇနီးသည်၏
ရင်ခွင်အားမှီလျက် ကုန်အာန်ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: الاتكاء في حجر الحائض والقراءة

(၁၇၅) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ
ဓမ္မတာလာနေစဉ် ကျွန်မ ရင်ခွင်အားမှီလျက်

၁၇၅ - عن عائشة - رضي الله عنها - أنها قالت:
كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَكَيُّ فِي حَجْرِي
وَأَنَا حَائِضٌ فَيَقْرَأُ الْقُرْآنَ.

ကုန်အာန် ဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဓမ္မတာသွေးဆင်းနေသော အမျိုး
သမီးနှင့်အတူ စောင်တစ်ထည်တည်းဖြင့်
အိပ်စက်ခြင်း။

باب: النوم مع الحائض في لحاف

(၁၇၆) မိခင်မွန်ကြီးအွမ္မိစလမဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ စောင်တစ်ထည်တည်းတွင်
လဲလျောင်းနေစဉ် ရုတ်တရက် ဓမ္မတာသွေး
ဆင်းလာ၏။ သို့နှင့် ကျွန်မသည် စောင်ထဲမှ
အသာလေး လျှောထွက်လိုက်ပြီး မိမိဓမ္မတာ
လာစဉ် ဝတ်သည့်အဝတ်အစားကို ယူလိုက်

၁၇၆ - أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ - رضي الله عنها - قالتُ بَيَّنَّمَا
كُنْتُ أَنَا مُضْطَجِعَةً مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فِي الْخِمِيلَةِ إِذْ حَضْتُ فَأَسَلَّتُ فَأَخَذْتُ ثِيَابَ
حَيْضَتِي فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
أَنْفَسْتُ قُلْتُ نَعَمْ فَدَعَانِي فَاضْطَجَعْتُ مَعَهُ فِي الْخِمِيلَةِ
قَالَتْ وَكَأَنْتُ هِيَ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَعْتَسِلَانِ فِي الْإِنَاءِ الْوَاحِدِ مِنَ الْجَنَابَةِ.

သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်မအား အသင်မ ဓမ္မတာသွေးဆင်းလာပါလေသလောဟု
မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျွန်မက ဟုတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်မအား
ခေါ်တော်မူခဲ့သည်။ သို့ပါ၍ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ စောင်ထဲတွင်အတူ လှဲအိပ်ခဲ့
သည်။ (ဤ ဟဒီးဆ်အား ဆင့်ပြန်ခဲ့သူ ဇိုင်နစ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ သူမ (မိခင်မွန်ကြီး အွမ္မိစလ
မဟ်(ﷺ))နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တို့သည် ကိုယ်မသန့်သည့်အတွက် ရေချိုးရာတွင် အိုးတစ်အိုး
တည်းမှ နှစ်ယောက်အတူတူ ချိုးခဲ့ကြသည်။

အခန်း။ ။ ဓမ္မတာလာနေသော အမျိုးသမီး
အား လုံချည်အပေါ်မှ ပွေ့ဖက်ကျီစယ်ခြင်း။

باب: مباشرة الحائض فوق الإزار

(၁၇၇) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့(ကြင်ရာတော်များ)
အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက် ဓမ္မတာလာနေ
စဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူမနှင့် ကိုယ်
လက်နှီးနှောခြင်းမပြုဘဲ ပွေ့ဖက်ကျီစယ်မှု ပြု

١٧٧ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ
إِحْدَانَا إِذَا كَانَتْ حَائِضًا أَمَرَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تَأْتِرَ فِي فَوْرٍ حَيْضَتِهَا ثُمَّ يُبَاشِرُهَا
قَالَتْ وَأَيُّكُمْ يَمْلِكُ إِرْبَهُ كَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمْلِكُ إِرْبَهُ.

လိုသောအခါ သူမ၏ ဓမ္မတာလာစဉ် ဝတ်ဆင်ထားသော အဝတ်အစားအား တင်းကျပ်စွာ ဝတ်ခိုင်း
တော်မူပြီးနောက် ပွေ့ဖက်ကျီစယ်တော်မူသည်။ သူ(မ)ကပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိမိ၏
စိတ်အားကို ထိန်းနိုင်သကဲ့သို့ အသင်တို့အနက် မည်သူက မိမိ စိတ်ဆန္ဒကို ထိန်းနိုင်မည်နည်း။

အခန်း။ ။ ဓမ္မတာလာနေသော အမျိုးသမီး
နှင့်အတူ ခွက်တစ်ခွက်တည်းမှ သောက်သုံး
ခြင်း။

باب: الشرب مع الحائض من الإماء الواحد

(၁၇၈) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်မ ဓမ္မတာလာနေစဉ်
ရေသောက်ပြီးသည့်အခါ (ရေခွက်ကို) ကိုယ်
တော်(ﷺ)အား ကမ်းပေးလိုက်ရာ ကိုယ်တော်
(ﷺ)သည် ကျွန်မနှုတ်ခမ်းဖြင့် ထိ၍ သောက်ခဲ့

١٧٨ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كُنْتُ
أَشْرَبُ وَأَنَا حَائِضٌ ثُمَّ أَتَاوَلَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَيَضَعُ فَاهُ عَلَى مَوْضِعٍ فِيَّ فَيَشْرَبُ وَأَتَعَرَّقُ
الْعَرَقَ وَأَنَا حَائِضٌ ثُمَّ أَتَاوَلَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ فَيَضَعُ فَاهُ عَلَى مَوْضِعٍ فِيَّ.

သည့် နေရာမှပင် မိမိနှုတ်ခမ်းအား ထိ၍သောက်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်မ ဓမ္မတာလာနေ
စဉ် အရိုးကိုက်ပြီး ထိုအရိုးကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကမ်းပေးလိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်
ကျွန်မပါးစပ်နှင့် ထိခဲ့သည့်နေရာမှပင် မိမိပါးစပ်အား ထိထားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ရောဂါသွေးဆင်းနေသူ အမျိုးသမီး
၏ရေချိုးခြင်း၊ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခြင်း
နှင့် ပတ်သက်၍ လာရှိထားသောအရာများ။

باب: في المستحاضة وغسلها وصلاتها

(၁၇၉) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ အွမ္မီဟဗီးဗဟ်ဗင်းနံသွေဂျဟတ်ရှ်
(ﷺ)က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကျွန်မ ရော
ဂါသွေးဆင်းနေပါသည်ဟု မေးမြန်းလျှောက်
ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်
ကြားတော်မူသည်။ ၎င်းသည် သွေးကြောတစ်ခု

١٧٩ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ اسْتَقْنَتُ
أُمَّ حَبِيبَةَ بِنْتُ جَحْشٍ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فَقَالَتْ إِنِّي اسْتَحَاضُ فَقَالَ إِنَّمَا ذَلِكَ عَرَقٌ فَأَغْتَسِلِي ثُمَّ
صَلِّي فَكَانَتْ تَغْتَسِلُ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ قَالَ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ
لَمْ يَذْكُرْ ابْنُ شِهَابٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ أَمَرَ أُمَّ حَبِيبَةَ بِنْتُ جَحْشٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا -
أَنْ تَغْتَسِلَ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ وَلَكِنَّهُ شَيْءٌ فَعَلْتُهُ هِيَ.

မှ ဆင်းလာသော သွေးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသင်မ ရေချိုးပြီး ဆွလာတ် ဆောက်တည်ပါ။ သို့နှင့်
သူ(မ)သည် ဆွလာတ်တိုင်းအတွက် ရေချိုးလေ့ရှိသည်။

ဆင့်ပြန်သူ လိုင်းစ်ဗင်နံစအဒ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ အိဗ်နေရှ်ဟားဗ်(ﷺ)က တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)သည် အွမ္မီဟဗီးဗဟ်ဗင်းနံသွေဂျဟတ်ရှ်(ﷺ)အား ဆွလာတ်တိုင်းအတွက် ရေချိုးရန် မိန့်
တော်မူခဲ့ကြောင်း တင်ပြခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် သူ(မ)ကိုယ်တိုင်ကပင် ဤသို့ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဓမ္မတာလာနေသောအမျိုးသမီး
သည် ဆွလာတ်အား ကဇ္ဇာပြန်ဖြည့်ရန် မလို
ဘဲ စွောင်မိဥပုသ်အား ပြန်လည် ဖြည့်စွက်
ရမည်ဖြစ်ခြင်း။

باب: الحائض لا تقضي الصلاة وتقضي الصوم

(၁၈၀) သာဗီအီယာသ်မုအာဇော်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် မိခင်မွန်ကြီးအာအိ

١٨٠ - عَنْ مُعَاذَةَ قَالَتْ سَأَلْتُ عَائِشَةَ فَقُلْتُ مَا بَالُ
الْحَائِضِ تَقْضِي الصَّوْمَ وَلَا تَقْضِي الصَّلَاةَ فَقَالَتْ

ရဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့သည်။
 ١٨١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْفِطْرَةُ خَمْسٌ أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرِ الْخِثَانُ وَالْإِسْتِحْدَادُ وَتَقْلِيمُ الْأُظْفَارِ وَنَتْفُ الْإِيطِ وَقَصُّ الشَّارِبِ.

လည်ဖြည့်စွက်ရပြီး ဆွလာတ်ကို ပြန်မဖြည့်စွက်ခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက အသင်မ ဟရူရီယာဂိုဏ်းဝင်လားဟု ပြောကြားရာ ကျွန်မက ကျွန်မ ဟရူရီယာဂိုဏ်းဝင်မဟုတ်ကြောင်း မေးလျှောက်ရုံမျှသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားသဖြင့် မိခင်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့သည်လည်း ဓမ္မတာလာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်မတို့သည် စွောင်မိဥပုသ်အား ဖြည့်စွက်ရန်သာ အမိန့်ပေးခံခဲ့ကြရပြီး ဆွလာတ် ပြန်ဖြည့်ရန်ကိုမူ အမိန့်ပေးမခံခဲ့ရပေ။

အခန်း။။ ငါးခုသည် သဘာဝတရား
 အနက်မှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: خمس من الفطرة

(၁၈၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါးခုသောအရာသည် သဘာဝတရားအနက်မှဖြစ်သည်။ (၁) ခသ်နဟ် ပြုလုပ်

١٨٢ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرِ قَصُّ الشَّارِبِ وَإِعْقَاءُ الْحَيَةِ وَالسَّوَاكُ وَاسْتِئْثَانُ الْمَاءِ

ခြင်း၊ (၂) ချက်အောက်မွေးရိတ်ခြင်း၊ (၃) လက်သည်းခြေသည်းညှပ်ခြင်း၊ (၄) ချိုင်းမွေးနှုတ်ခြင်းနှင့် (၅) နှုတ်ခမ်းမွေးညှပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆယ်ခုသည် သဘာဝတရား
 အနက်မှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: عشر من الفطرة

(၁၈၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ဆယ်ခုသောအရာသည် သဘာဝ

١٨٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْفِطْرَةُ خَمْسٌ أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرِ الْخِثَانُ وَالْإِسْتِحْدَادُ وَتَقْلِيمُ الْأُظْفَارِ وَنَتْفُ الْإِيطِ وَقَصُّ الشَّارِبِ.

တရား အနက်မှဖြစ်သည်။ (၁) နှုတ်ခမ်းမွေး
ညှပ်ခြင်း၊ (၂) မုတ်ဆိတ်မွေးအား မညှပ်ဘဲ
လွှတ်ထားခြင်း၊ (၃) တံပူစားခြင်း၊ (၄) နှာခေါင်း
အတွင်း ရေရှူသွင်းထုတ်လုပ်ခြင်း၊ (၅) လက်

وَقَصُّ الْأَظْفَارِ وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ وَتَشْفُ الْإِيطِ وَحَلْقُ
الْعَانَةِ وَاتِّقَاصُ الْمَاءِ. قَالَ زَكَرِيَّا قَالَ مُصْعَبٌ
وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ إِلَّا أَنْ تَكُونَ الْمَضْمُضَةُ. زَادَ قُتَيْبَةُ
قَالَ وَكَيْفَ اتِّقَاصُ الْمَاءِ يَعْنِي الْاسْتِجَابَ.

သည်းခြေသည်းညှပ်ခြင်း၊ (၆) အဆစ်အမြစ်များ ဆေးကြောခြင်း၊ (၇) ချိုင်းအောက်မွေး နုတ်ခြင်း၊
(၈) ချက်အောက်မွေး ရိတ်ခြင်းနှင့် (၉) (အပေါ့အလေးသွားပြီးနောက်) ရေဖြင့် သန့်ရှင်းမှုပြု လုပ်
ခြင်း၊ ဇကာရီယာ (ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူ မုစ္စအမ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ နံပါတ် (၁၀)
အား ကျွန်ုပ်မေ့လျော့သွားလေပြီ။ သို့သော် ပလုပ်ကျင်းခြင်းကဏ္ဍဖြစ်နိုင်သည်။ ကုသိုင်ဗဟ်က ပို
တိုး၍ ပြောပြသည်။ ပညာရှင်ကြီးဝကီးအ်(ﷺ)သည် (ဟဒီးစ်တွင်လာရှိထားသော) အင်န်သိကား
စွလ်မားအ် (ဆိုသည့်စာသားအား) အပေါ့အလေးသွားပြီးနောက် သန့်ရှင်းမှုပြုလုပ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်
ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။

အခန်း။။ အသက်အရွယ်ပိုကြီးသူအား
မိက်စ်ဝါးက် တံပူပေးခြင်း။

باب: مناولة الأكبر السواك

(၁၈၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အို
မရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်သည် တံ
ပူစားနေကြောင်း မိမိကိုယ်မိမိ အိပ်မက်ထဲ၌
မြင်မက်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက်တွင် လူနှစ်ဦး

١٨٣ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَرَانِي فِي الْمَنَامِ
أَتَسَوَّكَ بِسِوَاكِ فَجَذَبَنِي رَجُلَانِ أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ
الْآخَرِ فَتَنَاوَلْتُ السِّوَاكَ الْأَصْغَرَ مِنْهُمَا فَقِيلَ لِي كَبِّرْ
فَدَفَعْتُهُ إِلَى الْأَكْبَرِ.

သည် ငါ့ကိုယ်တော်ထံမှ ထိုတံပူအား တောင်းခံသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ တစ်ဦးသည် အခြားတစ်ဦး
ထက် အသက်ကြီးသူ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ငါ့ကိုယ်တော်သည် အသက်ငယ်သူအား တံပူကမ်းပေးလိုက်
ရာ အသက်ကြီးသူကို ပေးပါဟု ငါ့ကိုယ်တော် ပြောကြားခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ သို့ရှိရာ ငါ့ကိုယ်တော်လည်း
အသက်ကြီးသူကိုသာ ပေးလိုက်တော့သည်။

အခန်း။ ။ နှုတ်ခမ်းမွေးများကို ညှပ်ကြပြီး
မုတ်ဆိတ်မွေးအားကို အရှည်ထားကြ။

باب: أحفوا الشوارب وأعفوا اللحى

(၁၈၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိပ်နုအိုမရ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ အသင်တို့ မုရ်ရိုက်များနှင့် ဆန်

၁၈၄ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَالِفُوا الْمُشْرِكِينَ أَحْفُوا الشَّوَارِبَ وَأَوْفُوا اللَّحَى.

ကျင်ဘက်ပြုလုပ်ကြပါ။ နှုတ်ခမ်းမွေးများကိုညှပ်ပြီး မုတ်ဆိတ်မွေးကို အရှည်ထားကြပါ။

(၁၈၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စံဗင်န်မာလိက်
(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား နှုတ်
ခမ်းမွေး ညှပ်ရန်၊ လက်သည်းခြေသည်း ညှပ်

၁၈၅ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ وَفُتَ لَنَا فِي قَصِّ الشَّارِبِ وَتَقْلِيمِ الْأَظْفَارِ وَتَثْفِيفِ الْإِبْطِ وَحَلْقِ الْعَانَةِ أَنْ لَا نَتْرَكَ أَكْثَرَ مِنْ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً.

ရန်၊ ချိုင်းမွေးနုတ်ရန်၊ ချက်အောက်မွေး ရိုတ်ရန်နှင့် အဆိုပါအရာများကို ရက်ပေါင်းလေးဆယ်ထက်
ကျော်ပြီး မထားကြရန် အချိန်သတ်မှတ်ပေးခြင်းခံရသည်။

အခန်း။ ။ ဗလီထဲမှ ကျင်ငယ်ရေကို ဆေး
ကြောပစ်ခြင်း။

باب: غسل البول في المسجد

(၁၈၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စံဗင်န်မာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဗလီထဲ၌ ရှိနေကြစဉ်
ကျေးတောသားတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး
မတ်တတ်ရပ်၍ ဗလီထဲ၌ ဆီးသွားလေတော့

၁၈၆ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَهْ مَهْ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ

သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ပြောဆို တားမြစ်ကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့ ၎င်းကို ဆီးတန့်သွားအောင် မလုပ် ကြလေနှင့်။ သူ့ကို လွှတ်ပေးထားလိုက်ကြပါ ဟု မိန့်ကြားတော်မူသဖြင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများ က ၎င်းဆီးသွားပြီးသည်အထိ လွှတ်ထားလိုက်

فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ وَلَا الْقَدَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَأَمَرَ رَجُلًا مِنْ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَغَسَّاهُ عَلَيْهِ .

ကြတော့သည်။

ထို့နောက်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဆီးသွားသူအား ခေါ်ယူတော်မူပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်များဟူသည် အပေါ့အလေး သွားခြင်း၊ အညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်အပ်သောနေရာ မဟုတ်၊ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သတိရတသခြင်း၊ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန်ရွတ်ဖတ်ခြင်းတို့အတွက် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုဆုံးမတော်မူ သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အုပ်စုထဲမှ လူတစ်ဦးအား ရေတစ်ပုံးယူလာပြီး ထိုနေရာ အား လောင်းချလိုက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူသည်။

အခန်း။။ အဝတ်အစားပေါ်မှ ကလေး ကျင်
ငယ်(ဆီး) အား ရေဖြင့်ပက်ဖြန်းခြင်း။

باب: نضح بول الصبي من الثوب

(၁၈၇) ဆွဟာဗီယဟ်အွမ္မီကိုင်းစ်ဗင်န့်သေ့မိတ် စွာန်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ(မ)သည် သူ (မ)၏ အစားမစားသေးသည့် (နို့စို့အရွယ်) ကလေးတစ်ဦးကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အပါးသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူ အုပိုင်ဒုလ္လာဟ်က ပြောပြသည်။ အွမ္မီကိုင်းစ်

١٨٧ - عَنْ أُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مَحْصَنٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَلَيْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْتِيَهَا لَهَا لَمْ يَبْلُغْ أَنْ يَأْكُلَ الطَّعَامَ قَالَ عُبَيْدُ اللَّهِ أَخْبَرْتَنِي أَنَّ ابْنَهَا ذَلِكَ بَالَ فِي حِجْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَاءٍ فَغَسَّاهُ عَلَى ثَوْبِهِ وَلَمْ يَغْسِلْهُ غَسْلًا .

(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ သူ(မ)၏ကလေးသည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရင်ခွင်ထဲ၌ ဆီးပေါက်ချ

လိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရေတောင်းတော်မူပြီး အဝတ်အစားအား ဆေးကြောခြင်းမပြုဘဲ ရေဖြင့်ပက်ဖြန်းတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အဝတ်အစားပေါ်မှ သုတ်ရည်
ကို ဆေးကြောခြင်း။

باب: غسل المني من الثوب

(၁၈၈) အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နိုဟားဗ်ခေါင်လာနီ (رحمه الله)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)ထံပါး၌ တည်းခိုခဲ့စဉ် အဝတ်အစားထဲတွင် အိမ်မက်သုတ်လွှတ်မိသွားသည့်အတွက် ထိုအဝတ်ကို ရေထဲ၌ စိမ်ထားလိုက်၏။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)၏ ကျေးကျွန်မတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်ကို တွေ့မြင်သွားပြီး မိခင်မွန်ကြီးအား ပြောပြလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်

١٨٨ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شِهَابٍ الْخَوْلَانِيِّ قَالَ كُنْتُ نَازِلًا عَلَى عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - فَاحْتَلَمْتُ فِي ثَوْبِي فَعَمَسْتُهُمَا فِي الْمَاءِ فَرَأَتْنِي جَارِيَةً لِعَائِشَةَ فَاحْبَرَتْهَا فَبَعَثَتْ إِلَيَّ عَائِشَةُ فَقَالَتْ مَا حَمَلَكَ عَلَى مَا صَنَعْتَ يَا ثَوْبِيكَ قَالَ قُلْتُ رَأَيْتُ مَا يَرَى النَّاسُ فِي مَنَامِهِ قَالَتْ هَلْ رَأَيْتَ فِيهِمَا شَيْئًا قُلْتُ لَا قَالَتْ فَلَوْ رَأَيْتَ شَيْئًا غَسَلْتَهُ لَقَدْ رَأَيْتَنِي وَإِلَيَّ لِأَحْكُمَهُ مِنْ ثَوْبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا بَسًا بِظُفْرِي.

စေပြီး မေးမြန်းလေသည်။

မိခင်မွန်က အသင်၏ အဝတ်အစားကို အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ပြုလုပ်ရပါသနည်း။ ကျွန်ုပ်က အိပ်ပျော်နေသူတစ်ဦး မြင်မက်သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်သည်လည်း အိပ်မက် မြင်မက်ခဲ့ပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်၏။ မိခင်မွန်က အသင် ထိုအဝတ်အစားထဲတွင် တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့မြင်ခဲ့ခြင်းရှိပါသလားဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က မတွေ့မြင်ခဲ့ပါ။

ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက အကယ်၍ အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့မြင်မည်ဆိုလျှင်ပင် ဆေးကြောလိုက်ခြင်းက လုံလောက်၏။ ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အဝတ်ပေါ်တွင် ခြောက်နေသော သုတ်ရည်အား မိမိလက်သည်းဖြင့်ပင် ခြစ်ထုတ်ပေးခဲ့၏။

အခန်း။။ အဝတ်အစားပေါ်မှ ဓမ္မတာသွေး

باب: غسل دم الحيضة من الثوب

အား ဆေးကြောခြင်း။

(၁၈၉) ဆွဟာဗီယဟ်အက်စ်မာအ်ဗင်န်သွေ
အဗီဘက်ရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးသို့ အမျိုးသမီး တစ်
ဦးရောက်ရှိလာပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့
သည်။ ကျွန်မတို့ထံမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏

١٨٩ - عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا
- قَالَتْ جَاءَتْ امْرَأَةً إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فَقَالَتْ إِحْدَانَا يُصِيبُ ثَوْبَهَا مِنْ دَمِ الْحَيْضَةِ كَيْفَ
نَصْنَعُ بِهِ قَالَ تَحْتَهُ ثُمَّ تَقْرُصُهُ بِالْمَاءِ ثُمَّ تَنْضَحُهُ ثُمَّ
تُصَلِّي فِيهِ.

အဝတ်အစား၌ ဓမ္မတာရာသီသွေး ပေကျံသွားသော် မည်သို့ပြုလုပ်ရမည်နည်း။ ကိုယ်တော်(ﷺ)
အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ (ပထမဆုံး) ထိုသွေးကို ခြစ်ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီး ရေဖြင့်ပွတ်တိုက် သန့်စင်ပါ။
ထို့နောက်တွင် ရေဖြင့်ဆေးကြောလိုက်ပါ။ သို့ဆိုလျှင် ၎င်းအဝတ်ကိုဝတ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနိုင်ပြီ
ဖြစ်သည်။

၅။ ဆွလာတ် ကဏ္ဍ

(၅) كتاب الصلاة

အခန်း။။ အဇာန်စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံ။

باب : بدء الأذان

(၁၉၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အိုမရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ မွတ်စလင်မ်များ မဒီနဟ်မြို့တော်ကို ရောက်ရှိလာစဉ်က ဆွလာတ်အချိန်အား ခန့်မှန်းပြီးစုရုံးကြရ၏။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ အသံပြုဟစ်ခေါ်ခြင်းမျိုးမရှိခဲ့။ သို့နှင့် တစ်ရက်တွင် မွတ်စလင်မ်တို့သည် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးကြ၏။ ထိုအခါ အချို့က နစ္စာရာတို့၏

١٩٠ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّهُ قَالَ كَانَ الْمُسْلِمُونَ حِينَ قَدِمُوا الْمَدِينَةَ يَجْتَمِعُونَ فَيُحَدِّثُونَ الصَّلَاةَ وَلَيْسَ يُنَادِي بِهَا أَحَدٌ فَتَكَلَّمُوا يَوْمًا فِي ذَلِكَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ اتَّخَذُوا نَافُوسًا مِثْلَ نَافُوسِ النَّصَارَى وَقَالَ بَعْضُهُمْ قَرْنًا مِثْلَ قَرْنِ الْيَهُودِ فَقَالَ عُمَرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَوْ لَا تَبْعَثُونَ رَجُلًا يُنَادِي بِالصَّلَاةِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا بِلَالُ فَمَنْ قَنَادَ بِالصَّلَاةِ.

ခေါင်းလောင်းကဲ့သို့ ခေါင်းလောင်းမျိုးကို အသုံးပြု ကြရန် အကြံပြုကြ၏။ အချို့က ယဟူဒီတို့၏ ဦးချိုကဲ့သို့ ဦးချိုမျိုး အသုံးပြုရန် အကြံပြုကြ၏။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(رضي الله عنه)က အသင်တို့ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် အသံပြုဟစ်ခေါ်မည့်သူ တစ်ဦးအား အဘယ်ကြောင့် မစေလွှတ်ကြပါသနည်းဟု အကြံပြုလေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အို ဗီလာလ်၊ အသင်ထပြီး ဆွလာတ်အတွက် အသံပြု ဖိတ်ခေါ်လိုက်ပါဟု (အတည်ပြုကာ) မိန့် ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။။ အဇာန်၏ ပုံစံ။

باب : صفة الأذان

(၁၉၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမဟ်ဇူရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ့အား အဇာန်ကို ဤသို့ သင်ကြားပေးခဲ့၏။ အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြီးဆုံးဖြစ်တော်

١٩١ - عَنْ أَبِي مَحْذُورَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَّمَهُ هَذَا الْأَذَانَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ يَعُودُ فَيَقُولُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَرَّتَيْنِ أَشْهَدُ أَنْ

မူသည်။) အက်ရှ်ဟဒုအလ္လာအိလားဟ အိလ္လ ဟိ
 လ္လာဟ်၊ အက်ရှ်ဟဒုအလ္လာအိလားဟ အိလ္လ ဟိ
 လ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြား
 مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ مَرَّتَيْنِ عَلَى الصَّلَاةِ مَرَّتَيْنِ
 حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ مَرَّتَيْنِ (زَادَ إِسْحَاقُ يَعْنِي ابْنَ
 إِبْرَاهِيمَ) اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သူမရှိကြောင်းကို ကျွန်တော်မျိုးသက်သေခံအပ်ပါသည်။) အက်ရှ်ဟဒုအန်
 န မုဟမ္မဒ်ရ်ရုလ္လုလ္လာဟ်၊ အက်ရှ်ဟဒုအန်န မုဟမ္မဒ်ရ် ရုလ္လုလ္လာဟ်(မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်
 အရှင်မြတ်၏ရုလ္လုလ္လာဟ်တမန်တော်ဖြစ်တော်မူကြောင်း ကျွန်တော်မျိုးသက်သေခံအပ်ပါသည်။) ထို့
 နောက်တွင် ဒုတိယအကြိမ်ပြန်ကျော့၍ ဆိုသည်။ အက်ရှ်ဟဒု အလ္လာအိလားဟ ဟအိလ္လုလ္လာဟ်၊
 အက်ရှ်ဟဒု အလ္လာအိလားဟ အိလ္လုလ္လာဟ်၊ အက်ရှ်ဟဒုအန်န မုဟမ္မဒ်ရ်ရုလ္လုလ္လာဟ်၊ အက်ရှ်ဟဒု
 အန်န မုဟမ္မဒ်ရ် ရုလ္လုလ္လာဟ်။ ထို့နောက် ဟိုင်ယအလက်စွ် ဆွလာဟ်၊ နှစ်ကြိမ် (ဆွလာတ်ဆောက်
 တည်ရန် လာကြကုန်) ဟိုင်ယအလက်ဖလားဟ် နှစ်ကြိမ် (အောင်မြင်မှုဘက်သို့လာကြကုန်)။ အိစ်
 ဟားက်(ﷺ)(အိစ်ရာဟီးမ်၏သားကို ဆိုလိုသည်)က ထပ်တိုး ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင်
 အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် လာအိလားဟ အိလ္လုလ္လာဟ် ဟု ရွတ်ဆိုလေသည်။

အခန်း။။ အဇာန်စာသားများအား နှစ်ကြိမ်
 စီ ရွတ်ဆိုရပြီး အိကာမသ်အား တစ်ကြိမ်စီ
 သာ ရွတ်ဆိုရခြင်း။

باب: يَشْفَعُ الْإِذَانِ وَيُؤْتِرُ الْإِقَامَةَ

(၁၉၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်(ﷺ)က ဆင့်
 ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗိလားလ်(ﷺ)
 အနေနှင့် အဇာန်စာပိုဒ်များကို နှစ်ကြိမ်စီရွတ်
 ١٩٢ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَمَرَ بِلَالٌ أَنْ
 يَشْفَعَ الْإِذَانَ وَيُؤْتِرَ الْإِقَامَةَ زَادَ يَحْيَى فِي حَدِيثِهِ عَنْ
 ابْنِ عُثَيْمٍ فَحَدَّثْتُ بِهِ أَيُّوبَ فَقَالَ إِلَّا الْإِقَامَةَ.

ဆိုရန်နှင့် အိကာမသ် စာပိုဒ်များကို တစ်ကြိမ်စီသာ ရွတ်ဆိုရန် အမိန့်ပေးခံခဲ့ရသည်။ ယဟ်ယာ(ع)
 သည် မိမိဟဒီးဆ်၌ အိစ်နုအုလိုင်ယဟ်(ﷺ)ထံမှ ဤသို့စာသားအပိုနှင့်တကွ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်
 သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုင်ယူးဗ်(ﷺ)အား ယင်းဟဒီးဆ်အား ပြောပြရာ သူက ကဒ်ကားမသိစွ်
 ဆွလာဟ် စာသားမှအပ အခြားစာသားများအား တစ်ကြိမ်စီသာ ရွတ်ဆိုရသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

အခန်း။။ မုအဇ်ဇင်န် (အဇာန်ဆိုသူ) နှစ်ဦး
ခန့်အပ်ထားခြင်း။

باب : اتخاذ مؤذنين

(၁၉၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအိုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ထံ အပါးတွင် အဇာန်ဆိုသူနှစ်ဦး ရှိခဲ့သည်။ တစ်

၁၉၃ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُؤَذِّنَانِ بِلَالٌ وَابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ الْأَعْمَى.

ဦးမှာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗိလားလ်(ﷺ)ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဦးမှာ မျက်မမြင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်ဒွလ္လာဟ် အိမ်နုအွမ္မိမက်သူးမ် (ﷺ) ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ မျက်စိမမြင်သူအား မုအဇ်ဇင်န်
ခန့်အပ်ခြင်း။

باب : اتخاذ المؤذن أعمى

(၁၉၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်ဒွလ္လာဟ်အိမ်နုအွမ္မိမက်သူးမ်(ﷺ)သည် မျက်မမြင်တစ်ဦးဖြစ်

၁၉၄ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ يُؤَذِّنُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ أَعْمَى.

ပါလျက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အတွက် အဇာန်ဆိုပေးလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ အဇာန်၏ထူးမြတ်မှု

باب : فضل الأذان

(၁၉၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စင်ဗင်န်မာလိက်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နံနက်မိုးသောက်ချိန်တွင် ရန်သူ များအား တိုက်ခိုက်တော်မူလေ့ရှိသည်။ ကိုယ် တော်(ﷺ)သည် အဇာန်အသံအား အာရုံစိုက် နားထောင်တော်မူလေ့ရှိပြီး အကယ်၍ (ထိုဒေသ၌) အဇာန်အသံကြားရပါက တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဘဲ အဇာန်

၁၉၅ - ၁၉၆ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُغَيِّرُ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ وَكَانَ يَسْتَمِعُ الْأَذَانَ فَإِنْ سَمِعَ أَذَانًا أَمْسَكَ وَإِلَّا أَغَارَ فَسَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْفُطْرَةِ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجْتَ مِنَ النَّارِ فَانْظُرُوا فَإِذَا هُوَ رَاعِي مِعْرَى.

အသံ မကြားရပါက တိုက်ခိုက်တော်မူလေသည်။ တစ်ခါက ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးထံမှ အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟု အက္ကဗရ်ဟု ပြောဆိုနေသည်ကို ကြားတော်မူရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသူသည် အစ္စလာမ်သာသနာပေါ်၌ ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူက အက်ရှ်ဟဒုအလ္လာအိလာဟ အိလ္လုလ္လာဟ်၊ အက်ရှ်ဟဒုအလ္လာအိလာဟအိလ္လုလ္လာဟ်ဟု ရွတ်ဆိုလိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်သည် ဂျဟန္နမ်ငရဲမီးမှ လွတ်မြောက်သွားချေပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ရှာဖွေကြည့်ရှုကြရာ ၎င်းမှာ ဆိတ်ကျောင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။

(၁၉၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် အဇာန်ဆိုလိုက်သည့်နှင့် ရှိုင်သွန်မိစ္ဆာသည် အသံထွက်အောင် လေလည်ပြီး အဇာန်သံ မကြားရသည့်နေရာအထိ ကျောခိုင်း ထွက်ပြေးလေသည်။ အဇာန်ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး ဆွလာတ်အတွက် အိ

١٩٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا تُودِيَ لِلصَّلَاةِ أَذْبَرَ الشَّيْطَانُ لَهُ ضُرَاطٌ حَتَّى لَا يَسْمَعَ التَّأَذِينَ فَإِذَا قَضَى التَّأَذِينَ أَقْبَلَ حَتَّى إِذَا تَوَبَّ بِالصَّلَاةِ أَذْبَرَ حَتَّى إِذَا قَضَى التَّوَيُّبَ أَقْبَلَ حَتَّى يَخْطُرَ بَيْنَ الْمَرْءِ وَنَفْسِهِ يَقُولُ لَهُ اذْكُرْ كَذَا وَادْكُرْ كَذَا لِمَا لَمْ يَكُنْ يَذْكُرُ مِنْ قَبْلُ حَتَّى يَظُلَّ الرَّجُلُ مَا يَذْرِي كَمْ صَلَّى.

ကာမသံဆိုသည့်အခါ ကျောခိုင်းထွက်ပြေးပြန်၏။ အိကာမသံပြီးဆုံးသည့်အခါ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြန်သည်။

ထို့နောက်တွင် ရှိုင်သွန်သည် လူသားနှင့်သူ၏စိတ်ထဲ၌ အတွေးများကို ပေါ်ပေါက်စေပြီး ၎င်းသူအလျင်က သတိမရသည့်အရာများကိုလည်း အသင် ဤအရာကိုသတိရလိုက်ပါ။ အသင် ဤအရာကို သတိရလိုက်ပါဟု ပြောဆို(သတိဖော်ပေး)လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လူသားသည် မိမိဆွလာတ်၏ရကအသံ မည်မျှဆောက်တည်ခဲ့သည်ဆိုသည်ကိုပင် မမှတ်မိတော့သည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပေမည်။

အခန်း။ ။ အဇာန်ဆိုသူများ၏ ထူးကဲမြင့်
မြတ်မှု။

باب: فضل المؤننين

(၁၉၇) အီစာဗင်န်သွာလ်ဟဟ်ကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဝေယဟ်ဗင်န် အဗူစွဖ်ယာန်(ﷺ)၏ထံပါးတွင်ရှိနေခဲ့သည်။ ထို အချိန်၌ ၎င်းထံ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ဖိတ်ခေါ်ဖို့ အတွက် မုအဇင်ဇန်လာရောက်ခဲ့သည်။ ထို့

၁၉၇ - عن عيسى بن طلحة قال كنتُ عند معاوية بن أبي سفيان - رضي الله عنه - فجاءه المؤنن يدعوهُ إلى الصلاة فقال معاوية سمعتُ رسولَ الله صلى الله عليه وسلم يقولُ المؤننون أطولُ الناس أَعناقًا يومَ القيامةِ.

နောက် မုအာဝေယဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ ကိယာမသ်နေ့တွင် မုအဇင်ဇန်တို့၏ လည်တိုင်များသည် အားလုံးသောသူ များထက် ပို၍ရှည်နေမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ မုအဇင်ဇန်ဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်
ဆိုခြင်း။

باب: القول مثل ما يقول المؤنن

(၁၉၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ်ရ် ဗင်န်အာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို ကြား ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် မုအဇင်ဇန်(၏အဇာန်)ကို ကြား သောအခါ ထိုသူဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်ဆိုကြ ကုန်။ ၎င်းနောက် အသင်တို့သည် ငါတမန်တော်

၁၉၈ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ - رضي الله عنهما - أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِذَا سَمِعْتُمُ الْمُؤَنِّينَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ ثُمَّ صَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا ثُمَّ سَلُوا اللَّهَ لِي الْوَسِيلَةَ فَإِنَّهَا مَنْزِلَةٌ فِي الْجَنَّةِ لَا تَنْبَغِي إِلَّا لِعَبْدٍ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ وَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ فَمَنْ سَأَلَ لِي الْوَسِيلَةَ حَلَّتْ لَهُ الشَّفَاعَةُ.

အပေါ်၌ ကောင်းချီး မင်္ဂလာပို့သကြကုန်။ အကြင်သူသည် ငါတမန်တော်အပေါ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ တစ်ကြိမ်ပို့သလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းသူ အပေါ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ဆယ်ကြိမ်ပို့သတော် မူမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ငါတမန်တော်အတွက် ဝစီလဟ်

(မြင့်မားသောအဆင့်အတန်းကို)တောင်းခံပေးကြကုန်။ ထိုဝစီလဟ်သည် ဂျန္နသ်၌ရှိသော အဆင့်အတန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုအဆင့်အတန်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်များအနက် ကျေးကျွန်တစ်ဦးကိုသာ ချီးမြှင့်ခံရမည်။ ထိုကျေးကျွန်သည် ငါကိုယ်တော်ဖြစ်ရန် မျှော်လင့်သည်။ ၎င်းနောက် အကြင်သူသည် ငါတမန်တော်အတွက် ဝစီလဟ်ကို တောင်းခံပေးလျှင် ထိုသူ့အပေါ် ငါတမန်တော်၏ အသနားခံပေးခြင်းသည်လည်း တာဝန် ဖြစ်သွားပေသည်။

အခန်း။။ မုအဇ်ဇင်န်ဆိုသည့်အတိုင်း လိုက်ဆိုသူ၏ ထူးကဲမြင့်မြတ်မှု။

باب: فضل من قال مثل ما يقول المؤمن

(၁၉၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်ဗင်န်ခသ်သွာဗ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မုအဇ်ဇင်န်သည် အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် ဆိုသောအခါ အသင်တို့အနက် (ကြားသူ)တစ်ယောက်က အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် လိုက်ဆိုမည်။ ထို့နောက် မုအဇ်ဇင်န်က အရှ်ဟဒုအလ် လာအိလာဟအိလ္လုလ္လာဟ် ရွတ်ဆိုသောအခါ ထိုသူကလည်း အရှ်ဟဒုအလ်လာအိလာဟအိလ္လုလ္လာဟ်ဟု လိုက်ဆိုမည်။ ထို့နောက်

၁၉၉ - عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَالَ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ فَقَالَ أَحَدُكُمْ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ قَالَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ قَلْبِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ.

မုအဇ်ဇင်န်က အရှ်ဟဒု အန်နမိုဟမ္မဒရ်ရုလ္လုလ္လာဟ်ဟု ရွတ်ဆိုသောအခါ ထိုသူကလည်း အရှ်ဟဒု အန်နမိုဟမ္မဒရ်ရုလ္လုလ္လာဟ်ဟု လိုက်ဆိုမည်။ ထို့နောက် မုအဇ်ဇင်န်က ဟိုင်ယအလတ်စွဲဆွလာဟ်ဆိုသောအခါ ထိုသူက လာဟောင်လဝလာကု ဝသအိလ္လာဟ်ဗစ်လ္လာဟ်ဟု ဆိုမည်။ ထို့နောက် မုအဇ်ဇင်န်က ဟိုင်းယအလတ်ဖလာဟ် ဆိုသောအခါ ထိုသူက လာဟောင်လဝလာကုဝသအိလ္လာဟ်ဗစ်လ္လာဟ်ဟု ဆိုမည်။ ထို့နောက် မုအဇ်ဇင်န်က အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် ဆိုသောအခါ ထိုသူက အလ္လာဟုအက္ကဗရ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ်ဟု လိုက်ဆိုမည်။ ထို့နောက် မုအဇ်ဇင်န်က လာအိလာ

ဟ အိလ္လာဟ် ဆိုသောအခါ ထိုသူက လာအိလာဟအိလ္လာဟ်ဟု နှလုံးသားထဲမှ (ဖြူစင်စွာ၊ ယုံကြည်စွာ) လိုက်ဆိုခဲ့မည်ဆိုလျှင် ထိုသူသည် ဂျန္နသ်ကို ဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်ဗင်န်အဗီဝက္ကတ် - ၂၀၀ - عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
()သည် တမန်တော်မြတ်()ထံမှ ဆင့်ပြန် عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ مَنْ قَالَ
ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်()က မိန့်တော်မူသည်။ حِينَ يَسْمَعُ الْمُؤْتِنَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
အကြင်သူသည် မုအဇ်ဇင်န် (၏အဇာန်)ကို شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ رَضِيَتْ بِاللَّهِ رَبًّا
ကြားသောအခါ ဤသို့ဆိုမည်။ وَيُحَمَّدٌ رَسُولًا وَيَا لِسَلَامٍ دِينًا غُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

رَضِيَتْ بِاللَّهِ رَبًّا وَيُحَمَّدٌ رَسُولًا وَيَا لِسَلَامٍ دِينًا

(ကျွန်ုပ်သည် တစ်ပါးတည်းသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ တခြားကိုးကွယ်ခံထိုက်သူမရှိကြောင်း၊ ထိုအရှင်နှင့်အတူ တွဲဖက်ပါဝင်သူ မရှိကြောင်း၊ ထို့နောက် မိုဟမ္မဒ်သည် ထိုအရှင်၏ကျေးကျွန်နှင့် ထိုအရှင်၏ ရုစုလ်တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အား မွေးမြူဖန်ဆင်းရှင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မိုဟမ္မဒ်အား ရုစုလ်တမန်တော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ အစ္စလာမ်အား သာသနာအဖြစ် လည်းကောင်း လက်ခံသဘောတူပါသည်။) သို့ဆိုလျှင် ထိုသူ၏ အပြစ်များသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာပေးခြင်းခံရမည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်သည် ဖွရသ်တာဝန်ဖြစ်ခြင်း။

باب: فرض الصلاة

(၂၀၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက် - ၂၀၁ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
()က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန် نُهِينَا أَنْ نَسْأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ
တော်မြတ်()အား တစ်စုံတစ်ရာ မေးမြန်း شَيْءٍ فَكَانَ يُعْجِبُنَا أَنْ يَجِيءَ الرَّجُلُ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ
ခြင်းကို ပိတ်ပင်ခံရသောအခါ (နဗီတမန်တော် الْعَاقِلُ فَيَسْأَلُهُ وَنَحْنُ نَسْمَعُ فَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ
ထံသို့) တောရွာမှ အသိကြွယ်သူတစ်ဦး ရောက် فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ أَتَانَا رَسُولُكَ فَرَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَرَعُمُ أَنَّ اللَّهَ

လာခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်စေသည်။ ထိုသူက တမန်တော်မြတ်ကို မေးမြန်းမည်။ ကျွန်ုပ်တို့က နားထောင်ကြမည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ကျေးတောသားများအနက်မှ လူတစ်ယောက် လာခဲ့သည်။ ထိုသူက လျှောက်ထားသည်။ အို-မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အသင်၏ သံတမန်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံလာခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ထိုသံတမန်က အသင့်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စေလွှတ်ခဲ့သည်ဟု အသင်ကပြောကြောင်း ပြောပြသည်။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူ(သံတမန်)သည် အမှန်ပြောခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

أَرْسَلَكُ قَالَ صَدَقَ قَالَ فَمَنْ خَلَقَ السَّمَاءَ قَالَ اللَّهُ قَالَ فَمَنْ خَلَقَ الْأَرْضَ قَالَ اللَّهُ قَالَ فَمَنْ نَصَبَ هَذِهِ الْجِبَالَ وَجَعَلَ فِيهَا مَا جَعَلَ قَالَ اللَّهُ قَالَ فَبِالَّذِي خَلَقَ السَّمَاءَ وَخَلَقَ الْأَرْضَ وَنَصَبَ هَذِهِ الْجِبَالَ اللَّهُ أَرْسَلَكُ قَالَ نَعَمْ قَالَ وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنْ عَلَيْنَا خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي يَوْمِنَا وَلَيْلَتِنَا قَالَ صَدَقَ قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكُ اللَّهُ أَمْرَكَ بِهَذَا قَالَ نَعَمْ قَالَ وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنْ عَلَيْنَا زَكَاةً فِي أَمْوَالِنَا قَالَ صَدَقَ قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكُ اللَّهُ أَمْرَكَ بِهَذَا قَالَ نَعَمْ قَالَ وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنْ عَلَيْنَا حَجَّ النَّيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا قَالَ صَدَقَ قَالَ ثُمَّ وَلَى قَالَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَا أَزِيدُ عَلَيْهِنَّ وَلَا أَقْصُ مِنْهُنَّ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَنْ صَدَقَ لِيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ.

သို့နှင့် ထိုသူက မိုးကောင်းကင်ကို မည်သူဖန်ဆင်းခဲ့ပါသနည်းဟု မေးသည်။ တမန်တော်မြတ်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူက မြေပထဝီကို မည်သူဖန်ဆင်းခဲ့ပါသနည်းဟု မေးသည်။ တမန်တော်မြတ်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် တောင်များကို မည်သူက စိုက်ထူထား၍ ထိုတောင်များ၌ရှိသော အရာတို့ကို မည်သူက ဖန်ဆင်းခဲ့ပါသနည်းဟု မေးသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုသူက မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေပထဝီကို ဖန်ဆင်းခဲ့သော ၎င်းနောက် ဤတောင်များကို စိုက်ထူတော်မူသောအရှင်ကို တိုင်တည်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်ကို စေလွှတ်ခဲ့ပါသလားဟု မေးသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဟုတ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ထိုသူက အသင့်၏ သံတမန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် နေ့နှင့်ည ငါးကြိမ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြောနေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူသည် အမှန်ပြောခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူက အသင့်ကိုစေလွှတ်တော်မူသောအရှင်ကို တိုင်တည်ပြောဆိုမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အသင့်ကို အမိန့်ပေးခဲ့ပါသလားဟုမေးရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဟုတ်ပါသည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထိုသူက အသင်၏ သံတမန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပစ္စည်းများ၌ ဧကသံပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြောနေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူသည် အမှန်ပြောခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူက အသင့်ကို စေလွှတ်တော်မူသောအရှင်ကို တိုင်တည်ပြောဆိုမည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင့်ကို အမိန့်ပေးခဲ့ပါသလားဟုမေးရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဟုတ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထိုသူက အသင်၏ သံတမန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် တစ်နှစ်၌ ရမသွာန်တစ်လ ဆွိယာမ်စောင့်ထိန်းရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြောနေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူသည် အမှန်ပြောခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူက အသင့်ကို စေလွှတ်ခဲ့သောအရှင်ကို တိုင်တည်ပြောဆိုမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အသင့်အား အမိန့်ပေးခဲ့ပါသလားဟုမေးရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဟုတ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထိုသူက အသင်၏သံတမန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်သို့ ခရီးသွားနိုင်သူအတွက် ဟဂျ်ပြုရန်တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြောနေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူသည် အမှန်ပြောခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ထိုသူသည် (ဤသို့) ပြောဆိုပြီး လှည့်ထွက်သွားသည်။ အသင့်ကို အမှန်တရား ချီးမြှင့်၍ စေလွှတ်တော်မူသောအရှင်၏ ကစမ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအရာများထက် ပို၍လုပ်ဆောင်မည်မဟုတ်။ ၎င်းနောက်လျော့၍လည်း လုပ်ဆောင်မည်မဟုတ်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် အမှန်ပြောဆိုခဲ့သော် ဧကန်မုချ ထိုသူသည် ဂျန္နသ်သို့ ဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်နှစ်ရက်အသံစီသာ
ဖွရသွံ ဖြစ်ခဲ့ခြင်း။

باب: فرض الصلاة ركعتين ركعتين

(၂၀၂) မိခင်ကြီးမွန်အာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ဆွလာတ်သည် ဦးစွာပထမ (အိမ်၌
နေစဉ်ရော၊ လမ်းခရီး၌ရှိစဉ်ပါ နှစ်ခုလုံးတွင်)
နှစ်ရကအသ်စီသာ ဖွရသွံ သတ်မှတ်ထားခံရ

၂၀၂ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّ الصَّلَاةَ
أَوَّلَ مَا فُرِضَتْ رَكَعَتَيْنِ فَأَقْرَبَتْ صَلَاةُ السَّفَرِ وَأَتِمَّتْ
صَلَاةُ الْحَضَرِ قَالَ الزُّهْرِيُّ فَقُلْتُ لِعُرْوَةَ مَا بَالُ
عَائِشَةَ تُتِمُّ فِي السَّفَرِ قَالَ إِنَّهَا تَأَوَّلَتْ كَمَا تَأَوَّلَ عُثْمَانُ.

သည်။ ထို့နောက် လမ်းခရီးအတွက် ဆွလာတ်ကို ထိုအတိုင်းပင်ရှိစေပြီး ဟသ္မာရ် (မိမိရပ်ရွာဒေသ၌ရှိ
သောကာလတွင်မူ) ဆွလာတ်သည် (လေးရကအသ်)အပြည့် သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ဇူဟရ်ကပြော
သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် အုရ်ဝါဟ်ကို မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)သည် ခရီး၌ အဘယ်ကြောင့်
(လေးရကအသ်)အပြည့် ဝတ်ပြုပါသနည်းဟု မေးမြန်းရာ အုရ်ဝါဟ်က မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)
သည် အွတ်စ်မားန်(ﷺ) ဖွင့်ဆိုသကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ငါးကြိမ်သည် ထို
ဆွလာတ်ငါးကြိမ်ကြား၌ရှိသော ပြစ်မှုများ
ကို ပယ်ဖျက်ပေးသောအရာဖြစ်ခြင်း။

باب: الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ كَقَارَةِ لِمَا بَيَّنَّهْنِ

(၂၀၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်
တော်မူသည်။ ဆွလာတ်ငါးကြိမ်နှင့် ဂျူမုအဟ်
တစ်ခုမှ နောက်ဂျူမုအဟ်ထိတိုင်သည် (ယင်း
ဆွလာတ်များကြားထဲ၌) ကြီးလေးသော ပြစ်

၂၀၃ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ "الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ
وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ كَقَارَةٍ لِمَا بَيَّنَّهْنِ مَا لَمْ تُعْشَ
الْكَبَائِرُ. وَرَمَضَانُ إِلَى رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ لِمَا بَيَّنَّهْنِ إِذَا
اجْتَنَبَ الْكَبَائِرُ".

မှုများကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိခဲ့ပါမူ ထိုဆွလာတ်တို့ကြား၌ရှိသော (သေးငယ်သည့် ပြစ်မှုများကို) ပယ်
ဖျက်ပေးလေသည်။ ထို့နောက် ရမသွာန်သည် နောက်ရမသွာန်ထိတိုင်အောင် ထိုသူသည် ကြီး
လေးသောပြစ်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ခဲ့သော် (သေးငယ်သောပြစ်မှုများအတွက်) ပယ်ဖျက်ပေးမည်ပင်
ဖြစ်လေသည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်
ကွမ်ရ်-ငြင်းပယ်မှု ဖြစ်ခြင်း။

باب: ترك الصلاة كفر

(၂၀၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
ကြားတော်မူသည်ကို ကြားခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်

٢٠٤ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ بَيْنَ الرَّجُلِ
وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلَاةِ.

(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မုအ်မင်န့်နှင့် ရှရိုက်-ကွမ်ရ် ကြား၌ ခြားနားမှုသည် ဆွလာတ်ကို စွန့်လွှတ်
ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်၏သတ်မှတ်ချိန်များကို
ပြည့်စုံစွာ တင်ပြခြင်း။

باب: جامع المواقيت

(၂၀၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အမ်ရ်
(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ဇဟိုရ်ဆွလာတ်၏
အချိန်သည် နေမွန်းလွဲပြီးနောက် လူ၏ အရိပ်
သည် (ထိုသူ၏အရပ်အမောင်း) အလျားနှင့်
တန်းတူဖြစ်သွားချိန်မှစ၍ အဆွာရ်ချိန်မရောက်
ခင်အထိ ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် အဆွာရ်
ဆွလာတ်အချိန်သည် နေအဝါရောင် မပြောင်း

٢٠٥ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ وَقْتُ الظُّهْرِ
إِذَا زَالَتْ الشَّمْسُ وَكَانَ ظِلُّ الرَّجُلِ كَطَوْلِهِ مَا لَمْ
يَحْضُرْ الْعَصْرُ وَوَقْتُ الْعَصْرِ مَا لَمْ تَصْفُرْ الشَّمْسُ
وَوَقْتُ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ مَا لَمْ يَغِبِ الشَّفَقُ وَوَقْتُ صَلَاةِ
الْعِشَاءِ إِلَى نِصْفِ اللَّيْلِ الْأَوْسَطِ وَوَقْتُ صَلَاةِ الصُّبْحِ
مِنْ طُلُوعِ الْفَجْرِ مَا لَمْ تَطْلُعْ الشَّمْسُ فَإِذَا طَلَعَتِ
الشَّمْسُ فَأَمْسَيْكَ عَنْ الصَّلَاةِ فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بَيْنَ قَرْنَيْ
شَيْطَانٍ.

သွားခင်အထိ ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်၏အချိန်သည် ရောင်နီမကွယ် ပျောက်ခင်
အထိ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အိရှာဆွလာတ်၏အချိန်သည် ညအလယ်တစ်ဝက်အထိ ဖြစ်သည်။ ၎င်း
နောက် ဖဂျရ်ဆွလာတ်၏အချိန်သည် နံနက်ခင်း၏အလင်းရောင် ထွက်ချိန်မှစ၍ နေမထွက်ခင်
အထိ ဖြစ်သည်။ နေထွက်ပြုလာသောအခါ ဆွလာတ်ဝတ်မပြုသေးဘဲနေပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို
သော် ထိုနေ့သည် ရှိုင်သွာန်၏ဦးချိုနှစ်ခုကြားမှ ထွက်ပြုလာသည်။

(၂၀၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာအလ်အရ်အရီ (ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်ထံသို့ မေးမြန်းသူ တစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ကိုယ်တော် (ﷺ)အား ဆွလာတ်၏ သတ်မှတ်ချိန်များနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအချိန် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် သူ့အား တစ်စုံတစ်ရာမှ မဖြေကြားခဲ့ပါ။

(ဆင့်ပြန်သူက)ပြောပြသည်။ သို့နှင့် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ဗီလားလ် (ﷺ)ကို (အိကာမသ်ဆိုရန်) အမိန့်ပေး၍ ဖျရ်ဆွလာတ် ကို အလင်းရောင်တန်း ထွက်ပေါ်သောအချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ လူတို့သည် (အမှောင်ထုကြောင့်) တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမမှတ်မိခဲ့ကြချေ။ ထို့နောက် ဗီလားလ် (ﷺ)ကို အမိန့်ပေး၍ ဖျရ်ဆွလာတ်ကို နေမွန်းလွဲချိန်၌ ဝတ်ပြုခဲ့

၂၀၆ - عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ أَتَاهُ سَائِلٌ يَسْأَلُهُ عَنْ مَوَاقِيتِ الصَّلَاةِ فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ شَيْئًا قَالَ: فَأَمَرَ بِلَالًا فَأَقَامَ الْفَجْرَ حِينَ انشَقَّ الْفَجْرُ وَالنَّاسُ لَا يَكَادُ يَعْرِفُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ بِالظُّهْرِ حِينَ زَالَتْ الشَّمْسُ وَالْقَائِلُ يَقُولُ قَدْ انْتَصَفَ النَّهَارُ وَهُوَ كَانَ أَعْلَمَ مِنْهُمْ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ بِالْعَصْرِ وَالشَّمْسُ مُرْتَفِعَةٌ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ بِالْمَغْرِبِ حِينَ وَقَعَتِ الشَّمْسُ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ الْعِشَاءَ حِينَ غَابَ الشَّفَقُ ثُمَّ أَخَّرَ الْفَجْرَ مِنَ الْغَدِ حَتَّى انْصَرَفَ مِنْهَا وَالْقَائِلُ يَقُولُ قَدْ طَلَعَتِ الشَّمْسُ أَوْ كَادَتْ ثُمَّ أَخَّرَ الظُّهْرَ حَتَّى كَانَ قَرِيبًا مِنْ وَقْتِ الْعَصْرِ بِالْأَمْسِ ثُمَّ أَخَّرَ الْعَصْرَ حَتَّى انْصَرَفَ مِنْهَا وَالْقَائِلُ يَقُولُ قَدْ احْمَرَّتِ الشَّمْسُ ثُمَّ أَخَّرَ الْمَغْرِبَ حَتَّى كَانَ عِنْدَ سُفُوطِ الشَّفَقِ ثُمَّ أَخَّرَ الْعِشَاءَ حَتَّى كَانَ ثُلُثَ اللَّيْلِ الْأَوَّلِ ثُمَّ أَصْبَحَ فَدَعَا السَّائِلَ فَقَالَ الْوَقْتُ بَيْنَ هَذَيْنِ.

သည်။ ပြောဆိုသူတစ်ယောက်က ယခုမှ နေ့တစ်ဝက်သာ ရှိသေးသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ တမန်တော်မြတ်သည် အားလုံးထက်ပို၍ သိသောသူဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဗီလားလ် (ﷺ)ကို အမိန့်ပေး၍ အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို နေမြင့်နေသောအချိန်၌ ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗီလားလ် (ﷺ)ကို အမိန့်ပေး၍ မဂ်ရိဗ်ဆွလာတ်ကို နေကျသော(နေဝင်)အချိန်၌ ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗီလားလ် (ﷺ)ကို အမိန့်ပေး၍ အိရှာဆွလာတ်ကို ရောင်နီပျောက်ကွယ်သော အချိန်၌ ဝတ်ပြုခဲ့သည်။

ထို့နောက် နောက်တစ်ရက်တွင် တမန်တော်မြတ်သည် ဖျရ်ဆွလာတ်ကို နောက်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ပြောဆိုသူတစ်ယောက်က နေထွက်လာပြီဟု ပြောဆိုလေသည်။ သို့မဟုတ် နေထွက်လုနီးပြီဟု ပြောဆိုသည်။ ထို့နောက် ဖျရ်ဆွလာတ်ကို ယခင်နေ့က အဆွာရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခဲ့သည့်အချိန်နှင့် နီးကပ်ချိန်အထိ နောက်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် အဆွာရ်ဆွလာတ်ကိုလည်း နောက်ဆိုင်းခဲ့ပြန်သည်။ အဆွာရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ပြောဆို

သူက နေလုံးနီရဲနေပြီ(နေဝင်ချိန်နီး၍ နေရောင်နီသောအချိန်)ဟု ပြောဆိုလေသည်။ ထို့နောက် မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်ကို ရောင်နီကွယ်ပျောက်သွားသည်အထိ နောက်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် အိရှာ ဆွလာတ်ကို ည၏ ပထမသုံးပုံတစ်ပုံရောက်သည်အထိ နောက်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် နံနက်ခင်း ချိန်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သို့နှင့် မေးမြန်းသူကို ခေါ်ပြီးနောက် ဆွလာတ်၏ သတ်မှတ်ချိန်သည် ဤ အချိန်နှစ်ခုကြား၌ ရှိသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဖျရ်ဆွလာတ်ကို အမှောင်၌
ဝတ်ပြုခြင်း

باب: التغليس في صلاة الصبح

(၂၀၇) မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်အမ်ရ်က ပြောပြသည်။
ဟဂျ်ဂျာဂျ် မဒီနာမြို့သို့ လာသောအခါ ကျွန်ုပ်
တို့က ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အမ်ဒုလ္လာဟ်
()အား (ဆွလာတ်အချိန်များနှင့် ပတ်သက်၍
မေးမြန်းခဲ့ကြသည်။) ထိုအခါ သူကပြောပြ
သည်။ တမန်တော်မြတ်()သည် ဇဟိုရ်
ဆွလာတ်ကို နေပူရှိန်ပြင်းနေသောအချိန်၌
ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် အဆွာရ်

٢٠٧ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ لَمَّا قَدِمَ الْحِجَا
الْمَدِينَةَ فَسَأَلْنَا جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي الظُّهْرَ بِالْهَاجِرَةِ وَالْعَصْرَ
وَالشَّمْسُ نَقِيَّةً وَالْمَغْرِبَ إِذَا وَجِبَتْ وَالْعِشَاءَ أَحْيَانًا
يُؤَخِّرُهَا وَأَحْيَانًا يُعَجِّلُ كَانَ إِذَا رَأَوْهُمْ قَدْ اجْتَمَعُوا عَجَّلَ
وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَدْ أَبْطَوْا أَخَّرَ وَالصُّبْحَ كَانُوا أَوْ قَالَ كَانَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي بِهَا يَغْلَسُ.

ဆွလာတ်ကို နေ(လင်းဝင်း၍) ထင်းလင်းနေသောအချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်ကို
မူ နေကွယ်ပျောက်သောအချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် အိရှာဆွလာတ်ကို တစ်ခါတစ်ရံ
နောက်ဆိုင်း၍ တစ်ခါတစ်ရံ စော၍ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ တမန်တော်မြတ်()သည် လူတို့ စုရုံးပြီး
ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်သောအခါ အချိန်စော၍ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ လူတို့နောက်ကျနေသည်ကို
တွေ့မြင်သောအခါ အချိန်ဆိုင်း၍ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်သည် ဖျရ်
ဆွလာတ်ကို အမှောင်၌ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဖျရ်ဆွလာတ်နှင့် အဆွာရ်
ဆွလာတ်ကို မပျက်မကွက် ဂရုတစိုက်
ဝတ်ပြု ဆောက်တည်ခြင်း။

باب: المحافظة على صلاة الصبح والعصر

(၂၀၈) အဗူဗက်ရ်ဗင်န်အုမာရဟ်ဗင်န်ရုအိုင်
ဗဟ်က မိမိ၏ဖခင်(အုမာရဟ်)ထံမှ ဆင့်ပြန်
သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်ကြားသည်ကို ကြားခဲ့
သည်။ နေမထွက်မီအလျင် ဆွလာတ်နှင့် နေ
မဝင်မီအလျင် ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုသောသူ
သည် ဂျဟန္နမ်ငရဲတိုက်ကို လုံးဝဝင်ရလိမ့်မည်

٢٠٨ - عَنْ أَبِي بَكْرٍ بْنِ عُمَارَةَ بْنِ رُوَيْبَةَ عَنْ أَبِيهِ
قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَنْ
يَلْجَ النَّارَ أَحَدٌ صَلَّى قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
يَعْنِي الْفَجْرَ وَالْعَصْرَ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْبَصْرَةِ
أَنْتَ سَمِعْتَ هَذَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ نَعَمْ قَالَ الرَّجُلُ وَأَنَا أَشْهَدُ أَنِّي سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعْتُهُ أَذْنَايَ وَوَعَاهُ قَلْبِي.

မဟုတ်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖျရ်နှင့် အဆွာရ်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ဗတ်စွဲရဟ်
သားများအနက်တစ်ယောက်က ၎င်းအား အသင်သည် ဤဟဒီးစ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ
ကြားခဲ့ပါသလောဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းက ကြားခဲ့သည်ဟု ဖြေသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်က ပြောပြသည်။
ကျွန်ုပ် သက်သေပြပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤဟဒီးစ်တော်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ
ကြားခဲ့သည်။ ဤဟဒီးစ်တော်ကို ကျွန်ုပ်၏ နားနှစ်ဖက်က ကြားခဲ့၍ ကျွန်ုပ်၏နှလုံးသားက မှတ်
သားခဲ့ပါသည်။

(၂၀၉) အဗူဗက်ရ်ဗင်န်အဗူမူစာအရှ်အရီသည်
မိမိ၏ဖခင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာအရှ်အရီ
(رضي الله عنه) ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ်

٢٠٩ - عَنْ أَبِي بَكْرٍ بْنِ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ عَنْ
أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ صَلَّى
الْبَرْدَيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ.

(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အေးမြသော ဆွလာတ်နှစ်ကြိမ်(ဖျရ်နှင့်အဆွာရ်)ကို ဝတ်ပြုသူသည်
ဂျန္နသ်ကို ဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နေထွက်ချိန်နှင့် နေဝင်ချိန်၌
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن الصلاة عند طلوع الشمس
وعند غروبها

(၂၁၀) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဆွာရ်
ဆွလာတ်ပြီးနောက် ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်ကို
မစွန့်လွှတ်ခဲ့ပေ။

٢١٠ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ لَمْ يَدْعُ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرُّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعَصْرِ
قَالَ فَقَالَتْ عَائِشَةُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
لَا تَتَحَرَّوْا طُلُوعَ الشَّمْسِ وَلَا غُرُوبَهَا فَتُصَلُّوا عِنْدَ
ذَلِكَ.

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ မိခင်မွန်

ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောကြားသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့သည် နေထွက်ချိန်နှင့်
နေဝင်ချိန်များတွင် (ဆွလာတ်များကို) တမင်ရည်ရွယ်ပြီး ဝတ်မပြုကြလေနှင့်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့
သည် ထို(ဆွလာတ်များ၏ ပထမဦးဆုံး) အချိန်၌သာလျှင် ဝတ်ပြုကြလေကုန်။

အခန်း။။ ဇဟိုရ်ဆွလာတ်ကို ပထမ အချိန်၌
ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: صلاة الظهر أول الوقت

(၂၁၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးခပ်ဗါးဗ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)ထံသို့ လာ၍ အလွန်ပူပြင်းကြောင်း တိုင်
တန်းခဲ့ကြသည်။ သို့နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

٢١١ - عَنْ خَبَّابٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَتَيْنَا
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَشَكَّوْنَا إِلَيْهِ حَرَّ
الرَّمْضَاءِ فَلَمْ يُشَكِّنَا قَالَ رُهِيرٌ قُلْتُ لِأَبِي إِسْحَقَ أَفِي
الظُّهْرِ قَالَ نَعَمْ قُلْتُ أَفِي تَعْجِيلِهَا قَالَ نَعَمْ.

သည် ကျွန်ုပ်တို့၏တိုင်တန်းမှုကို လက်မခံခဲ့ပေ။ ဇဟိုရ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်က အဗူအိစ်ဟာက်
အား ဇဟိုရ်ဆွလာတ်နှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်တန်းခဲ့ကြသလောဟု မေးကြည့်သောအခါ အဗူအိစ်
ဟာက်က ဟုတ်သည်ဟု ဖြေကြားသည်။ ကျွန်ုပ်က ဇဟိုရ်ဆွလာတ်ကို ဆောလျင်စွာ ဝတ်ပြုခြင်းနှင့်
ပတ်သက်၍လားဟု မေးရာ သူက ဟုတ်သည်ဟု ဖြေကြားသည်။

အခန်း။ ။ အလွန်ပူပြင်းသောအချိန်တွင်
(ဇဟိုရ်) ဆွလာတ်ကို နေအေးသည့် အချိန်
ထိ စောင့်ဆိုင်း၍ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الإبراد بالصلاة في شدة الحر

(၂၁၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မုအဇင်န်က
ဇဟိုရ်ဆွလာတ်၏ အဇာန်ကို ဆိုသည်။ ထိုအခါ
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။
ခဏအေးအောင် နေပါဦး၊ အေးအောင်နေပါ ဦး။
သို့မဟုတ် ခဏစောင့်ပါဦး၊ စောင့်ပါဦး။ ဧကန်

٢١٢ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَذُنُ
مُؤَدِّنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالظُّهْرِ فَقَالَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبْرَدُ أَبْرَدُ أَوْ قَالَ انْتَظِرْ
انْتَظِرْ وَقَالَ إِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ قُبْحِ جَهَنَّمَ فَإِذَا اسْتَدَّ
الْحَرُّ فَأَبْرِدُوا عَنْ الصَّلَاةِ قَالَ أَبُو ذَرٍّ حَتَّى رَأَيْنَا فِيَاءَ
الْتُّوَلِّ.

မုချ အပူရှိန်လွန်ကဲမှုသည် ဂျဟန္နမ်ငရဲ၏ အခိုးအငွေ့ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ အလွန်ပူပြင်းသောအခါ
ဆွလာတ်ကို နေအေးသောအချိန်၌ ဝတ်ပြုကြလေကုန်။ အဗူဇရ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့
သည် တောင်ပူစာများ၏အရိပ်ကို တွေ့မြင်ရသည်အထိ (စောင့်ဆိုင်းခဲ့ကြသည်။)

အခန်း။ ။ အဆွာရ်ဆွလာတ်၏ ပထမ
ဦးဆုံးအချိန်။

باب: أول وقت صلاة العصر

(၂၁၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် နေလုံးမြင့်စွင့်လျက်ရှိပြီး အလင်းရောင်
စူးရှလျက် အရောင်မပြောင်းခင် ရှိနေချိန်၌

٢١٣ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُصَلِّي الْعَصْرَ
وَالشَّمْسُ مُرْتَفِعَةٌ حَيْثُ فَيَذْهَبُ الدَّاهِبُ إِلَى الْعَوَالِي
فَيَأْتِي الْعَوَالِي وَالشَّمْسُ مُرْتَفِعَةٌ.

အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ (အဆွာရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုပြီးနောက်) လူတစ်ဦး
သည် အဝါလီ (မဒီနာမြို့၏အမြင့်ပိုင်းအရပ်ဒေသတို့)ကို သွားလျှင် အဝါလီကို ရောက်သည်အထိ
နေလုံးသည် အမြင့်၌ပင် ရှိနေသေးသည်။

(၂၁၄) အလာအ်ဗင်န်အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်က ဆင့်ပြန်သည်။ သူသည် ဇဟိုရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ဗတ်စွ်ရဟ်ဌ်ရှိသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက်(ﷺ)၏ အိမ်သို့ဝင်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏အိမ်သည် ဗလီဘေးဌ်ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းထံ ဝင်ရောက်ကြသောအခါ သူက အသင်တို့ အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုပြီးခဲ့ကြသလောဟု မေးမြန်းလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့က ယခုပင် ဇဟိုရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြု၍

၂၁၄ - عَنْ الْعَلَاءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فِي دَارِهِ بِالْبَصْرَةِ حِينَ انْصَرَفَ مِنَ الظُّهْرِ وَدَارُهُ بِجَنْبِ الْمَسْجِدِ فَلَمَّا دَخَلْنَا عَلَيْهِ قَالَ أَصَلَيْتُمُ الْعَصْرَ فَقُلْنَا لَهُ إِنَّمَا انْصَرَفْنَا السَّاعَةَ مِنَ الظُّهْرِ قَالَ فَصَلُّوا الْعَصْرَ فَقُمْنَا فَصَلَّيْنَا فَلَمَّا انْصَرَفْنَا قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ يَكُ صَلَاةُ الْمُتَأَفِّقِ يَجْلِسُ يَرْقُبُ الشَّمْسَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ بَيْنَ قَرْنَيْ الشَّيْطَانِ قَامَ فَتَقَرَّهَا أَرْبَعًا لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا.

ပြန်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားကြသည်။ ၎င်းက အသင်တို့ အဆွာရ်ဝတ်ပြုလိုက်ကြပါဟု ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ထ၍ ဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်လာကြသောအခါ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ကြားခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ထို(သို့နောက်ဆိုင်း ဝတ်ပြုသောဆွလာတ်)သည် မုနာဖိက်တို့၏ ဆွလာတ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် နေလုံးကို ထိုင်စောင့်နေကြပြီး နေလုံးသည် ရှိုင်သွာန်၏ဦးချိုနှစ်ခုကြား ရောက်သောအခါမှ ထ၍ (ကြက်အစာ ကောက်နည်းအတိုင်း) လေးကြိမ်လေးခါ ကောက်ကာငင်ကာ ဝတ်ပြုကြ၏။ ထိုဆွလာတ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သတိရ တ,သမူသည် အနည်းငယ်မျှသာ ပါရှိလေသည်။

အခန်း။ ။ အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို စွဲမြဲစွာ
ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် အဆွာရ်ဆွလာတ် ပြီး
နောက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းမှ တားမြစ်
ခြင်း။

باب: المحافظة على العصر
والنهي عن الصلاة بعدها

(၂၁၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗဆွ်ရဟ်ဂိဖာရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မုခမ္မစ္စ်(အမည်ရှိသော နေ

၂၁၅ - عَنْ أَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْعَصْرَ بِ(الْمَحْصَصِ) فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ الصَّلَاةَ عُرِضَتْ عَلَى

ရာ)၌ အဆွာရ်ဆွလာတ် ရှေ့ဆောင် ဝတ်ပြု
တော်မူပြီး မိန့်တော်မူသည်။ ဧကန်မုချ ဤ
ဆွလာတ်သည် အသင်တို့၏ အလျင်ရှိခဲ့ကြ
مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَضَيَّعُوهَا فَمَنْ حَافِظٌ عَلَيْهَا كَانَ لَهُ
أَجْرُهُ مَرَّتَيْنِ وَلَا صَلَاةَ بَعْدَهَا حَتَّى يَطْلُعَ الشَّاهِدُ
وَالشَّاهِدُ التَّجَمُّ.

သောသူများအပေါ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုဆွလာတ်ကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။ ၎င်း
နောက် အကြင်မည်သူမဆို ထိုဆွလာတ်ကို စွဲမြဲစွာ ဝတ်ပြုခဲ့သော် ထိုသူသည် အကျိုးဆုလာဘ် နှစ်
ဆရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ထိုဆွလာတ်၏နောက်၌ ရှာဟိဒ်ထွက်ပေါ်သောအချိန်အထိ မည်သည့်
ဆွလာတ်မှမရှိ။ ရှာဟိဒ် ဆိုသည်မှာ ကြယ်တာရာ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အဆွာရ်ဆွလာတ် ပျက်ကွက်သူ
နှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်းထန်စွာ သတိပေး
ခြင်း။

باب: التشديد في الذي تفوته صلاة العصر

(၂၁၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
က မိန့်တော်မူသည်။ အဆွာရ် ဆွလာတ် လွတ်

٢١٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الَّذِي تَفَوْتُهُ
صَلَاةَ الْعَصْرِ كَأَنَّمَا وَتَرَ أَهْلَهُ وَمَالَهُ.

သူသည် သူ၏မိသားစုနှင့် သူ၏ပစ္စည်းဥစ္စာများ အလှခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အလယ်ဆွလာတ်နှင့် ပတ်သက်
၍ လာရီသောအကြောင်းအရာ။

باب: ما جاء في الصلاة الوسطى

(၂၁၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မက်စ်
အူးဒ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်။ ၎င်းက ပြောပြ
သည်။ မုရ်ရိုက်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
အား နေလုံး နီရဲသွားသည်ထိ သို့မဟုတ် အဝါ
ရောင်ဖြစ်သည်ထိ အဆွာရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြု

٢١٧ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
قَالَ حَبَسَ الْمُشْرِكُونَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عَنْ صَلَاةِ الْعَصْرِ حَتَّى احْمَرَّتِ الشَّمْسُ أَوْ اصْفَرَّتْ
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَغَلُونَا عَنْ
الصَّلَاةِ الْوُسْطَى صَلَاةِ الْعَصْرِ مَا اللَّهُ أَجْوَفَهُمْ
وَقُبُورُهُمْ نَارًا أَوْ قَالَ حَسْنَا اللَّهُ أَجْوَفَهُمْ وَقُبُورُهُمْ نَارًا.

ခြင်းမှ တားခဲ့ကြသည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အလယ်ဆွလာတ်ဖြစ်သော အဆွာရ်ဆွလာတ် ဝတ်မပြုနိုင်ရန် တားမြစ်ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့၏ ဝမ်းဗိုက်များနှင့် ကဗရ်များကို မီးများဖြင့် ပြည့်နှက်စေတော်မူပါစေ။ သို့မဟုတ် (နဗီတမန်တော်က) **حَسَا اللَّهُ أَجْوَافَهُمْ وَقُبُورَهُمْ نَارًا** မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ အဆွာရ်နှင့် ဖျရ်တို့၏ နောက်တွင် ဆွလာတ်ဝတ်မပြုရန် တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن الصلاة بعد العصر
وبعد الصبح

(၂၁၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဆွာရ်ပြီးနောက် နေဝင်သည်အထိနှင့် ဖျရ်ပြီးနောက် နေထွက်သည်အထိ ဆွလာတ် ဝတ်

٢١٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنْ الصَّلَاةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَعَنْ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ.

ပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အချိန်သုံးချိန်၌ ဆွလာတ်ဝတ်မပြုရခြင်း၊ (ကွယ်လွန်သေဆုံးသူတို့ကို) မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်မှုမပြုရခြင်း။

باب: ثلاث ساعات لا يصلى فيهن ولا يقبر

(၂၁၉) အုလိုင်ဗင်န်ရဗာဟ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုက်ဗဟ်ဗင်န် အာမိရ်ဂျူဟာနီ ပြောကြားနေသည်ကို ကြားခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို အချိန်သုံးချိန်၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် သေဆုံးသူများ

٢١٩ - عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِبَاحٍ قَالَ سَمِعْتُ عُقْبَةَ بْنَ عَامِرٍ الْجُهَنِيَّ يَقُولُ ثَلَاثُ سَاعَاتٍ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْهَانَا أَنْ نُصَلِّيَ فِيهِنَّ أَوْ أَنْ نَقْبُرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ بَارِغَةً حَتَّى تَرْتَفِعَ وَحِينَ يَقُومُ قَائِمُ الظُّهَيْرَةِ حَتَّى تَمِيلَ الشَّمْسُ وَحِينَ تَضَيُّفُ الشَّمْسُ لِلْغُرُوبِ حَتَّى تَغْرُبَ.

ကို မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းတို့မှ တားမြစ်တော်မူသည်။

(၁) နေထွက်သောအချိန်မှ နေမြင့်တက်ချိန်အထိ

(၂) နေမွန်းတည့်ချိန်မှ နေမွန်းလွဲချိန်အထိနှင့်

(၃) နေဝင်လုဆဲဆဲအချိန်မှ နေဝင်သည်အထိ တို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အဆွရ်ပြီးနောက် နှစ်ရကအသ်
ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: في الركعتين بعد العصر

(၂၂၀) အဗူလမဟ်က မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ် (ﷺ)ကို တမန်တော်မြတ် (ﷺ) အဆွရ်ပြီးနောက် ဝတ်ပြုလေ့ရှိသော ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းသည်။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် အဆွရ်ဆွလာတ်မတိုင်မီ ထိုဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ

၂၂၀ - عَنْ أَبِي سَلَمَةَ أَنَّهُ سَأَلَ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - عَنِ السَّجْدَتَيْنِ اللَّتَيْنِ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّيهِمَا بَعْدَ الْعَصْرِ فَقَالَتْ كَانَ يُصَلِّيهِمَا قَبْلَ الْعَصْرِ ثُمَّ إِذَا شُغِلَ عَنْهُمَا أَوْ نَسِيَهُمَا فَصَلَّاهُمَا بَعْدَ الْعَصْرِ ثُمَّ أَتْبَعَهُمَا إِذَا صَلَّى صَلَاةً أَتْبَعَهَا قَالَ إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ تَعْنِي دَاوَمَ عَلَيْهَا.

သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကိုယ်တော် (ﷺ)သည် အလုပ်မအားလပ်ဖြစ်တော်မူပြီး ထိုနှစ်ရကအသ်ကို ဝတ်မပြုဖြစ်ခဲ့ပေ။ (သို့မဟုတ်) ဝတ်ပြုရန် မေ့သွားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်ရကအသ်ကို အဆွရ်ဆွလာတ်ပြီးနောက်မှ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်သည် ထိုဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်ကို အမြဲတစေ ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဆွလာတ်တစ်ခုကို ဝတ်ပြုတော်မူသောအခါ အမြဲတစေ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ အိစ်မာအီးလ်ဗင်န့်ဂျအ်ဖရ်က ပြောပြသည်။ (အမြဲတစေ ဆိုသည်မှာ) ထိုအရာအပေါ် စွဲစွဲမြဲမြဲ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း။။ နေဝင်ပြီးနောက်မှ အဆွာရ်
ဆွလာတ်ကို ကသွာဖြည့်ခြင်း။

باب: قضاء صلاة العصر بعد الغروب

(၂၂၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အပ်
ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်
ကြီးအုမရ်ဗင်န်ခသ်သွာဗ်(ﷺ)သည် ခန်ဒက်စစ်
ပွဲနေ့တွင် ကုရ်ဂ်းရှ်ကာဖိရ်များကို မကောင်း
ပြောဆိုသည်။ ၎င်းနောက် အုမရ်(ﷺ)က အို-
ရစ္စလ်တမန်တော်၊ နေဝင်လုနီးနေပြီ၊ (ယခုထိ)
ကျွန်တော်မျိုး အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်မပြုရ
သေးပါဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်
တော်(ﷺ)က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်
တည်ပါသည်။ ငါတမန်တော်လည်း ဝတ်မပြုရ

٢٢١ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ
عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - يَوْمَ الْخَنْدَقِ
جَعَلَ يَسْتَبُ كُفَّارَ فَرَيْشٍ وَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ مَا
كِدْتُ أَنْ أَصَلِّيَ الْعَصْرَ حَتَّى كَادَتْ أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَوَاللَّهِ إِنْ صَلَّيْتُهَا
فَنَزَلْنَا إِلَى بُطْحَانَ فَتَوَضَّأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
الْعَصْرَ بَعْدَ مَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّيْتُ بَعْدَهَا
الْمَغْرِبَ.

သေးပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗွသွ်ဟာန် (ကျောက်စရစ်ခဲများရှိသောနေ
ရာ)သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဝိုဇူပြုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဝိုဇူပြုလုပ်ခဲ့
ကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် နေဝင်ပြီးနောက် အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို့
နောက် အဆွာရ်ဆွလာတ်အပြီး မဂ်ရိဗ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ နေဝင်ပြီးနောက် မဂ်ရိဗ်
ဆွလာတ်မတိုင်မီ နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြု
ခြင်း။

باب: في الركعتين قبل المغرب بعد الغروب

(၂၂၂) မုခ်သာရ်ဗင်န်ဖုလ်ဖုလ်က ပြောပြသည်။
ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်ဗင်န်
မာလိက်(ﷺ)ကို အဆွာရ်ပြီးနောက် နဖိလ်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်း

٢٢٢ - عَنْ مُحْتَارِ بْنِ فُلَيْلٍ قَالَ سَأَلْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ
عَنِ التَّطَوُّعِ بَعْدَ الْعَصْرِ فَقَالَ كَانَ عُمَرُ يَضْرِبُ
الْأَيْدِي عَلَى صَلَاةٍ بَعْدَ الْعَصْرِ وَكُنَّا نُصَلِّي عَلَى عَهْدِ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَكْعَتَيْنِ بَعْدَ غُرُوبِ

ခွဲသည်။ ထိုအခါ ၎င်းက ပြောပြသည်။ အုမရ်
 الشَّمْسُ قَبْلَ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ فَقُلْتُ لَهُ أَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّاهُمَا قَالَ كَانَ يَرَانَا تُصَلِّيهِمَا
 ဆွလာတ် (ဝတ်ပြုသည့်)အပေါ် လက်(ဖဝါး)
 فَلَمْ يَأْمُرْنَا وَلَمْ يَنْهَنَا.

များကို ရိုက်လေ့ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ခေတ်ကာလ၌ နေဝင်ပြီးနောက် မဂ်ရိပ်
 ဆွလာတ်၏အလျင် နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုလေ့ရှိကြသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်က အနတ်စ်(ﷺ)အား တမန်
 တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုဆွလာတ်နှစ်ရက်အသ်ကို ဝတ်ပြုခဲ့ပါသလောဟု မေးမြန်းလိုက်သည်။ ၎င်းက
 ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုနှစ်ရက်အသ်ကို ဝတ်ပြုပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်
 တို့ကို (ဝတ်ပြုရန်)အမိန့်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိသလို တားမြစ်ခြင်းလည်း မပြုခဲ့ပေ။

**အခန်း။ ။ မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်၏ အချိန်သည်
 နေလုံးဝင်သွားသောအချိန်ဖြစ်သည်။**

باب: وقت المغرب إذا غربت الشمس

(၂၂၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစလမဟ်ဗင်န်အက္ကဝဒ်
 ٢٢٣ - عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُصَلِّي الْمَغْرِبَ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ
 (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
 သည် နေဝင်သွားသောအခါ၊ နေသည် အကာ
 وَتَوَارَتْ بِالْحِجَابِ.

အကွယ်၌ ဖုံးကွယ်သွားသောအခါ မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူနေခဲ့သည်။

**အခန်း။ ။ အိရှာဆွလာတ်အချိန်နှင့် အိရှာ
 ဆွလာတ်ကို ဆိုင်းငံ့၍ ဝတ်ပြုခြင်း။**

باب: وقت صلاة العشاء وتأخيرها

(၂၂၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်
 ٢٢٤ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ أَعْتَمَ
 النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ حَتَّى ذَهَبَ غَامَةُ
 (ﷺ)သည်
 اللَّيْلِ وَحَتَّى نَامَ أَهْلُ الْمَسْجِدِ ثُمَّ خَرَجَ فَصَلَّى فَقَالَ إِنَّهُ
 တစ်ညတွင် ည၏အချိန် အများစု ကုန်ဆုံးသွား
 သည်အထိ အိရှာဆွလာတ်ကို ဆိုင်းငံ့တော်မူခဲ့
 لَوْفَتْهَا لَوْلَا أَنْ أَسْنَقَ عَلَى أُمَّتِي.

သည်။ ဗလီဉ်ရှိနေသူတို့လည်း အိပ်ပျော်သွားကြ၏။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထွက်လာတော်မူ၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် မိန့်တော်မူ၏။ အကယ်၍ ငါတမန်တော်၏ နောက်လိုက်အမွှာများအပေါ် ခက်ခဲလေးလံစေမှုသာ မရှိခဲ့လျှင် ဧကန်မုချ ဤအချိန်သည် အိရ္ရာဆွလာတ်၏(မုစ်သဟဗ်)အချိန်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အိရ္ရာဆွလာတ်၏ အမည်နာမနှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: في اسم صلاة العشاء

(၂၂၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အိရ္ရာဆွလာတ်၏ အမည်နာမနှင့် ပတ်သက်၍ အရဗ်ကျေးတောသား

٢٢٥ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَغْلِبُكُمْ الْأَعْرَابُ عَلَى اسْمِ صَلَاتِكُمُ الْعِشَاءَ فَإِنَّهَا فِي كِتَابِ اللَّهِ الْعِشَاءُ وَإِنَّهَا تُعْتَمُ بِجَلَابِ الْإِيلِ.

များ(၏ အခေါ်အဝေါ်)သည် အသင်အပေါ် လွှမ်းမိုးမှု မဖြစ်စေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုဆွလာတ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်တော်၌ အိရ္ရာဟု လာရှိထားသည်။ (၎င်းပြင် ၎င်းတို့အိရ္ရာဆွလာတ်ကို အသမဟ်ဟုခေါ်ရခြင်းမှာ) ကုလားအုတ်များကို ညမှောင်သည်ထိ နောက်ဆိုင်းပြီး (ထိုအချိန်၌)နို့ညှစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ သတ်မှတ်ချိန် ကျော်လွန်၍ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن تأخير الصلاة عن وقتها

(၂၂၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောပြသည်။ အသင့်အပေါ် ဆွလာတ်ကို သတ်မှတ်ချိန်ထက် နောက်ကျသော သို့မဟုတ် ဆွလာတ်ကို သတ်မှတ်ချိန်မှ သတ်ပစ်(အစပျောက်ပစ်)သော ခေါင်းဆောင်

٢٢٦ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَيْفَ أَنْتَ إِذَا كَانَتْ عَلَيْكَ أَمْرَاءُ يُؤَخِّرُونَ الصَّلَاةَ عَنْ وَقْتِهَا أَوْ يُمَيِّتُونَ الصَّلَاةَ عَنْ وَقْتِهَا قَالَ قُلْتُ فَمَا تَأْمُرُنِي قَالَ صَلِّ الصَّلَاةَ لَوَقْتِهَا فَإِنْ أَدْرَكَتْهَا مَعَهُمْ فَصَلِّ فَإِنَّهَا لَكَ نَافِلَةٌ.

များ(အုပ်ချုပ်သောအခါ) အသင် အဘယ်သို့ ပြုလုပ်မည်နည်းဟု ကျွန်ုပ်အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က မေးတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က အသင်တမန်တော်သည် ကျွန်တော်မျိုးကို အဘယ်သို့ အမိန့်ပေး မည်နည်းဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် သတ်မှတ်ချိန်၌ ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုပါ။ ထို့နောက် အသင်သည် ထိုဆွလာတ်ကို ထိုသူတို့နှင့်အတူ လိုက်မီခဲ့သော် (ထိုဆွလာတ်ကို) ထပ်ဝတ်ပြုလိုက်ပါ။ ထိုဆွလာတ်သည် သင့်အတွက် နဖီလ် ဖြစ်သွားမည်။

အခန်း။။ ထူးကဲမြင့်မြတ်ဆုံးသော အမလ်
သည် သတ်မှတ်ထားချိန်၌သာ ဆွလာတ်
ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်၏။

باب: أَفْضَلُ الْعَمَلِ الصَّلَاةُ لَوْ قَتَلَهَا

(၂၂၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ် အူးဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောပြ သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မည်သည့်အမလ်ကျင့်စဉ်သည် အမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)

٢٢٧ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ قَالَ الصَّلَاةُ لَوْ قَتَلَهَا قَالَ قُلْتُ ثُمَّ أَيُّ قَالَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ قَالَ قُلْتُ ثُمَّ أَيُّ قَالَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمَا تَرَكْتُ أُسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءَ عَلَيْهِ.

က ဆွလာတ်ကို သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန်၌ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူ သည်။

ကျွန်တော်က နောက်ထပ် မည်သည့် အမလ်ကျင့်စဉ်ရှိပါသေးသနည်းဟု လျှောက်ထား သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိဘနှစ်ပါးကို ကောင်းမွန်စွာဆက်ဆံခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူ သည်။ ကျွန်တော်က နောက်ထပ် မည်သည့်အမလ်ကျင့်စဉ်ရှိပါသေးသနည်းဟု လျှောက်ထားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော် မူသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို (အားနာ)ထောက်ထား၍ များစွာသော မေး ခွန်းများကို ဆက်လက်ပြီး မမေးခဲ့တော့ပေ။

အခန်း။ ဆွလာတ်တစ်ရကအသ် ကို
လိုက်မိသူသည် ဆွလာတ်တစ်ခုလုံးကို
လိုက်မိသူပင်ဖြစ်သည်။

باب: من أدرك ركعة من الصلاة
فقد أدرك الصلاة

(၂၂၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်
တော်မူသည်။ ဆွလာတ်တစ်ရကအသ်ကို

٢٢٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الصَّلَاةِ
فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلَاةَ.

လိုက်မိခဲ့သူသည် ဆွလာတ်တစ်ခုလုံးကို လိုက်မိသူပင်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ (ဆွလာတ် ဝတ်မပြုရသေးဘဲ)
အိပ်ပျော်သွားသူ သို့မဟုတ် ဆွလာတ်ကို
မေ့လျော့သွားသူသည် ဆွလာတ်ကို သတိ
ရသည့်အခါ ဝတ်ပြုလိုက်ပါ။

باب: من نام عن صلاة أو نسيها
فليصلها إذا ذكرها

(၂၂၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်
ကျွန်ုပ်တို့အား တရားဟောကြားတော်မူပြီး မိန့်
တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် မွန်းလွဲချိန်နှင့်
ညတစ်ညလုံး တောက်လျှောက် ခရီးထွက်နေ
ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အလိုတော်ရှိ
လျှင် အသင်တို့သည် မနက်ဖြန်တွင် ရေရှိရာ
နေရာသို့ ရောက်သွားကြလိမ့်မည်။ သို့နှင့် လူ
တို့သည် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် စောင့်
ဆိုင်းမှုမရှိဘဲ သွားကြသည်။ အဗူကသာဒဟ်
(ﷺ)က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

٢٢٩ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ قَالَ خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ إِنَّكُمْ تَسِيرُونَ عَشِيَّتَكُمْ وَلَيْلَتَكُمْ وَتَأْتُونَ
الْمَاءَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى غَدًا فَاتَّطَلَّقِ النَّاسَ لَا يَلْوِي
أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ قَالَ أَبُو قَتَادَةَ فَبَيَّنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسِيرُ حَتَّى ابْهَارَ اللَّيْلِ وَأَنَا إِلَى جَانِبِهِ
قَالَ فَتَنَعَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَالَ عَنْ
رَأْسِهِ فَأَتَيْتُهُ فَدَعَمْتُهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ أَوْقِظَهُ حَتَّى اعْتَدَلَ
عَلَى رَأْسِهِ قَالَ ثُمَّ سَارَ حَتَّى تَهَوَّرَ اللَّيْلُ مَالَ عَنْ
رَأْسِهِ قَالَ فَدَعَمْتُهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ أَوْقِظَهُ حَتَّى اعْتَدَلَ
عَلَى رَأْسِهِ قَالَ ثُمَّ سَارَ حَتَّى إِذَا كَانَ مِنْ آخِرِ السَّحَرِ

သည် သွားနေတော်မူရင်း ညဉ့်ဝက်ကို ရောက် သွားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ ဘေး၌ရှိနေသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် ငိုက်မျဉ်းတော်မူပြီး မိမိ၏ အစီးအနင်း ပေါ်မှ ယိုင်သွားခဲ့သည်။ အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံလာ၍ ကိုယ်တော့်အား နှိုးလိုက်ခြင်း မဖြစ်စေဘဲ (ပြုတ်မကျရလေအောင် အသာ အယာ)မှီပေးထားခဲ့သည်။ ပြီးနောက်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏အစီးအနင်းပေါ် တွင် တည့်တည့်မတ်မတ် ပြန်ဖြစ်သွားလေ သည်။

အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ထို့ နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည အလွန် နက်သွားသည်အထိ စီးနင်းသွားတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိအစီးအနင်းတော်မှ ယိုင်သွားခဲ့သည်။ အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြ သည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အား မနှိုးမိစေဘဲ (ပြုတ်မကျအောင်)တည့် မတ်ပေးရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏ အစီး အနင်းတော်ပေါ်၌ တည့်တည့်မတ်မတ် ဖြစ် သွားလေသည်။

အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ထို့ နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည၏ နောက်ဆုံးချိန်ကို ရောက်သည်ထိ စီးနင်းသွား တော်မူသည်။ ကိုယ်တော်သည် ပထမနှစ်ကြိမ် ထက်ပို၍ ဆိုးရွားစွာ(ငိုက်မျဉ်းလျက်) ယိုင်ကျ

مَا لَ مَيْلَةٍ هِيَ أَشَدُّ مِنَ الْمَيْلَتَيْنِ الْأُولَيَيْنِ حَتَّى كَادَ يَنْجَلُ فَأَتَيْتُهُ فَدَعَمْتُهُ فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ مَنْ هَذَا قُلْتُ أَبُو قَتَادَةَ قَالَ مَنَى كَانَ هَذَا مَسِيرَكَ مِنِّي قُلْتُ مَا زَالَ هَذَا مَسِيرِي مُنْذُ اللَّيْلَةِ قَالَ حَفِظَكَ اللَّهُ بِمَا حَفِظْتَ بِهِ نَبِيَّهِ ثُمَّ قَالَ هَلْ تَرَانَا نَحْنُ عَلَى النَّاسِ ثُمَّ قَالَ هَلْ تَرَى مِنْ أَحَدٍ قُلْتُ هَذَا رَاكِبٌ ثُمَّ قُلْتُ هَذَا رَاكِبٌ آخَرُ حَتَّى اجْتَمَعْنَا فَكُنَّا سَبْعَةً رَكَبٍ قَالَ فَمَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الطَّرِيقِ فَوَضَعَ رَأْسَهُ ثُمَّ قَالَ احْفَظُوا عَلَيْنَا صَلَاتِنَا فَكَانَ أَوَّلَ مَنْ اسْتَيْقَظَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالشَّمْسُ فِي ظَهْرِهِ قَالَ فَقُمْنَا فَرَعَيْنِ ثُمَّ قَالَ ارْكَبُوا فَرَكِبْنَا فَسِرْنَا حَتَّى إِذَا ارْتَفَعَتِ الشَّمْسُ نَزَلَ ثُمَّ دَعَا بِمِیضَاءٍ كَانَتْ مَعِيَ فِيهَا شَيْءٌ مِنَ الْمَاءِ قَالَ فَتَوَضَّأَ مِنْهَا وَضُوءًا دُونَ وَضُوءٍ قَالَ وَبَعِيَ فِيهَا شَيْءٌ مِنْ مَاءٍ ثُمَّ قَالَ لِأَبِي قَتَادَةَ احْفَظْ عَلَيْنَا مِیضَاتَكَ فَسَيَكُونُ لَهَا نَبَأٌ ثُمَّ أَذَّنَ بِلَالٌ بِالصَّلَاةِ فَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ صَلَّى الْغَدَاةَ فَصَنَعَ كَمَا كَانَ يَصْنَعُ كُلَّ يَوْمٍ قَالَ وَرَكِبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرَكِبْنَا مَعَهُ قَالَ فَجَعَلَ بَعْضُنَا يَهْمِسُ إِلَى بَعْضٍ مَا كَفَّارُهُ مَا صَنَعْنَا بِتَقْرِيطِنَا فِي صَلَاتِنَا ثُمَّ قَالَ أَمَا لَكُمْ فِي أُسْوَةٍ ثُمَّ قَالَ أَمَا إِنَّهُ لَيْسَ فِي النُّومِ تَقْرِيطٌ إِنَّمَا التَّقْرِيطُ عَلَى مَنْ لَمْ يُصَلِّ الصَّلَاةَ حَتَّى يَجِيءَ وَقْتُ الصَّلَاةِ الْآخَرَى فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَلْيُصَلِّهَا حِينَ يَنْتَبِهْ لَهَا فَإِذَا كَانَ مِنَ الْغَدَاةِ فَلْيُصَلِّهَا عِنْدَ وَقْتِهَا ثُمَّ قَالَ مَا تَرَوْنَ النَّاسَ صَنَعُوا قَالَ ثُمَّ قَالَ أَصْبَحَ النَّاسُ فَفَقَدُوا نَبِيَّهُمْ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ وَعَمْرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْدَكُمْ لَمْ يَكُنْ لِيُخْلِفْكُمْ وَقَالَ النَّاسُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

သွားပြီး ပြုတ်ကျလုနီးနီးဖြစ်သွားခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အနားလာပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို မှီတည့်ပေးသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိမိဦးခေါင်းတော်ကို မော့ကြည့်ပြီး မည်သူနည်းဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က အဗူကသားဟ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်သည် ငါနှင့် အတူ ဘယ်အချိန်ကတည်းက ရှိနေသလဲဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ညအချိန်ကတည်းက ရှိနေပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် ရှုလ်တမန်တော်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့သကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း အသင့်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူပါစေ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ငါတို့သည် လူတို့နှင့် အုပ်စုကွဲသွားပြီဟု အသင်ထင်ပါသလောဟု မေးတော်မူသည်။ ထို့နောက် အသင်သည် တစ်ဦးဦးကို မြင်တွေ့နေပါသလားဟု မေးတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က လျှောက်ထားသည်။ ဤသူသည် စီးနင်းလာနေသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က လျှောက်ထားသည်။ ဤသူသည်

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ فَإِنْ يُطِيعُوا أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ يَرْسُدُوا قَالَ فَانْتَهَيْتُنَا إِلَى النَّاسِ حِينَ امْتَدَّ النَّهَارُ وَحَمِيَ كُلُّ شَيْءٍ وَهُمْ يَقُولُونَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلَكْنَا عَطِشْنَا فَقَالَ لَا هَلَاكَ عَلَيْكُمْ ثُمَّ قَالَ أَطِيعُوا لِي عُمَرُ ، وَدَعَا بِالْمِضَاءِ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصُبُّ وَأَبُو قَتَادَةَ يَسْقِيهِمْ فَلَمْ يَعْذُ أَنْ رَأَى النَّاسَ مَاءً فِي الْمِضَاءِ تَكَابَوْا عَلَيْهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحْسِنُوا الْمَالَ كُلَّكُمْ سَيَرَوْى قَالَ فَفَعَلُوا فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصُبُّ وَأَسْقِيَهُمْ حَتَّى مَا بَقِيَ غَيْرِي وَغَيْرُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثُمَّ صَبَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لِي اشْرَبْ فَقُلْتُ لَا أَشْرَبُ حَتَّى تَشْرَبَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِنَّ سَاقِي الْقَوْمِ آخِرُهُمْ شَرِبُوا قَالَ فَشَرِبْتُ وَشَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَأَتَى النَّاسَ الْمَاءَ جَامِينَ رَوَاءَ قَالَ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ رَبَاحٍ إِنِّي لِأَحَدِثُ هَذَا الْحَدِيثَ فِي مَسْجِدِ الْجَامِعِ إِذْ قَالَ عُمَرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ انْظُرْ أَيُّهَا الْفَقَى كَيْفَ تُحَدِّثُ فَإِنِّي أَحَدُ الرُّكْبِ تِلْكَ اللَّيْلَةَ قَالَ قُلْتُ فَأَنْتَ أَعْلَمُ بِالْحَدِيثِ فَقَالَ مِمَّنْ أَنْتَ قُلْتُ مِنَ الْأَنْصَارِ قَالَ حَدَّثْتُ فَأَنْتُمْ أَعْلَمُ بِحَدِيثِكُمْ قَالَ فَحَدَّثْتُ الْقَوْمَ فَقَالَ عُمَرَانُ لَقَدْ شَهِدْتُ تِلْكَ اللَّيْلَةَ وَمَا شَعَرْتُ أَنْ أَحَدًا حَفِظَهُ كَمَا حَفِظْتُهُ .

နောက်ထပ် စီးနင်းလာသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စီးနင်းလာသူ ၇-ဦးဖြစ်သွားသည်ထိ လူစုမိသွားကြသည်။

၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လမ်း၏ဘေးတစ်ဖက်ကို ကပ်၍ (အိပ်စက်ရန်)ဦးခေါင်းကို ချတော်မူသည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့ဆွလာတ်အချိန်ကို ဂရုပြုကြပါ။

(ဆိုလိုသည်မှာ ဆွလာတ်အချိန်၌ ဝတ်ပြုရန် နှိုးဆော်ကြ၊)ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ဦးစွာ ပထမနီးလာသူမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် နေသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကျောပေါ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့လျက် ထကြသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ စီးနင်းကြဟု မိန့်တော်မူသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ စီးနင်းခဲ့ကြသည်။ နေမြင့်တက်သွားသည်ထိ ခရီးနှင့်ခဲ့ကြသည်။ နေမြင့်သွားသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အစီးအနင်းပေါ်မှ ဆင်းပြီး ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ပါလာသော ရေအနည်းငယ်သာပါသည့် ရေခရားအိုးကို တောင်းသည်။ အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ထိုရေဖြင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဝိုဏ်းပြုတော်မူသည်။

အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ထိုအိုးထဲ၌ ရေအနည်းငယ် ကျန်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အဗူကသာဒဟ်အား အသင်သည် ငါ့အတွက် အသင့်ရေခရားအိုးကို ထိန်းသိမ်းထားပါ။ များမကြာမီ ထိုအရာအတွက် အံ့ဖွယ်ရာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ဗီလားလ်(رضي الله عنه)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အဇာန်ဆိုသည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ် နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဖဂျရ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ပြီးနောက် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လုပ်လေ့လုပ်ထရှိသလိုမျိုး လုပ်ဆောင်တော်မူခဲ့သည်။

အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစီးအနင်းကို ဆက်လက် စီးနင်းတော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်တကွ ဆက်လက်စီးနင်းလာခဲ့သည်။ အဗူကသာဒဟ်က ပြောပြသည်။ ဆွလာတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ပေါ့လျော့ခဲ့သောကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ကဖွာရာ အဘယ်သို့ရှိသည်ကို အချင်းချင်း တီးတိုးစွာ မေးကြသည်။ ထို့အခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့အတွက် ငါ့ကိုယ်တော်ထံတွင် စံနမူနာကောင်း မရှိတော့ဘူးလားဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဆက်လက်ပြီး မိန့်ကြားရာ အိပ်စက်ခြင်း၌ ပေါ့လျော့မှုမရှိ၊ ပေါ့လျော့မှုသည် နောက်ထပ် ဆွလာတ်အချိန်ရောက်လာသည်အထိ လွတ်သွားသောဆွလာတ်ကို ဝတ်မပြုဘဲနေသူ အပေါ်၌သာ ရှိသည်။ အကြင်သူသည် ထိုသို့ပြုလုပ်မိခဲ့သော် သတိရသည်နှင့် လွတ်သွားသော ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုပါ။

၎င်းနောက် မနက်ဖြန် ရောက်သောအခါ ဆွလာတ်ကို သူ၏ သတ်မှတ်ချိန်၌ ဝတ်ပြုပါ။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က လူတို့ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းဖြစ်ကြမည်ကို အသင်တို့ တွေးထားပါသလောဟု မေးတော်မူပြီးနောက် မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့သည် မနက်ခင်း၌ မိမိတို့၏ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို တွေ့ရှိကြမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါ အဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)နှင့် အိုမရ်(رضي الله عنه)က ကိုယ်တော်

(ﷺ)သည် အသင်တို့၏ နောက်တွင်ရှိသည်။ အသင်တို့ကို နောက်၌ ချန်ရစ်ထားမည်မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြမည်။ လူတို့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အသင်တို့၏ရှေ့၌ ရှိသည်ဟု ပြောဆိုကြမည်။ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် အဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)နှင့်အိုမရ်(رضي الله عنه)၏ စကားကို နားထောင်လိုက်ကြသော် လမ်းမှန်ရရှိကြမည်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နေမြင့်တက်လာသောအခါ အရာအားလုံးပူပြင်းလာသောအခါ လူတို့ထံသို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ လူတို့က အို-ရုစူလ်တမန်တော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပျက်စီးကြပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရေငတ်နေကြပါပြီဟု လျှောက်ထားကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့အပေါ် ပျက်စီးမှုရှိမည်မဟုတ်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ငါ၏ အိုးငယ်ကို ယူလာကြဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေခရားအိုးကို တောင်းတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် စတင်ပြီး ရေလောင်းတော်မူသည်။ အဗူကသာဒဟ်သည် ထိုသူတို့ကို ရေတိုက်သည်။ လူတို့သည် ရေခရားအိုးထဲ၌ ရှိသောရေကို တွေ့မြင်သောအခါ ထို နေရာသို့ စုပြုံလာကြသည်။

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ကောင်းမွန်စွာပြုကြကုန်။ အသင်တို့အားလုံး မကြာမီ ရေဝလင်အောင် သောက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ လူတို့သည် ကောင်းမွန်စွာ ရေယူကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ရေလောင်းထည့်ပေးနေသည်။ ကျွန်ုပ်က ထိုသူတို့ကို ရေတိုက်နေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အပ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မကျန်ရှိတော့ပေ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ရေလောင်းထည့်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်အား အသင်သောက်လော့ဟု မိန့်တော်မူသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်က အို-ရုစူလ်တမန်တော်၊ ကိုယ်တော်(ﷺ) ဦးစွာသောက်သုံးပါလေ၊ ပြီးမှသာ ကျွန်ုပ်သောက်ပါမည်ဟု လျှောက်ထားသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့အား တိုက်ကျွေးသောသူသည် အားလုံး၏ နောက်ဆုံး၌ သောက်သုံးသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သောက်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်လည်း သောက်သုံးတော်မူခဲ့သည်။ လူတို့သည်လည်း ရေဆီသို့ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ ဝမ်းသာအားရစွာဖြင့် လာခဲ့ကြသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီရဗဟ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤဟဒီးဆ်တော်ကို ဂျာမေ့အ်ဗလီ၌ ဆင့်ပြန်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အင်မ်ရာန်ဗင်နီဟုစွိုင်းနီက အို-

လူငယ်၊ အသင် အဘယ်သို့ ဆင့်ပြန်နေသည်ကို စဉ်းစားသုံးသပ်ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုည၏ စီးနင်းသူ များအနက်တစ်ဦး အပါအဝင်ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားလေသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ် က သို့ဆိုလျှင် အသင်သည် ဟဒီးဆ်တော်ကို အသိဆုံးသူဖြစ်သည်ဟု ပြောလိုက်သည်။

ထိုအခါ ၎င်းက အသင်သည် မည်သူများအနက်မှ ဖြစ်သနည်းဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က အန်စွာရီ များအနက်မှ ဖြစ်သည်ဟု ဖြေခဲ့သည်။ ၎င်းက အသင်ဆင့်ပြန်ပါလေ။ အသင်တို့သည် ဟဒီးဆ်တော် များကို ပို၍ သိကျွမ်းကြသူများဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်း နောက် ကျွန်ုပ်သည် လူတို့ကို ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အင်မ်ရာန်ဗင်ဟုစွဲငြိန်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုည၌ ရှိနေခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် အသင်မှတ်သားခဲ့သလိုမျိုး မှတ်သားခဲ့သူ တစ် ဦး တစ်ယောက်ကိုမှ ကျွန်ုပ်မသိပါ။

အခန်း။။ အဝတ်တစ်ထည်တည်းဖြင့်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصَّلَاةُ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ

(၂၃၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မေးမြန်းသူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို အဝတ်တစ်ထည်တည်းကို

٢٣٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ سَائِلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الصَّلَاةِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ فَقَالَ أَوْلَاكُمْ ثَوْبَانِ.

ဝတ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းလျှောက်ထားသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့အားလုံး၌ အဝတ်နှစ်ထည်စီရှိကြသလားဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

(၂၃၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်ဗင်န်အဗူစလမဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို အဓမ္မစလမဟ်၏အိမ်၌ အဝတ်တစ်ထည်ကို ပတ်ထား၍

٢٣١ - عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ مُسْتَمِلًا بِهِ فِي بَيْتٍ أَمْ سَلَمَةَ وَاضِعًا طَرَفَيْهِ عَلَى عَاتِقَيْهِ.

ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ထိုအဝတ်၏ အနားစနစ်ဖက်ကို မိမိ၏ ပခုံးနှစ်ဘက် ပေါ်တွင် ထင်ထားတော်မူသည်။

အခန်း။။ ပန်းဖော်ထားသောအဝတ်
အစားဖြင့် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصَّلَاةُ فِي الثَّوْبِ الْمَعْلَمِ

(၂၃၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပန်းကနုတ်များပါရှိသော အနက်ရောင်စောင်ပိုင်း တစ်ခုကို ဝတ်ဆင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုပန်း

٢٣٢ - عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي فِي خَمِيصَةٍ ذَاتِ أَعْلَامٍ فَتَنَظَرَ إِلَى عِلْمِهَا فَلَمَّا قَضَى صَلَاتَهُ قَالَ اذْهَبُوا بِهِذِهِ الْخَمِيصَةِ إِلَى أَبِي جَهْمَ بْنِ حَذِيفَةَ وَأَنُودِي بِأَتْبَاجَانِيهِ فَإِنَّهَا أَلْهَتْنِي نَفَقًا فِي صَلَاتِي.

ကနုတ်ဆီသို့ ကြည့်မိတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ အသင်တို့သည် ဤစောင်ပိုင်းကို အမူဂျဟ်မ်ဗင်န်ဟုခေါ်ဝေါ်သော ယူသွားကြပါ။ ၎င်းနောက် ထိုသူထံမှ သာမန် စောင်အထူတစ်ထည်ကို ငါ့ဆီယူလာခဲ့ကြ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုပန်းကနုတ်စောင်သည် ငါ၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှု၌ စိတ်အာရုံကို ပြောင်းလဲစေသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အခန်း။ ။ ဖျာအခင်းပေါ်၌ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة على الحصى

(၂၃၃) အိစ်ဟာက်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗူ သုလ်ဟဟ်က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနုတ်စ်ဗင်န် မာလိက်(ﷺ)ထံက ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ၏ အဖွား မုလိုင်ကဟ်သည် သူ(မ)ကိုယ်တိုင် ချက်ပြုတ်ထားသော အစားအစာကို စားသုံးရန် ရုစူလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် စားသုံး

٢٣٣ - عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ جَدَّتَهُ مُلَيْكَةَ دَعَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِطَعَامٍ صَنَعَتْهُ فَأَكَلَ مِنْهُ ثُمَّ قَالَ قَوْمُوا فَأَصْلِي لَكُمْ قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ فَفُتُّوا إِلَى حَصِيرٍ لَنَا قَدْ اسْوَدَّ مِنْ طَوْلٍ مَا لَيْسَ فَنَضَحْنَاهُ بِمَاءٍ فَقَامَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَصَفَّقْتُ أَنَا وَالْيَتِيمُ وَرَاءَهُ وَالْعَجُوزُ مِنِّي وَرَأَيْنَا فَصَلَّى لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ انْصَرَفَ.

တော်မူပြီးနောက် အသင်တို့ထကြ၊ ငါ့ကိုယ်တော်သည် အသင်တို့အတွက် (ကောင်းချီးမင်္ဂလာရရှိစေရန်) ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနုတ်စ်ဗင်န်မာလိက်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်တို့ထံရှိသော ဖျာအခင်းဆီသို့ ထလာခဲ့သည်။ ဖျာသည် ကြာမြင့်စွာ ခင်းထားသောကြောင့် မည်းညစ်နေသည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော်သည် ဖျာကို ရေဖြင့်ဆေးကြောခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုဖျာပေါ်၌ မတ်တတ်ရပ်တော်မူသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ယသီးမ်တစ်ယောက်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်၌ အတန်းရပ်ကြသည်။ ၎င်းနောက် အဖွားသည် ကျွန်တော်တို့၏နောက်၌ ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုတော်မူကာ စလာမ်လှည့်ပြီးနောက် ပြန်ကြွသွားတော်မူသည်။

အခန်း။ ဖိနပ်စီး၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة في النعلين

(၂၃၄) စအီးဒ်ဗင်န်ယဇီးဒ်က ပြောပြသည်။
ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်ဗင်န်မာ
လိက်(ﷺ)အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်

٢٣٤ - عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ قَالَ قُلْتُ لِأَنْسِ بْنِ مَالِكٍ
أَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي فِي
النَّعْلَيْنِ قَالَ نَعَمْ.

ဖိနပ်စီး၍ ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ရာ ၎င်းက ဟုတ်သည်(ဝတ်ပြုတော်မူ
သည်)ဟု ပြောကြားခဲ့၏။

ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ

كتاب المساجد

ကဏ္ဍ(ခွဲ)

အခန်း။ ကမ္ဘာမြေပေါ်၌ ပထမဦးဆုံး
ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ဗလီ။

باب: أول مسجد وضع في الأرض

(၂၃၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က အို-ရုဇလ်တမန်တော်၊ မည်
သည့်ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သည် မြေပထဝီ၌
ဦးစွာပထမ ဆောက်လုပ်ခံခဲ့ရပါသနည်းဟု မေး
မြန်းလျှောက်ထားတော်မူရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)

٢٣٥ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قُلْتُ يَا
رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ مَسْجِدٍ وَضِعَ فِي الْأَرْضِ أَوَّلُ قَالَ
الْمَسْجِدُ الْحَرَامُ قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ قَالَ الْمَسْجِدُ الْأَقْصَى قُلْتُ
كَمْ بَيْنَهُمَا قَالَ أَرْبَعُونَ سَنَةً وَأَيُّنَا أَدْرَكَكَ الصَّلَاةُ
فَصَلَّ فَهُوَ مَسْجِدٌ.

က အလ်မက်စ်ဂျေ့ဒုလ်ဟရာမ် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က နောက်မည်သည့်ဗလီကို
ဆောက်လုပ်ခြင်းပြုခဲ့ပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အလ်မက်စ်ဂျေ့ဒုလ်
အက်စွာဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က ထိုနှစ်ခုကြား၌ အချိန်ကာလ မည်မျှကွာဝေးပါ သ
နည်းဟု လျှောက်ထားတော်မူရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က နှစ်ပေါင်း(၄၀)ဟု မိန့်တော်မူသည်။
ဆက်လက်ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်သည် ဆွလာတ်အချိန်ကျရောက်လာခဲ့ပြီဆိုလျှင် ရောက်

ရှိရာနေရာ၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါ။ ထိုနေရာသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်(စဂျီဒဟ်ဦးချရာနေရာ)ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နဗီတမန်တော်မြတ်၏ ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်(မက်စ်ဂျေဒေ့နဗီဝီ)
ဆောက်လုပ်ခြင်း။

باب: ابتناء مسجد النبي صلى الله عليه وآله وسلم

(၂၃၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိက် ()က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် () သည် မဒီနဟ်မြို့သို့ ကြွမြန်းလာတော်မူသော အခါ မဒီနဟ်မြို့၏အမြင့်ပိုင်းရှိ ဗန္တအမ်ရ်ဗင်န် အောင်ဖ်ဟု ခေါ်ဝေါ်သော မျိုးနွယ်စု တစ်စုထံ၌ တည်းခိုတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်သည် ထို(မျိုး နွယ်စု)ထံ၌ (၁၄)ည တည်းခိုနေထိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗန္တနဂျ်ဂျားရ်မျိုးနွယ်အုပ်စုကို ဆင့် ခေါ်ခိုင်းရာ ထိုသူတို့သည် ဓားများကို လွယ် လျက် ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ တမန်တော်မြတ် ()သည် မိမိ၏ အစီးအနင်းအပေါ်၌ စီးနင်း လျက်ရှိပြီး အဗူဗကရ်()သည် ကိုယ်တော် နောက်တွင် လိုက်ပါစီးနင်းလျက် ရှိခဲ့သည်ကို (ယခုတိုင်)ကျွန်ုပ်မြင်ယောင်နေသည်။

ဗန္တနဂျ်ဂျားရ်မျိုးနွယ်အုပ်စုကလည်း တမန်တော်မြတ်ကို ဝန်းရံလျက်ရှိနေကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကိုယ်တော်()သည် အဗူအိုင် ယူဗ်၏ အိမ်မျက်နှာစာရှေ့၌ ရပ်တန့်လိုက် သည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်()သည် ဆွလာတ် အချိန် ကျရောက်လာသောအခါ မည်သည့်နေ

٢٣٦ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - قال: إن رسول الله صلى الله عليه وسلم قدم المدينة فنزل في علو المدينة في حي يقال لهم بنو عمرو بن عوف فأقام فيهم أربع عشرة ليلة ثم إله أرسل إلى ملا بني النجار فجاءوا متقلدين بسيفهم قال فكأني أنظر إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم على راحلته وأبو بكر ردفه وملا بني النجار حوله حتى ألقى بغناء أبي أيوب قال فكان رسول الله صلى الله عليه وسلم يصلي حيث أدركته الصلاة ويصلي في مرائب الغنم ثم إله أمر بالمسجد قال فأرسل إلى ملا بني النجار فجاءوا فقال يا بني النجار ثامنونني بحائطكم هذا قالوا لا والله لا نطلب ثمنه إلا إلى الله قال أنس فكان فيه ما أقول كان فيه نخل وقبور المشركين وخرب فأمر رسول الله صلى الله عليه وسلم بالنخل فقطع وقبور المشركين فنيشت وبالخرب فسويت قال فصفوا النخل قبله وجعلوا عضادتيه حجارة قال فكانوا يرتجزون ورسول الله صلى الله عليه وسلم معهم وهم يقولون اللهم لا خير إلا خير الأخرة فأنصر الأنصار والمهاجرة.

ရာဉ်မဆို ထို့ပြင် ဆိတ်ခြံများ၌လည်း ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဗလီဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ညွှန်ကြားတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ဗန္နနဂျီဂျားရ်တို့ကို ဆင့်ခေါ်ခိုင်းရာ ထိုသူတို့ ရောက်ရှိလာကြသည့်အခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အို-ဗန္နနဂျီဂျာရ် မျိုးနွယ်ဝင်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အသင်တို့၏ ဤဥယျာဉ်ခြံမြေကို ငါတမန်တော်(ဝယ်ယူရန်) အတွက် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ကြပါ။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က လျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ မရောင်းလိုပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုခြံ၏ အခကြေးငွေကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ တောင်းခံပါမည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(رضي الله عنه)က မိန့်သည်။ ထိုခြံထဲ၌ ရှိနေသည်များကို ကျွန်ုပ်ပြောပြပါမည်။ ထိုထဲတွင် စွန်ပလွံပင်များ၊ မုရ်ရိုက်တို့၏ ကဗရ်များ၊ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော အဆောက်အအုံဟောင်းများလည်းရှိ၏။ တမန်တော်မြတ်သည် စွန်ပလွံပင်များကို ခုတ်ဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားတော်မူသည့်အတွက် ခုတ်ဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ၎င်းနောက် မုရ်ရိုက်တို့၏ ကဗရ်များကိုလည်း တူးဖော်ဖို့ ညွှန်ကြားတော်မူသည့်အတွက် တူးဖော်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော အဆောက်အအုံဟောင်းများကို (ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပြီး) ညီညာအောင်ညှိဖို့ ညွှန်ကြားတော်မူသည့်အတွက် ညှိလိုက်ကြသည်။ စွန်ပလွံတုံးများကို ကိဗ်လဟ်ဘက်၌ စီတန်းလိုက်ကြသည်။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် စွန်ပလွံတိုင်နှစ်တိုင်ကြား၌ ကျောက်တုံးများကို စီတန်းညှပ်ထားခဲ့ကြသည်။

သို့ရှိရာ ဤလုပ်ငန်းများ စတင်သည်နှင့် ထိုသူတို့သည် ကဗျာများကို သီဆိုကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်လည်း ၎င်းသူတို့နှင့်အတူတကွရှိနေသည်။ ၎င်းတို့ သီဆိုသော ကဗျာမှာ- အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ တမလွန်ဘဝ၏ ကောင်းခြင်းသာလျှင် စစ်မှန်သော ကောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အန်စွာရီများနှင့် မုဟာဂျီရ်များကို ကူညီတော်မူပါ။

အခန်း။ သက္ကဝါ-ကြောက်ရွံ့မှု တရား
အပေါ် အုတ်မြစ်ချခြင်းခံရသော ဗလီ
ဝတ်ကျောင်းတော်။

باب: في المسجد الذي أسس على التقوى

(၂၃၇) အဗူလမဟ်ဗင်န်အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်က ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန် ဗင်န်အဗူစအီးဒ်ဒွဒ်ရီ(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏ နံ ဘေးမှ ဖြတ်လျှောက်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က သူ့ကို အသင်သည် သက္ကဝါအပေါ် အုတ်မြစ်ချ ခြင်းခံရသော ဗလီနှင့်ပတ်သက်၍ အသင်၏ ဖခင်ထံမှ မည်သည့်အကြောင်းအရာများကြား ခဲ့ပါသနည်းဟုမေးရာ ၎င်းက ကျွန်ုပ်၏ဖခင်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်၏

٢٣٧ - عن أبي سلمة بن عبد الرحمن قال مرَّ بي عبدُ الرحمن بنُ أبي سَعِيدٍ الخُدْرِيُّ - رضي الله عنهم - قالَ قُلْتُ لَهُ كَيْفَ سَمِعْتَ أَبَاكَ يَذْكُرُ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى قَالَ قَالَ أَبِي دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَيْتٍ بَعْضُ نِسَائِهِ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الْمَسْجِدَيْنِ الَّذِي أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى قَالَ فَأَخَذَ كَفًّا مِنْ حَصْبَاءَ فَضَرَبَ بِهِ الْأَرْضَ ثُمَّ قَالَ هُوَ مَسْجِدُكُمْ هَذَا لِمَسْجِدِ الْمَدِينَةِ قَالَ فَقُلْتُ أَشْهَدُ بِأَنِّي سَمِعْتُ أَبَاكَ هَكَذَا يَذْكُرُهُ.

ဇနီးကြင်ရာတချို့အိမ်၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)ရှိနေစဉ် အခစားဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်က အို-ရစ္စလ်တမန်တော်၊ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှစ်ခုအနက် မည်သည့်ဗလီသည် သက္ကဝါအပေါ် အုတ် မြစ်ချခြင်းခံရပါသနည်းဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့ သည်။

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျောက်စရစ်ခဲများကို လက်တစ်ဆုပ်စာ ကောက်ယူ ၍ မြေပြင်ပေါ်သို့ပစ်လိုက်ပြီး ဤသို့မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအရာသည် အသင်တို့၏ ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မဒီနာမြို့၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ဖြစ်သည်။ (ဆင့်ပြန်သူ အဗူ စလမဟ်က) ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သက်သေခံပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ် သည် အသင့်ဖခင်ထံမှ ဤအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ကြားသိရသည်။

အခန်း။ ။ မဒီနဟ်မြို့ဗလီနုန့် မက္ကာဟ်မြို့
၏ ဗလီတိုၚ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း၏
ထူးကဲမြင့်မြတ်မှု။

باب: فضل الصلاة في مسجد المدينة ومكة

(၂၃၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ရောဂါ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ သို့နှင့် သူမက အကယ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်မကို ရောဂါ သက်သာပျောက်ကင်းမှုကို ချီးမြှင့်ခဲ့လျှင် ဧကန် မုချ ကျွန်မသည် ဗိုင်းသုလ်မုကဒွက်စ်ကို သွား၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမည်။ မကြာမီ သူမ ရောဂါ သက်သာပျောက်ကင်းသွားခဲ့သည်။
ထို့အတွက်ကြောင့် သူမသည် ခရီး

٢٣٨ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ امْرَأَةً اسْتَنَكَتْ شَكْوَى فَقَالَتْ إِنَّ شِفَائِي اللَّهُ لِأُخْرَجَنَّ - فَلَا صَلَاتَيْنِ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَبْرَاتٍ ثُمَّ تَجَهَّزْتُ ثَرِيدَ الْخُرُوجِ فَجَاءَتِ مَيْمُونَةُ زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نُسَلِّمُ عَلَيْهَا فَأَخْبَرْتُهَا ذَلِكَ فَقَالَتْ اجْلِسِي فَكُلِّي مَا صَنَعْتُ وَصَلِّي فِي مَسْجِدِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ صَلَاةٌ فِيهِ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنْ الْمَسَاجِدِ إِلَّا مَسْجِدَ الْكَعْبَةِ.

ထွက်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်၏ဇနီး မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနဟ်(ﷺ)ထံသွား ရောက်ကာ စလမ်ဆို၍ မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖွင့်ဟပြောခဲ့သည်။ သို့နှင့် မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနဟ် (ﷺ)က အသင်မ ထိုင်ပါ။ အသင်မကိုယ်တိုင်(ခရီးအတွက်) ပြုလုပ်ထားသော အစားအစာတို့ကို စားသုံး၍ တမန်တော်မြတ်၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပါ။ ကျွန်မ သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံတော်မှ ထို(မဒီနာမြို့)ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဝတ်ပြုသောဆွလာတ် သည် ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်မှအပ တခြားသောဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ၌ ဝတ်ပြုသော ဆွလာတ်ထက် အဆပေါင်း တစ်ထောင်သာပို၍ ထူးကဲမွန်မြတ်ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။

အခန်း။ ။ ကုဗာဗလီသို့လာရောက်ခြင်းနှင့်
ယင်းဗလီ၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: إتيان مسجد قباء والصلاة فيه

(၂၃၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစီး
အနင်းကိုစီးနင်းပြီး လည်းကောင်း (သို့မဟုတ်)
عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْتِي مَسْجِدَ قُبَاءَ رَاكِبًا
أَوْ مَاشِيًا فَيُصَلِّي فِيهِ رَكْعَتَيْنِ.

လမ်းလျှောက်၍ လည်းကောင်း ကုဗာဗလီသို့ လာတော်မူပြီး ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူ
လေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်
ရည်စူးပြီး ဗလီတစ်လုံးဆောက်လုပ်ပေး
သူ၏ အကျိုးကျေးဇူး။

باب: فضل من بنى لله مسجداً

(၂၄၀) မဟ်မုဒ်ဗင်န်လဘီးဒ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်ဗင်န်
အက်ဖားန်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဗလီ
ဝတ်ကျောင်းတော်အား တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ရန်
عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ لَبِيدٍ أَنَّ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ -
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَرَادَ بِنَاءَ الْمَسْجِدِ فَكَّرَهُ النَّاسُ ذَلِكَ
وَأَحْبَبُوا أَنْ يَدْعَاهُ عَلَى هَيْئَتِهِ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِلَّهِ بَنَى اللَّهُ
لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ.

ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ လူတို့က ထိုကိစ္စအား မနှစ်မြို့ကြပေ။ ထိုဗလီအား မူလပုံစံအတိုင်းသာ
ထားရှိရန် လိုလားခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ အကြင်သူတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် ဗလီတစ်လုံး
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအတွက် ဂျန္နသ်သုခဘုံ၌ အိမ်တစ်လုံး
ကို ဆောက်လုပ်ပေးတော်မူမည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ၏
ထွတ်မြတ်မှု။

باب: فضل المساجد

၂၄၁ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا وَأَبْعَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا.

(၂၄၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအပူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အနှစ်သက်

ဆုံးနေရာမှာ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များဖြစ်ပြီး မနှစ်မြို့ဆုံးသောနေရာမှာ ဈေးများဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များသို့
ခြေလှမ်းအရေအတွက် များများ လျှောက်လှမ်း
ရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး။

باب: فضل كثرة الخطا إلى المساجد

(၂၄၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုဗိုင်းဗင်န်ကအစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အန်စွာရီ အမျိုးသား တစ်ဦးရှိခဲ့သည်။ ယင်း၏အိမ်မှာ မဒီနဟ်မြို့တွင် အဝေးဆုံးဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူတကွ မပျက်မကွက် လာရောက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ သို့ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ့အား သနားပြီး အို-ပုဂ္ဂိုလ်၊ အကယ်၍ သင်သည် မြည်းတစ်ကောင် ဝယ်လိုက်မည်ဆိုလျှင် ထိုမြည်းသည် သင့်အား သဲ

၂၄၂ - عَنْ أَبِي بَنْ كَعْبٍ قَالَ كَانَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ بَيْتُهُ أَقْصَى بَيْتٍ فِي الْمَدِينَةِ فَكَانَ لَا تُخْطِئُهُ الصَّلَاةُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَتَوَجَّعْنَا لَهُ فَقُلْتُ لَهُ يَا فُلَانُ لَوْ أَنَّكَ اسْتَرَيْتَ حِمَارًا يَفْقِيكَ مِنَ الرَّمْضَاءِ وَيَقْفِيكَ مِنْ هَوَامِ الْأَرْضِ قَالَ أَمْ وَاللَّهِ مَا أَحْبَبُّ أَنْ يَبْتِيَ مُطْطَبٌ بَبَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَحَمَلْتُ بِهِ حِمْلًا حَتَّى أَتَيْتُ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرْتُهُ قَالَ فَدَعَاهُ فَقَالَ لَهُ مِثْلَ ذَلِكَ وَذَكَرَ لَهُ أَنَّهُ يَرْجُو فِي أَثَرِهِ الْأَجْرَ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لَكَ مَا احْتَسَبْتَ.

၏အပူရှိန်မှ ကာကွယ်ပေးမည်။ မြေတွင်းရှိ ပိုးမွှားများ အန္တရာယ်မှလည်း ကာကွယ်ပေးမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုရာ ၎င်းက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကစမ်၊ ကျွန်ုပ်၏အိမ်သည် တမန်တော်မြတ်၏ အိမ်တော်နှင့် နီးကပ်နေမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်မနှစ်သက်ဟု ဖြေ ကြားခဲ့သည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ယင်းစကားကြောင့် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲ လေးလံသွားခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လာရောက်၍ ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်

ကြီးက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ခေါ်မေးတော်မူရာ ထိုသူက ယခင်အတိုင်းပင် ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် မိမိလျှောက်လှမ်းလာသည့် ခြေလှမ်း တစ်လှမ်းချင်းစီနှင့်အညီ ကုသိုလ်ရရန် မျှော်လင့်ကြောင်း ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံတွင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူအား သင်မျှော်လင့်သောအရာကို သင်သည် မုချရရှိမည် ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်လာရောက်ခြင်းသည် အကုသိုလ်များကို ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် အဆင့်အတန်းကို မြင့်မားစေခြင်း။

باب: الْمَشْيُ إِلَى الصَّلَاةِ تَمْحِي بِهِ الْخَطَايَا
وَتَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ

(၂၄၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ အကြင်သူသည် မိမိအိမ်၌ ဝိုဏ်းပြုလုပ်သန့်စင်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ချမှတ်ထားသော မလုပ်မနေရ တာဝန်တစ်ရပ်အား

٢٤٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ كَانَتْ خَطْوَاتُهُ إِحْدَاهُمَا تَحُطُّ خَطِيئَةً وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً.

ဆောင်ရွက်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အိမ်တော်သို့ လမ်းလျှောက်၍လာပါက ထိုသူ၏ ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းချင်းစီအတွက် အကုသိုလ်တစ်ခုအား ဖယ်ရှားပေးပြီး အဆင့်အတန်းတစ်ခု မြင့်မားစေမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် လာရောက်သည့်အခါ ပြေးလွှားခြင်းမပြုဘဲ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာလာရောက်ခြင်း။

باب: إتيان الصلاة بالسكينة وترك السعي

(၂၄၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေခိုက် ကိုယ်တော် (ﷺ)သည် ဆူညံသံတစ်ခု ကြားလိုက်ရသည်။ သို့ပါ၍ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ မည်သို့

٢٤٤ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ نُصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَمِعَ جَلْبَةً فَقَالَ مَا شَأْنُكُمْ قَالُوا اسْتَعْجَلْنَا إِلَى الصَّلَاةِ قَالَ فَلَا تَفْعَلُوا إِذَا أَتَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَعَلَيْكُمْ السَّكِينَةُ فَمَا أَدْرَاكُمْ فَصَلُّوا وَمَا سَبَقَكُمْ فَأَتِمُّوا.

မည်ပုံ ဖြစ်ကြသနည်းဟု မေးတော်မူရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွလာတ် ဝတ်ပြုရန် ပြေးလွှား၍လာကြသည်ဟု လျှောက်ထားတော်မူရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ ဤသို့မပြုကြ ကုန်လင့်။ အသင်တို့ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် လာရောက်သည့်အခါ အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာလာကြလေ ကုန်။ ရောက်နေသည့် နေရာမှ ဝင်လိုက်ကြကုန်။ ကျန်လွတ်သွားသည့်အပိုင်းကို ဆွလာတ်ပြီးမှ ပြန် ၍ ဖြည့်စွက်ကြကုန်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များ
ဘက်သို့ အမျိုးသမီးများ ထွက်လာကြခြင်း။

باب: خروج النساء إلى المساجد

(၂၄၅) ဇိုင်နစ်စကဖီယဟ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့ သည်။ ကျမတို့အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့် တော်မူခဲ့သည်။ အသင်မတို့အနက်မှ မည်သူ

٢٤٥ - عَنْ زَيْنَبَ التَّحْقِيقَةِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا شَهِدَتْ إِحْدَاكُنَّ الْمَسْجِدَ فَلَا تَمَسَّ طَبِيبًا.

မဆို ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်သည့်အခါ မွေးကြိုင်သောရေမွှေးများအား အလျှင်းမသုံး ခဲ့ပါလေနှင့်။

အခန်း။ ။ အမျိုးသမီးများ ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်သို့ ထွက်လာခြင်းမှ တားမြစ်
ခြင်း။

باب: منع النساء الخروج

(၂၄၆) အမ်ရဟ်ဗင်န်သေ့အဗ်ဒုရ်ရဟ်မားနီက ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူမသည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ကြင်ရာတော်၊ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ် (ﷺ)က မိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယနေ့ ခေတ် အမျိုးသမီးတို့ ထွင်လိုက်ကြသည့်အရာ

٢٤٦ - عَنْ عَمْرَةَ بِنْتِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَنَّهَا سَمِعَتْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَقُولُ لَوْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى مَا أَحْدَثَتِ النِّسَاءُ لَمَنَعَهُنَّ الْمَسْجِدَ كَمَا مَنَعَتْ نِسَاءَ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَتْ لِعَمْرَةَ أَنْسَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مُنِعْنَ الْمَسْجِدَ قَالَتْ نَعَمْ.

(ပုံစံ)အား မြင်တွေ့ခဲ့ရပါမူ ဗနီအိစ်ရာ အီလ်မျိုးနွယ်ဝင်အမျိုးသမီးတို့ တားမြစ်ခံခဲ့ကြရသကဲ့သို့ သူမ တို့အားလည်း ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်ခြင်းမှ မုချပင် တားမြစ်တော်မူလိမ့်မည်။ ဆင့် ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က အမ်ရဟ်အား အိစ်ရာအီလ်မျိုးနွယ်ဝင်အမျိုးသမီးများ သည် ဗလီလာခြင်းမှ တားခံခဲ့ကြရပါသလောဟု မေးရာ သူမက ဟုတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့
ဝင်ရောက်သည့်အခါ မည်သည့်ဒုအာ
ရွတ်ဆိုရမည်နည်း။

باب: ما يقول إذا دخل المسجد

(၂၄၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုမိုင်းဒ်(ﷺ)(သို့ မဟုတ်) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအိုစိုင်းဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့် တော်မူသည်။ သင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်

٢٤٧ - عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ أَوْ عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَإِذَا خَرَجَ فَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ.

သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ဝင်မည်ဆိုလျှင် (اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ) အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်၏ကရုဏာတော် တံခါးများကို ကျွန်တော်မျိုးအတွက် ဖွင့်ပေးတော်မူပါဟု ရွတ်ဆိုပါ။ ၎င်းနောက် ဗလီမှထွက်သည့်အခါ (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ) အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ မုချကန် ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်မြတ်၏ချီးမြှင့်မှုအား အရှင့်ထံမှ တောင်းခံအပ်ပါသည်ဟု ရွတ်ဆိုရမည်။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့
ဝင်ရောက်သည့်အခါ နဖိလ်ဆွလာတ်
နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုပါ။

باب: إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ

(၂၄၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်သို့ဝင်သွားသည့်အခါ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် လူတို့ကြားဝယ် ထိုင်နေတော်မူ လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဝင် ဤထိုင်လိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သင်မထိုင် မီအလျင် ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုခြင်းမှ

٢٤٨ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ صَاحِبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَالِسٌ بَيْنَ ظَهْرَانِي النَّاسِ قَالَ فَجَلَسْتُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مَنَعَكَ أَنْ تُرْكَعَ رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ تَجْلِسَ قَالَ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ رَأَيْتُكَ جَالِسًا وَالنَّاسَ جُلُوسٌ قَالَ فَإِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلَا يَجْلِسُ حَتَّى يَرْكَعَ رَكَعَتَيْنِ.

သင့်အား မည်သည့်အရာက တားမြစ်ထားပါသနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က အို-တမန်တော်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်တကွ လူတို့ ထိုင်နေကြသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည် ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်ထဲသို့ ဝင်ရောက်သည့်အခါ ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုပြီးမှ ထိုင်ပါ။

အခန်း။။ အဇာန်ဆိုပြီးနောက် ဗလီ
ဝတ်ကျောင်းတော်မှ ထွက်သွားခြင်းကို
တားမြစ်ခြင်း။

باب: النَّهْيُ أَنْ يَخْرُجَ مِنَ الْمَسْجِدِ بَعْدَ الْأَذَانِ

(၂၄၉) အဘွတ်ရုအ်ဆားအ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ၌ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)နှင့် အတူ ထိုင်နေခဲ့ကြသည်။ ထိုအခိုက် မိုအဇ်ဇင်န်မှ

٢٤٩ - عَنْ أَبِي الشَّعَثَاءِ قَالَ كُنَّا فُجُودًا فِي الْمَسْجِدِ مَعَ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فَأَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الْمَسْجِدِ يَمْشِي فَأَتْبَعَهُ أَبُو هُرَيْرَةَ بَصَرَهُ حَتَّى خَرَجَ مِنَ الْمَسْجِدِ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَمَا هَذَا فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

အဇာန်ဆိုလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲမှ လူတစ်ဦး ထွက်သွားရာ အဗူဟိုရိုင်ရဟ် (رضي الله عنه) သည် ထိုသူဗလီအပြင်သို့ ထွက်သွားသည်အထိ လိုက်လံကြည့်၍ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ဤသူသည် အဗူဗုလ်ကာစင်မ်(ရှုလ်တမန်တော်)၏အမိန့်အား ဖီဆန်လိုက်လေပြီ။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော် အတွင်း၌
တံတွေးထွေးခြင်းအား ဖယ်ရှားခြင်း။

باب: كَفَارَةُ الْبُزَاقِ فِي الْمَسْجِدِ

(၂၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စင်ဗင်န်မာလိက် (رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်

٢٥٠ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْبُزَاقُ فِي الْمَسْجِدِ خَطِيئَةٌ وَكَفَّارُهَا دَفْنُهَا.

အတွင်း၌ တံတွေးထွေးခြင်းသည် ပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်၏။ ထိုတံတွေးကို မြေဖြင့်ဖုံးပေးခြင်းသည် ယင်းအပြစ်အား သင်ပုန်းချေခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကြက်သွန်ဖြူစား၍ ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်များအတွင်းသို့ လာရောက်
ခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာကိစ္စဖြစ်ခြင်း။

باب: كَرَاهِيَةُ أَكْلِ الثُّومِ وَإِتْيَانِ الْمَسَاجِدِ

(၂၅၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သည် ခိုင်ဗရ်စစ်ပွဲ၌ မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ အကြင်သူ

٢٥١ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي غَزْوَةِ خَيْبَرَ مَنْ أَكَلَ مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ يَعْنِي الثُّومَ فَلَا يَأْتِيَنَّ الْمَسَاجِدَ.

သည် ဤအပင်မှ (ကြက်သွန်ဖြူအား) စားထားပါက ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များအတွင်း အလျှင်းမလာရ။

အခန်း။ ။ ကြက်သွန်နီ သို့မဟုတ် ကြက်
သွန်မိတ်နှင့် ကြက်သွန်ဖြူ(တစ်ခုခု) စား
သုံးပြီးနောက် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်နှင့်
ကင်းရှင်းစွာနေခြင်း။

باب: اعتزال المسجد من أكل البصل
أو الكراث والثوم

(၂၅၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗစ်ရ်ဗင်န်အဗ်
ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အကြင်သူသည်
ကြက်သွန်ဖြူ (သို့) ကြက်သွန်နီ စားသုံးထားပါ
က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် (သို့) ကျွန်ုပ်တို့၏ ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်နှင့် ကင်းရှင်းစွာနေပါ။ ၎င်း

٢٥٢ - عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَكَلَ ثُومًا
أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا أَوْ لِيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ
وَأَلَّهُ أَتَيْ بِقَدْرٍ فِيهِ خَضِرَاتٌ مِنْ بُقُولٍ فَوَجَدَ لَهَا رِيحًا
فَسَأَلَ فَأُخْبِرَ بِمَا فِيهَا مِنْ الْبُقُولِ فَقَالَ قَرُبُوهَا إِلَى
بَعْضِ أَصْحَابِهِ فَلَمَّا رَأَاهُ كَرِهَ أَكْلَهَا قَالَ كُلُّ فُلَيْي أَنَا حِي
مَنْ لَا تَنَاجِي.

နောက် မိမိအိမ်၌သာနေပါ။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံသို့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များပါသော အိုး
တစ်လုံးရောက်လာခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုအိုးမှထွက်ရှိသော အနံ့ပြင်းပြင်းကိုရ၍ မေးမြန်း
တော်မူရာ ထိုအိုးထဲတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များပါရှိကြောင်း ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မှ
ထိုအိုးအား အချို့သောဆွဟာဗဟ်ကြီးများဆီသို့ ပို့ပေးပါဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက်
ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုဆွဟာဗဟ်ကြီးက စားရန် မနှစ်မြို့ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ
အသင်စားပါလေ။ မုချဧကန် ငါကိုယ်တော်သည် သင်စကားမပြောရသောအရှင်(အလ္လာဟ်အရှင်)
အား တီးတိုးစွာ စကားပြောနေရသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ကြက်သွန်နီ၊ ဖြူ အနံ့ရသူအား
ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ ပြင်ပသို့
ထုတ်ခြင်း။

باب: إخراج من وجد منه ريح البصل
والثوم من المسجد

(၂၅၃) မအ်ဒါးနံဗင်နံအဗီသွလ်ဟဟ်က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်ဗင်နံခသ် သွားဗ်(ﷺ)သည် သောကြာနေ့၌ မိန့်ခွန်းဟော ကြားခဲ့သည်။ ၎င်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရ်(ﷺ)တို့ အကြောင်း ပြော၍ အမိန့်ရှိသည်။ ဧကန်မလွဲ ကျွန်ုပ်သည် အိပ်မက်၌ ကြက်ဖတစ်ကောင်မှ ကျွန်ုပ်အား သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆိတ်နေသည်ဟု မြင်မက်ခဲ့သည်။

၎င်းနောက် မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည် ယင်းအား ကျွန်ုပ်၏ သေဆုံးချိန် ကျရောက်ခြင်း ဟုပင် ထင်မိပါသည်။ မုချဧကန် လူအချို့သည် ခလီဖဟ် ခန့်အပ်ပေးရန် ကျွန်ုပ်ထံ တောင်းဆို နေကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ သာသနာတော်အား လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ခေလာဖသ်အား လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ နုဗီ တမန်တော်(ﷺ)အား ချီးမြှင့်၍ စေလွှတ်လိုက် သည့်အရာအား လည်းကောင်း အလျှင်းဖျက် ဆီးတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ် သည် လျင်မြန်စွာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အမိန့် တော်ခံယူခဲ့ပါမူ ခေလာဖသ် အရေးကိစ္စသည် ဤပုဂ္ဂိုလ် (၆)ဦး ကြားတွင် တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ရ မည့်ကိစ္စဖြစ်ပေသည်။

ရစူလ်တမန်တော်(ﷺ) ဆုံးပါးချိန်၌ ယင်း(၆)ဦးအား သဘောကျတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် စင်စစ် လူအချို့သည် ဤကိစ္စနှင့် စပ်

၂၅၃ - عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - خَطَبَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَذَكَرَ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَذَكَرَ أَبَا بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ إِنِّي رَأَيْتُ كَأَنَّ دِيكًا نَفَرَتْنِي ثَلَاثَ نَفَرَاتٍ وَإِنِّي لَا أَرَاهُ إِلَّا حُضُورَ أَجْلِي وَإِنَّ أَقْوَامًا يَأْمُرُونَنِي أَنْ أَسْتَخْلِفَ وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَكُنْ لِيُضَيِّعْ دِينَهُ وَلَا خِلَافَتَهُ وَلَا الَّذِي بَعَثَ بِهِ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنَّ عَجَلَ بِي أَمْرٌ فَالْخِلَافَةُ شُورَى بَيْنَ هَؤُلَاءِ السَّيِّئَةِ الَّذِينَ تُؤَفِّي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ عَنْهُمْ رَاضٍ وَإِنِّي قَدْ عَلِمْتُ أَنَّ أَقْوَامًا يَطْعُنُونَ فِي هَذَا الْأَمْرِ أَنَا ضَرَبْتُهُمْ بِيَدِي هَذِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ فَإِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَأُولَئِكَ أَعْدَاءُ اللَّهِ الْكَفَرَةُ الضَّلَالُ ثُمَّ إِنِّي لَا أَدْعُ بَعْدِي شَيْئًا أَهَمَّ عِنْدِي مِنَ الْكَلَالَةِ مَا رَاجَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي شَيْءٍ مَا رَاجَعْتُهُ فِي الْكَلَالَةِ وَمَا أَغْلَظَ لِي فِي شَيْءٍ مَا أَغْلَظَ لِي فِيهِ حَتَّى طَعَنَ بِإِصْبُعِهِ فِي صَدْرِي فَقَالَ يَا عُمَرُ أَلَا تَكْفِيكَ آيَةُ الصِّيْفِ الَّتِي فِي آخِرِ سُورَةِ النَّسَاءِ وَإِنِّي إِنْ أَعِشْ أَقْضِ فِيهَا بِقَضِيَّةٍ يَقْضِي بِهَا مَنْ يَقْرَأَ الْقُرْآنَ وَمَنْ لَا يَقْرَأَ الْقُرْآنَ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ عَلَى أَمْرَاءِ الْأُمُصَارِ فَإِنِّي إِنَّمَا بَعَثْتُهُمْ عَلَيْهِمْ لِيَعْدِلُوا عَلَيْهِمْ وَلِيَعْلَمُوا النَّاسَ دِينَهُمْ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِمْ وَيَقْسِمُوا فِيهِمْ فَيَنْهَهُمْ وَيَرْفَعُوا إِلَيَّ مَا أَشْكَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ أَمْرِهِمْ ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ تَأْكُلُونَ شَجَرَتَيْنِ لَا أَرَاهُمَا إِلَّا خَبِيثَتَيْنِ هَذَا النَّبِصَلُ وَالثَّوْمُ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا وَجَدَ رِيحَهَا مِنْ الرَّجُلِ فِي الْمَسْجِدِ أَمَرَ بِهِ فَأُخْرِجَ إِلَى الْبَقِيعِ فَمَنْ أَكَلَهَا فَلَيْمَتْهُمَا طَبَخًا.

လျဉ်း၍ ဝေဖန်ပြောဆိုကြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့အား အစ္စလာမ်အတွက် ကျွန်ုပ်၏ ဤလက်ဖြင့် ရိုက်ခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ ယင်းလုပ်ရပ်အား ထိုသူတို့ ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရန်သူများ၊ ကာဖီရ်များ၊ လမ်းမှားကြသူများပင် ဖြစ်ကြပေမည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်မရှိပြီးနောက် ကျွန်ုပ်ထံတွင် ကလာလဟ်ကိစ္စ ထက်ပို၍ အရေးပါသော မည်သည့်အရာကိုမျှ ကျွန်ုပ် မုချချန်ထားခဲ့မည်မဟုတ်။ ကလာလဟ်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အဖန်ဖန်အလဲလဲ မေးခဲ့သည်ပမာဏခန့် မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ ကျွန်ုပ် မမေးခဲ့ပေ။ ၎င်းပြင် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်အား ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ပြင်းထန်စွာ မိန့်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်းအတာခန့် မည်သည့်ကိစ္စတွင်မျှ မမိန့်ကြားခဲ့ပေ။ အဘယ်မျှဟူမူ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ လက်ညှိုးတော်ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ရင်ဘတ်အား ထိုး၍ စူရဟ်နေစာ၏အဆုံးတွင်ပါရှိသော နေရာသီ ဤအာယသ်တော်သည် သင့်အဖို့မလုံလောက်ပေပါသလော၊ အို-အုမရ်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်အထိပင်။

ထို့ပြင် မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည် ဆက်လက်ရှင်သန်နေမည်ဆိုပါက ထိုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ဖတ်သူရော၊ မဖတ်သူပါ ဆုံးဖြတ်နိုင်မည့် ဖြတ်ထုံးမျိုးကို ချမှတ်ပေးခဲ့မည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက မိန့်ကြားခဲ့သည်။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ မုချဧကန် ကျွန်တော်မျိုးသည် မြို့များတွင် အုပ်ချုပ်နေသူခေါင်းဆောင်များနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်မြတ်အား သက်သေခံပါ၏။ မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့အား လက်အောက်ငယ်သားများအပေါ် မျှတစွာ အုပ်ချုပ်စေရန်၊ လူတို့အား သာသနာရေးရာကိစ္စများ သင်ပြပေးစေရန်၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နည်းလမ်းကို ဆင့်ပြန်ပေးစေရန်၊ ပြည်သူပြည်သားများအကြား လက်ရပ်စွည်းများ ခွဲဝေပေးစေရန်၊ ၎င်းတို့ ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများ ကျွန်ုပ်ထံသို့ တင်ပြပေးစေရန် စေလွှတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အို-လူတို့၊ သင်တို့သည် မုချပင် သီးနှံပင်နှစ်ပင်အား စားသုံးနေကြသည်။ ယင်းအား ရွံစရာဟု ကျွန်ုပ်မြင်မိပါသည်။ ယင်းမှာ ကြက်သွန်နီနှင့် ကြက်သွန်ဖြူ ဖြစ်သည်။ မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဗလီထဲတွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ဆီမှ ယင်းအနံ့ရခဲ့သည့်အခါ ထိုသူအား ဗကီးအံထိ ခေါ်ထုတ်သွားရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့သည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အကြင်သူသည် ယင်းတို့အား စားမည်ဆိုပါက ချက်ပြုတ်၍ အနံ့ပျောက်အောင် ပြုလုပ်လိုက်ပါလေ။

အခန်း။ ၂။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ ပစ္စည်း
ပျောက်ကြေညာခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن أن تُشَدَّ الضَّالَّةُ فِي الْمَسْجِدِ

(၂၅၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ အကြင်သူသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ပစ္စည်းပျောက်ကြောင်း

٢٥٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يَتَشَدَّى ضَالَّةً فِي الْمَسْجِدِ فَلْيَقُلْ لَا رَدَّهَا اللَّهُ عَلَيْكَ فَإِنَّ الْمَسَاجِدَ لَمْ تُبْنَ لِهَذَا.

ကြေညာနေသူ၏ အသံအားကြားမိပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သင့်အား ထိုပစ္စည်းကိုပြန်မပေးပါစေနှင့်ဟု ပြောဆိုပါလေ။ အကြောင်းမှာ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များကို ဤအတွက် ဆောက်လုပ်ထားသည်မဟုတ်သောကြောင့်ပင်။

အခန်း။ ၂။ သင်္ချိုင်းများအား ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်များအဖြစ် ပြောင်းလဲပြု
လုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي أن تتخذ القبور مساجد

(၂၅၅) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကွယ်လွန်ချိန် ရောက်လာသည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိမျက်နှာတော်အပေါ်သို့ အမှတ်အသားများပါသော မိမိ၏အဝတ်အား ပစ်တင်

٢٥٥ - أَنَّ عَائِشَةَ وَعَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَا لَمَّا نَزَلَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَفِقَ يَطْرَحُ خَمِيصَةً لَهُ عَلَى وَجْهِهِ فَإِذَا اعْتَمَّ كَشَفَهَا عَنْ وَجْهِهِ فَقَالَ وَهُوَ كَذَلِكَ "لَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ" يُحَذِّرُ مِثْلَ مَا صَنَعُوا.

တော်မူသည်။ မွန်းကြပ်လာသည့်အခါ ထိုအဝတ်အား မျက်နှာတော်ပေါ်မှ ဖယ်ရှားတော်မူသည်။ ထိုအခြေအနေ၌ပင် မိန့်တော်မူသည်။ ယဟူးဒ်နှင့် နစ္စရာတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လအ်နသ်ကျရောက်ပါစေ။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့နီတမန်တော်များ၏ ဂူဗိမာန်များအား စဂျဒဟ်ပျပ်ဝင်ဦးချရာနေရာအဖြစ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပေသည်။ ကိုယ်တော်သည် ထိုသူတို့ ပြုလုပ်သကဲ့သို့ စဂျဒဟ်ပျပ်ဝင်ဦးချရာနေရာအဖြစ် မပြုလုပ်လေနှင့်ဟု သတိပေး တားမြစ်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ သင်္ချိုင်းများအပေါ် ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်များ ဆောက်လုပ်ခြင်းမှ
တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن بناء المساجد على القبور

(၂၅၆) မိခင်မွန်ကြီးအာအိုရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ မိခင်မွန်ကြီးဟဗီဗဟ်(ﷺ)နှင့်
မိခင်မွန်ကြီးအွမ္မီစလမဟ်(ﷺ)တို့သည် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)အား မိမိတို့မြင်ဖူးခဲ့ကြသည့်
အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံရှိ ရုပ်ပုံများပါရှိသော ခရစ်

٢٥٦ - عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ أُمَّ حَبِيبَةَ وَأُمَّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُنَّ ذَكَرَتَا كَتِيبَةً رَأَيْتَاهَا بِالْحَبَشَةِ فِيهَا تَصَاوِيرُ
لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَوْلَئِكَ إِذَا كَانَ فِيهِمُ الرَّجُلُ
الصَّالِحُ فَمَاتَ بَنَوْا عَلَى قَبْرِهِ مَسْجِدًا وَصَوَّرُوا فِيهِ

ယာန်ဘုရားကျောင်းအကြောင်း ပြောပြခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။
မုချဇကန် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ထံ၌ရှိသော သူတော်စင်တစ်ဦး ကွယ်လွန်သေဆုံးသွားသောအခါ သူ
၏ဂူသင်္ချိုင်းပေါ်တွင် ဝတ်ပြုဆောင်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်လိုက်ကြပြီး ယင်းအဆောက်အဦတွင်
ထိုပုံများကို ရေးဆွဲကြသည်။ ကိယာမသ်နေ၌ မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်ထံတော်တွင်
ထိုသူများသည် အဆိုးရွားဆုံးသော ဖန်ဆင်းခံများ ဖြစ်ကြပေသည်။

အခန်း။။ ငါကိုယ်တော်အတွက် မြေပထဝီ
သည် စဂျဒဟ်ပျပ်ဝပ်ဦးချရာ ဗလီဝတ်
ကျောင်းတော်အဖြစ်နှင့် အလွန်သန့်ပြန့်
သည့်အရာအဖြစ် ပြုပေးခြင်းခံရ၏။

باب: جُعِلَتْ لِيَ الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا

(၂၅၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ အခြားနဗီများထက် ငါကိုယ်
တော်(ﷺ)သည် (၆)မျိုးသောအရာ၌ သာပိုခဲ့ရ
သည်။ ထိုအရာများမှ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)သည်

٢٥٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَضِّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ
بِسِتٍّ أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ وَتُصِرْتُ بِالرُّعْبِ وَأُحِلَّتْ
لِيَ الْغَنَائِمُ وَجُعِلَتْ لِيَ الْأَرْضُ طَهُورًا وَمَسْجِدًا
وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً وَخُتِمَ بِيَ النَّبِيُّونَ.

စကားလုံးတိုတောင်းသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်နက်နဲသောစကားမျိုး ချီးမြှင့်ခံရခြင်း၊ အရှိန်အဝါဖြင့် ငါ ကိုယ်တော်(ﷺ)အပေါ် ကူညီမှု ရရှိတော်မူခြင်း၊ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)အဖို့ သုံးပန်းပစ္စည်းများ သုံးစွဲခွင့် ပြုပေးခြင်း၊ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)အဖို့ မြေပထဝီသည် သန့်ရှင်းစေသောအရာနှင့် စဂျဒ်ဟ်ဦးချရာ ဗလီ ဝတ်ကျောင်းတော်အဖြစ် ပြုပေးခြင်းခံရခြင်း။ ဖန်ဆင်းခံအပေါင်းအတွက် ငါကိုယ်တော်(ﷺ)သည် စေလွှတ်ခံခဲ့ရခြင်းနှင့် ငါကိုယ်တော်(ﷺ)ဖြင့် နဗီပွင့်ပေါ်ခြင်း အစဉ်အလာသည် ဆုံးခန်းတိုင်သွား ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူရှေ့၌ ထား
သော အကာအရံ၏ အတိုင်းအတာ။

باب: قدر ما يستر المصلي

(၂၅၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(رضي الله عنه)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ရှုလ်တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့် တော်မူခဲ့သည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ် ယောက်သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်သည့် အခါ သူ၏ရှေ့တွင် အစီးအနင်း၏ ကုန်းနှီး အောက်ခံ သစ်သားအရွယ်ခန့်မျှ အရာရာတစ် ခုခုကိုထား၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလျှင် ရှေ့မှ ဖြတ် သန်းသွားသူကို ဂရုပြုရန် မလိုအပ်တော့ပေ။

٢٥٨ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ يُصَلِّي فَإِنَّهُ يَسْتُرُهُ إِذَا كَانَ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلُ آخِرَةِ الرَّحْلِ فَإِذَا لَمْ يَكُنْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلُ آخِرَةِ الرَّحْلِ فَإِنَّهُ يَقْطَعُ صَلَاتَهُ الْحِمَارُ وَالْمَرْأَةُ وَالْكَلْبُ الْأَسْوَدُ قُلْتُ يَا أَبَا ذَرٍّ مَا بَالُ الْكَلْبِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْكَلْبِ الْأَحْمَرِ مِنَ الْكَلْبِ الْأَصْفَرِ قَالَ يَا ابْنَ أَخِي سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَأَلْتَنِي فَقَالَ الْكَلْبُ الْأَسْوَدُ شَيْطَانٌ.

အကယ်၍ ထိုသူ၏ရှေ့တွင် ထိုအရာခန့်မျှမရှိခဲ့ပါမူ မြည်း၊ အမျိုးသမီး၊ ခွေးနက်တို့ ဖြတ်သွားခြင်း ဖြင့် သူ၏ဆွလာတ် ပျက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်မှ အို-အဗူဇရ်၊ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ခွေးဝါ၊ ခွေးနီတို့ထက် ခွေးမည်းအား ခွဲခြား ထားရပါနည်းဟု မေးရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အို- တူတော်မောင် သင်ကျွန်ုပ်အား မေးသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ် သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)မှ ခွေးနက်သည် ရှိုင်သွာန် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း ပြန်လည် ဖြေကြားလေသည်။

အခန်း။။ အကာအရံနှင့် နီးကပ်စွာ
နေရခြင်း။

باب: الدنو من السترة

(၂၅၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစဟလ်ဗင်နီစအဒ်စာ
အေဒီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသည့်နေရာနှင့်

٢٥٩ - عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ بَيْنَ مُصَلَّى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَيْنَ الْجِدَارِ مَمَرٌ الشَّاةِ.

နံရံတံတိုင်းကြားတွင် ဆိတ်တစ်ကောင် ဖြတ်သွား၍ရသည့် အတိုင်းအတာ ခန့်မျှသာ ရှိပေသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူ၏ ရှေ့ တွင်
ကန့်လန့်ရှိနေခြင်း။

باب: الإعتراض بين يدي المصلي

(၂၆၀) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ သူမ၏ထံပါး၌ ခွေး၊ မြည်း၊ အမျိုး
သမီးတို့ ဖြတ်သွားခြင်းသည် ဆွလာတ်ပျက်
စေသည်ဟု ပြောဆိုခံခဲ့ရသည်။ သို့ရှိရာ မိခင်
မွန်ကြီးက သင်တို့သည် ကျွန်မတို့အား မြည်း
များ ခွေးများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်ကြချေပြီဟု မိန့်
တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်

٢٦٠ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - وَذَكَرَ عِدَّاهَا
مَا يَقْطَعُ الصَّلَاةَ الْكَلْبُ وَالْحِمَارُ وَالْمَرْأَةُ فَقَالَتْ عَائِشَةُ
قَدْ شَبَّهْتُمُونَا بِالْحَمِيرِ وَالْكَالِبِ وَاللَّهُ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي وَأَنَا عَلَى السَّرِيرِ
بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْقَبِيلَةِ مُضْطَجِعَةً فَتَبَدُّو لِي الْحَاجَةُ فَأَكْرَهُ أَنْ
أَجْلِسَ فَأَوْذَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَنْسَلُ
مِنْ عِنْدِ رَجُلَيْهِ.

ပါသည်။ မုချကေန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည့်အဖြစ်နှင့် မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီး
ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ရှေ့ ကိပ်လဟ်ဘက်တွင်ရှိသော ကုတင်ပေါ်တွင် လဲလျောင်းလျက်ရှိ
ခဲ့သည်။ ရုတ်တရက် ကျွန်မ၌ အခင်းကြီးငယ် ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ဒုက္ခ
ပေးမိသွားမည် မနှစ်မြို့သောကြောင့် ကုတင် ခြေရင်းမှ လျှောဆင်းထွက်လာလိုက်သည်။

အခန်း။ ကိမ်လဟ်ဖက်သို့ လှည့်ရန် အမိန့်ပေးခြင်း။

باب: الأمر باستقبال القبلة

(၂၆၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအမူဟိုရိုင်းရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးသည် ဗလီဝတ် ကျောင်းတော်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအခိုက် တမန်တော်မြတ်

٢٦١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَصَلَّى وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي نَاحِيَةٍ ... وَفِيهِ: "إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ ثُمَّ اسْتَقْبِلِ الْقِبْلَةَ فَكَبِّرْ".

(ﷺ)သည် ဗလီ၏ထောင့်တစ်နေရာတွင် ရှိနေခဲ့ပြီး ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အသင်သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်တန့်သည့်အခါ ဝိုဏ်းကောင်းမွန်ကျနစွာပြုလုပ်ပါ။ ထို့နောက် ကိမ်လဟ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုပါဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ (ဟဒီးဆ်-၂၈၂ ကို ရှုပါ။)

အခန်း။ ဆီးရီးယားမှ ကအ်ဗဟ်ဘက်သို့ ကိမ်လဟ်ပြောင်းခြင်း။

باب: في تحويل القبلة عن الشام إلى الكعبة

(၂၆၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရားအ်ဗင်န်အာဇစ်စ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ တစ်နှစ်နှင့်လေးလ ထိတိုင် ဗိုင်သွလ်မုကကဒ်ကိမ်ဘက်သို့ လှည့်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် စူရဟ်-ဗကရဟ်၌ပါရှိသော (وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا) “အသင်တို့ မည်သည့်နေရာတွင် (وَجُوهَكُمْ شَطْرَهُ

٢٦٢ - عَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ سِتَّةَ عَشَرَ شَهْرًا حَتَّى نَزَلَتْ الْآيَةُ الَّتِي فِي الْبَقَرَةِ {وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ} فَتَنَزَلَتْ بَعْدَهَا صَلَّى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَنْطَلَقَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَمَرَّ بِنَاسٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَهُمْ يُصَلُّونَ فَحَدَّثَهُمْ بِالْحَدِيثِ فَوَلُّوا وُجُوهَهُمْ قِبَلَ الْبَيْتِ.

ရှိနေစေကာမူ ကအ်ဗဟ်ဘက်သို့ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် မျက်နှာမူကြဟု” အာယတ်တော်ကျ ရောက်လာခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ဤအာယတ်တော်သည် နဗီတမန်တော် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ကျ ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမျိုးသားများထဲမှ လူတစ်ဦးသည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလျက်ရှိကြသော အန်စွာရီအချို့အနားမှ ဖြတ်သွားခဲ့ရာ သူတို့အား ဤဟဒီးဆ်တော်ကို ပြောပြခဲ့ရာ ၎င်းတို့သည် ကအ် ဗဟ်ကျောင်းတော်ဘက်သို့ မျက်နှာမူခဲ့ကြ၏။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အတွက်
အိကာမသ် ရွတ်ဆိုသည့်အခါ ဖွရသွံ
ဆွလာတ်သာလျှင် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَلَا صَلَاةَ إِلَّا الْمَكْتُوبَةُ

(၂၆၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် အိ

٢٦٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَلَا صَلَاةَ إِلَّا الْمَكْتُوبَةُ.

ကာမသ် ရွတ်ဆိုပြီးနောက် ဖွရသွံဆွလာတ်မှလွဲ၍ အခြားဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း။။ အိကာမသ် ရွတ်ဆိုသည့်အခါ လူ
တို့သည် မည်သည့်အချိန်၌ ရပ်ကြရမည်
နည်း။

باب: متى يقوم الناس للصلاة إذا أُقِيمَتِ

(၂၆၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(ﷺ)
က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အိကာမသ်

٢٦٤ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَلَا تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي.

ဆိုသည့်အခါ သင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်ကို မြင်တွေ့ကြမှသာ မတ်တတ်ရပ်တန့်ကြပါ။

အခန်း။။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ထွက်လာ
သည့်အခါမှ အိကာမသ်ပေးခြင်း။

باب: إقامة الصلاة إذا خرج الإمام

(၂၆၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗစ်ရ်ဗင်န်စမိုရဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး
ဗီလာလ်(ﷺ)သည် နေမွန်းတိမ်းသွားသည်နှင့်
အဇာန်ဆိုလေ့ရှိသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်

٢٦٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ بِلَالٌ يُؤْتِنُ إِذَا دَحَضَتْ فَلَا يُقِيمُ حَتَّى يَخْرُجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا خَرَجَ أَقَامَ الصَّلَاةَ حِينَ يَرَاهُ.

(ﷺ)အိမ်တော်မှ ထွက်မလာမချင်း အိကာမသ် ရွတ်ဆိုလေ့မရှိချေ။ ကိုယ်တော်(ﷺ)ထွက်လာသည်
ကို မြင်တွေ့ရမှသာ အိကာမသ် ရွတ်ဆိုလေသည်။

အခန်း။။အိကာမသ်ဆိုပြီးနောက်မှ ရေချိုး
ရန် အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ထွက်သွားခြင်း။

باب: خروج الإمام بعد الإقامة للغسل

(၂၆၆) အဗူစလမဟ်ဗင်န်အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်
ဗင်န်အောင်ဖ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်
ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်ကို ကြားခဲ့သည်။
အိကာမသ်ဆိုလိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ဆီသို့
တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထွက်မလာမီအလျင်
ကျွန်ုပ်တို့သည် ထရပ်၍ အတန်းများကို ညီညာ
စွာ စီလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်
(ﷺ)ကြွမြန်းလာတော်မူပြီး သက္ကဗီးရ်အူလာ မ

٢٦٦ - عن أبي سلمة بن عبد الرحمن بن عوف
سمع أبا هريرة - رضي الله عنه - يقول أقيمت
الصلاة فقمنا فعدلتنا الصفوف قبل أن يخرج إلينا
رسول الله صلى الله عليه وسلم فأتى رسول الله صلى
الله عليه وسلم حتى إذا قام في مصلاه قبل أن يكبر
ذكر فأنصرف وقال لنا مكانكم فلم نزل قيامًا نتنظره
حتى خرج إلينا وقد اعتسل ينطف رأسه ماء فكبر
فصلى بنا.

ဆိုမိ မိမိဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာနေရာ၌ ရပ်တန့်တော်မူသည်။ ထိုအခိုက် ကိုယ်တော်သည် တစ်စုံတစ်
ရာအား သတိရတော်မူ၍ ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိတို့နေရာ၌သာနေကြပါဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။
သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထွက်လာ တော်မူသည်အထိ ရပ်တန့်၍သာ
စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရေချိုး၍ ကြွမြန်းလာတော်မူရာ ဦးခေါင်းတော်မှ ရေစက်
ကလေးများသည်လည်း တစက်စက် ကျနေလျက်ရှိခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သက္ကဗီးရ်ရှုတ်ဆိုကာ

အခန်း။။(ဆွလာတ်တွင်) အတန်းများကို
ညီညာအောင် စီတန်းရခြင်း။

باب: في تسوية الصفوف

(၂၆၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမက်စ်အူးဒ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပခုံးများကို
ပွတ်ကာ မိန့်တော်မူသည်။ အတန်းများကို ညီ
ညာဖြောင့်တန်းစွာ စီတန်းကြပါ။ မညီမညာ

٢٦٧ - عن أبي مسعود - رضي الله عنه - قال كان
رسول الله صلى الله عليه وسلم يمسح مناكبنا في
الصلاة ويقول استووا ولا تختلفوا فتختلف قلوبكم
لإلني منكم أولو الأحلام والنهي ثم الذين يلونهم ثم
الذين يلونهم قال أبو مسعود فأنتم اليوم أشد اختلافًا.

အကွေ့အကောက်များ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ သို့မှသာ သင်တို့နှလုံးသားများအတွင်း စိတ်ဝမ်းကွဲမှု ဖြစ်ပေါ်လာမည် မဟုတ်ပေ။ သင်တို့အနက်မှ နားလည်သဘောပေါက်လွယ်သူများ၊ ဉာဏ်ကြီးရှင်များသည် ငါကိုယ်တော်နှင့် နီးကပ်စွာနေကြ။ ထို့နောက် ထိုသူများနှင့် နီးစပ်သူများ နီးကပ်စွာနေကြ။ ထို့နောက် ထိုသူများ နောက်တွင် ယင်းတို့နှင့် နီးစပ်သူများနေကြ။ အဗူမက်စ်အူးဒ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ သို့ရှိရာ ယနေ့အချိန်၌မူ သင်တို့သည် အကြီးအကျယ် ကွဲလွဲနေကြသည်။

အခန်း။ ။ ပထမဆုံးအတန်း(တွင် ရပ်တန့်

باب: فضل الصف المقدم

ခြင်း) ၏ အကျိုးကျေးဇူး။

(၂၆၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အကယ်၍ လူတို့သည် အဇာန်ဆိုခြင်းနှင့် ပထမဆုံးအတန်း၌ ရပ်၍ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း၏ ကုသိုလ်အကျိုးအား သိရှိကြပြီး အဆိုပါ အခွင့်ထူးအား မဲနှိုက်၍သာ ရရှိမည်ဆိုပါလျှင်

٢٦٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الْأَوَّلِ ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَتِمُّوا عَلَيْهِ لَاسْتَهَمُوا وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي التَّهَجِيرِ لَاسْتَبَقُوا إِلَيْهِ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الْعَتَمَةِ وَالصُّبْحِ لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا .

ထိုသူတို့သည် မုချပင် မဲနှိုက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လူတို့သည် အချိန်ဦးပိုင်းတွင် ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း၏ ကုသိုလ်အကျိုးအား သိရှိကြမည်ဆိုပါက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြိုင်အဆိုင်ပင် ဝတ်ပြုကြမည်။ အိရာဆွလာတ်နှင့် ဖျရ်ဆွလာတ်တွင်ရရှိမည့် ကုသိုလ်အကျိုးအား သိရှိကြမည်ဆိုပါက တင်ပါးတရွတ်တိုက်ဆွဲ၍ လာရမည်ဆိုလျှင်လည်း မုချလာကြမည် ဖြစ်သည်။

(၂၆၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အမျိုးသားတို့အတွက် အမြတ်ဆုံးအတန်းမှာ

٢٦٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ صُفُوفِ الرِّجَالِ أُولَئِهَا وَشَرُّهَا آخِرُهَا وَخَيْرُ صُفُوفِ النِّسَاءِ آخِرُهَا وَشَرُّهَا أُولَئِهَا .

ရှေ့ဆုံးအတန်းဖြစ်၍ နောက်ဆုံးအတန်းသည် မကောင်း၊ အမျိုးသမီးတို့အတွက် အမြတ်ဆုံးအတန်းမှာ နောက်ဆုံးအတန်းဖြစ်ပြီး ရှေ့ဆုံးအတန်းသည် မကောင်းဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်တိုင်း၌ မစ်စ်ဝါးက်-
တံပူစားခြင်း။

باب: السَّوَاكُ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ

(၂၇၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ အီမာန်ရှင်တို့အပေါ်၌ (ဇိုဟိုင်းရ်သခင် ၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင်) ငါကိုယ်တော်(ﷺ)၏

၂၇၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَوْلَا أَنْ أَتَّقَى عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (وَفِي حَدِيثٍ زُهَيْرٍ عَلَى أُمَّتِي) لِأَمْرَتِهِمْ بِالسَّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ.

နောက်လိုက်များအပေါ် အခက်ကြုံရမည်ကို ငါကိုယ်တော်(ﷺ)စိုးရိမ်မှုမရှိပါက မုချဇကန် ဆွလာတ် တိုင်းတွင် မစ်စ်ဝါးက်-တံပူစားရန် စေခိုင်းတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ချိန်
ဇစ်ကံရ်ပြုခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး။

باب: فضل الذكر عند دخول الصلاة

(၂၇၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်ဦး ရောက်လာ၍ ဆွလာတ် အတန်းထဲသို့ဝင်လိုက်သည်။ ထိုအခိုက် ထိုသူ သည် ပြင်းထန်စွာ အသက်ရှူနေခဲ့သည်။ ထို အဖြစ်နှင့် သူက الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သန့်ပြန့်စင်ကြယ် ပြီး မင်္ဂလာရှိသောချီးမြှင့်ခြင်းမျိုးဖြင့် များစွာချီး

၂၇၁ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَجُلًا جَاءَ فَدَخَلَ الصَّلَاةَ وَقَدْ حَقَرَهُ النَّفْسُ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ فَلَمَّا قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاتَهُ قَالَ أَيُّكُمْ الْمُتَكَلِّمُ بِالْكَلِمَاتِ فَأَرَمَ الْقَوْمُ فَقَالَ أَيُّكُمْ الْمُتَكَلِّمُ بِهَا فَإِنَّهُ لَمْ يَقُلْ بَأْسًا فَقَالَ رَجُلٌ جِئْتُ وَقَدْ حَقَرَنِي النَّفْسُ ففَلْتُهَا فَقَالَ لَقَدْ رَأَيْتُ اثْنَيْ عَشَرَ مَلَكًا يَبْتَذِرُونَهَا أَيُّهُمْ يَرْفَعُهَا.

မွမ်းပါ၏ဟု ရွတ်ဆိုလိုက်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ထိုစကား ရပ်များအား ပြောဆိုသူမှာ မည်သူပါနည်းဟု မေးရာ အားလုံးသည် နှုတ်ဆိတ်နေခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်က ထိုစကားရပ်အား ပြောဆိုသူမှာ မည်သူနည်း။ ထိုသူသည် မကောင်းသောစကားကို မဆိုခဲ့ပေ။ ထိုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကျွန်ုပ် ရောက်ရှိလာပြီးနောက် အသက်ရှူသံပြင်းနေသည့် အခိုက် ထိုစကားရပ်အား ရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကောင်း ကင်တမန်(၁၂)ပါးသည် ထိုစကားရပ်များကို မချီပို့ဆောင်ခွင့်ရရှိစေရန် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြိုင်ဆိုင်

နေကြသည်ကို မြင်တွေ့တော်မူသည်ဟု မိန့်ခြေတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်တွင် လက်နှစ်ဖက်
မြှောက်ခြင်း။

باب: رفع اليدين في الصلاة

(၂၇၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်သည့်အခါ ပခုံးနှစ်ဖက်နှင့်အညီ လက်နှစ်ဖက်အား မြှောက်တော်မူ၍ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။ ရုကူအ်

٢٧٢ - عن ابنِ عمرَ - رضي الله عنهما - قالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَامَ لِلصَّلَاةِ رَفَعَ يَدَيْهِ حَتَّى تَكُونَا حَذَوَ مَكِيبَيْهِ ثُمَّ كَبَّرَ فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَرْكَعَ فَعَلَ مِثْلَ ذَلِكَ وَإِذَا رَفَعَ مِنَ الرُّكُوعِ فَعَلَ مِثْلَ ذَلِكَ وَلَا يَفْعَلُهُ حِينَ يَرْفَعُ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ.

သွားရန် ရည်ရွယ်သည့်အခါတွင်လည်း လက်နှစ်ဖက်အား မြှောက်တော်မူပြီး ရုကူအ်မှ ပြန်ရပ်သည့်အခါတွင်လည်း ထိုသို့ပင် ပြုလုပ်တော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် စဂျီဒဟ်မှ ထရပ်သည့်အခါတွင်မူ ထိုအမှုကိစ္စ(လက်မြှောက်ခြင်း)အား ပြုလုပ်တော်မမူပေ။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အစပြုရသည့် စကားရပ်
နှင့်အဆုံးသတ်ရသည့် စကားရပ်များ။

باب: ما يَفْتَتِحُ بِهِ الصَّلَاةَ وَيُخْتِمُ

(၂၇၃) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်အား သက္ကဗီးရ်နှင့် အလ်ဟမ်ဒီလစ်လာဟ် ရဗ္ဗလ်အာလမီးန် ဖတ်ရွတ်ခြင်း အစပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရုကူအ်တွင်လည်း ဦးခေါင်းတော်အား မော့ထားခြင်း၊ ငုံ့ထားခြင်းပြုတော်မမူခဲ့ပေ။ ပုံမှန်တစ်ဖြောင့်တည်း အနေအထားတွင်ထားတော်မူသည်။ ရုကူအ်မှ ဦးခေါင်းကြွသည့် အခါဖြောင့်မတ်စွာ ရပ်ပြီးမှ စဂျီဒဟ်သွားတော်မူ

٢٧٣ - عَنْ عَائِشَةَ - رضي الله عنها - قالتَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْتَفْتِحُ الصَّلَاةَ بِالتَّكْبِيرِ وَالْقِرَاءَةِ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَكَانَ إِذَا رَكَعَ لَمْ يُشْخَصْ رَأْسَهُ وَلَمْ يُصَوِّبْهُ وَلَكِنْ بَيْنَ ذَلِكَ وَكَانَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ قَائِمًا وَكَانَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ جَالِسًا وَكَانَ يَقُولُ فِي كُلِّ رَكَعَتَيْنِ التَّحِيَّةَ وَكَانَ يَفْرَشُ رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَيَنْصِبُ رِجْلَهُ الْيُمْنَى وَكَانَ يَنْهَى عَنْ عُقْبَةِ الشَّيْطَانِ وَيَنْهَى أَنْ يَفْتَرِشَ الرَّجُلُ زِرَاعِيَهُ اقْتِرَاشَ السُّبُعِ وَكَانَ يَخْتِمُ الصَّلَاةَ بِالتَّسْلِيمِ.

သည်။ စဂျိဒဟ်မှ ဦးခေါင်းကြွသည့်အခါ စနစ်တကျ ထိုင်ပြီးမှ နောက်တစ်ကြိမ် စဂျိဒဟ်ပြုတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် နှစ်ရက်အသံတိုင်းတွင် အသံသဟီယကို ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။ ထို့ပြင် ရှိုင်န့်သွာန်ကဲ့သို့ ထိုင်ခြင်းနှင့် သားရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ လက်နှစ်ဖက်ဖြန့်ခင်းခြင်းတို့မှ ကိုယ်တော်သည် တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် စလာမ်ဖြင့် ဆွလာတ်ကို အဆုံးသတ်တော်မူသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်တွင် သက္ကဗီးရ်ဆိုခြင်း။

باب: التكبير في الصلاة

(၂၇၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်သောအခါ သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူသည်။ ရုကူအံသွားချိန်၌ သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူသည်။ ရုကူအံမှ မိမိ ကျောပြင်အား ပြန်မတ်သည့်အခါ စမိအလ္လာဟု လေ့မန်ဟမိဒဟ်အား ဆိုတော်မူသည်။ ထို့နောက် စဂျိဒဟ်မှ ဦးခေါင်းကြွသည့်အချိန်တွင် သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူသည်။ စဂျိဒဟ်သို့ ပြန်သွားချိန်တွင်လည်း သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူသည်။ ထို့နောက် စဂျိဒဟ်မှ

٢٧٤ - عن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا قام إلى الصلاة يكبر حين يقوم ثم يكبر حين يركع ثم يقول سمع الله لمن حمده حين يرفع صلبه من الركوع ثم يقول وهو قائم ربنا ولك الحمد ثم يكبر حين يهوي ساجداً ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يكبر حين يسجد ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يفعل مثل ذلك في الصلاة كلها حتى يقضيها ويكبر حين يقوم من المئتي بعد الجلوس ثم يقول أبو هريرة إني لأشبهكم صلاة برسول الله صلى الله عليه وسلم.

ဦးခေါင်း ကြွသည့်အချိန်တွင်လည်း သက္ကဗီးရ် ဆိုတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဆွလာတ်ပြီးဆုံးသည်အထိ ဆွလာတ်တစ်ခုလုံးတွင် ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်တော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ဆွလာတ်နှစ်ရက်အသံတိုင်းရှိ ဂျလ်စဟ်မှထသည့်အခါ သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူသည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည် သင်တို့ထက်ပို၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှုပုံစံနှင့် အဆင်တူဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြ၏။

အခန်း။။ သက္ကဗီးရ်နှင့် အခြားကိစ္စများ
တွင် အိမာမ်ထက်ဦး၍ အလျင်စလိုပြုခြင်း
မှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن مبادرة الإمام بالتكبير وغيره

(၂၇၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပညာသင်ကြားပေးတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်ထက် ဦး၍ အလျင်စလိုမပြု

၂၇၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَلِّمُنَا يَقُولُ لَا تُبَادِرُوا الْإِمَامَ إِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا قَالَ وَلَا الضَّالِّينَ فَقُولُوا آمِينَ وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ.

ကြလေနှင့်။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်က သက္ကဗ္ဗဗိသုဒ္ဓိပြီးမှ အသင်တို့သက္ကဗ္ဗဗိသုဒ္ဓိ ရွတ်ဆိုကြ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်က (وَلَا الضَّالِّينَ) ဝလသွံသွားလွှီးနံ ဆိုပြီးသည့်နောက်မှ အသင်တို့အာမိန်းဟု ရွတ်ဆိုကြပါ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်က ရကူအံ ပြုပြီးမှ အသင်တို့ရကူအံ ပြုလုပ်ကြ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်က (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) စမိအလ္လာဟိုလေ့မန့်ဟမိဒဟ် ဟုဆိုပြီးမှ အသင်တို့က (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) ရဗ္ဗနာလကလ်ဟမိဒို ဟု ရွတ်ဆိုကြ။

အခန်း။။ မွက္ကသဒီသည် အိမာမ်ရှေ့ဆောင်၏ နောက်မှ လိုက်ရခြင်း။

باب : انتظام المأموم بالإمام

(၂၇၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စိဗင်နံမာလိက်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မြင်းပေါ်မှ ပြုတ်ကျကာ ညာဖက်နံပိုင်း အရေပြားမှာ ပွန်းပဲ့ဆုတ်ပြဲဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျန်းမာရေးအခြေအနေ မေးမြန်းရန်အတွက် ကိုယ်တောင့်ထံတော်ပါးသို့ အခစားဝင်ခဲ့ကြသည်။ တိုက်ဆိုင်စွာဖြင့် ဆွလာတ်အချိန် ကျရောက်လာခဲ့သည်။

၂၇၆ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: سَقَطَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ فَرَسٍ فَجُحِشَ شِقُّهُ الْإِيمَنُ فَخَلْنَا عَلَيْهِ نَعُوذُهُ فَحَضَرَتْ الصَّلَاةُ فَصَلَّى بِنَا قَاعِدًا فَصَلَّيْنَا وَرَاءَهُ فَعُوذًا فَلَمَّا قَضَى الصَّلَاةَ قَالَ إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا وَإِذَا رَفَعَ فَارْفَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ وَإِذَا صَلَّى قَاعِدًا فَصَلُّوا فَعُوذًا أَجْمَعِينَ .

သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုင်၍သာ ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တောင့်နောက်မှ ထိုင်ကာ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အိမာမ်ရှေ့ ဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်ထားခြင်းမှာ နောက်လိုက်မှု

ပြုရန်အတွက်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အိမာမ်ရှေ့ဆောင် သက္ကဗီးရ် ဆိုပြီးမှ အသင်တို့သက္ကဗီးရ် ဆိုကြ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် စဂျ်ဒဟ်ပြုသည့်အခါ အသင်တို့နောက်မှ စဂျ်ဒဟ်ပြုကြ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ဦးခေါင်းကြွပြီးမှ အသင်တို့ ဦးခေါင်းကြွကြ။ (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) စမိအလ္လာဟ်ဂိုလေမန်ဟမိဒဟ်ဟု ဆိုပြီးမှ အသင်တို့ (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) ရဗ္ဗနာလကလ်ဟမ်ဒို ဆိုကြ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ထိုင်ဖတ်ပါက အသင်တို့အားလုံးလည်း ထိုင်၍ လိုက်ဖတ်ကြ။

အခန်း။။ ဆွလာတ်တွင် လက်တစ်ဖက်
အပေါ် လက်တစ်ဖက် တင်ထားခြင်း။

باب: وضع اليدين إحداهما على الأخرى في الصلاة

(၂၇၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဝါအင်လ်ဗင်န်ဟုဂျ်ရ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား ဆွလာတ်အစပြုချိန်တွင် လက်နှစ်ဖက်မြှောက်၍ သက္ကဗီးရ်ဆိုခဲ့သည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ (ဟမ္မာမ်မှ ဆင့်ပြန်ရာတွင်) မိမိနားနှစ်ဖက်နှင့်အညီဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

٢٧٧ - عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَفَعَ يَدَيْهِ حِينَ دَخَلَ فِي الصَّلَاةِ كَبَّرَ (وَصَفَّ هَمَامَ حَيَالٍ أَذْنِيهِ) ثُمَّ التَّحَفَّ بِتَوْبِهِ ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ الْيُمْنَى عَلَى الْيُسْرَى فَلَمَّا أَرَادَ أَنْ يَرْكَعَ أَخْرَجَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْبِ ثُمَّ رَفَعَهُمَا ثُمَّ كَبَّرَ فَرَكِعَ فَلَمَّا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَفَعَ يَدَيْهِ فَلَمَّا سَجَدَ بَيْنَ كَعْبَيْهِ.

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ခြုံ

ထည်အား ရုံတော်မူလိုက်သည်။ ထို့နောက် မိမိလက်ယာလက်အား လက်ဝဲလက်ပေါ်တင်တော်မူလိုက်သည်။ ကိုယ်တော်သည် ရုကူအ်ပြုရန် ရည်ရွယ်တော်မူသောအခါ ခြုံထည်အတွင်းမှ မိမိလက်တော်နှစ်ဖက်အား ထုတ်ကာ မြှောက်၍ သက္ကဗီးရ်ဆိုတော်မူပြီး ရုကူအ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်သည် (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) စမေ့အလ္လာဟ်ဂိုလေမန်ဟ မေ့ဒဟ် ဟုဆိုသည့်အခါ လက်တော်နှစ်ဖက်အား မြှောက်တော်မူခဲ့သည်။ စဂျ်ဒဟ်ပြုတော်မူသောအခါ လက်ဖဝါးနှစ်ဖက်ကြား၌ စဂျ်ဒဟ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ သက္ကဗီးရ်နှင့် ကိရာအသ် ကြား၌
ရွတ်ဆိုရမည့်ဒုအာ။

باب: ما يقال بين التكبير والقراءة

(၂၇၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအလီဗင်န်အဗီသွာလစ်ဗ် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်သည့်အခါ ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَقِيقًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي
فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ
وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ
وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ
لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ
أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

ကျွန်တော်မျိုးသည် အစ္စလာမ်အပေါ် တည်တံ့စွာ ရပ်တည်သူအဖြစ်နှင့် မိုးကောင်း ကင်များနှင့် မြေပထဝီအား ဖန်ဆင်းထားတော် မူသောအရှင်မြတ်ဘက်သို့ ကျွန်တော်မျိုး၏ မျက်နှာအား လှည့်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် မျိုးသည် တုဖက်ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်သူများအနက် မှ မဟုတ်ပါ။ မုချဧကန် ကျွန်တော်မျိုး၏ ဆွလာတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ အိဗာဒ်(ကုရ်ဗာ နီ)၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ ရှင်ခြင်းနှင့် ကျွန်တော်မျိုး ၏ သေခြင်းသည် စကြဝဠာအပေါင်းအား ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရှင်မြတ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သူ မည်သူတစ်ဦးမျှမရှိပါ။ ထိုကိစ္စ

٢٧٨ - عَنْ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ كَانَ إِذَا قَامَ
إِلَى الصَّلَاةِ قَالَ وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ حَقِيقًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي
وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ
بِذُنُوبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا
أَنْتَ وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا
أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا
أَنْتَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ وَالشَّرُّ لَيْسَ
إِلَيْكَ أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ
إِلَيْكَ وَإِذَا رَكَعَ قَالَ اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ
أَسْلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمَخْيَ وَعَظْمِي
وَعَصْبِي وَإِذَا رَفَعَ قَالَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ
السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا
شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ وَإِذَا سَجَدَ قَالَ اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ
وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ
وَصَوْرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ
الْخَالِقِينَ ثُمَّ يَكُونُ مِنْ آخِرِ مَا يَقُولُ بَيْنَ التَّسْهُدِ
وَالنَّسْلِيمِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا
أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَفْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ
مَنِّي أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَفِي
رواية: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا
اسْتَفْتَحَ الصَّلَاةَ كَبَّرَ ثُمَّ قَالَ "وَجَّهْتُ وَجْهِيَ إِلَى
آخِرِهِ".

နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်တော်မျိုးသည် ခိုင်းစေခံခဲ့ရသည်။

၎င်းနောက် ကျွန်တော်မျိုးသည် မွတ်စလင်မ်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်သည် ခပ်သိမ်းတို့ကို စိုးပိုင်တော်မူသော အရှင်ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်မှအပ ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သူမည်သူမျှမရှိ။ အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်ကျေးကျွန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိမတရားပြုလုပ်မိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး၌ အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး၏အပြစ်များအားလုံးကို ခွင့်လွှတ်ပေးတော်မူပါ။ မုချဧကန် အပြစ်များကို အရှင်မြတ်သာလျှင် ခွင့်လွှတ်နိုင်တော်မူပါသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးအား အကောင်းဆုံးသော ကိုယ်ကျင့်တရားများ သင်ကြားပြသပေးသနားတော်မူပါ။ ထိုအကောင်းဆုံးကိုယ်ကျင့်တရားများကို အရှင်သာလျှင် သင်ကြားပြသပေးနိုင်တော်မူပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးဘက်မှ ဆိုးယုတ်သော စာရိတ္တများကို ဖယ်ရှားပေးတော်မူပါ။ ထိုဆိုးယုတ်သော စာရိတ္တများအား ကျွန်တော်မျိုးထံမှ အရှင်သာလျှင် ဖယ်ရှားပေးနိုင်တော်မူပါသည်။ အရှင်အပါးတော်၌ အဖန်ဖန်အလဲလဲ အခစားဝင်လျက်ရှိပါသည်။ အရှင်အမိန့်နာခံနိုင်ရန် အဆင်သင့်ရှိပါသည်။

ကောင်းခြင်းတရားအားလုံးသည် အရှင်လက်တော်၌ ရှိနေပါသည်။ မကောင်းသောအရာသည် အရှင်ထံတော်ပါးသို့ မသက်ရောက်ပါ။ အရှင်စွမ်းအားပေးမှုကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးသည် စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်အားသာလျှင် ကျွန်တော်မျိုးအားကိုးပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် ဘုန်းကျက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီး ကြီးမြင့်တော်မူသောအရှင် ဖြစ်ပါသည်။ အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်ပေးရန် ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်ထံတော်ပါး၌ တောင်းဆိုအသနားခံပါသည်။ အရှင်ထံတော်ပါးသို့ ကျွန်တော်မျိုး ပြန်လှည့်ပါသည်။

ရုကူအံသွားသည့်အခါ ကိုယ်တော်သည် ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူပါသည်။

اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ اسَلَمْتُ خَشَعْتُ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمَخْيَ وَعَظْمِي وَعَصْبِي

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်ရှေ့တော်မှောက်၌ ကျွန်တော်မျိုးသည် ဦးညွှတ်ပါ၏။ အရှင်ကိုသာလျှင် ယုံကြည်ပါ၏။ အရှင်အမိန့်ကိုသာလျှင် နာခံပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုး၏ ကြားခြင်း၊ မြင်ခြင်း၊ ခြင်ဆီ၊ အရိုးအကြောတို့သည် အရှင်ရှေ့တော်မှောက်၌ ဦးညွှတ်ခဲ့ပါပြီ။

၎င်းနောက် ရုကူအံမှထသောအခါ ဤသို့ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ وَمِلْءُ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်၊ မိုးကောင်းကင်များနှင့် အပြည့်၊ မြေပထဝီနှင့်အပြည့်၊ မိုးနှင့်မြေကြား အတိုင်းအတာနှင့်အပြည့်၊ ထို့နောက်အရှင်လိုလားမှုနှင့်အပြည့်မျှ ချီးမွမ်းခြင်းသည် အရှင့်အဖို့သာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် စဂျိဒဟ် ဦးချသည့်အခါ ဤသို့ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ اسَلَّمْتُ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ
وَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်၊ အရှင့်ကိုသာလျှင် ကျွန်တော်မျိုးဦးချပါသည်။ အရှင့်ကိုသာ ယုံကြည်ပါသည်။ အရှင့်အမိန့်ကိုသာ နာခံပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး၏မျက်နှာသည် ယင်းအား ဖန်ဆင်းပုံဖော်ပေးထားတော်မူသော၊ ယင်း၌ အကြားအာရုံ အမြင်အာရုံတို့ကို ခွဲပေးတော်မူခဲ့သော အရှင့်ရှေ့တော်မှောက်တွင် ဦးချခဲ့ပါသည်။ အကောင်းဆုံးဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်သည် ဘုန်းကျက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်သည် နောက်ဆုံး သရူဟွတ်ဒ်နှင့် စလာမ်ကြားတွင် ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူပါသည်။

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَقْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ
بِهِ مِنِّي أَنْتَ الْمَقْدِمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး ကျူးလွန်မိသော ရှေ့ပြစ်နောက်ပြစ်များကိုလည်းကောင်း၊ ဖုံးကွယ်၍ ပြုမိသောအပြစ်များကိုလည်းကောင်း၊ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်ပြုမိခဲ့သောအပြစ်များကိုလည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက်လွန်ကဲစွာပြုမိခဲ့သော အပြစ်များကို လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်မျိုးထက် အရှင် ပို၍သိတော်မူသော ကျွန်တော်မျိုး၏အပြစ်များကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်မျိုးအဖို့အရှင် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ အရှင်မြတ်သည် အားလုံးထက်အလျင်ရှိတော်မူသော၊ အားလုံးထက် နောက်ဆုံးတွင် ရှိတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပြီး အရှင်မြတ်မှအပ ကိုးကွယ်ခြင်းခံထိုက်သူ မည်သူမျှမရှိ။ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်စသည့်အခါ သက္ကဗီးရ်ဆို၍ (وَجَّهْتُ) ကျွန်တော်မျိုး၏ မျက်နှာအားလှည့်ပါသည် ဟု ဆိုကာ အဆုံးထိတိုင် ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

အခန်း။ (بسم الله الرحمن الرحيم)။
ဟိရ်ရဟ်မားနစ်ရ်ရဟ်မီးမ်ကို အသံကျယ်
ကျယ် မဖတ်ခြင်း။

باب: ترك الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم

(၂၇၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗကရ်(ﷺ)၊ ဆွဟာဗဟ်
ကြီးအုမရ်(ﷺ)အပြင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်

٢٧٩ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ
وَعُمَرَ بْنَ الْوَلِيدِ أَسْمَعَ أَحَدًا مِنْهُمْ يَقْرَأُ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ).

မာန်း(ﷺ)တို့နှင့်အတူပါ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ
ကမျှ (بسم الله الرحمن الرحيم) ဗစ္စမစ်လာဟိရ်ရဟ်မားနစ်ရ်ရဟ်မီးမ် ဖတ်သည့်အသံကို မကြားခဲ့ရ
ပေ။

အခန်း။ (بسم الله الرحمن الرحيم)။
ဟိရ်ရဟ်မားနစ်ရ်ရဟ်မီးမ်နှင့် သက်
ဆိုင်ခြင်း။

باب: في بسم الله الرحمن الرحيم

(၂၈၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ရက်သောအခါက ကျွန်ုပ်တို့
ကြားဝယ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရှိနေခိုက် ငိုက်
မျဉ်းနေသည့် အခြေအနေပုံစံမျိုး ခေတ္တမျှ ပေါ်
ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)
သည် ပြုံးလျှက် ဦးခေါင်းကြွတော်မူလိုက်
သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့က အို- အလ္လာဟ်
ရစူလ်၊ ကိုယ်တော့်အား မည်သည့်အရာက ပြုံး
ရယ်စေပါသနည်းဟု မေးကြရာ ကိုယ်တော်
(ﷺ)က ယခုပင် ငါကိုယ်တော်(ﷺ)အပေါ်သို့

٢٨٠ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيْنَمَا
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ بَيْنَ أَظْهُرِنَا
إِذْ أَغْفَى إِعْقَاءٌ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ مُتَبَسِّمًا فَقُلْنَا مَا أَضْحَكَكَ
يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أَنْزِلْتُ عَلَيَّ آيَةً سُرُورَةً فَقَرَأَ (بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ
وَاثْبِرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ) ثُمَّ قَالَ أَتَدْرُونَ مَا الْكَوْثَرُ
فَقُلْنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ فَإِنَّهُ نَهْرٌ وَعَذْيِيهِ رَبِّي عَزَّ
وَجَلَّ عَلَيْهِ خَيْرٌ كَثِيرٌ هُوَ حَوْضٌ تَرُدُّ عَلَيْهِ أُمَّتِي يَوْمَ
الْقِيَامَةِ آيِيْنَهُ عَذْدُ النُّجُومِ فَيُخْتَلَجُ الْعَبْدُ مِنْهُمْ فَأَقُولُ رَبِّ
إِنَّهُ مِنْ أُمَّتِي فَيَقُولُ مَا تَدْرِي مَا أَحْدَثُوا بِعَذْكَ.

စူရဟ်တစ်ပုဒ်ကျခဲ့သည်ဟု မိန့်တော်မူပြီး ရွတ်ဖတ်ပြတော်မူခဲ့၏။

(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكِتَابَ فَصَّلْ لِرَبِّكَ وَإِنْ شَاءَ رَبُّكَ هُوَ الْبَاقِرُ)

မပြတ်မစဲ သနားကြင်နာညွှာတာတော်မူထသော အနန္တကရဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမံတော်ဖြင့် (အစပြုပါ၏)။ (အို-နဗီတမန်တော်) ဧကန်စင်စစ် ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်အား များပြားလှစွာသော ကောင်းခြင်းများကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် မိမိအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်အား ရည်သန်၍ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုပါလေ။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်သည် (ထိုအရှင်မြတ်အား ရည်သန်၍ သားကောင်ကို) ကုရ်ဗာနီ ပြုပါလေ။ ဧကန်မလွဲ အသင်၏ရန်သူသည်သာလျှင် အညွန့်တုံးသူ ဖြစ်ချေသတည်း။

ထို့နောက် ကောင်စရ်သည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည်ကို သိကြပါသလောဟု ကိုယ်တော်က မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့က အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်ရုစူလ်သာ အသိဆုံးဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ယင်းမှာ ငါ၏အရှင်ထံမှ ငါ့အား ချီးမြှင့်ရန် ကတိပေးထားပြီးဖြစ်သော မြစ်တစ်စင်းဖြစ်သည်။ ၎င်း၌ များစွာသောကောင်းခြင်းများရှိသည့် ကန်တစ်ကန်လည်းဖြစ်သည်။ ကိယာမသ်နေ့၌ ထိုကန်သို့ ငါကိုယ်တော်၏ နောက်လိုက်သားများသည် လာရောက်ကြရမည်။ ယင်းရှိ ခွက်အရေအတွက်မှာ ကြယ်များခန့်ရှိသည်။ ရုတ်တရက် လူတစ်ဦးသည် ထိုကန်မှ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ငါကိုယ်တော်က အို-အရှင်မြတ်၊ မုချဧကန် ထိုသူသည် ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်က အသင် မရှိပြီးနောက် မည်သို့သော အသစ်အဆန်းများကို ထိုသူတို့ တီထွင်ခဲ့ကြသည်ကို အသင်သိပါလောဟု မိန့်ကြားတော်မူမည် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်တွင် စူရဟ်ဖာသီဟဟ်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း၏ အရေးကြီးမှု။

باب: وجوب القراءة بأم القرآن في الصلاة

(၂၈၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီး ထိုဆွလာတ်အတွင်း၌ စူရဟ်ဖာသိဟဟ်ကို မရွတ်ဖတ်သော် ထိုဆွလာတ်သည် မပြည့်စုံဘဲ လျော့နည်းနေသည်ဟု သုံးကြိမ်မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)ကို ကျွန်တော်တို့သည် အိမာမ်ရှေ့ဆောင်၏ နောက်၌ရှိသော် မည်သို့ပြုလုပ်ရပါမည်နည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ကြရာ သူက အသင်သည် ထိုစူရဟ်ကို အသင်၏စိတ်ထဲ၌ ရွတ်ဆိုပါဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်သည် အလ္လာဟ်ရှုလ်(ﷻ)မိန့်တော်မူခဲ့သည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မိန့်တော်မူသည်။ ငါအရှင်မြတ်သည် ငါနှင့် ငါ၏ကျေးကျွန်အကြား၌ ဆွလာတ်ကိုတစ်ဝက်စီ ခွဲဝေပိုင်းခြားထား၏။ ငါအရှင်မြတ်၏ ကျေး

٢٨١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ صَلَّى صَلَاةً لَمْ يقرأَ فِيهَا بِأَمِّ الْقُرْآنِ فَهِيَ خِدَاجٌ ثَلَاثًا غَيْرُ تَمَامٍ فَقِيلَ لِأَبِي هُرَيْرَةَ إِنَّا نَكُونُ وَرَاءَ الْإِمَامِ فَقَالَ أَقْرَأْ بِهَا فِي نَفْسِكَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى قَسَمْتُ الصَّلَاةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نَصْفَيْنِ وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) قَالَ اللَّهُ تَعَالَى حَمْدَنِي عَبْدِي وَإِذَا قَالَ (الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ) قَالَ اللَّهُ تَعَالَى أَتْنِي عَبْدِي وَإِذَا قَالَ (مَالِكِ يَوْمَ الدِّينِ) قَالَ اللَّهُ مَجْدَنِي عَبْدِي (وَقَالَ مَرَّةً فَوَضَّ إِلَيَّ عَبْدِي) وَإِذَا قَالَ (إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ) قَالَ هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ وَإِذَا قَالَ (اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ) قَالَ هَذَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ.

ကျွန်အတွက် ၎င်းသူတောင်းခံသောအရာကို ရရှိမည်။”

ကျေးကျွန်က(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ရွတ်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ငါအရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်သည် ငါအရှင်အား ချီးမွမ်း ထောမနာပြုနေသည်။ ၎င်းက(الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ) ကို ရွတ်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ငါ၏ ကျေးကျွန်သည် ငါ့အပေါ် ချီးမွမ်းသည်။ ၎င်းက(مَالِكِ يَوْمَ الدِّينِ)ဟု ရွတ်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ငါ၏ ကျေးကျွန်သည် ငါ့အား ထူးမြတ်ကြောင်းကို မြှောက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက တစ်ခါတွင် (ဤသို့) ပြောဆိုသည်။ ငါအရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်သည် ငါအရှင်အပေါ် အရေးကိစ္စမှန်သမျှကို လွှဲအပ်ခဲ့သည်။

၎င်းက(إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ)ကို ရွတ်ဆိုသော် အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ဤသည် ငါအရှင်မြတ်နှင့် ငါအရှင်၏ကျေးကျွန်ကြား ဖြစ်ပါသည်။ ငါအရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်အတွက် ၎င်းသူ

တောင်းခံသောအရာကို ရရှိပေမည်။ ၎င်းက (أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ) ကို ရွတ်ဆိုသော် အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ဤသည် ငါအရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်အတွက်ဖြစ်ပြီး ငါအရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်အတွက် သူတောင်းခံသောအရာကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်။

အခန်း။ ။ လွယ်ကူသောအရာမှ ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القراءة مما تيسر

(၂၈၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာစဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည်လည်း ဝင်ရောက်လာပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေခဲ့၏။ ဆွလာတ်ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ လာရောက်ကာ စလာမ်နှုတ်ခွန်းဆက်၏။ အလ္လာဟ်ရှုလုလ် (ﷻ)က ဝအလိုင်ကတ်စွလာမ်ဟု တုံ့ပြန်အဖြေပေး၍ အသင် ပြန်သွား၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်သည်ဆွလာတ်ဝတ်မပြုရသေးပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြန်သွားပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှုကို ယခင်အတိုင်း ထပ်မံ၍ ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုသူပြန်လာပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

٢٨٢ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَدَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَدَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّلَامَ قَالَ ارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ فَارْجِعِ الرَّجُلُ فَصَلَّى كَمَا كَانَ صَلَّى ثُمَّ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْكَ السَّلَامُ ثُمَّ قَالَ ارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ حَتَّى فَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَقَالَ الرَّجُلُ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أَحْسَنُ غَيْرَ هَذَا عَلَّمَنِي قَالَ إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَكَبِّرْ ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا ثُمَّ افْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلَوَاتِكَ كُلِّهَا.

ကို စလာမ်နှုတ်ခွန်းဆက်သ၏။ အလ္လာဟ်ရှုလုလ်(ﷻ)သည်လည်း ဝအလိုင်းကတ်စွလာမ်ဟု တုံ့ပြန်ပြီး ထပ်မံ၍ အသင် ပြန်သွား၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်သည် ဆွလာတ်ဝတ်မပြုရသေးပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ နောက်ဆုံး၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ပြု

လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်က အမှန်တရားနှင့် အတူ ကိုယ်တော့်အား စေလွှတ်တော်မူသည့် အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ဤ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှုမှလွဲ၍ ကောင်းမွန်စွာ မပြုလုပ်နိုင်တော့ပါ။ ကိုယ်တော်(ﷺ) ကျွန်တော်မျိုး အား သင်ကြားပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထား ခဲ့၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ထရပ်သောအခါ သက္ကဗီရ် ရွတ်ဆိုပြီး နောက် ကုရ်အာန်ထဲမှ အသင့်အတွက် လွယ်ကူသည့်အရာကို ရွတ်ဖတ်ပါ။ ထို့အတူ ဦးညွှတ်သည့် အခါ တည်ငြိမ်သွားသည်အထိ ရုကူအံ့ပြုပါ။ တည့်မတ်သွားသည်အထိ ဦးခေါင်းကြွပ်ပါ။ စဂျိဒဟ်ဦး ချသည့်အခါလည်း တည်ငြိမ်သွားသည်အထိ ဦးချပါ။ ထို့နောက် ထိုင်သည့်အခါတွင်လည်း တည်ငြိမ် အေးချမ်းသွားသည်အထိ ထိုင်ပါ။ ထို့နောက် အသင်သည် ထိုအရာများကို အသင်၏ဆွလာတ် ဆောက်တည်မှုတိုင်းတွင် ပြုလုပ်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ ။ (ဟဒီးဆ်(၂၆၁)ကို ရှုပါ)

အခန်း။ ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်၏ နောက်မှ
ကိရာအသ် ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القراءة خلف الإمام

(၂၈၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအင်မ်ရန်ဗင်န်ဟုစွိုင်းန် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ဇဟိုရ် သို့မဟုတ် အဆွာရ်ဆွလာတ်ကို ရှေ့ဆောင်ဝတ်ပြုတော် မူပြီး မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ မည်သူ

٢٨٣ - عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الظُّهْرِ أَوْ الْعَصْرِ فَقَالَ أَيُّكُمْ قَرَأَ خَلْفِي بِ (سَبَّحَ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) فَقَالَ رَجُلٌ أَنَا وَلَمْ أَرِدْ بِهَا إِلَّا الْخَيْرَ قَالَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّ بَعْضَكُمْ خَالَجَ نَبِيَهَا.

သည် ငါကိုယ်တော်၏ နောက်မှ (سَبَّحَ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) စဗ္ဗိ ဟိတ်စ်မ ရဗ္ဗိကလ်အအ်လာကို ရွတ်ဖတ်ပါ သနည်း။ ထိုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကျွန်တော် ရွတ်ဖတ်မိပါသည်။ ထိုရွတ်ဖတ်မှုတွင် အကောင်းကို သာ ကျွန်တော်မျိုး ရည်ရွယ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ထဲမှ အချို့ သူတို့သည် ထိုစူရဟ်ဖြင့် ငါကိုယ်တော်အား ရှုပ်ထွေးအောင်လုပ်နေသည်ကို ငါကိုယ်တော် သိလိုက် ရသည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။ အလ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ်နှင့် အာမီးန်
ရွတ်ဆိုခြင်း။

باب: التَّحْمِيدُ وَالتَّأْمِينُ

(၂၈၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ရှေ့ဆောင်အိမာမ်က အာမီးန် ရွတ်ဆိုသော် အသင်တို့သည်လည်း အာမီးန် ရွတ်ဆိုကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

٢٨٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا أَمَّنَ الْإِمَامُ فَأَمُّنُوا فَإِنَّهُ مَنْ وَاَفَّقَ تَأْمِينُهُ تَأْمِينَ الْمَلَائِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ قَالَ ابْنُ شِهَابٍ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ آمِينَ.

အကြင်သူ၏ အာမီးန်ရွတ်ဆိုမှုသည် ကောင်းကင်တမန်များ၏ အာမီးန်ရွတ်ဆိုမှုနှင့် တစ်ထပ်တည်း တိုက်ဆိုင်သွားသော် ၎င်းသူအလျင်က ကျူးလွန်မိခဲ့သောပြစ်မှုများ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်းခံမည်။ အိမ်နုရ်ဟာဗ်က ပြောပြသည်။ အလ္လာဟ်ရစူလ်(ﷺ) သည် “အာမီးန်” ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

အခန်း။။ ဖရ်ရ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအသ်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القراءة في صلاة الصبح

(၂၈၅) စိမာက်ဗင်န်ဟရ်ဗ်ထံမှဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်ရ်စမုရဟ်(ﷺ)ထံ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။

٢٨٥ - عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ قَالَ سَأَلْتُ جَابِرَ بْنَ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ صَلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ كَانَ يُخَفِّفُ الصَّلَاةَ وَلَا يُصَلِّي صَلَاةَ هَوْلَاءَ قَالَ وَأَنْبَأَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقْرَأُ فِي الْفَجْرِ بِ {ق وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدِ} وَنَحْوَهَا.

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပြီး ဤသူများ၏ ဆွလာတ်ကဲ့သို့ မဆောက်တည်ပါ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်ရစူလ်(ﷺ) သည် ဖရ်ရ်ဆွလာတ်၌ စူရဟ်ကာဖ်နှင့် အလားတူ စူရဟ်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဇဟိုရ်ဆွလာတ်နှင့် အဆွာရ်
ဆွလာတ်တွင် ကိရာအသ် ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: في القراءة في الظهر والعصر

(၂၈၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့အား ရှေ့ဆောင်၍ ဆွလာတ် ဝတ် ပြုပြီး ဇဟိုရ်ဆွလာတ်နှင့် အဆွာရ်ဆွလာတ် ပထမနှစ်ရကအသ်တွင် စူရဟ်ဖာသိဟဟ်နှင့်

٢٨٦ - عن أبي قتادة - رضي الله عنه - قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يصلي بنا فيقرأ في الظهر والعصر في الرّكعتين الأولىين - (فَاتِحَةَ الْكِتَابِ) وَسُورَةَ يُسْمِعُنَا الْآيَةَ أَحْيَانًا وَيَقْرَأُ فِي الرّكعتين الأخيرين - (فَاتِحَةَ الْكِتَابِ).

အခြားစူရဟ်တစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။ တစ်ခါတရံ အာယတ်တော်တချို့၏ ဖတ်ရွတ်နေသံ ကိုပင် (သဲ့သဲ့) ကြားခဲ့ရသည်။ ဒုတိယနှစ်ရကအသ်၌မူ စူရဟ်ဖာသိဟဟ်ကိုသာ ရွတ်ဖတ်တော်မူ သည်။

(၂၈၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ဇဟိုရ်ဆွလာတ်တွင် ပထမနှစ်ရကအသ် ၌ ရကအသ်တစ်ခုစီတွင် အာယတ်တော် သုံး ဆယ်ခန့် ရွတ်ဖတ်တော်မူပြီး ဒုတိယ နှစ်ရက အသ်တွင် ဆယ့်ငါးအာယတ်ခန့် ရွတ်ဖတ်တော် မူသည်။ သို့မဟုတ် ထိုအာယတ်တော်များ၏

٢٨٧ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رضي الله عنه - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقْرَأُ فِي صَلَاةِ الظُّهْرِ فِي الرّكعتين الأولىين فِي كُلِّ رَكْعَةٍ قَدْرَ ثَلَاثِينَ آيَةً وَفِي الْآخِرَتَيْنِ قَدْرَ خَمْسِ عَشْرَةِ آيَةٍ أَوْ قَالَ نِصْفَ ذَلِكَ وَفِي الْعَصْرِ فِي الرّكعتين فِي كُلِّ رَكْعَةٍ قَدْرَ قِرَاءَةِ خَمْسِ عَشْرَةِ آيَةٍ وَفِي الْآخِرَتَيْنِ قَدْرَ نِصْفِ ذَلِكَ.

တစ်ဝက်မျှကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်ဟု ပြောဆိုသည်။ အဆွာရ်ဆွလာတ်၏ ပထမနှစ်ရကအသ်၌ ရကအသ်တိုင်းတွင် ဆယ့်ငါးအာယတ်ခန့် ရွတ်ဖတ် တော်မူပြီး ဒုတိယနှစ်ရကအသ်တွင် ထို၏ တစ်ဝက်ခန့် ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ မဂ်ရိဗ်ဆွလာတ်တွင် ကိရာအသ်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း

باب: في القراءة في صلاة المغرب

(၂၈၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြခဲ့သည်။ ၎င်းက စူရဟ်မွရ်စလာသ် ရွတ်ဖတ်နေလျက်ရှိသည်ကို ဆွဟာဗဟ်အိဗ်မွလ်ဖွသွလ်ဗင်န်သွလ်ဟာရိတ်စ်(ﷺ)ကြားသောအခါ သူ(မ)က ပြောဆို

٢٨٨ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ إِنَّ أَمَّ الْفَضْلِ بِنْتَ الْحَارِثِ سَمِعَتْهُ وَهُوَ يَقْرَأُ (وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا) فَقَالَتْ يَا بُنَيَّ لَقَدْ ذَكَّرْتَنِي بِقِرَاءَتِكَ هَذِهِ السُّورَةَ إِنَّهَا لِآخِرُ مَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقْرَأُ بِهَا فِي الْمَغْرِبِ.

သည်။ အို-ငါ၏သားလေး၊ အသင်၏ ဤစူရဟ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းက အမှန်တကယ် ငါ့အား ပြန်လည် အမှတ်ရစေ၏။ အမှန်မူချ ဤစူရဟ်သည် မဂ်ရိဗ်ဆွလာတ်တွင် အလ္လာဟ်ရူစုလ်(ﷻ) ရွတ်ဖတ်တော် မူခဲ့သည်ကို ငါကြားခဲ့သည့် နောက်ဆုံးစူရဟ်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အိရှာဆွလာတ်တွင် ကိရာအသ်
ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القراءة في العشاء الآخرة

(၂၈၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဇ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် မိမိအမျိုးသားများထံ လာရောက်ကာ ရှေ့ဆောင်အိမာမ်မူ ပြုခဲ့သည်။ သို့နှင့် တစ်ည ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ အိရှာဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီး ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် မိမိအမျိုးသားထံ လာရောက်ကာ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်အဖြစ် ထပ်မံ ဝတ်ပြုရာတွင် စူရဟ်ဗကရဟ်ကို အစပြု၍ ရွတ်ဖတ်လေသည်။ ထိုအခါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် စလမ်လှည့်၍

٢٨٩ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ مُعَاذٌ يُصَلِّي مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ يَأْتِي فَيُؤْمُ قَوْمَهُ فَصَلَّى لَيْلَةً مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْعِشَاءَ ثُمَّ أَتَى قَوْمَهُ فَأَمَّهُمْ فَأَفْتَتَحَ بِسُورَةِ الْبَقَرَةِ فَأَنحَرَفَ رَجُلٌ فَسَلَّمَ ثُمَّ صَلَّى وَحْدَهُ وَالصَّرَفَ فَقَالُوا لَهُ نَافَقْتَ يَا فَلَانُ قَالَ لَا وَاللَّهِ وَلَا تَيِّنَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَاخْبَرْتُهُ فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا أَصْحَابُ نَوَاضِحٍ نَعْمَلُ بِالنَّهَارِ وَإِنْ مُعَاذًا صَلَّى مَعَكَ الْعِشَاءَ ثُمَّ أَتَى فَأَفْتَتَحَ بِ(سُورَةِ الْبَقَرَةِ) فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى مُعَاذٍ فَقَالَ يَا مُعَاذُ أَفَأَنْ أَتَيْتَ أَقْرَأَ بِكَذَا

တစ်ဦးတည်းသီးခြားဝတ်ပြုကာ လှည့်ပြန်သွား
 ခဲ့သည်။ ထိုအခါ လူများက ၎င်းသူကို အို-
 မည်သူမည်ဝါ။ အသင်သည် မွတ်စလင်မ်
 အရေခြံသူဖြစ်သည် ဟု ပြောဆိုကြ၏။ ထိုအခါ

وَأَقْرَأَ بِكَذَا قَالَ سُفْيَانُ فَقُلْتُ لِعَمْرٍو إِنَّ أَبَا الزُّبَيْرِ حَدَّثَنَا
 عَنْ جَابِرٍ أَنَّهُ قَالَ أَقْرَأَ (وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا)
 (وَالضُّحَى) (وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَى) (وَسَبَّحْ اسْمَ رَبِّكَ
 الْأَعْلَى) عَمْرٍو نَحْوَ هَذَا.

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်က မဟုတ်ပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ အမှန်မူချ ကျွန်တော်သည်
 အလ္လာဟ်ရစူလ်(ﷺ)ထံ သွားရောက်ပြီး တိုင်တန်းပါမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။

ထိုနောက် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံ လာရောက်၍ အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ကျွန်
 တော်မျိုးတို့သည် ရေတင်သော ကုလားအုတ် ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြပြီး နေ့အခါ၌ အလုပ်လုပ်ကြရပါ
 သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဇ်(رضي الله عنه)သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ အိရှာဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်
 တည်ခဲ့ပြီးနောက် ဤနေရာသို့ လာရောက်ကာ စူရဟ်ဗကရဟ်ကို အစပြု ရွတ်ဖတ်ပါကြောင်း
 လျှောက်ထားခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဇ်(رضي الله عنه)ဘက်သို့ မျက်နှာမူပြီး
 အို-မုအာဇ်၊ အသင်သည် ပြဿနာ ပြုလုပ်သူလော။ အသင် ဤကဲ့သို့သာ ရွတ်ဖတ်ပါ။ အသင် ဤ
 ကဲ့သို့သာ ရွတ်ဖတ်ပါဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ စွတ်ဖ်ယာန်က ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် အမ်ရ်ကို ပြောပြသည်။ အဗူ
 ဇုဗိုင်းရ်သည် ကျွန်တော်တို့ကို ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(رضي الله عنه)ထံမှ ပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
 မိန့်ဆိုတော်မူသည်။ အသင် (وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا) စူရဟ်ရှင်စ်၊ (وَالضُّحَى) စူရာသွဂဟာ၊ (وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَى)
 (وَسَبَّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) စူရဟ်လိုင်းလ်၊ (وَالضُّحَى) စူရဟ်အအ်လာ တို့ကိုသာ ရွတ်ဖတ်ပါ။ ဆင့်ပြန်သူ
 အမ်ရ်ကလည်း ဤစူရဟ်ကဲ့သို့ ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့သည်။

အခန်း။။ ရုကူအ်ဦးညွတ်ခြင်း၊ စဂျ်ဒဟ်
 ဦးချခြင်းတို့ဖြင့် အိမာမ်ရှေ့ဆောင်အား
 ရှေ့ကျော်ခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن سبق الإمام بالركوع والسجود

(၂၉၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(رضي الله عنه)က ဆင့်
 ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်

٢٩٠ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّى بِنَا
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ فَلَمَّا قَضَى

နေ၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ရှေ့ဆောင်၍ ဆွလာတ်ဝတ် ပြုတော်မူ၏။ ဆွလာတ်ပြီးဆုံးသည့်အခါ ကျွန် တော်တို့ဘက်သို့ မျက်နှာမူပြီး အို-လူသားတို့၊ အမှန်မုချ ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့၏ ဦးစီး ရှေ့ဆောင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည် ရုက္ခအံဦးညွတ်ခြင်း၊ စဂျ်ဒဟ်ဦးချခြင်း၊ ကိယာမ်

الصَّلَاةَ أَقْبَلَ عَلَيْنَا بَوَجْهِهِ فَقَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي إِمَامُكُمْ فَلَا تَسْبِقُونِي بِالرُّكُوعِ وَلَا بِالسُّجُودِ وَلَا بِالْقِيَامِ وَلَا بِالْإِنْصِرَافِ فَإِنِّي أَرَاكُمْ مِنْ أَمَامِي وَمِنْ خَلْفِي ثُمَّ قَالَ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ رَأَيْتُمْ مَا رَأَيْتُمْ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا قَالُوا وَمَا رَأَيْتُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ رَأَيْتُمُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ.

ရပ်ခြင်း၊ လှည့်ပြန်ခြင်းတို့၌ ငါကိုယ်တော်ထက် ရှေ့မကျော်ကြလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါ ကိုယ်တော်သည် အသင်တို့ကို ငါ၏ အရှေ့ဘက်မှရော အနောက်ဘက်မှာပါ မြင်တွေ့နေရသည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထို့နောက် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏အသက်ကို လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ထားတော်မူသည့်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ငါကိုယ်တော်(ﷺ) မြင်တွေ့ရသည့်အရာကို အသင်တို့ မြင်တွေ့ရလျှင် အသင်တို့ သည် အနည်းငယ်သာ ရယ်မောကြမည်ဖြစ်ပြီး များစွာငိုကြွေးကြမည်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်များက အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ မည်သည့်အရာကို မြင်တွေ့ရသနည်းဟု မေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဂျန္နုသ်သုခဘုံနှင့် ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံကို မြင်တွေ့ခဲ့ရကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

အခန်း။။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်၏ အလျင်
ဦးခေါင်းကြွခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن رفع الرأس قبل الإمام

(၂၉၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့် တော်မူသည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှု၌ အိမာမ်ရှေ့ ဆောင်ထက်အလျင် မိမိဦးခေါင်းကို ကြွသော

٢٩١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا يَأْمَنُ الَّذِي يَرْفَعُ رَأْسَهُ فِي صَلَاتِهِ قَبْلَ الْإِمَامِ أَنْ يَحُولَ اللَّهُ صُورَتَهُ فِي صُورَةِ حِمَارٍ.

သူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထိုသူ၏ရုပ်သွင်အား မြည်းတိရစ္ဆာန်၏ရုပ်သွင်နှင့် ပြောင်းလဲတော်မူ လိုက်မည်ကို စိုးရိမ်သင့်သည်။

အခန်း။ ။ ရုကူအံဉ်ဦးညွတ်ရာတွင်
လက်နှစ်ဖက်ကို ထိကပ်ထားခြင်း။

باب: التطبيق في الركوع

(၂၉၂) အတ်စံဝဒ်နှင့် အလ်ကမဟ်တို့မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအပ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူဒ်(ﷺ)၏ အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ၎င်းက မေးမြန်းသည်။ ဤသူများသည် အသင်တို့၏နောက်၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုကြပါသလော။ ကျွန်တော်တို့က မလုပ်ကြပါဟု ဖြေကြားကြ၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက သို့ဆိုလျှင် အသင်တို့ ထရပ်ပြီး ဆွလာတ် ဝတ်ပြုလိုက်ကြပါ။ သူသည် ကျွန်တော်တို့ကို အဇာန်နှင့် အိကာမသ်ဆိုရန် အမိန့်မပေးခဲ့ပေ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်း၏နောက်၌ ထရပ်လိုက်ကြသောအခါ ၎င်းက ကျွန်တော်တို့လက်များကိုကိုင်ကာ ကျွန်တော်တို့ထဲမှ တစ်ဦးကို ၎င်း၏ယာဘက်တွင် ထားလိုက်ပြီး နောက်တစ်ဦးကို ၎င်း၏ဝဲ

٢٩٢ - عَنِ الْأَسْوَدِ وَعَلْقَمَةَ قَالَا أَتَيْنَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فِي دَارِهِ فَقَالَ أَصَلَى هَؤُلَاءِ خَلْفَكُمْ فَقُلْنَا لَا قَالَ فَقُومُوا فَصَلُّوا فَلَمْ يَأْمُرْنَا بِأَذَانٍ وَلَا إِقَامَةٍ قَالَ وَذَهَبْنَا لِنَقُومَ خَلْفَهُ فَأَخَذَ بِأَيْدِينَا فَجَعَلَ أَحَدَنَا عَنْ يَمِينِهِ وَالْآخَرَ عَنْ شِمَالِهِ قَالَ فَلَمَّا رَكَعَ وَضَعْنَا أَيْدِينَآ عَلَى رُكْبَتَيْهِ قَالَ فَضَرَبَ أَيْدِينَآ وَطَبَّقَ بَيْنَ كَفَيْهِ ثُمَّ أَذْخَلَهُمَا بَيْنَ فَخْذَيْهِ قَالَ فَلَمَّا صَلَّى قَالَ إِنَّهُ سَيَكُونُ عَلَيْكُمْ أَمْرَاءُ يُؤَخِّرُونَ الصَّلَاةَ عَنْ مِيقَاتِهَا وَيَحْتَفُونَهَا إِلَى شَرْقِ الْمَوْتَى فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُمْ قَدْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَصَلُّوا الصَّلَاةَ لِمِيقَاتِهَا وَاجْعَلُوا صَلَاتَكُمْ مَعَهُمْ سُبْحَةً وَإِذَا كُنْتُمْ ثَلَاثَةً فَصَلُّوا جَمِيعًا وَإِذَا كُنْتُمْ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ فَلْيُؤْمِكُمْ أَحَدُكُمْ وَإِذَا رَكَعَ أَحَدُكُمْ فَلْيُفْرِشْ ذِرَاعِيهِ عَلَى فَخْذَيْهِ وَلْيَجْنَأْ وَلْيُطَبِّقْ بَيْنَ كَفَيْهِ فَلْيَكْأَبِي أَنْظِرْ إِلَى اخْتِلَافِ أَصَابِعِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَرَاهُمْ.

ဘက်တွင် ထားလိုက်ပါသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး ရုကူအံဉ်ဦးညွတ်သောအခါ ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏လက်များကို ခူးနှစ် ဖက်ပေါ်၌ တင်ထားလိုက်ကြသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့၏လက်များကို ရိုက်ပုတ်လိုက်ပြီး ၎င်း၏လက်ဖဝါးနှစ်ခုကြားကပ်ကာ ပေါင်နှစ်ဖက်ကြား ထားလိုက်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှု ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ဤသို့မိန့်ကြားသည်။ မကြာမီ အသင်တို့အပေါ် ဆွလာတ်များကို သတ်မှတ်ချိန်ထက် နောက်ဆိုင်းကြသော၊ ဆွလာတ်ကို နေဝင်ခါနီးချိန်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ဖြစ်သည်အထိ အချိန်ကျပ်စေသော ခေါင်းဆောင်များ

အုပ်ချုပ်ကြလိမ့်မည်။ ၎င်းသူတို့ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ကြသည်ကို မြင်တွေ့ကြလျှင် အသင် တို့သည် ဆွလာတ်ကို သူ့အချိန်နှင့်သူ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ကြပါ။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ ဝတ်ပြုဆောက် တည်မည့် ဆွလာတ်ကိုမူ နဖိလ်ဆွလာတ်အနေနှင့် ဝတ်ပြုကြပါ။

လူသုံးဦးရှိသော် အားလုံး စုပေါင်း၍ (တစ်တန်းတည်း) ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ကုန်။ ထိုထက်ပိုများသော် အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အိမာမ်ရှေ့ဆောင် အဖြစ်ပြုလုပ်ပါ။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ရုကူအံဦးညွှတ်သော် လက်ဖျံနှစ်ခုကို ပေါင်နှစ်ဖက်အပေါ် ဖြန့်ပြီး ဦးညွှတ်ပါ။ ထို့ပြင် လက်ဖဝါး နှစ်ဖက်ကိုကပ်ထားပါ။ ကျွန်တော်သည် အလ္လာဟ်ရုစုလ်(ﷺ) ၏ လက်ချောင်းများကို လူတို့အားယှက်သန်းပြသနေသည်ကို မြင်ယောင်နေမိသည်။

အခန်း။ ။ ခူးပေါ်တွင် လက်နှစ်ဖက်
တင်ထားရခြင်းနှင့် လက်နှစ်ဖက်ကပ်ခြင်း
အမိန့် ပျက်ပြယ်ခြင်း။

باب: وضع اليدين على الركب ونسخ التطبيق

(၂၉၃) မွတ်စွ်အမ်ဗင်န်စအဒ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်ဘေး၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ မွတ်စွ်အမ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည် လက်နှစ်ဖက်ကို ခူးနှစ်ဖက်အကြား၌ထားလိုက်

٢٩٣ - عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ صَلَّيْتُ إِلَى جَنْبِ أَبِي قَالَ وَجَعَلْتُ يَدَيَّ بَيْنَ رُكْبَتَيَّ فَقَالَ لِي أَبِي اضْرِبْ بِكَفَيْكَ عَلَى رُكْبَتَيْكَ قَالَ ثُمَّ فَعَلْتُ ذَلِكَ مَرَّةً أُخْرَى فَضَرَبَ يَدَيَّ وَقَالَ إِنَّا نُهَيِّنَا عَنْ هَذَا وَآمَرْنَا أَنْ نَضْرِبَ بِالْأَكْفِ عَلَى الرُّكْبِ.

သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်ကို ဖခင်က ပြော၏။ အသင်သည် အသင့် လက်နှစ်ဖက်ကို ခူးပေါ် တင်ထားပါ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ထိုအမှုကို နောက်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ် ပြန်လေသော် ဖခင်သည် ကျွန်တော့်လက်နှစ်ဖက်ကို ရိုက်ပုတ်လိုက်ပြီး ပြောဆိုသည်။ ငါတို့သည် ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ခံကြရပြီး လက်ကို ခူးပေါ်တွင်ကပ်ထားရန် အမိန့်ပေးခြင်း ခံရသည်။

အခန်း။။ ရုကူအ်နှင့် စဂျ်ဒဟ်တို့တွင်
ဖတ်ရွတ်ရမည့်အရာ။

باب: ما يقال في الركوع والسجود

(၂၉၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကုရ်
အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို အမလ်ကျင့်သုံးသည့်
အနေနှင့် ရုကူအ်နှင့်စဂျ်ဒဟ်တို့တွင် (سُبْحَانَكَ)

٢٩٤ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكْثِرُ أَنْ يَقُولَ فِي
رُكُوعِهِ وَسُجُودِهِ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي يَتَأَوَّلُ الْقُرْآنَ .

အို-စွတ်ဗ်ဟာနကလ္လာ ဟွမ်မ ရဗ္ဗနာ ဝဗ်ဟမ်ဒိက အလ္လာဟုမွဂ်ဖိရ်လီ(အို-
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်သည် ချို့တဲ့ခြင်း အပေါင်းမှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပါ၏။ အို-ဖန်ဆင်း
မွေးမြူတော်မူသောအရှင်၊ ချီးမွမ်းထောမနာခြင်းများသည် အရှင်မြတ်နှင့်သာ ထိုက်တန်တော်မူ
သောအရှင်ဖြစ်တော်မူပါသည်။ အို-အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား အပြစ်များမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ
ခွင့်ပြုတော်မူပါ)ကို မြောက်မြားစွာ ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

အခန်း။။ ရုကူအ်နှင့် စဂျ်ဒဟ်တို့တွင်
ကိရာအသ် ရွတ်ဖတ်ခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن القراءة في الركوع والسجود

(၂၉၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်
ခန်းစီးအဝတ်ကို မတင်ခဲ့သည်။ လူတို့သည်
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)၏နောက်၌ တန်း
စီ ရပ်နေကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ အို-လူသားတို့၊ နဗူဝသ်၏
သတင်းကောင်းများအနက် မွတ်စလင်မ်တစ်ဦး
မြင်မက်သော သို့မဟုတ် မွတ်စလင်မ်တစ်ဦးကို
ပြသသော ကောင်းမြတ်သည့် အိပ်မက်သာလျှင်

٢٩٥ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ
كَشَفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّيَّارَةَ وَالنَّاسَ
صُفُوفَ خَلْفَ أَبِي بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فَقَالَ أَيُّهَا
النَّاسُ إِنَّهُ لَمْ يَبْقَ مِنْ مُبَشِّرَاتِ النَّبُوءَةِ إِلَّا الرُّؤْيَا
الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ ثَرَى لَهُ أَوْ الْإِي نُهِيتُ أَنْ
أَقْرَأَ الْقُرْآنَ رَاكِعًا أَوْ سَاجِدًا فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعُظِّمُوا فِيهِ
الرَّبَّ وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَنِبُوا فِي الدُّعَاءِ فَقَمِنُ أَنْ
يُسْتَجَابَ لَكُمْ .

ကျန်တော့သည်။ သတိမူကြလေကုန်။ ငါကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရုက္ခအဦးညွတ်နေစဉ်တွင်ရော စဂျီဒဟ်ဦးချနေစဉ်တွင်ပါ ကုရ်အာန်ရွတ်ဖတ်ခြင်းမှ တားမြစ်ခံရသည်။ ရုက္ခအတွင် ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသည့်အရှင်အား ကြီးကျယ်ကြောင်း မြတ်ဟုကြလေကုန်။ စဂျီဒဟ်ဦးချရာ၌ ဒုအာဆုတောင်းခံမှုနှင့် လုံးပန်းကြလေကုန်။ သို့မှသာ အသင်တို့သည် လက်ခံတော်မူခြင်း ခံကြရပေမည်။

အခန်း။။ ရုက္ခအမှ ပြန်ထသောအခါ
ရွတ်ဆိုရမည့်ဒုအာ။

باب: ما يقال إذا رفع من الركوع

(၂၉၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ(رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ရုက္ခအမှ ပြန်ထသောအခါ (ဤဒုအာကို) ရွတ်ဆိုတော်မူသည်။

(رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ أَهْلَ النَّاءِ وَالْمَجْدِ أَهْلَ النَّاءِ وَمَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ)

٢٩٦ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ أَهْلَ النَّاءِ وَالْمَجْدِ أَهْلَ النَّاءِ وَمَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.

أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

အို- ကျွန်တော်မျိုးတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသည့်အရှင်၊ အို-ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းနှင့် ထူးကဲမြင့်မြတ်မှုအပေါင်းခံထိုက်တော်မူသောအရှင်၊ မိုးကောင်းကင်များနှင့် မြေပထဝီအပြင် ထိုနှစ်ခု ကြားရှိအရာများနှင့် အပြည့်၊ ထို့ပြင် သည့်နောက်ပိုင်း အရှင်မြတ်ဆန္ဒရှိသည့်အရာများနှင့် အပြည့် ချီးမွမ်းထောမနာအပေါင်းသည် အရှင်မြတ်အဖို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ (အရှင်)ကျေးကျွန်ပြောဆိုသောစကားသည် အမှန်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် အရှင်မြတ်၏ကျေးကျွန်ဖြစ်ပါသည်။ (ထိုစကားရပ်မှာ) အရှင်မြတ် ချီးမြှင့်သောအရာကို တားမြစ်နိုင်သူအလျှင်းမရှိ။ အရှင်မြတ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည့်အရာကိုလည်း ပေးကမ်းချီးမြှင့်နိုင်သူ အလျှင်းမရှိ၊ အရှင်မြတ်ကို ကျော်လွန်၍ ချမ်းသာမှုသည် ချမ်းသာသူကို အကျိုးပြုနိုင်မည်မဟုတ်။

အခန်း။ ။ စဂျဲဒဟ်ဦးချခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု
နှင့် မြားမြောင်စွာ စဂျဲဒဟ်ဦးချရန် တိုက်
တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း။

باب: فضل السجود والترغيب في الإكثار منه

(၂၉၇) မအ်ဒါန်ဗင်န် အဗူသွာလ်ဟာ ယအ်မရီ
က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်
တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သူကောင်း
ပြုထားသော ကျေးကျွန်ဆွဟာဗဟ်ကြီးဆောင်
ဗာန်(ﷺ)ကို တွေ့ဆုံသောအခါ ကျွန်တော်က
အမလ်ကျင့်စဉ်တစ်ခုပြောပြပါဟု တောင်းဆိုခဲ့
၏။ ထိုကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ကြံ၍ ယင်း၏
အကြောင်းခံဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
ကျွန်တော့်အား ဂျန္နတ်သို့ စံမြန်းစေတော်မူ

٢٩٧ - عن مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ الْبَغْمَرِيِّ قَالَ لَقِيتُ
ثَوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ
أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ أَعْمَلُهُ يُدْخِلُنِي اللَّهُ بِهِ الْجَنَّةَ أَوْ قَالَ قُلْتُ
بِأَحَبِّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ فَسَكَتَ ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَسَكَتَ ثُمَّ
سَأَلْتُهُ الثَّلَاثَةَ فَقَالَ سَأَلْتُ عَنْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ عَلَيْكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ لِلَّهِ فَإِنَّكَ لَا
تَسْجُدُ لِلَّهِ سَجْدَةً إِلَّا رَفَعَكَ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْكَ
بِهَا خَطِيئَةٌ قَالَ مَعْدَانُ ثُمَّ لَقِيتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ

မည်။

သို့မဟုတ် ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အနှစ်သက်ဆုံး အမလ်ကျင့်စဉ်
အား (ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါ။) ထိုအခါ ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထို့နောက်
ကျွန်တော်သည် ၎င်းကို မေးမြန်းသော်လည်း ၎င်းက ဆိတ်ဆိတ်ပင်နေခဲ့၏။ ထို့နောက် ကျွန်
တော်သည် ၎င်းကို တတိယအကြိမ် မေးမြန်းလေသော် ၎င်းက ဤသို့ ပြောဆိုသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အလ္လာဟ်ရစူလ်(ﷺ)ကို လျှောက်ထားမေးမြန်း
သောအခါ ကိုယ်တော်က အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား စဂျဲဒဟ်ဦးချမှုများစွာ ပြလုပ်ပါလေ။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို စဂျဲဒဟ် တစ်ကြိမ်ဦးချသော် အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်သည် ထိုစဂျဲဒဟ်ဦးချမှုကြောင့် အသင့်ကို အဆင့်အတန်းတစ်ခု မြှင့်တင်ပေးတော်မူပြီး
အသင့်ထံမှ ပြစ်မှုတစ်ခုကို ပလပ်ဖယ်ရှားပေးတော်မူမည်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

မအ်ဒါန်က ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဖွဲ့ဒရ်ဒါး(ﷺ)နှင့်

တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ၎င်းကို မေးမြန်းသောအခါ ၎င်းသည်လည်း ကျွန်ုပ်အား ဆွဟာဗဟ်ကြီးဆောင်ဗာန် (ﷺ) ပြောဆိုသကဲ့သို့ ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ စဂျ်ဒဟ်ဦးချမှု၌ ဒုအာ
တောင်းခံခြင်း။

باب: الدعاء في السجود

(၂၄၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ကျေးကျွန်သည် မိမိကို ဖန်ဆင်း

٢٩٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثَرُوا الدُّعَاءَ.

မွေးမြူတော်မူသောအရှင်နှင့် အနီးကပ်ဆုံးအချိန်မှာ စဂျ်ဒဟ်ဦးချနေချိန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည်(ထိုအချိန်၌)ဈေးစွာ ဒုအာဆုတောင်းခြင်းပြုကြလေကုန်။

အခန်း။ ။ အစိတ်အပိုင်းမည်မျှ အပေါ်တွင်
ဦးချရမည်နည်း။

باب: على كم يسجد؟

(၂၄၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော်သည် အရိုးအဆစ် ခုနစ်ခုပေါ် ဦးချရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရ၏။ နဖူး၊ (ကိုယ်တော် (ﷺ) သည် မိမိလက်နှင့် နှာခေါင်းကိုပါ ညွှန်ပြတော်မူသည်။) လက်နှစ်ဖက်၊ ခွေးနှစ်ဖက်၊ ခြေနှစ်ဖက်၏ခြေချောင်းထိပ်များ ဖြစ်

٢٩٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أُمِرْتُ أَنْ أَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمِ الْجَبْهَةِ (وَأَشَارَ بِيَدِهِ عَلَى أَنْفِهِ) وَالْيَدَيْنِ وَالرَّجْلَيْنِ وَأَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ وَلَا تَكُفَيْتِ الْثِيَابَ وَلَا الشَّعْرَ.

သည်။ ထို့အပြင် အဝတ်အစားများကို လိပ်ခေါက်မထားရန်နှင့် ဆံပင်ကို စုစည်းမထားရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရ၏။

အခန်း။ ။ စဂျ်ဒဟ်ဦးချရာ၌ တည့်မတ်ခြင်း
နှင့် တံတောင်(လက်ဖျံ)နှစ်ခုကို ကြွထား
ခြင်း။

باب: الاعتدال في السجود ورفع المرفقين

(၃၀၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ အသင်တို့သည် စဂျ်ဒဟ်ဦးချရာ၌ တည့်

၃၀၀ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ وَلَا
يَبْسُطُوا أَعْدَكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطُ الْكَلْبِ.

မတ်စွာပြုလုပ်ကြ။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏လက်ဖျံ(တံတောင်)နှစ်ခုကို ခွေး
ကဲ့သို့ ဖြန့်မခင်းကြလေနှင့်။

အခန်း။ ။ စဂျ်ဒဟ်ဦးချရာတွင် လက်မောင်း
နှစ်ဖက်ကို နံဘေးမှ ခွာထားခြင်း။

باب: التجنيح في السجود

(၃၀၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မာ
လိက်ဗင်န်ဗုဟိုင်နဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုစဉ်

၃၀၁ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ ابْنِ بُحَيَّةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ
- صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا صَلَّى فَرَجَ بَيْنَ يَدَيْهِ
حَتَّى يَبْدُوَ بَيَاضُ إِبْطَيْهِ.

(စဂျ်ဒဟ်ဦးချ)သောအခါ ချိုင်းနှစ်ဖက်၏ ဖြူမွေးမှု ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်သည်အထိ လက်တော်နှစ်
ဖက်ကို ချဲထားတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်၌ ထိုင်သည့်ပုံစံ။

باب: صفة الجلوس في الصلاة

(၃၀၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်ဗုဟိုင်နဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် ဆွလာတ်၌ ထိုင်သော် မိမိ၏ဘယ်ခြေကို

၃၀၂ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا قَعَدَ
فِي الصَّلَاةِ جَعَلَ قَدَمَهُ الْيُسْرَى بَيْنَ فَخْذِهِ وَسَاقِيهِ

ပေါင်နှင့် ခြေသလုံးကြားတွင်ထားပြီး ယာခြေ
ကို ခင်းထားတော်မူသည်။ ထို့ပြင် မိမိ၏ ဘယ်
လက်ကို ဝဲဘက်ဒူးပေါ်တင်ထားပြီး ယာလက်

وَقَرَّشَ قَدَمَهُ الْيُمْنَى وَوَضَعَ يَدَهُ الْيُسْرَى عَلَى رُكْبَتِهِ
الْيُسْرَى وَوَضَعَ يَدَهُ الْيُمْنَى عَلَى فَخْذِهِ الْيُمْنَى وَأَشَارَ
بِإِصْبَعِهِ.

ကို ယာပေါင်ပေါ် တင်တော်မူကာ မိမိ၏ လက်ချောင်း နှင့် အရိပ်အခြည် ပြတော်မူသည်။

အခန်း။။ ခြေနှစ်ဖက်အပေါ် အိတ်ကံအာအံ
ထိုင်ခြင်း။

باب: الإقعاء على القدمين

(၃၀၃) သွာအူးစ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်
တော်တို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်
(ﷺ)ကို ခြေနှစ်ဖက်အပေါ် အိတ်ကံအာအံထိုင်
ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ၎င်းက

٣٠٣ - عن طائوس قال قلنا لابن عباس في الإقعاء
على القدمين فقال هي السنة فقلنا له إنا لنراه جفاء
بالرجل فقال ابن عباس بل هي سنة نبيك - صلى الله
عليه وسلم -.

ဖြေကြားသည်။ ထိုသို့ ထိုင်ခြင်းသည် စွန္နတ်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းဆွဟာဗဟ်
ကြီးအား ပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၌ ထိုသို့ ထိုင်ခြင်းအား ရိုင်းပြသည်ဟု
မှတ်ယူကြပါသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီး အိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က စင်စစ် ထိုသို့ ထိုင်ခြင်းသည်
အသင့် နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စွန္နဟ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အတွင်း သရဟ်ဟွဒ်
ထိုင်ခြင်း။

باب: التشهد في الصلاة

(၃၀၄) ဟိသ်သွာန်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ် ရကာရီ
က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ) နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်
ပြုခဲ့သည်။ ကအ်ဒဟ် ထိုင်လိုက်သောအခါ

٣٠٤ - عَنْ حِطَّانِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّقَّاشِيِّ قَالَ صَلَّيْتُ
مَعَ أَبِي مُوسَى - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - صَلَاةً فَلَمَّا كَانَ
عِنْدَ الْقَعْدَةِ قَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ أَقْرَأْتُ الصَّلَاةَ بِالْبِرِّ
وَالزُّكَاةِ قَالَ فَلَمَّا قَضَى أَبُو مُوسَى الصَّلَاةَ وَسَلَّمَ

အမျိုးသားထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဆွလာတ် သည် ကောင်းမြတ်ခြင်း၊ သန့်စင်ခြင်းတို့နှင့် ဖွရသွံ့ သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)သည် စလမ်လှည့်ပြီး (မျက်နှာ)လှည့်လိုက်ကာ မေး မြန်းသည်။ (ဤ စကားရပ်အား) အသင်တို့ထဲမှ မည်သူက ပြောဆိုပါသနည်း။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြ၏။ ထိုအခါ အမျိုးသားများသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ နေကြ သည်။ ထို့နောက် ၎င်းကမေးမြန်းပြန်သည်။ (ဤ စကားရပ်အား) အသင်တို့ထဲမှ မည်သူက ပြောဆိုလိုက်သနည်း။ ထိုအခါတွင်လည်း အမျိုးသားများသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ နေကြ၏။ သို့နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အို-ဟိသွံသွာန်၊ ထို စကားရပ်အား အသင်ပြောထွက်ခြင်းဖြစ်နိုင် သည်ဟု ပြောဆိုရာ ၎င်းက ကျွန်တော်မပြော ထွက်မိပါ။ ထိုစကားရပ်ကြောင့် အသင် ကျွန် တော့်အား ငေါက်ငန်းမည်ကို ကြောက်ရွံ့မိ သည်။

ထိုအခါ အမျိုးသားထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး က ထိုစကားရပ်ကို ကျွန်ုပ်ပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်

انْصَرَفَ فَقَالَ أَيُّكُمْ الْقَائِلُ كَلِمَةً كَذَا وَكَذَا قَالَ فَأَرَمَ الْقَوْمُ ثُمَّ قَالَ أَيُّكُمْ الْقَائِلُ كَلِمَةً كَذَا وَكَذَا فَأَرَمَ الْقَوْمُ فَقَالَ لَعَلَّكَ يَا حِطَّانَ فُلْتَهَا قَالَ مَا فُلْتَهَا وَلَقَدْ رَهَيْتُ أَنْ تَبْكَعَنِي بِهَا فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ أَنَا فُلْتَهَا وَلَمْ أَرُدْ بِهَا إِلَّا الْخَيْرَ فَقَالَ أَبُو مُوسَى أَمَا تَعْلَمُونَ كَيْفَ تَقُولُونَ فِي صَلَاتِكُمْ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - خَطَبَنَا فَبَيَّنَ لَنَا سُنَّتَنَا وَعَلَّمَنَا صَلَاتَنَا فَقَالَ إِذَا صَلَّيْتُمْ فَأَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ ثُمَّ لِيَوْمُكُمْ أَحَدُكُمْ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا قَالَ (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ) فَقُولُوا آمِينَ يُجِيبُكُمْ اللَّهُ فَإِذَا كَبَّرَ وَرَكَعَ فَكَبِّرُوا وَارْكَعُوا فَإِنَّ الْإِمَامَ يَرْكَعُ قَبْلَكُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَبَيْنَا نَبْتَكَ وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ فَقُولُوا اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ يَسْمَعُ اللَّهُ لَكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَالَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ وَإِذَا كَبَّرَ وَسَجَدَ فَكَبِّرُوا وَاسْجُدُوا فَإِنَّ الْإِمَامَ يَسْجُدُ قَبْلَكُمْ وَيَرْفَعُ قَبْلَكُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَبَيْنَا نَبْتَكَ وَإِذَا كَانَ عِنْدَ الْقَعْدَةِ فَلْيَكُنْ مِنْ أَوَّلِ قَوْلِ أَحَدِكُمْ التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ اللَّهُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

ကြောင်း ထိုစကားရပ်ဖြင့် အကောင်းကိုသာ ရည်ရွယ်ပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ ထိုအခါ ဆွဟာဗာ ကြီးအဗူမူစာ(ﷺ)က အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဆွလာတ်အတွင်း မည်သို့ ရွတ်ဆိုရမည်ကို မသိရှိကြ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့အား တရားဟောကြားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ လျှောက်လှမ်းရ မည့် လမ်းစဉ်ကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်တော်တို့၏ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပုံ ကိုလည်း သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့ ဆွလာတ်

ဝတ်ပြုကြသောအခါ အတန်းများကို ဖြောင့်တန်းစွာ စီတန်းကြ။ ထို့နောက် အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးက အသင်တို့ကို ရှေ့ဆောင်ဝတ်ပြု၍ အိမာမ်က သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆိုသော် အသင်တို့လည်း သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုကြ။ အိမာမ်က (عَبْرَ الْمُغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ) ကို ရွတ်ဆိုသော် အသင်တို့က အာမိန်း ရွတ်ဆိုကြ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အသင်တို့ကို လက်ခံတော်မူမည်။ အိမာမ်က သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆိုပြီး ရုကူအ် ဦးညွှတ်သော် အသင်တို့လည်း သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုပြီး ရုကူအ်ဦးညွှတ်ကြ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် အိမာမ်သည် အသင်တို့အလျင် ရုကူအ်ဦးညွှတ်မည်၊ ရုကူအ်မှ ပြန်ထမည်ဖြစ်၏။

ထို့ပြင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအရာ (အိမာမ်ထက် အသင်တို့၏ ခဏတာနောက်ကျခြင်း)သည် ထိုအရာ (အိမာမ်၏ ရုကူအ်ဦးညွှတ်ခြင်း သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆိုခြင်း)နှင့် တန်းတူဖြစ်သည်။ အိမာမ်က စမိအလ္လာဟုလိမန်ဟမိဒ်ဟ်ကို ရွတ်ဆိုလျှင် အသင်တို့က အလ္လာဟုမ္မ ရဗ္ဗနာ လကလ်ဟမ်ဒုကို ရွတ်ဆိုကြ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင်တို့ကို လက်ခံ အဖြေပေးတော်မူ မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏တမန်တော်(ﷺ)၏ နှုတ်လျှာတော် အပေါ်တွင် စမိအလ္လာဟု လိမန်ဟမိဒ်ဟ်ကို မြွက်ဆိုတော်မူသည်။ အိမာမ်က သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုပြီး စဂျ်ဒ်ဟ်ဦးချသော် အသင်တို့သည်လည်း သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆို၍ စဂျ်ဒ်ဟ်ဦးချကြ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် အိမာမ်သည် အသင်တို့ထက်အလျင် ဦးချပြီး အသင်တို့ထက်အလျင် ဦးခေါင်းကြွမည်ဖြစ် သည်။

ထို့ပြင် အလ္လာဟ်ရုစူလ်(ﷻ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအရာ(အိမာမ်ထက် အနည်းငယ် နောက်ကျပြုလုပ်ခြင်း)သည် ထိုအရာ(အိမာမ်၏ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုခြင်း၊ စဂျ်ဒ်ဟ်ဦးချ ခြင်း)နှင့် တန်း တူဖြစ်သည်။ ကအ်ဒ်ဟ်ထိုင်သောအခါ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပထမဆုံး စကားရပ် သည် အသ်သဟီယာသ် ---

التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ اللَّهُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ
الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ဖြစ်ရပါမည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

(၃၀၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့ကို ကုရ်အာန်ထဲမှ စူရဟ်ကို သင် ကြားပေးသကဲ့သို့ သရူဟ်ဟွတ်ဒ်ကိုလည်း သင် ကြားပေးတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) ဤ စာစုကို ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသည်။

၃၀၅ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُعَلِّمُنَا التَّحِيَّاتِ الْمُبَارَكَاتِ السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ فَكَانَ يَقُولُ التَّحِيَّاتِ الْمُبَارَكَاتِ الصَّلَوَاتِ الطَّيِّبَاتِ لِلَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَفِي رَوَايَةٍ ابْنِ رُمُحٍ كَمَا يُعَلِّمُنَا الْقُرْآنَ.

التَّحِيَّاتِ الْمُبَارَكَاتِ الصَّلَوَاتِ الطَّيِّبَاتِ لِلَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

အိဗ်နုရုမ်ဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ကျွန်တော်တို့ကို ကုရ်အာန်သင်ကြားပေးသကဲ့သို့ ဟူ၍ လာရှိသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အတွင်း ခိုလှုံမှု

ရလူသောဒုအာ။

باب: مَا يُسْتَعَاذُ مِنْهُ فِي الصَّلَاةِ

(၃၀၆) အွရ်ဝါဗင်နီဇ်ဇိုင်းရ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်အာအိ ရှဟ်(ﷺ)သည် ၎င်းကို ပြောပြသည်။ နဗီတမန် တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်အတွင်း၌ (ဤ ဒုအာကို) ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသည်။

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ)

၃၀၆ - عَنْ عُروَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - زَوَّجَ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَخْبَرَتْهُ أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَذْعُو فِي الصَّلَاةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ قَالَتْ فَقَالَ لَهُ قَائِلٌ مَا أَكْثَرَ مَا تَسْتَعِيدُ مِنَ الْمَغْرَمِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا غَرِمَ حَدَّثَ فَكَذَّبَ وَوَعَدَ فَأَخْلَفَ.

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် ကဗရ်သင်္ချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်များမှ ကင်းဝေးစေ ရန် အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏။ ထို့ပြင် မစီးဟ်ဒဂျ်ဂျာလ်၏ အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးစေရန် အရှင်မြတ်ထံ

ခိုလှုံပါ၏။ ထို့ပြင် အသက်ရှင်နေမှု၌ ကြုံတွေ့ရမည့်ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သေခြင်း၌ ကြုံတွေ့ရမည့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကင်းဝေးစေရန် အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အပြစ် အား လုံးတို့မှလည်းကောင်း၊ ကြွေးမြီတင်ခံရသည့်အဖြစ်မှလည်းကောင်း ကင်းဝေးစေရန် အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏။ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အိုအလ္လာဟ်ရုစုလ်၊ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကြွေးမြီနှင့်ပတ်သက်၍ ခိုလှုံမှုတောင်းခံခြင်းမှာ များပြားလွန်းပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က လူသည် အကြွေးတင်သွားလျှင် စကားပြောသည့်အခါ လိမ် လည်မုသားဆိုမည်၊ ကတိပေးသည့်အခါ ကတိဖောက်ဖျက်လိမ့်မည်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ ဒုအာ
တောင်းခံခြင်း။

باب: الدعاء في الصلاة

(၃၀၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်ရုစုလ်(ﷻ) အား ကျွန်တော်မျိုးအား ဒုအာတစ်ပုဒ် သင် ကြားပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ဤ ဒုအာဖြင့် ဆွလာတ်အတွင်း(ကျွန်ုပ်၏အိမ်၌) ဆုတောင်းပါမည်ဟု လျှောက်ထားခဲ့၏။ ထို အခါ ကိုယ်တော်(ﷻ)က အသင် ရွတ်ဆိုလော့။

٣٠٧ - عَنْ أَبِي بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَّمَنِي دُعَاءً أَدْعُو بِهِ فِي صَلَاتِي [وَفِي بَيْتِي] قَالَ قُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَبِيرًا [وَفِي رَوَايَةٍ: كَثِيرًا] وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ.

(اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَبِيرًا) အို-အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိကိုယ်ကို ကြီးမားစွာ မတရားပြုမိပါသည်။ အခြား(ကုသိုင်ဗဟ်၏)ဆင့် ပြန်ချက်၌ (كَثِيرًا) များစွာမတရားပြုခဲ့မိပါသည် ဟူ၍ လာရှိသည်။

(وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ)

အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ပြစ်မှုများကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးနိုင်သူမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အရှင် မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ချမ်းသာခွင့်လွတ်မှုဖြင့် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးအား သနားကြင်နာတော်မူပါ။ အမှန်မုချ အရှင်မြတ်သည် အလွန်ခွင့်လွှတ်တော်မူ သောအရှင်၊ အလွန်သနားညာတာတော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ ရှိုင်းသွာန်ကို ရဟ်
မသ်တော်မှ ကင်းဝေးရန် ဆုပန်ခြင်းနှင့် သူ၏
အနောက်အယုက်မှ ကင်းဝေးရန် ခိုလှုံခြင်း။

باب: لعن الشيطان في الصلاة والتعوذ منه

(၃၀၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဒရ်ဒါ(رضي الله عنه)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုင်ရာ
မှ ရပ်တော်မူပြီး ထိုအခိုက် ကိုယ်တော်(ﷺ) မိန့်
တော်မူသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ကြားခဲ့ရသည်။
ကျွန်တော်သည် အသင့်(ရှိုင်းသွာန်)၏ အနောက်
အယုက်မှ ကင်းဝေးရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ
ခိုလှုံပါ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သုံး
ကြိမ်တိုင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လအ်နသ်ကျ
ရောက်စေရန် ဆုပန်ပါသည်ဟု ပြောလေသည်။
ထို့ပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ရာကို
ရယူသကဲ့သို့ မိမိ၏ လက်ကို ဖြန့်ခင်းခဲ့သည်။

٣٠٨ - عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَامَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَسَمِعْنَاهُ يَقُولُ
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ ثُمَّ قَالَ أَلْعَنَكَ بِلْعَنَةِ اللَّهِ ثَلَاثًا وَبَسَطَ يَدَهُ
كَأَنَّهُ يَنْتَازِلُ شَيْئًا فَلَمَّا فَرَغَ مِنَ الصَّلَاةِ قُلْنَا يَا رَسُولَ
اللَّهِ قَدْ سَمِعْنَاكَ تَقُولُ فِي الصَّلَاةِ شَيْئًا لَمْ نَسْمَعْكَ تَقُولُهُ
قَبْلَ ذَلِكَ وَرَأَيْنَاكَ بَسَطْتَ يَدَكَ قَالَ إِنَّ عَذْوُ اللَّهِ إِبْلِيسَ
جَاءَ بِشَهَابٍ مِنْ نَارٍ لِيَجْعَلَهُ فِي وَجْهِهِ فَقُلْتُ أَعُوذُ
بِاللَّهِ مِنْكَ (ثَلَاثَ مَرَّاتٍ) ثُمَّ قُلْتُ أَلْعَنَكَ بِلْعَنَةِ اللَّهِ الثَّامَةَ
فَلَمْ يَسْتَأْخِرْ (ثَلَاثَ مَرَّاتٍ) ثُمَّ أَرَدْتُ أَخْذَهُ وَاللَّهِ لَوْ لَا
دَعْوَةُ أَخِينَا سُلَيْمَانَ لَأَصْبَحَ مُوتَقًا يَلْعَبُ بِهِ وَلَدَانُ أَهْلَ
الْمَدِينَةِ.

ကိုယ်တော်(ﷺ)ဆွလာတ်ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ကျွန်တော်တို့က လျှောက်ထားကြသည်။ အို-
အလ္လာဟ်ရုစူလ်၊ ကိုယ်တော်ဆွလာတ်အတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာ ရွတ်ဆိုနေသည်ကို ကြားခဲ့ရပါသည်။
အလျင်က ထိုအရာအား ကိုယ်တော် ရွတ်ဆိုနေသည်ကို မကြားဖူးခဲ့ကြပါ။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)
လက်ဖြန့်ထားသည်ကိုလည်း မြင်တွေ့ခဲ့ကြသည်။

ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရန်သူ အိဗ်လီးစ်သည် ငါကိုယ်
တော်၏ မျက်နှာကို လောင်ကျွမ်းစေရန်အတွက် မီးတောက်တစ်ခုကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ
ငါကိုယ်တော်သည် အသင့်ထံကင်းဝေးရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါသည်ဟု သုံးကြိမ် ပြောဆို
လိုက်သည်။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော်သည် (အသင့်အပေါ်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြီးပြည့်စုံသော
လအ်နသ်ကျရောက်စေရန် ဆုပန်ပါသည်ဟု သုံးကြိမ်တိုင် ပြောဆိုသောအခါ ရှိုင်းသွာန်သည် သုံး
ကြိမ်တိုင်အောင် နောက်မဆုတ်ခဲ့ပေ။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော်သည် ၎င်းကို ဖမ်းချုပ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့

သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ငါကိုယ်တော်၏နောင်တော်စုလိုင်မာန်(ﷺ)၏ ဒုအာဆုတောင်းမှုသာမရှိခဲ့လျှင် ထိုရှင်သွာန်သည် ဖမ်းချုပ်ခံရသူအနေနှင့် မိုးလင်းလာပြီး မဒီနာမြို့ သားများ၏ကလေးများသည် အမှန်ပင် ထိုရှင်သွာန်နှင့် ဆော့ကစားကြရမည်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော် မူသည်။

အခန်း။။ နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ) အပေါ်
သို့ မေတ္တာပို့ခြင်း။

باب: الصلاة على النبي - صلى الله عليه وسلم -

(၃၀၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမက်စ်အူးဒ် အန်စွာ ရီ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်ဗင်န်အုဗာဒဟ်(رضي الله عنه)ထံပါး၌ ရှိ နေကြစဉ် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ အလ္လာဟ်ရုစုလ်(ﷺ) ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ဆွဟာဗဟ် ကြီးဘရီးရ်ဗင်န် စအဒ်(رضي الله عنه)က ကိုယ်တော်အား မေးလျှောက်ခဲ့သည်။ အို-အလ္လာဟ်ရုစုလ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကိုယ် တော်အပေါ်သို့ မေတ္တာပို့သရန် အမိန့်ပေးတော် မူခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်

၃၀၉ - عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ أَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَنَحْنُ فِي مَجْلِسٍ سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ فَقَالَ لَهُ بَشِيرُ بْنُ سَعْدٍ أَمَرَنَا اللَّهُ [عَزَّ وَجَلَّ] أَنْ نُصَلِّيَ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَكَيْفَ نُصَلِّيَ عَلَيْكَ قَالَ فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حَتَّى تَمَثَّلْنَا أَنَّهُ لَمْ يَسْأَلْهُ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فُولُوا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَالسَّلَامُ كَمَا قَدْ عَلِمْتُمْ.

အပေါ်သို့ မည်သို့မေတ္တာပို့သကြရမည်နည်း။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် နှုတ်ဆိတ်နေတော်မူခဲ့၏။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကိုယ်တော်(ﷺ) အား မမေးလျှောက်ခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွဟု မျှော်လင်မိသည်အထိပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် အလ္လာဟ်ရုစုလ်(ﷺ) အမိန့်ရှိ တော်မူသည်။ အသင်တို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြပါ။

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်အိဗ်ရာဟီးမ်(ﷺ)၏ သားစဉ်မြေးဆက်အပေါ်တွင် ကောင်းချီးမင်္ဂလာကျရောက်စေတော်မူသကဲ့သို့ တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(ﷺ)နှင့် တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(ﷺ) သားစဉ်မြေးဆက်အပေါ်တွင်လည်း ကောင်းချီးမင်္ဂလာကျရောက်စေတော်မူပါ။ တစ်ဖန် အရှင်မြတ်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးတွင် တမန်တော်အိဗ်ရာဟီးမ်(ﷺ)၏ သားစဉ်မြေးဆက်အပေါ်တွင်လည်း ဗရကသ်မင်္ဂလာကျရောက်စေတော်မူသကဲ့သို့ တမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)နှင့် တမန်တော်မုဟမ္မဒ်(ﷺ) သားစဉ်မြေးဆက်အပေါ်တွင်လည်း ဗရကသ် မင်္ဂလာကျရောက်စေတော်မူပါ။ အမှန်စင်စစ် အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် ချီးမွမ်းခြင်းခံထိုက်တော်မူသောအရှင်၊ ထွတ်မြတ်တော်မူသောအရှင် ဖြစ်တော်မူပါသည်။

ထို့နောက် စလာမ်ပို့သခြင်း၏ နည်းလမ်းမှာမူ အသင်တို့ သိရှိထားကြပြီး ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်တွင် စလာမ်လှည့်ခြင်း။

باب: التسليم في الصلاة

(၃၁၀) အာမိရ်ဗင်န်စအဒ်(ﷺ)က သူ့ဖခင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဖြူဖွေးသော

၃၁၀ - عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ كُنْتُ أَرَى رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُسَلِّمُ عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ يَسَارِهِ حَتَّى أَرَى بَيَاضَ خَدِّهِ.

ပါးပြင်အား မြင်တွေ့ရသည်အထိ ညာဘက် ဘယ်ဘက်သို့ စလာမ်လှည့်သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ရလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အဆုံးသတ် စလာမ်လှည့်ရာတွင် လက်ဖြင့် အရိပ်အခြည် မပြုလုပ်သင့်ခြင်း။

باب: كراهية أن يشير بيده إذا سلم من الصلاة

(၃၁၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိဗင်န်စမုရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသည့်

၃၁၁ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنَّا إِذَا صَلَّيْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قُلْنَا السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ

အခါ (ဆွလာတ်အဆုံး၌ စလမ်လှည့်ရာတွင်) အတ်စွလာမိုအာလိုင်းကွမ် ဝရဟ်မသွလ္လာဟ်၊ အတ်စွလာမိုအာလိုင်းကွမ် ဝရဟ်မသွလ္လာဟ်ဟု ပြောဆိုလျက် ဘက်နှစ်ဖက်လုံးသို့ လက်ဖြင့် လည်း အရိပ်အခြည် ပြုလုပ်မိကြသည်။ ထိုအခါ

الله وَأَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى الْجَانِبَيْنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - "عَلَامَ تَوْمُئُونَ بِأَيْدِيكُمْ؟" وفي رواية "مالي أراكم رافعي أيديكم كأئها أذنابُ خَيْلِ شُمْسٍ وإِنَّمَا يَكْفِي أَحَدَكُمْ أَنْ يَضَعَ يَدَهُ عَلَى فَخْذِهِ ثُمَّ يُسَلِّمَ عَلَى أَخِيهِ مَنْ عَلَى يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ".

ကိုယ်တော်(ﷺ)က မြင်းဆိုးများ၏အမြီးများ(လှုပ်ရမ်းနေ)သကဲ့သို့ အသင်တို့၏လက်များနှင့် အဘယ်ကြောင့် အရိပ်အခြည်ပြုလုပ်နေကြသနည်း။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ လက်ကို မိမိပေါင်ပေါ်တွင်သာထားပြီး ယာဘယ်ရှိညီနောင်အား စလမ်ပေးခြင်းပင် လုံလောက်ပေသည်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

အခန်း။။ ဆွလာတ် အဆုံးသတ် စလမ်
လှည့်ပြီးနောက် ရွတ်ဆိုရမည့်အရာ။

باب: ما يقال بعد التسليم من الصلاة

(၃၁၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်ဗင်နီရိုအ်ဗဟ် (ﷺ)၏ ကျေးကျွန်ဝန်ရားဒ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်ဗင်နီရိုအ်ဗဟ် (ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဝိယဟ်(ﷺ)ထံ စာရေးသားပို့ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသည့်အခါတိုင်း ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိသည်။

٣١٢ - عَنْ وَرَّادٍ مَوْلَى الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ قَالَ كَتَبَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ إِلَى مُعَاوِيَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا فَرَغَ مِنَ الصَّلَاةِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.

(لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ)

တစ်ပါးတည်း တည်ရှိတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ အခြားခဝပ် ကိုးကွယ်ခံထိုက်သူမရှိ။ အရှင်မြတ်တွင် ဖက်စပ်နိုင်သူ တစ်ဦးမျှမရှိ။ စိုးပိုင်ခြင်းဟူသမျှသည် အရှင်မြတ်အတွက်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းသည်လည်း အရှင်မြတ်အတွက်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။

ထိုအရှင်မြတ်သည် အရာတိုင်းအား စွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူ၏။ အို-အလ္လာဟ်၊ အရှင်မြတ် ချီးမြှင့်တော်မူသည့်အရာအား ပိတ်ပင်တားဆီးနိုင်သူအလျှင်းမရှိပါ။ အရှင်မြတ် ပိတ်ပင်တားဆီးထားသည့်အရာအား ပေးကမ်းနိုင်သူ အလျှင်းမရှိပါ။ အရှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်တွင် မည်သည့်ကြိုးစားသူ၏ ကြိုးစားမှုမှ အကျိုးသက်ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဆောက်တည် ပြီး
နောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကြီးကျယ်
ကြောင်း မြွက်ဟခြင်း။

باب: التكبير بعد الصلاة

(၃၁၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွလာတ်ဝတ် ပြုဆောက်တည်မှု ပြီးဆုံးကြောင်းကို တမန်

၃၁၃ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كُنَّا نَعْرِفُ انْقِضَاءَ صَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِالتَّكْبِيرِ.

တော်မြတ်(ﷺ) ၏ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုသံ(ကို ကြားခြင်း)ဖြင့် သိရှိနေခဲ့ကြသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဆောက်တည် ပြီး
နောက်တွင် စွမ်ဟာနလ္လာဟ်၊ အလ်ဟမ်ဒု
လိလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟု အက္ကဗရ်
ရွတ်ဆိုခြင်း။

باب: التسبيح والتحميد والتكبير في دبر الصلاة

(၃၁၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဟိုရိုင်ရဟ် (رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို ဆွလာတ်ပြီးတိုင်း စွမ်ဟာနလ္လာဟ် (၃၃)ကြိမ်၊ အလ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ် (၃၃)ကြိမ်၊ အလ္လာဟုအက္ကဗရ် (၃၃)ကြိမ် စုစုပေါင်း (၉၉)ကြိမ်နှင့် အကြိမ်တစ်ရာပြည့်ရန်အတွက်-

၃၁၄ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَنْ سَبَّحَ اللَّهَ دُبْرَ كُلِّ صَلَاةٍ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَحَمِدَ اللَّهَ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَكَبَّرَ اللَّهَ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ فَتِلْكَ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ وَقَالَ تَمَامَ الْمِائَةِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ غُفِرَتْ خَطَايَاهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

လာအိလာဟအိလ္လာဟဟု ဝဟ်ဒဟူ လာရှရီကလဟူ လဟုလ်မုလ်ကု ဝလဟုလ် ဟမ်ဒု ဝဟုဝ အလာကုလ်လိ ရှိုင်အင်န်ကဒီးရ်အား ရွတ်ဆိုသော် ၎င်း၏အပြစ်များသည် ပင်လယ်ရေမြုပ်နှင့်အမျှ ရှိနေလင့်ကစား ခွင့်လွှတ်ပေးခြင်းခံရမည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ပြီးနောက်တွင် ယာ
ဘက်၊ ဘယ်ဘက်သို့ လှည့်(ထိုင်)ခြင်း။

باب: الانصراف من الصلاة عن اليمين والشمال

(၃၁၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်
အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။ အသင်တို့
အနက် တစ်ဦးတိုင်းသည် ကိုယ့်ထဲမှ ရှိုင်သွာန်
အတွက် လုံးဝ ဝေစု မပေးလေနှင့်။ (ဆွလာတ်

၃၁၅ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
قَالَ لَا يَجْعَلَنَّ أَحَدُكُمْ لِلشَّيْطَانِ مِنْ نَفْسِهِ جُزْءًا لَا يَرَى
إِلَّا أَنْ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ لَا يَنْصَرِفَ إِلَّا عَنْ يَمِينِهِ أَكْثَرُ مَا
رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَنْصَرِفُ
عَنْ شِمَالِهِ.

ပြီးနောက်တွင်) ညာဘက်ကိုသာ လှည့်(ထိုင်)ရန် တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူလေနှင့်။

ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား (ဆွလာတ်ပြီးတွင်) ဘယ်ဘက်သို့ လှည့်(ထိုင်)တော်
မူသည်ကို ပို၍ မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။

အခန်း။။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ပြုလုပ်ရန်
အထိုက်တန်ဆုံးသောသူ။

باب: من أحق بالإمامة

(၃၁၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမတ်စ်အူးဒ် အန်စွာ
ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ အမျိုးသားတို့အား ၎င်း
တို့အနက်မှ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ပိုမိုတတ်သိ

၃၁၆ - عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
- قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَوْمُ
الْقَوْمِ أَقْرَوْهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ فَإِنْ كَانُوا فِي الْقِرَاءَةِ سَوَاءً
فَأَعْلَمُهُمْ بِالسُّنَّةِ فَإِنْ كَانُوا فِي السُّنَّةِ سَوَاءً فَأَقْدَمُهُمْ

ဖတ်ရွတ်ပေးနိုင်သက ရှေ့ဆောင်ပြုလုပ်ရမည်။ هَجْرَةً فَإِنْ كَانُوا فِي الْهَجْرَةِ سَوَاءً فَأَقْدَمُهُمْ سِلْمًا وَلَا
 အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ကုရ်အာန်တတ်သိနား يَوْمَنْ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فِي سُلْطَانِهِ وَلَا يَفْعُدُ فِي بَيْتِهِ
 လည် ရွတ်ဖတ်မှုတွင် တူညီနေပါက ၎င်းတို့ عَلَى تَكْرَمَتِهِ إِلَّا بِإِذْنِهِ.

အနက်မှ စွန္နသ်တော်အား အသိဆုံးသောသူက ရှေ့ဆောင်ပြုလုပ်ရမည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် စွန္နသ်တော်များ သိကျွမ်းမှုတွင်လည်း တူညီနေပါက ၎င်းတို့အနက်မှ ဟိဂျ်ရသ် ဦးစွာပြုလုပ်ခဲ့သူက ရှေ့ဆောင် ပြုလုပ်ရမည်။ အကယ်၍ ဟိဂျ်ရသ်ပြု လုပ်မှုတွင်လည်း တူညီနေပါက ၎င်းတို့အနက်မှ ဦးစွာ အစွလာမ်လက်ခံခဲ့သူက ရှေ့ဆောင်ပြုလုပ်ရ မည်။ လူတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦး၏ အုပ်ချုပ်နေသောဒေသတွင် ၎င်းအုပ်ချုပ်သူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ (တာဝန်ခံအိမာမ်ရှေ့ဆောင်ရှိနေသော နေရာတွင် ယင်းအိမာမ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ)ရှေ့ဆောင်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အိမ်တစ်အိမ်တွင် အိမ်ရှင်အား ဂုဏ်ပြုလေးစားသည့် အနေနှင့် ၎င်းထိုင်သော (သီးသန့်) နေရာတွင် ထိုင်ခြင်း မပြုလုပ်ရပေ။

အခန်း။။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်၏ နောက်
 လိုက်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် သူ၏နောက်မှ လိုက်
 နာဆောင်ရွက်ခြင်း။

باب: اتِّبَاعُ الْإِمَامِ وَالْعَمَلُ بَعْدَهُ

(၃၁၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရ်ရာအ်(ﷺ)က ဆင့်
 ပြန်ခဲ့သည်။ သူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
 နှင့်အတူ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်
 တော်(ﷺ) ရုကူအ်ပြုလုပ်သည့်အချိန်တွင် သူတို့
 လည်း ရုကူအ် ပြုလုပ်ကြ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)
 သည် ရုကူအ်မှ ပြန်ရပ်သည့်အခါတွင် စမိ
 အလ္လာဟ်ဟု လိမန်ဟမိဒဟ်ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူ

၃၁၇ - عَنْ الْبَرَاءِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَتُّهِمُ كَانُوا
 يُصَلُّونَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَلِذَا
 رَكَعَ رَكَعُوا وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ فَقَالَ سَمِعَ اللَّهُ
 لِمَنْ حَمِدَهُ لَمْ نَزَلْ قِيَامًا حَتَّى نَرَاهُ قَدْ وَضَعَ وَجْهَهُ فِي
 الْأَرْضِ ثُمَّ تَتَبَعُهُ.

၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိမိမျက်နှာတော်အား မြေကြီးပေါ်တွင် ဦးချသည်ကို တွေ့မြင်ရသည် အထိ မတ်တပ်ရပ်နေကြသည်။ ထို့နောက်တွင်မှ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်ကို လိုက်၍ စဂျီဒဟ်ဦးချ ကြပေသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အား ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနှင့်
ပြီးပြည့်စုံအောင် ဆောက်တည်ရန်
အိမာမ်ရှေ့ဆောင်များအတွက် ပညတ်ချက်။

باب: أمر الأئمة بالتخفيف في تمام

(၃၁၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမတ်စ်အူးဒ် အန်စွာရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးသို့ ခစားလျှောက်ထား၏။ မည်သူမည်ဝါသည် ဖဂျ်ရ်ဆွလာတ်အား ကျွန်ုပ်တို့ကို ဦးဆောင်ရာတွင် ရှည်လျားစွာ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခဲ့သည့်အတွက် ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်(ဂျမာအသ်ဌ်)မပါဝင်ဘဲ

٣١٨ - عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْأَنْصَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ إِنِّي لَأَتَأْخُرُ عَنْ صَلَاةِ الصُّبْحِ مِنْ أَجْلِ فُلَانٍ مِمَّا يُطِيلُ بِنَا فَمَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - غَضِبَ فِي مَوْعِظَةٍ قَطُّ أَشَدَّ مِمَّا غَضِبَ يَوْمَئِذٍ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ مِنْكُمْ مُنْعَرِّينَ فَأَيُّكُمْ أَمَّ النَّاسَ فَلْيُوجِزْ فَإِنَّ مِنْ وَرَائِهِ الْكَبِيرَ وَالضَّعِيفَ وَذَا الْحَاجَةِ.

နေခဲ့၏။

(ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။) သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တရားဓမ္မဟောကြားရာတွင် ထိုနေ့ကဲ့သို့ ဒေါသထွက်နေသည်ကို ကျွန်ုပ်တစ်ခါမှ မတွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပေ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ) အို-လူသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက် အချို့သည် လူတို့အား မနှစ်မြို့မှုဖြစ်စေရန် ဖန်တီးသူများဖြစ်ကြသည်။ သို့ရှိရာ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို လူတို့အား ရှေ့ဆောင် ပြုလုပ်မည်ဆိုပါက ဆွလာတ်ကို တိုတောင်းစွာ ဆောက်တည်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်း၏ နောက်တွင် အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ အားအင်ချည့်နဲ့သူများနှင့် အလုပ်ကိစ္စရှိသူများ ပဝင်ကြသည်။

باب: استخلاف الإمام إذا مرض وصلاته بالناس

٣١٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - فَقُلْتُ لَهَا أَلَا تُحَدِّثُنِي عَنْ مَرَضِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَتْ بَلَى تَقُولُ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ أَصْلَى النَّاسُ فُلْنَا لَا هُمْ يَنْتَظِرُونَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ضَعُوا لِي مَاءً فِي الْمِخْضَبِ فَفَعَلْنَا فَاغْتَسَلَ ثُمَّ ذَهَبَ لِيَنْوُءَ فَأَغْمِيَ عَلَيْهِ ثُمَّ أَفَاقَ فَقَالَ أَصْلَى النَّاسُ فُلْنَا لَا هُمْ يَنْتَظِرُونَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ ضَعُوا لِي مَاءً فِي الْمِخْضَبِ فَفَعَلْنَا فَاغْتَسَلَ ثُمَّ ذَهَبَ لِيَنْوُءَ فَأَغْمِيَ عَلَيْهِ ثُمَّ أَفَاقَ فَقَالَ أَصْلَى النَّاسُ فُلْنَا لَا هُمْ يَنْتَظِرُونَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَتْ وَالنَّاسُ عُتُوفٌ فِي الْمَسْجِدِ يَنْتَظِرُونَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَصَلَاةِ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ قَالَتْ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِلَى أَبِي بَكْرٍ أَنْ يُصَلِّيَ بِالنَّاسِ فَأَنَاءَهُ الرَّسُولُ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَأْمُرُكَ أَنْ تُصَلِّيَ بِالنَّاسِ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ وَكَانَ رَجُلًا رَفِيقًا يَا عُمَرُ صَلِّ بِالنَّاسِ قَالَ فَقَالَ عُمَرُ أَنْتَ أَحَقُّ بِذَلِكَ قَالَتْ فَصَلَّى بِهِمْ أَبُو بَكْرٍ تِلْكَ الْأَيَّامَ ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَجَدَ مِنْ نَفْسِهِ خِيفَةً فَخَرَجَ بَيْنَ رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا الْعَبَّاسُ لَصَلَاةِ الظُّهْرِ وَأَبُو

၃၁၉။ ဗုဒ္ဓါရီ-နံပါတ်(၆၈၇)၊ မွတ်စလင်မ်-နံပါတ်(၄၁၈)

ပါ။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်အား စောင့်ဆိုင်းနေကြပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြ၏။ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ လူတို့သည် အိရှာဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် ကိုယ်တော်(ﷺ) အား ဗလီထဲတွင် ထိုင် စောင့်လျက်ပင်ရှိနေကြသည်။

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပေးရန်အတွက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه) ထံသို့ လူလွှတ်ပြောစေခဲ့သည်။ ထိုအခါ စေလွှတ်ခံရသူသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)ထံ လာရောက်ပြောဆို၏။ တမန်တော်

بَكَرُ يُصَلِّي بِالنَّاسِ فَلَمَّا رَأَاهُ أَبُو بَكْرٍ ذَهَبَ لِيَتَأَخَّرَ فَأَوْمَأَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ لَا يَتَأَخَّرَ وَقَالَ لَهُمَا أَجْلِسَانِي إِلَى جَنْبِهِ فَأَجْلَسَاهُ إِلَى جَنْبِ أَبِي بَكْرٍ وَكَانَ أَبُو بَكْرٍ يُصَلِّي وَهُوَ قَائِمٌ بِصَلَاةِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَالنَّاسُ يُصَلُّونَ بِصَلَاةِ أَبِي بَكْرٍ وَالنَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَاعِدٌ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَخَلْتُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ فَقُلْتُ لَهُ أَلَا أَعْرِضُ عَلَيْكَ مَا حَدَّثَنِي عَائِشَةُ عَنْ مَرَضِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ هَاتِ فَعَرَضْتُ حَدِيثَهَا عَلَيْهِ فَمَا أَتَكَرَّ مِنْهُ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّهُ قَالَ أَسَمْتُ لَكَ الرَّجُلَ الْآخَرَ الَّذِي كَانَ مَعَ الْعَبَّاسِ قُلْتُ لَا قَالَ هُوَ عَلِيٌّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -

မြတ်(ﷺ)သည် အသင့်အား လူတို့ကို ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် မိန့်မှာတော်မူလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)က (သူသည် နှလုံးသားနှူးညံ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိုမရ်(رضي الله عنه)ကို အို-အုမရ်၊ အသင်လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်လိုက်ပါဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)က အသင်သာလျှင် ဦးဆောင်ဝတ်ပြုရန် ပို၍ ထိုက်တန်ပါသည်ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။

မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ ထိုရက်များတွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)သည် လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အနည်းငယ် သက်သာလာသည်ဟု ခံစားရသည့်အခါ လူနှစ်ဦးကိုတွဲစေပြီး ဧဟိုရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူရန်အတွက် ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းလူနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗွာစ်(رضي الله عنه) ဖြစ်ပြီး ထိုစဉ် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)သည် လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလျက်ရှိနေသည်။ အဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)က ကိုယ်တော်(ﷺ)အား တွေ့မြင်သွားသောအခါ နောက်ဆုတ်မည်အပြုတွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)က နောက်မဆုတ်ရန်(မိမိနေရာတွင်သာ ရပ်နေရန်) အရိပ်အကဲဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က တွဲလာသူနှစ်ဦးအား ငါကိုယ်တော်ကို အဗူဗက်ရ်၏ ဘေးတွင် ထိုင်ပေးရန် မိန့်ကြားတော်မူရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးနှစ်ဦးကလည်း ကိုယ်တော်အား ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)၏ ဘေးတွင် ထိုင်ပေးလိုက်ကြ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုင်လျက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူပြီး ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)သည် မတ်တတ်ရပ်လျက် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်လိုက်အဖြစ်နှင့် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ လူတို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)၏ နောက်လိုက်အဖြစ်နှင့် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုကြသည်။ အုဗိုင်းဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)ထံပါးသို့ ဝင်ရောက်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို မိခင်မွန်ကြီးအာအိရုဟ်(رضي الله عنه)ပြောပြခဲ့သည့် ဟဒီးစ်တော်အကြောင်း ပြန်လည်ပြောပြရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် တစ်စုံတစ်ရာ ငြင်းဆိုခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ သူ့ဖက်မှ ဤသို့ မေးမြန်းလာသည်။ မိခင်မွန်ကြီးသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)နှင့် အတူ နောက်တစ်ဦး၏ အမည်ကိုလည်း ပြောပြခဲ့ပါသလော။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က မပြောပြခဲ့ပါဟု ပြောကြားရာ ၎င်းမှာ ဆွဟာဗဟ်ကြီး အလီ(رضي الله عنه)ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် နောက်ကျနေသည့်အခါတွင် အခြားသူတစ်ဦးကို ရှေ့ဆောင်အဖြစ် တင်မြှောက်နိုင်ခြင်း။

باب: إذا تَخَلَّفَ الإمامُ تَقَدَّمَ غيره

(၃၂၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်ဗင်န်ရှိအိဗဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ သဗ္ဗဗက်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်(رضي الله عنه)က ပြောပြခဲ့သည်။ (ထိုသဗ္ဗဗက်ဆိုသောနေရာ၌မှာပင်) တစ်ရက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဖဂျ်ရ်ဆွလာတ်၏အလျင် အပေါ်အလေး သွားရာနေရာသို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ရေတစ်အိုး

٣٢٠ - عن الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - : أَنَّهُ غَزَاَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - ثُبُوكَ قَالَ الْمُغِيرَةُ فَتَبَرَّرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبْلَ الْغَائِطِ فَحَمَلْتُ مَعَهُ إِدَاوَةَ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ فَلَمَّا رَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِلَيَّ أَخَذْتُ أَهْرِيقُ عَلَى يَدَيْهِ مِنْ الْإِدَاوَةِ وَغَسَلَ يَدَيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثُمَّ ذَهَبَ يُخْرِجُ جُبَّتَهُ عَنْ ذِرَاعَيْهِ

ကိုယူ၍ ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူရှိနေခဲ့သည်။
 တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကြွမြန်းလာ
 တော်မူသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် ရေအိုးကိုယူ၍
 ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ လက်နှစ်ဖက်ပေါ်သို့ ရေ
 လောင်းချပေးခဲ့၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်
 လက်နှစ်ဖက်အား သုံးကြိမ်ဆေး ကြောတော်မူ
 ပြီး မျက်နှာသစ်တော်မူသည်။ ထို့နောက်တွင်
 အင်္ကျီအောက်မှပင် လက်နှစ်ဖက်ကို ထုတ်
 လိုက်ပြီး တံတောင်ဆစ်အပါအဝင် ဆေးကြော
 တော်မူ၍ ခြေစွပ်ပေါ်တွင် မစဟ်ပြုလုပ်တော်မူ
 သည်။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကြွမြန်း
 လာတော်မူ၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုဂီရဟ်(ﷺ)က

فَضَّاقَ كَمَا جُبَّتْهُ فَأَدْخَلَ يَدَيْهِ فِي الْجُبَّةِ حَتَّى أَخْرَجَ
 ذِرَاعَيْهِ مِنْ أَسْفَلِ الْجُبَّةِ وَغَسَلَ ذِرَاعَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ
 ثُمَّ تَوَضَّأَ عَلَى خُفَّيْهِ ثُمَّ أَقْبَلَ قَالَ الْمُغِيرَةُ فَأَقْبَلْتُ مَعَهُ
 حَتَّى نَجَدُ النَّاسَ قَدْ قَدَّمُوا عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ
 فَصَلَّى بِهِمْ فَأَذْرَكَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
 إِحْدَى الرُّكْعَتَيْنِ فَصَلَّى مَعَ النَّاسِ الرُّكْعَةَ الْآخِرَةَ فَلَمَّا
 سَلَّمَ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُتِمُّ صَلَاتَهُ فَأَقْرَعَ ذَلِكَ الْمُسْلِمِينَ فَأَكْتَرُوا
 التَّسْبِيحَ فَلَمَّا قَضَى النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
 صَلَاتَهُ أَقْبَلَ عَلَيْهِمْ ثُمَّ قَالَ أَحْسَنْتُمْ أَوْ قَالَ قَدْ أَصَبْتُمْ
 يَغْبِطُهُمْ أَنْ صَلُّوا الصَّلَاةَ لَوْ قَرَّبَهَا.

ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ ပြန်လာခဲ့၏။

နောက်ဆုံးတွင် (ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအပ်ဒုရ်ရဟ်မားန်
 ဗင်န်အောင်ဖ်(ﷺ)သည် လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေလေပြီ။ သို့နှင့် တမန်တော်
 မြတ်(ﷺ)သည် သူ၏နောက်မှ ကျန်ရှိသောဆွလာတ်တစ်ရကအသ်ကို ဆောက်တည်တော်မူခဲ့၏။
 ဆွဟာဗဟ်ကြီးအပ်ဒုရ်ရဟ်မားန်ဗင်န်အောင်ဖ်(ﷺ)က (ဆွလာတ်အဆုံးသတ်) စလာမ်လှည့်လိုက်
 သည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထရပ်တော်မူပြီး ကျန် ရကအသ်အား ဖြည့်စွက်တော်မူ၏။

အများမွတ်စလင်မ်တို့သည် ထိုအခြေအနေအား ကြည့်၍ စိုးရိမ်နေကြပြီး သက်စိးဟ်ကို
 မြားမြောင်စွာ ဖတ်ရွတ်နေကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိဆွလာတ်အား ဖြည့်စွက်ပြီးသည့်
 အခါတွင် ၎င်းတို့ဘက်လှည့်ပြီး အသင်တို့လုပ်ရပ်သည် မှန်ကန်လှပေသည်။ သို့မဟုတ် အသင်တို့
 သည် ဆွလာတ်အား အချိန်ကျသည်နှင့် ဆောက်တည်ခြင်းကို နှစ်သက်သဘောကျကြောင်း မိန့်
 တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ အဇာန်သံကြားရသူအပေါ်
ဗလီသို့လာရောက်ရန် တာဝန်ဖြစ်ခြင်း။

باب: ما يجب في إتيان المسجد على من سمع النداء

(၃၂၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မျက်မမြင်သူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးသို့ လာရောက် ခစား၍ လျှောက်ထားမေးမြန်း၏။ အိုအလ္လာဟ် ရှုစုလ်၊ ကျွန်ုပ်အား ဗလီသို့ တွဲခေါ်လာပေးမည့်

၃၂၁ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَتَى النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رَجُلٌ أَعْمَى فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَفُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ فَسَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ فَيُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ فَقَالَ هَلْ تَسْمَعُ اللَّيْدَاءَ بِالصَّلَاةِ فَقَالَ نَعَمْ قَالَ "أَجِبْ".

သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိပါကြောင်း သူ့အား အိမ်၌ပင် ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ၎င်းအား ခွင့်ပြုပေးခဲ့၏။ ထို့နောက် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ် ပြန်သွားတော့ မည့်ဆဲဆဲတွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သူ့အား ခေါ်တော်မူပြီး အသင် ဆွလာတ်အတွက် အဇာန်ပေးဖိတ်ခေါ်သံကို ကြားရပါသလောဟု မေးရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ကြားရပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်ဗလီသို့လာရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဂျမာအသ်-အစုအဝေးဖြင့်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း၏
ထွတ်မြတ်မှု။

باب: في فضل الجماعة

(၃၂၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ဂျမာအသ်-အစုအဝေးဖြင့်

၃၂၂ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ أَحَدِكُمْ وَحْدَهُ بِخَمْسَةِ وَعِشْرِينَ جُزْءًا.

ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းထက် အဆပေါင်းနှစ်ဆယ့်ငါးဆ သာပိုမြတ်၏။

အခန်း။ ။ ဂျမာအသ်ဖြင့် ဆွလာတ် ဝတ်ပြု
ဆောက်တည်ခြင်းသည် တရားလမ်းမှန် ရရှိ
စေမည့် နည်းလမ်းများအနက်မှ ဖြစ်ခြင်း။

باب: صلاة الجماعة من سنن الهدى

(၃၂၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်
အူးဒ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဂျမာအသ်ဖြင့်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ
နောက်ချန်နေခဲ့သူသည် သိသာထင်ရှားသော
မုနာဖိက်-အရေခြုံမွတ်စလင်မ်များသာလျှင် ဖြစ်
မည်။ သို့မဟုတ် ရောဂါသည်များသာဖြစ်သည်

٣٢٣ - عن عبد الله بن مسعود - رضي الله عنه - :
لَقَدْ رَأَيْنَا وَمَا يَتَخَلَّفُ عَنِ الصَّلَاةِ إِلَّا مُنَافِقٌ قَدْ عُلِمَ
نِفَاقُهُ أَوْ مَرِيضٌ إِنْ كَانَ الْمَرِيضُ لِيَمْشِيَ بَيْنَ رَجُلَيْنِ
حَتَّى يَأْتِيَ الصَّلَاةَ وَقَالَ إِنْ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلِمْنَا سُنَنَ الْهُدَى وَإِنْ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى
الصَّلَاةُ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي يُؤَدُّنَ فِيهِ.

ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ယူဆမိသည်။ အကယ်၍ ရောဂါသည်ဖြစ်နေပါကလည်း လူနှစ်ဦးက တွဲခေါ်လာ
ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှု၌ ပါဝင်နိုင်သည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား တရားလမ်း
မှန်ရရှိစေမည့် နည်းလမ်းများအား သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သည်။ အဇာန်ဆိုသော ဗလီ၌ ဆွလာတ်
ဝတ်ပြုတည်ဆောက်ခြင်းသည် တရားလမ်းမှန်ရရှိစေမည့် နည်းလမ်းများအနက်မှ ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် စောင့်ဆိုင်း
နေခြင်းနှင့် ဂျမာအသ်ဖြင့် ဆွလာတ် ဝတ်
ပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု။

باب: في انتظار الصلاة وفضل الجماعة

(၃၂၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်
တော်မူသည်။ ဂျမာအသ်-အစုအဝေးဖြင့် ဝတ်
ပြုဆောက်တည်သော အမျိုးသား၏ ဆွလာတ်
သည် မိမိအိမ်၊ ဈေးတို၌ (တစ်ဦးတည်း) ဝတ်ပြု

٣٢٣ ب - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - قَالَ
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - صَلَاةُ الرَّجُلِ
فِي جَمَاعَةٍ تَزِيدُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي
سُوقِهِ بَضْعًا وَعَشْرِينَ دَرَجَةً وَذَلِكَ أَنْ أَحَدَهُمْ إِذَا

ဆောက်တည်သောဆွလာတ်ထက် အဆပေါင်း
နှစ်ဆယ်ကျော် သာပိုမြတ်၏။ ၎င်းမှာ အသင်
တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သေချာ
ကျနစွာ ပိုမိုပြုလုပ်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြု
ဆောက်တည်ရန်အတွက် ဗလီဝတ်ကျောင်း
တော်သို့လာခဲ့မည်ဆိုလျှင် ဗလီဝတ်ကျောင်း
တော်အတွင်းသို့ ဝင်သွားသည်အထိ ၎င်း၏ ခြေ

تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ لَا يَنْهَرُهُ إِلَّا
الصَّلَاةُ لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ فَلَمْ يَخْطُ خَطْوَةً إِلَّا رُفِعَ لَهُ
بِهَا دَرَجَةٌ وَحُطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ حَتَّى يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ
فَإِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي الصَّلَاةِ مَا كَانَتْ الصَّلَاةُ
هِيَ تَحْبِسُهُ وَالْمَلَائِكَةُ يُصَلُّونَ عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي
مَجْلِسِهِ الَّذِي صَلَّى فِيهِ يَقُولُونَ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ثُبَّ عَلَيْهِ مَا لَمْ يُؤْذِ فِيهِ مَا لَمْ يُحْدِثْ فِيهِ.

လှမ်းတစ်လှမ်းတိုင်း၏အစား အဆင့်အတန်းတစ်ခု မြှင့်တင်ပေးခြင်းခံရမည်ဖြစ်ပြီး မကောင်းမှုတစ်
ခု ပယ်ဖျက်ပေးခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

သို့နှင့် အကြင်သူ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲ ဝင်ရောက်သွားသည့်အခါ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်
စောင့်ဆိုင်းနေသမျှ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည့် အကျိုးကုသိုလ်ရရှိနေမည်။ ထို့နောက် အသင်တို့
အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိဆွလာတ်ဝတ်ပြုသည့်နေရာတွင် ပိုမိုနှင့်တကွ ရှိနေသမျှ ကာ
လပတ်လုံး ကောင်းကင်တမန်များက အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုသူအား သနားကြင်နာတော်မူပါ။
အို-အရှင်မြတ်၊ ထိုသူအား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ အို-အရှင်မြတ်၊ ထိုသူ၏ သောင်ဗဟ်အမှားဝန်ချ
တောင်းပန်မှုအား လက်ခံတော်မူပါဟု ဒုအာတောင်းခံပေးနေကြမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အီရှာဆွလာတ်နှင့် ဖျရ်
ဆွလာတ်အား ဂျမာအသံဖြင့် ဝတ်ပြု
ဆောက်တည်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل العشاء والصباح في جماعة

(၃၂၄) အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းဗင်န် အဗီအမ်ရဟ်
(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး
အွတ်စ်မာန်းဗင်န်အဖွား(رضي الله عنه)သည် မဂ်ရိပ်
ဆွလာတ်အပြီးတွင် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲ

٣٢٤ - عن عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ قَالَ دَخَلَ
عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - الْمَسْجِدَ بَعْدَ
صَلَاةِ الْمَغْرِبِ فَقَعَدَ وَحْدَهُ فَقَعَدْتُ إِلَيْهِ فَقَالَ يَا ابْنَ
أَخِي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ

ဝင်လာခဲ့ပြီး တစ်ဦးတည်းထိုင်နေ၏။ ကျွန်ုပ် မَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصْفَ اللَّيْلِ
လည်း သူ့အနားတွင် ထိုင်လိုက်သည်။ ထိုအခါ وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ كُلَّهُ.

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ အို-ငါတူ၊ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က (ဤသို့)မိန့်တော်
မူနေသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ မည်သူမဆို အိရာဆွလာတ်အား ဂျမာအသ်ဖြင့် ဝတ်ပြုဆောက်တည်
ပါက ၎င်းသည် ညတစ်ဝက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသကဲ့သို့(အကျိုးကုသိုလ်ရရှိမည်) ဖြစ်သည်။

၎င်းနောက် မည်သူမဆို ဖျရ်ဆွလာတ်အား ဂျမာအသ်ဖြင့် ဝတ်ပြုဆောက်တည်သည်ဆိုပါ
က ၎င်းသည် တစ်ညလုံး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်နေသကဲ့သို့ (အကျိုးကုသိုလ်ရရှိမည်)ဖြစ်
သည်။

အခန်း။။ အိရာဆွလာတ်နှင့် ဖျရ်
ဆွလာတ်အား ဂျမာအသ်ဖြင့် ဝတ်ပြု
ဆောက်တည်ခြင်းမရှိမှုအပေါ် ပြင်းပြင်း
ထန်ထန်သတိပေးခြင်း။

باب: التشديد في التخلف عن صلاة العشاء والصبح
في جماعة

(၃၂၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ အိရာဆွလာတ်နှင့် ဖျရ်ဆွလာတ်တို့
သည် မုနာဖိက်အရေခြုံ မွတ်စလင်မ်များအဖို့
အလွန်လေးလံသော ဆွလာတ်ဖြစ်သည်။ အ
ကယ်၍ သူတို့သည် ထိုဆွလာတ်နှစ်ကြိမ်၌ရရှိ
မည့် အကျိုးကျေးဇူးအား သိရှိကြမည်ဆိုပါက
၎င်းဆွလာတ်နှစ်ကြိမ်အတွက် ခန္ဓာကိုယ်
တရွတ်ဆွဲ၍ လာကြလိမ့်မည်။

٣٢٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ أَثْقَلَ صَلَاةٍ
عَلَى الْمُنَافِقِينَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ وَصَلَاةُ الْفَجْرِ وَلَوْ
يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لِأَثَوْهُمَا وَلَوْ حَبْوًا وَلَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ
أَمُرَ بِالصَّلَاةِ فَتُقَامَ ثُمَّ أَمَرَ رَجُلًا فَيُصَلِّيَ بِالنَّاسِ ثُمَّ
أَنْتَظِرَ مَعِيَ بَرَجَالٍ مَعَهُمْ حُزْمٌ مِنْ حَطَبٍ إِلَى قَوْمٍ لَا
يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ فَأُحَرِّقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ بِالنَّارِ. زاد في
رواية: "ولو علم أحدكم أنه يجد عظمًا سمينا
لشَهِدَهَا" [يعني صلاة العشاء].

ငါကိုယ်တော်(ဤသို့ပင်)ရည်ရွယ်မိသည်။ (လူတို့အား)ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်အတွက် အိကာ မသ်ဆိုခိုင်းမည်။ ထို့နောက် လူတွေကို ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပေးရန် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား အမိန့်ပေးမည်။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လူတစ်ချို့ကိုခေါ်ပြီး ထင်းစည်းများကိုယူကာ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် မလာရောက်သူတို့ထံသွားပြီး ၎င်းတို့အိမ်များအား မီးရှို့ပစ်မည်။

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် (ဤသို့)စာသားအပိုပါရှိ၏။ အကယ်၍ ၎င်းတို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည်(အသားအနည်းငယ်ကပ်နေသည့်) အရိုးကြီးရရှိမည်ဟု သိရလျှင်ပင် ၎င်းတို့ ရောက်ရှိလာလိမ့်မည်။

(၃၂၆) ဆွဟာဗာကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မက်စ် အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် ဆောက်တည်ရန် ရောက်ရှိမလာသူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငါကိုယ်တော်(ဤသို့)ရည်ရွယ်မိသည်။

၃၂၆ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ لِقَوْمٍ يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَ رَجُلًا يُصَلِّيَ بِالنَّاسِ ثُمَّ أَحْرِقَ عَلَى رِجَالٍ يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ بُبُوتَهُمْ .

လူတို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရန် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား အမိန့်ပေးမည်။ ထို့နောက် ငါကိုယ်တော်သည် ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် မလာရောက်သူသောသူတို့ထံသွားပြီး ၎င်းတို့၏ အိမ်များအား မီးရှို့ပစ်မည်။

အခန်း။။ ချို့ယွင်းချက် တစ်စုံတစ်ရာ
ကြောင့် ဂျမာအသ်ဌ္ဌ မပါဝင်ဘဲ နေခွင့်
ရှိခြင်း။

باب: الرخصة في التخلف عن الجماعة للعذر

ဤအခန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် အိသ်ဗားန်ဗင်န် မာလိက်(ﷺ)ဆင့်ပြန်ခဲ့သော ဟဒီးဆ်သည်

فيه حديثُ عِثَانَ بْنِ مَالِكٍ. وقد تقدّم في "كتاب الإيمان".

“အီမာန်ကဏ္ဍ၊ ဟဒီးဆ်နံပါတ်(၁၄)တွင် ပါရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်ကို ကောင်းမွန် သေချာ
စွာ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရန် အမိန့်
ပေးခြင်း။

باب: الأمر بتحسين الصلاة

(၃၂၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရာ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ရက်တွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်၍ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုတော်မူပြီးနောက်တွင် မိန့်ကြားတော်မူ သည်။

٣٢٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا ثُمَّ انْصَرَفَ فَقَالَ يَا فُلَانُ أَلَا تُحَسِّنُ صَلَاتَكَ أَلَا يَنْظُرُ الْمُصَلِّي إِذَا صَلَّى كَيْفَ يُصَلِّي فَإِنَّمَا يُصَلِّي لِنَفْسِهِ إِنِّي وَاللَّهِ لَأُبْصِرُ مِنْ وَرَائِي كَمَا أُبْصِرُ مِنْ بَيْنَ يَدَيَّ.

အို-မည်သူမည်ဝါ။ အသင်ဆွလာတ်ကို

အဘယ်ကြောင့်ကောင်းမွန်စွာဆောက်တည်ပါသနည်း။ ဆွလာတ်ဆောက်တည်သူသည် ဆွလာတ် ဝတ်ပြုသည့်အခါ မည်သို့ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရမည်ကို မကြည့်လေသလော။ အမှန်မှာ မိမိ(အကျိုး) အတွက်သာလျှင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆို မည်။ ငါကိုယ်တော်သည် ငါကိုယ်တော်၏ အရှေ့မှာရှိနေသည့်အရာများကို မြင်တွေ့နေရသကဲ့သို့ ငါကိုယ်တော်၏ နောက်ဖက်တွင် ရှိနေသည့် အရာများကိုလည်း မြင်တွေ့တော်မူသည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်ကို ပုံမှန်နှင့် ပြီးပြည့်စုံ
စွာ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရခြင်း။

باب: في اعتدال الصلاة وإتمامها

(၃၂၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရ်ရာအ်ဗင်န်အာဇိဗ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မုဟမ္မဒ် (ﷺ)၏ ဆွလာတ်အား လေ့လာကြည့်ရာတွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ကိယာမ်-မတ် တတ်ရပ်ခြင်း၊ ရုကူအ်-ဦးညွတ်ခြင်း၊ ရုကူအ်မှ

٣٢٨ - عَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ رَمَقْتُ الصَّلَاةَ مَعَ مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَوَجَدْتُ قِيَامَهُ فَرَكَعَتَهُ فَأَعَادَ لَهُ بَعْدَ رُكُوعِهِ فَسَجَدَتْهُ فَجَلَسَتْهُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ فَسَجَدَتْهُ فَجَلَسَتْهُ مَا بَيْنَ التَّسْلِيمِ وَالْإِصْرَافِ قَرِيبًا مِنَ السَّوَاءِ.

တည့်မတ်စွာပြန်ရပ်ခြင်း၊ စဂျဲဒဟ်ဦးချခြင်း၊ စဂျဲဒဟ် နှစ်ခုကြားထိုင်ခြင်း၊ တစ်ဖန် ဒုတိယစဂျဲဒဟ် ဦးချခြင်းနှင့် စဂျဲဒဟ်နှင့် စလာမ်ကြားတွင် ထိုင်ခြင်းတို့အားလုံးသည် သာတူညီမျှနီးပါး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၃၂၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား ဦးဆောင်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဦးဆောင်၍ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်ထက်လျော့၍ ဆောက်တည်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

၃၂၉ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ إِنِّي لَا أَلُو أَنْ أَصَلِّيَ بِكُمْ كَمَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّيَ بِنَا قَالَ فَكَانَ أَنَسٌ يَصْنَعُ شَيْئًا لَا أَرَاكُمْ تَصْنَعُونَهُ كَانَ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ انْتَصَبَ قَائِمًا حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ قَدْ نَسِيَ وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجْدَةِ مَكَثَ حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ قَدْ نَسِيَ.

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်(ﷺ)ပြုလုပ်လေ့ရှိသည့်လုပ်ရပ်အား အသင်တို့ပြုလုပ်နေကြသည်ကို ကျွန်ုပ်မတွေ့ရပေ။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ရုက္ကအ်မှ ပြန်ရပ်သည့်အခါတွင် သူမေ့သွားပြီလားဟုပင် ပြောရလောက်သည်အထိ တည့်တည့်မတ်မတ် ရပ်နေလေ့ရှိပြီး စဂျဲဒဟ်မှ ဦးပြန်မော့သည့်အခါတွင်လည်း မေ့လျော့သွားပြီလားဟုပင် ပြောဆိုရလောက်အောင် (အေးဆေးတည်ငြိမ်စွာ)ထိုင်နေလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ အမွန်မြတ်ဆုံးဆွလာတ်သည်
ကိယာမ်ရှည်လျားစွာ ရပ်ခြင်း။

باب: أفضل الصلاة طول القنوت

(၃၃၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မည်
သည့်ဆွလာတ်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပါသနည်း
ဟု မေးမြန်းခြင်းခံရသည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)

၃၃၀ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سُئِلَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَيُّ الصَّلَاةِ أَفْضَلُ قَالَ
طُولُ الْقُنُوتِ.

က ကိယာမ်ရှည်လျားစွာရပ်သောဆွလာတ်သည် အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အား အေးဆေး တည်
ငြိမ်စွာ ဆောက်တည်ရန် မိန့်မှာခြင်း။

باب: الأمر بالسكون في الصلاة

(၃၃၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ထွက်လာပြီး အသင်တို့
သည် မိမိတို့၏လက်များအား မြင်းဆိုးများ၏
အမြီးများကဲ့သို့ မြှောက်နေကြသည်ကို ငါကိုယ်
တော် အဘယ်ကြောင့် တွေ့မြင်နေရသနည်း။
ဆွလာတ် ဆောက်တည်ရာတွင် အေးဆေး
တည်ငြိမ်စွာ ဆောက်တည်ကြဟု မိန့်ကြား

၃၃၁ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ
مَا لِي أَرَاكُمْ رَافِعِي أَيْدِيكُمْ كَأَنَّهُمْ أَذْنَابُ خَيْلٍ شُمُسَ
اسْكُتُوا فِي الصَّلَاةِ قَالَ ثُمَّ خَرَجَ عَلَيْنَا فَرَأَانَا حَلَقًا فَقَالَ
مَا لِي أَرَاكُمْ عَزِينَ قَالَ ثُمَّ خَرَجَ عَلَيْنَا فَقَالَ أَلَا تَصْفُونَ
كَمَا تَصِفُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهَا فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ
وَكَيْفَ تَصِفُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهَا قَالَ يُيْمُونُ الصُّفُوفَ
الْأُولَى وَيَتَرَأَّصُونَ فِي الصَّفِّ.

တော်မူသည်။ (တစ်ကြိမ်တစ်ခါက) ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ထွက်လာတော်မူရာ ကျွန်ုပ်
တို့ ဝိုင်းထိုင်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်တော်မူပြီး အသင်တို့အား သီးခြားစွာ ထိုင်နေကြသည်ကို ငါ
ကိုယ်တော် အဘယ်ကြောင့် တွေ့မြင်နေရပါသနည်းဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ ထွက်လာတော်မူပြီး မလာအိကဟ်ကောင်းကင်တမန်များက သူတို့၏ ဖန်ဆင်းရှင်ထံတော်ပါးတွင် တန်းစီကြသကဲ့သို့ အသင်တို့ အဘယ်ကြောင့် တန်းစီခြင်း မပြုကြသနည်းဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့က -အိုအလ္လာဟ်ရှုလှလ်၊ ကောင်းကင်တမန်များသည် သူတို့၏ ဖန်ဆင်းရှင်ထံပါးတွင် အဘယ်ကဲ့သို့ တန်းစီပြုပါသနည်းဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူတို့သည် ပထမအတန်းအား ပြည့်အောင် စီတန်းကြပြီး အတန်း၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကပ်၍စီတန်းကြသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဆောက်တည်နေစဉ်
အရိပ်အမြွက်ဖြင့် စလမ်ပြန်ဖြေခြင်း။

باب: الإشارة ببرد السلام في الصلاة

(၃၃၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား အလုပ်တစ်ခုအတွက် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ထံပါးသို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ

٣٣٢ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَعَثَنِي لِحَاجَةٍ ثُمَّ أَدْرَكَنِي وَهُوَ يَسِيرُ (قَالَ فَتَبَّيْتُ يُصَلِّي) فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَأَشَارَ إِلَيَّ فَلَمَّا فَرَغَ دَعَانِي فَقَالَ إِنَّكَ سَلَّمْتَ آتِيًا وَأَنَا أَصَلِّي وَهُوَ مُوجِّهُ حِينَئِذٍ قَبِلَ الْمَشْرُقَ.

တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် (အစီးအနင်းဖြင့်) သွားနေတော်မူသည်။ (ကုသိုင်ဗဟ်က ကိုယ်တော်(ﷺ) ဆွလာတ် ဝတ်ပြုနေတော်မူသည်ဟု ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။) သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ) အား စလမ်ပေးလိုက်ရာ ကိုယ်တော်က အရိပ်အမြွက်ဖြင့် စလမ်ပြန်ဖြေတော်မူခဲ့၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ) ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသွားသည့်အခါ ကျွန်ုပ်အား ခေါ်တော်မူ၍ မကြာမီက အသင်စလမ်ပေးလိုက်သည့်အချိန်တွင် ငါကိုယ်တော် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလျက် ရှိနေတော်မူကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအချိန်က ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက်ရှိနေသည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်အတွင်း စကားပြော ဆိုခွင့်အမိန့် ပယ်ဖျက်ခြင်း။

باب: نسخ الكلام في الصلاة

(၃၃၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအာဝိယဟ်ဗင်နဟကမ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေစဉ် အုပ်စုထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက နှာချေလိုက်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်က ယရ်ဟမုကလ်လာဟ်ဟု အဖြေပေးလိုက်၏။ ထိုအခါ လူတို့က ကျွန်ုပ်အား မျက်လုံးပြူး၍ ကြည့်နေကြ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်မိခင် ကျွန်ုပ်အပေါ်ငိုကြွေးပါစေ (ကျွန်ုပ်သေသွားပါစေ) အသင်တို့ အဘယ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်အား ကြည့်နေကြပါသနည်းဟု ပြောလိုက်ရာ လူတို့က မိမိတို့၏ပေါင်များပေါ်တွင် လက်ဖြင့်ရိုက်(ပြီးသတိပေး)ကြလေသည်။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် လူတို့က ကျွန်ုပ်အား တိတ်တိတ်နေရန် (သတိပေးနေကြောင်း) ရိပ်စားမိပြီး ကျွန်ုပ်လည်း တိတ်တိတ်နေလိုက်၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ)ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသည့်အခါ ကျွန်ုပ်၏မိခင်ဖခင်အား ကိုယ်တော်(ﷺ)အတွက် စတေးပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ကဲ့သို့ သင်ကြားပေးသူမျိုး ကိုယ်တော်ထက်အလျင်ကလည်း မတွေ့ခဲ့ဖူးသလို ကိုယ်တော်နောက်တွင်လည်း မတွေ့ခဲ့ဖူးပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆိုပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်းလည်း မရှိ။ ရိုက်နှက်

٣٣٣ - عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَم - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيْنَا أَنَا أَصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذْ عَطَسَ رَجُلٌ مِّنَ الْقَوْمِ فَقُلْتُ يَرْحَمُكَ اللَّهُ فَرَمَانِي الْقَوْمُ بِأَبْصَارِهِمْ فَقُلْتُ وَاتَّكَلُ أُمِّيَاءُ مَا شَأْنُكُمْ تَنْظُرُونَ إِلَيَّ فَجَعَلُوا يَضْرِبُونَ بِأَيْدِيهِمْ عَلَى أَفْخَاذِهِمْ فَلَمَّا رَأَيْتُهُمْ يُصَمِّتُونَنِي لَكِنِّي سَكَتُ فَلَمَّا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبَائِي هُوَ وَأُمِّي مَا رَأَيْتُ مُعَلِّمًا قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ أَحْسَنَ تَعْلِيمًا مِنْهُ فَوَاللَّهِ مَا كَهَرَنِي وَلَا ضَرَبَنِي وَلَا شَتَمَنِي ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذِهِ الصَّلَاةُ لَا يَصْلُحُ فِيهَا شَيْءٌ مِّنْ كَلَامِ النَّاسِ إِنَّمَا هُوَ التَّسْبِيحُ وَالتَّكْبِيرُ وَقِرَاءَةُ الْقُرْآنِ أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي حَدِيثٌ عَهْدٌ بِجَاهِلِيَّةٍ وَقَدْ جَاءَ اللَّهُ بِالْإِسْلَامِ وَإِنِّ مِنَّا رَجُلَانِ يَأْتُونَ الْكُفَّانَ قَالَ فَلَا تَأْتِيهِمْ قَالَ: قُلْتُ: وَمِنَّا رَجُلَانِ يَتَطَيَّرُونَ قَالَ ذَاكَ شَيْءٌ يَجِدُونَهُ فِي صُدُورِهِمْ فَلَا يَصُدُّهُمْ قَالَ ابْنُ الصَّبَّاحِ فَلَا يَصُدُّكُمْ قَالَ قُلْتُ وَمِنَّا رَجُلَانِ يَخْطُونَ قَالَ كَانَ نَبِيٌّ مِّنَ الْأَنْبِيَاءِ يَخْطُ فَمَنْ وَافَقَ خَطَّهُ فَذَلِكَ قَالَ وَكَانَتْ لِي جَارِيَةٌ تَرْعَى غَنَمًا لِي قَبْلَ أَحَدٍ وَالْجَوَانِيَّةُ فَاطْلَعَتْ ذَاتَ يَوْمٍ إِذَا الدُّبُّ قَدْ ذَهَبَ بِشَاةٍ مِّنْ غَنَمِهَا وَأَنَا رَجُلٌ مِّنْ بَنِي آدَمَ آسَفُ كَمَا يَأْسِفُونَ لِكُنِّي صَكَكْتُهَا صَكَّةً فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَعَظَّمْتُ ذَلِكَ عَلَيَّ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلَا أُعِقُّهَا قَالَ إِنِّي بِهَا فَأَتَيْتُهَا بِهَا فَقَالَ لَهَا أَتَيْنَ اللَّهُ قَالَتْ فِي السَّمَاءِ قَالَ مَنْ أَنَا قَالَتْ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ أَعْتَقْتُهَا فَأَتَيْتُهَا مُؤَمِّنَةً.

ခြင်းလည်းမရှိ။ ပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းလည်း မရှိဘဲ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ လောကီ စကားပြောဆိုခြင်းမှာ မသင့်လျော်ပေ။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ သက်စိမ်းဟ်ရွတ်ဆိုခြင်း၊ သက်စိမ်းရ်ရွတ်ဆိုခြင်းနှင့် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းတို့သာ ပြုလုပ်အပ်သည်။ သို့မဟုတ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်က အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ကျွန်ုပ်သည် အမိုက်ခေတ်ကာလအား မကြာမီကမှ ကျော်ဖြတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခုအခါတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အစ္စလာမ်သာသနာအား ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ လူအချို့သည် ဗေဒင်ဆရာများထံသွားကြပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင် ၎င်းတို့ထံ မသွားလေနှင့်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ လူအချို့သည် အတိတ်နိမိတ် ကောက်ကြပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးထဲမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အတွေးများပင် ဖြစ်ပြီ သူတို့အား မည်သည့်ကိစ္စရပ်ကမှ တားမြစ်မည်မဟုတ်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အိဗ်နုစ္စဗဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် အသင်တို့အား မည်သည့်ကိစ္စရပ်ကမှ တားမြစ်မည်မဟုတ်ဟု လာရှိသည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ လူအချို့သည် မျဉ်းကြောင်းများဆွဲ၍ တွက်ချက်မှုများ ပြုလုပ်ကြပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ နဗီတမန်တော်များအနက် တမန်တော်တစ်ပါးသည်လည်း မျဉ်းကြောင်းများဆွဲ၍ တွက်ချက်တော်မူလေ့ရှိခဲ့သည်။ အကြင်သူ၏တွက်ချက်မှုသည် ၎င်း၏တွက်ချက်မှုနှင့် ကိုက်ညီပါက မှန်ကန်မှုရှိမည်။

တစ်ဖန် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက လျှောက်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်ထံတွင် ကျွန်ုပ်၏ဆိတ်များအား အုဟုဒ်တောင်နှင့် ဂျောင်ဝါနီယဟ်ဘက်သို့ သွားကျောင်းပေးသော ကျွန်မတစ်ယောက်ရှိခဲ့သည်။ သို့နှင့် တစ်ရက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေရာသို့ ထွက်လာခဲ့ရာ ဝံပုလွေတစ်ကောင်သည် ဆိတ်အုပ်အနက်မှ ဆိတ်တစ်ကောင်အား ဆွဲသွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လူသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အလျောက် ဒေါသထွက်လာပြီး သူ(မ)အား ပါးတစ်ချက် ရိုက်လိုက်မိ၏။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံပါးသို့ ရောက်ရှိလာရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ထိုလုပ်ရပ်သည် အလွန်မကောင်းကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ကျွန်ုပ်က အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ ကျွန်ုပ် သူမအား သူကောင်းပြုလိုက်ရမည်လားဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ(မ)အား ငါ့ကိုယ်တော်ဆီ ခေါ်ဆောင်လာပါဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း သူ(မ)အား ကိုယ်တော်(ﷺ)ထံပါးသို့ ခေါ်ဆောင်လာရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ(မ)အား အလ္လာဟ် ဘယ်မှာရှိပါသလဲဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ သူ(မ)က မိုးပေါ်တွင် ရှိပါသည်ဟု ဖြေ

ကြား၏။ တစ်ဖန် ငါကိုယ်တော်သည် မည်သူဖြစ်သနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ သူ(မ)က အသင်သည် အလ္လာဟ်ရှုလ် ဖြစ်တော်မူပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ(မ)အား သူကောင်းပြုလိုက်ပါ။ သူ(မ)သည် မုအ်မိနဟ် အိမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ထားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

(၃၃၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးခိုင်ခံ့အရ်ကမ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွလာတ်အတွင်း၌ စကားပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ လူတိုင်းသည် ဆွလာတ်အတွင်း၌ မိမိ

၃၃၄ - عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كُنَّا نَتَكَلَّمُ فِي الصَّلَاةِ يُكَلِّمُ الرَّجُلُ صَاحِبَهُ وَهُوَ إِلَى جَنْبِهِ فِي الصَّلَاةِ حَتَّى نَزَلَتْ وَقَوْمُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ فَأَمَرْنَا بِالسُّكُوتِ وَنُهِينَا عَنْ الْكَلَامِ.

ဘေးတွင် ရှိသောသူနှင့် စကားပြောဆိုကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင်(ﷻ)အသင်တို့ တိတ်ဆိတ်စွာဖြင့် (အမိန့်နာခံသူများဖြစ်လျက်) ရပ်တန့်ကြဟူသော အာယသ်တော်ကျရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာနေရန် အမိန့်ပေးခံရပြီး စကားပြောခြင်းမှ တားမြစ်ခံခဲ့ရသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ လိုအပ်သည့် အခါတွင် သက်စိမ်းဟ် ရွတ်ဆိုခွင့်ရှိခြင်း။

باب: التَّسْبِيحُ لِلْحَاجَةِ فِي الصَّلَاةِ

(၃၃၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ (ဆွလာတ်အတွင်း တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်ပါက) အမျိုးသားများအတွက် သက်စိမ်း

၃၃၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - التَّسْبِيحُ لِلرَّجَالِ وَالتَّصْفِيقُ لِلنِّسَاءِ (وفي رواية: "في الصلاة").

စိမ်းဟ် ရွတ်ဆိုခွင့်ရှိပြီး အမျိုးသမီးများအတွက်မှာမူ လက်ဖမိုးကိုရိုက်၍ (သတိပေး) ခွင့်ရှိသည်။ (ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် ဆွလာတ်အတွင်းဟူ၍ စာသားပါရှိ၏။)

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဆောက်တည် နေစဉ်
မိုးကောင်းကင်ပေါ်သို့ မော့၍ ကြည့်
ခြင်းအား တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن رفع البصر إلى السماء في الصلاة

(၃၃၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ) က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်
တော်မူသည်။ လူတို့သည် ဆွလာတ်အတွင်း၌
ဒုအာတောင်းခံသည့်အချိန်တွင် မိမိတို့၏ မျက်

٣٣٦ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ
رَفْعِهِمْ أَبْصَارَهُمْ عِنْدَ الدُّعَاءِ فِي الصَّلَاةِ إِلَى السَّمَاءِ
أَوْ لِيُخْطَفْنَ أَبْصَارُهُمْ.

လုံးများအား မိုးပေါ်မော့ကြည့်ခြင်းမှ ရပ်တန့်လိုက်ကြရမည်။ သို့မဟုတ်က ၎င်းတို့၏ မျက်လုံးများ
ကို သုတ်ယူသွားခြင်းခံရပေလိမ့်မည်။ (မျက်စိအကြည်ဓါတ်များ ရုပ်သိမ်းခြင်းခံရမည်။)

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဆောက်တည် နေသူ၏
ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းခြင်းအပေါ် ပြင်းပြင်း
ထန်ထန် သတိပေးခြင်း။

باب: التغليظ في المرور بين يدي المصلي

(၃၃၇) ဘွစ်ရ်ဗင်န်စအီးဒ်ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်။
ဇိုက်ဒ်ဘင်န်ခါလစ်ဒ်အလ်ဂျူဟာနီသည် မိမိ
အား အဗူဂျူဟိုင်းမိထံ စေလွှတ်ပြီး ထိုသူကို
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသူ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသူနှင့်
ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ အဘယ်
အရာကို ကြားသိခဲ့ပါသနည်းဟု မေးမြန်းကြ
သည်။ အဗူဂျူဟိုင်းမိက ပြောပြသည်။ ကိုယ်

٣٣٧ - عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ أَنَّ زَيْدَ بْنَ خَالِدٍ الْجُهَنِيَّ
أَرْسَلَهُ إِلَى أَبِي جُهَيْمٍ يَسْأَلُهُ مَاذَا سَمِعَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي الْمَارِّ بَيْنَ يَدَيْ الْمُصَلِّي
قَالَ أَبُو جُهَيْمٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
لَوْ يَعْلَمُ الْمَارُّ بَيْنَ يَدَيْ الْمُصَلِّي مَاذَا عَلَيْهِ لَكَانَ أَنْ
يَقِفَ أَرْبَعِينَ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ يَدَيْهِ قَالَ أَبُو
النَّضْرِ لَا أَذْرِي قَالَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا أَوْ شَهْرًا أَوْ سَنَةً.

တော်(ﷺ)က ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသူ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသူသည် ၎င်းအပေါ် အဘယ်သို့ အပြစ်ထိုက်
သည်ကိုသိခဲ့လျှင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းခြင်းထက် (၄၀)တိုင်တိုင် ရပ်(စောင့်)နေ

ခြင်းသည် ထိုသူအတွက် ပိုကောင်းသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အဗူနုနုရ်က ပြောသည်။ အဗူဂျဟိုင်းမိက ရက်ပေါင်း(၄၀) သို့မဟုတ် လပေါင်း(၄၀) သို့မဟုတ် နှစ်ပေါင်း(၄၀) ပြောတာလား ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်မသိချေ။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသူ၏ ရှေ့မှ
ဖြတ်သန်းသူကို တားမြစ်ခြင်း။

باب: منع المارّ بين يدي المصلي

(၃၃၈) အဗူစွာလေဟ်အတ်စ်မာန်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်(ﷺ)နှင့် အတူရှိနေသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်(ﷺ)သည် သောကြာနေ့၌ လူတို့မှ အကာအကွယ်ပေးထားသော အရာတစ်ခုဘက်သို့လှည့်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေ၏။ ထိုအချိန်၌ အဗူမုအိုင်သွ်မျိုးနွယ်မှ လူငယ်တစ်ဦးသည် သူ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သွားရန်ကြံရွယ်သည်။ သို့နှင့် အဗူစအီးဒ်(ﷺ)က ထိုလူငယ်၏ ရင်ဘတ်ကို တွန်းလိုက်သည်။ လူငယ်က ကြည့်သည်။ အဗူစအီးဒ်(ﷺ)ရှေ့မှလွဲ၍ တခြားဖြတ်သန်းသွားစရာ နေရာမတွေ့ပါ။ သို့နှင့် ဖြတ်သန်းရန် ပြန်လာပြန်သည်။ ထိုအခါ အဗူစအီးဒ်(ﷺ)သည် ထိုလူငယ်ကို ပထမအကြိမ်ထက်ပို၍

၃၃၈ - عَنْ أَبِي صَالِحٍ السَّمَّانِ قَالَ بَيْنَمَا أَنَا مَعَ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - يُصَلِّي يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِلَى شَيْءٍ يَسْتُرُهُ مِنَ النَّاسِ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ شَابٌّ مِنْ بَنِي أَبِي مُعَيْطٍ أَرَادَ أَنْ يَجْتَازَ بَيْنَ يَدَيْهِ فَدَفَعَ فِي نَحْرِهِ فَنَظَرَ فَلَمْ يَجِدْ مَسَاعًا إِلَّا بَيْنَ يَدَيَّ أَبِي سَعِيدٍ فَعَادَ فَدَفَعَ فِي نَحْرِهِ أَشَدَّ مِنْ الدَّفْعَةِ الْأُولَى فَمَثَلَ قَانِمًا فَقَالَ مِنْ أَبِي سَعِيدٍ ثُمَّ زَاخَمَ النَّاسَ فَخَرَجَ فَدَخَلَ عَلَى مَرْوَانَ فَشَكَا إِلَيْهِ مَا لَقِيَ قَالَ وَدَخَلَ أَبُو سَعِيدٍ عَلَى مَرْوَانَ فَقَالَ لَهُ مَرْوَانُ مَا لَكَ وَلَايْنِ أَخِيكَ جَاءَ يَسْتَكْوِكَ فَقَالَ أَبُو سَعِيدٍ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ إِلَى شَيْءٍ يَسْتُرُهُ مِنَ النَّاسِ فَأَرَادَ أَحَدٌ أَنْ يَجْتَازَ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلْيَدْفَعْ فِي نَحْرِهِ فَإِنْ أَبَى فَلْيَقَاتِلْهُ فَإِنَّمَا هُوَ شَيْطَانٌ.

ပြင်းထန်စွာ ရင်ညွှန်ကို တွန်းလိုက်သည်။ ထိုအခါ ထိုလူငယ်က မတ်တတ်ရပ်၍ အဗူစအီးဒ်(ﷺ)ကို ပြစ်တင်ဝေဖန်သည်။ ထို့နောက် လူများစုအုံလာသည်။ လူငယ် သည် ထွက်သွား၍ မရဝါးနိထံ အခစားဝင်သည်။ ၎င်းနောက် အဗူစအီးဒ်(ﷺ)ထံမှ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပုံကို တိုင်ကြားခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ အဗူစအီးဒ်သည်လည်း မရဝါးနိထံဝင်ရောက်သည်။ သို့နှင့် မရဝါးနိက အဗူစအီးဒ်ကို မေးမြန်၏။ အသင်နှင့်အသင်၏ တူတော်မောင်တို့ ဘာဖြစ်ကြသနည်း။

ထိုအခါ အဗူစအီးဒ်က ပြောပြလိုက်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့သည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လူတို့မှ အကာအကွယ်ပြုထားသောအရာဘက်သို့ လှည့်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေ၏။ သို့နှင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ထိုသူ့ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းရန် ကြံရွယ်လျှင် ထိုသူကို တွန်းဖယ်လိုက်ပါ။ အကယ်၍ ထိုသူက လက်မခံလျှင် ထိုသူကို တိုက်ခိုက်ပါ။ အကြောင်းမှာ ထိုသူသည် ရှိုင်သွန်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူသည် (မိမိ
ရှေ့၌) မည်သည့်အရာကို အကာအကွယ်
အဖြစ်ပြုလုပ်ထားရမည်နည်း။

باب: ما يستتر المصلي

(၃၃၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးသွလ်ဟဟ်ဗင်န် အိုဗိုင် ဒွလ္လာဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့မှ တိရစ္ဆာန်များ ဖြတ်သန်းသွား လာနေလျက်နှင့်ပင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်တို့က ထိုကိစ္စရပ်ကို တမန်

၃၃၉ - عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدٍ اللَّهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنَّا نَصَلِّي وَالذَّوَابُ تَمُرُّ بَيْنَ أَيْدِينَا فَذَكَرْنَا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ مِثْلُ مُؤَخَّرَةِ الرَّحْلِ تَكُونُ بَيْنَ يَدَيْ أَحَدِكُمْ ثُمَّ لَا يَضُرُّهُ مَا مَرَّ بَيْنَ يَدَيْهِ.

တော်မြတ်(ﷺ)ကို တင်ပြခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကုန်းနှီးနောက်၌ပါသောတိုင် ပမာဏသည် အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ရှေ့၌ ရှိနေမည် ဆိုလျှင် တစ်ဖန် ထိုသူရှေ့မှ တစ်စုံတစ်ရာ ဖြတ်သန်းသွားလာခြင်းသည် ၎င်းကို ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု မဖြစ်စေပါဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ လုံတိုဘက်သို့လှည့်၍ ဆွလာတ်
ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة إلى حربة

(၃၄၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအိုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်

၃၄၀ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا خَرَجَ يَوْمَ الْعِيدِ

အီးဒ်နေ၌ ကြွမြန်းလာတော်မူသောအခါ (မိမိ၏ အစေတော်အား) လုံတိုယူဆောင်လာရန် ညွှန်ကြားတော်မူသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်သည်

أَمَرَ بِالْحَرْبَةِ فَتَوَضَّعَ بَيْنَ يَدَيْهِ فَيُصَلِّي إِلَيْهَا وَالنَّاسَ وَرَاءَهُ وَكَانَ يَفْعَلُ ذَلِكَ فِي السَّفَرِ فَمِنْ ثَمَّ اتَّخَذَهَا الْأَمْرَاءُ.

ထိုလုံတိုကို ရှေ့၌ (စိုက်)ထားပြီး ထိုလုံဘက်သို့လှည့်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ လူတို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်၌ရှိနေကြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လမ်းခရီးတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မွတ်စလင်မ်ခေါင်းဆောင်များသည် လုံတိုကိုင်ဆောင်သော အလေ့အထ ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။

အခန်း။။ အစီးအနင်းဘက်သို့ (မျက်နှာမူ၍) ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة إلى الراحلة

(၃၄၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအိုမရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (မိမိ၏ရှေ့၌) မိမိ၏ကုလားအုတ်မကို ကန့်လန့်ထားကာ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

٣٤١ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَعْرِضُ رَاحِلَتَهُ وَهُوَ يُصَلِّي إِلَيْهَا.

အခန်း။။ အကာအကွယ်၏ နောက်မှနေ၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူ ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းခြင်း။

باب: المرور بين يدي المصلي من وراء الستر

(၃၄၂) အောင်နီဗင်နီအဗူဂျူဟိုင်ဖွာဟ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ဖခင်အဗူဂျူဟိုင်ဖွားသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား သားရေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အနီရောင်အမိုးတဲတစ်ခု၌ တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ဗီလာလ်(رضي الله عنه)အား ကိုယ်တော်(ﷺ) ဝိုဏ်းပြုပြီးနောက် ကျန်ရှိ

٣٤٢ - عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ أَنَّ أَبَاهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي قُبَّةِ حَمْرَاءَ مِنْ أَدَمَ وَرَأَيْتُ بِلَالًا أَخْرَجَ وَضُوءًا قَرَأْتُ النَّاسَ يَبْتَذِرُونَ ذَلِكَ الْوَضُوءَ فَمَنْ أَصَابَ مِنْهُ شَيْئًا تَمَسَّحَ بِهِ وَمَنْ لَمْ يُصِْبْ مِنْهُ أَخَذَ مِنْ بَلَلِ يَدِ صَاحِبِهِ ثُمَّ رَأَيْتُ بِلَالًا أَخْرَجَ عَنَزَةً فَرَكَّزَهَا وَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ

သော ရေအား ထုတ်ယူလာသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ပြီး လူတို့သည် ထိုဝိုဏ်းကို အလုအယက် ယူနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့ရှိရာ ထိုဝိုဏ်းကို

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي حُلَّةٍ حَمْرَاءَ مُشَمَّرًا فَصَلَّى إِلَى الْعِزَّةِ بِالنَّاسِ رَكَعَتَيْنِ وَرَأَيْتُ النَّاسَ وَالْذُّوَابَ يَمْزُونَ بَيْنَ يَدَيِ الْعِزَّةِ.

ရရှိသောသူသည် (မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို) ပွတ်သပ် ကြပြီး ထိုရေကို မရသောသူသည် မိမိ၏မိတ်ဆွေလက်မှ စုံစွတ်မှုကို ရယူကြသည်။

ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဗီလာလ်(رضي الله عنه)ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ဗီလာလ်(رضي الله عنه)သည် လုံတံကို ထုတ်ယူလာပြီး ထိုလုံတံကို မြေကြီး၌ စိုက်ထူလိုက်သည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အနီရောင်ဝတ်ရုံကို ပင့်မြှောက်လျက် ထွက်လာတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် လုံတံဘက်သို့ လှည့်၍ လူ တို့အား ဆွလာတ်နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို လုံတံရှေ့ဘက်မှ ဖြတ်သန်းသွားနေကြသည်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ထဲ၌ ခါးထောက်ခြင်းမှ
တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي عن الاختصار في الصلاة

(၃၄၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခါးထောက်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူသည်။

٣٤٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ نَهَى أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ مُخْتَصِرًا .

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာတွင် မိမိ
ရှေ့သို့ တံတွေးထွေးခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: النهي أن يبرز الرجل أمامه في الصلاة

(၃၄၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ ကိပ်လာဘက်တွင် ချဲသလိပ်များကျနေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ လူတို့ဘက်ကို မျက်နှာမူ၍ မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့၏ အခြေအနေသည် အဘယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသနည်း။ အသင်တို့အနက် တစ်

၃၄၄ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رَأَى نُخَامَةً فِي قِبْلَةِ الْمَسْجِدِ فَأَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ مَا بَالُ أَحَدِكُمْ يَقُومُ مُسْتَقْبِلَ رَبِّهِ فَيَنْتَحِعُ أَمَامَهُ أُيْحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يُسْتَقْبَلَ فَيَنْتَحِعَ فِي وَجْهِهِ فَإِذَا تَنَحَّيَ أَحَدُكُمْ فَلْيَنْتَحِعْ عَنْ يَسَارِهِ تَحْتَ قَدَمَيْهِ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيَقُلْ هَكَذَا وَوَصَفَ الْقَاسِمُ فَقَالَ فِي ثَوْبِهِ ثُمَّ مَسَحَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ.

ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ မွေးမြူဖန်ဆင်းရှင်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ရပ်တန့်၏။ ၎င်းနောက် မိမိရှေ့၌ ချဲသလိပ်ထွေးသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် (မိမိကိုယ်တိုင်) မျက်နှာမူခံရပြီး မိမိမျက်နှာ၌ ချဲသလိပ် ထွေးခံရခြင်းကို နှစ်သက်ပါသလော။

အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ချဲသလိပ်ထွေးမည်ဆိုသော် မိမိ၏ဘယ်ဘက်၊ မိမိ၏ ခြေထောက်အောက်၌ ချဲသလိပ်ထွေးကြကုန်။ အကယ်၍ နေရာမတွေ့သော် ဤသို့ ပြုလုပ်ပါ။ (ဆင့်ပြန်သူ) ကာစင်မ်က ပြောပြသည်။ တမန်တော်သည် မိမိအဝတ်ထဲ၌ တံတွေးထွေးလိုက်သည်။ ၎င်းနောက် ထိုအဝတ်၏ အစိတ်ပိုင်းတချို့ကို ကျန်အစိတ်ပိုင်းဖြင့် ပွတ်သပ်လိုက်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုစဉ် သန်းဝေခြင်း
၎င်းနောက် သန်းဝေမှုကို ထိန်းချုပ်ခြင်း။

باب: في التَّوَابُ في الصلاة ومكظمه

(၃၄၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုစဉ် သန်းဝေလာသောအခါ ထိုသန်းဝေမှုကို တတ်စွမ်းနိုင်

၃၄၅ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا تَوَّابَ أَحَدُكُمْ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَكْظَمْ مَا اسْتَطَاعَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدْخُلُ. وفي رواية: فَلْيَمْسِكْ يَدَيْهِ عَلَى فِيهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدْخُلُ.

သမျှ ထိန်းချုပ်ပါ။ အကြောင်းမှာ ရှိုင်သွာန်သည် (ပါးစပ်ထဲသို့) ဝင်ရောက်လေသည်။ တခြားဆင့် ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် မိမိ၏ပါးစပ်ကို လက်ဖြင့်(ပိတ်) ထားပါ။ အကြောင်းမှာ ရှိုင်သွာန်သည် ပါးစပ် ထဲသို့ ဝင်ရောက်လေသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း ကလေးငယ်

များကို (မိမိအပေါ်) ထမ်းပိုးထားခြင်း။

باب: حمل الصبيان في الصلاة

(၃၄၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒါးဟ်အန်စွာ ရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)အား လူတို့ကို ဦးဆောင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အိုမာမဟ်ဗင်န်သေ့အဗီအာဆွဲ သည် (ထိုကလေးငယ်သည် တမန်တော်မြတ်၏

٣٤٦ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ الْأَنْصَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَوْمَ النَّاسِ وَأَمَامَهُ بَنَتْ أَبِي الْعَاصِ وَهِيَ ابْنَةُ زَيْنَبَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى عَاتِقِهِ فَإِذَا رَكَعَ وَضَعَهَا وَإِذَا رَفَعَ مِنَ السُّجُودِ أَعَادَهَا.

မြေးတော်၊ သမီးတော်နိုင်နပ်သခင်မ၏သမီး ဖြစ် သည်) ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ပခုံးပေါ်၌ ရှိနေသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရုက္ကအ်ပြုသောအခါ ထိုကလေးကို အောက်ချလိုက်သည်။ ၎င်းနောက် စဂျီဒဟ် မှ မတ်တပ်ရပ်သောအခါ ထိုကလေးအား ပခုံး ပေါ်သို့ ပြန်တင်လိုက်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း၌ ကျောက်

စရစ်ခဲကို ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်း။

باب: مسح الحصى في الصلاة

(၃၄၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးမုအိုင်းကီးဗ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ထံ တော်၌ စဂျီဒဟ်လုပ်သည့်နေရာတွင် ကျောက်

٣٤٧ - عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ ذُكِرَ لِلنَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْمَسْحُ فِي الْمَسْجِدِ بِحِصْيٍ قَالَ إِنْ كُنْتَ لَا بُدَّ فَأَعْلًا فَوَاحِدَةً.

စရစ်ခဲ (တို့ကို ညီညာအောင် ပြုလုပ်ရန်) ကိုင်တွယ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းတော်မူရာ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)က အကယ်၍ အသင်သည် မဖြစ်မနေ ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသော် ထိုကိစ္စရပ်အား တစ် ကြိမ်သာလျှင် ပြုလုပ်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။ ခွဲသလိပ်များကို ဖိနပ်ဖြင့် ပွတ်
တိုက်ခြင်း။

باب: ذلك النخاعة بالنعل

(၃၄၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် ရှစ်ခဲ
ခီးရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြ

٣٤٨ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشَّخِيرِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
فَرَأَيْتُهُ تَنْخَعُ فَذَلِكَهَا بِنَعْلِهِ.

သည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ခွဲသလိပ်ထွေး၍ ထိုခွဲသလိပ်ကို မိမိ၏ ဖိနပ်ဖြင့် တိုက်ချွတ်
ပစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်၌ ဦးခေါင်း (ပေါ်ရှိသော
ဆံပင်ကို) ထုံးကျစ်ခြင်း။

باب: عقص الرأس في الصلاة

(၃၄၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်
အဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်
ဗင်န်ဟာရိစ်(ﷺ)အား ဦးခေါင်းနောက်၌ ဆံပင်
ကို ထုံးကျစ်ထားလျက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေ
သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်။ သို့နှင့် အဗ်ဒုလ္လာဟ်
ဗင်န်အဗ္ဗားစ်က သူ၏ဆံပင်ကို ဖြေချလိုက်

٣٤٩ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
أَنَّهُ رَأَى عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْحَارِثِ يُصَلِّي وَرَأْسُهُ مَعْقُوصٌ
مِنْ وَرَائِهِ فَقَامَ فَجَعَلَ يَحُلُّهُ فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ إِلَى ابْنِ
عَبَّاسٍ فَقَالَ مَا لَكَ وَرَأْسِي فَقَالَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ
- صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ إِنَّمَا مَثَلُ هَذَا مَثَلُ الَّذِي
يُصَلِّي وَهُوَ مَكْتُوفٌ.

သည်။ အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်ဟာရိစ်သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြု ပြီးသောအခါ အိမ်နုအဗ္ဗားစ်ထံလာခဲ့သည်။
၎င်းနောက် အသင်သည် ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း၏ ဆံပင်ကို အဘယ်ကြောင့် ဖြေချပါသနည်းဟု မေးမြန်း
၏။ ထိုအခါ အိမ်နုအဗ္ဗားစ်က ဖြေကြားသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်ကြားတော်မူ
သည်ကို ကြားခဲ့သည်။ ဆံပင်ထုံးကျစ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူ၏ပမာသည် မိမိ၏လက်နှစ်ဖက်ကို ပခုံး
နှစ်ဖက်အပေါ် တုတ်ချည်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူကဲ့ သို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အစားအသောက် အဆင်သင့်ဖြစ်
နေချိန်တွင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة بحضرة الطعام

(၃၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံဉ်မာလိက် (၃၅၀) - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِذَا قُرِبَ الْعِشَاءُ وَحَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَأَبْدَعُوا بِهِ قَبْلَ أَنْ تُصَلُّوا صَلَاةَ الْمَغْرِبِ وَلَا تَعْجَلُوا عَنْ عَشَائِكُمْ.

(၃၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံဉ်မာလိက် (၃၅၀) - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِذَا قُرِبَ الْعِشَاءُ وَحَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَأَبْدَعُوا بِهِ قَبْلَ أَنْ تُصَلُّوا صَلَاةَ الْمَغْرِبِ وَلَا تَعْجَلُوا عَنْ عَشَائِكُمْ.

လည်း ကျရောက်လာသောအခါ ဖြစ်လျှင် အသင်တို့သည် မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်ဝတ်မပြုမီအလျှင် အစားအစာ စားသုံးလိုက်ကြပါ။ အသင်တို့သည် အစားအစာများကို လွှတ်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း ဘက်သို့ အလျင်စလို မပြုကြလေနှင့်။

အခန်း။ ။ ဆွလာတ်အတွင်း မေ့လျော့ခြင်း
နှင့် ထိုမေ့လျော့မှုအတွက် စဂျီဒဟ်ပြုခြင်း
အမိန့်။

باب: السهو في الصلاة والأمر بالسجود فيه

(၃၅၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ (၃၅၁) - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلَمْ يَذَرْكُمْ صَلَّى ثَلَاثًا أَمْ أَرْبَعًا فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ وَلْيَبَيِّنْ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ ثُمَّ يَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ وَإِنْ كَانَ صَلَّى لِثَمَانًا لِأَرْبَعِ كَانَتْ تَرْغِيمًا لِلشَّيْطَانِ.

(၃၅၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ (၃၅၁) - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ فَلَمْ يَذَرْكُمْ صَلَّى ثَلَاثًا أَمْ أَرْبَعًا فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ وَلْيَبَيِّنْ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ ثُمَّ يَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ وَإِنْ كَانَ صَلَّى لِثَمَانًا لِأَرْبَعِ كَانَتْ تَرْغِيمًا لِلشَّيْطَانِ.

အသ် ဖတ်ခွဲသလားဆိုသည်ကို မသိတော့သည့်အခါ ထိုသူသည် သံသယကို ဝေးကွာအောင်ပြုလုပ်ပါ။ ၎င်းနောက် မိမိသေချာယုံကြည်သောအရာအပေါ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါ။ ထို့နောက် စလမ်မလှည့်မီအလျှင် စဂျီဒဟ်(စဟူ)နှစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ပါ။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ငါးရကအသ်ဖတ်ခွဲသော် ဤစဂျီဒဟ်နှစ်ကြိမ်နှင့်ပေါင်း၍ ခြောက်ရကအသ် ဖြစ်သွားမည်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် လေးရက

အသ် အပြည့်ဖတ်ခဲ့ပြီးသော် ဤစဂျ်ဒဟ်နှစ်ကြိမ်သည် ရှိုင်သွာန်ကို သေးသိမ်အောင်ပြုသော အရာ ဖြစ်သွားမည်။

(၃၅၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ဦးဆောင်၍ ဇဟိုရ် သို့မဟုတ် အဆွာရ် ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်း နောက် နှစ်ရကအသ်ဖတ်၍ စလာမ်လှည့်ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် ဗလီဇာကိဗ်လဟ်ဘက်၌ရှိ သော (သစ်ပင်တစ်ပင်၏) ပင်စည်ဆီသို့လာခဲ့ သည်။ ၎င်းနောက် ထိုနေရာ၌ ဒေါသ ဖြစ်လျက် မှီနေသည်။

ထိုအချိန်၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသူများထဲ တွင် အဗူဗကရ်(ﷺ)နှင့် အိုမရ်(ﷺ)တို့လည်း ရှိ နေသည်။ သို့နှင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည်လည်း ကိုယ်

၃၅၂ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِحْدَى صَلَاتَيِ الْعِشِيِّ إِمَّا الظُّهْرِ وَإِمَّا الْعَصْرِ فَلَسَّ فِي رَكَعَيْنِ ثُمَّ أَتَى جِدْعًا فِي قِبْلَةِ الْمَسْجِدِ فَاسْتَنَدَ إِلَيْهَا مُغْضَبًا وَفِي الْقَوْمِ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - فَهَابَا أَنْ يَتَكَلَّمَا وَخَرَجَ سَرْعَانَ النَّاسِ فَصِرَتْ الصَّلَاةُ فَقَامَ ذُو النِّدْيَيْنِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَصِرَتْ الصَّلَاةُ أَمْ نَسِيتَ فَنَظَرَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَمِينًا وَشِمَالًا فَقَالَ مَا يَقُولُ ذُو النِّدْيَيْنِ قَالُوا صَدَقَ لَمْ تُصَلِّ إِلَّا رَكَعَيْنِ فَصَلَّى رَكَعَيْنِ وَسَلَّمَ ثُمَّ كَبَّرَ ثُمَّ سَجَدَ ثُمَّ كَبَّرَ فَرَفَعَ ثُمَّ كَبَّرَ وَسَجَدَ ثُمَّ كَبَّرَ وَرَفَعَ قَالَ وَأَخْبَرْتُ عَنْ عُمَرَ بْنِ حُصَيْنٍ أَنَّهُ قَالَ وَسَلَّمَ.

တော်(ﷺ)အား စကားပြောရန် ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် အလျင်စလိုပြုသောသူများက ဆွလာတ်သည် (အတိုချုံး) လျော့ချခြင်းခံရသည် ဟုပြော၍ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ဇွန်လ်ယဒိုင်းနီက မတ်တတ်ရပ်၍ လျှောက်ထားတော်မူသည်။

အို- တမန်တော်မြတ်၊ ဆွလာတ်သည် အတိုချုံးခြင်း ခံရပါသလော၊ သို့မဟုတ် အသင်မေ့ လျော့ခဲ့ပါသလော။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ညာဘက် ဘယ်ဘက်ကို ကြည့်၍ ဇွန်လ်ယဒိုင်းနီ ဘာပြောနေသလဲဟု မိန့်တော်မူသည်။ လူတို့က ထိုသူသည် အမှန် ပြောခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) သည် နှစ်ရကအသ်သာ ဆောက်တည်ခဲ့သည်ဟု လျှောက်ထားကြသည်။

သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် (ဤစကားကို ကြားသိတော်မူ၍)ထပ်ပြီး ဆွလာတ်နှစ်ရက အသ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် စလာမ်လှည့်သည်။ သက္ကဗီးရ်ဆိုသည်။ စဂျ်ဒဟ်ပြုလုပ်သည်။ ထိုနောက် သက္ကဗီးရ်ဆို၍ စဂျ်ဒဟ်မှ ဦးခေါင်းတော်ကို ကြွသည်။ သက္ကဗီးရ်ဆို၍ ထပ်မံ စဂျ်ဒဟ်ပြု

လုပ်သည်။ သက္ကဗီးရ် ဆို၍ စဂျ်ဒဟ်မှ ဦးခေါင်းတော်ကို ကြွသည်။ (ဆင့်ပြန်သူ) မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်စီရီးန် က ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်ကို အင်မ်ရားနံဗင်န်ဟုစွိုင်းနံက ပြောသည်။ (ကိုယ်တော်) (ﷺ) နောက်ဆုံး၌ စလာမ်လှည့်ခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ကုရ်အာန်၏ စဂျ်ဒဟ်များ။

باب: في سجود القرآن

(၃၅၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အိုမရ် (၃၅၃) ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို အမြဲမပြတ် ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။ သို့နှင့် စဂျ်ဒဟ်အာယသ်ပါ

٣٥٣ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ فَيَقْرَأُ سُورَةَ فِيهَا سَجْدَةٌ فَيَسْجُدُ وَنَسْجُدُ مَعَهُ حَتَّى مَا يَجِدُ بَعْضُنَا مَوْضِعًا لِمَكَانٍ جَبَّهَتِهِ.

သော စူရဟ်ကို ရွတ်ဖတ်သောအခါ စဂျ်ဒဟ်ဦးချတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော် (ﷺ) နှင့်အတူ စဂျ်ဒဟ်ဦးချကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် တချို့သည် နဖူးချစရာနေရာကိုပင် မတွေ့တော့သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သွားကြသည်။

(၃၅၄) အဗူရာဖိအ်ကပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ် သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (ﷺ) နှင့် အတူ အိရှာဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ၎င်း နောက် အဗူဟိုရိုင်ရဟ် (ﷺ) သည် စူရဟ်(၈၄) (٣٥٤ - عَنْ أَبِي رَافِعٍ قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - صَلَاةَ الْعَتَمَةِ فَقَرَأَ (إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ) فَسَجَدَ فِيهَا فَقُلْتُ لَهُ مَا هَذِهِ السَّجْدَةُ فَقَالَ سَجَدْتُ بِهَا خَلْفَ أَبِي الْقَاسِمِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَلَا أَزَالُ أَسْجُدُ بِهَا حَتَّى الْفَأُ.

(٣٥٤) အဗူဟိုရိုင်ရဟ် (ﷺ) သည် စူရဟ်(၈၄) (إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ) ကို ရွတ်ဖတ်ခဲ့သည်။ ၎င်း နောက် ထို(ရူဟ်)၌ စဂျ်ဒဟ်ဦးချခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအား ဤစဂျ်ဒဟ်ကို အဘယ်ကြောင့် ပြုလုပ်ပါသနည်းဟု မေးမြန်းသည်။ ၎င်းက ဖြေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤစဂျ်ဒဟ်ကို အဗူလ်ကာစင်မ် (ﷺ) ၏နောက်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအား တွေ့ရသည့်တိုင်အောင် (ထွက်သက်ထိ) ထိုစဂျ်ဒဟ်ကို မပြတ်တမ်း ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ဖဂျ်ရ်ဆွလာတ်တွင် ကူနူးသ်
ဖတ်ခြင်း။

باب: القنوت في صلاة الصبح

(၃၅၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်()က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်()သည် ဖဂျ်ရ်ဆွလာတ်တွင် (ဒုတိယရကအသ်ဌ်) ကိရာ အသ် ပြီးသောအခါ သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆို၍ (ရကူအ် မှ) မိမိ ဦးခေါင်းတော်ကို ကြွပြီး (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ) ကို ရွတ်ဆိုသည်။ ထို့နောက် မတ်တတ်ရပ်လျက် (အောက်ပါဒုအာကို) ရွတ် ဖတ်တော်မူသည်။

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَلِيدُ بْنُ الْوَلِيدِ وَسَلَمَةُ بْنُ هِشَامٍ وَعِيَّاشُ بْنُ أَبِي رِبِيعَةَ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُمَّ اشْدُدْ وَطَأَتَكَ عَلَى مُضَرَ وَاجْعَلْهَا عَلَيْهِمْ كَسْنِي يَوْسُفَ اللَّهُمَّ الْعَن

၃၅၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ حِينَ يَفْرُغُ مِنْ صَلَاةِ الْفَجْرِ مِنَ الْقِرَاءَةِ وَيُكَبِّرُ وَيَرْفَعُ رَأْسَهُ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ ثُمَّ يَقُولُ وَهُوَ قَائِمٌ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَلِيدُ بْنُ الْوَلِيدِ وَسَلَمَةُ بْنُ هِشَامٍ وَعِيَّاشُ بْنُ أَبِي رِبِيعَةَ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُمَّ اشْدُدْ وَطَأَتَكَ عَلَى مُضَرَ وَاجْعَلْهَا عَلَيْهِمْ كَسْنِي يَوْسُفَ اللَّهُمَّ الْعَن لِحَيَّانَ وَرَعْلًا وَذَكْوَانَ وَعُصَيَّةَ عَصَتْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ثُمَّ بَلَّغْنَا أَنَّهُ تَرَكَ ذَلِكَ لَمَّا أَنْزَلَ (لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَلْيُؤْمِنُوا) .

لِحَيَّانَ وَرَعْلًا وَذَكْوَانَ وَعُصَيَّةَ عَصَتْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အရှင်မြတ်သည် ဝလိဒ်ဗင်န်ဝလိဒ်၊ စလမဟ်ဗင်န်ဟေရှာမ်၊ အိုက် ယာရှ်ဗင်န်အဗီရဗီအဟ်နှင့် အားအင်ချိနဲ့သူမုအ်မင်န်များကို (ကာဖိရ်များလက်မှ) ကယ်တင်တော် မူပါ။ အို-အလ္လာဟ် မုဇ္ဈရ်မျိုးနွယ်အပေါ် ပြင်းထန်စွာ အရေးယူတော်မူပါ။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့အပေါ် တမန်တော်ယူစွတ်ဖ်()၏ ခေတ်ကာလကဲ့သို့ (ကပ်ဘေး) ဖြစ်စေတော်မူပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှင့် ထိုအရှင်၏ရုစူလ်တမန်တော်ကို ဆန့်ကျင် ပုန်ကန်ကြသော လိဟ်ယာန်၊ ရိအ်လ်ဇက်ဝါးန့်နှင့် အု စွိုင်ယဟ်တို့ကို အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်မှ ဝေးကွာတော်မူစေပါ။

ထို့နောက် ကျွန်ုပ်တို့ထံ (ဤဟဒီးစ်တော်) ရောက်ရှိလာသည်။ တမန်တော်မြတ်()သည် ထိုကျိန်စာပို့မှုကို အောက်ပါအာယတ်တော်(၃:၁၂၈) ကျရောက်လာသောအခါ စွန့်လွှတ်တော်မူခဲ့ သည်။

(لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَلْيُؤْمِنُوا)

(အို-နဗီတမန်တော်) ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍အသင်တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ဖက်သို့ ကရုဏာတော်ဖြင့် ပြန်လှည့်တော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ထိုသူများသည် မုချဧကန် မတော်မတရားကျူးလွန်သောသူများဖြစ်ကြပေသည်။

အခန်း။။ ဇဟိုရ်ဆွလာတ်နှင့် တခြား
ဆွလာတ်များ၌ ကူနူးသ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القنوت في الظهر وغيرها

(၃၅၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(رضي الله عنه) က
ကစမ် ကျိန်ဆို၍ ပြောကြားခဲ့၏။ ဧကန်မုချ
ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့ကို တမန်တော်မြတ်၏
ဆွလာတ်နှင့် နီးစပ်သော ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုပြ

٣٥٦ - عن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال والله
لأقربن بكم صلاة رسول الله - صلى الله عليه وسلم -
فكان أبو هريرة يفتت في الظهر والعشاء الآخرة
وصلاة الصبح ويدعو للمؤمنين ويلعن الكفار.

ပါမည်။ သို့နှင့် အဗူဟိုရ်ရဟ်(رضي الله عنه) သည် ဇဟိုရ်၊ အိရှာ၊ ဖရ်ရ် ဆွလာတ်တို့တွင် ကူနူးသ် ရွတ်ဖတ်သည်။ ၎င်းနောက် မုအ်မင်န်များအတွက် ဒုအာပြုလုပ်၍ ကာဖီရ်များကိုအရှင့် ရဟ်မသ်တော်မှ ကင်းဝေးစေရန် တောင်းခံလေသည်။

အခန်း။။ မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်၌ ကူနူးသ်
ဖတ်ခြင်း။

باب: القنوت في المغرب

(၃၅၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရားအ်ဗင်န်အာဇိပ်
(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် ဖရ်ရ်နှင့် မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်တို့တွင် ကူနူးသ်
ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

٣٥٧ - عن البراء بن عازب - رضي الله عنه - أن
رسول الله - صلى الله عليه وسلم - كان يفتت في
الصبح والمغرب.

အခန်း။ ။ ဖျရ် (စွန္နသ်) နှစ်ရကအသ်။

باب: في ركعتي الفجر

(၃၅၈) မိခင်မွန်ကြီးဟဖ်စွာဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နံနက်ခင်း
၏ အလင်းရောင် ထွက်ပေါ်လာသောအခါ

၃၅၈ - عَنْ حَفْصَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ لَا
يُصَلِّي إِلَّا رَكَعَتَيْنِ خَفِيفَتَيْنِ.

(ဖျရ်စွန္နသ်)နှစ်ရကအသ်ကိုသာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပါ (တိုတိုတုတ်တုတ်) ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ (တခြား
မည်သည့်ဆွလာတ်မှ ဝတ်မပြုပေ)။

အခန်း။ ။ ဖျရ်(စွန္နသ်) နှစ်ရကအသ်၏
ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل ركعتي الفجر

(၃၅၉) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ ဖျရ်ဆွလာတ် နှစ်ရကအသ်သည်

၃၅၉ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - عَنِ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ رَكَعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنْ

(ဒန္နယာ)လောကနှင့် ထို(ဒန္နယာ)လောကထဲ၌ ရှိသောအရာ(အားလုံးထက်)သာပို၍ ထူးကဲမွန်မြတ်
လှသည်။

အခန်း။ ။ ဖျရ် (စွန္နသ်) နှစ်ရကအသ် ၌
ကိရာအသ်ဖတ်ခြင်း။

باب: القراءة في ركعتي الفجر

(၃၆၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်သည် ဖျရ်
(စွန္နသ်) နှစ်ရကအသ်၌ {قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ} နှင့်
(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

၃၆၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَرَأَ فِي رَكَعَتَيِ الْفَجْرِ
{قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ} و {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ}.

အခန်း။ ။ ဖျရ်(စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသ်၏
နောက်၌ လဲလျောင်းခြင်း။

باب: الاضطجاع بعد ركعتي الفجر

(၃၆၁) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖျရ်
(စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ

٣٦١ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ
النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا صَلَّى رَكَعَتَيِ
الْفَجْرِ فَإِنْ كُنْتُ مُسْتَيْقِظَةً حَدَّثَنِي وَإِلَّا اضْطَجَعَ.

အကယ်၍ ကျွန်မနိုးနေသော် ကျွန်မကို စကားပြောတော်မူသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကိုယ်တော်(ﷺ)
သည် လဲလျောင်းနေတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဖျရ်ဆွလာတ်ပြီးနောက်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာ နေရာတွင် ထိုင်ခြင်း။

باب: الجلوس في المصلى بعد صلاة الصبح

(၃၆၂) စိမာက်ဗင်န်ဟရိဗ်က ပြောပြသည်။
ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိဗင်န်စမုရဟ်
(ﷺ)အား အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်
အတူ ထိုင်ခဲ့ပါသလားဟု မေးမြန်းရာ သူက
ဟုတ်ကဲ့ များစွာ (အတူတကွ ထိုင်ခဲ့ပါသည်)ဟု
ဖြေကြား၏။ (၎င်းနောက် သူက ပြောပြသည်)

٣٦٢ - عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ قَالَ قُلْتُ لِحَابِرِ بْنِ
سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَكُنْتُ تُجَالِسُ رَسُولَ اللَّهِ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ نَعَمْ كَثِيرًا كَانَ لَا يَقُومُ مِنْ
مُصَلَّاهُ الَّذِي يُصَلِّي فِيهِ الصُّبْحُ أَوْ الْعِدَاةَ حَتَّى تَطْلُعَ
الشَّمْسُ فَإِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ قَامَ وَكَانُوا يَتَحَدَّثُونَ
فَيَأْخُذُونَ فِي أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ فَيُضْحَكُونَ وَيَتَبَسَّمُونَ.

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေထွက်မချင်း မိမိ ဖျရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာနေရာမှ ထမသွားဘဲ နေ
ထွက်လာမှသာ ထသွားတော်မူသည်။ လူတို့သည် အမှောင်ခေတ်အကြောင်း အပြန်အလှန် ပြောကြ
သည်။ ရယ်မောကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ပြုံးနေတော်မူသည်။

အခန်း။။ နေတက်ချိန်၏ ဆွလာတ်။

باب: في صلاة الضحى

(၃၆၃) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို
နေတက်ချိန်၏ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်းကို လုံးဝ
မတွေ့ခဲ့ရပေ။ ၎င်းနောက် ကျွန်မသည် ထိုနေ
တက်ချိန်(ကျားရှ်) ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုခဲ့သည်။

၃၆၃ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّهَا قَالَتْ مَا
رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي
سُبْحَةَ الضُّحَى قَطُّ وَإِنِّي لَأَسْبَحُهَا وَإِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ
- صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَيَدْعُ الْعَمَلَ وَهُوَ يُحِبُّ أَنْ
يَعْمَلَ بِهِ خَشْيَةً أَنْ يَعْمَلَ بِهِ النَّاسُ فَيُغْرَضَ عَلَيْهِمْ.

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (အချို့) အမလ်(လုပ်ဆောင်ချက်)ကို လုပ်ဆောင်ရန် နှစ်သက်တော်မူ
သည်။ သို့သော် လူတို့သည် ထိုအမလ်ကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်၍ ၎င်းသူတို့အပေါ် (မပြုမနေရ)တာ
ဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ထိုအမလ်အား စွန့်လွှတ်တော်မူသည်။

အခန်း။။ နေတက်ချိန် (ဆွလာတွသ်ဒိုဟာ)
(ကျားရှ်) ဆွလာတ်သည် နှစ်ရကအသ် ဖြစ်
၏။

باب: صلاة الضحى ركعتان

(၃၆၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ
သည်။ နံနက်ခင်းချိန် ရောက်လာသောအခါ
အသင်တို့၏(ကိုယ်ခန္ဓာ) အစိတ်အပိုင်း အားလုံး
အပေါ် အလှူဒါနပေးရန် တာဝန်ရှိ၏။ သို့နှင့်
စွမ်ဟာနလ္လာဟ် တစ်ကြိမ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည်

၃၆၄ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ قَالَ يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ
سَلَامٍ مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ
تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ
وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ
وَيُجْزَى مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الضُّحَى.

အလှူဒါနဖြစ်သည်။ အဟ်ဟမ်ဒုလိလ္လာဟ် တစ်ကြိမ် ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် အလှူဒါနဖြစ်သည်။ လာအိ
လာဟ အိလ္လ္လာဟ် တစ်ကြိမ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် အလှူဒါနဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်ဟုအက္ကဗရ် တစ်
ကြိမ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် အလှူဒါနဖြစ်သည်။ ကောင်းမှုပြုရန် စေခိုင်းခြင်းသည် အလှူဒါနဖြစ်သည်။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ခြင်းသည် အလှူဒါန ဖြစ်သည်။ နေတက်ချိန်(ကျားရှိ)နှစ်ရကအသံဝတ်ပြုခြင်းသည် ထိုအရာအားလုံးကို လုံလောက်စေသည်။

အခန်း။။ နေတက်ချိန်ဆွလာတ်သည် လေးရကအသံဖြစ်ခြင်း။

باب: صلاة الضحى أربع ركعات

(၃၆၅) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေတက်ချိန်၌ လေးရကအသံ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ

٣٦٥ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي الضُّحَى أَرْبَعًا وَيَزِيدُ مَا شَاءَ اللَّهُ.

သည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လိုလားတော်မူသည့်ခန့်မျှ ထပ်တိုး၍ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့သည်။

အခန်း။။ နေတက်ချိန်၏ဆွလာတ်သည် ရှစ်ရကအသံ ဖြစ်ခြင်း။

باب: صلاة الضحى ثمانى ركعات

(၃၆၆) အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီဟာရ်ဆ်ဗင်နီ နောင်ဖလ်က ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေတက်ချိန်တွင် နဖီလ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်အား ပြောပြမည့်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား တွေ့ရရန် လိုလားတောင်းတလျက် လိုက်လံမေးမြန်းခဲ့သည်။ သို့သော် အဗူသွာလစ်ဗ်၏သမီး အွမ္မီဟာနီသခင်မမှလွဲ၍ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောပြမည့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ သူ(မ)သည် ကျွန်ုပ်အား ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်

٣٦٦ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ ثَوْقٍ قَالَ سَأَلْتُ وَحَرَصْتُ عَلَى أَنْ أَجِدَ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ يُخْبِرُنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - سَبَّحَ سُبْحَةَ الضُّحَى فَلَمْ أَجِدْ أَحَدًا يُحَدِّثُنِي ذَلِكَ غَيْرَ أَنَّ أُمَّ هَانِئَ بِنْتَ أَبِي طَالِبٍ أَخْبَرَتْنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَتَى بَعْدَ مَا ارْتَفَعَ النَّهَارُ يَوْمَ الْفَتْحِ فَأَتَى بِثَوْبٍ فَسَتَرَ عَلَيْهِ فَاغْتَسَلَ ثُمَّ قَامَ فَرَكِعَ ثَمَانِي رَكَعَاتٍ لَا أَدْرِي أَقْبَلَهُ فِيهَا أَطْوَلَ أَمْ رَكْعَتُهُ أَمْ سُجُودُهُ كُلُّ ذَلِكَ مِنْهُ مُتَقَارِبٌ قَالَتْ فَلَمْ أَرَهُ سَبَّحَهَا قَبْلُ وَلَا بَعْدُ.

(ﷺ)သည် မက္ကာမြို့အား အောင်နိုင်သည့်နေ့ နေမြင့်တက်လာပြီးနောက် ကြွမြန်းလာတော်မူသည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော်သည် အဝတ်စတစ်ခုကိုရရှိတော်မူပြီး ၎င်းဖြင့် ကာ၍ ရေချိုးတော်မူခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရပ်ကာ ရှစ်ရကအသံ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ရှစ်ရကအသံ၌ ကိုယ်တော် ၏ ကိယာမ်၊ ရုက္ကအ်၊ စဂျိဒဟ်တို့တွင် မည်သည်က ပို၍ကြာရှည်သည်ကို ကျွန်မမသိပေ။ အားလုံး သည် အတူတူနီးပါး ကြာရှည်ခဲ့သည်။ သူ(မ)ပြောခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်အား ဤထက် အလျင်ကရော၊ ဤနောက်တွင်ပါ ယင်းဆွလာတ်အား ဝတ်ပြုခဲ့သည်ကို မမြင်တွေ့ခဲ့ရပေ။

အခန်း။။ နေတက်ချိန် ဆွလာတ်နှင့်
စပ်လျဉ်း၍ မှာတမ်းပြုခြင်း။

باب: الوصية بصلاة الضحى

(၃၆၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ချစ်မိတ်ဆွေ(ﷺ) သည် ကျွန်ုပ်အား (၃)ခုသောကျင့်ကြံအားထုတ် မှုပြုရန် မှာတမ်းပြုတော်မူခဲ့သည်။ (၁)လစဉ်

٣٦٧ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَوْصَانِي خَلِيلِي - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِثَلَاثٍ بِصِيَامٍ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ وَرَكْعَتَيِ الضُّحَى وَأَنْ أُوتِرَ قَبْلَ أَنْ أَرْقُدَ.

လတိုင်း သုံးရက် ဥပုသ်စောင့်ထိန်းရန်၊ (၂)နေတက်ချိန်၌ နဖိလ်ဆွလာတ်နှစ်ရကအသံ ဝတ်ပြုရန်နှင့် (၃)မအိပ်မီ အလျင် ဝိသိရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်တို့ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အောက်ဝါဘီးန် ဆွလာတ်။

باب: صلاة الأوابين

(၃၆၈) ကာစင်မ်ရှိုင်ဘာနီက ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဇိုက်ဒဗင်န်အရ်ကမ်(رضي الله عنه)သည် နေတက်ချိန်၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေသော လူအချို့ကို တွေ့မြင် ခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက မုချဧကန် ထိုသူတို့သည် ဤအချိန်အပြင် တခြားအချိန် တစ်ခု၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းမှာ သာပို၍မြတ်

٣٦٨ - عَنْ الْقَاسِمِ الشَّيْبَانِيِّ أَنَّ زَيْدَ بْنَ أَرْقَمَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - رَأَى قَوْمًا يُصَلُّونَ مِنَ الضُّحَى فَقَالَ أَمَا لَقَدْ عَلِمُوا أَنَّ الصَّلَاةَ فِي غَيْرِ هَذِهِ السَّاعَةِ أَفْضَلُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ صَلَاةُ الْأَوَابِينَ حِينَ تَرْمِضُ الْفِصَالُ .

သည်ကို ကောင်းကောင်း သိကြသည်။ မုချဧကန် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူခဲ့သည်။ အောက်
ဝါဘီးန်ဆွလာတ်သည် ကုလားအုတ်ငယ်လေးများ ခြေထောက်ပူလာသည့်အချိန်တွင် ဝတ်ပြုရ၏။

အခန်း။။ အကြင်သူသည် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်အား စဂျ်ဒါ-ဦးချခဲ့ပါမူ ထိုသူသည်
ဂျန္နသ်ရရှိမည် ဖြစ်ခြင်း။

باب: من سجد لله فله الجنة

(၃၆၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ် (رضي الله عنه) က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်
မူခဲ့သည်။ လူသားသည် စဂျ်ဒါအာယတ်တော်
တစ်ခုကို ဖတ်၍ ဦးချလိုက်ပါက ရှိုင်သွာန်မိစ္ဆာ
ကောင်သည် သီးခြား ထွက်သွားကာ ငိုယို၍ ဤ
သို့ ပြောဆိုမည်ဖြစ်သည်။ အို- သူပျက်စီးရလေ

٣٦٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا قَرَأَ ابْنُ آدَمَ
السُّجْدَةَ فَسَجَدَ اعْتَزَلَ الشَّيْطَانُ يَبْكِي يَقُولُ يَا وَيْلَهُ
(وَفِي رَوَايَةٍ أَبِي كُرَيْبٍ يَا وَيْلِي) أَمَرَ ابْنُ آدَمَ
بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ وَأَمَرْتُ بِالسُّجُودِ فَأَبَيْتُ فَلِيَ
النَّارُ.

ခြင်း။

အဘူကိုရိုင်ဗ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် အို-ကျွန်ုပ်ပျက်စီးရလေခြင်း။ လူသားသည် ဦးချရန်အမိန့်
ပေးခံရသဖြင့် ဦးချလိုက်သည့်အတွက် သူသည် သုခဘုံကို ရရှိသွားသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည်
ဦးချရန် အမိန့်ပေးခံခဲ့ရသော်လည်း မနာခံဘဲ ငြင်းဆန်ခဲ့သည့်အတွက် ငရဲသို့လားရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နေ့နှင့် ညတွင် ၁၂-ရကအသ်
ဝတ်ပြုသူ၏ ထွတ်မြတ်ခြင်း။

باب: فضل من صلى ثنتي عشرة ركعة في يوم
وليلة

(၃၇၀) တမန်တော်မြတ်၏ကြင်ရာတော်၊ မိခင်
မွန်ကြီး အွမ္မီဟဘီဗဟ် (رضي الله عنه) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူခဲ့
သည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ မည်သည့် မွတ်စလင်မ်

٣٧٠ - عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ - أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
يَقُولُ مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّيَ اللَّهُ كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ
عَشْرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا

ကျေးကျွန်မဆို နေ့စဉ် နေ့တိုင်း အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အတွက် ဖုရသွံဆွလာတ်အပြင် နဖီလ် ဆွလာတ် ၁၂-ရကအသ် ဖတ်ခဲ့ပါမူ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအတွက် ဂျန္နသ်သုခဘုံ၌

فِي الْجَنَّةِ أَوْ إِلَّا بُنِيَ لَهُ بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ قَالَتْ أُمُّ حَبِيبَةَ فَمَا بَرَحْتُ أُصَلِّيَهُنَّ بَعْدُ وَقَالَ عَمْرُو (يعني ابن أوس) مَا بَرَحْتُ أُصَلِّيَهُنَّ بَعْدُ وَقَالَ الثُّعْمَانُ (يعني ابن سالم) مِثْلَ ذَلِكَ. وَفِي رَوَايَةٍ: "فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ".

အိမ်တစ်လုံး ဆောက်လုပ်ပေးတော်မူလိမ့်မည်။ (သို့မဟုတ်) ဂျန္နသ်သုခဘုံ၌ ထိုသူအဖို့ အိမ်တစ်လုံး ဆောက်ပေးခံရမည်ဖြစ်သည်။

အစ္စမ္မိုဟဘီဘဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့အချိန်မှစ၍ ကျွန်မသည် ယင်းဆွလာတ်ကို အစဉ်တစိုက် ဝတ်ပြုလာခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် အမရ်ဗင်န်အောင်းစ် ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့အချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် ထိုဆွလာတ်ကို မပျက်မကွက် ဝတ်ပြုလာခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် နွတ်အ်မာန်းဗင်န်စာ လင်းမ်သည် ထိုကဲ့သို့ ပြောခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ နေ့နှင့်ညဟု လာရှိထားသည်။

အခန်း။။ အဇာန်နှစ်ခုကြားတွင် ဆွလာတ် တစ်ခုရှိခြင်း။

باب: بين كل أدائين صلاة

(၃၇၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗဒ္ဒလ္လာဟ်ဗင်န်မို ဂဖွလ်မိုဇနီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အဇာန်နှင့် အိကာ မသ်နှစ်ခုကြားတွင် ဆွလာတ်တစ်ခုရှိ၏။ ထို

٣٧١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعْقَلٍ الْمُزَنِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَيْنَ كُلِّ أَدَائَيْنِ صَلَاةٌ قَالَهَا ثَلَاثًا قَالَ فِي الثَّالِثَةِ لِمَنْ شَاءَ.

စကားအား သုံးကြိမ်သုံးခါ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ တတိယအကြိမ်တွင်မူ ဝတ်ပြုရန်ဆန္ဒရှိသူ အတွက်ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်မတိုင်မီနှင့် ဆွလာတ် အပြီး နဖီလ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: التنفل قبل الصلاة وبعدها

(၃၇၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအိုမရ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်သည်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူ ဇဟိုရ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ်၊ ဇဟိုရ်ပြီး နောက် နှစ်ရကအသ်၊ မဂ်ရိဗ်ပြီးနောက် နှစ်ရက အသ်၊ အိရှာပြီးနောက် နှစ်ရကအသ်၊ ဂျူမုအဟ် ပြီးနောက် နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ မဂ်ရစ်ဗ်၊

၃၇၂ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبْلَ الظُّهْرِ سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَهَا سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْمَغْرَبِ سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْعِشَاءِ سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْجُمُعَةِ سَجْدَتَيْنِ فَأَمَّا الْمَغْرَبُ وَالْعِشَاءُ وَالْجُمُعَةُ فَصَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي بَيْتِهِ.

အိရှာနှင့် ဂျူမုအဟ်တို့(၏ နှစ်ရကအသ်)ကိုမူ ကိုယ်တော်၏အိမ်တော်၌ပင် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့် အတူ ကျွန်ုပ်ဝတ်ပြုခဲ့၏။

ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်

အခန်း။။ နေ့နှင့်ညတွင် နဖိလ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: في التغل بالليل والنهار

(၃၇၃) အဗ္ဗဒ္ဒလ္လာဟ်ဗင်န်ရှကီးက်က ဆင့်ပြန်ခဲ့ သည်။ ကျွန်ုပ်သည် မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ) အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နဖိလ်ဆွလာတ် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ မိခင် မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်သည် ဇဟိုရ်မတိုင်မီ ကျွန်မအိမ်၌ လေးရကအသ် ဝတ် ပြုလေ့ရှိသည်။ ထို့နောက် အပြင်သို့ ထွက်ကာ လူတို့အား ဦးဆောင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော် မူသည်။ ပြီးနောက် အိမ်သို့ ပြန်လာကာ နှစ်ရက အသ် ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်သည် လူ တို့အား ဦးဆောင်၍ မဂ်ရစ်ဗ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြု

၃၇၃ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - عَنْ صَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَنْ تَطَوُّعِهِ فَقَالَتْ كَانَ يُصَلِّي فِي بَيْتِي قَبْلَ الظُّهْرِ أَرْبَعًا ثُمَّ يَخْرُجُ فَيُصَلِّي بِالنَّاسِ ثُمَّ يَدْخُلُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ وَكَانَ يُصَلِّي بِالنَّاسِ الْمَغْرَبَ ثُمَّ يَدْخُلُ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ وَيُصَلِّي بِالنَّاسِ الْعِشَاءَ وَيَدْخُلُ بَيْتِي فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ وَكَانَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ تِسْعَ رَكَعَاتٍ فِيهِنَّ الْوُثْرُ وَكَانَ يُصَلِّي لَيْلًا طَوِيلًا قَائِمًا وَلَيْلًا طَوِيلًا قَاعِدًا وَكَانَ إِذَا قَرَأَ وَهُوَ قَائِمٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَائِمٌ وَإِذَا قَرَأَ قَاعِدًا رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَاعِدٌ وَكَانَ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ.

တော်မူပြီး အိမ်သို့ဝင်ရောက်ကာ နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ လူတို့အား ဦးဆောင်၍ အိရှာဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာကာ နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ညအချိန်၌ ကိုးရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ၎င်းတွင် ဝိသိရ် ဆွလာတ်လည်း ပါဝင်သည်။ ကိုယ်တော်သည် ညအချိန်၌ ကြာမြင့်စွာရပ်လျက်၊ ထိုင်လျက်၊ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ကိုယ်တော် မတ်တပ်ရပ်လျက် ကိရာအသ် ဖတ်ရွတ်ပါမူ ရပ်၍ ပင် ရုကူအံ၊ စဂျဲဒဟ်တို့ကို ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ထိုင်လျက် ကိရာအသ် ဖတ်ပါက ထိုင်လျက်ပင် ရုကူအံ၊ စဂျဲဒဟ်တို့ကို ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ဖဂျရ် အချိန်ကျသည့်အခါ ကိုယ်တော်သည် နှစ်ရက အသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ နဖီလ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: صلاة النافلة في المسجد

(၃၇၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစိုက်ဒ်ဗင်နံဆာဗစ်သ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် စွန်ပလွံရွက် (သို့မဟုတ်) အခြားသစ်ပင် များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့်အခင်းဖြင့် အခန်းငယ် တစ်ခု ဖွဲ့တော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထွက်လာ တော်မူ၍ ထိုထဲတွင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူ သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ သို့ရှိရာ များစွာသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် ကိုယ် တော်နောက်သို့ ဖဝါးခြေထပ်မကွာ လိုက်နာကြ သည်။ ၎င်းတို့သည်လည်း ရောက်လာကြပြီး ကိုယ်တော် နောက်မှ ဆွလာတ်ကို လိုက်၍ ဝတ် ပြုခဲ့ကြသည်။

٣٧٤ - عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ احْتَجَرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حُجَيْرَةً بِخَصْفَةٍ أَوْ حَصِيرٍ فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي فِيهَا قَالَ فَتَتَبَعَ إِلَيْهِ رَجُلٌ وَجَاوُوا يُصَلُّونَ بِصَلَاتِهِ قَالَ ثُمَّ جَاءُوا لَيْلَةً فَحَضَرُوا وَأَبْطَأَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَنْهُمْ قَالَ فَلَمْ يَخْرُجْ إِلَيْهِمْ فَرَفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ وَحَصَبُوا الْبَابَ فَخَرَجَ إِلَيْهِمْ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مُغَضَّبًا فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَا زَالَ بِكُمْ صَنِيعُكُمْ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُكْتَبُ عَلَيْكُمْ فَعَلَيْكُمْ بِالصَّلَاةِ فِي بُيُوتِكُمْ فَإِنْ خَيْرَ صَلَاةٍ الْمَرْءُ فِي بَيْتِهِ إِلَّا الْمَكْتُوبَةُ. وَفِي رَوَايَةٍ: أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - اتَّخَذَ حُجْرَةً فِي الْمَسْجِدِ مِنْ حَصِيرٍ.

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြသည်။ တစ် ည၌ များစွာသောဆွဟာဗဟ်ကြီးများ ရောက်ရှိ

လာခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကိုယ်တော်သည် ရောက်မလာနိုင်သေးဘဲ နောက်ကျနေခဲ့၏။ ဆွဟာဗဟ်

ကြီးက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများဆီသို့ ထွက်မလာခဲ့သောကြောင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက ကျယ်လောင်စွာဖြင့် အသံပြုခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် တံခါးအား ကျောက်စရစ်ခဲကလေးများဖြင့် ပစ်ပေါက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဒေါသထွက်တော်မူလျက် ထွက်လာကာ ထိုသူတို့အား မိန့်တော်မူသည်။

အသင်တို့၏လုပ်ရပ်သည် ဤသို့ပင် ဆက်လက်ရှိနေမည်ဆိုပါက နောက်ဆုံး၌ ဤဆွလာတ်သည်လည်း သင်တို့အပေါ် ဖရသွံ့(မလုပ်မနေရ တာဝန်) ဖြစ်သွားမည်ဟု ငါကိုယ်တော် မှတ်ယူမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နဖီလ်ဆွလာတ်အား မိမိတို့၏အိမ်၌သာ ဝတ်ပြုကြပါ။ ဖရသွံ့ဆွလာတ် မှလွဲ၍ မိမိအိမ်၌ဝတ်ပြုသောဆွလာတ်သည် လူတို့အတွက် အကောင်းဆုံးသောဆွလာတ်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲ၌ စွန်ပလွံရွက်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အခင်းဖြင့် အခန်းတစ်ခုဖွဲ့တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ အိမ်များ၌ နဖီလ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب : صلاة النافلة في البيوت

(၃၇၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗစ်ရ်ဗင်န်အဗ်ဒွလ်လ္လာဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ (ဖရသွံ့)ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသည့်

٣٧٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا قَضَى أَحَدُكُمْ الصَّلَاةَ فِي مَسْجِدِهِ فَلْيَجْعَلْ لِنَبِيِّهِ نَصِيبًا مِنْ صَلَاتِهِ فَإِنَّ اللَّهَ جَاعِلٌ فِي نَبِيِّهِ مِنْ صَلَاتِهِ خَيْرًا.

နောက် မိမိဝတ်ပြုလိုသည့် အချို့(နဖီလ်)ဆွလာတ်ကို အိမ်များ၌ ဝတ်ပြုရန်အတွက် ချန်လှပ်ထားပါလေ။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိတို့အိမ်၌ ဝတ်ပြုသည့် ဆွလာတ်ကို အကြောင်းခံ၍ ကောင်းခြင်းတရားကို မုချ ချီးမြှင့်တော်မူထား၏။

အခန်း။။ အသင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးဦးသည်
လန်းဆန်းတက်ကြွနေသည့် အခြေအနေ၌
နဖီလ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါလေ။ ပင်ပန်းနွမ်း
နယ်သည့်အခါ ထိုင်ချလိုက်ပါ။

باب: ليصل أحدكم نشاطه، فإذا فتر فليقعد

(၃၇၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီ
ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်လာခိုက် တိုင်နှစ်လုံး
ကြား၌ ကြိုးတစ်ချောင်း သွယ်တန်းလျက်ရှိနေ
သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသည်

٣٧٦ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ دَخَلَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْمَسْجِدَ وَحَبِلَ مَمْدُودٌ بَيْنَ
سَارِيَتَيْنِ فَقَالَ مَا هَذَا قَالُوا لِيُزَيِّنَبَ تُصَلِّي فَإِذَا كَسَلَتْ أَوْ
فَتَرَتْ أَمْسَكَتُ بِهِ فَقَالَ حُلُوهُ لِيُصَلَ أَحَدُكُمْ نَشَاطَهُ فَإِذَا
كَسَلَ أَوْ فَتَرَ قَعَدَ.

မည်သည့်အရာပါနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများမှ ဤသည် မိခင်မွန်ကြီးနိုင်နစ်
(ﷺ)၏ ကြိုးဖြစ်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေခိုက် သူ(မ)သည် ငြီးငွေ့လာသည့်အခါ (သို့မဟုတ်) ပင်ပန်း
လာသည့်အခါ ထိုကြိုးအား ဆုပ်ကိုင်ထားလေ့ရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်
(ﷺ)က ထိုကြိုးအား ဖြေလိုက်ကြလေကုန်။ အသင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိလန်း
ဆန်းနေသည့်အခိုက်မျှ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါ။ ငြီးငွေ့လာသည့်အခါ(သို့)ပင်ပန်းလာသည့်အခါ ထိုင်ချ
လိုက်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌
အနှစ်သက်ဆုံးသော ကောင်းမှုမှာ မြဲမြံ မှန်
မှန် ပြုလုပ်သောကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း။

باب: أحب الأعمال إلى الله أدومها

(၃၇၇) အလ်ကမာဟ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
ကျွန်ုပ်သည် မုအ်မင်န်တို့၏မိခင်မွန်ကြီး အာအိ
ရှဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့သည်။ အို-မုအ်မင်န်တို့
၏ မိခင်မွန်ကြီး၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏
ကောင်းမှုကျင့်ဆောင်မှု အခြေအနေမှာ မည်သို့

٣٧٧ - عَنْ عَقْمَةَ قَالَ سَأَلْتُ أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ عَائِشَةَ -
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ كَيْفَ كَانَ
عَمَلُ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - هَلْ كَانَ
يَخْصُ شَيْئًا مِنَ الْإِيَّامِ قَالَتْ لَا كَانَ عَمَلُهُ دِيمَةً وَأَيُّكُمْ
يَسْتَطِيعُ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
يَسْتَطِيعُ.

ရှိပါသနည်း။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ရက်တစ်ရက်အား သတ်မှတ်၍ အထူးတလည် အိဗာဒသ် လုပ်လေ့လုပ်ထရှိပါသလားဟု မေးမြန်းရာ မိခင်မွန်ကြီးက ဤသို့မရှိပါ။ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ အမလ် ကျင့်ဆောင်မှုသည် အမြဲဖြစ်သော၊ ပုံမှန်ကျင့်သုံးနေသော အမလ်ကျင့်ဆောင်မှု ဖြစ်သည်။ ၎င်း နောက် သင်တို့အနက်မှ မည်သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)လုပ်နိုင်သည်ခန့်မျှ ကောင်းမှုများကို လုပ်နိုင်ပါအံ့နည်းဟု ပြောဆိုဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း။။ မိမိတတ်စွမ်းနိုင်သည့်အတိုင်း
အတာခန့်မျှ ကောင်းမှု ပြုလုပ်ကြလေကုန်။

باب: خذوا من العمل ما تطيقون

(၃၇၈) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်၊ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မိခင်မွန်ကြီးထံ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရှိနေခိုက် တွင် မိခင်မွန်ကြီးအနားမှ သို့ဝိုင်သ်ဗင်န်ဟ ဘီးဘ်ဗင်န်အစက်ဒ် ဗင်န်အဗ်ဒွလ်အွတ်ဇာ၏ သမီးဖြစ်သူ ဟောင်လာအ် သခင်မသည် ဖြတ်၍ သွားခဲ့သည်။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက သူမသည်

٣٧٨ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - زَوْجَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَخْبَرَتْهُ أَنَّ الْحَوْلَاءَ بَنَتْ ثَوْبَتَ بْنَ حَبِيبِ بْنِ أَسَدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزْزِيِّ مَرَّتَ بِهَا وَعِنْدَهَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ هَذِهِ الْحَوْلَاءُ بَنَتْ ثَوْبَتَ بْنَ وَرَعَمُوا أَنَّهَا لَا تَنَامُ اللَّيْلَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا تَنَامُ اللَّيْلَ خُذُوا مِنْ الْعَمَلِ مَا تُطِيقُونَ فَوَاللَّهِ لَا يَسْأَلُ اللَّهُ حَتَّى تَسْأَلُوا.

ညအချိန် မအိပ်ဘဲ အိဗာဒသ်လုပ်ပါသည်ဟု လူ အများက ပြောဆိုကြောင်း ကိုယ်တော်(ﷺ)အား လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ သူမသည် မအိပ်ဘဲ အိဗာဒသ် ပြုလုပ်ပါသလော။ မိမိ တတ်စွမ်းနိုင်သည့် အတိုင်းအတာခန့်မျှသာ ကောင်းမှုပြုကြလေကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပြောမည်၊ နောက်ဆုံး၌ သင်တို့သည်(အိဗာဒသ်လုပ်ရင်း) မောပန်း သွားကြလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကမူ(ကုသိုလ် ချီးမြှင့်၍) မောပန်းသွားတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

အခန်း။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ၏
ဆွလာတ်နှင့် ဒုအာ-တောင်းဆုတော်။

باب: في صلاة النبي - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
ودعائه

(၃၇၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်ည၌ ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ အဒေါ်တော်စပ်သူ မိခင်မွန်ကြီးမိုင်မူနဟ်(رضي الله عنه)ထံ အိပ်စက်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည ချိန်တွင် ထတော်မူကာ အပေါ့အလေး စွန့်တော် မူခဲ့သည်။ ပြီးနောက် မိမိမျက်နှာနှင့် လက်နှစ် ဖက်အား ဆေးကြော၍ အိပ်စက်တော်မူခဲ့ သည်။ ပြီးနောက် ထတော်မူ၍ ရေအိတ် ရှိရာသို့ ကြွမြန်းလာကာ ရေအိတ်ကြိုးကို ဖြည်တော်မူခဲ့ သည်။ ပြီးနောက် အသင့်အတင့်ရှိသည့် ဝိုဇူမျိုး ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော် သည် ရေများစွာ မသုံးဘဲ ပြည့်ဝသောဝိုဇူကို ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ရပ်ကာ ဆွလာတ် စတင်ဝတ်ပြုလေသည်။

သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထကာ အကြောဆန့်လိုက်သည်။ ဤသို့ပြုရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်အား စောင့်ကြည့်နေ

٣٧٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَتُّ لَيْلَةٍ عِنْدَ خَالَتِي مَيْمُونَةَ فَقَامَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنَ اللَّيْلِ فَأَتَى حَاجَتَهُ ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ ثُمَّ نَامَ ثُمَّ قَامَ فَأَتَى الْقُرْبَةَ فَأَطْلَقَ شِنَاقَهَا ثُمَّ تَوَضَّأَ وَضُوءًا بَيْنَ الْوُضُوءَيْنِ وَلَمْ يُكْثِرْ وَقَدْ أَبْلَغَ ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى فَقُمْتُ فَتَمَطَّيْتُ كَرَاهِيَةٍ أَنْ يَرَى أَنِّي كُنْتُ أَتَّبِعُهُ إِلَيْهِ فَنَوَضَّأْتُ فَقَامَ فَصَلَّى فَقُمْتُ عَنْ يَسَارِهِ فَأَخَذَ بِيَدِي فَأَدَارَنِي عَنْ يَمِينِهِ فَتَنَامْتُ صَلَاةَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنَ اللَّيْلِ ثَلَاثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً ثُمَّ اضْطَجَعَ فَنَامَ حَتَّى نَفَخَ وَكَانَ إِذَا نَامَ نَفَخَ فَأَتَاهُ بَلَالٌ فَأَذَنَهُ بِالصَّلَاةِ فَقَامَ فَصَلَّى وَلَمْ يَتَوَضَّأْ وَكَانَ فِي دُعَائِهِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي بَصَرِي نُورًا وَفِي سَمْعِي نُورًا وَعَنْ يَمِينِي نُورًا وَعَنْ يَسَارِي نُورًا وَقَوِّمِي نُورًا وَتَحْتِي نُورًا وَأَمَامِي نُورًا وَخَلْفِي نُورًا وَعَظِيمٌ لِي نُورًا قَالَ كُرَيْبٌ وَسَبْعًا فِي الثَّابُوتِ فَلَقِيتُ بَعْضَ وَلَدِ الْعَبَّاسِ فَحَدَّثَنِي بِهِمْ فَذَكَرَ عَصَبِي وَلَحْمِي وَدَمِي وَشَعْرِي وَبَشْرِي وَذَكَرَ خَصْلَتَيْنِ.

သည်ကို မမြင်တွေ့စေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဝိုဇူပြုလုပ်ကာ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုရန် မတ်တတ်ရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်၏ ဝဲဘက်တွင် ရပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်၏လက်အားကိုင်ကာ ဆွဲလှည့်၍ မိမိလက်ယာဘက်တွင် ရောက်စေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ညအချိန် ဝတ်ပြုသည့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်သည် ၁၃-ရကအသ် အပြည့်ဖြစ် သွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟောက်သံများ ထွက်လာသည့်တိုင် လှဲလျောင်း၍ အိပ်စက်တော်မူခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်သည် အိပ်စက်တော်မူသည့်အခါ ဟောက်သံထွက်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ် ကြီးဗိလာလ်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော့်ထံ ရောက်လာပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အသိပေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်သည် ထကာ ဝိုဇူမပြုတော့ဘဲ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဤဒုအာတောင်းဆုကို တောင်းခံတော်မူ၏။

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي بَصَرِي نُورًا وَفِي سَمْعِي نُورًا وَعَنْ يَمِينِي نُورًا وَعَنْ يَسَارِي نُورًا وَفَوْقِي نُورًا وَتَحْتِي نُورًا وَأَمَامِي نُورًا وَخَلْفِي نُورًا وَعَظْمِي لِي نُورًا

အို- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏နှလုံးသားအတွင်း အလင်းရောင် ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏စက္ခုမြင်ကွင်းအတွင်း အလင်းရောင် ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ အကြားအာရုံတွင်လည်း အလင်းရောင်ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ လက်ယာဘက်တွင်လည်း အလင်းရောင်ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ လက်ဝဲဘက်တွင်လည်း အလင်းရောင်ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ အပေါ်တွင်လည်း အလင်းရောင် ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ အောက်ဘက်တွင်လည်း အလင်းရောင် ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ ရှေ့တွင်လည်း အလင်းရောင်ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်တွင်လည်း အလင်းရောင်ထည့်ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးအဖို့ အလင်းရောင်အား ကြီးကျယ်စေတော်မူပါ။

ကိုရိုင်းဗ်က ပြောပြခဲ့သည်။ ယင်းစကား ခုနစ်ရပ်သည် နှလုံးသားအတွင်း၌သာ ရှိနေပြီး နှုတ်ခမ်းပေါ်သို့ ရောက်မလာပေ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗားစ်(ﷺ)၏ သားအချို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ၎င်းတို့က ယင်းစကား ခုနစ်ရပ်ကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြခဲ့သည်။ သူတို့က ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ အကြော၊ အသား၊ သွေး၊ အမွေး၊ သားရေ ၎င်းနောက် အချက်နှစ်ချက်ကိုလည်း ထပ်မံဖော်ပြခဲ့သေးသည်။

၃၈၀ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ لِيُصَلِّيَ افْتَتَحَ صَلَاتَهُ بِرَكَعَتَيْنِ خَفِيفَتَيْنِ.

(၃၈၀) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည အချိန် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် ထသည့်အခါ မိမိ၏

ဆွလာတ်အား ပေါ့ပေါ့ပါးပါး တိုတောင်းစွာ နှစ်ရကအသ် ဆွလာတ်ဖြင့် စတင်တော်မူသည်။

အခန်း။။ ညဉ့်အိပ်ရာမှ ထသည့်အခါ
နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)တောင်းခံခဲ့သော
ဒုအာတောင်းဆုတော်။

باب : دعاء النبي - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ

(၃၈၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိပ်နအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သန်းခေါင်ယံချိန် နိုးထသောအခါ ဤသို့ တောင်းဆုပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَامُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ الْحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ أَمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أُنَبِّتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ فَاعْفُ رُ لِي مَا قَدَّمْتُ وَآخَرْتُ وَأَسْرَرْتُ وَأَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

၃၈၁ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَقُولُ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قِيَامُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ الْحَقُّ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ أَمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أُنَبِّتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ فَاعْفُ رُ لِي مَا قَدَّمْتُ وَآخَرْتُ وَأَسْرَرْتُ وَأَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ချီးမွမ်းခြင်းဟူသမျှသည် အရှင်မြတ်အဖို့သာဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များနှင့် မြေပထဝီ၏ အလင်းရောင်ဖြစ်၏။ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းသည် အရှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များနှင့် မြေပထဝီတို့ကို ထိန်းသိမ်းထားတော်မူသောအရှင်မြတ် ဖြစ်ပါသည်။ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းသည် အရှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်၏။ အရှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များ၊ မြေပထဝီနှင့် ယင်း၌ရှိကြကုန်သောသူတို့၏ အရှင်သခင် ဖြစ်တော်မူသည်။ အရှင်မြတ်သည် မှန်ကန်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်

သည် မှန်ကန်ပါသည်။ အရှင်မြတ်၏စကားရပ်သည်လည်း မှန်ကန်သော စကားရပ် ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံကြရမည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကိယာမသ်နေ့သည်လည်း အမှန်ပင် ရောက်ရှိပါမည်။

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင့်ရှေ့တော်မှောက်၌သာ ဦးညွတ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်ကိုသာ ယုံကြည်ပါသည်။ အရှင်မြတ်ကိုသာ အားကိုးပါသည်။ အရှင်မြတ်ထံတော်သို့သာ ပြန်လှည့်ကြရမည်။ အရှင်မြတ်အတွက်သာ ခိုက်ရန်ပြုပါသည်။ အရှင်မြတ်ကိုသာ ဆုံးဖြတ်ပေးသူ အဖြစ် လက်ခံသဘောတူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး၏ ရှေ့နောက် အပြစ်များ၊ မထင်ရှားသောအပြစ်များ၊ ပေါ်လွင်စွာ ပြုမိခဲ့သော အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မြတ်မှအပ အခြားကိုးကွယ်ရာ အလျှင်း မရှိပြီ။

အခန်း။။ ညဉ့်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပုံနှင့်
ရကအသ်အရေအတွက်။

باب : كيفية صلاة الليل وعدد ركوعها

(၃၈၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်(၁၃)ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ယင်းမှ (၅)ရကအသ်အား ဝိသိရ်အဖြစ် ဝတ်ပြုတော်

٣٨٢ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ ثَلَاثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً يُؤْتِرُ مِنْ ذَلِكَ بِخَمْسٍ لَا يَجْلِسُ فِي شَيْءٍ إِلَّا فِي آخِرِهَا.

မူသည်။ ယင်း(၅)ရကအသ်၌ နောက်ဆုံး ရကအသ်တွင်သာ ထိုင်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ညဉ့်ဆွလာတ်သည် နှစ်ရကအသ်
စီ ဖြစ်ခြင်းနှင့် ညဉ့်နောက်ဆုံးယံတွင် တစ်
ရကအသ်ဖြင့် ဝိသိရ် ဆောက်တည်ခြင်း။

باب : صلاة الليل مثنى مثنى والوتر ركعة من آخر الليل

(၃၈၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နအိုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား ည၏ ဆွလာတ်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး မေးမြန်းခဲ့ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ သည်။ ည၏ဆွလာတ်သည် နှစ်ရက်အသစ်စီ ဖြစ်

၃၈၃ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَنْ صَلَاةِ اللَّيْلِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - صَلَاةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى فَإِذَا خَشِيَ أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً ثَوَّتِرَ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى.

သည်။ အကယ်၍ သင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိုးလင်းသွားမည်ကိုစိုးရိမ်ခဲ့သော် တစ် ရက်အသစ်တည်း ဝတ်ပြုလိုက်ပါက ထိုတစ်ရက်အသစ်သည် ၎င်းဖတ်ခဲ့သော ဆွလာတ်အားလုံးကို ဝိသိရ်အဖြစ် ပြုပေးမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ရပ်၍၊ ထိုင်၍ ညဉ့်ဆွလာတ် ဝတ် ပြုခြင်း။

باب : صلاة الليل قائما وقاعداً

(၃၈၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အား မည်သည့်အခါမှ ညဆွလာတ်တွင် ထိုင်၍ ဝတ်ပြုခြင်းကို မမြင်တွေ့ခဲ့ဖူးပါ။ နောက်ဆုံး ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အသက်အရွယ်ကြီးလာ

၃၈၄ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يقرأ في شيءٍ مِنْ صَلَاةِ اللَّيْلِ جَالِسًا حَتَّى إِذَا كَبُرَ قَرَأَ جَالِسًا حَتَّى إِذَا بَقِيَ عَلَيْهِ مِنَ السُّورَةِ ثَلَاثُونَ أَوْ أَرْبَعُونَ آيَةً قَامَ فَقَرَأَهُنَّ ثُمَّ رَكَعَ.

သည့်အခါ ထိုင်၍ ကိရာအသ် ဖတ်တော်မူသည်။ ဤသို့ဖတ်နေစဉ် အတောအတွင်း အာယတ်တော် (၃၀-၄၀)ခန့်မျှ ကျန်ရှိသောအခါ မတ်တပ်ရပ်၍ ဆက်လက်ပြီး ကိရာအသ် ဖတ်တော်မူသည်။ ပြီး နောက် ရုကူအံ ပြုတော်မူသည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းမရှိဘဲ လူတစ်ဦး ညဉ့်လုံးပေါက် အိပ်စက်ခြင်းသည် နှစ်မြို့ဖွယ်ရာမဟုတ်ခြင်း။

باب : كراهية أن ينام الرجل الليل كله لا يصلي فيه

(၃၈၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
မက်စ်အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော် - قَالَ ذَكَرَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
မြတ်(ﷺ)ထံတော်ပါး၌ အရက်ဦးချိန်ထိ ညအိပ် رَجُلٌ نَامَ لَيْلَةً حَتَّى أَصْبَحَ قَالَ ذَاكَ رَجُلٌ بَالَ الشَّيْطَانُ
သော လူတစ်ဦးအကြောင်း တင်ပြခြင်းခံရ فِي أَذْنِهِ أَوْ قَالَ فِي أَذْنَيْهِ.

သောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူမှာ မိမိနားနှစ်ဖက်(သို့မဟုတ်)မိမိ၏နား တစ်ဖက်
၌ မိစ္ဆာရှင်တွာန်ကောင်၏ အပေါ်စွန့်ခြင်းကို ခံထားရသူဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေစဉ် အိပ်ငိုက် **باب: إذا نَعَسَ فِي الصَّلَاةِ فَلْيَرْقُدْ**
လာပါက အိပ်လိုက်ပါ။

(၃၈၆) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့် - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنْ النَّبِيَّ -
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِذَا نَعَسَ أَحَدُكُمْ فِي الصَّلَاةِ
သည်။ သင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက် فَلْيَرْقُدْ حَتَّى يَذْهَبَ عَنْهُ النَّوْمُ فَإِنْ أَحَدَكُمْ إِذَا صَلَّى وَهُوَ
သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုနေစဉ် အိပ်ငိုက်လာပါမူ نَاعَسَ لَعَلَّهُ يَذْهَبُ يَسْتَعْفِرُ فَيَسُبُّ نَفْسَهُ.

အိပ်ရေးဝသည်အထိ အိပ်လိုက်ပါ။ အကြောင်းမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အိပ်ငိုက်လျက်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသည့်အခါ သူသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တောင်းရမည်ကို မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ကျိန်
စာပို့မိခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။

အခန်း။။ ရှိုင်သွာန်မိစ္ဆာကောင်၏ အထုံးများ **باب: ما يَحِلُّ عَقْدَ الشَّيْطَانِ**
ကို ဖြေသည့်အရာ။

(၃၈၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရာ(ﷺ)သည် - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - يَبْلُغُ بِهِ
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ရှိုင် النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ يَعْقُدُ الشَّيْطَانُ
တွာန်သည် သင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက် عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ ثَلَاثَ عُقَدٍ إِذَا نَامَ بِكُلِّ عُقْدَةٍ
အိပ်စက်သည့်အခါ ယင်း၏ ဦးခေါင်းနောက်စေ يَضْرِبُ عَلَيْكَ لَيْلًا طَوِيلًا فَإِذَا اسْتَيْقَظَ فَذَكَرَ اللَّهَ عَزَّ

၌ အထုံးသုံးခု ထုံးထားလေသည်။ အထုံးတိုင်း ۞ وَجَلَّ انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ وَإِذَا تَوَضَّأَ انْحَلَّتْ عَنْهُ عُقْدَتَانِ فَإِذَا صَلَّى انْحَلَّتْ الْعُقْدُ فَأَصْبَحَ نَشِيطًا طَيِّبَ النَّفْسِ وَإِلَّا أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ كَسْلَانٍ။

သို့သော် ထိုသူသည် အိပ်ရာမှ ထ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တ,သ လိုက်လျှင် အထုံးတစ်ခုမှာ ပြေကျသွားသည်။ ဝိဇ္ဇာပြုလိုက်ပါက အထုံးနှစ်ခုမှာ ပြေကျသွားသည်။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလိုက်ပါက အထုံးအားလုံးသည် ပြေကျပျက်ပြယ်သွား၏။

ထို့ကြောင့် ထိုသူသည် နံနက်ချိန်တွင် စိတ်ကြည်လင်လန်းဆန်းတက်ကြွလျက် ရှိပေမည်။ ထိုသို့မဟုတ်ပါက နံနက်အချိန်၌ ထိုသူသည် စိတ်ရှုတ်ထွေးပျင်းရိလျက်ရှိနေပေမည်။

အခန်း။။ ညဉ့်၌ တောင်းဆု လက်ခံခြင်းခံ
ရသည့်အချိန် တစ်ချိန်ရှိခြင်း။

باب: في الليلة ساعة يستجاب فيها

(၃၈၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန် ۞ ۳۸۸ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِنَّ مِنَ اللَّيْلِ سَاعَةً لَا يُؤَافِقُهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ။

အချိန်နှင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှင့်ဆိုင်သော ကောင်းခြင်းတစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းခံခဲ့ပါမူ အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတောင်းခံသောအရာကို မုချပင် ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ ထိုအချိန်သည် ညစဉ်ညတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ည၏နောက်ဆုံးယံ၌ ဒုအာ၊ ဇိကီရ်
ပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်းနှင့် ထိုအချိန်၌
လက်ခံခြင်းခံရမှု။

باب: الترغيب في الدعاء والذكر في آخر الليل والإجابة فيه

(၃၈၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ညစဉ်ည တိုင်း ညဇာ ပထမသုံးပုံတစ်ပုံ ကုန်ဆုံးသွားချိန် တွင် လောကနှင့် အနီးဆုံးကောင်းကင်ယံသို့ ဆင်းသက်လာတော်မူပြီး မိန့်တော်မူသည်။ ငါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ခပ်သိမ်းကုန်တို့ကို

၃၈၉ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ يَنْزِلُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا كُلَّ لَيْلَةٍ حِينَ يَمْضِي ثُلُثُ اللَّيْلِ الْأَوَّلِ فَيَقُولُ أَنَا الْمَلِكُ أَنَا الْمَلِكُ مَنْ ذَا الَّذِي يَدْعُونِي فَاسْتَجِيبَ لَهُ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ فَلَا يَزَالُ كَذَلِكَ حَتَّى يُضِيَءَ الْفَجْرُ.

ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ ငါအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ပိုင်ရှင်အစစ်ဖြစ်တော်မူ သည်။ မည်သူမည်ဝါသည် ငါအရှင်အား တ,သ မည်နည်း။ ငါအရှင်သည် ထိုသူအား ခွန်းတုံ့ပြန်တော် မူမည်။ မည်သူမည်ဝါသည် ငါ့အရှင်ထံတော်၌ တောင်းဆိုပြုမည်နည်း။ ငါအရှင်သည် ထိုသူအား ချီး မြှင့်ပေးကမ်းတော်မူမည်။ မည်သူမည်ဝါသည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တောင်းခံမည်နည်း။ ငါအရှင် သည် ထိုသူအား ခွင့်လွှတ်ပေးတော်မူမည်။ ဤသို့ဖြင့် နံနက်မိုးသောက်ယံ အချိန်ထိတိုင် ဖြစ်တော် မူမည်။

အခန်း။။ ညဆွလာတ်၏ အနှစ်ချုပ်နှင့် ကျန်းမာရေးကြောင့်(သို့) အိပ်ပျော်သွား ခြင်းကြောင့် ဝတ်မပြုလိုက်ရသူ။

باب: جامعُ صلاة الليل ومن نام عنه أو مرض

(၃၉၀) ဇိုရာရဟ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ စအက်ဒ် ဗင်နဟေရှားမင်နီအာမစ်ရ်သည် အလ္လာဟ် လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ သည်။ ထို့ကြောင့် မဒီနာမြို့သို့ လာခဲ့သည်။ ပြီး နောက် ယင်းမြို့၌ရှိသော ၎င်းပိုင်ဆိုင်သည့် မြေ ကွက်ကို ရောင်း၍ ရလဒ်သောပိုက်ဆံအား စစ် လက်နက်ပစ္စည်းနှင့် အစီးအနင်းဝယ်ရာ၌ သုံးစွဲ ကာ မိမိသေသွားသည်အထိ ရောမတို့အား ဂျေ

၃၉၀ - عَنْ قَتَادَةَ عَنْ زُرَّارَةَ أَنَّ سَعْدَ بْنَ هِشَامَ بْنَ عَامِرٍ أَرَادَ أَنْ يَغْزُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدِمَ الْمَدِينَةَ فَأَرَادَ أَنْ يَبِيعَ عَقَارًا لَهُ بِهَا فَيَجْعَلَهُ فِي السِّلَاحِ وَالْكَرَاعِ وَيُجَاهِدَ الرُّومَ حَتَّى يَمُوتَ فَلَمَّا قَدِمَ الْمَدِينَةَ لَقِيَ أَنَسًا مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ فَتَهَوَّاهُ عَنْ ذَلِكَ وَأَخْبَرُوهُ أَنَّ رَهْطًا سَيَّئَةً أَرَادُوا ذَلِكَ فِي حَيَاةِ نَبِيِّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَتَهَاهُمْ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَقَالَ

ဟာဒ်ပြုသွားမည်ဟု ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ သူ မဒီနာ မြို့သို့ရောက်လာပြီး မြို့ခံအချို့နှင့် တွေ့ဆုံ သည့်အခါ သူတို့က ၎င်းအား ထိုသို့မပြုလုပ်ရန် တားမြစ် ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

၎င်းနောက် လူခြောက်ဦးသည် ကိုယ် တော်(ﷺ) သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေစဉ်က ထိုသို့ ပြု လုပ်ကြရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ကြကြောင်း၊ သို့သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အား တား မြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းနောက် ငါကိုယ်တော် (ﷺ)၌ သင်တို့အတွက် လိုက်နာရမည့် စံနမူနာ မရှိပေဘူးလားဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း သူ အားပြောပြလိုက်သည်။ သို့နှင့် မြို့ခံတို့က သူ့ကို ထိုအကြောင်း ပြောပြလိုက်သည့်အခါ သူသည် ကွာရှင်းထားသော သူ၏ဇနီးသည်နှင့် ပြန်လည် ပေါင်းဖက်ခဲ့သည်။ ပြန်လည်ပေါင်းဖက်မှု အတွက် သက်သေထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးအိပ်နုအဗ္ဗာစ်(رضي الله عنه) ကိုယ် တော်(ﷺ)၏ ဝိတိရ်ဆွလာတ် အကြောင်းကို မေးမြန်းခဲ့သည်။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက လူအားလုံး တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝိတိရ်ဆွလာတ် အကြောင်းကို အသိဆုံးသောသူကို ကျွန်ုပ် သင့် အား မညွှန်ပြပေးဘူးလားဟု မိန့်ကြားရာ ၎င်း က မည်သူပါနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့သည်။ ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးက အာအိရှဟ်(رضي الله عنه)ဖြစ်သည်ဟု ဖြေ ကြားခဲ့ပြီး သူ(မ)ထံသွားရောက် မေးမြန်းပါလေ။ မေးမြန်းပြီးနောက် ကျွန်ုပ်ထံသို့ ပြန်လာကာ

الْيَسَ لَكُمْ فِي أَسْوَةٍ فَلَمَّا حَدَّثُوهُ بِذَلِكَ رَاجَعَ امْرَأَتَهُ وَقَدْ كَانَ طَلَّقَهَا وَأَشْهَدَ عَلَى رَجْعَتِهَا فَأَتَى ابْنَ عَبَّاسٍ فَسَأَلَهُ عَنْ وَثَرِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَعْلَمِ أَهْلِ الْأَرْضِ يُوَثِّرُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَنْ قَالَ عَائِشَةُ فَأَتَيْهَا فَاسْأَلَهَا ثُمَّ اتَّبَعْتُ فَأَخْبَرَنِي بِرَدِّهَا عَلَيْكَ فَأَنْطَلَقْتُ إِلَيْهَا فَأَتَيْتُ عَلَى حَكِيمِ بْنِ أَلْفَحٍ فَاسْتَلْحَقْتُهُ إِلَيْهَا فَقَالَ مَا أَنَا بِقَارِبِهَا لِأَنِّي نَهَيْتُهَا أَنْ تَقُولَ فِي هَاتَيْنِ الشَّيْعَتَيْنِ شَيْئًا فَأَبَتْ فِيهِمَا إِلَّا مُضِيًّا قَالَ فَأَقْسَمْتُ عَلَيْهِ فَجَاءَ فَأَنْطَلَقْنَا إِلَى عَائِشَةَ فَاسْتَأْذَنَّا عَلَيْهَا فَأَذِنَتْ لَنَا فَدَخَلْنَا عَلَيْهَا فَقَالَتْ أَحْكِيمُ فَعَرَفْتُهُ فَقَالَ نَعَمْ فَقَالَتْ مَنْ مَعَكَ قَالَ سَعْدُ بْنُ هِشَامٍ قَالَتْ ابْنُ هِشَامٍ قَالَ ابْنُ عَامِرٍ فَتَرَحَّمْتُ عَلَيْهِ وَقَالَتْ خَيْرًا قَالَ فَتَادَهُ وَكَانَ أُصِيبَ يَوْمَ أُحُدٍ فَقُلْتُ يَا أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ أَتُبَيِّنِي عَنْ خُلُقِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَتْ أَلَسْتُ تَقْرَأَ الْقُرْآنَ قُلْتُ بَلَى قَالَتْ فَإِنْ خُلُقَ نَبِيِّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ الْقُرْآنَ قَالَ فَهَمَمْتُ أَنْ أَقُومَ وَلَا أَسْأَلَ أَحَدًا عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أَمُوتَ ثُمَّ بَدَأَ لِي فَقُلْتُ أَتُبَيِّنِي عَنْ قِيَامِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَتْ أَلَسْتُ تَقْرَأُ يَا أَبُهَا الْمَرْمَلُ قُلْتُ بَلَى قَالَتْ فَإِنْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ اقْتَرَضَ قِيَامَ اللَّيْلِ فِي أَوَّلِ هَذِهِ السُّورَةِ فَقَامَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَصْحَابُهُ حَوْلًا وَأَمْسَكَ اللَّهُ خَاتِمَتَهَا اثْنِي عَشَرَ شَهْرًا فِي السَّمَاءِ حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ فِي آخِرِ هَذِهِ السُّورَةِ التَّخْفِيفَ فَصَارَ قِيَامُ اللَّيْلِ تَطَوُّعًا بَعْدَ فَرِيضَةٍ قَالَ قُلْتُ يَا أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ أَتُبَيِّنِي عَنْ وَثَرِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَتْ كُنَّا نَعُدُّ لَهُ سِوَاكَ وَطَهُورَهُ فَيَبْعَثُهُ اللَّهُ مَا شَاءَ أَنْ يَبْعَثَهُ مِنَ اللَّيْلِ فَيَبْسُوكَ وَيَتَوَضَّأُ وَيُصَلِّي تِسْعَ رَكَعَاتٍ لَا يَجْلِسُ فِيهَا

သင့်အား သူ(မ)ပြောဆိုခဲ့သည်များကို ပြန်လည်
၍ ပြောပြပါဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် သူ(မ)ထံသို့ သွားခဲ့
သည်။ ဦးစွာ ကျွန်ုပ်သည် ဟကီးမ်ဗင်န်အက်ဖ်
လတ်ထံသို့ သွား၍ မိမိအား သူ(မ)ဆီသို့
အရောက် ခေါ်သွားပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။
ထိုအခါ ၎င်းက ကျွန်ုပ်သည် သူ(မ)ထံသို့ သွား
မည်မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် သူ
(မ)အား ဤဆွဟာဗဟ်အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့နှင့် စပ်လျဉ်း
၍ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မပြောရန် တားခဲ့သည်။
သို့သော် သူ(မ)သည် ထိုနှစ်ဖွဲ့၏ကိစ္စနှင့်
ပတ်သက်၍ ရှေ့သို့သာ ဆက်၍ တိုးခဲ့သည်ဟု
ပြောပြသည်။

စအဒ်က ပြောပြသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်
က သူ့အား ကျိန်ဆို၍ ပြောလိုက်ရာ သူသည်
အသင့် ဖြစ်သွားတော့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်

إِلَّا فِي التَّائِمَةِ فَيَذْكُرُ اللَّهَ وَيَحْمَدُهُ وَيَدْعُوهُ ثُمَّ يَنْهَضُ
وَلَا يُسَلِّمُ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّيُ التَّاسِعَةَ ثُمَّ يَقْعُدُ فَيَذْكُرُ اللَّهَ
وَيَحْمَدُهُ وَيَدْعُوهُ ثُمَّ يُسَلِّمُ تَسْلِيمًا يُسْمِعُنَا ثُمَّ يُصَلِّيُ
رَكَعَتَيْنِ بَعْدَ مَا يُسَلِّمُ وَهُوَ قَاعِدٌ فَتِلْكَ إِحْدَى عَشْرَةَ
رَكَعَةً يَا بُنَيَّ فَلَمَّا سَنَّ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
- وَأَخَذَهُ اللَّحْمُ أَوْتَرَ بِسَبْعٍ وَصَنَعَ فِي الرُّكَعَتَيْنِ مِثْلَ
صَنِيعِهِ الْأَوَّلِ فَتِلْكَ تِسْعٌ يَا بُنَيَّ وَكَانَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا صَلَّى صَلَاةً أَحَبَّ أَنْ يُدَاوِمَ عَلَيْهَا
وَكَانَ إِذَا غَلَبَهُ نَوْمٌ أَوْ وَجَعَ عَنْ قِيَامِ اللَّيْلِ صَلَّى مِنَ
النَّهَارِ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكَعَةً وَلَا أَعْلَمُ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَرَأَ الْقُرْآنَ كُلَّهُ فِي لَيْلَةٍ وَلَا صَلَّى لَيْلَةً إِلَى
الصُّبْحِ وَلَا صَامَ شَهْرًا كَامِلًا غَيْرَ رَمَضَانَ قَالَ
فَانْطَلَقْتُ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ فَحَدَّثَنِي بِحَدِيثِهَا فَقَالَ صَدَقْتَ
لَوْ كُنْتُ أَقْرَبُهَا أَوْ أَدْخُلُ عَلَيْهَا لَأْتَبِعُهَا حَتَّى تُشَافِهَنِي
بِهِ قَالَ قُلْتُ لَوْ عَلِمْتُ أَنَّكَ لَا تَدْخُلُ عَلَيْهَا مَا حَدَّثْتُكَ
حَدِيثَهَا.

တို့သည် အာအိရှဟ်(ﷺ)ထံသို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ပြီးနောက် သူ(မ)ထံဝင်ရောက်တွေ့ဆုံခွင့်ရရန်
ခွင့်တောင်းခဲ့ကြသည်။ သို့ရှိရာ သူ(မ)က ကျွန်ုပ်တို့အား ခွင့်ပြုသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ(မ)
ထံ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ သူ(မ)က ဟကီးမ်အား သိသောကြောင့် ဟကီးဖြစ်ပါသလားဟု
မေးရာ သူက ဟုတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ပြီးနောက် သူ(မ)က သင်နှင့်အတူပါလာသောသူမှာ
မည်သူနည်းဟုမေးရာ ၎င်းမှ စအဒ်ဗင်န်ဟေရှာမ်းဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ သူ(မ)က ဟေရှာမ်းမည်သူ
နည်းဟု မေးရာ ၎င်းက အာမစ်ရ်၏သားဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

ထိုအခါ သူ(မ)က ၎င်းအပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော် ကျရောက်စေရန် ဒုအာ
ပြုပေးပြီး သူနှင့်ပတ်သက်၍ ကောင်းသောစကားကို ဆိုခဲ့သည်။ ကသာဒဟ်က ပြောပြခဲ့သည်။ အာ
မစ်ရ်သည် အိုဟွဒ်စစ်ပွဲ၌ ရှဟီးဒ် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က အို-မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်

ကြီး၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စာရိတ္တ(ကိုယ်ကျင့်တရား)သည် မည်သို့မည်ပုံရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြပါဟု မေးမြန်းလိုက်ရာ သူ(မ)က အသင်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အား မဖတ် ရွတ်ပါလေ သလောဟု ပြန်လည်မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က အဘယ်ကြောင့် မဖတ်ရပါမည် နည်း။ မုချ ကျွန်ုပ် ဖတ်ပါသည်ဟု ပြန်လည် ဖြေကြားခဲ့သည်။

ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ဧကန်အမှန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စာရိတ္တ(ကိုယ်ကျင့်တရား)မှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ပင်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ စအိက ပြောပြသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် ထပြန်ကာ ကျွန်ုပ်သေသွားသည်အထိ မည်သူ့ကိုမျှ မည်သည့်အကြောင်းမှ မမေးမြန်းတော့ရန် ရည်ရွယ်မိခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် အတွေးပေါ်လာကာ ကျွန်ုပ်အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ညဉ့်ထ၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသည့်အကြောင်းကို ပြောပြပေးပါဟု တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထိုအခါ မိခင် မွန်ကြီးက အသင်သည် (يَا أَيُّهَا الْمَرْءُ) “အို-အဝတ်ခြုံထားသူ” အား မဖတ်ပါလေသလောဟု မေး မြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က ဖတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

မိခင်မွန်ကြီးက အမိန့်ရှိသည်။ မုချဧကန် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် ဤစူရဟ်၏ အစတွင် သဟဂျ်ဂျွဒ်ဆွလာတ်အား ဖွရသွံ့အဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် တစ်နှစ်တိတိ သဟဂျ်ဂျွဒ် ဆွလာတ်အား ဝတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုစူရဟ်၏ အဆုံးပိုင်းအား ကောင်းကင်၌ ၁၂-လတိုင် မချပေးဘဲ ထိန်းသိမ်းထားတော်မူခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဤစူရဟ်၏ အဆုံးပိုင်းတွင် လျော့ပေါ့ပေးမှုကို ချပေးတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သဟဂျ်ဂျွဒ်ဆွလာတ်သည် ဖွရသွံ့သတ်မှတ်ပြီးမှ နဖီလ် အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။

စအိက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က အို- မုအ်မင်န်တို့၏မိခင်မွန်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်အား တမန် တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝိတိရ်ဆွလာတ်အကြောင်းပြောပြပေးပါဟု လျှောက်ထားရာ သူ(မ)က ပြောပြ သည်။ ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်တော့်အတွက် မစ်ဝါးက်တံနှင့် ဝိုဇူရေကို အသင့်ထားပေးလေ့ရှိခဲ့ကြ သည်။ ပြီးနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိလိုလားတော်မူသော ညအချိန်၌ ကိုယ်တော့်အား နီး ထစေတော်မူသည်။ နီးထပြီးနောက် ကိုယ်တော်သည် မစ်ဝါးက်သုံး၍ ဝိုဇူပြုကာ ၉-ရကအသ် ဝတ် ပြုတော်မူသည်။ ယင်း ၉-ရကအသ်တွင် ၈-ရကအသ်မြောက်၌သာ ထိုင်တော်မူ၍ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အား တ,သတော်မူသည်။ အရှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောမနာပြုတော်မူသည်။ တောင်းဆိုပြု တော်မူသည်။ ပြီးနောက် စလာမ်မလှည့်ဘဲ ထရပ်ကာ ၉-ရကအသ် မြောက်ကို ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ပြီးနောက် ထိုင်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တ,သတော်မူသည်။ ချီးမွမ်းထောမနာပြုတော်မူသည်။

တောင်းဆုပြုတော်မူသည်။ ပြီးနောက် ကျွန်မတို့ကြားရလောက်သည့် အသံဖြင့် စလာမ်လှည့်တော်မူသည်။

စလာမ်လှည့်ပြီးနောက် ထိုင်လျက်နှင့်ပင် ၂-ရကအသံဝတ်ပြုတော်မူသည်။ အို-ချစ်သား၊ စုစုပေါင်းမှာ ၁၁-ရကအသံဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အသက်အရွယ်ရလာပြီး ဝလာသော အခါ ၇-ရကအသံဖြင့် ဝိတိရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ပြီးနောက် ၂-ရကအသံအား ပထမပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ အို-ချစ်သား၊ စုစုပေါင်းမှာ ၉-ရကအသံဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်တစ်ခုအား စဝတ်ပြုလိုက်ပါက ၎င်းအား စွဲမြဲစွာပင် ဝတ်ပြုတော်မူရန် လိုလားနှစ်သက်တော်မူလေ့ရှိသည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သဟဂျ်ဂျွဒ်ဆွလာတ်အား အိပ်ပျော်သွားသောကြောင့်(သို့မဟုတ်) ဝေဒနာတစ်ခုခုကြောင့် ဝတ်မပြုလိုက်ရပါက နေခင်းအချိန်တွင် ၁၂-ရကအသံဝတ်ပြုတော်မူသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည၌ ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး ရွတ်ဖတ်ပါသည်ဟု ကျွန်မ မသိပါ။ မိုးလင်းသည်ထိ ညလုံးပေါက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပါသည်ဟုလည်း ကျွန်မ မသိပါ။ ရမသွာန်လမှအပ တစ်လလုံးအပြည့် ဆွိယာမ်ဥပုသ်စောင့်ခဲ့သည်ဟုလည်း ကျွန်မ မသိပါ။

စအဒ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အစ်ဗ်နုအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)ထံသို့သွား၍ သူမပြောပြခဲ့သည့် အကြောင်းအရာကို ပြောပြလိုက်ရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက သူ(မ)သည် မှန်သောစကားကို ဆိုသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် သူ(မ)နှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်ခဲ့ပါက သို့မဟုတ် သူ(မ)ထံ အများဆုံး ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံသူဖြစ်ပါက မုချဧကန် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် သူ(မ)ထံသွား၍ ထိုအကြောင်းကို သူ(မ)ထံမှ နှုတ်တိုက်နားထောင်မည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ စအဒ်က ပြောသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် သူ(မ)ထံ သင်မဝင်ရောက်ကြောင်းသိထားပါက သူ(မ)ပြောပြသည့်စကားကို သင့်အား ကျွန်ုပ်ပြောပြခဲ့မည် မဟုတ်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဝိတိရ်ဆွလာတ် ဆိုင်ရာ။

باب: في صلاة الوتر

(၃၉၁) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန် ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည၏ ၈ လယ်၊ ဆုံး အချိန်အားလုံး၌ ဝိတိရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ဤအတွက်ကြောင့် ကိုယ်တော်၏ ဝိတိရ်ဆွလာတ်သည် ဖျရ်အချိန်ထိ တိုင် ရောက်သွားလေ့ရှိသည်။

၃၉၁ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ مِنْ كُلِّ اللَّيْلِ قَدْ أُوتِرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ وَأَوْسَطِهِ وَآخِرِهِ فَأَنْتَهَى وَثَرُهُ إِلَى السَّحَرِ.

အခန်း။ ။ ဝိတိရ်ဆွလာတ်နှင့် ဖျရ်စွန္နသ် နှစ်ရကအသ်။

باب: في الوتر وركعتي الفجر

(၃၉၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်ဗင်နီစီရီးနီ(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အိမ်နုအုမရ်(ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်က ဖျရ်ဖွရသွံအလျင်တွင် ဝတ်ပြုရသော စွန္နသ်နှစ် ရကအသ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်မည်သို့ရှိပါသ နည်း။ ယင်းနှစ်ရကအသ်၌ ကိရာအသ်ကို ရှည် လျားစွာ ဖတ်ရပါမည်လားဟု မေးမြန်းရာ ဆွ ဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။

၃၉၂ - عَنْ أَنَسِ بْنِ سِيرِينَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَأَلْتُ ابْنَ عَمَرَ قُلْتُ أَرَأَيْتَ الرُّكْعَتَيْنِ قَبْلَ صَلَاةِ الْغَدَاةِ أَطِيلُ فِيهِمَا الْقِرَاءَةَ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى وَيُوتِرُ بِرُكْعَةٍ قَالَ قُلْتُ إِنِّي لَسْتُ عَنْ هَذَا أَسْأَلُكَ قَالَ إِنَّكَ لَصَحْبٌ أَلَا تَدْعُنِي أَسْتَفِرُّ لَكَ الْحَدِيثَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى وَيُوتِرُ بِرُكْعَةٍ وَيُصَلِّي رُكْعَتَيْنِ قَبْلَ الْغَدَاةِ كَانَ الْأَذَانَ بِأَذْنَيْهِ.

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ည၌နှစ်

ရကအသ်စီ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူပြီး တစ်ရကအသ်ဖြင့် ဝိတိရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ သည်။ အိမ်နုစီရီးနီက ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သင့်အား ဤကိစ္စအကြောင်းမေးနေခြင်းမဟုတ်ပါ ဟု ကျွန်ုပ်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက မုချပင် သင်သည် ရိုသေမှုနည်းပါးသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သင့်အား ကျွန်ုပ်မှ ဟဒီးဆ် အပြည့်အစုံ ပြောပြရန် အခွင့်မပေးတော့ဘူးလားဟု ပြောခဲ့ သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ည၌ နှစ်ရကအသ်စီဝတ်ပြု တော်မူလေ့ရှိပြီး၊ တစ်ရကအသ်ဖြင့် ဝိတိရ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်သည် ဖျရ်ဖွရသွံအလျင်(ကပ်၍)မိမိနား တော်နှစ်ဖက်၌ သက္ကဗီးရ်ကြားနေရသကဲ့သို့(အချိန်၌ စွန္နသ်)ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်ကို ဝတ်ပြုတော် မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ ညနောက်ဆုံးယံ၌ မထနိုင်မည်ကို
စိုးရိမ်ရပါမူ ညဦးယံတွင် ဝိတိရ်ဆွလာတ်
ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: من خاف ألا يقوم من آخر الليل فليوتر أوله

(၃၉၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။
မည်သူမဆို ညနောက်ဆုံးယံ၌ မထနိုင်မည်ကို
စိုးရိမ်ရလျှင် ညဦးယံ၌ ဝိတိရ်ဆွလာတ် ဆောက်
တည်ပါ။ မည်သူမဆို ညနောက်ဆုံးယံ၌ ထနိုင်

٣٩٣ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ خَافَ أَنْ لَا يَقُومَ مِنْ
آخِرِ اللَّيْلِ فَلْيُوتِرْ أَوَّلَهُ وَمَنْ طَمَعَ أَنْ يَقُومَ آخِرَهُ
فَلْيُوتِرْ آخِرَ اللَّيْلِ فَإِنَّ صَلَاةَ آخِرِ اللَّيْلِ مَسْهُودَةٌ وَذَلِكَ
أَفْضَلُ.

မည်ဟု မျှော်လင့်ရလျှင် ညနောက်ဆုံးယံ၌ ဝိတိရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပါ။ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော် ညနောက်ဆုံးယံ၏ ဆွလာတ်သည် ကောင်းကင်တမန်များ အသင့်ရောက်ရှိကြ
သည့် ဆွလာတ်ဖြစ်သည်။ ထိုအရာသည် ပို၍ သာမြတ်ပေသည်။

အခန်း။။ မိုးမလင်းမီအလျှင် ဝိတိရ်
ဆွလာတ် ဆောက်တည်ခြင်း။

باب: أوتروا قبل أن تصبحوا

(၃၉၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်
တော်မူသည်။ မိုးမလင်းမီအလျှင် ဝိတိရ်
ဆွလာတ် ဆောက်တည်ကြကုန်။

٣٩٤ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَوْتِرُوا قَبْلَ
أَنْ تُصْبِحُوا.

အခန်း။။ ဆွလာတ်အတွင်း ကုရ်အာန်ကျမ်း
တော်မြတ် ရွတ်ဖတ်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل قراءة القرآن في الصلاة

(၃၉၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော် မူသည်။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက် သည် မိမိမိသားစုထံ ပြန်သွားသောအခါ ထို မိသားစု၌ ဝဖိုး၍ ကြီးမားထွားကြွင်းပြီး ကိုယ်

၃၉၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أُجِبُّ أَحَدَكُمْ إِذَا رَجَعَ إِلَى أَهْلِهِ أَنْ يَجِدَ فِيهِ ثَلَاثَ خَلْقَاتٍ عِظَامٍ سِمَانٍ فُلْنَا نَعَمْ قَالَ فَثَلَاثُ آيَاتٍ يقرأُ بِهِنَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثِ خَلْقَاتٍ عِظَامٍ سِمَانٍ.

ဝန်ရှိသော ကုလားအုတ်မသုံးကောင်တွေရှိရန် နှစ်သက်ပါ၏လော။ ကျွန်တော်တို့က ဟုတ်ကဲ့ပါ။ နှစ်သက်ကြပါသည်ဟု ဖြေကြားကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။

အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ၎င်း၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတည်ဆောက်မှုတွင် ရွတ် ဖတ်သော အာယတ်တော်သုံးပိုဒ်သည် ၎င်းသူအတွက် ဝဖိုး၍ ကြီးမားထွားကြွင်းပြီး ကိုယ်ဝန်ရှိ သော ကုလားအုတ်မသုံးကောင်ထက် ပို၍ ကောင်းမွန်ပေသည်။

အခန်း။။ တစ်ရကအသ်၌ စူရဟ်နှစ်ပုဒ်
ရွတ်ဖတ်ရသည့် ပမာတူ စူရဟ်များ
အကြောင်း။

باب: في النظائر التي يقرأ سورتين في ركعة

(၃၉၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဝါအိလ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့၌ ကျွန်တော်တို့သည် ဖျရ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုကြပြီးနောက် ဆွဟာဗဟ် ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)ထံ နံနက် စောစောစီးစီးထွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော် တို့သည် တံခါးဝ၌ စလာမ်နှုတ်ခွန်းဆက်သကြ ရာ ၎င်းက ကျွန်တော်တို့ကို ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

၃၉၆ - عَنْ أَبِي وَائِلٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ يَوْمًا بَعْدَ مَا صَلَّيْنَا الْعَدَاةَ فَسَلَّمْنَا بِالْبَابِ فَأَذِنَ لَنَا قَالَ فَمَكَّنَا بِالْبَابِ هُنَيْيَةَ قَالَ فَخَرَجْتُ الْجَارِيَةَ فَقَالَتْ أَلَا تَدْخُلُونَ فَدَخَلْنَا فَإِذَا هُوَ جَالِسٌ يُسَبِّحُ فَقَالَ مَا مَنَعَكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا وَقَدْ أَذِنَ لَكُمْ فَعَلْنَا لَا إِلَّا أَنَا ظَنُّنَا أَنَّ بَعْضَ أَهْلِ الْبَيْتِ نَائِمٌ قَالَ ظَنَنْتُمْ يَا ابْنَ ابْنِ أُمِّ عَبْدِ غَفْلَةٌ قَالَ ثُمَّ أَقْبَلَ يُسَبِّحُ حَتَّى ظَنَّ أَنَّ الشَّمْسَ قَدْ طَلَعَتْ فَقَالَ يَا جَارِيَةُ انْظُرِي هَلْ طَلَعَتْ قَالَ فَظَهَرَتْ فَإِذَا هِيَ لَمْ تَطْلُعْ فَأَقْبَلَ يُسَبِّحُ حَتَّى إِذَا ظَنَّ أَنَّ الشَّمْسَ قَدْ طَلَعَتْ قَالَ يَا جَارِيَةُ انْظُرِي

သည်။ ထိုအခါ ကလေးမတစ်ဦးထွက်လာပြီ
အသင်တို့ အဘယ်ကြောင့် မဝင်ရောက်ကြပါသ
နည်းဟုမေးမြန်ရာ ကျွန်တော်တို့က ဝင်လိုက်
ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည်
ထိုင်လျက် သတ်စိမ်းဟ်ရွတ်ဆိုနေသည်။ ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးက အသင်တို့ကို ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်ပါလျက်
မည်သည့်အရာက ဝင်ရောက်ခြင်းမှ တားဆီး
ထားပါသနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်တော်

هَلْ طَلَعْتَ فَتَطَرْتُ فَإِذَا هِيَ قَدْ طَلَعَتْ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي أَفَلَانَا يَوْمَنَا هَذَا فَقَالَ مَهْدِيٌّ وَأَحْسِبُهُ قَالَ وَلَمْ
يُهِلْكَ بِذُنُوبِنَا قَالَ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ قَرَأْتُ الْمُفَصَّلَ
الْبَارِحَةَ كُلُّهُ قَالَ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ هَذَا كَهَذَا الشَّعْرُ أَمَا لَقَدْ
سَمِعْنَا الْقِرَاءَةَ وَإِنِّي لَأَحْفَظُ الْقِرَائِينَ الَّتِي كَانَ يَقْرَأُهَا
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - ثَمَانِيَةَ عَشَرَ مِنْ
الْمُفَصَّلِ وَسُورَتَيْنِ مِنْ آلِ حَم.

တို့က မရှိပါ။ သို့သော်လည်း အိမ်သားအချို့ အိပ်စက်နေသည်ဟု ထင်မြင်သောကြောင့်ပါဟု ဖြေ
ကြားလိုက်ကြသည်။

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အိမ်နုအွမ္မိအိမ်ဒ်၏ မိသားစုတွင် မေ့လျော့မှုရှိနေသည်ဟု အသင်
တို့ ထင်မြင်နေကြသလော။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် နေထွက်လာပြီဟု ထင်ရသည်အထိ
အာရုံစိုက်ပြီး သတ်စိမ်းဟ်ရွတ်ဆိုနေသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောဆိုသည်။ အို-ကလေးမ၊ နေ
ထွက်လာပြီးလားဟုပြောကာ ကြည့်ရှုစေသည်။ ဆင့်ပြန်သူအမူဝါဒိလ်က ပြောပြသည်။ သူ(မ)
ကြည့်လိုက်သောအခါ နေသည် မထွက်သေးပေ။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် နေထွက်လာပြီဟု
ထင်ရသည့်အထိ အာရုံစိုက်ပြီး သတ်စိမ်းဟ်ရွတ်ဆိုနေပြန်သည်။ တစ်ဖန် ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အို-
ကလေးမ၊ နေထွက်လာပြီးလားဟုပြောကာ ကြည့်ရှုစေသည်။ သူ(မ) ကြည့်လိုက်သောအခါ နေလုံး
သည် ထွက်လာပြီဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောဆိုခဲ့သည်။ ချီးမွမ်းထောမနာပြုခြင်း
သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ အကြင်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်တို့ကို ဤနေ
၌ ခွင့်လွှတ်ပေးတော်မူခဲ့သည်။

မဟ်ဒီက ပြောပြသည်။ အိမ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)(ဤသို့)ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ကျွန်
တော် ထင်ပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်တို့၏ ပြစ်မှုများကြောင့် ဖျက်ဆီးတော်မမူခဲ့ပါ။ ဆင့်
ပြန်သူက ပြောပြသည်။ အမျိုးသားများထဲ၌ တစ်ဦးက မေးမြန်းခဲ့သည်။ အသင်သည် ည၌
မုဖတ်စံစွလ်စူရဟ်အားလုံးကို ရွတ်ဖတ်ပါသလော။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး
အိမ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကဗျာလဏ်ာရွတ်ဖတ်သကဲ့သို့ (အလျင်အမြန်) ရွတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်
သည်။ သို့ရှိရာ တို့တစ်တွေသည် ကရာအင်န်ကိုမူ ကြားခဲ့ကြရသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်သည်လည်း

ပမာတူ စူရဟ်များကို အမှန်ပင် ကျက်မှတ်ထားခဲ့သည်။ ထိုစူရဟ်များကို ကိုယ်တော်(ﷺ)ရွတ်ဖတ်တော်မူခဲ့သည်။ မုဖတ်စံစွလ်စူရဟ်မှာ ဆယ့်ရှစ်ခုဖြစ်ပြီး ဟာမီးမိစူရဟ်အုပ်စုမှ စူရဟ်နှစ်ပုဒ် ဖြစ်၏။

အခန်း။။ ရမသ္မာန်ဆွလာတ်နှင့် စပ်လျဉ်း
၍ လာရီသောအရာ။

باب: ما جاء في صلاة رمضان

(၃၉၇) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညသန်းခေါင်ယံအချိန် ထွက်လာတော်မူပြီး ဗလီထဲ၌ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ လိုက်၍ ဆောက်တည်ကြသည်။ သို့နှင့် နံနက်မိုးလင်းလာသောအခါ လူတို့သည် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ကြရာ လူအများအပြား စုရုံးမိခဲ့ကြသည်။

ကိုယ်တော်သည် ဒုတိယည၌ ထွက်လာတော်မူသည်။ လူတို့သည်လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခဲ့ကြ၏။ နံနက်အချိန်ရောက်သောအခါ ထိုကိစ္စကို ပြောဆိုဖြစ်ကြသည်။ ထို့နောက် တတိယနေ့၌ ဗလီထဲရှိသူများသည် ပိုမိုများပြားလာခဲ့သည်။

၃၉၇ - عن عائشة - رضي الله عنها - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - خرج من جوف الليل فصلى في المسجد فصلى رجال بصلاته فأصبح الناس يتحدثون بذلك فاجتمع أكثر منهم فخرج رسول الله - صلى الله عليه وسلم - في الليلة الثانية فصلوا بصلاته فأصبح الناس يذكرون ذلك فكثروا أهل المسجد من الليلة الثالثة فخرج فصلوا بصلاته فلما كانت الليلة الرابعة عجز المسجد عن أهله فلم يخرج إليهم رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فطفق رجال منهم يقولون الصلاة فلم يخرج إليهم رسول الله - صلى الله عليه وسلم - حتى خرج لصلاة الفجر فلما قضى الفجر أقبل على الناس ثم تشهد فقال أما بعد فإنه لم يخف علي شأنكم الليلة ولكني خشييت أن تفرض عليكم صلاة الليل فتعجزوا عنها. وفي رواية: وذلك في رمضان.

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထွက်လာတော်မူသည့်အခါ လူတို့သည် ကိုယ်တော်နောက်လိုက်၍ ဆွလာတ်ဆောက် တည်ကြသည်။ စတုတ္ထည ရောက်လာသောအခါ ဗလီသည် ဝတ်ပြုသူများနှင့် မဆုံဖြစ်နေခဲ့သည်။

သို့သော် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့ထံသို့ ထွက်မလာခဲ့ပေ။ ထိုအခါ လူအချို့က ဆွလာတ်ဟု ပြောဆိုကြတော့သည်။ သို့သော်လည်း ကိုယ်တော်သည် သူတို့ထံသို့ ထွက်မလာခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံး ဖျရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုရန်သာ ထွက်လာတော်မူသည်။ ဖျရ်ဆွလာတ်ပြီးသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လူတို့ဘက်လှည့်ပြီး ရှဟာဒဟ် ရွတ်ဆိုကာ မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အမ္မာဗအ်ဒု-ချီးမွမ်းခြင်းနှင့်စွလာဝါသ်စလာမ်ပို့သပြီးနောက်(ပြောကြားအပ်သည်)။ မနေညက(ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော) သင်တို့၏ အခြေအနေသည် ငါကိုယ်တော်အပေါ် ဖုံးကွယ်၍မနေပါ။ သို့သော်လည်း အသင်တို့အပေါ် ညဆွလာတ် ဖွရသွ်ပြဋ္ဌာန်းခံလိုက်ရမည်၊ ထိုအခါ သင်တို့ တာဝန်မကျေပွန်နိုင်ကြမည်ကို ငါကိုယ် တော်စိုးရိမ်မိသည်။ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ရမသွာန်လမြတ်၌ ဖြစ်သည်ဟု လာရီထားသည်။

အခန်း။။ ရမသွာန်လ(ည)၌ ဆွလာတ်ဝတ်
ပြုဆောက်တည်ခြင်းနှင့် ဝတ်ပြုရန်
တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း။

باب: في قيام رمضان والترغيب فيه

(၃၉၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်များကို မဖြစ်မနေ လုပ်ရမည့် အမိန့်ပေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ရမသွာန်လ(ည)၌ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ကြရန် တိုက်တွန်းတော်မူလေ့ရှိသည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။

٣٩٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُرْغَبُ فِي قِيَامِ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَأْمُرَهُمْ فِيهِ بِعَزِيمَةٍ فَيَقُولُ مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ فُتُوْقِي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَالْأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ كَانَ الْأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ فِي خِلَافَةِ أَبِي بَكْرٍ وَصَدْرًا مِنْ خِلَافَةِ عُمَرَ عَلَى ذَلِكَ.

မည်သူမဆို ရမသွာန်လ(ည)၌ အီမာန် ယုံကြည်မှုနှင့်တကွ အကျိုးကုသိုလ် မျှော်ကိုးလျက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုသော် အလျင်က ကျူးလွန်မိခဲ့ သော ၎င်း၏အပြစ်များ ခွင့်လွှတ်ပေးခြင်းခံရမည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)ဝဟးသ်ဖြစ်ပြီးနောက် အဆိုပါ ကိစ္စသည် သူ့အတိုင်းပင် ရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)၏ အုပ်ချုပ်မှုကာလနှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)၏ အုပ်ချုပ်ရေးကာလ အစပိုင်းလည်း ထိုကိစ္စမှာ သူ့အတိုင်းပင် ရှိခဲ့သည်။

ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် အခန်းများ

أبواب الجمعة

အခန်း။။ ဤအွမ္မသ်အား သောကြာနေ့နှင့် ပတ်သက်ပြီး(အလ္လာဟ်ဘက်မှ)လမ်းညွှန်မှု။

باب: هداية هذه الأمة ليوم الجمعة

(၃၉၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော် မူသည်။ ငါတို့သည် အားလုံးထက် နောက်မှလာ ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပြီး ကိယာမသ်နေ့၌ ကျန်လူများ အားလုံးထက် ရှေ့ဆုံးရောက်သူများ ဖြစ်ကြလိမ့် မည်။ ငါတို့သည် အဦးဆုံး ဂျန္နသ်ကို စံမြန်းကြရ မည့်သူများလည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်း တို့သည် တို့ထက်အလျင် ကျမ်းဂန်ချီးမြှင့်ခြင်းခံ

٣٩٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - نَحْنُ الْآخِرُونَ الْأَوَّلُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَنَحْنُ أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ بَيَدِ أَنْهُمْ أَوْثَرُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِنَا وَأَوْتَيْنَاهُ مِنْ بَعْدِهِمْ فَاخْتَلَفُوا فَهَذَا اللَّهُ لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ فَهَذَا يَوْمُهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ هَذَا اللَّهُ لَهُ قَالَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَالْيَوْمَ لَنَا وَغَدًا لِلْيَهُودِ وَبَعْدَ غَدٍ لِلنَّصَارَى.

ကြရပြီး ငါတို့သည် သူတို့နောက်မှ ချီးမြှင့်ခံကြရသည်။ သို့နှင့် ၎င်းတို့သည် ကွဲလွဲခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ ကွဲလွဲခဲ့ကြသော အမှန်တရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကို လမ်း မှန်ညွှန်ပြပေးတော်မူခဲ့သည်။ ဤသောကြာနေ့သည် ၎င်းတို့ကွဲလွဲခဲ့ကြသောနေ့ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် ထိုနေ့အတွက် ငါတို့ကို လမ်းမှန်ညွှန်ပြပေးခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ) မိန့်တော်မူ သည်။ သောကြာနေ့သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက်ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်နေ့(စနေနေ့)သည် ယဟူဒီတို့ အတွက်ဖြစ်ကာ နောက်တစ်နေ့(တနင်္ဂနွေနေ့)သည် နစ္စရာတို့အတွက် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ သောကြာနေ့၏ ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل يوم الجمعة

(၄၀၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ နေထွက်ပေါ်လာသည့်နေ့များတွင်

٤٠٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا وَلَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ.

အကောင်းဆုံးနေ့သည် သောကြာနေ့(ဂျူမုအဟ်နေ့)ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့၌ အာဒမ်(ﷺ)ကို ဖန်ဆင်းခဲ့သည်။ ထိုနေ့၌ ၎င်းသည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ခံရပြီး ထိုနေ့၌ပင် ဂျန္နုသ်မှ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသည်။ ထို့ပြင် ကိယာမသ်သည်လည်း ထိုနေ့၌ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။

အခန်း။။ သောကြာနေ့ရှိ အချိန်တစ်ချိန်။

باب: في الساعة التي في يوم الجمعة

(၄၀၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သောကြာနေ့၌ အချိန်တစ်ချိန်ရှိသည်။ မွတ်စလင်မ် တစ်ဦးသည် ရပ်လျက် ဆွလာတ်

၄၀၁ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ أَبُو الْقَاسِمِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ فِي الْجُمُعَةِ لَسَاعَةً لَا يُوَافِقُهَا مُسْلِمٌ قَائِمٌ يُصَلِّيُ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ وَقَالَ بِيَدِهِ يُقَلِّلُهَا يُزِيدُهَا.

ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ အကောင်းကို တောင်းခံသောအချိန်နှင့် ထို(ဒုအာကဗူလ်ဖြစ်သော)အချိန်တို့ တိုက်ဆိုင်သွားသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းသူ တောင်းခံသော အရာကို မုချပေးတော်မူပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ထိုအချိန်သည် တိုတောင်းလွန်းလှသည့် အချိန်ဖြစ်ကြောင်း လက်ဟန်ဖြင့် ပြတော်မူခဲ့သည်။

(၄၀၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗွရ်ဒဟ် ဗင်န် အဗူမူစာအရှ်အရီ(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်ကို ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(ﷺ)က မေးမြန်းသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ သောကြာနေ့၏ အချိန်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသင့်ဖခင်၏ ဟဒီးဆ်ဆင့်ပြန်ချက်ကို ကြားခဲ့ပါသလော။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်က ဟုတ်ကဲ့၊ ဖခင် ပြောသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ပါသည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်

၄၀၂ - عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ قَالَ لِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَسَمِعْتُ أَبَاكَ يُحَدِّثُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي شَأْنِ سَاعَةِ الْجُمُعَةِ قَالَ قُلْتُ نَعَمْ سَمِعْتُهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ هِيَ مَا بَيْنَ أَنْ يَجْلِسَ الْإِمَامُ إِلَى أَنْ تُقْضَى الصَّلَاةُ.

(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအချိန်သည် အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ထိုင်သည့်အချိန်မှ ဆွလာတ်ပြီးဆုံးသည်အထိ ကြားတွင် ရှိနေသော အချိန်ပင်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ သောကြာနေ့ ၏ ဖျရ်ဆွလာတ်၌
ရွတ်ဖတ်ရသော စူရဟ်။

باب: ما يقرأ في صلاة الفجر يوم الجمعة

(၄၀၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သောကြာနေ့၏ ဖျရ်ဆွလာတ်၌ စူရဟ်-အလိတ်ဖ်လာမီးမ်စဂျ်ဒဟ်နှင့် စူရဟ်-ဒဟ်ရ်တို့ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်၌ စူရဟ်-ဂျူမုအဟ်နှင့် စူ

٤٠٣ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يقرأ في صلاة الفجر يوم الجمعة (الم تنزيل السجدة) و (هل أتى على الإنسان حين من الدهر) وَأَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يقرأ في صلاة الجمعة سورة الجمعة وَالْمُنَافِقِينَ.

ရဟ်-မုနာဖိကူးန်တို့ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ သောကြာနေ့၌ ရေချိုးခြင်း။

باب: في غسل الجمعة

(၄၀၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်ဗင်န်ခသွ်သွာစ်(ﷺ)သည် ဂျူမုအဟ်နေ့၌ လူတို့အား တရားဟောကြားနေစဉ် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်းဗင်န်အဗ္ဗာန်(ﷺ) ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)က ၎င်းဘက်သို့ ညွှန်းပြီး ဟောကြားလေသည်။ လူအချို့သည် အဇာန်ဆိုပြီးမှ နောက်ကျ၍ အဘယ့်ကြောင့်လာရ

٤٠٤ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيَّنَّمَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - يَخْطُبُ النَّاسَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذْ دَخَلَ عَثْمَانُ بْنُ عَفَّانٍ فَعَرَّضَ بِهِ عُمَرُ فَقَالَ مَا بَالُ رَجُلٍ يَتَأَخَّرُونَ بَعْدَ الْإِدَاءِ فَقَالَ عَثْمَانُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَا زِدْتُ حِينَ سَمِعْتُ الْإِدَاءَ أَنْ تَوَضَّأْتُ ثُمَّ أَقْبَلْتُ فَقَالَ عُمَرُ وَالْوَضُوءُ أَيْضًا أَلَمْ تَسْمَعُوا رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْجُمُعَةِ فَلْيَغْتَسِلْ.

သနည်း။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်(ﷺ)က ပြောဆိုသည်။

အို-မုအ်မင်န်တို့၏ခေါင်းဆောင်၊ အဇာန်ဆိုသံ ကြားရချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဝိုဏ်းပြုလုပ်ခြင်းမှ တစ်ပါး အပိုမပြုလုပ်ဘဲ(ဗလီသို့)ဦးတည်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)က မိန့်ကြားလေသည်။ ဝိုဏ်းကိုသာ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသလော။ အသင်တို့ထဲမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဂျူမုအဟ် ဆွလာတ်အတွက် လာရောက်သောအခါ ရေချိုးပါဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်ကို အသင်တို့ မကြားဖူးခဲ့ကြပါသလော။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်နေ့(သောကြာနေ့)၌
အမွှေးအကြိုင်သုတ်လိမ်းခြင်းနှင့် စိဝါက်-
တံပူစားခြင်း။

باب: الطيب والسواك يوم الجمعة

(၄၀၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ခွဒ်ရီ(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဂျူမုအဟ်နေ့၌ ရေချိုးခြင်း၊ စိဝါက်-တံပူစားခြင်းသည် အရွယ်ရောက်သူတိုင်းအပေါ် တာ

၄၀၅ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ غَسُلْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ وَسَوَاكٌ وَيَمَسُّ مِنَ الطَّيِّبِ مَا قَدَرَ عَلَيْهِ.

ဝန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မိမိအသုံးပြုနိုင်သည့် အမွှေးအကြိုင်ကို သုတ်လိမ်းရမည်။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်နေ့(ဗလီသို့)ဆောလျင်
စွာ သွားခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل التهجير يوم الجمعة

(၄၀၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဂျူမုအဟ်နေ့ ရောက်လာသောအခါ

၄၀၆ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا كَانَ يَوْمُ الْجُمُعَةِ كَانَ عَلَى كُلِّ بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الْمَسْجِدِ مَلَائِكَةٌ يَكْتُتُونَ

ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ တံခါးဝတိုင်းတွင်
 ကောင်းကင်တမန်များရှိကြပြီး ပထမဦးဆုံး ဝင်
 ရောက်လာသူကို ရေးမှတ်လိုက်ကြ၏။ ထို့
 နောက် ထပ်မံ ဝင်ရောက်လာသူများကို ရေးမှတ်

الأَوَّلَ فَالْأَوَّلَ فَإِذَا جَلَسَ الْإِمَامُ طَوَّأَ الصُّحُفَ وَجَاءُوا
 يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ وَمَثَلُ الْمُهْجَرِ كَمَثَلِ الَّذِي يُهْدِي الْبَدَنَةَ
 ثُمَّ كَالَّذِي يُهْدِي بَقْرَةً ثُمَّ كَالَّذِي يُهْدِي الْكَبِشَ ثُمَّ كَالَّذِي
 يُهْدِي الدَّجَاجَةَ ثُمَّ كَالَّذِي يُهْدِي الْبَيْضَةَ.

ကြ၏။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် (ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားရန် မင်ဗင်ရ်ပေါ်)ထိုင်လိုက်သောအခါ ၎င်းတို့သည်
 မိမိတို့မှတ်တမ်းစာအုပ်များကို ပိတ်လိုက်ကြပြီး ခွတ္တဗဟ်နားထောင်ရန် လာရောက်ကြသည်။

စောစီးစွာ(ပထမဦးဆုံး)လာရောက်သူ၏ပမာသည် ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကို စွန့်လှူ
 သူကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့နောက်(ဒုတိယလာရောက်သူသည်) နွားမတစ်ကောင်ကို စွန့်လှူသူကဲ့သို့၊ ထို့
 နောက်(ရောက်လာသူသည်) သိုးတစ်ကောင်ကို စွန့်လှူသူကဲ့သို့၊ ထို့နောက်(ရောက်လာသူသည်)
 ကြက်မတစ်ကောင်ကို စွန့်လှူသူကဲ့သို့၊ ထို့နောက် ဥတစ်လုံးကို စွန့်လှူသူကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ နေမွန်းလွဲချိန်တွင် ဂျူမုအဟ်
 ဆွလာတ် ဆောက်တည်ခြင်း။

باب: صلاة الجمعة حين تزل الشمس

(၄၀၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစလမဟ်ဗင်န်အတ်က
 ဝအ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည်
 နေမွန်းလွဲသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်

٤٠٧ - عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْأَكْوَعِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
 كُنَّا نَجْمُعُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا
 زَالَتْ الشَّمْسُ ثُمَّ نَرْجِعُ نَتَّبِعُ النَّبِيَّ.

အတူ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့သည် အရိပ်
 ကိုရှာဖွေ၍ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ (နံရံ၊ တံတိုင်းတို့၏ အရိပ်မရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။)

အခန်း။။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မင်္ဂလာ-
တရားဟောစင်ကို ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ဆွလာတ်
အတွင်း၌ ထိုမင်္ဂလာပေါ်တွင် ရပ်ခြင်း။

باب: في اتخاذ منبر رسول الله - صلى الله عليه
وسلم - والقيام عليه في الصلاة

(၄၀၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟာဇင်မ်(رضي الله عنه) က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူတစ်စုသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး
စဟလ်ဗင်န်စအဒ်(رضي الله عنه)ထံ ရောက်လာခဲ့ကြ
သည်။ သူတို့သည် မည်သည့်သစ်သားနှင့် တရား
ဟောစင် ပြုလုပ်ထားသနည်းဆိုသည်ကို ငြင်းခုံ
လျက်ရှိကြသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီး
စဟလ်(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ အမှန်မူချ ကျွန်ုပ်
သည် ယင်းအား မည်သည့်သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်
ထားသည်။ မည်သူကပြုလုပ်ပေးခဲ့သည် ဆိုတာ
ကို သိရှိပါသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ၎င်းမင်္ဂလာ
ပေါ် ပထမဆုံးထိုင်တော်မူသည့်နေ့၌ ကျွန်ုပ်မြင်
တွေ့ခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။
ထိုအခါ ကျွန်တော်က ပြောဆိုလိုက်သည်။ အို-

٤٠٨ - عن أبي حازم - رضي الله عنه - أن نَفَرًا
جَاءُوا إِلَى سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ - رضي الله عنه - قَدْ تَمَارَوْا
فِي الْمُنْبَرِ مِنْ أَيِّ عَوْدٍ هُوَ فَقَالَ أَمَّا وَاللَّهِ إِنِّي لَأَعْرِفُ
مِنْ أَيِّ عَوْدٍ هُوَ وَمَنْ عَمِلَهُ وَرَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَوَّلَ يَوْمٍ جَلَسَ عَلَيْهِ قَالَ فَقُلْتُ يَا أَبَا
الْعَبَّاسِ فَحَدِّثْنَا قَالَ أُرْسِلَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ - إِلَى امْرَأَةٍ قَالَتْ أَبُو حَازِمٍ إِنَّهُ لِيَسْمِيَهَا يَوْمَئِذٍ
انْظُرِي غُلَامَكَ النَّجَارَ يَعْمَلُ لِيْ أَعْوَادًا أَكْلِمُ النَّاسَ
عَلَيْهَا فَعَمِلَ هَذِهِ الثَّلَاثَ دَرَجَاتٍ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ
- صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَوُضِعَتْ هَذَا الْمَوْضِعَ فَهِيَ
مِنْ طَرَفَاءِ الْعَابَةِ وَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَامَ عَلَيْهِ فَكَبَّرَ وَكَبَّرَ النَّاسُ وَرَاءَهُ وَهُوَ
عَلَى الْمُنْبَرِ ثُمَّ رَفَعَ فَزَلَّ الْقَهْقَرَى حَتَّى سَجَدَ فِي أَصْلِ
الْمُنْبَرِ ثُمَّ عَادَ حَتَّى فَرَّغَ مِنْ آخِرِ صَلَاتِهِ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَى
النَّاسِ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي صَنَعْتُ هَذَا لِنَاتُمُوا بِي
وَلِتَعْلَمُوا صَلَاتِي.

အဗူလ် အဗ္ဗာစ်၊ ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြပါ။ ၎င်း ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)
သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးထံ လူတစ်ဦး စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ (ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟာဇင်မ်(رضي الله عنه)
က ပြော ပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးစဟလ်(رضي الله عنه)သည် ထိုအချိန် အဆိုပါ အမျိုးသမီး၏အမည်ကို
ပြောပြသည်။) ငါကိုယ်တော့်အတွက် ဒေါင့်တိုင်များ(ဖြင့် တရားဟောစင်)တစ်ခုပြုလုပ်ပေးရန်
အသင်မ၏ လက်သမားကျွန်ကို အချိန်ပေးခိုင်းပါ။ ငါကိုယ်တော်သည် လူတို့အား ထိုအပေါ်မှ တရား
စကားပြောမည်။ သို့ရှိရာ လက်သမားသည် အဆင့်သုံးဆင့်ပါသော ဤမင်္ဂလာကို ပြုလုပ်ပေးခဲ့

သည်။

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုမင်န်ဗရ်ကိုထားရန် အမိန့်ပေးလိုက်သောအခါ ဤနေရာ၌ ထားလိုက်ကြသည်။ ထိုမင်န်ဗရ်သည် ဂါဗဟ်တောအုပ်၌ရှိသော မန်ကျည်းသားနှင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ထိုအပေါ်ရပ်နေသည်ကို အမှန်မုချ မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုအချိန် ကိုယ်တော်သည် မင်န်ဗရ်ပေါ်၌ရှိနေပြီး သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။ လူတို့သည်လည်း ကိုယ်တော်နောက်မှ လိုက်၍ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုကြသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဦးခေါင်းကြွတော်မူပြီး နောက်ပြန်လျှောက်လျက် ဆင်းလာတော်မူကာ မင်န်ဗရ်၏အခြေတွင် စဂျီဒ်ဟ်ဦးချတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆွလာတ်ပြီးဆုံးသည်အထိ (မင်န်ဗရ်ပေါ်) ပြန်လာခဲ့သည်။

ထို့နောက် လူတို့ဘက်မျက်နှာမူပြီး မိန့်တော်မူသည်။ အို-လူတို့၊ ငါကိုယ်တော် ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းမှာ သင်တို့အနေနှင့် ငါကိုယ်တော်နောက်မှ လိုက်၍ဝတ်ပြုနိုင်ကြရန်နှင့် ငါကိုယ်တော်၏ ဆွလာတ်ကို သင်ယူနိုင်ကြရန်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ခွတ္တဗဟ်တွင် ရွတ်ဆိုရမည့်အရာ။

باب : ما يقال في الخطبة

(၄၀၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အဇ်ဒ်ရှုအဟ်မျိုးနွယ်မှ သွိုမာဒ်သည် မက္ကာဟ်မြို့ကို ရောက်လာခဲ့သည်။ သူသည် ရူးသွပ်ခြင်းနှင့် ဂျင်နဝင်ပူးခြင်းတို့ကို မန်းမှုတ်ပေးသူဖြစ်သည်။ ဉာဏ်ရည်နိမ့်ပါးသော မက္ကာဟ်မြို့သားအချို့က အမှန်ပင် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် ရူးသွပ်သူဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်ကို သွိုမာဒ် ကြားသိပြီး အကယ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့ရသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ် လက်ပေါ်၌ ၎င်းသူကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်ဟု ပြောလေသည်။

٤٠٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - : أَنَّ ضَمِيدًا قَدِيمَ مَكَّةَ وَكَانَ مِنْ أَزْدِ شَنْوَاءَ وَكَانَ يَرْقِي مِنْ هَذِهِ الرِّيحِ فَسَمِعَ سَفَهَاءَ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ يَقُولُونَ إِنَّ مُحَمَّدًا مَجْنُونٌ فَقَالَ لَوْ أَنِّي رَأَيْتُ هَذَا الرَّجُلَ لَعَلَّ اللَّهَ يَشْفِيهِ عَلَى يَدَيَّ قَالَ فَلَقِيَهُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَرْقِي مِنْ هَذِهِ الرِّيحِ وَإِنَّ اللَّهَ يَشْفِي عَلَى يَدَيَّ مِنْ شَاءَ فَهَلْ لَكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ تَحْمَدُهُ وَتَسْتَعِينُهُ مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَا بَعْدُ قَالَ فَقَالَ أَعِدْ عَلَيَّ كَلِمَاتِكَ هَوْلًا فَأَعَادَهُنَّ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ သို့နှင့် သူသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို ဆုံတွေ့ပြီး အို-မုဟမ္မဒ်၊ အမှန်မုချ ကျွန်တော်သည် ရူးသွပ်ခြင်း၊ ဂျင်နဝင်ပူးခြင်းတို့ကို မန်းမှုတ်ပေးပါသည်။ အမှန်မုချ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအလိုရှိသူကို ကျွန်တော့်လက်ဝယ် ပျောက်ကင်းစေ၏။ အသင်ဆန္ဒရှိပါသလောဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ

- ثَلَاثَ مَرَّاتٍ قَالَ فَقَالَ لَقَدْ سَمِعْتُ قَوْلَ الْكَهَنَةِ وَقَوْلَ السَّحَرَةِ وَقَوْلَ الشُّعْرَاءِ فَمَا سَمِعْتُ مِثْلَ كَلِمَاتِكَ هُوَ لَا وَ لَقَدْ بَلَغْتَ نَاعُوسَ الْبَحْرِ قَالَ فَقَالَ هَاتِ يَدَكَ أَبَايَعُكَ عَلَى الْإِسْلَامِ قَالَ فَبَايَعَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَعَلَى قَوْمِكَ قَالَ وَعَلَى قَوْمِي قَالَ فَبَايَعَتْ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - سَرِيَّةَ فَمَرُوا بِقَوْمِهِ فَقَالَ صَاحِبُ السَّرِيَّةِ لِلْجَيْشِ هَلْ أَصَبْتُمْ مِنْ هَؤُلَاءِ شَيْئًا فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ أَصَبْتُ مِنْهُمْ مَطْهَرَةً فَقَالَ رُدُّوَهَا فَإِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ ضِمَامٌ.

وَمَنْ يُضِلَّلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ချီးမွမ်းထောမနာအပေါင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဖို့သာဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် အရှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းကြ၏။ အရှင်ထံ အကူအညီတောင်းခံကြ၏။ အကြင်သူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လမ်းမှန်ညွှန်ကြားသော် ၎င်းကို လမ်းလွဲစေနိုင်သူမရှိချေ။ အကြင်သူကို လမ်းလွဲစေသော် လမ်းမှန်ညွှန်ကြားနိုင်သူလည်း အလျှင်းမရှိပေ။ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခံထိုက်သူမရှိ၊ တစ်ပါးတည်းတည်ရှိတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်သူ မရှိကြောင်းနှင့် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အရှင်မြတ်၏ ကျေးကျွန်၊ အရှင်မြတ်၏ ရစူလ် တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်မျိုး သက်သေခံအပ်ပါသည်။

ထို့နောက်တွင်(ချီးမွမ်းခြင်းနှင့် မေတ္တာပို့ခြင်းတို့နောက်တွင်)ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ သွိမာဒ်က ကျွန်ုပ်အား အသင်၏ ထိုစကားရပ်များကို ပြန်လည်ရွတ်ပြပါဟု ပြောသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုစကားရပ်အား သုံးကြိမ်တိုင် သူ့အား ပြန်လည်ရွတ်ပြခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ထိုအခါ သွိမာဒ်က ကျွန်ုပ်သည် ဗေဒင်ဆရာတို့၏စကား၊ မှော်ဆရာများ၏စကားအပြင် ကဗျာဆရာများ၏ စကားများကိုပင် ကြားဖူးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အသင်၏ ဤစကားရပ်များကဲ့သို့ မကြားဖူးခဲ့ပေ။ အမှန်မုချ ဤစကားရပ်များ၏ ကြွယ်ဝပြောင်မြောက်မှုသည် ပင်လယ်၏ အနက်ရှိုင်းဆုံးသို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ပြောပြလေသည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ သွိမာဒ်က အသင်၏ လက်ကိုပေးပါ။ ကျွန်ုပ် အသင့်ထံတွင် အစ္စလာမ်သာသနာ လက်ခံရန် သစ္စာခံပါမည်ဟု ပြောပြသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။

၎င်းသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို ဗိုင်းအသံပြုလုပ် သစ္စာခံလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင့် အမျိုးသားများအပေါ်တွင်လည်း ဗိုင်းအသံပြုလုပ်မည်လောဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းက ကျွန်တော်၏ အမျိုးသားများအပေါ်တွင်လည်း ဗိုင်းအသံပြုလုပ်ပါမည်ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တပ်စိတ်တစ်ခုကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည် သွီမာဒ်(رضي الله عنه)၏အမျိုးသားများအနား၌ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ကြစဉ် တပ်စိတ်ခေါင်းဆောင်က တပ်မတော်ကို အသင်တို့ ဤသူများထံမှ တစ်စုံတစ်ခု ယူလာခဲ့ကြသေးသလောဟု ပြောဆိုရာ အုပ်စုထဲမှတစ်ဦးက ၎င်းတို့ထံမှ ရေအိုးတစ်လုံး ကျွန်တော် ရယူခဲ့ပါသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့၏။ ထိုအခါ ခေါင်းဆောင်က ဤသူများသည် သွီမာဒ်(رضي الله عنه)၏အမျိုးသားများ ဖြစ်သောကြောင့် အသင်တို့ ထိုအရာကို ပြန်ပေးလိုက်ကြဟု အမိန့်ပေးတော်မူသည်။

အခန်း။။ အသံမြင့်ကာ ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားခြင်းနှင့် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားသည့်စာသား။

باب: رفع الصوت بالخطبة وما يقول فيها

(၄၁၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီဗင်နီအဗ်ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားသောအခါ မျက်လုံးရဲလာ၏။ အသံမြင့်၏။ အမျက်ဒေါသပြင်း၏။ အဘယ်မျှဟူမူ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ပမာသည် နံနက်ခင်း ရောက်လာခဲ့ပြီ၊ သို့မဟုတ် ညနေခင်း ရောက်လာခဲ့ပြီဟုပြောကာ စစ်တပ်ကို သတိပေးနှိုးဆော်နေသူကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်နှင့် ကိယာမသ်သည် ဤနှစ်ခုကဲ့သို့ စေလွှတ်ခြင်းခံရသည်။

٤١٠ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا خَطَبَ احْمَرَّتْ عَيْنَاهُ وَعَلَا صَوْتُهُ وَاشْتَدَّ غَضَبُهُ حَتَّى كَأَنَّهُ مُنْذِرُ جَيْشٍ يَقُولُ صَبَّحَكُمْ وَمَسَّكُمْ وَيَقُولُ بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةُ كَهَاتَيْنِ وَيَقْرَأُ بَيْنَ إصْبَعَيْهِ السَّبَابَةَ وَالْوُسْطَى وَيَقُولُ أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الضَّلَاةِ ثُمَّ هُدَى مُحَمَّدٌ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَالَّةٌ ثُمَّ يَقُولُ أَنَا أَوْلَى بِكُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ نَفْسِهِ مَنْ تَرَكَ مَا لَا فَلَهِهِ وَمَنْ تَرَكَ دِينًا أَوْ ضِيَاعًا فَلِيَ وَعَلَيَّ.

ကိုယ်တော်သည် မိမိလက်ညှိုးနှင့် လက်ခလယ်လက် ချောင်းနှစ်ချောင်းကို ပူးပြုပြီး မိန့်တော်မူသည်။

ထို့ပြင် မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အမှန်မူချ အကောင်းဆုံးစကားသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်တော်ဖြစ်ပြီး အကောင်းဆုံးလမ်းစဉ်သည် မုဟမ္မဒ် (ﷺ) ၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။ အဆိုးရွားဆုံး ကိစ္စရပ်သည် အသစ်တီထွင်သောအရာဖြစ်သည်။ ဗိသ်အသ်တိုင်းသည် လမ်းမှားမှုဖြစ်၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါကိုယ်တော်သည် မုအ်မင်န်တိုင်းနှင့် ၎င်း၏အသက်ဝိညာဉ်ထက် ပို၍ နီးကပ်ပါသည်။ မည်သူမဆို ပစ္စည်းဥစ္စာကို ချန်ထားခဲ့လျှင် သူ၏ မိသားစုအတွက် ဖြစ်ပြီး ကြွေးမြီ သို့မဟုတ် သားသမီးများ ချန်ထားခဲ့လျှင်မူ ငါကိုယ်တော်ထံ လာယူပါ။ ငါကိုယ်တော်အပေါ် တာဝန်ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ အတိုချုံး၍ ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားခြင်း။

باب: الإيجاز في الخطبة

(၄၁၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဝါအိလ် (ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ္ဗာရ် (ﷺ) က ကျွန်တော်တို့ကို ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ၎င်းသည် ထိထိမိမိနှင့် တိုတိုတုတ်တုတ်ဟောကြားခဲ့သည်။ (မင်န်ဗရ်မှ) ၎င်း အောက်ဆင်းလာသောအခါ ကျွန်

٤١١ - عَنْ أَبِي وَائِلٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ خَطَبَنَا عُمَارٌ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فَأَوْجَزَ وَأَبْلَغَ فَلَمَّا نَزَلَ قُلْنَا يَا أَبَا الْبَقِظَانِ لَقَدْ أَبْلَغْتَ وَأَوْجَزْتَ فَلَوْ كُنْتَ تَتَّقَسْتُ فَقَالَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ إِنَّ طُولَ صَلَاةِ الرَّجُلِ وَقِصْرَ خُطْبَتِهِ مِثْنَةٌ مِنْ فَهْمِهِ فَأَطِيلُوا الصَّلَاةَ وَأَقْصِرُوا الْخُطْبَةَ وَإِنَّ مِنَ الْبَيَانِ سِحْرًا.

တော်တို့က အို-အဗွလ်ယက်ဇွာန်၊ အသင်သည် ထိထိမိမိနှင့် တိုတိုတုတ်တုတ် ဟောကြားခဲ့သည်။ အကယ်၍ သင်သည် (သည်ထက်) အနည်းငယ် ရှည်လျားသော် (ပို၍) ကောင်းမည်ဟု ပြောကြလေသော် သူကပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်တော်ကြားခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးသည် ဆွလာတ်ကို ရှည်လျားပြီး ခွတ္တဗဟ်ကို တိုတောင်းခြင်းသည် ၎င်းသူအသိဉာဏ်ရှိခြင်း၏ အမှတ်သင်္ကေတဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့ ဆွလာတ်ကို ရှည်လျားစွာ ဝတ်ပြုဆောက်

တည်ကြကုန်၊ ခွတ္တဗဟ်ကို တိုတိုတုတ်တုတ် ဟောကြားကြကုန်။ အမှန်မုချ ဟောကြားချက်အချို့ သည် ထိရောက်မှု ရှိလှသည်။

အခန်း။ ။ ခွတ္တဗဟ်မိန့်ခွန်းမှ ဖြုတ်ချမပိုင်
သောအရာ။

باب: ما لا يجوز حذفه من الخطبة

(၄၁၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဒီဗင်န်ဟာသင်မ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါး၌ ခွတ္တဗဟ်ဖတ်ကြား သောအခါ ၎င်းက မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်နှင့် အရှင်ရုလ်တမန်တော်(ﷺ)၏ အမိန့် နာခံသော် ထိုသူသည် အမှန်ပင် လမ်းမှန်ရရှိသွား

٤١٢ - عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَجُلًا خَطَبَ عِنْدَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ مَنْ يُطِيعُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشَدَ وَمَنْ يَعْصِيهِمَا فَقَدْ غَوَى فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِئْسَ الْخَطِيبُ أَنْتَ قُلْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ قَالَ ابْنُ ثُمَيْرٍ فَقَدْ غَوَى.

ပေပြီ။ မည်သူမဆို ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ အမိန့်ကို ဖီဆန်သော် ထိုသူမှာ အမှန်ပင် လမ်းမှားသွားပေပြီဟု ပြောလိုက်သည်။

ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်သည် အလွန်ဆိုးရွားသော ဟောကြားသူဖြစ်ပါဘိ။ အသင့်အနေဖြင့် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင် ရုလ်တမန် တော်ကို အမိန့်ဖီဆန်သော် ၎င်းသူ လမ်းမှားသွားပေပြီဟု ပြောကြားပါလေ။ အိမ်နုနုမိုင်းရ်ရဟ်သည် ဂဝါ-လမ်းမှားသွားပေပြီ၏ အစား ဂဝိယဟု ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားနေစဉ် မင်န်
ဗရ်ပေါ်၌ ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ခြင်း။

باب: قراءة القرآن على المنبر في الخطبة

(၄၁၃) ဆွဟာဗီယဟ်အဓ္မိဟ်ရှာမ်ဗင်န်သိ ဟာ ရိတ်စ်ဗင်န်နုအ်မာန်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ (မ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့၏ မီးဖိုနှင့်

٤١٣ - عَنْ أُمِّ هِشَامٍ بِنْتِ حَارِثَةَ بْنِ النُّعْمَانِ قَالَتْ لَقَدْ كَانَ ثُؤُورُنَا وَتُؤُورُ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَاحِدًا سَنَتَيْنِ أَوْ سَنَةً وَبَعْضُ سَنَةٍ وَمَا أَخَذْتُ (ق) وَالْقُرْآنَ

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မီးဖိုသည် နှစ်နှစ်(သို့မဟုတ်)တစ်နှစ်ကျော်လောက်အထိ တစ်ခုတည်း - يَقْرُوهَا كُلَّ يَوْمٍ جُمُعَةٍ عَلَى الْمَبْنَى إِذَا خَطَبَ النَّاسُ .

ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် စူရဟ်-ကာဖ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နှုတ်တော်မှ သင်ယူခဲ့သည်။ ဂျူမုအဟ်နေတိုင်း လူများအား ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မင်န်ဗရ်ပေါ်တွင် ထိုစူရဟ်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူလေ့ရှိသည်။

အခန်း။။ ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားနေစဉ် လက်ချောင်းနှင့် အရိပ်အခြေပြခြင်း။

باب : الإشارة بالإصبع في الخطبة

(၄၁၄) ဟုစိုင်းထံမှ ဆင့်ပြန်ချက်လာရှိသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမာရဟ်ဗင်န်ရုဝိုင်ဗဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဗိရ်ရ်ဗင်န်မရ်ဝါန်ကို မင်န်ဗရ်ပေါ်၌ လက်နှစ်ဖက် မြှောက်ထားနေစဉ် - ٤١٤ - عَنْ حُصَيْنٍ عَنْ عُمَارَةَ بْنِ رُوَيْبَةَ قَالَ رَأَى بِشْرَ بْنَ مَرْوَانَ عَلَى الْمَبْنَى رَافِعًا يَدَيْهِ فَقَالَ قُبِّحَ اللَّهُ هَاتَيْنِ الْيَدَيْنِ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَا يَزِيدُ عَلَى أَنْ يَقُولَ بِيَدِهِ هَكَذَا وَأَشَارَ بِإِصْبَعِهِ الْمُسَبَّحَةِ .

မြင်တွေ့ရသောအခါ ဤသို့ပြောဆိုသည်။ ယင်းလက်နှစ်ဖက်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အကျဉ်းတန်အောင် ပြုလုပ်လိုက်ပါစေ။ မုချ ကျွန်တော်သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တော်သည် မိမိလက်တော်နှင့် ဤကဲ့သို့ အရိပ်အခြေပြသည်ထက် မပိုခဲ့ပါ။ ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် မိမိ၏ လက်ညှိုးနှင့် အရိပ်အခြေပြခဲ့သည်။

အခန်း။။ ခွတ္တဗဟ်၌ အသိပညာ သင်ပေးခြင်း။

باب : التعليم للعلم في الخطبة

(၄၁၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူရီဖာအဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားနေစဉ် ရောက်သွားခဲ့သည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကျွန် - ٤١٥ - عَنْ أَبِي رِفَاعَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ انْتَهَيْتُ إِلَى النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَهُوَ يَخْطُبُ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ رَجُلٌ غَرِيبٌ جَاءَ يَسْأَلُ عَنْ دِينِهِ لَا يَدْرِي مَا دِينُهُ قَالَ فَأَقْبَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ

တော်က လျှောက်ထားခဲ့၏။ အို-တမန်တော်၊ وَتَرَكَ خُطْبَتَهُ حَتَّى انْتَهَى إِلَى قَاتِي بَحْرُسِيَّ
 မိမိ၏ သာသနာကို သိမထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး حَسِبْتُ قَوَائِمَهُ حَدِيدًا قَالَ فَقَعَدَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى
 သည် သာသနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းရန် اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَجَعَلَ يَعْلَمُنِي مِمَّا عَلَّمَهُ اللَّهُ ثُمَّ أَتَى
 ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင့်ပြန်သူက خُطْبَتَهُ فَأَتَمَّ آخَرَهَا.

ပြောပြသည်။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခွတ္တဗဟ် ဟောကြားမှုကို လွှတ်ထားပြီး ကျွန်ုပ်ထံ
 သို့ ရောက်လာတော်မူခဲ့သည်။ သို့နှင့် သံခြေတိုင်များပါသည်ဟု ထင်ရသော ထိုင်ခုံတစ်လုံးယူဆောင်
 လာပေးကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုင်ခုံပေါ်ထိုင်တော်မူပြီး အလ္လာဟ်
 အရှင်မြတ်မှ ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို သင်ကြားပေးထားသည်တို့အား ကျွန်တော့်ကို ပြန်လည်သင် ပြ
 ပေးပါတော့သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားရန်ပြန်လာ၍ ဟောကြားမှု
 ၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းကို အဆုံးသတ် ဟောကြားလိုက်သည်။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်နေ ခွတ္တဗဟ်နှစ်ခုကြား
 တွင် ထိုင်ခြင်း။

باب: في الجلسة بين الخطبتين في الجمعة

(၄၁၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်စမုရဟ်(رضي الله عنه - ၄၁၆) عن جابر بن سمرّة - رضي الله عنه - أن
 က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် رسول الله - صلى الله عليه وسلم - كان يخطب قائماً ثم
 ရပ်လျက် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားပြီးနောက် ထိုင် يجلس ثم يقوم فيخطب قائماً فمن نباك أنه كان يخطب
 တော်မူသည်။ ထို့နောက် တစ်ဖန် ရပ်လျက် جالساً فقد كذب فقد والله صليت معه أكثر من ألفي
 ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် صلاة.

မည်သူမဆို ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထိုင်လျက် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားပါသည်ဟု ပြောဆိုလျှင် အမှန်
 မူချ ၎င်းသူသည် လိမ်လည်သူဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည်
 ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ် အကြိမ်နှစ်ထောင်ထက် ပို၍ ဆောက်တည်ခဲ့သည်။

အခန်း။ ဆွလာတ်နှင့် ခွတ္တဗဟ်ကို ပေါ့ပေါ့
ပါးပါး တိုတိုတုတ်တုတ်ပြုလုပ်ခြင်း။

باب: تخفيف الصلاة والخطبة

(၄၁၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ်(ﷺ) ၄၁၇ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန် - كُنْتُ أُصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလေ့ရှိ - فَكَانَتْ صَلَاتُهُ قَصْدًا وَخُطْبَتُهُ قَصْدًا .

သည်။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှုသည် အလယ်အလတ်ဖြစ်ပြီး ခွတ္တဗဟ်ဟော
ကြားမှုသည်လည်း အလယ်အလတ်ဖြစ်၏။

အခန်း။ ဂျူမုအဟ်နေ့ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်
ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားနေစဉ် ဝင်ရောက်လာ
သော် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရခြင်း။

باب: إذا دخل والإمام يخطب يوم الجمعة يركع

(၄၁၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီအဗ်ဒုလ္လာဟ် ၄၁၈ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ
(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) جَاءَ سَلِيكَ الْعَطْقَانِي يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَرَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
သည် သောကြာနေ့ မင်နီဗရ်ပေါ်၌ ထိုင်နေတော် عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَاعِدٌ عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَعَدَ سَلِيكَ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّيَ
မူစဉ် ဆွဟာဗဟ်ကြီးစုလိုင်းကံသွံဖာနီ(ﷺ) فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَرَكُنْتَ رَكَعَتَيْنِ
ရောက်လာပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်

ခြင်းမရှိဘဲ ထိုင်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ၎င်းအား အသင် ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ်
ဝတ်ပြုပြီးလေသလောဟု မေးရာ ၎င်းက ဝတ်မပြုရသေးပါဟု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုအခါ
ကိုယ်တော်(ﷺ)က သို့ဆိုလျှင် အသင်ထပြီး နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်လိုက်ပါဟု မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ခွတ္တဗဟ်ကို တိတ်ဆိတ်စွာ နား
ထောင်ရခြင်း။

باب: في الإصاف للخطبة

(၄၁၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် ခွတ္တဗဟ်မိန့်ခွန်း

၄၁၉ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ
أَنْصِتْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ فَقَدْ لَعُوتَ.

ဟောကြားနေစဉ် မိမိ၏မိတ်ဆွေကို ဆိတ်ဆိတ်နေပါဟု ပြောဆိုလိုက်သော် အမှန်မုချ အသင်သည်
အချည်းနှီး ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်နေတွင် (ခွတ္တဗဟ်ကို)
ဆိတ်ဆိတ်နေပြီး နားစိုက်ထောင်သောသူ၏
ထူးမြတ်မှု။

باب: فضل من استمع وأنصت يوم الجمعة

(၄၂၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ မည်သူမဆို ရေချိုးပြီးနောက် ဂျူမုအဟ်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်(ဗလီသို့) လာရောက်မည်။
ထို့နောက် ၎င်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသော

၄၂၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنْ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَنْ اغْتَسَلَ ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ
فَصَلَّى مَا قَدَّرَ لَهُ ثُمَّ أَنْصَتَ حَتَّى يَقْرَأَ مِنْ خُطْبَتِهِ ثُمَّ
يُصَلِّيَ مَعَ غَيْرِ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجُمُعَةِ الْآخِرَى وَفَضَّلَ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ.

ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုမည်။ ထို့နောက် ခွတ္တဗဟ်တရား ဟောကြားခြင်း ပြီးဆုံးသွားသည်အထိ ဆိတ်
ဆိတ်နားထောင်မည်။ ထို့နောက် အိမာမ်ရှေ့ဆောင်နှင့် အတူ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မည်ဆို
လျှင် ၎င်းသူအတွက် ဤဂျူမုအဟ်မှ လွန်ခဲ့သော ဂျူမုအဟ်နေ့အပြင် အပိုသုံးရက်အထိ ပြစ်မှုများ
ကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူမည်။

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားချက်(စင်စစ်သော်ကား ထိုသူတို့သည် အရောင်းအဝယ်၊ ရောင်းကုန်ဝယ်ကုန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ တွေ့မြင်ခဲ့ကြလေသောအခါ အသင့်အား မတ်တတ်ရပ်လျက်ထားခဲ့ပြီးလျှင် ယင်းရောင်းကုန်ဝယ်ကုန် သို့မဟုတ် ပျော်ပွဲ ရွှင်ပွဲရှိရာသို့ ကစဉ့်ကလျားပြေး၍ သွားခဲ့ကြကုန်၏။)

باب: في قوله تعالى: (وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا)

(၄၂၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အပ်ဒွလ္လာဟ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျူမုအဟ်နေဉ် ရပ်လျက် ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားနေတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခိုက် ဆီးရီးယားမှ ကုန်သည်အုပ်စု ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ လူတို့သည် ကုန်သည်အုပ်စုထံ လှည့်သွားခဲ့ကြ၏။

٤٢١ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَخْطُبُ قَائِمًا يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَجَاءَتْ عِيرٌ مِنَ الشَّامِ فَأَنْفَقَتِ النَّاسَ إِلَيْهَا حَتَّى لَمْ يَبْقَ إِلَّا اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا فَأَنْزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ الَّتِي فِي الْجُمُعَةِ (وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا).

နောက်ဆုံး၌ ပုဂ္ဂိုလ်(၁၂)ဦးသာကျန်ခဲ့တော့သည်။ သို့ရှိရာ စူရဟ်-ဂျူမုအဟ်၌ပါရှိသော ဤအာယတ်တော်ချပေးခြင်းခံရသည်။

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا

စင်စစ်သော်ကား ထိုသူတို့သည် အရောင်းအဝယ်၊ ရောင်းကုန်ဝယ်ကုန်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကို သော်လည်းကောင်း၊ တွေ့မြင်ခဲ့ကြလေသောအခါ အသင့်အား မတ်တတ်ရပ်လျက်ထားခဲ့ပြီးလျှင် ယင်းရောင်းကုန်၊ ဝယ်ကုန် သို့မဟုတ် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲရှိရာသို့ ကစဉ့်ကလျားပြေး၍ သွားခဲ့ကြကုန်၏။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်၌ ဖတ်ရွတ်ရ
မည့်စူရဟ်များ။

باب: ما يقرأ في صلاة الجمعة

(၄၂၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးနုအ်မာန်ဗင်န်ဗရီးရ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုနှင့် ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်တို့ တွင် စူရဟ်-အအ်လာနှင့် စူရဟ်-ဂါရီယဟ်ကို ဖတ်ရွတ်တော်မူသည်။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြ

٤٢٢ - عَنْ الثَّوْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يقرأ في العِيدَيْنِ وَفِي الْجُمُعَةِ بِ (سَبَّحَ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) وَ (هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ) قَالَ وَإِذَا اجْتَمَعَ الْعِيدُ وَالْجُمُعَةُ فِي يَوْمٍ يقرأ بهما أيضاً في الصَّلَاتَيْنِ.

သည်။ တစ်ရက်တည်း၌ အီးဒ်နှင့် ဂျူမုအဟ်နှစ်ခုလုံး ဆုံစည်းခဲ့လျှင်လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်နှစ်ခုလုံးတွင် ထိုစူရဟ်နှစ်ပုဒ်ကိုသာ ရွတ်ဖတ်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ ဗလီထဲ၌ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်ပြီး
နောက် ကျန်ရှိဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الصلاة بعد الجمعة في المسجد

(၄၂၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုပြီးနောက် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလိုလျှင် (၄)ရကအသ် ဝတ်ပြုကြ။

٤٢٣ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا صَلَّيْتُمْ بَعْدَ الْجُمُعَةِ فَصَلُّوا أَرْبَعًا وَفِي رَوَايَةٍ قَالَ سُهَيْلٌ فَإِنْ عَجَلَ بِكَ شَيْءٌ فَصَلِّ رَكْعَتَيْنِ فِي الْمَسْجِدِ وَرَكْعَتَيْنِ إِذَا رَجَعْتَ.

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် စုဟိုင်းလ်က ပြောပြသည်။ အကယ်၍ အသင့်၌ အလျင်စလို ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စတစ်ခုခု ပေါ်ပေါက်သော် ဗလီတွင် နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပြီး ပြန်သွားသောအခါ (မိမိအိမ်၌) နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပါ။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ်ပြီးနောက် အိမ်
တွင် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: الصلاة بعد الجمعة في البيت

(၄၂၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဂျူမုအဟ်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ပြန်လာပြီး အိမ်၌
နှစ်-ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ထို့နောက်

٤٢٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّهُ
كَانَ إِذَا صَلَّى الْجُمُعَةَ انْصَرَفَ فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ فِي بَيْتِهِ
ثُمَّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَصْنَعُ
ذَلِكَ.

သူက တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဤသို့ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်ဟု ပြောပြလေသည်။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် ပြီးနောက်
စကားစမြည် မပြောမချင်း၊ မထွက်ခွာမချင်း
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း မပြုရ။

باب: لا يصلي بعد الجمعة حتى يتكلم أو يخرج

(၄၂၅) အုမရ်ဗင်န်အသွာအိထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့
သည်။ နာဖိအိဗင်န်ဂျူဗိုင်းရ်သည် ၎င်းအား စာ
အိဗ်ဗင်န်အုခ်သိနမိရ်ထံကို စေလွှတ်ပြီး ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးမုအာဝိယဟ်(ﷺ)က သူ၏ဆွလာတ်
အတွင်းမှ မြင်တွေ့ခဲ့သည့် တစ်စုံတစ်ရာကို မေး
မြန်းစေခဲ့သည်။ ထိုအခါ စာအိဗ်က ပြောပြ
သည်။ ဟုတ်သည်၊ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး
မုအာဝိယဟ်နှင့်အတူ မက္ကစူရဟ်ဟူသည့်နေရာ

٤٢٥ - عَنْ عُمَرَ بْنِ عَطَاءٍ أَنَّ نَافِعَ بْنَ حَبِيبٍ أُرْسِلَ إِلَى
السَّائِبِ ابْنِ أَخْتِ تَمْرِ يَسْأَلُهُ عَنْ شَيْءٍ رَأَاهُ مِنْهُ مُعَاوِيَةَ
فِي الصَّلَاةِ فَقَالَ نَعَمْ صَلَّيْتُ مَعَهُ الْجُمُعَةَ فِي الْمَقْصُورَةِ
فَلَمَّا سَلَّمَ الْإِمَامُ قُمْتُ فِي مَقَامِي فَصَلَّيْتُ فَلَمَّا دَخَلَ أُرْسِلَ
إِلَيَّ فَقَالَ لَا تُعْذِرْ لِمَا فَعَلْتَ إِذَا صَلَّيْتَ الْجُمُعَةَ فَلَا تُصَلِّهَا
بِصَلَاةٍ حَتَّى تَكَلَّمَ أَوْ تَخْرُجَ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَمَرَنَا بِذَلِكَ أَنْ لَا تُوصَلَ صَلَاةٌ بِصَلَاةٍ
حَتَّى تَكَلَّمَ أَوْ تَخْرُجَ.

တွင် ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် ဆောက်တည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အိမာမ်ရှေ့ဆောင် စလာမ်လှည့်ပြီးသွားသော
အခါ ကျွန်တော်သည် မိမိနေရာမှာပင် ရပ်ပြီး ဆွလာတ်ဝတ်ပြုလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီး
က ကျွန်တော့်ထံ လူလွှတ်ခေါ်၍ ပြောပါသည်။

ပြုလုပ်ပြီးကိစ္စကို ထပ်မလုပ်ပါနှင့်။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် ဆောက်တည်ပြီးသော် စကားစမြည် မပြောမချင်း၊ သို့မဟုတ် အပြင်မထွက်လာမချင်း ဆွလာတ်တစ်ခုကို ဝတ်မပြုလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်တော်တို့ကို ဤကိစ္စအား အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ ယင်းမှာ စကားစမြည် မပြောမချင်း၊ သို့မဟုတ် အပြင်ထွက်မလာမချင်း ဆွလာတ်တစ်ခုနှင့် တစ်ခုတစ်ဆက်တည်း ဝတ်မပြုရန် ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် စွန့်လွှတ်သည့်
အပေါ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် သတိပေးခြင်း။

باب: التغليظ في ترك الجمعة

(၄၂၆) ဟကမ်ဗင်နီမီနာအ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအုမရ်(رضي الله عنه)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရ်(رضي الله عنه)တို့က ၎င်းအား ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မင်န်ဗရ်၏တိုင်များပေါ်တွင် မိန့်တော်မူသည်ကို ၎င်းတို့နှစ်ဦး ကြားသိခဲ့သည်။ အမျိုး

٤٢٦ - عن الحكم بن مينا أن عبد الله بن عمر وأبا هريرة حدثاه أنهما سمعا رسول الله - صلى الله عليه وسلم - يقول على أحواد مئبره ليلنهنين أقوام عن ودعهم الجمعات أو ليختمن الله على قلوبهم ثم ليكونن من الغافلين .

သားများသည် ဂျူမုအဟ်ဆွလာတ် စွန့်လွှတ်ခြင်းကို ရပ်တန့်ကြ။ သို့မဟုတ်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများအပေါ် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်တော်မူလိမ့်မည်။ ထို့နောက် သူတို့သည် မေ့လျော့သူများထဲ၌ အပါအဝင် ဖြစ်သွားကြလိမ့်မည်။

အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခု

العيدان

အခန်း။။ အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုတွင် အဇာန်
နှင့် အိကာမသ် မရွတ်ဆိုရခြင်း။

باب: ترك الأذان والإقامة في العيدين

(၄၂၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ်(ﷺ) က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုကို

٤٢٧ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الْعِيدَيْنِ
غَيْرَ مَرَّةٍ وَلَا مَرَّتَيْنِ بغيرِ أَذَانٍ وَلَا إِقَامَةٍ.

အဇာန်နှင့် အိကာမသ်မပါဘဲ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်မက ဆောက်တည်ခဲ့သည်။

အခန်း။။ အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုသည် ခွတ္တဗဟ်
၏ အလျင် ဖြစ်ခြင်း။

باب: صلاة العيدين قبل الخطبة

(၄၂၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် အီးဒွလ်ဖီသိရ်
ဆွလာတ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ ဆွဟာဗဟ်
ကြီးအဗူဗဟ်ရ်(ﷺ)၊ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)
နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အွတ်စ်မာန်(ﷺ)တို့နှင့်အတူ
ပါဝင်ခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် ခွတ္တဗဟ်
၏အလျင် အီးဒ်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုဆောက်
တည်ခဲ့ကြသည်။ ပြီးနောက်မှ ခွတ္တဗဟ်ဟော
ကြားတော်မူသည်။

٤٢٨ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ شَهِدْتُ
صَلَاةَ الْفِطْرِ مَعَ نَبِيِّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَبِي
بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعَثْمَانَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ - فَكُلُّهُمْ يُصَلِّيُهَا
قَبْلَ الْخُطْبَةِ ثُمَّ يَخْطُبُ قَالَ فَنَزَلَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَيْهِ حِينَ يُجْلِسُ الرَّجَالَ بِيَدِهِ ثُمَّ
أَقْبَلَ يَسْتَفْهِمُ حَتَّى جَاءَ النِّسَاءَ وَمَعَهُ بِلَالٌ فَقَالَ (يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعُنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ
بِاللَّهِ شَيْئًا) فَقَالَ هَذِهِ الْآيَةُ حَتَّى فَرَغَ مِنْهَا ثُمَّ قَالَ حِينَ
فَرَغَ مِنْهَا أَتْنَنْ عَلَى ذَلِكَ فَقَالَتْ امْرَأَةٌ وَاحِدَةٌ لَمْ يُجِبْهُ
غَيْرُهَا مِنْهُمْ نَعَمْ يَا نَبِيَّ اللَّهِ لَا يُدْرِي حِينَئِذٍ مَنْ هِيَ قَالَ
فَتَصَدَّقْنَ فَبَسَطَ بِلَالٌ ثَوْبَهُ ثُمَّ قَالَ هَلَمْ فِدَى لَكُنْ أَبِي وَأُمِّي
فَجَعَلَنَ يُلْقِينَ الْفَنَخَ وَالْحَوَاتِمَ فِي ثَوْبِ بِلَالٍ.

လက်တော်နှင့် (အရိပ်အခြေပြု၍) ထိုင်းခိုင်းနေသည့် မြင်ကွင်းကို (ယခုအချိန်ထိ) မြင်ယောင်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အမျိုးသားများ(၏ အတန်း)မှ ဖောက်ထွက်ကာ အမျိုးသမီးများထံ ရောက်လာခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွဟာဗဟ်ကြီး ဗိလာလ်(رضي الله عنه)ပါရှိသည်။

ထို့ပြင် ကိုယ်တော်(ﷺ)က- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا (စူရဟ်-မွမ်သဟ်နဟ်-၁၂)ကို အာယတ်တော်ပြီးဆုံးသည်အထိ ရွတ်ဖတ်တော်မူပြီး အာယတ်တော်ပြီးသွားသောအခါ မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မတို့သည် ထိုစည်းကမ်းချက်များကို လက်ခံကြပါသလား။ ထိုအခါ သူတို့အနက် အမျိုးသမီးတစ်ဦးတည်းကသာ အို-အလ္လာဟ်နဗီ၊ ဟုတ်ကဲ့ပါဟု လျှောက်ထားပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမျိုးသမီးမှလွဲ၍ မည်သူမျှ အဖြေမပေးခဲ့ကြ။ ဆင့်ပြန်သူက ပြော ပြသည်။ ထိုအချိန်၌ ယင်းအမျိုးသမီး မည်သူနည်းဆိုသည်ကို မသိရပေ။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ သူ(မ)တို့က ဆွဒကဟ်ပေးလှူဒါန်းကြ၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး ဗိလာလ်(رضي الله عنه)သည် မိမိ၏ အဝတ်ကို ဖြန့်ပြီးနောက် လာကြပါ။ ကျွန်တော့် ဖခင်နှင့် မိခင်ကို အသင်မတို့အတွက် စွန့်လှူပါသည်ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ သူ(မ)တို့သည် ဘယက်၊ လည်ဆွဲများနှင့် လက်စွပ်များကို ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗိလာလ်(رضي الله عنه)၏ အဝတ်ထဲ၌ ထည့်လိုက်ကြတော့သည်။

အခန်း။။ အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုတွင် ဖတ်ရွတ်
သောစူရဟ်။

باب: ما يقرأ في صلاة العيدين

(၄၂၉) အုဗိုင်းဒွလ္လာဟ်ဗင်န်အဗ်ဒွလ္လာဟ်က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်ဗင်န်ခသွ်သွားဗ်(رضي الله عنه)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဝါကိဒ်လိုင်စီ(رضي الله عنه)အား အီးဒွလ်အသွ်ဟာနှင့် အီးဒွလ်ဖိသိရ်ဆွလာတ်တို့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မည်

٤٢٩ - عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ - رضي الله عنه - سَأَلَ أَبَا وَاقِدٍ اللَّيْثِيَّ مَا كَانَ يقرأ به رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي الْأَضْحَى وَالْفِطْرِ فَقَالَ كَانَ يقرأ فيهما بـ (ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ) وَاقْتَرَبَتْ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ).

သည့်စူရဟ်ကို ဖတ်ရွတ်သနည်းဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းက ဖြေကြားသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ထို အီးဒ်ဆွလာတ်နှစ်ခုတွင် စူရဟ်-ကားဖ်နှင့် စူရဟ်ကမရ်တို့ကို ဖတ်ရွတ်တော်မူသည်။

အခန်း။ ။ အီးဒ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာ နေရာ၌
အီးဒ်ဆွလာတ် ဝတ်မပြုမီနှင့် ဝတ်ပြုပြီး
နောက် ဆွလာတ်ဝတ်မပြုရခြင်း။

باب: ترك الصلاة قبل العيد وبعده في المصلى

(၄၃၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အီးဒ်ဆွလာတ်သို့မဟုတ် အီးဒ်ဆွလာတ်အတွင်း ထွက်လာတော်မူပြီး ဆွလာတ်နှစ်ရက်အသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်

٤٣٠ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - خَرَجَ يَوْمَ أَضْحَىٰ أَوْ فِطْرٍ فَصَلَّى رَكَعَتَيْنِ لَمْ يُصَلِّ قَبْلَهَا وَلَا بَعْدَهَا ثُمَّ أَتَى النِّسَاءَ وَمَعَهُ بِلَالٌ فَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ فَجَعَلَتْ الْمَرْأَةُ تُلْقِي خُرْصَهَا وَتُلْقِي سِخَابَهَا .

အီးဒ်ဆွလာတ်အလျင်နှင့် ပြီးနောက်၌ မည်သည့်ဆွလာတ်ကိုမှ ဝတ်ပြုခဲ့ခြင်း မရှိ။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗိလာလ်(رضي الله عنه)ကိုခေါ်၍ အမျိုးသမီးများထံ လာရောက်တော်မူကာ သူမတို့ကို အလှူဒါနပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးအချို့သည် နားကွင်းလှူဒါန်းပြီး အချို့သည် လည်ဆွဲ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းကြသည်။

အခန်း။ ။ အီးဒ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန်
အမျိုးသမီးများ အပြင်ထွက်ခြင်း။

باب: في خروج النساء إلى العيدين

(၄၃၁) ဆွဟာဗီယဟ်အဓိအသိယဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ(မ)က ပြောပြသည်။ အီးဒွလ်ဖီသီရ်နှင့် အီးဒွလ်အသွာဟာတို့တွင် မိန်းမပျိုများ၊ ဓမ္မတာသွေးဆင်းနေသူများအပြင် လိုက်ကာအတွင်းနေသူများကို (အီးဒ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုရာသို့) ခေါ်ထုတ်လာကြရန် ကျွန်မတို့ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ ဓမ္မ

၄၃၁ - عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ نُخْرِجَهُنَّ فِي الْفِطْرِ وَالْأَضْحَى الْعَوَاتِقَ وَالْحَيْضَ وَتَوَاتِ الْخُدُورَ فَأَمَّا الْحَيْضُ فَيَعْتَزِلْنَ الصَّلَاةَ وَيَسْتَنْهِنَ الْخَيْرَ وَدَعْوَةَ الْمُسْلِمِينَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ دَانَا لَا يَكُونُ لَهَا جِلْبَابٌ قَالَ لِيَلْبِسْهَا أُخْتُهَا مِنْ جِلْبَابِهَا.

တာသွေးဆင်းသည့် အမျိုးသမီးများကမူ ဆွလာတ်ဝတ်မပြုကြရဘဲ ကောင်းရာကိစ္စများနှင့် မွတ်စလင်မ်များ၏ ဒုအာဆုမွန်တောင်းခံမှုတို့တွင် ပါဝင်ကြသည်။

ကျွန်မက အို-အလ္လာဟ်ရဇူလ်၊ ကျွန်မတို့ထံ၌ တစ်ဦးတစ်ယောက်တွင် ဝတ်ရုံမရှိခဲ့သော် အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရမည်နည်းဟု လျှောက်ထားသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သူ(မ)၏ အစ်မ၊ ညီမတို့က မိမိတို့ ဝတ်ရုံကို (ခဏ)ဆင်မြန်းပေးရမည်ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ အီးဒ်နေ့၌ မိန်းကလေးငယ်လေးများ သီဆိုကြသည်များ။

باب: ما يقول الجواني في العيد

(၄၃၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ(မ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်မထံ ဗုအားစ်စစ်ပွဲကဗျာသီဆိုနေကြသော မိန်းကလေးငယ်နှစ်ဦးရှိနေခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အိပ်ရာခင်းပေါ် မျက်နှာတစ်ဖက်စောင်းပြီး လဲလျောင်းတော်မူလိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)သည် ဝင်ရောက်လာပြီး ကျွန်မကို ငေါက်ငမ်းကာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်ပါးတွင် ရှိုင်သွာန်၏ တီးမှုတ်

၄၃၂ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَعِنْدِي جَارِيَتَانِ تَغْنِيَانِ بِغِنَاءِ بُعَاثٍ فَاضْطَجَعَ عَلَى الْفَرَاشِ وَحَوْلَ وَجْهَهُ فَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فَانْتَهَرَنِي وَقَالَ مَزْمَارُ الشَّيْطَانِ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ دَعُوهُمَا فَلَمَّا غَفَلَ غَمَزَتْهُمَا فَخَرَجَتَا وَكَانَ يَوْمَ عِيدٍ يَلْعَبُ السُّودَانُ بِالْأُذُنِ وَالْحَرَابِ فَأَمَّا سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَإِنَّمَا قَالَ تَسْتَهِينِ تَنْطَرِينَ فَقُلْتُ نَعَمْ فَأَقَامَنِي وَرَأَاهُ خَذِي عَلَى خَدِّهِ وَهُوَ يَقُولُ لَوْ كُنْتُ يَا بَنِي أُرْفِدَةَ حَتَّى إِذَا مَلَيْتُ قَالَ حَسْبُكَ قُلْتُ نَعَمْ قَالَ فَادْهَبِي.

ကိရိယာကို ပြုလုပ်ပါသလောဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းဘက်သို့ လှည့်ပြီး သူ(မ)တို့နှစ်ဦးကို အသင်လွှတ်ထားလိုက်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး မေ့လျော့သွားသောအခါ ကျွန်မက ထိုကလေးမလေးနှစ်ဦးကို အရိပ်အခြေပြလိုက်သည့်အတွက် သူတို့နှစ်ဦး ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြသည်။

ထိုနေ့သည် အီးဒ်နေ့ဖြစ်ပြီး ကပ္ပလီလူမျိုးများသည် သားရေဒိုင်း၊ လုံတို့နှင့် ကစားနေကြသည်။ ကျွန်မကပင် တမန်တော်မြတ်ကို တောင်းဆိုသလော၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်တော့် ကပင် မေးမြန်းတော်မူသလော မသိတော့ပါ။ အသင်မ ကြည့်ရှုရန် ဆန္ဒရှိပါသလော။ ကျွန်မက ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါသည် ဟု ဖြေကြားလေသော် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကျွန်မကို မိမိနောက်၌ ရပ်(ကြည့်)စေတော်မူသည်။ ကျွန်မ၏ပါးသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ပါးနှင့် ထိကပ်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။

ထိုအချိန် ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ အို-ဗန္ဓုအရ်ဖိဒဟ်၊ အသင်တို့ ဂရုတစိုက် ဆော့ကစားကြပါ။ နောက်ဆုံး ကျွန်မ ပြီးငွေ့သွားသောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်မ လုံလောက်သွားပြီးလော(ကျေနပ်ပြီးလော)ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်မက ဟုတ်ကဲ့၊ လုံလောက်ပါပြီဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ သို့ဆိုလျှင် အသင်မ သွားလိုက်ပါ။

ခရီးသည်၏ ဆွလာတ်

صلاة المسافرين

အခန်း။ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းရှိနေချိန်တွင်
လည်း ခရီးသည်၏ ဆွလာတ်ကို ကစွရ်-
လျှော့ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: قصر صلاة المسافرين في الأمن

(၄၃၃) ယအ်လာဗင်န်အုမိုင်ယဟ်ထံမှ ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည်
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(ﷺ)အား (يَسَّ عَلَيْنَا جُنَاحَ
أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّكُمْ أَعْيُنُ
الَّذِينَ كَفَرُوا) အသင်တို့သည် အကယ်၍ မိမိတို့အား

٤٣٣ - عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ قَالَ قُلْتُ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ
(لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحُ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّكُمْ خِفْتُمْ أَنْ
يَفْتَنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا) فَقَدْ أَمِنَ النَّاسُ فَقَالَ عَجِبْتُ مِمَّا
عَجِبْتُ مِنْهُ فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
فَقَالَ صَدَقَهُ نَصَحَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْكُمْ فَأَقْبَلُوا صَدَقْتَهُ.

‘ကာဖီရ်’ မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့ က ဒုက္ခပေးကြမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်ရှိသော်၊
အသင်တို့၌ ‘ဆွလာသ်’ ဝတ်ပြုမှုကို လျော့၍ပြုခြင်းအားဖြင့် အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာမျှမရှိချေ။)

(ကုရ်အာန်၊ စူရဟ်-နီစာအ်၊ အာယတ်တော်(၁၀၁)

အမှန်စစ်စစ် လူများသည် (ယခုအခါ) ငြိမ်းချမ်းနေခဲ့ပြီဖြစ်သည်ဟု ပြောလိုက်သောအခါ ဆွ
ဟာဗဟ်ကြီးက ပြောဆိုသည်။ အသင် အံ့အားသင့်သောအရာကို ကျွန်ုပ်သည်လည်း အံ့အားသင့်ခဲ့
သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို မေးလျှောက်သောအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
ဤကစွရ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် သင်တို့အပေါ် အလွှာဟ်အရှင်မြတ် ပြုတော်မူသည့် ဆွဒကဟ်ဖြစ်
သဖြင့် အရှင်မြတ်၏ ဆွဒကဟ်ကို လက်ခံကြဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့သည်။

(၄၃၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည်
အသင်တို့၏ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုကို

٤٣٤ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ فَرَضَ
اللَّهُ الصَّلَاةَ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّكُمْ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي
الْحَضَرِ أَرْبَعًا وَفِي السَّفَرِ رَكْعَتَيْنِ وَفِي الْخَوْفِ رَكْعَةً.

မိမိနေရင်းအရပ်တွင် လေးရကအသ်၊ လမ်းခရီးတွင် နှစ်ရကအသ်နှင့် စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေတွင် တစ်ရကအသ်အဖြစ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နှုတ်လျှာတော်အပေါ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ရကအသ်လျှော့၍ ဆွလာတ်
ဆောက်တည်ခံရသော ခရီးပမာဏ။

باب: ما تقصر فيه الصلاة من السفر

(၄၃၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိတ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မဒီနာမြို့၌ ဧဟိုရ် ဆွလာတ်ကို လေးရကအသ် ဝတ်ပြုခဲ့ပြီး ဇွလ်

٤٣٥ - عن أنس بن مالك - رضي الله عنه - قال: صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - الظُّهْرَ بِالْمَدِينَةِ أَرْبَعًا وَصَلَّيْتُ مَعَهُ الْعَصْرَ فِي ذِي الْحُلَيْفَةِ رَكْعَتَيْنِ.

ဟုလိုင်ဖဟ်၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူပင် အဆွာရ် ဆွလာတ်ကို နှစ်ရကအသ်သာ ဝတ်ပြုခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဟဂ်ျတွင် ဆွလာတ်ကို ကစွရ်-
လျှော့၍ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: قصر الصلاة في الحج

(၄၃၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိတ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မဒီနာမြို့မှ မက္ကာမြို့သို့ ထွက်လာသည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ပြန်ရောက်သည်အထိ ဆွလာတ်ကို နှစ်ရကအသ်

٤٣٦ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رضي الله عنه - قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ رَكْعَتَيْنِ حَتَّى رَجَعْتُ كَمَا أَقَامَ بِمَكَّةَ قَالَ عَشْرًا. وفي رواية: خَرَجْنَا مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى الْحَجِّ.

စီ၊ နှစ်ရကအသ်စီသာ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က ကိုယ်တော်(ﷺ)မက္ကာမြို့၌ မည်မျှနေထိုင်ခဲ့ပါသနည်းဟု မေးမြန်းသောအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ဆယ်ရက်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် ကျွန်တော်တို့သည် မဒီနာမြို့မှ ဟဂ်ျခရီးစဉ်ကို ထွက်ခွာလာခဲ့ကြသည်ဟု

လာရီသည်။

အခန်း။ ။ မိနာဉ် ဆွလာတ်ကို လျှော့၍
ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: قصر الصلاة بمني

(၄၃၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(ﷺ)၊ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ် (ﷺ)နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်း(ﷺ)တို့ သည် ရှစ်နှစ် သို့မဟုတ် ခြောက်နှစ်တိုင် မိနာဉ် ခရီးသည်၏ ဆွလာတ်ကိုသာ ဝတ်ပြုဆောက်

٤٣٧ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ صَلَّى النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِمَنْى صَلَاةَ الْمُسَافِرِ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ ثَمَانِي سِنِينَ أَوْ قَالَ سِتِّ سِنِينَ قَالَ حَقَصٌ (بِعْنِي ابْنُ عَاصِمٍ): وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يُصَلِّي بِمَنْى رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ يَأْتِي فَرَأَاهُ فَقُلْتُ أَيُّ عَمٍّ لَوْ صَلَّيْتَ بَعْدَهَا رَكَعَتَيْنِ قَالَ لَوْ فَعَلْتُ لَأُتِمِمْتُ الصَّلَاةَ.

တည်ခဲ့ကြသည်။ ဟတ်ဖ်(ဝါ)အိမ်နုအာစွင်မ်က ပြောပြသည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)သည် မိနာဉ် နှစ်ရကအသ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည် ပြီးနောက် မိမိအိပ်ရာဆီသို့ လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က အို-ဘကြီး၊ ထိုနှစ်ရကအသ်နောက်၌ နှစ်ရကအသ်ကို ဝတ်ပြုဆောက်တည်လိုက်လျှင် မည်မျှကောင်းလိုက်မည်နည်းဟု ပြောလိုက်သော အခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အကယ်၍ ထိုသို့ပြုလုပ်လိုက်ပါမူ ဆွလာတ်ကို လေးရကအသ်အပြည့် ဝတ်ပြုဆောက်တည်မှုဖြစ်သွားမည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ခရီးတွင် ဆွလာတ်နှစ်ခုကို
ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: الجمع بين الصلاتين في السفر

(၄၃၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စ်ဗင်န်မာလိတ်က (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ခရီးအလျင်လိုနေသော ဇိုဟိုရ်ဆွလာတ်ကို

٤٣٨ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا عَجَلَ عَلَيْهِ السَّيْرُ يُؤَخِّرُ الظُّهْرَ إِلَى أَوَّلِ وَقْتِ الْعَصْرِ فَيَجْمَعُ بَيْنَهُمَا وَيُؤَخِّرُ

အဆွရ်ဆွလာတ်၏ ပထမဆုံးအချိန်ရောက်သည် **المَغْرَبَ حَتَّى يَجْمَعَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ الْعِشَاءِ حِينَ يَغِيبُ الشَّمْسُ.**
အထိ ဆိုင်းငံ့ကာ ထိုဆွလာတ်နှစ်ခုကို ပေါင်းပြီး

ဝတ်ပြုဆောက်တည်တော်မူသည်။ ထို့ပြင် မဂ်ရိပ်ဆွလာတ်ကို နေဝင်ပြီးနောက် ရောင်နီပျောက် ကွယ်သောအချိန်ထိ ဆိုင်းငံ့ကာ ၎င်းနှင့် အိရှာဆွလာတ်ကို ပေါင်း၍ ဆောက်တည်တော်မူသည်။

အခန်း။။ နေရပ်တွင် ဆွလာတ်နှစ်ခုကို
ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: الجمع بين الصلاتين في الحضر

(၄၃၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စိုးရိမ်နေချိန်မျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ မိုးရွာသွန်းချိန်မျိုး မဟုတ်ဘဲ မဒီနာမြို့၌ ရှိနေစဉ်ပင် ဇိုဟိုရ်နှင့် အဆွရ်၊ မဂ်ရိပ်နှင့်အိရှာတို့ကို ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သည်။

٤٣٩ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ وَالْمَغْرَبِ وَالْعِشَاءِ بِالْمَدِينَةِ فِي غَيْرِ خَوْفٍ وَلَا مَطَرٍ (فِي حَدِيثٍ وَكَيْعٍ قَالَ قُلْتُ لَابْنِ عَبَّاسٍ لِمَ فَعَلَ ذَلِكَ قَالَ كَيْلًا يُحْرَجَ أُمَّتُهُ وَفِي حَدِيثٍ أَبِي مُعَاوِيَةَ قِيلَ لَابْنِ عَبَّاسٍ مَا أَرَادَ إِلَى ذَلِكَ قَالَ أَرَادَ أَنْ لَا يُحْرَجَ أُمَّتُهُ).

ဝက်ီးအ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ၎င်းက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)အား ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ပြုလုပ်ရပါသနည်းဟု မေးမြန်းရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိအဖွဲ့သ်ကို ခက်ခဲမှု မဖြစ်စေရန် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ အဗူမုအာဝိယာ၏ ဆင့်ပြန်ချက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီး အိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)အား ကိုယ်တော်(ﷺ)ထိုသို့ ပြုလုပ်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ အဘယ်နည်းဟု မေးမြန်းခံရသောအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိ၏အဖွဲ့သ် ခက်ခဲမှု မဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း။ မိုးရွာသွန်းချိန် ကိုယ်နေထိုင်ရာ
နေရာ၌သာ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခြင်း။

باب: الصلاة في الرحال في المطر

(၄၄၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ချမ်းအေးသောည၊ လေ
ပြင်းတိုက်သောညနှင့် မိုးရွာသွန်းသောညတို့၌
ဆွလာတ်အတွက် အဇာန်ဆိုသည်။ ထိုအခါ
၎င်းက အဇာန်၏ အဆုံး၌ သေချာစွာ နားထောင်
ကြ၊ အသင်တို့သည် အိမ်များ၌သာ ဆွလာတ်

٤٤٠ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّهُ نَادَى
بِالصَّلَاةِ فِي لَيْلَةٍ ذَاتِ بَرْدٍ وَرِيحٍ وَمَطَرٍ فَقَالَ فِي آخِرِ
نِدَائِهِ أَلَا صَلُّوا فِي رَحَالِكُمْ أَلَا صَلُّوا فِي الرَّحَالِ ثُمَّ قَالَ
إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كَانَ يَأْمُرُ الْمُؤَذِّنَ
إِذَا كَانَتْ لَيْلَةٌ بَارِدَةٌ أَوْ ذَاتُ مَطَرٍ فِي السَّفَرِ أَنْ يَقُولَ أَلَا
صَلُّوا فِي رَحَالِكُمْ.

ဝတ်ပြုဆောက်တည်ကြပါ။ အသင်တို့သည် အိမ်များ၌သာ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ကြပါဟု
ထည့်ဆို၏။

ထို့နောက် ၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လမ်းခရီး၌ ချမ်းအေးသောည
သို့မဟုတ် မိုးရွာသွန်းသောည၌ အဇာန်ဆိုသူကို ဤသို့ သေချာနားထောင်ကြ၊ အသင်တို့သည် မိမိ
တို့၏ တဲများ၌သာ ဆွလာတ်ဆောက်တည်ကြပါဟူသော စာပိုဒ်ကို ရွတ်ဆိုရန် အမိန့်ပေးတော်မူ
သည်ဟု ပြောပြ၏။

အခန်း။ ခရီး၌ နဖိလ်ဆွလာတ်ဝတ်ပြု
ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ခြင်း။

باب: ترك التنفل في السفر

(၄၄၁) ဟတ်ဖ်စွ်ဗင်န်အာစွင်မ်ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့
သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်သည်
မဏ္ဍာဟ်လမ်းခရီး၌ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်
(ﷺ)ကို အဖော်ပြုခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောပြသည်။
သို့နှင့် ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့ကို
ရှေ့ဆောင်ပြီး ဇိုဟိုရ်ဆွလာတ်ကို နှစ်ရက်အသံ
ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၎င်းသည် မိမိစခန်းချ

٤٤١ - عَنْ حَقِّصِ بْنِ عَاصِمٍ قَالَ صَحِبْتُ ابْنَ عُمَرَ -
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - فِي طَرِيقِ مَكَّةَ قَالَ فَصَلَّى لَنَا الظُّهْرَ
رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ أَقْبَلَ وَأَقْبَلْنَا مَعَهُ حَتَّى جَاءَ رَحْلُهُ وَجَلَسَ
وَجَلَسْنَا مَعَهُ فَحَانَتْ مِنْهُ التَّيَقَاتُ نَحْوَ حَيْثُ صَلَّى فَرَأَى
نَاسًا قِيَامًا فَقَالَ مَا يَصْنَعُ هَؤُلَاءِ قُلْتُ يُسَبِّحُونَ قَالَ لَوْ
كُنْتُ مُسَبِّحًا لَأَتَمَمْتُ صَلَاتِي يَا ابْنَ أَخِي إِنِّي صَحِبْتُ
رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي السَّفَرِ فَلَمْ يَزِدْ

တည်းခိုသည့်နေရာ ရောက်သည်အထိ လာခဲ့
သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ၎င်းနှင့်အတူ လာခဲ့
ကြသည်။ ပြီးနောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီး ထိုင်သည်။
ကျွန်တော်တို့လည်း ၎င်းနှင့်အတူ ထိုင်ကြသည်။
ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် မိမိ

عَلَى رَكَعَتَيْنِ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ وَصَحَّتْ أَبَا بَكْرٍ - رَضِيَ
الله عنه - فَلَمْ يَزِدْ عَلَى رَكَعَتَيْنِ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ
وَصَحَّتْ عُمَرَ فَلَمْ يَزِدْ عَلَى رَكَعَتَيْنِ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ ثُمَّ
صَحَّتْ عُثْمَانَ فَلَمْ يَزِدْ عَلَى رَكَعَتَيْنِ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ وَقَدْ
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ)

ဆွလာတ်ဆောက်တည်ခဲ့သောနေရာဘက်သို့ လှည့်ကြည့်မိသောအခါ ရပ်လျက်ရှိနေကြသော လူ
များကို မြင်တွေ့ရသဖြင့် ယင်းတို့ ဘာကိုလုပ်နေကြသနည်းဟု မေးမြန်းသည်။ ကျွန်တော်က နဖီလ်
ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်နေကြပါသည်ဟု ဖြေကြားလိုက်သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက မိန့်သည်။
အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် နဖီလ်ဆွလာတ် ဆောက်တည်လိုလျှင် ကျွန်ုပ်၏ (ဖွရသွ်)ဆွလာတ်ကိုသာ
(ရကအသ်)အပြည့် ဆောက်တည်လိုက်မည်ဖြစ်သည်။

အို-တူတော်မောင်၊ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို လမ်းခရီး၌ အဖော်ပြုခွင့်ရခဲ့
သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဝဟးသ်-ကွယ်လွန်ချိန်သည့်တိုင် နှစ်ရကအသ်ထက် ပိုဝတ်မပြုခဲ့ပေ။
ထို့နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဗက်ရ်(رضي الله عنه)ကို အဖော်ပြုခွင့်ရခဲ့သည်။ ၎င်းသည်လည်း အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ် အသက်နှုတ်သိမ်းတော်မူသည်အထိ နှစ်ရကအသ်ထက် ပိုဝတ်မပြုခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် ဆွဟာ
ဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)ကိုလည်း အဖော်ပြုခဲ့သည်။ ၎င်းသည် လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ရုတ်သိမ်း
တော်မူသည်အထိ နှစ်ရကအသ်ထက် ပိုဝတ်မပြုခဲ့ချေ။ ထို့ နောက် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအွတ်စ်မာန်(رضي الله عنه)
ကို အဖော်ပြုခဲ့ရသည်။ ၎င်းသည်လည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ရုတ်သိမ်းတော်မူသည်အထိ နှစ်ရက
အသ်ထက် ပိုဝတ်မပြုခဲ့ချေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မိန့်တော်မူသည်။

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်၌ မွန်မြတ်လှစွာသော စံနမူနာသည်ရှိပေသည်။

(ကုရ်အာန်၊ စူရဟ်-အဟ်ဇာဗ်၊ အာယတ်တော်၊ ၂၁)

အခန်း။ လမ်းခရီး၌ အစီးအနင်းပေါ် နဖိလ်
ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: التنفل بالصلاة على الرحلة في السفر

(၄၄၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအုမရ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစီး
အနင်းပေါ်တွင် ထိုအစီးအနင်း မည်သည့်ဘက်
ကို မျက်နှာမူထားသည်ဖြစ်စေ၊ နဖိလ်ဆွလာတ်

၄၄၂ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ كَانَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُسَبِّحُ عَلَى الرَّاحِلَةِ
قَبْلَ أَنْ يَجْهَ تَوَجُّهُ وَيُوتِرَ عَلَيْهَا غَيْرَ أَنَّهُ لَا يُصَلِّي عَلَيْهَا
الْمَكْتُوبَةَ.

ဝတ်ပြုတော်မူသည်။ ထို့ပြင် အစီးအနင်းပေါ်၌ ဝိသိရ်ဆွလာတ်ပါ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပါသည်။ သို့
သော် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းအစီးအနင်းအပေါ်တွင် ဖွရသွံဆွလာတ်ကိုမူ ဝတ်ပြုဆောက်တည်
ခြင်း မပြုပေ။

အခန်း။ လမ်းခရီးမှ ပြန်ရောက်သည့်အခါ
ဗလီ၌ ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: إذا قدم من السفر صلى في المسجد ركعتين

(၄၄၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ စစ်ပွဲတစ်ခုသို့ ထွက်
လာခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ကုလားအုတ်သည် နှေး
ကွေးပြီး မောပန်းနေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ထက်အလျင်ရောက်
ရှိသွား၏။ ကျွန်ုပ်သည် နောက်နေ့မနက်မှ

၄၄၃ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ
خَرَجْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي
غَزَاةٍ فَأَبْطَأَ بِي جَمَلِي وَأَعْيَى ثُمَّ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قِبَلِي وَقَدِمْتُ بِالْعَدَاةِ فَجِئْتُ الْمَسْجِدَ
فَوَجَدْتُهُ عَلَى بَابِ الْمَسْجِدِ فَقَالَ الْآنَ حِينَ قَدِمْتَ قُلْتُ نَعَمْ
قَالَ فَدَعْ جَمَلَكَ وَادْخُلْ فَصَلِّ رَكَعَتَيْنِ قَالَ فَدَخَلْتُ
فَصَلَّيْتُ ثُمَّ رَجَعْتُ.

ရောက်ရှိခဲ့၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ လာလိုက်သည့်အခါ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)ကို ဗလီ၏ တံခါးဝတွင် တွေ့ရလေသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင် ယခုမှပင် ရောက်လာခဲ့ပါ
သလားဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ဟုတ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင့်ကုလားအုတ်ကို လွှတ်ထားခဲ့ပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ဝင်၍ ဆွလာတ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်လိုက်ပါဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး က ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲသို့ဝင်၍ ဆွလာတ်ဝတ်ပြု ဆောက်တည်ပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကျရချိန် ဝတ်ပြု ဆောက်တည်ရသော ဆွလာတ်နှင့် ပတ် သက်ပြီး လာရှိထားသော အမိန့်တော်များ။

باب: ما جاء في صلاة الخوف

(၄၄၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန် ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူ ဂျဟိုင့်နဟ်မျိုးနွယ်မှ အုပ်စုတစ်စုဆီသို့ စစ်ချီခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပြင်း ပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ကြ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဇီဟိုရ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ မွရ်ရိုက် များက အကယ်၍ ငါတို့သည် ၎င်း(မွတ်စလင်မ်) တို့အပေါ် တစ်ပြိုင်နက်တည်း တိုက်ခိုက်ကြ မည်ဆိုလျှင် သူတို့ကို သေချာပေါက် ဖြတ် တောက်ပစ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ထိုအခါ ၎င်းတို့ ထိုသို့ပြောဆိုနေမှုအား ကောင်းကင်တမန်ဂျီဗ်ရာအီးလ်(ﷺ)က တမန် တော်မြတ်(ﷺ)ကို သတင်းပေးပို့ခဲ့ရာ ကိုယ် တော်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့ကို ပြန်လည်ပြောပြ တော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြား တော်မူသည်။ မွရ်ရိုက်တို့က ၎င်းမွတ်စလင်မ်တို့

٤٤٤ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَوْمًا مِنْ جُهَيْنَةَ فَقَاتَلْنَا قِتَالًا شَدِيدًا فَلَمَّا صَلَّيْنَا الظُّهْرَ قَالَ الْمُشْرِكُونَ لَوْ مَلْنَا عَلَيْهِمْ مَيْلَةً لَقُتَطَعْنَاهُمْ فَأَخْبَرَ جَبْرِيلُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - ذَلِكَ فَذَكَرَ ذَلِكَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ وَقَالُوا إِنَّهُ سَنَأْتِيهِمْ صَلَاةٌ هِيَ أَحَبُّ إِلَيْهِمْ مِنَ الْأَوْلَادِ فَلَمَّا حَضَرَتِ الْعَصْرُ صَفَّاهُ صَفَيْنِ وَالْمُشْرِكُونَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقِبْلَةِ قَالَ فَكَبَّرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَكَبَّرْنَا وَرَكَعَ فَرَكَعْنَا ثُمَّ سَجَدَ وَسَجَدَ مَعَهُ الصُّفَّةُ الْأُولَى فَلَمَّا قَامُوا سَجَدَ الصُّفَّةُ الثَّانِي ثُمَّ تَأَخَّرَ الصُّفَّةُ الْأُولَى وَتَقَدَّمَ الصُّفَّةُ الثَّانِي فَقَامُوا مَقَامَ الْأُولَى فَكَبَّرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَكَبَّرْنَا وَرَكَعَ فَرَكَعْنَا ثُمَّ سَجَدَ وَسَجَدَ مَعَهُ الصُّفَّةُ الْأُولَى وَقَامَ الثَّانِي فَلَمَّا سَجَدَ الصُّفَّةُ الثَّانِي ثُمَّ جَلَسُوا جَمِيعًا سَلَّمَ عَلَيْهِمْ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَبُو الزُّبَيْرِ ثُمَّ خَصَّ جَابِرٌ أَنْ قَالَ كَمَا يُصَلِّي أَمْرًاؤُكُمْ هَؤُلَاءِ.

ထံ များမကြာမီ အချိန်တွင် သူတို့၏ သားသမီးများထက်ပင် ပို၍နှစ်သက်ကြသော ဆွလာတ်ဝတ်ပြု

ချိန် တစ်ချိန်ရောက်လာဦးမည်ဟု ပြောဆိုနေကြ၏။ သို့နှင့် အဆွရ်အချိန်ရောက်လာရာ ကျွန်ုပ်တို့ သည် တန်းနှစ်တန်းစီကြ၏။ မွှ်ရိုက်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကိမ်လဟ်ကြားတွင် ရှိနေကြသည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သက္ကဗီးရ်ရွတ်ဆို တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုကြသည်။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ရုကူအံဇီးညွတ် ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ရုကူအံဇီးညွတ်ကြ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)စဂျ်ဒဟ် ပြုလုပ်တော်မူသည့် အခါ ပထမတန်းမှ လူတို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ စဂျ်ဒဟ်ပြုလုပ်ကြပြီး ၎င်းတို့ မတ်တတ်ရပ် သည့်အခါမှသာ ဒုတိယတန်းမှ လူတို့သည် စဂျ်ဒဟ်ပြုလုပ်ကြ၏။

တစ်ဖန် ပထမတန်းမှ လူတို့က နောက်သို့ဆုတ်လိုက်ကြပြီး ဒုတိယတန်းမှ လူတို့က ရှေ့သို့ တက်ကာ ပထမတန်းမှ လူတို့၏နေရာတွင် ရပ်လိုက်ကြ၏။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သက္က ဗီးရ်ရွတ်ဆိုတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုကြသည်။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ရုကူအံဇီးညွတ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ရုကူအံဇီးညွတ်ကြ၏။ ထို့နောက်တွင် ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့် အတူ ပထမတန်းမှ လူတို့သည် စဂျ်ဒဟ်ပြုလုပ်ကြပြီး ဒုတိယတန်းမှ လူတို့က မတ်တတ်ရပ်နေကြ၏။

တစ်ဖန် ဒုတိယတန်းမှ လူတို့သည် စဂျ်ဒဟ်ပြုလုပ်ပြီးသည့်အခါ အားလုံးနှင့်အတူ ထိုင်ကြ ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)စလာမ်လှည့်တော်မူ၏။ အဗူဇုဗိုင်ရ်(رضي الله عنه)က ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ် ကြီးဂျာဗိရ်(رضي الله عنه)က အသင်တို့၏ လက်ရှိခေါင်းဆောင်များ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်နေသည့် ပုံစံကဲ့သို့ဟူ၍လည်း ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။ နေကြတ်ဆွလာတ်

باب: صلاة الكسوف

(၄၄၅) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခေတ်ကာလတွင် နေကြတ်မှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ဆွလာတ်တွင် ကိယာမ်ရပ်ခြင်းအား အလွန်ရှည်လျားစွာ ပြုတော်မူသည်။ ရုက္ခအံဦးညွတ်ရာတွင်လည်း အလွန်ရှည်လျားစွာ ဦးညွတ်တော်မူပြီး ရုက္ခအံမှ ပြန်ရပ်သည့်အခါတွင်လည်း အလွန်ရှည်လျားစွာ ရပ်တန့်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ပထမအစ ကိယာမ်ရပ်သည့်အချိန်ထက် လျော့နည်း၏။

တစ်ဖန်(ဒုတိယအကြိမ်) အလွန်ရှည်လျားစွာ ရုက္ခအံဦးညွတ်တော်မူ၏။ သို့သော် ပထမအကြိမ် ရုက္ခအံထက် လျော့နည်း၏။ ထို့နောက် စဂျီဒဟ်ပြုတော်မူ၏။ တစ်ဖန် မတ်တတ်ရပ်တော်မူပြီး ကိယာမ်အား အလွန်ရှည်လျားစွာရပ်

٤٤٥ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ خَسَفَتِ الشَّمْسُ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُصَلِّي فَأُطَالَ الْقِيَامَ جِدًّا ثُمَّ رَكَعَ فَأُطَالَ الرُّكُوعَ جِدًّا ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَأُطَالَ الْقِيَامَ جِدًّا وَهُوَ دُونَ الْقِيَامِ الْأَوَّلِ ثُمَّ رَكَعَ فَأُطَالَ الرُّكُوعَ جِدًّا وَهُوَ دُونَ الرُّكُوعِ الْأَوَّلِ ثُمَّ سَجَدَ ثُمَّ قَامَ فَأُطَالَ الْقِيَامَ وَهُوَ دُونَ الْقِيَامِ الْأَوَّلِ ثُمَّ رَكَعَ فَأُطَالَ الرُّكُوعَ وَهُوَ دُونَ الرُّكُوعِ الْأَوَّلِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَقَامَ فَأُطَالَ الْقِيَامَ وَهُوَ دُونَ الْقِيَامِ الْأَوَّلِ ثُمَّ رَكَعَ فَأُطَالَ الرُّكُوعَ وَهُوَ دُونَ الرُّكُوعِ الْأَوَّلِ ثُمَّ سَجَدَ ثُمَّ انْصَرَفَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَقَدْ تَجَلَّتِ الشَّمْسُ فَخَطَبَ النَّاسَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَإِلَهُمَا لَا يَخْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُمَا فَكَبِّرُوا وَادْعُوا اللَّهَ وَصَلُّوا وَتَصَدَّقُوا يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ إِنَّ مِنْ أَحَدٍ أَعْيَرُ مِنْ اللَّهِ أَنْ يَزْنِيَ عَبْدُهُ أَوْ تَزْنِيَ أُمُّهُ يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ وَاللَّهُ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمَ لَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا وَاضْحَكْتُمْ قَلِيلًا أَلَا هَلْ بَلَغْتُ؟

တော်မူသည်။ သို့သော် ပထမကိယာမ်ထက်လျော့နည်း၏။ ထို့နောက် ရုက္ခအံအား အလွန်ရှည်လျားစွာ ပြုတော်မူ၏။ သို့သော် ပထမရုက္ခအံထက်လျော့နည်း၏။ တစ်ဖန် ရုက္ခအံမှ ပြန်ထတော်မူပြီး အလွန်ရှည်လျားစွာ မတ်တတ်ရပ်နေတော်မူ၏။ သို့သော် ပထမကိယာမ်ထက် လျော့နည်း၏။

ထို့နောက် အလွန်ရှည်လျားစွာ ရုက္ခအံဦးညွတ်ပြန်၏။ သို့သော် ပထမရုက္ခအံထက် လျော့နည်း၏။ ထို့နောက်တွင် စဂျီဒဟ်ပြုလုပ်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)ဆွလာတ်ဝတ်ပြုပြီးသွားသည့်အခါ နေလည်း လင်းဝင်းလာ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လူတို့အား ခွတ္တဗဟ်ဟောကြားတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောမနာပြုပြီး လူတို့အား မိန့်ကြား

တော်မူသည်။ အမှန်မှာ နေနှင့်လသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များ အနက်မှဖြစ်သည်။ ၎င်းနေနှင့်လသည် တစ်ဦးတစ်ယောက် မွေးဖွားလာခြင်းကြောင့် ကြတ်ခြင်း မဟုတ်သကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက် ကွယ်လွန်သေဆုံးခြင်းကြောင့်လည်း ကြတ်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည် နေကြတ်၊ လကြတ်သည်ကို တွေ့မြင်သည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်၌ သက္ကဗီးရ် ရွတ်ဆိုကြပါ။ ဒုအာတောင်းခံကြပါ။ ဆွလာတ်ဝတ်ပြုကြပါ။ ဆွဒကာ-အလှူဒါနပြုလုပ်ကြပါ။ အို-မုဟမ္မဒ်၏နောက်လိုက်တို့၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျွန် သို့မဟုတ် ကျွန်မ တစ်ဦးဦးက ဇီနာ-မတရားကာမကျူးလွန်သည့်အခါ ထိုအမှုအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထက် ပို၍ မနှစ်မြို့သူ နောက်တစ်ဦးမရှိချေ။ အို-မုဟမ္မဒ်၏နောက်လိုက်အပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော် သိထားသည့်အရာများကို သိကြမည်ဆိုလျှင် အသင်တို့သည် အနည်းငယ်သာ ရယ်မောကြပြီး များစွာ ငိုကြွေးကြလိမ့်မည်။ နားထောင်ကြလော့။ ငါကိုယ်တော်(အမိန့်တော်များကို) ပိုချခဲ့ပြီးပြီ မဟုတ်ပါသလော။

(၄၄၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိဗ်နုအဗ္ဗားစ်(رضي الله عنه)က ٤٤٦ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حِينَ كَسَفَتِ الشَّمْسُ ثَمَانِ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ။ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေ ကြတ်သည့်အခါ (ဆွလာတ် နှစ်ရက်အသိအား)

ရုကူအံ့ရှစ်ကြိမ်၊ စဂျီဒဟ်လေးကြိမ်ဖြင့် ဝတ်ပြုဆောက်တည်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။မိုးဆုပန်ဆွလာတ်နှင့် ပတ်သက်၍။

باب: في صلاة الاستسقاء

(၄၄၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီး အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီဇ်ဒ် အန်စာရီ(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိုးဆုပန်ရန် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရာတွင် ကွင်းပြင်သို့ ထွက်လာတော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဒုအာပြု

٤٤٧ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ الْأَنْصَارِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - خَرَجَ إِلَى الْمُصَلَّى يَسْتَسْقِي وَأَنَّهُ لَمَّا أَرَادَ أَنْ يَدْعُوَ اسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ وَحَوْلَ رِجْلَيْهِ. وفي رواية: فجعل إلى الناس ظهره يدعو الله، واستقبل القبلة، وحول رداءه ثم صلى ركعتين.

ရန် ရည်ရွယ်တော်မူသည့်အခါ ကိမ်လဟ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူတော်မူပြီး မိမိခြံ့ထည်အား ပြောင်းပြန် လှန်တော်မူလိုက်သည်။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခု၌ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် လူတို့အား ကျောခိုင်း လိုက်ပြီး ကိမ်လဟ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ဒုအာပြုတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် မိမိခြံ့ထည်အား ပြောင်း ပြန်လှန်လိုက်ပြီး ဆွလာတ် နှစ်ရကအသံဝတ်ပြု ဆောက်တည်တော်မူသည်ဟု လာရ်၏။

အခန်း။။မိုးရေ၏ ဗရကသ်မင်္ဂလာဖြစ်ခြင်း။

باب: بركة المطر

(၄၄၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနက်စ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)နှင့်အတူ ရှိနေကြစဉ် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် မိုးရွာသွန်းခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိုးရေများ ကိုယ်တောင့်ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်သို့ တိုက်

٤٤٨ - عَنْ أَنَسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَصَابَنَا وَتَحَنُّ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَطَرٌ قَالَ فَحَسَرَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - ثَوْبَهُ حَتَّى أَصَابَهُ مِنَ الْمَطَرِ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ صَنَعْتَ هَذَا قَالَ لِأَنَّهُ حَدِيثٌ عَنِّي بِرَبِّهِ تَعَالَى.

ရိုက်ထိတွေ့ကျရောက်လာသည်အထိ မိမိ အင်္ကျီအား ချွတ်တော်မူလိုက်၏။

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့က အို- တမန်တော်မြတ်၊ ဤသို့ အဘယ်ကြောင့် ပြုလုပ်တော်မူပါ သနည်းဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤမိုးရေများသည် မကြာမီကပင် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ထံတော်အပါးမှ လာခဲ့ခြင်းအတွက်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။လေမုန်တိုင်းနှင့် မိုးတိမ်များအား တွေ့မြင်ရသည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ တွင် ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းသည့် အခါ ပျော်ရွှင်ခြင်း။

باب: في التعوذ عند رؤية الرياح والغيم، والفرح بالمطر

(၄၄၉) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လေပြင်း
တိုက်ခတ်သည့်အခါ (ဤ)ဒုအာအား ရွတ်ဆို
တော်မူလေ့ရှိသည်။

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုလေ၏
ကောင်းမွန်မှု၊ ထိုလေထဲ၌ရှိသောအရာ၏
ကောင်းမွန်မှုနှင့် ထိုလေနှင့်အတူ စေလွှတ်ခြင်းခံ

٤٤٩ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّهَا قَالَتْ كَانَ
النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا عَصَفَتِ الرِّيحُ قَالَ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلْتُ
بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
قَالَتْ وَإِذَا تَخَلَّلْتُ السَّمَاءَ تَغَيَّرَ لَوْنُهُ وَخَرَجَ وَدَخَلَ وَأَقْبَلَ
وَأَدْبَرَ فَإِذَا مَطَرَتْ سُرِّي عَنْهُ فَعَرَفْتُ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ
قَالَتْ عَائِشَةُ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ لَعَلَّهُ يَا عَائِشَةُ كَمَا قَالَ قَوْمٌ عَادٍ
(فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُمَطَّرُنَا) .

ရသော အရာတို့၏ ကောင်းမွန်မှုတို့အား ကျွန်တော်မျိုး တောင်းခံအပ်ပါသည်။ ၎င်းနောက် ထိုလေ၏
မ ကောင်းမှု၊ ထိုလေထဲ၌ ရှိသောအရာ၏ မကောင်းမှုနှင့် ထိုလေနှင့် အတူစေလွှတ်ခြင်းခံရသော
အရာ ၏ မကောင်းမှုတို့မှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် ကျွန်တော်မျိုးခိုလှုံခွင့်တောင်းခံပါသည်။

မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ကောင်းကင်ပေါ်၌ မိုးတိမ်များ၊ လျှပ်စီးလက်ခြင်းများ
ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ (စိုးရိမ်မှုကြောင့်) ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ (မျက်နှာတော်) အရောင်ပြောင်းလဲသွား
တော်မူပြီး ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်၊ အရှေ့သွားလိုက် အနောက်ပြန်လာလိုက် ပြုလုပ်နေတော်မူ၏။ ထို့
နောက် မိုးရွာသွန်းလိုက်သည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)ပျော်ရွှင်သွားတော်မူသည်ကို ကိုယ်တော်၏ မျက်
နှာတော်မှာ ကျွန်မသိလိုက်ရ၏။

မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်မ ထိုအချင်းအရာနှင့် ပတ်သက်ပြီး
ကိုယ်တော်(ﷺ)အား မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အို-အာအိရှဟ်၊ အားဒ်
အမျိုးသားတို့ ပြောသကဲ့သို့ ဖြစ်လာမလားဆိုပြီး ငါကိုယ်တော် စိုးရိမ်မိနေခြင်းဖြစ်သည်။ (သူတို့
တွေဟာ သူတို့၏ တောင်ကြားဘက်မှ မိုးတိမ်များတက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရသည့်အခါ ဒီဟာ
သည် ငါတို့အပေါ် မိုးရွာသွန်းပေးမည့် မိုးတိမ်များဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။)

အခန်း။ ။ အရှေ့အရပ်မှ တိုက်ခတ်သောလေ
 နှင့် အနောက်အရပ်မှ တိုက်ခတ်သောလေ
 တို့အကြောင်း။

باب: في ریح الصبا والدبور

(၄၅၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗားစ်(ﷺ)က
 ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
 မူသည်။ ငါကိုယ်တော်သည် အရှေ့အရပ်မှ လေ
 ဖြင့် အကူအညီပေးခြင်းခံခဲ့ရပြီး အားဒ်အမျိုး
 သားများသည် အနောက်အရပ်မှ လေဖြင့် ဖျက်
 ဆီးခြင်းခံခဲ့ရသည်။

၄၅၀ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - عَنْ النَّبِيِّ
 - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنَّهُ قَالَ تُصِيرُتُ بِالصَّبَا
 وَأَهْلِكُتْ عَادٌ بِالدُّبُورِ.

၆။ ဂျနာဇာတ် ကဏ္ဍ

(၆) كتاب الجنائز

အခန်း။။ လူမမာအား သတင်းမေးမြန်းခြင်း။

باب: في عيادة المَرَضَى

(၄၅၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ် (رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ထိုင်နေကြစဉ် အန်ဆွာရီများအနက်မှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)အား စလမ်ပို့သ၍ လှည့်ပြန်သွား၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အို-အန်ဆွာရီညီနောင်၊ ငါ့ကိုယ်တော်၏နောင်တော် စအဒ်ဗင်န်အုဗာဒဟ်(رضي الله عنه)၏ အခြေအနေ မည်သို့ရှိပါသနည်းဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ကောင်းမွန်ပါသည်ဟု ဖြေကြား၏။

٤٥١ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّهُ قَالَ كُنَّا جُلُوسًا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ ثُمَّ أَدْبَرَ الْأَنْصَارِيُّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَا أَخَا الْأَنْصَارِ كَيْفَ أَخِي سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ فَقَالَ صَالِحٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ يَعُودُهُ مِنْكُمْ فِقَامٌ وَفَمَنَا مَعَهُ وَتَحْنُ بِضَنَعَةِ عَشْرٍ مَا عَلَيْنَا نِعَالَ وَلَا خِفَافٌ وَلَا قَلَانِسُ وَلَا قُمْصٌ نَمَشِي فِي تِلْكَ السَّيَاحِ حَتَّى جِئْنَاهُ فَاسْتَأْخَرَ قَوْمَهُ مِنْ حَوْلِهِ حَتَّى دَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَأَصْحَابُهُ الَّذِينَ مَعَهُ.

ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့အနက်မှ မည်သူများ သူ့အား လူမမာသတင်းသွားမေးကြမည်နည်းဟု ပြောဆိုလျက် မတ်တတ်ရပ်လိုက်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ မတ်တတ်ထရပ်လိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆယ်ယောက်ကျော်မျှရှိနေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံတွင် ဖိနပ်များမရှိ၊ ခြေစွပ်များမရှိ၊ ဦးထုပ်များလည်း မရှိကြ၊ အင်္ကျီများလည်း မရှိကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးထံ ရောက်သည်အထိ ကျောက်စရစ်မြေပေါ်မှပင် လမ်းလျှောက်သွားကြ၏။ သို့နှင့် (ကျွန်ုပ်တို့ ဆွဟာဗဟ်ကြီးထံရောက်ရှိသွားသည့်အခါ) ဆွဟာဗဟ်ကြီးထံအပါး၌ ရှိနေကြသော သူမျိုးနွယ်ဝင်များက နောက်ဆုတ်ပေးကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)ရော ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ပါလာသော ကိုယ်တော်၏ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများသည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်(رضي الله عنه)၏အနားသို့ ချဉ်းကပ်သွားကြလေသည်။

အခန်း။။ လူမမာနှင့် သူသေတို့၏ အနီး
နားတွင် မည်သို့ ပြောဆိုရမည်နည်း။

باب: ما يقال عند المريض والميت

(၄၅၂) မိခင်မွန်ကြီးအွဗ္ဗိစလမဟ်(ﷺ)က ဆင့်
ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
သည်။ အသင်တို့ လူမမာ သို့မဟုတ် သူသေ၏
ထံပါးသို့ ရောက်ရှိလာကြသည့်အခါ ကောင်း
သောစကားများကိုသာ ပြောဆိုကြပါ။ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော် အသင်တို့ပြောဆိုကြသော
စကားများပေါ်တွင် မလာအိကဟ်ကောင်းကင်
တမန်များက အာမီးနံ လိုက်ဆိုကြသောကြောင့်

٤٥٢ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا حَضَرْتُمُ
الْمَرِيضَ أَوْ الْمَيِّتَ فَقُولُوا خَيْرًا فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ يُؤْمِنُونَ
عَلَى مَا تَقُولُونَ قَالَتْ فَلَمَّا مَاتَ أَبُو سَلَمَةَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَبَا سَلَمَةَ
قَدْ مَاتَ قَالَ قُولِي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلَهُ وَأَعْقِبْنِي مِنْهُ عَقَبَى
حَسَنَةً قَالَتْ فَقُلْتُ فَأَعْقَبَنِي اللَّهُ مَنْ هُوَ خَيْرٌ لِي مِنْهُ
مُحَمَّدًا - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

ဖြစ်သည်။

မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ အဗူစလမဟ်(ﷺ)ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ကျွန်မသည်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံအပါးသို့ လာရောက်ခစားပြီး အို-အလ္လာဟ်ရှုစုလ်၊ အဗူစလမဟ် ကွယ်လွန်
သွားလေပြီဟု လျှောက်ကထားတင်ပြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်မ
(ဤသို့) ဒုအာပြုပါလေ။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးမကိုရော သူ့ကိုပါ လွတ်ငြိမ်းချမ်း
သာခွင့်ပေးသနားတော်ပါ။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော်မျိုးမအား သူ့ထက်ကောင်းမွန်သောအစား ချီးမြှင့်
တော်မူပါ။ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် ဤသို့ ဒုအာပြုလိုက်သည့်အတွက် အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်သည် ကျွန်မကို သူ့ထက် ကောင်းမွန်သော တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား အစား ချီး
မြှင့်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ကွယ်လွန်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်နေသူအား
လာအိလာဟ အိလ္လုလ္လာဟ် တိုင်ပေးခြင်း။

باب: تلقين الموتى لا إله إلا الله

(၄၅၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစအီးဒ်ဒုဒ်ရီ(ﷺ)က
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်
မူသည်။ အသင်တို့ ကွယ်လွန်သေဆုံးခါနီးသူများ
အား လာအိလာဟ အိလ္လုလ္လာဟ်ကို တိုင်ပေးကြ
ပါ။(ရွတ်ဆို၍ သတိပေးကြပါ။)

٤٥٣ - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ:
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَقُّنُوا مَوْتَكُمْ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

အခန်း။။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့
ဆုံရန် လိုလားသူကို အရှင်မြတ်သည်လည်း
တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူ၏။

باب: من أحب لقاء الله أحب الله لقاءه

(၄၅၄) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။
မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန်
လိုလားမည်ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
လည်း ထိုသူနှင့် တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူ
သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန်မလို
လားသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း
တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မမူပေ။

٤٥٤ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ
أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ فَقُلْتُ يَا
نَبِيَّ اللَّهِ أَكْرَاهِيهِ الْمَوْتَ فَكُنَّا نَكْرَهُ الْمَوْتَ قَالَ لَيْسَ
كَذَلِكَ وَلَكِنْ الْمُؤْمِنُ إِذَا بُشِّرَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ وَرِضْوَانِهِ وَجَنَّتْهُ
أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ فَأَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَإِنَّ الْكَافِرَ إِذَا بُشِّرَ بِعَذَابِ
اللَّهِ وَسَخَطِهِ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ وَكَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ.

ထိုအခါ ကျွန်မက အို-အလ္လာဟ်ရှုလှလ်၊
ကျွန်မတို့အားလုံးသည် သေခြင်းတရားအား နှစ်

وفي رواية عَنْ شَرِيحِ بْنِ هَانِئٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ
أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ قَالَ

သက်ခြင်းမရှိကြပေဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်
တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ်
တော် ဆိုလိုခြင်းမှာ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ သို့
သော် မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် (သွယ်သေခြင်း
တရား ရောက်ရှိလာသည့်အခါ) အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်၏ ကရုဏာတော် သက်ရောက်မှုနှင့် အရှင့်
နှစ်မြို့မှု၊ အရှင့်သုခဘုံတို့ဖြင့် သတင်းကောင်း
ပေးခြင်းခံရသည့်အခါ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်နှင့်တွေ့ဆုံရန် လိုလားမည်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်ဘက်တော်မှလည်း ထိုသူအား တွေ့
ဆုံရန် လိုလားတော်မူမည်။

فَأَنبِئْتُ عَائِشَةَ فَقُلْتُ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ
يَذْكُرُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حَدِيثًا إِنَّ
كَانَ كَذَلِكَ فَقَدْ هَلَكْنَا فَقَالَتْ إِنَّ الْهَالِكَ مَنْ هَلَكَ بِقَوْلِ
رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَمَا ذَاكَ قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ
أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَلَيْسَ مِنَّا
أَحَدٌ إِلَّا وَهُوَ يَكْرَهُ الْمَوْتَ فَقَالَتْ قَدْ قَالَهُ رَسُولُ اللَّهِ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَلَيْسَ بِالَّذِي تَذْهَبُ إِلَيْهِ وَلَكِنْ إِذَا
شَخَّصَ الْبَصَرُ وَحَسَّرَ جَ الصَّدْرُ وَاقْتَسَعَرَ الْجِلْدُ وَتَسَنَّجَتْ
الْأَصَابِعُ فَعَيْدَ ذَلِكَ مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ
كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ.

ထို့ပြင် ကာဖိရ်-ငြင်းပယ်သူသည် (၎င်းတို့ထံ သေခြင်းတရား ရောက်ရှိလာသည့်အခါ)
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အဇာဗ်-ပြစ်ဒဏ်နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမျက်တော်ရှုမှုတို့၏ သတင်း
ပေးခြင်းခံရသည့်အခါ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန်လိုလားမှုရှိမည်မဟုတ်ဘဲ
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း ၎င်းအား တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ ရှုရိုင်းဟ်
ဗင်န်ဟာနီ(ﷺ)က ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်သော ဆင့်ပြန်ချက်၌ အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် လိုလားပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း ၎င်းအား တွေ့ဆုံရန် လို
လားတော်မူမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် မလိုလားသူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်
လည်း တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူပေ။

ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် ရှုရိုင်းဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုဟဒီးဆ်တော်ကို
ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)ထံမှ ကြားခဲ့ရပြီးနောက် မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)ထံပါးသို့
သွားရောက်တင်ပြခဲ့သည်။ အို-မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်ကြီး၊ ကျွန်ုပ်သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်
ရဟ်(ﷺ)အား ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ် တင်ပြနေသည်ကို ကြားခဲ့ရသည်။ အကယ်
၍ ထိုဟဒီးဆ်တော်သည် မှန်ကန်နေပါက ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ပျက်စီးသွားချေပြီ။ ထိုအခါ မိခင်မွန်
ကြီးက ပြောပြသည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ အမိန့်တော်ကြောင့် ပျက်စီးသွားသူသည် အမှန်တကယ်
ပျက်စီးသူပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဟဒီးဆ်တော်သည် အဘယ်အကြောင်းချင်းရာနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့သည်။

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က ပြောပြခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် လိုလားပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း ထိုသူအား တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူမည်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တွေ့ဆုံရန် မလိုလားသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မမူပေ။ ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ မည်သူမျှ သေခြင်း တရားအား မနှစ်မြို့ကြပါ။ ထိုအခါ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြသည်။ ထိုဟဒီးဆ်တော်အား ကိုယ်တော် (ﷺ)မိန့်ကြားခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုဟဒီးဆ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ အသင်ထင်နေသကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ သို့သော် မျက်ဖြူလန်သွားသည့်အခါ၊ ရင်ဘတ်တွင် အသက်ဖုတ်လိုက်ဖုတ်လိုက် ဖြစ်လာသည့်အခါ၊ ခန္ဓာ ကိုယ်ပေါ်မှ မွေးညှင်းများ ထောင်လာသည့်အခါ၊ လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်းများ ကွေးသွားသည့် အခါ၊ ထိုအချိန်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန်လိုလားသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူမည်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံရန် မလိုလားသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်လည်း တွေ့ဆုံရန် လိုလားတော်မူမည် မဟုတ်ပေဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အခန်း။ ။ ကွယ်လွန်ခါနီးအချိန်တွင်
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား အကောင်း
ထင်မြင်ခြင်း။

باب: في حسن الظن بالله تعالى عند الموت

(၄၅၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
မကွယ်လွန်မီ သုံးရက်အလျင်က(ဤသို့)မိန့်ကြား

٤٥٥ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ
- صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبْلَ وَفَاتِهِ بِثَلَاثٍ يَقُولُ لَا
يَمُوتَنَّ أَحَدُكُمْ إِلَّا وَهُوَ يُحْسِنُ بِاللَّهِ الظَّنَّ.

တော်မူနေသည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို အကောင်းထင်မြင်၍သာ ကွယ်လွန်သေဆုံးကြရမည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ မိမိ၏ နောက်ဆုံးအချိန်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်ကိုသာ မျှော်လင့်နေပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် မိမိ၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရှိရန် မျှော်ကိုးလျက်နှင့်သာ ကွယ်လွန်ကြလေကုန်။ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သွားခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရ။)

အခန်း။။ ကွယ်လွန်သေဆုံးသွားသည့်အခါ
သေသူ၏ မျက်လုံးအား ပိတ်ပေးခြင်းနှင့်
၎င်းအတွက် ဒုအာပြုပေးခြင်း။

باب : إغماض الميت والدعاء له إذا حضر

(၄၅၆) မိခင်မွန်ကြီးအွမ္မိစလမဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူစလမဟ်(ﷺ)ထံသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သူ့မျက်လုံးမှာ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ပွင့်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် သူ၏မျက်လုံးများကို ပိတ်ပေးတော်မူလိုက်ပြီး မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသက်ဝိညာဉ် ရုတ်သိမ်းခြင်းခံရသောအခါ မျက်လုံးသည် ထိုဝိညာဉ်နောက်သို့ လိုက်ပါလျက်ရှိ၏။

٤٥٦ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى أَبِي سَلَمَةَ وَقَدْ شَقَّ بَصَرُهُ فَأَغْمَضَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ الرُّوحَ إِذَا فُبِضَ تَبِعَهُ الْبَصَرُ فَضَجَّ نَاسٌ مِنْ أَهْلِهِ فَقَالَ لَا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ يُؤْمِنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَبِي سَلَمَةَ وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ وَاخْلُقْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ وَاعْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَتَوَرَّ لَهُ فِيهِ.

ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီး၏ အိမ်သားများအနက်မှ လူအချို့သည် ငိုကြွေးကြတော့၏။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ မိမိတို့အတွက် ကောင်းမွန်သော ဒုအာများသာ တောင်းခံကြလေကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မလာအီကဟ်ကောင်းကင်တမန်တို့သည် အသင်တို့ပြော ဆိုကြသောအရာများအပေါ်၌ အာမီးန် လိုက်ဆိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဒုအာပြုပေးတော်မူခဲ့သည်။

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِأَبِي سَلَمَةَ وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ وَاخْلُقْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ وَاعْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَتَوَرَّ لَهُ فِيهِ.

အို- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အဗူစလမဟ်အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ချီးမြှင့်တော်မူပါ။ တရားလမ်းမှန်ရရှိထားကြသူများထဲတွင် ၎င်း၏ အဆင့်အတန်းအား မြင့်မားစေတော်မူပါ။ ၎င်း၏ ကျန်ရစ်သူမိသားစုအား ၎င်း၏ကိုယ်စား အရှင်မြတ်က တာဝန်ယူထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူပါ။ အို- လောကအပေါင်းအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ၎င်းအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ။ ၎င်း၏ ကဗရ်သင်္ချိုင်းအား ကျယ်ဝန်းစေတော်မူပြီး လင်းဝင်တောက်ပစေတော်မူပါ။

အခန်း။။ သေသူအား အဝတ်ပိုင်းဖြင့်
ဖုံးအုပ်ခြင်း။

باب: في تسجية الميت

(၄၅၇) မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့၏မိခင်မွန်ကြီးအာ - ၄၅၇ - عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا -
အိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော် - قَالَتْ سَجَّي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - حِينَ
မြတ်(ﷺ)ကွယ်လွန်သွားသည့်အချိန်၌ ယီမင်ဒေ مَاتَ يَتُوبُ حَبْرَةً.

သထွက် ခြုံထည်ဖြင့် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား လွှမ်းခြုံပေးတော်မူ၏။

အခန်း။။ မုအ်မင်န်နှင့် ကာဖီရ်တို့၏ အသက်
ဝိညာဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: في أرواح المؤمنين وأرواح الكافرين

(၄၅၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က - ၄၅၈ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ -
ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မုအ်မင်န်တို့၏ အသက်ဝိညာဉ် خَرَجَتْ رُوحُ الْمُؤْمِنِ تَلْقَاهَا مَلَكَانِ يُصْعِدَانِهَا قَالَ حَمَادُ
သည် ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သွားသည့်အခါ မလာအိ فَذَكَرَ مِنْ طَيِّبٍ رِيحَهَا وَذَكَرَ الْمِسْكَ قَالَ وَيَقُولُ أَهْلُ
ကဟ်ကောင်းကင်တမန်နှစ်ပါး ရောက်ရှိလာပြီး السَّمَاءِ رُوحٌ طَيِّبَةٌ جَاءَتْ مِنْ قِبَلِ الْأَرْضِ صَلَّى اللَّهُ
၎င်းအား မိုးကောင်းကင်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွား عَلَيْكَ وَعَلَى جَسَدٍ كُنْتَ تَعْمُرِينَهُ فَيُنْطَلِقُ بِهِ إِلَى رَبِّهِ ثُمَّ

ကြ၏။ ဆင့်ပြန်သူ ဟမ္မားဒ်က ပြောပြခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ထိုဝိညာဉ်၏ မွေးကြိုင်နေမှုနှင့် ကတိုးရန်အကြောင်း ကိုလည်း တင်ပြခဲ့သည်။

ဆက်လက်ပြီး ပြောပြသည်။ (၎င်းဝိညာဉ်အား) ကောင်းကင်ပေါ်ရှိ မလာအိကဟ်

يَقُولُ ائْطِئُوا بِهِ إِلَى آخِرِ الْأَجَلِ قَالَ وَإِنَّ الْكَافِرَ إِذَا خَرَجَتْ رُوحُهُ قَالَ حَمَادٌ وَذَكَرَ مِنْ نَثْنِيهَا وَذَكَرَ لَعْنًا وَيَقُولُ أَهْلُ السَّمَاءِ رُوحُ خَبِيثَةٍ جَاءَتْ مِنْ قِبَلِ الْأَرْضِ قَالَ فَيَقَالُ ائْطِئُوا بِهِ إِلَى آخِرِ الْأَجَلِ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَرَدَّ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رِيْطَةً كَانَتْ عَلَيْهِ عَلَى أَنْفِهِ هَكَذَا.

များက (ဤသို့)ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ သန့်ပြန်သော အသက်ဝိညာဉ်တစ်ခု မြေပထဝီဘက်မှ ရောက်ရှိလာလေပြီ။ အသင့်အပေါ်နှင့် အသင်ဆောက်တည်ခဲ့သော ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သနားညှာတာတော်မူပါစေ။ ထို့နောက် ၎င်းအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ထံတော်ပါးသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြသည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုဝိညာဉ်တော်အား ခေါ်ဆောင်သွားပြီး (မုအ်မင်န်အပေါင်းတို့၏ အသက်ဝိညာဉ်များ ရှိရာနေရာတွင်) ကိယာမသ်နေ့အထိတိုင် (ထားလိုက်ပါ)။

ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ ၎င်းနောက် ကာဖီရ်ငြင်းပယ်သူ၏ အသက်ဝိညာဉ်သည် ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သွားသည့်အခါ ဆင့်ပြန်သူ ဟမ္မားဒ်က ပြောပြသည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးသည် ၎င်းဝိညာဉ်၏ ပုပ်စော်နံ့နှင့် အမျက်တော်ရှခံရခြင်းကိုလည်း ပြောပြခဲ့သည်။ ကောင်းကင်သားများက ပြောဆိုကြသည်။ ယုတ်ညံ့သော အသက်ဝိညာဉ်တစ်ခု မြေပထဝီဘက်မှ ရောက်ရှိလာချေပြီ။ ထို့နောက် ၎င်းဝိညာဉ်အား ခေါ်ဆောင်သွားပြီး (ကာဖီရ်တို့၏ ဝိညာဉ်များရှိရာနေရာ၌) ကိယာမသ်နေ့ထိတိုင် (ထားရှိရန်) အမိန့်ပေးခံရမည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်(ကာဖီရ်တို့၏ အသက်ဝိညာဉ်သည် ပုပ်စော်နံ့နှင့် ပတ်သက်ပြီး မိန့်တော်မူသည့်အခါ) မိမိကိုယ်ပေါ်တွင်ရှိသော အဝတ်ပိုင်းလေးအား နှာခေါင်းပေါ်တွင် ဤကဲ့သို့ အုပ်၍ ပြသတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ နာကျင်မှု စတင်ခံစားရချိန်၌
ဒုက္ခအပေါ်တွင် စွဲစိတ်သည့်ခံမျိုးသိပ်ခြင်း။

باب: في الصبر على المصيبة عند أول الصدمة

(၄၅၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စင်နီမာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
သည် မိမိ၏ ကလေးငယ် သေဆုံးသွား၍ ငိုယို
နေသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးထံသို့ ရောက်ရှိလာ
တော်မူသောအခါ သူ(မ)အား မိန့်ကြားတော်မူ
သည်။

٤٥٩ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَتَى عَلَى امْرَأَةٍ تَبْكِي عَلَى
صَبِيِّ لَهَا فَقَالَ لَهَا اتَّقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي فَقَالَتْ وَمَا تُبَالِي
بِمُصِيبَتِي فَلَمَّا ذَهَبَ قِيلَ لَهَا إِنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَأَخَذَهَا مِثْلُ الْمَوْتِ فَأَتَتْ بَابَهُ فَلَمْ تَجِدْ عَلَى
بَابِهِ بَوَّابِينَ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ أَعْرَفَكَ فَقَالَ إِنَّمَا
الصَّبْرُ عِنْدَ أَوَّلِ صَدْمَةٍ أَوْ قَالَ عِنْدَ أَوَّلِ الصَّدْمَةِ.

အသင်မ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို

ကြောက်ရွံ့ပါလေ။ သည်းခံမျိုးသိပ်ပါလေ။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးက အသင့်အနေနှင့် ကျွန်မ၏ ဒုက္ခ
အား အဘယ်သို့ မှန်းဆနိုင်မည်နည်းဟု ပြောလိုက်လေသည်။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ကြွမြန်း
သွားတော်မူလေသည်။ သူ(မ)အား ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အလ္လာဟ်ရှုစုလ်(ﷻ)ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလိုက်
ကြသည့်အခါ သူ(မ)သည် သေလုမတတ် ခံစားလိုက်ရပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ အိမ်တံခါးပေါက်သို့
ရောက်ရှိလာခဲ့၏။

ထိုအခါ သူ(မ)သည် တံခါးပေါက်၌ တံခါးမှူးများကို မတွေ့ရပေ။ ထို့နောက် သူ(မ)က အို-
အလ္လာဟ်ရှုစုလ်၊ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)မှန်းမသိရှိခဲ့ပါဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က
သည်းခံမျိုးသိပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ နာကျင်မှုစတင်ခံစားရချိန်၌ သည်းခံမျိုးသိပ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်ဟု
မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သည်။

အခန်း။။ သားသမီးသေဆုံးသွားသည့်အခါ
အကျိုးကုသိုလ် မျှော်ကိုးလျက် သည်းခံ
မျိုသိပ်သူ၏ အကျိုးဆဝါးဗ်။

باب: ثواب من يموت له الولد فيحتسبه

(၄၆၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အန်ဆွာရီအမျိုးသမီးများအား မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်မတို့အနက်မှ ကလေးသုံးဦး သေဆုံးသွားသောမိခင်သည် အကျိုးကုသိုလ်အား မျှော်ကိုးလျက် သည်းခံမျိုသိပ်ခဲ့မည်ဆိုသော် သူ(မ)သည် ဂျန္နသ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်သာ

၄၆၀ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ لِنِسْوَةٍ مِنَ الْأَنْصَارِ لَا يَمُوتُ لِإِحْدَاكُنَّ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْوَلَدِ فَتَحْتَسِبَهُ إِلَّا دَخَلَتْ الْجَنَّةَ فَقَالَتْ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ أَوْ اثْنَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أَوْ اثْنَانِ. وبإسناد آخر عنه مرفوعاً: "لا يموت لأحد من المسلمين ثلاثة من الولد فتمسسه النار إلا تحلة القسم.

ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ အမျိုးသမီးများအနက် တစ်ဦးက အို-အလ္လာဟ်ရှုစုလ်၊ အကယ်၍ ကလေးနှစ်ဦးသေဆုံးထားပါက ဂျန္နသ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်လားဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က နှစ်ဦးဆိုလျှင်လည်း ဝင်ရောက်ရမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သားသမီးသုံးဦးသေဆုံးထားသော မွတ်စလင်မ်တစ်ဦးသည် ကစမ်- ကျိန်ဆိုထားခြင်း(ကြောင့် သင်ပုန်းချေသည့်အနေနှင့် ငရဲမီးပေါ် ဖြတ်လျှောက်သွားရခြင်း)မှ လွဲ၍ ဂျဟန္နမ်ငရဲမီးနှင့် ထိတွေ့ရမည် မဟုတ်ပေဟု မိန့်တော်မူသည်။

အခန်း။။ ဒုက္ခနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ
မည်သို့ ပြောဆိုရမည်နည်း။

باب: ما يقال عند المصيبة

(၄၆၁) မိခင်မွန်ကြီးအွမ္မီစလမဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)

၄၆၁ - عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ مَا مِنْ عَبْدٍ نُصِيبُهُ مُصِيبَةً فَيَقُولُ إِيَّا اللَّهُ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِعُونَ اللَّهُمَّ

ထံမှ(ဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။ မည်သည့်ကျေးကျွန်မဆို ဒုက္ခတစ်စုံတစ်ရာနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ ဤဒုအာကို ရွတ်ဆိုပါ။

أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلَفَ لِي خَيْرًا مِنْهَا إِلَّا أَجْرَهُ اللَّهُ فِي مُصِيبَتِهِ وَأَخْلَفَ لَهُ خَيْرًا مِنْهَا قَالَتْ فَلَمَّا ثَوَّقِي أَبُو سَلَمَةَ قُلْتُ كَمَا أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَأَخْلَفَ اللَّهُ لِي خَيْرًا مِنْهُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلَفَ لِي خَيْرًا مِنْهَا

အမှန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက်သာဖြစ်ပြီး ထိုအရှင်မြတ်၏ထံတော်သို့သာ ပြန်ကြရမည့်သူများပင် ဖြစ်ပါသည်။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ ဤဒုက္ခမှ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အကျိုးကုသိုလ်များ ချီးမြှင့်တော်မူပါ။ ၎င်းနောက် ထိုဒုက္ခအား ကျွန်တော်မျိုးအတွက် ကောင်းသောအရာဖြင့် ပြောင်းလဲပေးတော်မူပါ။

သို့ဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းအား ထိုဒုက္ခတွင် အကျိုးကုသိုလ်ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအား ဒုက္ခအစား ကောင်းသောအရာနှင့် ပြောင်းလဲပေးတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ မိခင်မွန်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ အဗူစလမဟ်(رضي الله عنه)ကွယ်လွန်သွားသည့်အချိန်က ကျွန်မအား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အမိန့်တော်ရှိသည့်အတိုင်း အထက်ပါဒုအာကို ရွတ်ဆိုခဲ့ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်မအား သူ့ထက်ကောင်းမွန်သော ကိုယ်တော်(ﷺ)ကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ သေသူအပေါ်၌ ငိုကြွေးခြင်း။

باب: البكاء على الميت

(၄၆၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဗ်ဗင်န်အုဗာဒဟ်(رضي الله عنه)နာမကျန်းဖြစ်စဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ်ရဟ်မာန်ဗင်န်အောင်ဖ်(رضي الله عنه)၊ ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဗ်ဗင်န်အဗီဝက္ကားစွ်(رضي الله عنه)၊ ဆွဟာဗဟ်ကြီး

٤٦٢ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ اسْتَنَكَيْتُ سَعْدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ شَكَوَى لَهُ فَأَتَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِعُودِهِ مَعَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ فَلَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ وَجَدَهُ فِي غَشِيَّةٍ فَقَالَ أَقْذَقْتَنِي قَالُوا لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَبَكَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَلَمَّا رَأَى الْقَوْمُ

بُكَاءَ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَكَوْا فَقَالَ أَلَا تَسْمَعُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ بِذَمِّ الْعَيْنِ وَلَا بِحُزْنِ الْقَلْبِ وَلَكِنْ يُعَذِّبُ بِهَذَا - وَأَشَارَ إِلَى لِسَانِهِ - أَوْ بِرَحْمٍ.

အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)တို့နှင့် အတူ လူမမာသတင်းမေးရန် ရောက်ရှိလာတော်မူခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးထံ ဝင်ရောက်လာသောအခါ သတိမေ့မြောနေသည်ကို တွေ့ရပြီး ကွယ်လွန်သွားလေပြီလားဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က အို-အလ္လာဟ်ရစူလ်၊ မကွယ်လွန်သေးပါဟု ဖြေကြားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ငိုချလိုက်တော်မူ၏။ လူတို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)ငိုကြွေးသည်ကို တွေ့မြင်သည့်အခါ ၎င်းတို့လည်း လိုက်ငိုကြ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်(ﷺ)က အမိန့်ရှိတော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မျက်လုံးမှကျလာသောမျက်ရည်နှင့် နှလုံးသားထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပူဆွေးမှုတို့ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူမည်မဟုတ်ကြောင်း အသင်တို့ ကြားဖူးကြပါသလား။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် မိမိနှုတ်လျှာအား ညွှန်ပြလျက် မိန့်တော်မူသည်။ သို့သော် ဤအတွက်ကြောင့်ပင် အပြစ်ပေးခြင်းခံရမည် သို့မဟုတ် သနားညှာတာခြင်းခံရပေမည်။

အခန်း။။ ငိုချင်းချခြင်းအပေါ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် သတိပေးခြင်း။

باب: التشديد في النياحة

(၄၆၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမာလိက်အက်ရှ်အရီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်၏ နောက်လိုက်သားများထဲတွင် အမိုက်ခေတ်က အရာလေးခုရှိနေပြီး သူတို့သည် ၎င်းအရာလေးခုအား စွန့်လွှတ်ကြမည်မဟုတ်ချေ။

٤٦٣ - عن أبي مالك الأشعرى - رضي الله عنه - أنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ لَا يَتْرُكُونَهَا الْقَحْرُ فِي الْأَحْسَابِ وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ وَالنِّيَاحَةُ وَقَالَ النَّاحَةُ إِذَا لَمْ تُثَبِّ قَبْلَ مَوْتِهَا تُقَامَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا سِرْبَالٌ مِنْ قَطْرَانٍ وَدِرْعٌ مِنْ حَرَبٍ.

ထိုအရာလေးခုမှာ- (၁) မိမိတို့၏ မျိုးရိုးဂုဏ်မောက်ခြင်း၊ (၂) အခြားသူတို့၏ မျိုးရိုးအား ပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်း၊ (၃) ကြယ်နက္ခတ်တို့ထံမှ မိုးဆုပန်ခြင်းနှင့် (၄) ငိုချင်းချခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မိန့်တော်မူသည်။ ငိုချင်းချသူသည် မသေမီအလျင် သောင်ဗဟ်အမှားဝန်ခံခဲ့ခြင်း မရှိပါမူ ကိယာမသ်နေ့တွင် ၎င်းအား ကတ္တရာစေးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အဝတ်အစား သို့မဟုတ် ယားယံစေသော အဝတ်အစားအား ဝတ်ဆင်စေမည်ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း။။ (နာကျင်ခံစားရချိန်)ပါးပြင်ကို
ရိုက်သူ၊ အင်္ကျီရင်စကို ဆွဲဖြဲသူသည် ငါကိုယ်
တော်၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်သူမဟုတ်။

باب: ليس منا من ضرب الخدود وشقّ الجيوب

(၄၆၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်မတ်စ်
အူးဒ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်
(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ (နာကျင်ခံစားရချိန်၌)
မျက်နှာရိုက်ပုတ်၊ အင်္ကျီဆုတ်ဖြဲ အမိုက်ခေတ်က

٤٦٤ - عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَيْسَ مِنَّا مَنْ
ضَرَبَ الْخُدُودَ أَوْ شَقَّ الْجُيُوبَ أَوْ دَعَا بِدَعَايِ الْجَاهِلِيَّةِ.
وفي رواية: "وَشَقَّ وَدَعَا".

ကဲ့သို့ အော်ဟစ် ငိုကြွေးသူတို့သည် ငါကိုယ်တော်၏ အသင်း သားများအနက်မှ မဟုတ်ပေ။

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် “အောင်ဝ်” ဆိုသော စကားလုံးနေရာတွင် အလိမ် မပါရှိဘဲ
“ဝေါင်ဝ်”ဖြင့်သာ လာရှိသည်။

အခန်း။ ကျန်ရစ်သူတို့၏ ငိုကြွေးခြင်း
ကြောင့် သေဆုံးသူသည် ပြစ်ဒဏ်ခံရမည်။

باب: الميت يعذب ببكاء الحي

(၄၆၅) ဆွဟာဗီယဟ်အမ်ရဟ်ဗင်နံသိ အဗ်ဒွရ်
ရဟ်မာန်(ﷺ)က မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)ထံ
မှ ကြားသိခဲ့ရသည်ကို ပြောပြခဲ့သည်။ မိခင်မွန်
ကြီးအား သေဆုံးသွားသူသည် ကျန်ရစ်သူ
မိသားစု၏ ငိုကြွေးခြင်းကြောင့် အဇာဗ်-ပြစ်ဒဏ်
ခံရမည်ဟု ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒွလ္လာဟ်ဗင်နံအု
မရ်(ﷺ)က ပြောကြားနေကြောင်း တင်ပြသော

٤٦٥ - عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
- أَنَّهَا سَمِعَتْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - وَذَكَرَ لَهَا أَنَّ
عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ يَقُولُ إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ بِبُكَاءِ الْحَيِّ
فَقَالَتْ عَائِشَةُ يَغْفِرُ اللَّهُ لِأَيِّ عَبْدٍ الرَّحْمَنِ أَمَا إِنَّهُ لَمْ
يَكْذِبْ وَلَكِنَّهُ نَسِيَ أَوْ أَخْطَأَ إِنَّمَا مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى يَهُودِيَّةٍ يُبْكِي عَلَيْهَا فَقَالَ إِنَّهُمْ
لَيَبْكُونَ عَلَيْهَا وَإِنَّهَا لَتُعَذَّبُ فِي قَبْرِهَا.

အခါ မိခင်မွန်ကြီးက ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒွရ်ရဟ်မာန်(ﷺ)အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ခွင့်လွှတ်
တော်မူပါစေ။ သူသည် လိမ်လည်ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ မေ့မှားသွားခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပြော
ကြားလေသည်။

အမှန်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (သေဆုံးသွားသည့်) ယဟူဒီအမျိုးသမီးတစ်ဦးနားမှ
ဖြတ်သန်းသွားတော်မူခဲ့စဉ် လူတို့က သူ(မ)အတွက် ငိုကြွေးနေကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ဤသူများ
သည် သူ(မ)အတွက် ငိုကြွေးလျက်ရှိနေကြသော်လည်း ထိုအချိန် သူ(မ)မှာ ကဗရ်အတွင်း၌ ပြစ်
ဒဏ်ခံနေရသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ အေးချမ်းသာယာမှု ရရှိသွားသူနှင့်
သူထံမှ လူတို့အေးချမ်းသာယာမှု
ရရှိသွားသူ။

باب: ما جاء في مستريح ومستراح منه

(၄၆၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူကသာဒဟ်ဗင်န်ရိဗ် အီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံတော်ပါးမှ ဂျနာဇော်တစ်ခု ဖြတ်ကျော် သွားစဉ် ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူ သည်။ အေးချမ်းသာယာမှု ရရှိသွားသူဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် သူ့ထံမှ လူတို့က အေးချမ်းသွားရသူ

၄၆၆ - عَنْ أَبِي قَتَادَةَ بْنِ رَبِيعٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ كَانَ يُحَدِّثُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَرَّ عَلَيْهِ بِجَنَازَةٍ فَقَالَ مُسْتَرِيحٌ وَمُسْتَرَاخٌ مِنْهُ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْمُسْتَرِيحُ وَالْمُسْتَرَاخُ مِنْهُ فَقَالَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ يَسْتَرِيحُ مِنْ نَصَبِ الدُّنْيَا وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ يَسْتَرِيحُ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ وَالشَّجَرُ وَالْدُّوَابُّ.

ဖြစ်မည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးများက အို-အလွှာဟ်ရုဏ်၊ အေးချမ်းသာယာမှုရရှိသွားသူနှင့် သူ့ထံမှ လူတို့ က အေးချမ်းသွားရသူဆိုသည်မှာ အဘယ်အရာကို ဆိုလိုပါသနည်းဟု မေးမြန်း လျှောက်ထားကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။ (သေဆုံးသူသည်) အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူဖြစ်ပါက ၎င်းသည် လောက၏ ဒုက္ခအခက်အခဲများမှ အေးချမ်းမှု ရရှိသွားသူဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် (သေဆုံးသူသည်) မကောင်းသူဖြစ်ပါက လူသားများ၊ မြို့ရွာများနှင့် သစ်ပင်ပန်းမန်များအပြင် တိရစ္ဆာန်များပါ သူ့ထံမှ အေးချမ်းသာယာမှုရရှိသွားပေ၏။

အခန်း။။ သေသူအား ရေချိုးပေးခြင်း။

باب: في غسل الميت

(၄၆၇) အဗ္ဗိအသွီယဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သမီးတော်ဇိုင်နပ်(ﷺ) ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်မတို့အား မိန့်ကြားတော်မူသည်။ အသင်မ တို့ သူ(မ)ကို မ,အရေအတွက်ဖြင့် သုံးကြိမ် သို့ မဟုတ် ငါးကြိမ် ရေချိုးပေးပြီး ပဉ္စမအကြိမ်တွင် ပရုတ်အနည်းငယ်ထည့်၍ ချိုးပေးကြကုန်။ ရေ

၄၆၇ - عَنْ أُمِّ عَطِيَّةٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ لَمَّا مَاتَتْ زَيْنَبُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - اغْسِلْنَهَا وَثَرًا ثَلَاثًا أَوْ خَمْسًا وَاجْعَلْنَ فِي الْخَامِسَةِ كَافُورًا أَوْ سَبْعًا مِنْ كَافُورٍ فَإِذَا غَسَلْنَهَا فَأَعْلِمْنِي قَالَتْ فَأَعْلَمَنَاهُ فَأَعْطَانَا حَقَّوَهُ وَقَالَ أَشْعَرْنَهَا إِيَّاهُ .

ချိုးပေးပြီးသည့်အခါ ငါ ကိုယ်တော့်အား အသိပေးပါလေ။ သူ(မ)က ပြောပြသည်။ ထို့နောက်တွင် ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အသိပေးလိုက်သည့်အခါ ကိုယ်တော်သည် မိမိလုံချည်တော်ကို လှမ်းပေးလိုက်ပြီး အသင်မတို့ သူ(မ)ကို ဤလုံချည်နှင့် ပတ်ပေးလိုက်ကြပါဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။။ သေသူ၏ ကဖန်ပိတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: في كفن الميت

(၄၆၈) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ယီမင်ဒေသထွက်ကုန် ဝါဂွမ်းဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော အဖြူရောင်အဝတ်ပိုင်း သုံးပိုင်းနှင့် ကဖန်ထုတ်ပေးခြင်း ပြုခဲ့သည်။ ထိုကဖန်တွင် အင်္ကျီနှင့် ခေါင်းပေါင်းမပါရှိပေ။ ဟွလ္လာဟ်ဝတ်စုံနှင့် ပတ်သက်၍မူ လူတို့ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

٤٦٨ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ كُفِّنَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي ثَلَاثَةِ أَثْوَابٍ بِيضٍ سَحُولِيَّةٍ مِنْ كُرْسُفٍ لَيْسَ فِيهَا قَمِيصٌ وَلَا عِمَامَةٌ أَمَّا الْحُلَّةُ فَأَلْبَمَّا شَبَّهَ عَلَى النَّاسِ فِيهَا أَنَّهَا اشْتُرِيَتْ لَهُ لِيَكْفَنَ فِيهَا فَنَرَكْتَ الْحُلَّةَ وَكُفِّنَ فِي ثَلَاثَةِ أَثْوَابٍ بِيضٍ سَحُولِيَّةٍ فَأَخَذَهَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ فَقَالَ لِأَحِبْسَهَا حَتَّى أَكْفَنَ فِيهَا نَفْسِي ثُمَّ قَالَ لَوْ رَضِيَ اللَّهُ لِنَبِيِّهِ لَكُنْتُ فِيهَا قَبَاعَهَا وَتَصَدَّقَ بِثَمَنِهَا.

အမှန်မှာ ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ကဖန်ထုတ်ရန် ဟွလ္လာဟ်ဝတ်စုံကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး ထိုဝတ်စုံဖြင့် ကဖန် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ယီမင်ဒေသထွက် အဖြူရောင် အဝတ်ပိုင်း သုံးပိုင်းဖြင့်သာ ကဖန်ထုတ်ပေးခြင်းပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက်တွင် ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒူလ္လာဟ်ဗင်န်အဗူဘက်ရ်(ﷺ)သည် ထိုဝတ်စုံအား ယူထားလိုက်ပြီး ဤဝတ်စုံကို ကျွန်တော်အတွက် ကဖန်ထုတ်ရန် သိမ်းထားမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ဤဝတ်စုံအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ နဗီအတွက် ကျေနပ်နှစ်သက်ခဲ့မည်ဆိုပါမူ ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ကဖန်အဖြစ်နှင့် အသုံးဝင်ခဲ့မည်သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၍ ၎င်းအား ရောင်းချပစ်လိုက်ကာ ၎င်း၏ တန်ဖိုးငွေကို လှူဒါန်းခဲ့သည်။

အခန်း။။ သေသူ၏ ကဖန်ပိတ်ကောင်းမွန်
စေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: في تحسين كفن الميت

(၄၆၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ် (رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်သည်။ တစ်ရက် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)သည် တရားဟောကြားတော်မူရင်း မိမိ၏ ဆွဟာဗဟ်ကြီးများအနက်မှ ကွယ်လွန် သွားခဲ့ကြသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးတစ်ပါး၏ အကြောင်းကို တင်ပြတော်မူခဲ့သည်။

٤٦٩ - عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رضي الله عنهما - أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - خَطَبَ يَوْمًا فَذَكَرَ رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِهِ فُبِضَ فَكُنَّ فِي كَفَنٍ غَيْرِ طَائِلٍ وَقَبِرَ لَيْلًا فَزَجَرَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ يُقْبَرَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ حَتَّى يُصَلَّى عَلَيْهِ إِلَّا أَنْ يُضْطَرَّ إِنْسَانٌ إِلَى ذَلِكَ وَقَالَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِذَا كُنَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُحَسِّنْ كَفَنَهُ.

၎င်းဆွဟာဗဟ်ကြီးအား အရှက်အင်္ဂါကို

ပင် လုံခြုံအောင် ဖုံးကွယ်နိုင်ခြင်းမရှိသော ကဖန်ဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းခံခဲ့ရပြီး ညအချိန်၌ပင် မြှုပ်နှံ လိုက်ရသည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (လူအများနှင့်) ဂျနာဇာတ် ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်းမပြုဘဲ ညအချိန်၌ မြှုပ်နှံလိုက်ခြင်းအား တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။ သို့သော် လူတို့အတွက် အခက်အခဲရှိပါက (မဖြစ်မနေ မြှုပ်ရမည့်အခြေအနေမျိုးဖြစ်နေလျှင် ညအချိန်၌ မြှုပ် နှံခြင်းသည်) ခြွင်းချက်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့အနက် တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် မိမိညီနောင်အား ကဖန် ထုတ်ပေးရာတွင် ကောင်းမွန်သောကဖန်ဖြင့် ထုတ်ပေး ကြပါဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ ဂျနာဇာတ်အား အလျင်အမြန်
ယူဆောင်သွားရခြင်း။

باب: الإسراع بالجنزة

(၄၇၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ ဂျနာဇာတ်ကို အလျင်အမြန် ယူဆောင် သွားကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်

٤٧٠ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ أَسْرِعُوا بِالْجَنَازَةِ فَإِنْ تَكَ صَالِحَةٌ فَخَيْرٌ لَعَلَّه قَالَ تُقَدِّمُونَهَا عَلَيْهِ وَإِنْ تَكُنْ غَيْرَ ذَلِكَ فَسَرُّ تَضَعُونَهُ عَنْ رِقَابِكُمْ.

၍ သေဆုံးသူသည် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပါမူ အသင်တို့သည် သူ့အား အကောင်းဘက်သို့ ခေါ်ဆောင် သွားနေကြခြင်းဖြစ်ပြီး အကယ်၍ ကောင်းမြတ်သူ မဟုတ်ပါက ထိုမကောင်းသည့်အရာအား အသင် တို့၏ ပခုံးပေါ်မှ အလျင်အမြန် ချလိုက်ကြရမည်ပင်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ အမျိုးသမီးများအား ဂျနာဇော်
လိုက်ပါပို့ဆောင်ခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်း။

باب: نهى النساء عن اتباع الجنائز

(၄၇၁) အဓိအသွယ်ဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။
ကျွန်မတို့အား ဂျနာဇော်လိုက်ပါပို့ဆောင်ခြင်းမှ
တားမြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အတင်းအကျပ် တား
မြစ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပေ။

٤٧١ - عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: كُنَّا
نُتْهِى عَنْ اتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ وَلَمْ يُعْزَمْ عَلَيْنَا.

အခန်း။။ ဂျနာဇော်အတွက် မတ်တတ်ရပ်
ခြင်း။

باب: القيام للجنازة

(၄၇၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗီရ်ဗင်န်အဗ်ဒုလ္လာဟ်
(ﷺ)ကဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဂျနာဇော်တစ်ခု ဖြတ်
သန်း ယူဆောင်သွားသည်ကို မြင်တွေ့သည့်အခါ
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မတ်တတ်ရပ်တော်

٤٧٢ - عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ
مَرَّتْ جَنَازَةٌ فَقَامَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -
وَقُمْنَا مَعَهُ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا يَهُودِيَّةٌ فَقَالَ إِنَّ الْمَوْتَ
قَرَعُ فَإِذَا رَأَيْتُمُ الْجَنَازَةَ فَقُومُوا لَهَا.

မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ ရပ်ခဲ့ကြ၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့က အို-အလ္လာဟ်
ရစူလ်၊ ၎င်းမှာ ယဟူဒီအမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ဂျနာဇော်ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားကြရာ ကိုယ်
တော်(ﷺ)က သေခြင်းတရားသည် ထိတ်လန့်ခြောက်ခြားဖွယ်ရာ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
အသင်တို့အနေနှင့် ဂျနာဇော်အား တွေ့မြင်ကြသည့်အခါ မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြကုန်ဟု မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဂျနာဇော်အတွက် မတ်တတ်ရပ်ရ
ခြင်း အမိန့်အား ဖျက်သိမ်းခြင်း။

باب: نسخ القيام للجنابة

(၄၇၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအလီ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့
သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
အား ဂျနာဇော်အတွက် မတ်တတ်ရပ်သည်ကို

٤٧٣ - عَنْ عَلِيٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ رَأَيْنَا رَسُولَ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَامَ فَقَمْنَا وَقَعَدَ فَقَعَدْنَا يَعْنِي
فِي الْجَنَابَةِ.

တွေ့မြင်ခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)နှင့်အတူ မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြ၏။ ထို့နောက်တွင်
ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် (ဂျနာဇော်အတွက် မတ်တတ်မရပ်တော့ဘဲ) ထိုင်နေတော်မူခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့
သည်လည်း ထိုင်နေခဲ့ကြသည်။

အခန်း။ ။ သေဆုံးသူအား ဂျနာဇော်
ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပေးရန် အိမာမ်ရှေ့
ဆောင်သည် မည်သည့်နေရာ၌ ရပ်ရမည်
နည်း။

باب: أين يقوم الإمام من الميت للصلاة عليه

(၄၇၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးစမုရဟ်ဗင်န်ဂျုန်ဒုဗ်(ﷺ)
က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)၏ အနောက်မှနေ၍ မီးတွင်း၌ ကွယ်
လွန်သွားသော ဆွဟာဗဟ်ကြီးကအပ်(ﷺ)၏

٤٧٤ - عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
صَلَّيْتُ خَلْفَ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَصَلَّى عَلَى
أُمِّ كَعْبٍ مَاتَتْ وَهِيَ نَفْسَاءُ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لِلصَّلَاةِ عَلَيْهَا وَسَطَهَا.

မိခင်အား ဂျနာဇော်ဆွလာတ်ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည်
ဂျနာဇော်၏ အလယ်တည့်တည့်နေရာ၌ မတ်တတ်ရပ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ ဂျနာဇော်ဆွလာတ်၏ သက္ကဗီးရ်။

باب: في التكبير على الجنازة

(၄၇၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် န ဂျာရှီဘုရင် ကွယ်လွန်သွားသည့်နေ့မှာပင် နဂျာရှီ ၏ နာရေးသတင်းအား လူတို့ကို အသိပေးပြော

٤٧٥ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - نَعَى لِلنَّاسِ النَّجَاشِيَّ فِي الْيَوْمِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ فَخَرَجَ بِهِمْ إِلَى الْمُصَلَّى وَكَبَّرَ أَرْبَعَ تَكْبِيرَاتٍ

ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် လူတို့အား ကွင်းပြင်သို့ ခေါ်ဆောင်လာပြီး သက္ကဗီးရ် လေးကြိမ်နှင့် တကွ ဂျနာဇော်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ။ (ဂျနာဇော်ဆွလာတ်၌) သက္ကဗီးရ် ငါးကြိမ်ရွတ်ဆိုခြင်း။

باب: في التكبير خمساً

(၄၇၆) အဗ်ဒုရ်ရဟ်မာန်ဗင်န်အဗူလိုင်လာ(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးခိုင်ဒ်(ﷺ)သည် ဂျနာဇော်ဆွလာတ်တိုင်းတွင် သက္ကဗီးရ် လေးကြိမ်သာ ရွတ်ဆိုလေ့ရှိပြီး ဂျနာဇော်တစ်ခု

٤٧٦ - عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَالَ كَانَ زَيْدٌ يُكَبِّرُ عَلَى جَنَازَتِنَا أَرْبَعًا وَإِنَّهُ كَبَّرَ عَلَى جَنَازَةِ خَمْسًا فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يُكَبِّرُهَا.

တွင်မူ သက္ကဗီးရ် ငါးကြိမ်ရွတ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က သူ့အား မေးမြန်းခဲ့ရာ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (တစ်ခါတစ်ရံ)သက္ကဗီးရ် ငါးကြိမ် ရွတ်ဆိုလေ့ရှိသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

အခန်း။။ သေဆုံးသွားသူအတွက်
ဒုအာပြုပေးခြင်း။

باب: الدعاء للميت

(၄၇၇) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအောင်ဖ်မင်န်မာလိက် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သည် ဂျနာဇော်တစ်ခုအား ဆွလာတ်ဝတ်ပြု ဆောက်တည်ပေးတော်မူခဲ့ရာ ကိုယ်တော် (ﷺ) တောင်းခံခဲ့သော ဒုအာများအနက်မှ ဤဒုအာကို ကျွန်ုပ် မှတ်သားထားခဲ့သည်။

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ وَأَكْرِمْ
نَزْلَهُ وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ وَاعْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِ وَالْبَرْدِ
وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ

٤٧٧ - عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ
صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى جَنَازَةٍ
فَحَفِظْتُ مِنْ دُعَائِهِ وَهُوَ يَقُولُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ
وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ وَأَكْرِمْ نَزْلَهُ وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ وَاعْسِلْهُ
بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِ وَالْبَرْدِ وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ
الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ وَأَهْلًا
خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ
وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ أَوْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ حَتَّى تَمْنَيْتَ
أَنْ أَكُونَ أَنَا ذَلِكَ الْمَيِّتَ.

وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ
أَوْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ

အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုသူအား အပြစ်တို့မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူပါ။ သနားညှာတာတော်မူပါ။ လုံးဝချွတ်ကယ်တော်မူပါ။ ထိုသူအား ဧည့်သည်တော်အဖြစ်နှင့် ဂုဏ်မြှင့် ပေးတော်မူပါ။ သူ၏ကဗရ်ကိုလည်း ကျယ်ဝန်းစေတော်မူပါ။ ထိုသူ၏ အပြစ်များကို ရေ၊ ရေခဲရေ၊ နှင်းရေတို့ဖြင့် ဆေးကြောပေးတော်မူပါ။ ထို့နောက် အဖြူရောင်အဝတ်အထည်မှ အညစ်အကြေးများ ကင်းစင်အောင်ပြုလုပ်ပေးသကဲ့သို့ ထိုသူ၏ အပြစ်များကိုလည်း စင်ကြယ်သန့်ရှင်းစေတော်မူပါ။ ထိုသူအား ယခုလောကီနေအိမ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော နေအိမ်ကို ပေးသနားတော်မူပါ။ ယခု လောကရှိ မိသားစုထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော မိသားစုကို ပေးသနားတော်မူပါ။ ယခုလောကရှိ ကြင်ဖော်ကြင်ဖက်ထက် သာလွန်သော ကြင်ဖော်ကြင်ဖက်ကို ပေးသနားတော်မူပါ။ ထို့ပြင် ဂျန္နသ် သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ ကဗရ်သင်္ချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်နှင့် ဂျဟန္နမ်ငရဲမီး၏ ပြစ်ဒဏ်တို့မှ ကင်းဝေးစေတော်မူပါ။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်သည် ထိုသေဆုံးသူမှာ ကျွန်ုပ်သာ ဖြစ်လိုက်ရန်ပင် မျှော်လင့်မိသည်။

အခန်း။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း
ဂျနာဇော်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်
ပေးခြင်း။

باب: الصلاة على الميت بالمسجد

(၄၇၈) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်ဗင်န်အဗီဝက္ကားစွံ
(ﷺ)ကွယ်လွန်သေဆုံးသွားသည့်အခါ တမန်
တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်တို့သည် ဂျနာ
ဇော်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်နိုင်ရန်
အတွက် ဆွဟာဗဟ်ကြီး၏ ဂျနာဇော်ကို ဗလီ
ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းထဲသို့ ယူဆောင်လာ
ရန် လူလွတ်ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ရှိရာ ဤကဲ့သို့ပင် ပြုလုပ်ပေးလိုက်
ကြ၏။ ထို့နောက် ဂျနာဇော်အား သူမတို့အခန်း

٤٧٨ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّهَا لَمَّا تَوَفَّي
سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أُرْسِلَ أَزْوَاجُ
النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ يَمْرُؤًا بِجَنَازَتِهِ فِي
الْمَسْجِدِ فَيُصَلِّيْنَ عَلَيْهِ فَفَعَلُوا فَوَقَّفَ بِهِ عَلَى حُجْرَتِهِ
يُصَلِّيْنَ عَلَيْهِ أَخْرَجَ بِهِ مِنْ بَابِ الْجَنَائِزِ الَّذِي كَانَ إِلَى
الْمَقَاعِدِ فَبَلَّغَهُنَّ أَنَّ النَّاسَ عَابُوا ذَلِكَ وَقَالُوا مَا كَانَتْ
الْجَنَائِزُ يُدْخَلُ بِهَا الْمَسْجِدَ فَبَلَّغَ ذَلِكَ عَائِشَةُ فَقَالَتْ مَا
أَسْرَعَ النَّاسُ إِلَى أَنْ يَعْيَبُوا مَا لَا عِلْمَ لَهُمْ بِهِ عَابُوا عَلَيْنَا
أَنْ يَمْرَ بِجَنَازَةٍ فِي الْمَسْجِدِ وَمَا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى سُهَيْلِ بْنِ بَيْضَاءَ إِلَّا فِي جَوْفِ
الْمَسْجِدِ.

ရှေ့တွင် ထားလိုက်ပြီး သူမတို့လည်း ဂျနာဇော်ဆွလာတ်ကို ဝတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ဂျနာဇော်
အား မကာအိဒ်ဘက်တွင်ရှိသော ဂျနာဇော်တံခါးပေါက်မှ ထုတ်ယူသွားကြ၏။ ထို့နောက် ဤသတင်း
လူတို့ထံရောက်ရှိသွားသည့်အခါ လူတို့က ဂျနာဇော်အား အဘယ်ကြောင့် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲ
သို့ ယူဆောင်သွားရပါသနည်းဟု ပြစ်တင် ပြောဆိုကြလေသည်။

ထိုသို့ ပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းအပေါ် မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှဟ်(ﷺ)က ပြောကြားသည်မှာ လူတို့
သည် မိမိတို့ မသိရှိထားသောအရာပေါ်တွင် အလွန်အပြစ်တင်စောကြ၏။ သူတို့က ကျွန်ုပ်တို့အား
ဂျနာဇော်ကို ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲသို့ ယူဆောင်လာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်တင်ပြောဆိုနေ
ကြသည်။ အမှန်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွဟာဗဟ်ကြီးစုဟိုင်းလ်ဗင်န်ဗိုင်သွာအ်(ﷺ)၏ ဂျ
နာဇော်ဆွလာတ်ကို ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထဲ၌ပင် ဝတ်ပြုပေးတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။ ကဗရ်သင်္ချိုင်းပေါ်တွင် ဂျနာဇော်
ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်ခြင်း။

باب: الصلاة على القبر

(၄၇၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ လူမည်းအမျိုးသမီးတစ်ဦး သို့မဟုတ် လူငယ်တစ်ဦးသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း တံမြက်စည်း လှဲလေ့ရှိ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ့အား မတွေ့ရတော့သဖြင့် မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ၎င်းမှာ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားကြသည်။

٤٧٩ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ امْرَأَةً سَوْدَاءَ كَانَتْ تَعْمُ الْمَسْجِدَ أَوْ شَابًا فَقَقَدَهَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَسَالَ عَنْهَا أَوْ عَنْهُ فَقَالُوا مَاتَ (مَاتَتْ) قَالَ أَفَلَا كُنْتُمْ آذَنْتُمُونِي قَالَ فَكَأَنَّهُمْ صَعُرُوا أَمْرَهَا أَوْ أَمْرَهُ فَقَالَ دُلُونِي عَلَى قَبْرِهَا (قَبْرَهُ) فَدَلُّوهُ فَصَلَّى عَلَيْهَا ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذِهِ الْقُبُورَ مَمْلُوءَةٌ ظُلْمَةً عَلَى أَهْلِهَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُنَوِّرُهَا لَهُمْ بِصَلَاتِي عَلَيْهِمْ.

ကိုယ်တော်(ﷺ)က အသင်တို့ ငါကိုယ်တော်ကို အဘယ်ကြောင့် အသိမပေးကြပါသနည်းဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောပြခဲ့သည်။ လူတို့က ၎င်း၏အရေးကိစ္စသည် မပြောပလောက်သည့် ကိစ္စတစ်ခုဟု မှတ်ယူလျက် ကိုယ်တော်(ﷺ)အား အသိမပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ၎င်း၏ ကဗရ်ကို ညွှန်ပြပေးရန် မိန့်တော်မူရာ လူတို့က ညွှန်ပြပေးခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်း၏ကဗရ်ပေါ်တွင် ဂျနာဇော်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပေးတော်မူပြီးနောက် ကိုယ်တော်က ဤကဗရ်များသည် အမှောင်ထုများဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်ရှိသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ငါကိုယ်တော်၏ ဆွလာတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ၎င်းတို့အတွက် လင်းဝင်းစေတော်မူသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။ ။ မိမိကိုယ်ကို သတ်သေလိုက်သူနှင့်
ပတ်သက်၍။

باب : فيمن قتل نفسه

(၄၈၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ပါးသို့ လှံအသွားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေခဲ့သူ

٤٨٠ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَتَى النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بِرَجُلٍ قَتَلَ نَفْسَهُ بِمَسَاقِصَ فَلَمْ يُصَلَّ عَلَيْهِ.

တစ်ဦးအား ခေါ်ဆောင်လာခြင်းခံရသည့်အခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ၎င်းသူအပေါ်၌ ဂျနာဇော် ဆွလာတ် ဆောက်တည်ပေးခြင်းမပြုပေ။

အခန်း။ ။ ဂျနာဇော် ဆွလာတ်ဆောက်တည်
ပေးခြင်းနှင့် ဂျနာဇော်ကို လိုက်ပါပို့ဆောင်
ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု။

باب : فضل الصلاة على الجنازة واتباعها

(၄၈၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော် မူသည်။ မည်သူမဆို ဂျနာဇော်သို့ ပါဝင်ပြီး ဂျနာဇော်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုဆောက်တည်ပြီးသည်

٤٨١ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ شَهِدَ الْجَنَازَةَ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيْهَا فَلَهُ قِيرَاطٌ وَمَنْ شَهِدَهَا حَتَّى تُدْفَنَ فَلَهُ قِيرَاطَانِ قِيلَ وَمَا الْقِيرَاطَانِ قَالَ مِثْلُ الْجَبَلَيْنِ الْعَظِيمَيْنِ.

အထိ ပါဝင်ခဲ့မည်ဆိုသော် ၎င်းသူအတွက် ကီရာသွံအကျိုးကုသိုလ် တစ်ခုရရှိမည်။ ဂျနာဇော်အား မြှုပ်နှံပြီးသည်အထိ ပါဝင်ခဲ့သူသည် ကီရာသွံအကျိုးကုသိုလ်နှစ်ခု ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ကီရာသွံနှစ်ခုဆိုသည်မှာ အဘယ်သို့နည်းဟု မေးလျှောက် ကြရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က တောင်ကြီးနှစ်လုံးနှင့် ညီမျှသည်ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ သူသေအပေါ် လူပေါင်း-၁၀၀က
ဂျနာဇော် ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပေးပြီး
ထိုသူတို့၏ ကြားဝင်အသနားခံပေးမှုသည်
လက်ခံခြင်း ခံရမည်။

باب: من صلى عليه مئة شفّعوا فيه

(၄၈၂) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်
ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူသည်။
သေဆုံးသူတစ်ဦးအပေါ် မွတ်စလင်မ်ဦးရေ-၁၀၀
ဦးမျှရှိသော မွတ်စလင်မ်အုပ်စုက ဂျနာဇော်

٤٨٢ - عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - عَنْ النَّبِيِّ -
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ مَا مِنْ مَيِّتٍ تُصَلِّيَ عَلَيْهِ أُمَّةٌ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَبْلُغُونَ مِائَةً كُلُّهُمْ يَشْفَعُونَ لَهُ إِلَّا شَفَعُوا
فِيهِ .

ဆွလာတ် ဆောက်တည်ပေးကြပြီး စုပေါင်း၍ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံပေးကြမည် ဆိုပါက
ထိုတောင်းခံမှုအား လက်ခံပေးခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ လူအယောက်-၄၀ က ဂျနာဇော်
ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပေးခံရသူသည်
၎င်းတို့၏ ကြားဝင်အသနားခံပေးကြခြင်း
အား လက်ခံခြင်း ခံရမည်။

باب: من صلى عليه أربعون شفّعوا فيه

(၄၈၃) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဓိဒ္ဓန္တာဟ်ဗင်နံအဗ္ဗာစ်
(🕌)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီး၏
သားတစ်ဦးသည် ကုဒိုင်းဒ် သို့မဟုတ် အုတ်ဖာန်း
ဆိုသောနေရာတွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ သို့နှင့်
ဆွဟာဗဟ်ကြီးက အို-ကုရိုင်းဗ်၊ ဂျနာဇဟ်
ဆွလာတ်ဆောက်တည်ရန် လူများ စုရုံးရောက်ရှိ
လာကြပြီးလား သွားကြည့်ပါ။ ထိုအခါ

٤٨٣ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّهُ مَاتَ لَهُ ابْنٌ بِ (فَيْدٍ) أَوْ بِ (عُسْفَانَ) (٤) فَقَالَ يَا كَرِيبُ انْظُرْ مَا اجْتَمَعَ لَهُ مِنَ النَّاسِ قَالَ فَخَرَجْتُ فَإِذَا نَاسٌ قَدْ اجْتَمَعُوا لَهُ فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ يَقُولُ هُمْ أَرْبَعُونَ قَالَ نَعَمْ قَالَ أَخْرِجُوهُ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - يَقُولُ مَا مِنْ رَجُلٍ مُسْلِمٍ يَمُوتُ فَيَقُومُ عَلَى جَنَازَتِهِ أَرْبَعُونَ رَجُلًا لَا يَشْرِكُونَ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا شَفَعَهُمُ اللَّهُ فِيهِ.

ကိုရိုင်းဗ်က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ် အပြင်သို့ ထွက်လာသော် လူတို့သည် ဂျနာဇက်ဆွလာတ်ဆောက် တည်ရန် စုရုံးနေကြပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရ၍ ဆွဟာဗဟ်ကြီးကို သတင်းပေးလိုက်သည်။ ဆွဟာ ဗဟ်ကြီးက လူအယောက်-၄၀ ရှိပါသလားဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။

ဆွဟာဗဟ်ကြီးက ပြောကြားသည်။ အသင်တို့ ဂျနာဇဟ်အား အပြင်ထုတ်လိုက်ကြပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကြားသိခဲ့ရသည်။ မွတ်စလင်မ်တစ်ဦး၏ ဂျနာဇဟ်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တခြားအရာများကို ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်းမရှိသူ(မုအ်မင်န်)အယောက်-၄၀က ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပေးခဲ့ပါမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၎င်းတို့၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံပေးခြင်းအား လက်ခံတော်မူမည်ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း။ ။ အကောင်းအဆိုး ပြောခံရသော
သူသေနှင့် စပ်လျဉ်း၍။

باب: فیمن یثتی علیہ بخیر أو شر من الموتی *

(၄၈၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံဇန်မာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဂျနာဇော်တစ်ခု ဖြတ်
ကျော်သွားခဲ့ပြီး လူတို့က ထိုဂျနာဇော်နှင့် ပတ်

٤٨٤ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رضي الله عنه - قَالَ مَرَّ
بِجَنَازَةٍ فَأَنشَىٰ عَلَيْهَا خَيْرًا فَقَالَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ - وَجِبَتْ وَجِبَتْ وَجِبَتْ وَمَرَّ بِجَنَازَةٍ فَأَنشَىٰ عَلَيْهَا

သက်၍ အကောင်းပြောဆိုကြသည့်အခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားလေပြီဟု သုံးကြိမ်မိန့်ကြားတော်မူသည်။

တစ်ဖန် ဒုတိယ ဂျနာဇော်တစ်ခုဖြတ်သန်းသွားပြီး လူတို့က ၎င်းဂျနာဇော်နှင့် ပတ်သက်၍ မကောင်းပြောဆိုကြသည့်အခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားလေပြီဟု သုံး

شَرًّا فَقَالَ نَبِيُّ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَجَبَتْ وَجَبَتْ وَجَبَتْ وَقَالَ عُمَرُ فَدَى لَكَ أَبِي وَأُمِّي مَرَّ بِجَنَازَةٍ فَأَتَيْتُ عَلَيْهَا خَيْرٌ فَقُلْتُ وَجَبَتْ وَجَبَتْ وَجَبَتْ وَمَرَّ بِجَنَازَةٍ فَأَتَيْتُ عَلَيْهَا شَرٌّ فَقُلْتُ وَجَبَتْ وَجَبَتْ وَجَبَتْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ أَتَيْتُمْ عَلَيْهِ خَيْرًا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ أَتَيْتُمْ عَلَيْهِ شَرًّا وَجَبَتْ لَهُ النَّارُ أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ.

ကြိမ်မိန့်ကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ ဆွဟာဗဟ်ကြီးအုမရ်(رضي الله عنه)က မေးလျှောက်တော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိဘနှစ်ပါးအား ကိုယ်တော့်အတွက် စွန့်လှူပါသည်။ ဂျနာဇော်တစ်ခု ဖြတ်ကျော်သွားပြီး လူတို့က ကောင်းသတင်းပြောဆိုကြသည့်အခါ ကိုယ်တော်က ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားလေပြီးဟု သုံးကြိမ်မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ဒုတိယဂျနာဇော်တစ်ခု ဖြတ်သန်းသွားပြီး လူတို့က မကောင်းသတင်း ပြောဆိုကြသည့်အခါ ကိုယ်တော်က ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားလေပြီဟုပင် သုံးကြိမ်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ (အလိုသဘောမှာ အဘယ်နည်း) ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့ အကောင်း သတင်းပြောဆိုလိုက်သောသူအတွက် ဂျန္နသ်ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားပြီး အသင်တို့ မကောင်းသတင်းပြောဆိုလိုက်သောသူအတွက် ဂျဟန္နမ်ဝါဂျိမ်ဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် မြေပထဝီပေါ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သက်သေများပင် ဖြစ်ကြသည်ဟု သုံးကြိမ်မိန့်ကြားတော်မူသည်။

အခန်း။။ ဂျနာဇော်ဆွလာတ်ဆောက်တည်ပြီးသည့်အခါ အစီးအနင်း စီးနင်းခြင်း။

باب: ركوب المصلي على الجنازة إذا انصرف

(၄၈၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်ဗင်နီစမုရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိမ်နုဒဟ်ဒါးဟ်အပေါ်တွင် ဂျနာဇော်ဆွလာတ်

٤٨٥ - عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عَلَى ابْنِ النَّدَّاحِ ثُمَّ أَتَى بِفَرَسٍ عَرِيٍّ فَعَقَلَهُ رَجُلٌ فَرَكَبَهُ فَجَعَلَ يَبْزُقُصُّ بِهِ وَتَحْنُ نَتَبَّعُهُ

ဝတ်ပြုပေးတော်မူခဲ့၏။ ထို့နောက်တွင် ကိုယ် نَسَعَى خَلْقَهُ قَالَ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ إِنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى
 တော်(ﷺ)ထံပါးသို့ ကုန်းနှီးမပါရှိသည့် ကျော اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ كَمْ مِنْ عَدُوٍّ مُعَلَّقٍ أَوْ مُدْلَى فِي
 ပြောင်မြင်းတစ်ကောင်အား ယူဆောင်လာပေးခဲ့ الْجَنَّةَ لِابْنِ الدَّحْدَاحِ.

သည်။ ထိုမြင်းအား လူတစ်ဦးက ကိုင်ထားပေးပြီး ကိုယ်တော်(ﷺ)က စီးနင်းတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ မြင်းသည် ခုန်ပေါက်ပြေးလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်
 သို့ ပြေးလိုက်ကြသည်။ ထိုအခိုက် အုပ်စုထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ
 သည်။ ဂျန္နသ်ထဲတွင် မြောက်မြားစွာသော စွန်ပလွံကိုင်းများသည် အိမ်နုဒဟ်ဒါးဟ်အတွက် ချိတ်
 တွဲလျက်ရှိနေပေမည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အခန်း။။ ကဗရ်သင်္ချိုင်းပေါ်တွင် ခြုံထည်
 အုပ်ပေးခြင်း။

باب: جعل القطيفة في القبر

(၄၈၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအိမ်နုအဗ္ဗာစ်(ﷺ)က
 ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကဗရ်
 ပေါ်တွင် အနီရောင် ခြုံထည်ကို လွှမ်းခြုံထား၏။

٤٨٦ - عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا - قَالَ جُعِلَ
 فِي قَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَطِيفَةٌ
 حُمْرَاءُ.

အခန်း။။ သေသူအတွက် ကဗရ်အား လဟဒ်
 (လှိုဏ်ခေါင်း)ပုံစံတူးခြင်းနှင့် အုတ်စိမ်းများ
 ထောင်ထားခြင်း။

باب: في اللحد ونصب اللبن علي الميت

၄၈၇) အာမိရ်ဗင်န်စအဒ်ဗင်န်အဗီဝက္ကားစ်(ﷺ) - عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ أَنَّ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ - رضي الله عنه - قَالَ فِي مَرَضِهِ الَّذِي هَلَكَ فِيهِ الْحَدُّوا لِي لَحْدًا وَانْصَبُوا عَلَيَّ اللَّبْنَ نَصْبًا كَمَا صَنَعَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ -

(၄၈၇) အာမိရ်ဗင်န်စအဒ်ဗင်န်အဗီဝက္ကားစ်(ﷺ) ထံမှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ ဆွဟာဗဟ်ကြီးစအဒ်ဗင်န် အဗီဝက္ကားစ်(ﷺ)သည် သူကွယ်လွန်ခါနီး ရောဂါ ဖြစ်နေစဉ်က (ဤသို့)မှာတမ်းမှုပြုခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်၏ ကဗရ်အား ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ ကဗရ်တွင် ပြုလုပ်ထားသကဲ့သို့ လဟဒ်ပုံစံ ပြုလုပ် ပြီး ၎င်းပေါ်တွင် အုတ်စိမ်းများ ထောင်ထားပေးကြပါ။

အခန်း။။ ကဗရ်များအား ညီညာစွာ
ပြုလုပ်ပေးရန် အမိန့်ပေးခြင်း။

باب: الأمر بتسوية القبور

၄၈၈) အဗုလ်ဟိုင်းယားဂျ်အစဒီ(ﷺ)က ဆင့် - عَنْ أَبِي الْهَيَّاجِ الْأَسَدِيِّ قَالَ قَالَ لِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَلَا أُبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ لَا نَدْعَ تَمَتُّالاً إِلَّا طَمَسْنَاهُ وَلَا قَبْرًا مُتَّسِقًا إِلَّا سَوَّيْنَاهُ.

(၄၈၈) အဗုလ်ဟိုင်းယားဂျ်အစဒီ(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်အား ဆွဟာဗဟ်ကြီးအလီ (ﷺ)က ပြောကြားသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က ကျွန်ုပ်အား စေလွှတ်ခဲ့ဖူးသော အလုပ်မျိုး

ဘက်သို့ အသင့်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်စေလွှတ်မည်။ ၎င်းမှာ ရုပ်ထုရုပ်လုံးတိုင်းကို ဖြိုဖျက်ပစ်ရန်နှင့် မို့ မောက်နေသော ကဗရ်များအား (မြေကြီးနှင့် တစ်ပြေးတည်းဖြစ်သွားအောင်) လိုက်ညှိခြင်း အလုပ် ဖြစ်သည်။

အခန်း။။ ကဗရ်ပေါ်တွင် အဆောက်အအုံ
ဆောက်ခြင်းနှင့် ကဗရ်အား အခိုင်အခံ
ပြုလုပ်ခြင်းသည် မက္ကရူးဟ်ဖြစ်ခြင်း။

باب: كراهية البناء والتجصيص على القبور

(၄၈၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဂျာဗိရ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန် ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကဗရ် သင်္ချိုင်းများအား အခိုင်အမာပြုလုပ်ခြင်း၊ ကဗရ်

٤٨٩ - عَنْ جَابِرٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ تَهَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَنْ يُجَصَّصَ الْقَبْرُ وَأَنْ يُقَعَّدَ عَلَيْهِ وَأَنْ يُبْنَى عَلَيْهِ.

ပေါ်တွင် ထိုင်ခြင်းနှင့် ၎င်းအပေါ်တွင် အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ခြင်းတို့မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်။

အခန်း။။ လူတစ်ဦးသေဆုံးသွားသည့်အခါ
ဂျန္နသ်နှင့် ဂျဟန္နမ်ရှိ သူ၏ နေရာထိုင်ခင်း
အား နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ်
ပြသခံရခြင်း။

باب: إِذَا مَاتَ الْمَرْءُ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ

(၄၉၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အုမရ် (ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက် ကွယ်လွန်သေဆုံးသွားသည့်အခါ ထိုသူသည် သူ၏နေရာထိုင်ခင်းကို နံနက်ခင်းနှင့် ည

٤٩٠ - عَنْ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ إِنْ أَحَدَكُمْ إِذَا مَاتَ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ يُقَالُ هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

နေခင်းတို့တွင် ပြသခံရပေမည်။

အကယ်၍ သူသည် ဂျန္နသ်သုခဘုံသားတို့၏ နေရာထိုင်ခင်းအား ပြသခြင်းခံရလျှင် ၎င်းသည် ဂျန္နသ်သုခဘုံသားများအနက်မှ ဖြစ်မည်။ အကယ်၍ သူသည် ဂျဟန္နမ်ငရဲသားတို့၏ နေရာထိုင်ခင်းအား ပြသခြင်းခံရလျှင် ထိုသူသည် ဂျဟန္နမ်ငရဲသားများအနက်မှ ဖြစ်မည်။ ထို့နောက် ဤနေရာသည် ကိယာမသ်နေ့၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင့်အား စေလွှတ်မည့် အသင်၏ နေထိုင်ရာဌာန ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခြင်းခံရပေမည်။

အခန်း။။ သေသူအား ကဗရ်သင်္ချိုင်းအတွင်း
သို့ ထည့်ပြီးသည့်အခါ ကောင်းကင်တမန်
နှစ်ပါးက မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်း။

باب: سؤال الملكين للعبد إذا وُضِعَ في قبره

(၄၉၁) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံဗန်မာလိက်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
မိန့်တော်မူသည်။ သေသူအား ကဗရ်အတွင်းသို့
ထည့်ပြီး သူ၏ မိတ်ဆွေများ လှည့်ပြန်သွားသည့်
အခါ သေသူသည် ၎င်းတို့၏ ဖိနပ်ရှပ်တိုက်သံကို
ပင် ကြားနေရပေမည်။ ထို့နောက် ကောင်းကင်
တမန်နှစ်ပါး ရောက်ရှိလာပြီး ၎င်းအား ထိုင်စေ၍
မေးမြန်းကြမည်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်(မုဟမ္မဒ် ﷺ)နှင့် ပတ်သက်၍

٤٩١ - عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ
فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نِعَالِهِمْ
(زاد في رواية: إذا انصرفوا) قَالَ يَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَقْعِدَانِيهِ
فَيَقُولَانِ لَهُ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ قَالَ فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ
فَيَقُولُ أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ قَالَ فَيَقَالُ لَهُ انْظُرْ إِلَى
مَقْعِدِكَ مِنَ النَّارِ قَدْ أَبْذَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعِدًا مِنَ الْجَنَّةِ قَالَ نَبِيُّ
اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا قَالَ فَتَادُهُ
وَذَكَرَ لَنَا أَنَّهُ يُسْحَرُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا وَيَمْلَأُ عَلَيْهِ
خَضِرًا إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ.

အသင် ဘာပြောလိုပါသနည်း။ ဆင့်ပြန်သူက ပြောပြသည်။ မုအ်မင်န်ကမူ ထိုသူမှာ အလ္လာဟ်အရှင်
မြတ်၏ကျေးကျွန်နှင့် ထိုအရှင်မြတ်၏ ရုစုလ်တမန်တော်မြတ် ဖြစ်တော်မူကြောင်း ကျွန်ုပ် သက်သေ
ထွက်ဆိုပါသည်ဟု ပြောဆိုမည်။ ထိုအခါ ၎င်းအား ဂျဟန္နမ်မှ အသင်၏ နေရာထိုင်ခင်းအား ကြည့်ပါ။
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သင့်အတွက် ထိုနေရာထိုင်ခင်းကို ဂျန္နသ်မှ နေရာထိုင်ခင်းဖြင့် အစားထိုး
လဲလှယ်ပေးတော်မူလိုက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခြင်းခံရမည်ဖြစ်သည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ၎င်းသေသူသည် ထိုနေရာနှစ်ခုလုံးအား တွေ့
မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကသာဒဟ်(ﷺ)က ပြောပြခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား ဆွဟာဗဟ်ကြီးအနတ်စံ
(ﷺ)က ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုသူ၏ ကဗရ်သင်္ချိုင်းအား အတောင်ခုနစ်ဆယ် ကျယ်ဝန်းစေပြီး ကိယာ
မသ်နော့ထိ ၎င်း၏ ကဗရ်အား စိမ်းလန်းစိုပြေမှုဖြင့် ပြည့်နှက်နေစေမည်။

အခန်း။။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အီမာန်
သက်ဝင်ယုံကြည်ထားသူတို့အား တည်တံ့
ခိုင်မြဲသောစကားဖြင့် လောကီဘဝ၌
လည်ကောင်း၊ အာခိရသ်တမလွန်ဘဝ၌
လည်းကောင်း တည်တံ့မြဲမြံစေတော်မူ
သည်။) ဟူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
အမိန့်တော်သည် ကဗရ်နှင့် ပတ်သက်၍
လာရီထားသော အမိန့်တော်ဖြစ်ခြင်း။

باب: في قوله تعالى: "يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ
الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَأَنَّهُ فِي الْقَبْرِ

(၄၉၂) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗရ်ရာအ်ဗင်န်အာဇိဗ်
(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
မိန့်တော်မူသည်။ (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အီ
မာန်သက်ဝင်ယုံကြည်မှုထားသူတို့အား တည်တံ့
ခိုင်မြဲသော စကားဖြင့် လောကီဘဝ၌ဖြစ်စေ၊
အာခိရသ်တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်စေ တည်တံ့မြဲမြံစေ

٤٩٢ - عَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - عَنِ
النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ { قَالَ نَزَلَتْ فِي عَذَابِ الْقَبْرِ يُقَالُ لَهُ مَنْ
رَبُّكَ فَيَقُولُ رَبِّي اللَّهُ وَنَبِيِّ مُحَمَّدٌ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
- فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ
الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ }.

တော်မူသည်။)ဟူသော အာယတ်တော်သည် ကဗရ်အစားဗိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက်လာခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

သေသူအား အသင့်ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူထားတော်မူသည့်အရှင်မှာ မည်သူနည်းဟု မေးမြန်း
ခြင်း ခံရသည့်အခါ ၎င်းက ကျွန်ုပ်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မှာ အလ္လာဟ်အရှင် ဖြစ်ပြီး
ကျွန်ုပ်၏ နဗီတမန်တော်မှာ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်
တော်ဖြစ်သည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား လောကီဘဝ၌ ဖြစ်
စေ၊ အာခိရသ်တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်စေ တည်တံ့ခိုင်မြဲသော စကားဖြင့် တည်တံ့မြဲမြံစေတော်မူသည်
ဟု ဆိုသည်မှာ ဤအရာအား ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

باب: في عذاب القبر والتعوذ منه

٤٩٣ - عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ بَيْنَمَا النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِي حَاطِطٍ لِبَنِي النَّجَّارِ عَلَى بَغْلَةٍ لَهُ وَحَنُ مَعَهُ إِذْ حَادَتْ بِهِ فَكَادَتْ تُثْلِقِيهِ وَإِذَا أَقْبَرُ سَيْتَةٍ أَوْ خَمْسَةٍ أَوْ أَرْبَعَةٍ قَالَ كَذَا كَانَ يَقُولُ الْجَرِيرِيُّ فَقَالَ مَنْ يَعْرِفُ أَصْحَابَ هَذِهِ الْأَقْبُرِ فَقَالَ رَجُلٌ أَنَا قَالَ فَمَتَى مَاتَ هَؤُلَاءِ قَالَ مَاتُوا فِي الْإِسْرَاكِ فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ الْأُمَّةَ تُنْبِتُلِي فِي قُبُورِهَا فَلَوْلَا أَنْ لَا تَدَافِقُوا لَدَعَوْتُ اللَّهَ أَنْ يُسَمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْنَا يَوْجِهُهُ فَقَالَ تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ فَقَالُوا نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ فَقَالَ تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ قَالُوا نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ قَالَ تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ الْقِتْنِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ قَالُوا نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الْقِتْنِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ قَالَ تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ قَالُوا نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ .

ဘယ်အချိန်က သေဆုံးခဲ့ကြပါသနည်းဟု မေးတော်မူပြန်ရာ ထိုသူကပင် ထိုသူတို့သည် ရှိရက်အချိန် ကာလ၌ သေဆုံးခဲ့ကြပါသည်ဟု ဖြေကြားသည်။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ သည်။

ဧကန်မူချ ဤအဓမ္မသည် မိမိတို့၏ ကဗရ်များတွင် ဒုက္ခခံနေကြရသည်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် (သေသူများအား) မြုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ပေးခြင်းကိစ္စ စွန့်လွှတ်လိုက်ကြမည်ကို မစိုးရိမ်ရလျှင် (ယခု) ကျွန်ုပ်ကြားနေရသော ကဗရ်၏ပြစ်ဒဏ်ကို အသင်တို့ကိုလည်း ကြားရစေရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် ဆုတောင်းပေးလိုက်မည် ဧကန်ပင်။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်

ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ လှည့်၍ မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ငရဲမီး၏ပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြလော့။ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ငရဲမီး၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းကြပါသည်ဟု ပြောကြသည်။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထံတော်၌ ကဗရ်သင်္ချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြလော့ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ၌ ကဗရ်သင်္ချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံခွင့် တောင်းခံကြပါသည်ဟု ပြောကြသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့သည် ပေါ်လွင်နေသော စမ်းသပ်မှုများ၊ ၎င်းနောက် ဖုံးကွယ်နေသော စမ်းသပ်မှုများမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြကုန်ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် ပေါ်လွင်နေသော စမ်းသပ်မှုများ၊ ဖုံးကွယ်နေသော စမ်းသပ်မှုများမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြပါသည်ဟု ပြောကြသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အသင်တို့သည် ဒဂျ်ဂျာလ်၏ စမ်းသပ်မှုမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြကုန်ဟု(ထပ်မံ) မိန့်တော်မူသည်။ ထိုသူတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ဒဂျ်ဂျာလ်၏ စမ်းသပ်မှုမှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံကြပါသည်ဟု ပြောကြသည်။

အခန်း။။ ယဟူဒီတို့သည် ကဗရ်သင်္ချိုင်း၌
ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရခြင်း။

باب: تعذيب يهود في قبرها

(၄၉၄) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူအိုင်းယူပ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေဝင်ပြီးနောက် ကြွမြန်းသွားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအခါ၌ အသံတစ်သံကို ကြားခဲ့ပြီး မိန့်ကြားတော်

٤٩٤ - عَنْ أَبِي أَيُّوبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَعْدَ مَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ فَسَمِعَ صَوْتًا فَقَالَ يَهُودٌ تُعَذَّبُ فِي قُبُورِهَا.

မူသည်။ ယဟူဒီတို့သည် မိမိတို့၏ ကဗရ်သင်္ချိုင်းများတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံနေကြရသည်။

အခန်း။။ ကဗရ်သင်္ချိုင်းများကို ဇိယာရသ်
ပြုခြင်းနှင့် ကဗရ်ရှင်တို့အဖို့ လွတ်ငြိမ်း
ချမ်းသာခွင့် တောင်းခံပေးခြင်း။

باب: في زيارة القبور والاستغفار لهم

(၄၉၅) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရ်ရဟ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ့ မိခင်၏ ကဗရ်သင်္ချိုင်းကို ဇိယာရသ်ပြုရန် သွား ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ငိုကြွေးတော်မူ၏။ ထိုအခါ မိမိအနီးအနား

၄၉၅ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ زَارَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَبْرَ أُمِّهِ فَبَكَى وَأَبْكَى مَنْ حَوْلَهُ فَقَالَ اسْتَأْذَنْتُ رَبِّي فِي أَنْ أَسْتَغْفِرَ لَهَا فَلَمْ يُؤْذَنْ لِي وَاسْتَأْذَنْتُهُ فِي أَنْ أَزُورَ قَبْرَهَا فَأَذِنَ لِي فَرُورُوا الْقُبُورَ فَإِنَّهَا تُنْكِرُ الْمَوْتَ.

ရှိ လူတို့သည်လည်း ငိုကြွေးကြကုန်၏။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်သည် မိခင်အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံခြင်းအမှုကို မိမိ၏ မွေးမြူဖန် ဆင်းရှင်ထံ ခွင့်ပန်ခဲ့ရာ အရှင်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် မိခင်၏ ကဗရ်သင်္ချိုင်းကို ဇိယာရသ်ပြုရန်အတွက် အရှင်မြတ်ထံခွင့်ပန်ခဲ့သောအခါ အရှင်မြတ်က ကျွန်ုပ် အား ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် ကဗရ်သင်္ချိုင်းများကို ဇိယာရသ်ပြုရန် သွား ရောက်ကြကုန်။ ဧကန်မုချ ထိုအရာသည် သေခြင်းတရားကို သတိရစေ၏။

(၄၉၆) ဆွဟာဗဟ်ကြီးဗုရ်ဒဟ်(ﷺ)က ဆင့် ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူ သည်။ ငါသည် အသင်တို့အား ကဗရ်သင်္ချိုင်းများ ကို ဇိယာရသ်ပြုရန် သွားရောက်ခြင်းမှ တားမြစ် ခဲ့သည်။ (ယခု) အသင်တို့သည် ကဗရ်သင်္ချိုင်း

၄၉၆ - عَنْ بُرَيْدَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - كُنْتَ تَهَيِّئُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ فَرُورُوهَا وَتَهَيِّئُكُمْ عَنْ لُحُومِ الْأَضَاحِيِّ فَوَقَّ ثَلَاثَ فَأَمْسِكُوا مَا بَدَا لَكُمْ وَتَهَيِّئُكُمْ عَنْ النَّبِيذِ إِلَّا فِي سِقَاءٍ فَاشْرَبُوا فِي الْأَسْقِيَةِ كُلِّهَا وَلَا تَشْرَبُوا مُسْكِرًا.

များကို ဇိယာရသ်ပြုရန် သွားရောက်ကြလေကုန်။

၎င်းပြင် ငါသည် အသင်တို့အား ကုရ်ဇာနီအသားများကို သုံးရက်ထက်ပို၍ (သိုလှောင်)ထားခြင်းမှ တားမြစ်ခဲ့သည်။ (ယခု) အသင်တို့ ဆန္ဒရှိသရွေ့ (သိုလှောင်) ထားကြကုန်။ ၎င်းနောက် ငါသည် အသင်တို့ကို (သားရေ)အိတ်မှအပ တခြားသော အိုးခွက်များ၌ စိမ်ရည်သောက်ခြင်းမှ တားမြစ်ခဲ့သည်။ ယခု အိုးခွက်အားလုံး၌ အသင်တို့သောက်သုံးကြကုန်။ မူးယစ်စေသောအရာကိုမူ မသောက်သုံးကုန်ကြနှင့် ။

အခန်း။။ ကဗရ်ရှင်တို့အပေါ် စလာမ်ပေးခြင်း၊ သနားကြင်နာမှုရရန် ဆုတောင်းဒုအာတောင်းခံပေးခြင်း။

باب: التسليم على أهل القبور والترحم عليهم والدعاء لهم

(၄၉၇) မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်ကိုင်းစ်(ﷺ)ထံမှ ဆင့်ပြန်သည်။ တစ်နေ့ မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်ကိုင်းစ်(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်ုပ် အသင်တို့အား ကျွန်ုပ်ဘက်မှ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏မိခင်ဘက်မှ စကားတစ်ခု မပြောပြရဘူးလော။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူအနေနှင့် သူ့အား မွေးဖွားခဲ့သော မိခင်ကို ရည်ရွယ်နေသည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ သူက ပြောပြသည်။ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က မိန့်ကြားသည်။ ကျွန်မ အသင်တို့ကို ကျွန်မဘက်မှ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဘက်မှ စကားတစ်ခုကို မပြောပြရဘူးလော။ ကျွန်ုပ်တို့က မချပြောပြပေးပါဟု လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။

မိုဟမ္မဒ်ဗင်န်ကိုင်းစ်(ﷺ)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ မိခင်မွန်ကြီးအာအိရဟ်(ﷺ)က မိန့်ကြား

٤٩٧ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ أَنَّهُ قَالَ يَوْمًا أَلَا أُحَدِّثُكُمْ عَنِّي وَعَنْ أُمِّي قَالَ قَطَنَّا أَنَّهُ يُرِيدُ أُمَّهُ الَّتِي وَلَدَتْهُ قَالَ قَالَتْ عَائِشَةُ أَلَا أُحَدِّثُكُمْ عَنِّي وَعَنْ رَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قُلْنَا بَلَى قَالَ قَالَتْ لَمَّا كَانَتْ لَيْلَتِي الَّتِي كَانَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فِيهَا عِنْدِي انْقَلَبَ فَوَضَعَ رِدَاءَهُ وَخَلَعَ نَعْلَيْهِ فَوَضَعَهُمَا عِنْدَ رِجْلَيْهِ وَبَسَطَ طَرَفَ إِزَارِهِ عَلَى فِرَاشِهِ فَاضْطَجَعَ فَلَمْ يَلْبَثْ إِلَّا رَيْثِمًا ظَنُّوا أَنَّهُ قَدْ رَقَدْتُ فَأَخَذَ رِدَاءَهُ رُوَيْدًا وَأَتَعَلَ رُوَيْدًا وَفَتَحَ الْبَابَ رُوَيْدًا فَخَرَجَ ثُمَّ أَجَافَهُ رُوَيْدًا فَجَعَلَتْ دِرْعِي فِي رَأْسِي وَاخْتَمَرْتُ وَتَقَعْتُ إِزَارِي ثُمَّ انْطَلَقْتُ عَلَى إِثَرِهِ حَتَّى جَاءَ الْبَقِيعَ فَقَامَ فَأَطَالَ الْقِيَامَ ثُمَّ رَفَعَ يَدَيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ انْحَرَفَ فَانْحَرَفْتُ فَأَسْرَعَ فَأَسْرَعْتُ فَهَرُولَ فَهَرُولْتُ فَأَحْضَرَ فَأَحْضَرْتُ فَسَبَقْتُهُ فَدَخَلْتُ فَلَيْسَ إِلَّا أَنْ اضْطَجَعْتُ فَدَخَلَ فَقَالَ مَا لَكَ يَا عَائِشَةُ حَسْبَا رَبِيبَةٍ قَالَتْ قُلْتُ لَا شَيْءَ قَالَ لَتُخْبِرَنِي أَوْ لَتُخْبِرَنِي الطَّيْفُ الْخَبِيرُ

သည်။ တစ်နေ့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ၏ အလှည့်ကျသောညတွင် ကျွန်မထံ၌ ရှိနေခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်သည် မိမိခြံထည်ကို ထားပြီး မိမိဖိနပ်နှစ်ဖက်ကို ချွတ်၍ ထိုဖိနပ်နှစ်ဖက်ကို မိမိ၏ခြေထောက်နား၌ပင် ထားလိုက်သည်။ ထို့ပြင် မိမိလုံချည်စကို အခင်းပေါ်ဖြန့်၍ လဲလျောင်းလိုက်သည်။ သိပ်ပင်မကြာလိုက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မအိပ်သွားပြီဟု ထင်မှတ်၍ ခြံထည်ကို ဖြည်းဖြည်းယူတော်မူသည်။ ဖိနပ်ကို ညင်သာစွာ စီးသည်။ ၎င်းနောက် (အေး ဆေးစွာ)တံခါးဖွင့်၍ ထွက်သွားတော်မူသည်။ ၎င်းနောက် တံခါးကို အသာအယာပင်

قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بَأَيِّ أَثْنٍ وَأَمِّي فَأَخْبَرْتُهُ قَالَ قَالَتْ السَّوَادُ الَّذِي رَأَيْتُ أُمَامِي قُلْتُ نَعَمْ فَلَهَدَنِي فِي صَدْرِي لِهَذِهِ أَوْجَعْتَنِي ثُمَّ قَالَ أَظَنَنْتُ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَرَسُولُهُ قَالَتْ مَهْمَا يَكُفُّمُ النَّاسُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ نَعَمْ قَالَ فَإِنَّ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَتَانِي حِينَ رَأَيْتُ فَنَادَانِي فَأَخْفَاهُ مِنْكَ فَأَجَبْتُهُ فَأَخْفَيْتُهُ مِنْكَ وَلَمْ يَكُنْ يَدْخُلُ عَلَيْكَ وَقَدْ وَضَعْتَ ثِيَابَكَ وَمَا ظَنَنْتُ أَنْ قَدْ رَقَدْتَ فَكَرِهْتُ أَنْ أُوقِظَكَ وَخَشِيتُ أَنْ تَسْتَوْحِشِي فَقَالَ إِنَّ رَبَّكَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَأْتِيَ أَهْلَ الْبَيْتِ فَتَسْتَغْفِرَ لَهُمْ قَالَتْ قُلْتُ كَيْفَ أَقُولُ لَهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ "السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَعْفِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لِلْحَافُونَ".

ပြန်ပိတ်ခဲ့သည်။ သို့နှင့် ကျွန်မသည် အင်္ကျီကို ခေါင်းပေါ်လျှိုလိုက်သည်။ ၎င်းနောက် ခိမာရ်ဝတ်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်မ၏လုံချည်ဖြင့် (မျက်နှာအထိ) လုံခြုံစွာ ဝတ်ဆင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်(ﷺ)၏ နောက်သို့ လိုက်သွားခဲ့သည်။

ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ဗင်္ဂီအိပ်ရာရောက်သောအခါ (ထိုနေရာ၌) အချိန်ကြာကြာ ရပ်နေခဲ့သည်။ ထို့နောက် မိမိလက်နှစ်ဖက်ကို သုံးကြိမ် မြှောက်သည်။ ထို့နောက် အိမ်ကို ပြန်လာခဲ့သည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်မသည်လည်း ပြန်လှည့်လာခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မြန်မြန်လျှောက်တော်မူသဖြင့် ကျွန်မသည်လည်း မြန်မြန်လျှောက်သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)သည် ပြေးလာသဖြင့် ကျွန်မသည် လည်း ပြေး၍ လာခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိမ်ရောက်သွားတော်မူသည်။ သို့နှင့် ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထက်စော၍ အိမ်သို့ ဦးစွာရောက်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်မသည် အိမ်သို့ဝင်ဝင်ချင်း လှဲလျောင်းခဲ့သည်။

ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် ကိုယ်တော်(ﷺ)ဝင်ရောက်လာတော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က အို-အာအီရဟ်၊ အသင်မသည် အဘယ်ကြောင့် (ဟောဟဲဟောဟဲ ဖြစ်၍) အသက်ရှူ နှလုံးခုန်နှုန်းမြန်နေရပါသနည်းဟုမေးရာ ကျွန်မက ဘာမှမဖြစ်ပါဟု ဖြေခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မ ငါ့ကို ပြောပြပါ။ သို့မဟုတ်ပါက အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့တော်မူသောအရှင်၊ အလွန်သိ

တော်မူသောအရှင်မြတ်က ငါကိုယ်တော့်အား ပြောပြမည်ဖြစ်သည်။ အာအိရှာ(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်မက အို-အလ္လာဟ်ရုလ်၊ ကျွန်မမိဘနှစ်ပါးကို ကိုယ်တော့်အတွက် စတေးပါသည်။ ၎င်းနောက် (ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်အားလုံးကို) ကိုယ်တော်(ﷺ)အား ပြောပြလိုက်သည်။ ကိုယ်တော်(ﷺ)က သို့ ဆိုလျှင် ငါ၏ရှေ့၌ တွေ့မြင်ခဲ့သော အရိပ်အမည်းသည် အသင်မလားဟု မေးမြန်းတော်မူသည်။ ကျွန်မက ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဖြေလိုက်ရာ ကိုယ်တော်(ﷺ)က ကျွန်မ၏ ရင်ဘတ်ကို ပုတ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်မနာကျင်ခဲ့ရသေးသည်။

ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ထိုအရှင်၏ ရုလ်တို့က အသင်မအပေါ် မတရားပြုလုပ်မည်ဟု အသင်မ ထင်ခဲ့ပါသလော။ (ထိုအခါ) မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှာ(ﷺ)က ပြောပြသည်။ လူတို့သည် ဘယ်အရာပင် ဖုံးကွယ် ဖုံးကွယ် ထိုအရာကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသည်။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မ တွေ့မြင်ခဲ့သော(ငါကိုယ်တော် ထဲမှ သော)အချိန်၌ ကောင်းကင်တမန်ဂျိဗ်ရီးလ်(ﷺ)သည် ငါ့ထံလာ၍ ငါ့ကို ဟစ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုဟစ်ခေါ်သံကို အသင်မအား ၎င်းက ဖုံးကွယ်စေချင်ခဲ့သည်။ ငါသည်လည်း လက်ခံ၍ အသင်မအား ဖုံးကွယ်ခဲ့သည်။ ထိုဂျိဗ်ရီးလ်သည်လည်း အသင်မထံ မဝင်ရောက်ခဲ့ပေ။ စင်စစ် အသင်မသည် မိမိ အဝတ်အစားကို (အိပ်စက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်) ချွတ်လိုက်ပေပြီ။ ထို့ပြင် ငါသည်လည်း အသင်မ အိပ်ပျော်သွားပြီဟု ထင်မှတ်၍ အသင်မအား နှိုးလိုက်ရမည်ကို မနှစ်မြို့သကဲ့သို့ အသင်မ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့၍(ငါဘယ်သွားလိုက်သနည်းဟု) ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်မိသည်။ ထိုသို့ ရှိနေခိုက် ကောင်းကင်တမန်ဂျိဗ်ရီးလ်(ﷺ)က အသင့်အရှင်သခင်က အသင့်ကို ဗကီအ်၌ မြှုပ်နှံခံရသူတို့ထံသွား၍ ၎င်းတို့အတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းခံပေးရန် အသင့်ကို စေခိုင်းနေပေသည်ဟု ပြောကြားလာ၏။

မိခင်မွန်ကြီးအာအိရှာ(ﷺ)က ပြောပြသည်။ ကျွန်မက အို-အလ္လာဟ်ရုလ်၊ ကျွန်မရော ထိုသူတို့အတွက် အဘယ်ကဲ့သို့ မြွက်ဆိုကာဆုတောင်းပေးရမည်နည်းဟု မေးတော်မူသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ အသင်မ ဖတ်ရွတ်ပါလေ။

السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ

وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لِلْآخِفُونَ

အို-ကဗရ်သင်္ချိုင်းများတွင် ရှိကြကုန်သော မုအ်မင်နံ၊ မွတ်စလင်မ်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့ အပေါ်သို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ဘက်တော်မှ စလာမ်ငြိမ်းချမ်းသာယာခြင်းများ သက်ရောက်ပါစေ။ ကျွန်ုပ်တို့ထက်စော၍ ကြိုပြီး သွားရောက်သူများကိုရော ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်မှ သွားရောက်မည့် သူများကိုပါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သခင် ကြင်နာသနားကရုဏာပြုတော်မူပါစေ။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်တို့ သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသည့်အခါ အသင်တို့နှင့် လာရောက်တွေ့ကြရမည့်သူများ ဖြစ်ကြသည်။

အခန်း။။ ကဗရ်သင်္ချိုင်းများအပေါ် ထိုင်ခြင်း
နှင့် ထိုကဗရ်သင်္ချိုင်းများအပေါ်၌ ဆွလာတ်
ဝတ်ပြုခြင်း။

باب: الجلوس على القبور والصلاة عليها

(၄၉၈) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဟိုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မိန့်တော်မူ သည်။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက် သည် ကဗရ်သင်္ချိုင်းပေါ်တွင် ထိုင်ခြင်းထက်

٤٩٨ - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَأَنْ يَجْلِسَ أَحَدُكُمْ عَلَى جَمْرَةٍ فَتُحَرِّقَ نَبَابَهُ فَتَخْلُصَ إِلَى جِلْدِهِ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَجْلِسَ عَلَى قَبْرِ.

အဝတ်စားများမှတစ်ဆင့် ထိုသူ၏ အရေပြားထိတိုင်အောင် လောင်ကျွမ်းစေနိုင်သော မီးခဲအပေါ် ထိုင်လိုက်ခြင်းသည် ထိုသူအတွက်သာ ပိုကောင်းသည်။

(၄၉၉) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူမရ်စဒ်အလ်ဂနဝီ ۞ - عَنْ أَبِي مَرْثَدٍ الْعَنَوِيِّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا تَجْلِسُوا عَلَى الْقُبُورِ وَلَا تُصَلُّوا إِلَيْهَا.

(၆၆)က ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူသည်။ အသင်တို့သည် ကဗရ်သင်္ချိုင်း

များအပေါ် မထိုင်ကြလေနှင့်။ ၎င်းနောက် ထိုကဗရ်များဘက်သို့ လှည့်၍ ဆွလာတ်ဝတ်မပြုကြလေနှင့် ။

အခန်း။ ။ ချီးမွမ်းခံရသော သူမွန်သူမြတ်နှင့်
စပ်လျဉ်း၍။

باب: في الرجل الصالح يثنى عليه *

(၅၀၀) ဆွဟာဗဟ်ကြီးအဗူဇရ်(رضي الله عنه)က ဆင့်ပြန် ۞ - عَنْ أَبِي ذَرٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنْ الْخَيْرِ وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ قَالَ تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ.

ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ (အို-အလ္လာဟ်ရုဇူလ်) ကောင်းမြတ်သော အမလ်ကျင့်ဆောင်မှုလုပ်၍ လူတို့က ချီးမွမ်းကြသော ပုဂ္ဂိုလ်

တစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော် မိန့်ကြားတော်မူပါဟု လျှောက်ထားကြသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်တော်မူသည်။ ထိုအရာသည် မုအ်မင်န်၏ ရှေးဦးစွာ ကြိုရောက်နှင့်နေသော သတင်းကောင်းပင် ဖြစ်၏။

စာအုပ် ရယူနိုင်သော နေရာများ

မြို့နယ်များ

ပန်းဘဲတန်း၊ ကျောက်တံတား၊ လသာ၊
ဗိုလ်တထောင်၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ တာမွေ

မြေနီကုန်း၊ စမ်းချောင်း၊ အလုံ၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊
ဗဟန်း၊ ကမာရွတ်

အင်းစိန်၊ မင်္ဂလာဒုံ၊ ရန်ကင်း၊
မြောက်ဥက္ကလာပ၊ တောင်ဥက္ကလာပ၊
ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)၊ ဒဂုံမြို့သစ်(မြောက်ပိုင်း)

သာကေတ၊ သင်္ဃန်းကျွန်း၊
သံလျင်၊ ကျောက်တန်း၊

မန္တလေး

ဆက်သွယ်ရန်

ဦးအောင်နိုင် (နိုင်နိုင် သိုးမွေးချည်)
ဒီ-ရုံ၊ သိမ်ကြီးဈေး၊
09 5008146

ဦးမြင့်ရွှေ (စေတနာ)
မဟာဘောဂလမ်း၊ မြေနီကုန်း၊
09 5177290

ဦးစိုးသိန်း (စော်ဘွားကြီးကုန်း)
အမှတ် (၅၅)၊ အခန်း(A) ပုလဲ (၄)လမ်း၊
စော်ဘွားကြီးကုန်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်။
09 965126612

ကိုဇော်မင်းဦး အမှတ်(၁၀)၊ အောင်မင်္ဂလာလမ်း၊
(ခ)ရပ်ကွက်၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်။
09 250795070